

Toekomstadvies De Beaufortpark, Veldschans en Schanspark

Toekomstadvies De Beaufortpark, Veldschans en Schanspark

Toekomstadvies De Beaufortpark, Veldschans en Schanspark

Toekomstadvies De Beaufortpark, Veldschans en Schanspark

in opdracht van Gemeente Woudenberg

Eerste druk

Teksten door:

T.P. Dernison

J. van Eck

MMXII

Colofon

Auteurs

T.P. Dernison

J. van Eck

Woudenberg, 27 januari 2012

Druk

Repro Van Hall Larenstein, Velp GLD

Bindwerk

Loogman's Boekbinderij, Amsterdam

Eerste druk 2012

Omslag

Afbeelding: 'De Beaufortpark',

Woudenberg

Druk: Repro ABT, Velp GLD

© 2012. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/ of openbaar worden gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

© 2012. Nothing from this book can be duplicated and/ or made public, in which manner thus, without preceding explicit written authorization of the authors.

VOORWOORD

Gemeente Woudenberg heeft in de afgelopen paar jaar wel regulier onderhoud, maar geen groot onderhoud (een opknapbeurt) ondernomen ten opzichte van het Beaufortpark. Toen er sprake zou zijn van een gemeentelijke herindeling met de Gemeente Scherpenzeel en Renswoude heeft het college op 16 juni 2009 besloten de opknapbeurt van het 'De Beaufortpark' na de gemeentelijke herindeling verder te bezien, afhankelijk van de toekomstige ontwikkelingen.

In het kader van onze studie Tuin- en Landschapsinrichting zij wij (Timothy Dernison en Job van Eck) opzoek geweest naar een opdracht die aansloot bij de Major Management Buitenruimte. Nadat we gemeente Woudenberg hadden aangeschreven kregen we een positieve respons. Juist op het moment nadat wij een stageverzoek hadden ingediend bij gemeente Woudenberg, had het College van B&W de opdracht gegeven om weer bezig te gaan met het maken van een plan voor het Beaufortpark.

Tijdens al eerder gehouden bijeenkomsten zijn er gesprekken gevoerd met een aantal omwonenden van het 'De Beaufortpark' over een nieuwe/ aangepaste inrichting van het Beaufortpark. Uit deze bijeenkomsten zijn geen directe grote acties voortgekomen die door zowel bewoners als de gemeente zijn goed gekeurd. Er zijn wel kleine maatregelen zoals het opknappen van de wandelpaden, verplaatsing van sommige banken en het plaatsen van extra prullenbakken afgesproken en uitgevoerd.

Via deze weg willen wij Corrine Ockhuijsen bedanken voor haar begeleiding en de ondersteuning die zij verleend heeft bij het maken van onze opdracht. Daarnaast willen wij Frans van den Goorbergh bedanken voor de tijd die hij aan ons besteed heeft om ons te begeleiden in het proces. Verder willen wij Stichting Oud Woudenberg bedanken voor het beschikbaar stellen van historisch fotomateriaal wat wij in ons rapport hebben mogen verwerken.

De onderlinge samenwerking is goed verlopen. We hebben veel samengewerkt bij het ontwikkelen van de verschillende tussentijdse producten. Met de resultaten die nu voor u liggen zijn wij erg tevreden. Onze hoop is nu dat gemeente Woudenberg ook daadwerkelijk aan de slag gaat met dit rapport en dat de omwonenden en andere gebruikers nog lang gebruik kunnen maken van de 'achtertuin' van het gemeentehuis.

Timothy Dernison

Job van Eck

Inhoudsopgave

	blz.
Samenvatting	8
Stap 00: Introductie	12
0.1 Hoofdvraag	14
0.2 Projectdoel	14
0.3 Projectomschrijving	14
0.4 Leeswijzer	14
Stap 01: Initiatieffase	16
1.1 Afbakenen van het project	18
Stap 02: Bepalen van de actoren	20
2.1 Beslissen	22
2.2 Meedenken	22
2.3 Informeren	23
Stap 03: Bepalen en plannen van participatietraject	24
3.1 Betrokkenheid van omwonenden	27
3.2 Beleid op participatie	28
3.3 Hoe worden de actoren betrokken?	28
Stap 04: Eerste indruk	30
4.1 Sterke kanten	32
4.2 Knelpunten	33
4.3 Kansen	34
4.4 Bedreigingen	34
Stap 05: Informatie verzamelen	36
5.1 Beleid	38
5.2 Geschiedenis	42
5.3 Rol van het park in Woudenberg	46
5.4 Omgevingsfactorenanalyse	46
5.5 Biodiversiteitsplan	56
5.6 Referentiegebieden	59
5.7 Gebruikersprofielen	60
5.8 Literatuuronderzoek jongeren	61
5.9 Vragenlijsten	62
5.10 Overleg met Actieteam Jeugd	63
5.11 Overleg jongerenwerker en jongeren	63
5.12 Conclusie analyse	64

	blz.
Stap 06: Visie vormen	68
6.1. Wensen van de gemeente	70
6.2. Wensen van omwonenden	71
6.3. Wensen van expert	72
6.4. Wensen van jongeren	72
6.5. Gezamenlijke visie	73
Stap 07: Conceptplan maken	74
7.1 Conceptplan 'De Beaufortpark', Woudenberg	76
7.2 Waterknelpunt	76
7.3 Jongerenknelpunt	77
7.4 Verouderd meubilair	78
7.5 Gevaarlijke sloot	79
7.6 Verrommeling park	79
7.7 Matige belevingswaarde	80
7.8 Aantrekkelijkheid van het park	80
7.9 Verbinding van het gemeentehuis met het park	81
7.10 Duurzaamheid van het park	81
7.11 Beperkte natuurwaarde/ biodiversiteit	81
7.12 Veiligheid op de kruispunten	82
7.13 Samenhang van het park en haar omgeving	82
Stap 08: Terugkoppeling van de raadpleging en presentatie visueel conceptplan	84
8.1 Terugkoppelen van conceptplan	86
Stap 09: Bevindingen verwerken tot definitief conceptplan	88
9.1 Bevindingen College van B&W	90
9.2 Bevindingen bewonersavond	91
9.3 Bevindingen jongeren	92
Stap 10: Eenmalige maatregelen	94
10.1 'De Beaufortpark'	96
10.2 Veldschans	102
10.3 Schanspark	105
10.4 Kostenraming	106
Stap 11: Korte en lange termijn acties	108
11.1 Korte en lange termijn acties	110
Stap 12: Evaluatie	112
12.1 Terugblik op participatie	114
Literatuurlijst	116
Bijlagen	119

Stap 0: Introductie

Het rapport geeft een beschrijving voor een door de beheerder en/ of beleidsmaker van een openbare ruimte te ondernemen stappen, indien er sprake is van een complex probleem in de openbare ruimte, waarbij gebruikers van deze openbare ruimte worden betrokken.

Dit aan de hand van een doelstelling die zo duidelijk mogelijk is verwoord (aan de hand van het SMART-principe) en een stappenplan van PPS, waarbij maatwerk is toegepast en een verdieping heeft plaatsgevonden door het toevoegen van een krachtenveldanalyse en de methodiek van Kevin Lynch om informatie te verzamelen.

De individuele stappen worden hier nog gedetailleerder beschreven.

Stap 01: Initiatieffase

In een Plan van Aanpak (initiatief) komen de hoofdvraag, doelen, opdrachtomschrijving, planning, afspraken en uitgangspunten aan de orde. Door vastlegging voorkomt men een verkeerde interpretatie door derden.

De hoofdvraag **"Hoe kunnen de knelpunten in en om het 'De Beaufortpark' het beste worden geëlimineerd dan wel gelimiteerd?"** moet oplossingsgericht zijn. Zeker aangezien het 'De Beaufortpark' een park met een complexe probleemstelling is. Het vormt samen met de Veldschans en het Schanspark een groene as door Woudenberg.

Het hoofddoel **"Om in samenwerking met omwonenden het 'De Beaufortpark' tot een betere leefomgeving te maken, duurzaam in de tijd."** is vanuit de beginfase zo veel mogelijk geformuleerd via de SMART-methode.

De opdrachtbeschrijving vat samen wat de knelpunten en oplossingen zijn, waarbij input over veiligheid, aantrekkelijkheid, duurzaamheid en beheer, van gebruikers en omwonenden wordt meegenomen.

Stap 02: Bepalen van de actoren

Het bepalen van de actoren gebeurt door een krachtenveldanalyse. Actoren zijn in drie groepen onder te brengen: beslissen, meedenken en informeren. Uiteraard is van belang wie de actor is, hoeveel invloed deze heeft en hoezeer zijn mening meetelt, wat zijn doel is en staat hij positief of negatief ten opzichte van het project. Voorbeeld van de groep beslissen is bijvoorbeeld het College van B&W en Fam. De Beaufort. Hun mening weegt minder zwaar.

In de groep meedenken kan men de beleidsmedewerkers en omwonenden vinden. Hun feedback kan zorgen dat aanpassingen worden gedaan binnen de grenzen van de beleidskaders. Hun mening weegt het zwaarst.

Informeren is verreweg de grootste groep. Deze groep actoren hebben geen relatie met het park, maar kunnen wel hun zienswijzen indienen bij de gemeente.

Stap 03: Bepalen en plannen participatietraject

Bewonersparticipatie is belangrijk voor het "slagen" van een project. Hierbij moet eerst worden nagegaan hoe het interne beleid is van een gemeente ten aanzien van participatie. Mede aan de hand van het interne beleid, zal moeten worden bepaald tot welk niveau deze participatie zich zal uitstrekken. Dit niveau zal aan alle betrokken partijen kenbaar moeten worden gemaakt. Ook moet worden vastgesteld op welke wijze de participatie dient plaats te vinden.

Genoemde uitgangspunten zijn toegepast op het project De Beaufortpark. Burgerparticipatie staat hoog in het vaandel bij de gemeente. Per planfase is een andere wijze van participatie toegepast. Dit varieerde van (individuele) gesprekken met verschillende betrokkenen en/ of gebruikers van het park (gemeente, omwonenden van het park, jongeren die gebruik maken van het park).

Tevens zijn er vragenlijsten vervaardigd en huis-aan-huis verspreid die uitnodigden tot een actieve inbreng. Hier is in Woudenberg veelvuldig gebruik van gemaakt. Er was 32% respons.

De respons is gebruikt voor het maken van het conceptplan wat is voorgelegd aan B&W. Dit concept is gepresenteerd op een bewonersavond. De hier mondeling gegeven suggesties zijn deels meegenomen in het definitieve conceptplan. Hierna heeft afstemming met beleidsmedewerkers van de gemeente plaatsgevonden. Zowel bewoners, als gemeente zijn gemotiveerd om het plan succesvol te maken.

Stap 04: Eerste indruk

Hierin worden de knelpunten en kansen van het project bepaald. Al zijn knelpunten soms al bepaald, veldbezoek is evengoed noodzakelijk. Aantekeningen kunnen worden opgetekend in een daarvoor opgesteld formulier. Het maken van foto's ondersteunt de opmerkingen.

Om niet alleen op de knelpunten te focussen worden ook de sterke kanten vastgelegd. Bij voorkeur worden deze versterkt en behartigd. Sterke kanten van het 'De Beaufortpark' zijn, de centrale ligging, de combinatie met de Veldschans en Schanspark, de uniciteit van het park, de rust en zijn groene uitstraling. Kansen zijn niet alleen oplossingen voor knelpunten, maar kunnen ook een goede aanvulling zijn.

In het 'De Beaufortpark' kan de natuurwaarde verhoogd worden en is eventueel ruimte voor evenementen. Daarnaast heeft het betrokken omwonenden en historische structuren.

Knelpunten zorgen doorgaans voor obstakels. In het 'De Beaufortpark' zijn dit de lage ligging, overlast, gedateerde inrichting, geen duidelijke verbindingsfunctie, geen herkenbare groenstructuur,

lage sierwaarde, niet verrassend, niet duurzaam beplant en de soms onoverzichtelijke verkeerssituatie.

In de toekomst kunnen bedreigingen ontstaan, welke vaak hun oorsprong in het verleden vinden. Voor het 'De Beaufortpark' zijn dit de verkleining van het park, het niet frequente en matige onderhoud en daarmee de kans meebrengend dat omwonenden "afhaken".

Stap 5: Informatie verzamelen

Beleid

Het beleid vormt een onmisbaar onderdeel voor het project. Het beleid vormt de kaders van het project. Voor de parken gelden de volgende stukken: groenbeleidsplan 2011, bomenbeleidsplan, toekomstvisie Woudenberg 2015, waterplan 2010-2015 Vallei & Eem, Participatiebeleid, dossier Beaufortpark en het schenkingsafschrift. Deze beleidsstukken bepalen dat het De Beaufortpark ongewijzigd moet blijven in bestemming en altijd openbaar moet blijven. Sommige oude boomstructuren zijn onderdeel van de groenstructuur of zijn monumentale bomen. Het wateroppervlak mag niet worden verkleint en waardevolle oevervegetatie moet worden beschermt. Burgerparticipatie wordt niet voorgeschreven door het beleid.

Ruimtelijke analyse

De Veldschans (van voor 1590) en 'De Beaufortpark' (sinds ± 1905) zijn oude parken met een intrigerende geschiedenis. De Veldschans heeft steeds weer een andere inrichting gehad. Het De Beaufortpark is sinds 1932 ongeveer hetzelfde gebleven. Het Schanspark bestaat sinds 2008 en is sindsdien hetzelfde ingericht.

Uit een omgevingsfactorenanalyse blijkt dat de drie parken een beperkte verbintenis met elkaar hebben door de afwezigheid van structuren die dat bevorderen en door de verschillende materialisering van het park. Voor elk knelpunt is er een kans tot verbetering.

Door oevers natuurlijker te maken kan de biodiversiteit worden verhoogd.

Andere parken in Woudenberg en één in Zutphen hebben last van dezelfde knelpunten als die spelen in het 'De Beaufortpark'. Deze parken geven geen aanknopingspunten voor het oplossen van de knelpunten. De aanpak van Zutphen is in Woudenberg niet gewenst door de gemeente.

Sociale analyse

De sociale analyse onderzoekt de aspecten rond de gebruikers van het park. Het park wordt gebruikt door elf verschillende gebruikersgroepen.

Een literatuuronderzoek helpt het begrijpen van een gebruikersgroep waar men zich met moeite in kan verplaatsen. De jongeren zijn geen doelgroep van de drie parken. Zij zouden eigenlijk gebruik moeten maken van parken die speciaal voor hen ingericht zijn.

De bewoners zijn, onder de noemer van een participatietraject, benaderd voor het geven van informatie en geven van een visie via een vragenlijst. 62% van de direct aanwonenden van het 'De Beaufortpark' heeft gereageerd. Deze inbreng is gebruikt voor het conceptplan.

Ter bevordering van het jongerenknelpunt is Actieteam Jeugd van de Gemeente Woudenberg benaderd en is kennis gedeeld. Ook is er overleg geweest met jongerenwerkers en heeft deze zijn ervaringen en kennis gedeeld in de vorm van advies.

Stap 06: Visie vormen

De visie is een samenvatting/ samenvoeging van de verschillende wensen van gemeente Woudenberg, omwonenden, de expert en jongeren. De visie is opgesteld binnen de beleidskaders en ondersteund het projectdoel. De wensen van de omwonenden en jongeren zijn soms conflicterend. In sommige gevallen vervallen wensen van groepen, omdat ze niet passen binnen de beleidskaders. In andere gevallen kan de wens van de jongeren, omdat zij geen doelgroep van het park zijn, zijn komen te vervallen. Desalniettemin komen veel wensen overeen en zijn ze gebruikt voor de visie en conceptplan.

Centraal staat: (1) het originele karakter en allure van het park moet bewaard en versterkt worden, (2) de drie parken moet allemaal hun eigen kwaliteiten behouden, ook als ze meer samenhang krijgen, (3) het park is voor iedereen, altijd toegankelijk, (4) gebruikers moeten geen overlast aan elkaar veroorzaken, (5) er komen niet te veel voorzieningen, (6) rust en groen karakter moeten blijven, (7) banken moeten voor iedereen bruikbaar zijn en in zodanige hoeveelheid zodat er doorgaans voor vrijwel iedereen een plek vrij is en (8) de beplanting moet divers zijn en sierwaarde hebben, die in harmonie met elkaar staan.

Stap 07: Conceptplan maken

Een conceptplan is een beeldend plan waarin mogelijke oplossingen voor knelpunten worden weergegeven. Dat kan door een werkgroep samen te stellen. Essentieel is het om de wensen van de participanten hierin te vertalen en argumenten aan te dragen als wensen niet verwerkt kunnen worden. Alle twaalf de adviezen (voor de knelpunten) in dit plan zijn met respect voor de historie gemaakt, zonder de hedendaagse behoeften uit het oog te verliezen.

Door wateroverlast kan de beheerder zijn taak niet goed uitvoeren en het 'De Beaufortpark' niet worden gebruikt voor evenementen. Verhoogde paden, wadi's en verbeterde grondwaterafvoer kunnen een oplossing zijn. Wadi's zijn daarbij meer kostenbesparend dan drainage.

De omwonenden geven aan overlast te ervaren van jongeren en daarmee een aantasting van de veiligheid en vervuiling van het 'De Beaufortpark'. Een open dialoog met jongeren kan duidelijkheid scheppen in hun beleving en knelpunten. Verder kan aanpak van de groenstructuur en inrichting van het 'De Beaufortpark' een bijdrage leveren voor het tegengaan van het "hangen" van de jongeren.

De stijl van het meubilair stamt uit de jaren '60 en is niet in de stijl van het 'De Beaufortpark'. De stijl wordt aangepast aan de tijd waarin het gemeentehuis is gebouwd, de jaren '30-'40. Verder leert de geschiedenis dat Woudenberg werd doorsneden door sloten. Een laatste stukje wat daarvan over is zorgt voor gevaarlijke situaties. Het voorstel is deze te dempen.

Door de tijd zijn aanplantingen gerealiseerd welke niet aansluiten bij de stijl van het 'De Beaufortpark'. Dit komt de sfeer niet ten goede. In het park zijn twee stijlen te herkennen, hoofzakelijk de Engelse landschapsstijl en daarnaast de Romantische tuin. De Engelse landschapsstijl is te herkennen aan de slingerende paden, fonteinen, zichtassen en kleine boomgroepen. De Romantische tuin heeft kenmerken als gezellige zitjes, bloemperken, geuren en uitzichten. Deze twee stijlen zijn goed te combineren en te vervlechten.

Soms is het voor de bezoeker niet duidelijk wat er te beleven is in het 'De Beaufortpark'. Het is zaak de belevingswaarde te verbeteren, door het toevoegen van bijvoorbeeld objecten, bloemen, geuren en de ecologische waarde te versterken.

Daardoor beleeft men de seizoenen als het ware. De toevoeging van een steiger kan de beleving vanuit een ander gezichtspunt aanbieden of in de winter de winterpret vergemakkelijken. Voor mensen die graag wat meer willen weten over de parken kan een informatiebord een uitkomst zijn, voornamelijk bij de Veldschans.

Het 'De Beaufortpark' is vrij overzichtelijk en mist verrassingselementen. Strategische aangeplante beplanting kan een uitkomst zijn en zichtassen geven aantrekkelijk doorkijkjes. Zo wordt de verbintenis met de omgeving versterkt. Daarvoor zal hier en daar een aanpassing aan het groen moeten worden gedaan.

Buiten duurzaam meubilair is het een vereiste dat de beplanting ook duurzaam is. Een boom moet de ruimte hebben om tot volle wasdom te komen. Bij de keuze van de beplanting wordt gelet op de grootte, vorm en fysische omstandigheden van het park. De oevers van de vijver bieden de mogelijkheid de biodiversiteit te vergroten door natuurlijk oevers te creëren en meer afwisseling in de beplanting aan te brengen.

De inrichting van het kruispunt Parklaan-Schans wordt aangepakt om de veiligheid voor voetgangers en fietsers te verbeteren. Dit kan door de Parklaan deels te verleggen en bosschages te verwijderen. De voetgangersoversteek wordt recht en daardoor korter en overzichtelijker.

Tevens kan door de beplanting aan te passen de samenhang met het naastgelegen Schanspark en Veldschans worden vergroot. Aanpassen van het wegprofiel en rijrichting in de Schans is een innovatieve oplossing en vergroot de kans op een verbetering van de parken onderling.

Door bovenstaande kansen goed te benutten wordt de rustige en groene uitstraling van het 'De Beaufortpark' gewaarborgd en uitgebreid naar de andere parken, is er meer ruimte voor structuurdragers en biodiversiteit, wordt de unieke uitstraling behouden en de gebruikswaarde verhoogd.

Stap 8: Terugkoppeling van de raadpleging en presentatie visueel conceptplan

Betrokkenen werden geïnformeerd tijdens het proces. De verantwoordelijke wethouder werd frequent op de hoogte gehouden door de taakveldleider Beheer van de gemeente. Tevens heeft er een presentatie van het conceptplan plaatsgevonden voor het college van B&W.

De betreffende beleidsmedewerkers van de gemeente zijn zowel mondeling, als per mail op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. De direct betrokkenen zijn op de bewonersavond geïnformeerd en met de jongeren is een gesprek gevoerd waarbij hun wensen en opmerkingen met betrekking tot het park ter sprake zijn gekomen. Tot slot zijn de bewoners van Woudenberg op de hoogte gebracht door de gemeente, door middel van het plaatsen van een persbericht op de gemeentelijke website (inlichten van de media) en het plaatsen van een bericht in een plaatselijk huis-aan-huisblad. De betreffende wijkbewoners zijn nog eens extra geïnformeerd door een artikel op de wijkwebsite.

Stap 9: Bevindingen verwerken tot definitief conceptplan

Na de terugkoppeling van het visueel conceptplan aan het College van B&W en de omwonenden van de parken hebben allerlei bevindingen het levenslicht gezien. Al deze bevindingen moeten ter hand worden genomen en onderzocht. Alleen bevindingen die bijdragen aan de bruikbaarheid of de revitalisering van het park kunnen worden verwerkt in het conceptplan.

De bevindingen van het College van B&W waren positief en ondersteunend. De bevindingen van de omwonenden van de parken zijn kritisch en probleemzoekend. Sommige opmerkingen zijn aangepast teruggekomen in het conceptontwerp, terwijl andere bevindingen niet de goede oplossing waren voor het gezochte knelpunt.

Stap 10: Bepalen van de eenmalige maatregelen + kostenraming

Voor de uitvoer van het conceptontwerp moeten een tal werkzaamheden worden uitgevoerd. Het zijn de eenmalige maatregelen. Deze zijn, samen met een raming van de kosten, genoteerd. Ook tijdelijke oplossingen zoals het verplaatsen van straatmeubilair met de geraamde kosten is verwerkt.

Verder is onderzocht of er mogelijkheden bestaan voor subsidie, om bij te dragen in de kosten van het plan. Sommige bedrijven of stichtingen geven, onder voorwaarden, een bijdrage. Het aanschrijven van lokale bedrijven is ook een optie.

Stap 11: Verwoorden van korte en lange termijn acties

De belangrijkste stap in het proces is de uitvoering. Op korte termijn kunnen eenvoudige acties als een schoonmaakronde, aankleding van het 'De Beaufortpark' of een rommelmarkt houden snel resultaatgeven, waardoor de participatie van omwonenden en gebruikers gewaarborgd blijft.

Op de lange termijn kunnen, desgewenst in stappen, grotere acties worden uitgevoerd. Daarbij zijn tijd, geld en prioriteit de bepalende criteria. Veranderingen aan de structuur zijn over het algemeen dure ingrepen waarvoor extra budget nodig is, terwijl kleine ingrepen vanuit het bestaande budget gefinancierd kunnen worden.

Stap 12: Reflectie en evaluatie

Van elk participatietraject kan iets geleerd worden. De samenwerking tussen verschillende partijen is goed verlopen. Van dit traject kan geleerd worden dat een vragenlijst een goede methode is om een groot percentage respons te krijgen.

Voor het ontwikkelen van ideeën zou beter een actievere manier gehanteerd kunnen worden. Op de bewonersavond kwam 25% van de genodigden af. Verwacht werd 31%. In het vervolg zou bij het ontwikkelen van nieuwe plannen meer gebruik gemaakt kunnen worden van de kennis die omwonenden hebben van de omgeving, omdat ze experts zijn op het gebied van dagelijks gebruik.

Voor het presenteren van een conceptplan is een bewonersavond een goed middel, want er kunnen veel mensen tegelijk op de hoogte worden gesteld en de meeste vragen kunnen direct worden beantwoord. Voor de participatie binnen Gemeente Woudenberg is het goed als er een (algemene) leidraad wordt ontwikkeld.

Afb. 2: Het 'De Beaufortpark'.

Stap 0:

Introductie

Openbare parken in gemeenten worden meestal gebruikt door meerdere soorten gebruikers. Die groepen stellen veelal andere eisen aan hun omgeving. Soms kan dit tot ongewenste confrontaties leiden. Naast sociale kunnen zich ook fysieke knelpunten voordoen, zoals slechte bereikbaarheid, wateroverlast of beplantingen met matige beeldkwaliteit. Indien deze gecombineerd worden ontstaat een complex probleem. Veel verschillende meningen van gebruikers kunnen de gemeente bemoeilijken bij het ruimtelijk oplossen van de problemen. In dit geval kan burgerparticipatie een uitkomst bieden.

Dit rapport is speciaal bedoeld voor beheerders en beleidsmakers van de openbare ruimte. Indien zich in de openbare ruimte een dergelijk complex probleem voordoet, waarbij gebruikers betrokken zijn kan dit rapport worden gebruikt als handleiding ter begeleiding naar een oplossing.

0.1 Hoofdvraag

Met de hoofdvraag wordt aangegeven wat er bereikt moet worden met het project.

In dit project wordt er een antwoord gegeven op de hoofdvraag: "Hoe kan er het beste worden omgegaan met parken, die zowel sociale als fysieke knelpunten hebben, zodat ze ook in de toekomst een toegevoegde waarde zijn voor de gemeente en haar gebruikers?"

Het antwoord op de vraag zal bestaan uit een geadviseerde aanpak, dat wordt geïllustreerd door een casusproject: 'De Beaufortpark', Veldschans en Schanspark te Woudenberg.

0.2 Projectdoel

Het doel van dit project is een handleiding te bieden aan beheerders en beleidsmakers van de buitenruimte, zodat het oplossen van complexe inrichtingsvraagstukken kan worden vereenvoudigd.

Het hoofddoel van het project is geformuleerd volgens de SMART-notatie. De SMART-notatie biedt goede handvatten om het doel zo concreet mogelijk vorm te geven.

Het hoofddoel van dit project luidt: "De meerderheid van de beheerders en beleidsmakers van de openbare ruimte in dienst bij gemeenten in Nederland moeten vanaf het tweede kwartaal van 2012 doormiddel van dit project geïnformeerd kunnen worden over hoe ze het beste kunnen omgaan met openbare ruimten (in het speciaal parken) die zowel sociale als fysieke knelpunten kennen."

0.3 Opdrachtschrijving

De opdracht voor dit project is het schrijven van een adviesrapport waarin wordt aangegeven hoe beheerders en beleidsmakers van de openbare ruimte het beste kunnen omgaan met openbare ruimten (in het speciaal parken) die zowel sociale als fysieke knelpunten kennen.

0.4 Leeswijzer

Het rapport is opgebouwd aan de hand van een stappenplan dat ontwikkeld is door het Amerikaanse 'Project for Public Spaces' (PPS). Dit stappenplan is er op gericht om in samenwerking met burgers een plan te ontwikkelen voor een bepaald projectgebied. Op een aantal punten wijkt dit rapport af van het, door PPS, gehanteerde stappenplan.

In eerste instantie is de volgorde die PPS hanteert niet hetzelfde gebleven. Daarnaast zijn er een aantal elementen toegevoegd die een verdieping vormen op de huidige basis van PPS. Zo is bij stap 2 van dit rapport een krachtenveldanalyse toegepast die PPS niet gebruikt en is bij het verzamelen van informatie gebruik gemaakt van de methode van Kevin Lynch.

Elke hoofdstuk is een stap van het te doorlopen stappenplan. In dit rapport wordt er dus niet gesproken over hoofdstukken maar over stappen. Als alle stappen (startend bij stap 1) worden gevolgd, dan levert het een goed ruimtelijk inrichtingsplan voor parken met een complex probleem op. Het hoofddoel zal in vrijwel elke paragraaf de leiding nemen. Daarop volgt de informatie met betrekking tot de

casus ('De Beaufortpark', Veldschans en Schanspark, Woudenberg).

Bij stap 01 wordt het probleem omschreven van het projectgebied. Daarop volgt het doel dat bereikt dient te worden en daarop volgt een omschrijving van de opdracht.

Bij stap 02 wordt er gekeken welke personen en instanties een relatie hebben met het project. Zij worden daarbij onderverdeeld in een drietal categorieën. Bij de daarop volgende stap wordt bepaald op welke manier deze categorieën benaderd zullen worden in de loop van het traject.

Bij de stappen 04 en 05 wordt er informatie verzameld over het projectgebied. Stap 04 is een eerste kennismaking met het projectgebied en stap 05 is een diepere analyse van het projectgebied. Aan de hand van deze informatie wordt bij stap 06 een visie opgesteld die richting zal geven aan het conceptontwerp dat gemaakt zal worden bij stap 07.

Bij stap 08 wordt het bij stap 07 gemaakte conceptplan, teruggekoppeld naar de participerende partijen die daarop dan hun feedback kunnen geven. Deze feedback wordt bij stap 09 verwerkt tot een definitief conceptplan.

De eenmalige maatregelen die uitgevoerd moeten worden om het ontwerp te verwezenlijken worden beschreven bij stap 10. In de daarop volgende stap wordt aangegeven wat de volgorde is voor het uitvoeren van deze eenmalige maatregelen.

De laatste stap is een evaluatie op het dan inmiddels doorlopen traject. Hierin wordt er teruggeblikt op het afgelopen proces en bekeken of er in het vervolg anders gehandeld dient te worden.

Afb. 3: Zicht op gemeentehuis vanuit het 'De Beaufortpark'.

Stap 01:

Initiatieffase

In de initiatieffase wordt het project duidelijk afgebakend. De initiatieffase start met het oriënteren op de opdracht en wordt afgesloten met een plan van aanpak. Het schrijven van dit Plan van Aanpak wordt gezien als het initiatief, omdat ze voorafgaat aan de goedkeuring van het project en de officiële kick-off.

1.1 Afbakenen van het project

In een Plan van Aanpak is de afbakening van het project vastgelegd en goedgekeurd door de opdrachtgever. In het Plan van Aanpak zijn onder andere de hoofdvraag, doelen en opdrachtomschrijving aan de orde gekomen. Deze worden in de inleiding van het adviesdocument herhaald en uitgebreid. Nauwkeurige omschrijving van de hoofdvraag, doelen, planning, taakverdeling, afspraken en uitgangspunten voorkomt verkeerde interpretatie. Later kan deze omschrijving door iedereen worden gebruikt om op terug te vallen.

Hoofdvraag

Het opstellen van een hoofdvraag wordt gedaan om duidelijk te maken wat de problemen zijn en hoe ze het beste opgelost kunnen worden. De hoofdvraag moet oplossingsgericht zijn, zo zal het vaak een inzichtvraag zijn beginnend met 'hoe'.

De hoofdvraag voor Woudenberg is: "Hoe kunnen de knelpunten in en om het 'De Beaufortpark' het beste worden geëlimineerd dan wel gelimiteerd?"

Het 'De Beaufortpark' in gemeente Woudenberg is een park met een complexe probleemstelling, die zowel fysieke als sociale knelpunten omvat. Gemeente Woudenberg is nog een van de weinige kleine (qua inwoneraantal) zelfstandige gemeenten in de provincie Utrecht. Centraal gelegen in Woudenberg, dicht bij de winkelstraat, is het historische 'De Beaufortpark' gelegen. Het park vormt samen met de naastgelegen Veldschans en Schanspark een belangrijke as door de woonplaats en zou de woonwijken moeten verbinden met het winkelgebied. Het park is niet voldoende verbonden met zijn omgeving. Het park wordt door verschillende gebruikersgroepen gebruikt voor verschillende doeleinden, zowel verblijfs- als doorgangsrecreatie.

Afb. 4: Situering van de drie parken

Doel

Het doel van het project kan het beste zo duidelijk mogelijk worden geformuleerd. Het SMART-principe (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) kan hierbij een handig hulpmiddel zijn. Het is vaak nog niet mogelijk aan het begin van het project om 100% SMART te zijn, dit is niet erg. Het is slechts een hulpmiddel. Door het doel duidelijk te stellen is de kans groter dat er in praktijk iets terecht komt van het project.

Voor Woudenberg is het hoofddoel: "Om in samenwerking met omwonenden het 'De Beaufortpark' tot een betere leefomgeving te maken, duurzaam in de tijd."

Opdrachtschrijving

Het zal later van pas komen om de opdracht nu goed te beschrijven. In een later stadium van het project kan worden gekeken of alle onderdelen uit de opdracht verwerklijkt zijn.

Een goede opdrachtomschrijving vat kort samen wat van het project verwacht wordt. Dat kan alleen het in kaart brengen van knelpunten zijn, maar ook het geven van onderbouwde oplossingen. Als er speciale eisen zijn of er moet ergens de nadruk op worden gelegd, dan wordt dit ook vermeld.

In dit adviesrapport worden oplossingen voor de knelpunten die gemeente en inwoners van Woudenberg ervaren in het 'De Beaufortpark' (casus), aangedragen. Hierbij wordt opgenomen: de knelpunten in en nabij het 'De Beaufortpark' en de onderbouwing voor de oplossingen die nodig zijn om de knelpunten te elimineren casu quo te limiteren. Hierbij gebruikmakend van de input van gebruikers en omwonenden die de gemeente hebben verzocht iets aan de situatie te veranderen. De kernwoorden die hierbij centraal staan zijn: veiligheid, aantrekkelijkheid, duurzaamheid en beheer.

Voor de veranderingen die worden aangedragen in het adviesrapport wordt ook een kostenraming gevraagd. Deze raming bevat een overzicht van de kosten die gemaakt moeten worden voor het uitvoeren van de eenmalige maatregelen.

Afb. 5: Parklaan in herfstsfere.

Stap 02:

Bepalen van de actoren

Nu in stap 01 de initiatieffase is geweest, volgt stap 02: het bepalen van de actoren en de relatie die zij hebben met het projectdoel. Actoren zijn (groepen) mensen die op een bepaalde manier invloed kunnen uitoefenen op het project. Om een duidelijker beeld te krijgen van de invloed die actoren hebben is het nuttig om in kaart te brengen met welke actoren het project te maken heeft.

Deze actoren kunnen opgedeeld worden in drie verschillende categorieën: beslissen, meedenken en informeren. De energie die in actoren wordt gestoken kan het beste naar de meest invloedrijke groep gaan, omdat hiermee het meeste draagvlak wordt gecreëerd.

Volgens Participatie@groeneruimte (Van den Goorbergh, 2012) zijn er vijf vragen die bij het maken van deze analyse gebruikt worden, namelijk: wie zit er in de groep, wat is de mate van invloed, hoe zwaar weegt de mening van de actor mee in de beslissing, wat is het doel van de actor en staat de actor positief of negatief ten opzichte van het project?

Voor gemeente Woudenberg zijn de actoren ook onderverdeeld in drie groepen. Dit is gedaan aan de hand van de krachtenveldanalyse die gemaakt is, zie bijlage A. Hieruit is gebleken dat geen enkele actor negatief stond tegenover het project.

2.1. Beslissen

In Woudenberg is de kleinste groep die van de beslissers. Ze heeft de meeste invloed (bevoegdheden) op het gehele project en staat dus het dichtst bij het project (zie afbeelding 6). In deze groep zit de Raad, het College van B&W en de vertegenwoordigers van Fam. De Beaufort.

Wanneer het plan klaar is en overdragen wordt aan gemeente Woudenberg, zijn zij degene die beslissen of het uitgevoerd mag en kan worden en wat er uitgevoerd gaat worden. De persoonlijke mening van deze actoren weegt minder zwaar dan die van de meedenkers. De Raad en College van Burgemeester & Wethouders zijn in dienst van de gemeenschap en zullen zich moeten aanpassen aan de wensen van de gemeenschap. Indien ze ook deel uitmaken van de gemeenschap weegt hun mening even zwaar als die van de meedenkers.

Het doel van deze groep actoren is om er voor te zorgen dat de bewoners van Woudenberg tevreden zijn met het park en dat zij als politiek een einde kunnen maken aan de perikelen die er zijn rondom het 'De Beaufortpark'. Ze staan positief ten opzichte van veranderingen of vernieuwingen, omdat ze de knelpunten opgelost willen hebben. Deze actoren formuleren voorzichtig in verband met politieke gevoeligheid.

2.2. Meedenken

De tweede groep actoren die onderscheiden wordt, zijn de actoren die meedenken in het proces. De actoren die in deze groep voorkomen zijn vier beleidsmedewerkers van de gemeente, het afdelingshoofd en omwonenden van het park. Daarmee kunnen zij invloed uitoefenen op de te maken plannen. Met hen worden de gemaakte concepten besproken en naar aanleiding van de feedback die zij geven kan er een aanpassing gemaakt worden, mits het binnen de beleidskaders past. De mening van de meedenkers weegt het zwaarst. De beleidsmedewerkers hebben de functie van adviseur. Zij zijn de specialisten met kennis. De bewoners vormen een deel van de gemeenschap en kunnen in dit project doormiddel van een participatietraject meedenken over hun leefomgeving en zo invloed uitoefenen op het project. Het doel van deze actoren is om een mooi park te hebben waar iedereen met veel plezier gebruik van kan maken.

De omwonenden van het park zijn tot op heden erg meedenkend en willen graag iets veranderen aan het park. Zij staan inmiddels wel sceptisch tegenover de gemeente, omdat er in hun ogen in de afgelopen jaren niet zoveel is gedaan.

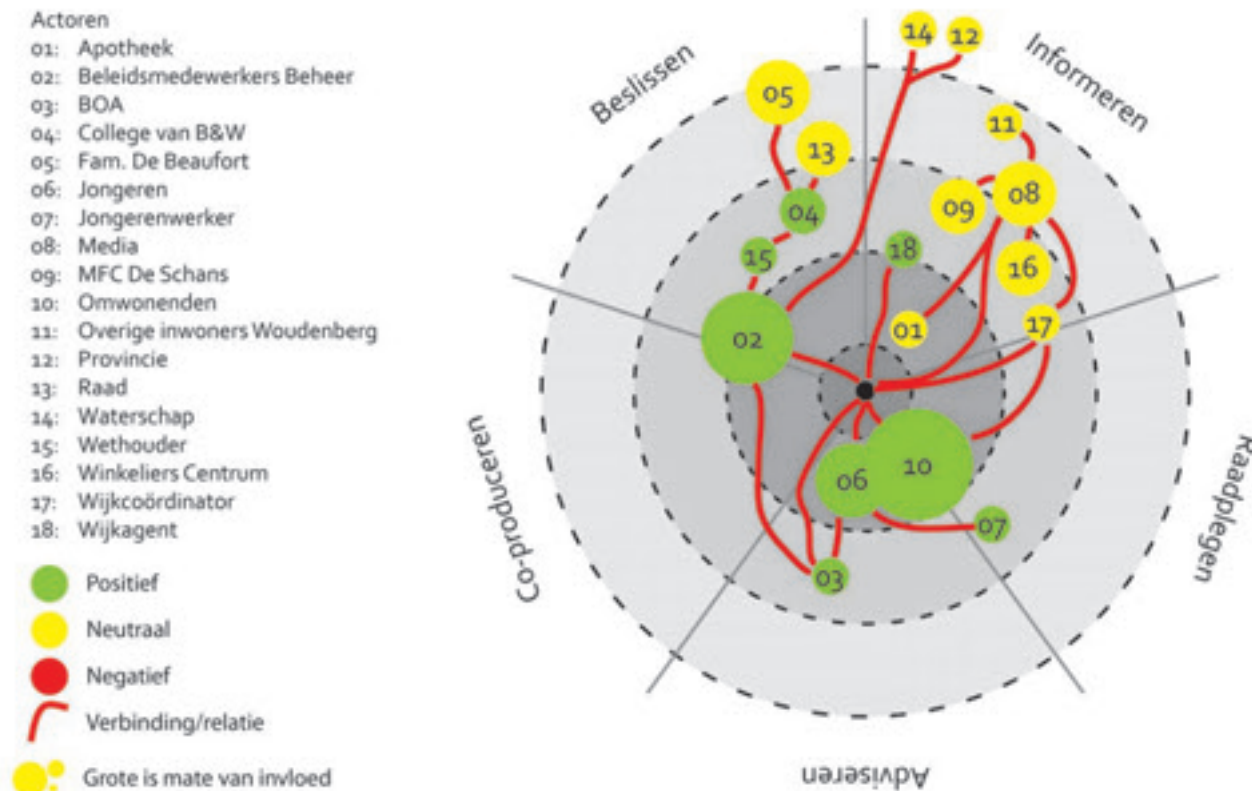
De gemeenteambtenaren hebben verschillende meningen ten opzichte van het project. De één ziet er naar uit dat er iets gaat gebeuren, terwijl de ander liever niet te veel ziet gebeuren, omdat er ook nog wel andere projecten zijn die belangrijk zijn. Daarbij komt dat zij sceptisch zijn over de welwillendheid van de bewoners om iets te veranderen aan het park.

2.3. Informeren

De groep informeren is de grootste groep actoren. Bij deze groep kan gedacht worden aan de winkeliers aan de Dorpsstraat en alle overige bewoners van de gemeente Woudenberg. Deze groep actoren wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen die er zijn. Het gaat hierbij niet om ieder detail dat veranderd, maar om de hoofdlijnen. Deze groep actoren heeft geen directe relatie met het park. Nadat de plannen, geheel conform de voorschriften, ter inzage zijn gelegd bij de gemeente staat het deze groep actoren vrij om zienswijzen in te dienen bij de gemeente. Natuurlijk kan er ook via de reguliere weg

(brief/ telefoon/ baliebezoek) contact worden gelegd met de gemeente aangaande het project.

Het doel van deze actor is de kwaliteit van de openbare ruimte van hun woongemeente handhaven. De actoren hebben over het algemeen geen direct uitgesproken mening over het park en staan daardoor neutraal ten opzichte van eventuele veranderingen in het 'De Beaufortpark'.

Afb. 6: Krachtenveldanalyse

bron: Van den Goorbergh (2012)

Afb. 7: Linkergracht van de Veldschans.

Stap 03:

Bepalen en plannen van participatietraject

In de huidige maatschappij wordt men steeds mondiger en wil iedereen overal iets over te zeggen hebben. Wanneer het gaat om de eigen woonomgeving is dit zeker niet anders. Participatie kan dan een ideaal middel zijn om bewoners te betrekken bij de ontwikkelingen in hun eigen woonomgeving. Zij krijgen hierdoor de mogelijkheid om hun mening te uiten over hun woonomgeving.

"Participatie kan ervoor zorgen dat er meer draagvlak ontstaat bij bewoners of een breder publiek voor beleid, voor maatregelen of voor een (groen)plek. Het is belangrijk te beseffen dat draagvlak het resultaat is van een goed participatieproces: als de initiatiefnemers de inbreng van bewoners serieus nemen en zo veel mogelijk benutten, ontstaat er begrip voor het plan of voor de (beheer) maatregelen. Andersom werkt het niet: een plan of maatregelen klaar hebben liggen en daar via participatie draagvlak voor proberen te zoeken." (Van den Goorbergh, 2012)

Afb.8: Participatieladder.

Bron: <http://www.dewijdeblik.com>

Naast het creëren van draagvlak zijn er nog een aantal redenen waarom je als overheid kan kiezen voor het toepassen van participatie. Zo kan het toepassen van participatie er voor zorgen dat bewoners zich meer verantwoordelijk gaan voelen voor hun eigen omgeving. Ze hebben zelf een bijdrage gegeven aan het tot stand komen van deze ruimte en voelen zich daar dan ook verantwoordelijk voor. Bewoners kunnen ook gezien worden als expert op het gebied van het gebruik van een bepaalde plek, en hebben soms briljante ideeën waar je als expert niet op zou komen.

Verder zorgt het meedenken aan de eigen omgeving vaak ook voor meer onderlinge verbondenheid tussen bewoners. Zeker wanneer de bevolking steeds heterogener wordt is het belangrijk om met elkaar in gesprek te zijn over de eigen woonomgeving.

Wanneer een participatietraject gestart wordt is het goed om helder te hebben welke randvoorwaarden het eigen beleid voorschrijft. Staat er iets geschreven over het participeren van andere partijen? Een participatietraject is interessant en kan zorgen voor draagvlak, maar wanneer hierover niets is vastgelegd bestaat er een kans dat er binnen de gemeente (beslissende partij) geen draagvlak ontstaat voor de gemaakte plannen. Wat als resultaat kan hebben dat er niets met de gemaakte plannen wordt gedaan.

Het is belangrijk om even terug te kijken op de krachtenveldanalyse die gemaakt is bij stap 02. Bij het maken van deze analyse is duidelijk geworden welke partijen betrokken zijn en welke (natuurlijke) invloed ze hebben op het proces. Want participatie betekent in de brede zin van het woord: deelname. Dat wil niet meer zeggen dan dat participanten in dit geval deelnemen aan een project of proces. Deelnemen aan een project of proces kan op verschillende niveaus. Als overheid is het belangrijk om van te voren goed te bedenken welke niveau van participatie ze wil toepassen. Of anders geformuleerd welke positie

Het is belangrijk te beseffen dat draagvlak het resultaat is van een goed participatieproces...

nemen deelnemende partijen in, ten opzichte van het project? Maak daarin onderscheid in de verschillende planfasen. Worden de betrokken partijen alleen geïnformeerd, worden ze geraadpleegd, krijgen ze een adviserende rol, mogen ze meehelpen bij het maken van het plan of krijgen ze een beslissende rol? Het is belangrijk voor alle partijen dat ze op de hoogte zijn van de inbreng die ze kunnen hebben in het project. Dit voorkomt dat van te voren verwachtingen worden gewekt, en voorkomt teleurstellingen achteraf.

Naast deze keuze moet er nagedacht worden over de participatievorm die gekozen kan worden. Er zijn tal van vormen te bedenken waarbij omwonenden betrokken kunnen worden bij een planproces. Zo zijn er de bekende formele manieren van participatie zoals bewonersavonden, vergaderingen, interviews, enquêtes, werkgroepen en wijkscouwen. Naast deze formele vormen zijn er ook informeler en interactieve vormen te bedenken. Op verschillende websites en in verscheidene boeken worden laatst genoemde vormen besproken en toegelicht. Er kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van de websites: www.participatiewijzer.nl, www.groenendestad.nl en www.kei-centrum.nl, of van boeken zoals: Creativiteit HOE? ZO! Bij het maken een keuze voor welke vorm

het meest geschikt is, is het belangrijk om goed te letten op de doelgroep.

Deelnemen aan een participatieproces is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Er zijn verschillende redenen waarom bewoners niet zullen meewerken aan een participatieproces, bijvoorbeeld: tijdgebrek, vertrouwen of juist het wantrouwen van de overheid. Van de partijen die deelnemen aan het participatietraject is het belangrijk om te weten met welke motieven ze mee doen. Willen ze helpen zoeken naar een constructieve oplossing? Of doen ze mee omdat ze op die manier eens goed kunnen klagen over andere problemen?

Wanneer het de bedoeling is dat er zoveel mogelijk partijen mee doen, zorg er dan voor dat ze weten wat ze kunnen bereiken met de inzet die zij leveren. Schep uiteraard niet alleen verwachtingen, maar zorg er daadwerkelijk voor dat ze uitgevoerd zullen worden.

Afb. 9: Burgers met ideeën.

3.1 Betrokkenheid van omwonenden

Over de betrokkenheid van de omwonenden hoeft men in Woudenberg niet te klagen. De omwonenden van het 'De Beaufortpark' zijn actief betrokken bij hun eigen woonomgeving. Deze betrokkenheid laten ze nu, en hebben ze in het verleden laten, merken door zelf actief bezig te zijn in het 'De Beaufortpark' en door het sturen van verschillende brieven naar de gemeente. Door deze betrokkenheid van de omwonenden van het 'De Beaufortpark' is er de mogelijkheid om gebruik te maken van de kennis die zij hebben over het park en de omgeving. Naast het gebruik maken van deze kennis is er ook een grote mogelijkheid voor het creëren van draagvlak bij het ontwikkelen van nieuwe plannen. Daarom leent deze situatie zich er ook goed voor om een participatietraject te starten.

3.2 Beleid op participatie

Allereerst wordt het beleid van gemeente Woudenberg met betrekking tot participatie opgezocht om randvoorwaarden duidelijk te maken. Uit het beleid blijkt dat burgerparticipatie belangrijk wordt gevonden binnen gemeente Woudenberg. Dit is terug te vinden in de 'Toekomstvisie Woudenberg 2015'. Daarin staat dat: *'Betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking'* een belangrijke kwaliteitspijler is. In het collegeprogramma van 2011-2014 staat: *"Het gemeentebestuur maakt zich sterk voor participatie van en ontplooiingsmogelijkheden voor alle inwoners van Woudenberg."* Daaruit kan opgemaakt worden dat gemeente Woudenberg het belangrijk vindt dat haar burgers hun mening geven bij het ontwikkelen van nieuwe plannen.

Elke participatietraject wordt opnieuw vormgegeven bij gemeente Woudenberg. Bij elk project wordt opnieuw gekeken welke vorm ze willen toepassen. Op deze manier wordt elke keer maatwerk geleverd.

Om een besluit te nemen over de inspraak die verschillende partijen kunnen hebben tijdens de verschillende planfasen, is teruggekeken naar de krachtenveldanalyse die gemaakt is bij stap 02 en de huidige situatie rondom de parken (historie, brieven/klachten).

Aan de hand van deze informatie is besloten om op de, voor gemeente Woudenberg, gebruikelijke wijze het participatietraject te doorlopen. De inbreng van de verschillende actoren is per planfase anders geweest.

*Actieteam Jeugd bestaat uit twee beleidsmedewerkers (Jeugd en Veiligheid), afdelingshoofd van de afdeling beheer, een jongerenwerker, de BOA en de wijkagent. Zij werken samen om de problematiek rondom hangjongeren in Woudenberg op te lossen.

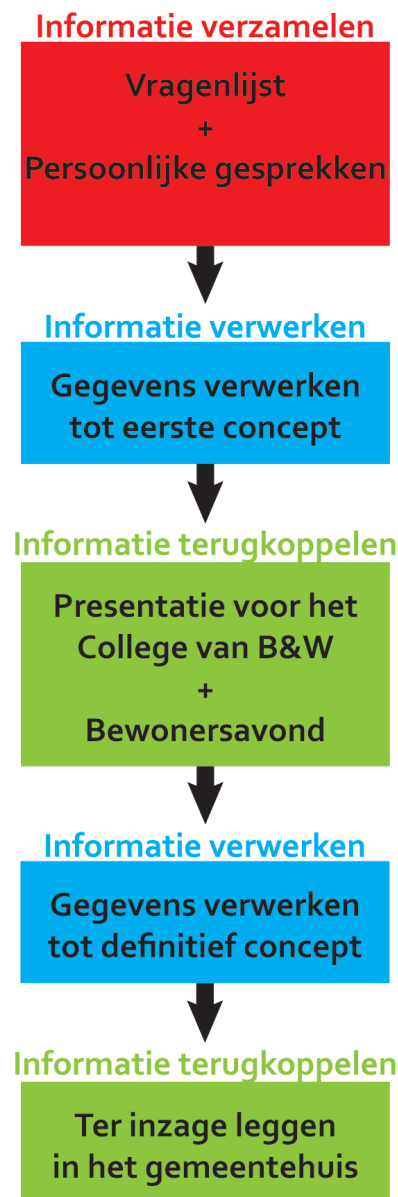
3.3 Hoe worden de actoren betrokken?

In de tweede planfase/ stap 05 bij het analyseren van het park is Actieteam Jeugd* van de Gemeente Woudenberg betrokken bij het traject door met hen gezamenlijk te overleggen. Met Actieteam Jeugd overleggen is gedaan omdat zij al bezig waren met jongerenprojecten rond het 'De Beaufortpark'. Om samen te zoeken naar de beste oplossing van het jongerenprobleem. Later zijn de verschillende personen van dit team nog afzonderlijk benaderd om van hen 'vakinhoudelijke' informatie te krijgen.

Omwonenden betrekken bij het ontwikkelen van plannen is op de volgende manier gedaan. Door middel van het huis aan huis uitzetten van een vragenlijst met daarin vragen over het huidige gebruik van het park. Naast vragen over het gebruik zijn er ook vragen gesteld over de huidige kwaliteit (begaanbaarheid en bruikbaarheid) van het park. Het betrekken van Actieteam Jeugd is gedaan door een aantal keer met hen in overleg te gaan om informatie uit te wisselen over de huidige situatie in het park. Met hen is ook de vragenlijst en de bijbehorende brief besproken om zo een optimaal resultaat te kunnen behalen uit de vragenlijst.

Omwonenden hebben bij het invullen van de vragenlijst invloed gehad op het vormen van de visie op het park. Een aantal vragen was er op gericht om aan te geven welke wensen zij hadden ten opzichte van de inrichting van het park. Hiermee was het voor omwonenden ook mogelijk om adviezen te geven over de inrichting van het park door middel van het invullen van een plattegrond. Een aantal omwonenden heeft hiervan gebruik gemaakt door op de bijgevoegde plattegrond aanpassingen aan te geven of door het omschrijven van mogelijke oplossingen. Naast deze informatie zijn er ook persoonlijke gesprekken gevoerd met een aantal omwonenden, naar aanleiding van de reactie die zij hadden ingestuurd.

Participatietraject

Afb.10: Participatieschema.

Bij dit proces zijn niet alleen de omwonenden van het park betrokken geweest, maar ook de jongeren. Door eerst contact te hebben met Actieteam Jeugd, die al langere tijd bezig was met het ontwikkelen van plannen rondom hangjongeren, is informatie ingewonnen over de lopende activiteiten. Daarnaast zijn er verschillende gesprekken met de jongeren gevoerd over veiligheid en over de inrichting van het park.

Tijdens het ontwikkelen van het concept zijn de resultaten uit de vragenlijst gebruikt voor het ontwerp. In de vragenlijst, zoals hiervoor besproken, hebben omwonenden voldoende informatie gegeven over de wensen die zij hebben over de invulling van het park om een concept te maken. Nadat het concept klaar was is dit in eerste instantie voorgelegd aan het College van B&W. Tijdens een bewonersavond is het conceptplan voorgelegd aan de omwonenden. Tijdens deze avond werden eerst de resultaten uit de vragenlijst aan hen teruggekoppeld. Daarna is verder gegaan met het toelichten van het conceptplan dat mede dankzij de vragenlijsten tot stand is gekomen.

Aan het eind van de presentatie was er de mogelijkheid om vragen te stellen en om mee te denken over mogelijke aanpassingen die gedaan kunnen worden aan het plan om het tot een succes te laten worden. Van deze mogelijkheid werd goed gebruik gemaakt en heeft er voor gezorgd dat er nieuwe input is gekomen om het conceptplan aan te passen.

Na de presentatie van het conceptplan was er geen mogelijkheid meer voor derden om invloed uit te oefenen op de plannen. Tijdens de laatste fasen (definitief concept en uitwerking) is er vooral contact geweest met beleidsmedewerkers van gemeente Woudenberg zelf.

Het motiveren van betrokken partijen om mee te werken aan dit participatietraject is bij een deel van

de bewoners van de Parklaan nodig geweest. Hoewel bewoners aangegeven hebben de gemeente te wantrouwen, doordat er in de afgelopen jaren niet veel/ niets is gebeurd met het 'De Beaufortpark', zijn ze nog steeds erg betrokken bij het park en willen ze erg graag dat de gemeente iets gaat doen aan dit ooit zo mooie park. De groep die gemotiveerd moest worden om mee te doen is gemotiveerd door met sleutelpersonen te praten binnen de straat. Deze personen verspreiden het nieuws en motiveren hun buren.

Partijen binnen de gemeente hoeven niet gestimuleerd te worden om mee te werken aan dit plan.

Bij het betrekken van omwonenden is steeds duidelijk aangegeven dat alle plannen die gemaakt worden nog getoetst en goedgekeurd moeten worden door het College van B&W en dat het nodig kan zijn om een kredietaanvraag te doen bij de Gemeenteraad (wat natuurlijk ook afgewezen kan worden), voordat er ook maar iets uitgevoerd zal gaan worden.

Afb. 11: Een overzichtelijk 'De Beaufortpark'.

Stap 04:

Eerste indruk

In stap 02 zijn door middel van een krachtenveldanalyse alle actoren in beeld gebracht. In stap 03 worden de knelpunten en kansen van het projectgebied bepaald. Bij deze stap wordt aan de beheerder gevraagd zich te verplaatsen in de gebruiker. Vooral wanneer men lang in het vak zit is de kans groot dat men simpele ongemakken over het hoofd ziet.

In sommige gevallen zijn de knelpunten al geformuleerd, in zulke gevallen is het toch nodig om zelf op onderzoek uit te gaan, namelijk door een veldbezoek. Bij het bepalen van de knelpunten en kansen is het van essentieel belang dat de beheerder zich verplaatst in de gebruiker. Het kan behulpzaam zijn om daarbij zelf dat bankje uit te proberen; zit deze wel goed? Of probeer veilig die drukke weg over te steken; kom je zonder kleerscheuren over? Alle scores kunnen

Afb. 12: Groene uitstraling.

worden ingevuld op een speciaal daarvoor gemaakt formulier, maar dit is niet noodzakelijk. Het is aan te bevelen om in ieder geval wel aantekeningen te maken van de bevindingen van het veldbezoek.

Naast deze aantekeningen is het belangrijk om foto's te maken van knelpunten en kansrijke situaties. Het vastleggen van de knelpunten geeft vooral voordelen in de communicatie naar andere projectmedewerkers of naar uw meerderen.

Het bepalen van knelpunten en kansen van het projectgebied kan goed worden gedaan aan de hand van een sterkte-zwakteanalyse, waar ook kansen en bedreigingen in opgenomen zijn. Zwakte is geformuleerd als 'knelpunt'.

Afb. 13: Unieke trouwlocatie.

4.1 Sterke kanten

De sterke kanten van een projectgebied vaststellen is een belangrijke zaak. Het voorkomt dat er te veel wordt gefocust op de knelpunten. Zelfs projectgebieden met veel knelpunten hebben sterke kanten. Aan sterke kanten mag geen afbreuk worden gedaan, liefst moeten ze worden versterkt en behartigd.

Als men als beheerder of beleidsmaker de sterke kanten vaststelt is het goed om te beseffen dat de gebruikers met andere ogen kijken naar hun omgeving en dus ook andere sterke kanten kunnen formuleren. Het raadplegen van de gebruikers kan in dit geval meer inzicht geven. Gebruikers zullen sterke kanten vaak gevoelsmatig formuleren: mooi groen, lekker wandelen, enzovoorts.

Het 'De Beaufortpark' kent verschillende sterke kanten:

- zo ligt het park centraal in de woonkern van Woudenberg en dicht bij de winkelstraat. Dit biedt voordelen met betrekking tot de bereikbaarheid vanuit de woonwijken naar het park. De winkelstraat trekt veel inwoners aan, waardoor het 'De Beaufortpark' veel doorgangers kent;
- in het verlengde van het park liggen twee andere parken: Veldschans en Schanspark. Deze twee parken vormen samen met het projectgebied een aangesloten groenzone. Voor verplaatsingsrecreatie als wandelen is het voordelig om een grotere groenzone te hebben, omdat de wandelaars een parkoverstijgende ronde kunnen maken;
- het park is uniek in haar omgeving, vooral qua inrichting, maar ook door haar verbondenheid met de gemeente en haar gebruik bij trouwpartijen;

- de gebruikers waarderen de rust tegenover hun woning, die er over het algemeen heerst;
- daarnaast wordt het park positief gewaardeerd om zijn groene uitstraling.

Afb. 14: Wateroverlast.

Afb. 15: Zwerfafval in het park.

4.2 Knelpunten

Knelpunten zijn de zwakke kanten van het park. Ze zijn doorgaans obstakels naar een succesvol projectgebied. Knelpunten zullen vaak moeten worden verholpen en zijn in dat geval opgenomen in de opdrachtomschrijving bij stap 01.

Gemeente Woudenberg ervaart verschillende knelpunten in het 'De Beaufortpark':

- de lage ligging van het park zorgt regelmatig voor wateroverlast en slechte begaanbaarheid van de paden. Naast de paden is het na regenval drassig;
- omwonenden van het park geven aan regelmatig overlast te ondervinden van verschillende gebruikersgroepen en zwerfafval in het park;
- de inrichting van het park is gedateerd, minder aantrekkelijk voor gebruikers en omwonenden;
- de beplantingsoorten zijn 'lukraak' gekozen;
- het park zou als verbinding kunnen functioneren tussen woonwijk en winkelgebied, maar door de slechte padenstructuur wordt hier minder gebruik van gemaakt dan haar potentie;
- door de toevoeging van steeds weer andere beplanting, zonder rekening te houden met de al aanwezige beplantingen wordt het park rommelig;
- door de conventies van tuinstijlen niet zo nauw te nemen wordt de inrichting van het park een onherkenbare structuur;
- de beplanting in het park is zeer divers, maar heeft weinig sierwaarde. Ook het straatmeubilair straalt soberheid uit. Door de weinige prikkels die gebruikers van hun omgeving krijgen is de belevingswaarde beperkt;

- de sloot bij de kruising met de noordelijke Parklaan heeft steile hellingen die gevaarlijk zijn voor kleine kinderen;
- doordat het park voor een groot deel in één keer overzien kan worden is er weinig verrassing en is het park snel 'saai' voor gebruikers. De afwezigheid van 'gezellige' zithoekjes zorgt ervoor dat het minder aantrekkelijk verblijven is in het park;
- de duurzaamheid in de tijd van het park wordt verminderd doordat beplantingen die groot kunnen worden te dicht op elkaar zijn geplant. Bomen en struiken krijgen niet genoeg licht, groeien lang uit en lopen hierdoor misvormingen op. Nieuwe bomen kunnen niet groeien doordat ze onder de kronen van andere bomen zijn geplant en;
- de veiligheid van voetgangers en fietsers op het kruispunt Parklaan-Schans is mogelijk in het geding doordat automobilisten snel via de noordelijke Parklaan naar de parkeerplaats bij het (toekomstige) cultuurhuis gaan. Bij het verlaten van de parkeerplaats is er zeer weinig overzicht op de fietsers die vanaf 'De Nieuwe Poort' komen. Daarnaast is er voor voetgangers geen rechte oversteek over de kruising mogelijk, waardoor de veiligheid van voetgangers in het geding komt.

Naast deze knelpunten zullen bij 'Stap 05: informatie verzamelen' ook verschillende knelpunten en kansen voortvloeien uit de analyse.

4.3 Kansen

Elk projectgebied kent kansen. Kansen voor de toekomst liggen in sommige gevallen voor het oprapen, alleen zijn ze nooit aangegrepen om het gebied te verbeteren. Kansen zijn niet alleen oplossingen voor knelpunten, maar zijn ook extra toevoegingen die niet altijd noodzakelijk zijn om uit te voeren, maar wel een toegevoegde waarde hebben.

Het 'De Beaufortpark' kent vier kansen:

- de oevers van de vijver zijn kansrijk om de natuurwaarde in het park te verhogen, in de huidige situatie heeft het park een beperkte natuurwaarde. Alleen de vijver en haar oevers hebben enige natuurwaarde. Door de eentonige beplanting biedt ze in de huidige situatie geen leefgebied aan fauna;
- de ligging van het park, dicht bij de winkelstraat, het nieuwe cultuurhuis en het gemeentehuis maakt het park kansrijk voor activiteiten en evenementen;
- de aanwezigheid van historische structuren geeft aanknopingspunten om structuurdragers te realiseren en;
- de grote betrokkenheid van de bewoners aan de Parklaan, de weg rond het park, geeft veel kansen tot participatie inzake de toekomst van het park en het project.

Afb. 16: Kansrijke oever(s).

4.4 Bedreigingen

Bedreigingen zijn zaken die in de toekomst een gevaar kunnen zijn voor het projectgebied. Bedreigingen in kaart brengen zorgt voor de bewustmaking van reële gevaren. Bedreigingen moeten ten allen tijden goed in het vizier worden gehouden.

De bedreigingen van het 'De Beaufortpark' komen vooral voort uit de gebeurtenissen uit het verleden. Deze kunnen in de toekomst weer een rol gaan spelen. Bedreigingen zijn:

- het 'De Beaufortpark' heeft in het verleden geleden onder verkleining van het park. Eerst onder eigendom van de heer De Beaufort door de aanleg van de Parklaan en de huizen hierlangs en later, na schenking aan de gemeente, door de aanleg van de noordelijke Parklaan, de aanleg van de winkels en het marktplaatsje aan 'De Nieuwe Poort', de verbreding van de Maarsbergseweg, door aanleg van de straat 'De Nieuwe Poort' en de aanleg van parkeerplaatsen bij het gemeentehuis en bij apotheek Woudenberg. Al deze verkleiningen hebben gezorgd dat het park bijna met de helft afgenomen is ten opzichte van de originele situatie van 1909. De afspraken vermeldt in het overdrachtsdocument van het park beschermt de bestemming van het park en de

Parklaan. Het overdrachtsdocument kan worden gevonden in bijlage B;

- het park leidt onder matig onderhoud. Deels valt dit te wijten aan het waterknelpunt, dat het maaibeheer bemoeilijkt. De achterstallige snoei is ontstaan in de jaren '90 door het uitblijven van groot onderhoud. Het resultaat van het matige onderhoud van de laatste jaren is dat veel beplanting nu onherstelbaar uitgegroeid en misvormt is. Beheer dat het af laat weten vormt voor de toekomst een bedreiging, gezien dat regelmatig beheer heel belangrijk is om te voorkomen dat knelpunten opnieuw kunnen ontstaan en;
- omwonenden van het 'De Beaufortpark' zijn van mening dat onderhoud (vooral het groot onderhoud) lang op zich laat wachten. De meeste (62%)* bewoners voelen zich betrokken bij hun woonomgeving. Een deel hiervan heeft in het verleden zorg gedragen voor een deel van het onderhoud (afval ruimen). De bedreiging bij dit probleem is dat omwonenden 'moe worden' van de in hun ogen trage vooruitgang van het park en hun betrokkenheid verliezen. Dit terwijl het heel belangrijk is om bewoners te verbinden met hun woonomgeving en ze het liefst actief te betrekken.

* 62% is afgeleid uit de resultaten van de vragenlijst die bij stap 05 gebruikt is voor het verzamelen van informatie.

Afb. 17a: Veldschans.

Afb. 17b: Schanspark.

Afb. 18: Fotocollage historische afbeeldingen 'De Beaufortpark'.

Stap 05:

Informatie verzamelen

De vijfde stap is gericht op het analyseren van het projectgebied. In deze stap wordt een verdieping gemaakt voor de informatie verzameld in stap 04. Voordat aan oplossingen gedacht kan worden moet eerst een grondige analyse worden gemaakt om zo veel mogelijk aspecten helder in beeld te brengen. Allereerst wordt het beleid geanalyseerd en verder wordt bij deze analyse onderscheid gemaakt tussen de ruimtelijke en de sociale aspecten van het projectgebied.

Het bestuderen van een referentiegebied kan behoren tot stap 05, maar is niet noodzakelijk. Het kan een meerwaarde zijn voor het project en kan leiden tot nieuwe inzichten of juist vermoedens bevestigen.

Het is aan te raden eerst het beleid te onderzoeken, daarna de ruimtelijke analyse te maken, alvorens aan de sociale analyse te beginnen. Deze volgorde is nodig, omdat men anders geen goede gebruikersprofielen (stap 5.7) en vragenlijsten (stap 5.9) kan opstellen. Kortom: de kennis verworven in de ruimtelijke analyse is nodig om de sociale analyse naar behoren te kunnen doen.

5.1 Beleid

Het beleid vormt een onmisbaar onderdeel voor het project. Het beleid vormt namelijk de kaders van het project. Doorgaans staat beleid voor enkele jaren vast. Vastgesteld beleid van hogere overheden is vaak algemener verwoord, maar is leidend voor het beleid van lagere overheden.

Beleidsstukken

Voor Woudenberg zijn er verschillende beleidsstukken die een passage hebben opgenomen over het projectgebied. Niet al deze stukken zijn opgenomen, omdat ze soms niets toevoegen aan wat in andere beleidsstukken al aangegeven is. Voor het project van toepassing zijn: het Groenbeleidsplan 2011, Bomenbeleidsplan 2005, Toekomstvisie Woudenberg 2015, Waterbeleidsplan 2010-2015 van Waterschap Vallei & Eem, Participatiebeleid, Dossier Beaufortpark en het Schenkingsafschrift.

Groenbeleidsplan 2011

Woudenberg is een aantrekkelijke en aangename groene gemeente, gelegen op de grens van de Gelderse Vallei en Utrechtse Heuvelrug. Burgers en toeristen waarderen de gemoedelijkheid en groene uitstraling van de kleine gemeente.

Het groenbeleidsplan is gebaseerd op meerdere uitgangspunten, waarvan vijf belangrijk zijn, namelijk:

1. groen is waardevol voor de leefomgeving;
2. koesteren van het groen, maar wel rationeel;
3. realiseren van groene kwaliteit;
4. deskundig beheren en;
5. groen moet duurzaam zijn.

Het groenstructuurplan geeft aan hoe de gemeentelijk groenstructuur is. Bomen die opgenomen zijn in de groenstructuur hebben een belangrijkere status dan andere bomen (met uitzondering van monumentale bomen en bomen in parken). In het plangebied zijn eikenstructuren aanwezig langs de Schans (weg) die behoren tot

de hoofd- dan wel subgroenstructuur. Deze bomen zijn dus belangrijker. De andere aanwezige bomen staan in parken. Ze zijn belangrijker dan losse straatbomen, maar hebben geen speciale 'rechten', omdat er geen criteria zijn die de bomen beschermen. Enkel de kapvergunning. In het 'De Beaufortpark' zijn twee monumentale bomen aanwezig, namelijk de Moerascipres vlak naast de gevel aan de achterzijde van het gemeentehuis en de 'hangboom' (Reuzenlebensboom) in het middengedeelte van het park.

Afb. 19: Waardevolle Moerascipres naast gemeentehuis.

Bomenbeleidsplan

Het bomenbeleidsplan geeft de gemeente handvatten om knelpunten met bomen consistent te kunnen oplossen en in de toekomst te voorkomen. Voor zowel de ontwikkeling, beheer en onderhoud als handhaving en interne en externe communicatie zijn in het beleidsplan kaders opgenomen die gebaseerd zijn op de algemene visie van de gemeente op bomen. Deze kaders zijn:

- de groene uitstraling van Woudenberg behouden, versterken, kwalitatief verbeteren en waar nodig vergroten;
- bomen worden speciaal aangeplant voor het algemeen belang en hebben daarom een speciale status. Bij aanplant van bomen dient rekening gehouden te worden met overlast die de bomen kunnen veroorzaken en;
- ook particuliere bomen zijn van belang omdat ze door een bijzondere leeftijd, grootte of soort waardevol kunnen zijn.

Bomen zijn belangrijk voor de bescherming en verbetering van het leefmilieu. Zo spelen ze een belangrijke rol bij wonen, werken, recreëren, spelen, gezondheid, sociale cohesie en ontspanning.

Voor het ontwerp en inrichting geldt dat rekening gehouden moet worden met de functies die de toekomstige inrichting moet krijgen. Bomen moeten voldoende ruimte krijgen om de functies te ondersteunen. Hinder moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Indien mogelijk moeten de al aanwezige bomen zo veel mogelijk behouden en geïntegreerd worden in de (her)inrichting. De waarde van bomen neemt toe met intensiteit van het gebruik van de openbare ruimte.

Het 'De Beaufortpark' wordt zelfs aangemerkt als "van grote waarde" zijnde.

Voor de boomsoortkeuze geldt dat er een gradiënt cultuur-natuur van dorpskern naar buitengebied moet zijn. De boomgrootte moet worden afgestemd op de locatie van aanplant: woonwijken: 3e orde, ontsluitingswegen: 2e orde en parken: 1e orde.

Toekomstvisie Woudenberg 2015

In de Toekomstvisie Woudenberg 2015 staan algemene doelen opgesteld voor de verbetering van het leefklimaat in Woudenberg tegen 2015. Dit verbeteren van het leefklimaat wordt nodig geacht om: rekening te houden met nieuwe wensen en behoeften uit de bevolking in Woudenberg, door een verschuivende leeftijdsopbouw, door een veranderende samenstelling van de huishoudens, door een toenemende mobiliteit en door nieuwe leefpatronen van inwoners. De inrichting van de openbare ruimte is hier onderdeel van.

Een belangrijke gedachte van de Toekomstvisie is het versterken van de identiteit van Woudenberg en het bewust omgaan met de dragers van die identiteit.

Het gemeentehuis samen met het 'De Beaufortpark' en de schans (park Veldschans) zijn twee van de zeven identiteitsdragere, die in de toekomstvisie van Woudenberg worden aangemerkt. Het oorlogsmonument in het park is niet speciaal genoemd in de visie, maar er staat wel dat oorlogsmonumenten structuurdragere zijn. Daarmee zouden binnen dit project drie van de zeven identiteitsdragere gemoeid zijn. Het 'De Beaufortpark' wordt zelfs aangemerkt als "van grote waarde" zijnde.

Uit de Toekomstvisie Woudenberg 2015 vloeien vijf belangrijke kwaliteitspeilers voort.

1. Duurzaamheid in de tijd
Binnen de bebouwde kom wordt rekening gehouden met de aanwezige zichtlijnen en karakteristieke elementen. Daarnaast streeft de gemeente naar een kwalitatief goede inrichting van de openbare ruimte die voor veel functies gebruikt kan worden. Bomen moeten op hun plantplaats oud kunnen worden, wat betekent dat rekening gehouden moeten worden met de standplaats en de eigenschappen van de boom.

2. Identiteit en pluriformiteit van Woudenberg
Onder identiteit en pluriformiteit wordt verstaan het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteiten waarmee Woudenberg zich onderscheidt van andere gemeenten. Door deze identiteit te versterken wordt de leefbaarheid en herkenbaarheid van de woon- en werkomgeving vergroot. Ruimtelijke identiteitsdragere zijn bijvoorbeeld het karakteristieke landschap, de landgoederen, het gebied rondom de Grote Kerk in de dorpskern, maar ook losse elementen als de Piramide van Austerlitz.

3. Betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking
De gemeente wil gezamenlijk (gemeente, inwoners en bedrijfsleven) de toekomstvisie waarmaken door vroegtijdig kennis en informatie uit te wisselen en samen te werken. Participatie staat hoog in het vaandel van de gemeente.

4. De leefbaarheid van Woudenberg
Leefbaarheid is het resultaat van allerlei maatschappelijke en fysieke factoren. De aandacht van de gemeente ligt bij alle maatschappelijke groepen, met specifieke aandacht voor de kwetsbare groepen. Daarnaast spelen hierbij sociale betrokkenheid en maatschappelijke deelname een belangrijke rol.

Ruimtelijk gezien is er een duidelijke wisselwerking tussen leefbaarheid en de dagelijkse leefomgeving. Er wordt daarom gestuurd naar:

- een goed ingerichte en onderhouden omgeving die bijdraagt aan de leefbaarheid (hier ligt een relatie met beeldkwaliteit en kwaliteit van de openbare ruimte);
- een herkenbare omgeving met eigen, unieke kwaliteiten (hier ligt een relatie met het versterken van de identiteit van Woudenberg) en;
- een omgeving waarin mensen zich veilig voelen: hierbij zijn sociale veiligheid, verkeersveiligheid, inbraak- en brandpreventie belangrijk.

5. Beeldkwaliteit en kwaliteit van de openbare ruimte
De openbare ruimte in Woudenberg moet het landelijk gebied weerspiegelen. Woudenberg is een "dorp in het groen". Het betekent dat er minder ruimte is voor inbreiding van bebouwing, omdat anders het groene en landelijke karakter van de plaats verloren kan gaan. Daarnaast zijn er verschillende groene assen in Woudenberg, dat zijn de wegen waarlangs het dorp ontstaan is.

Waterplan 2010-2015 Vallei & Eem

Uit het Waterplan 2010 -2015 van Waterschap Vallei & Eem blijkt, naast de informatie bij stap 5.5 over biodiversiteit en waterkwaliteit, dat Woudenberg in het stroomgebied van de Heiligenbergerbeek ligt. Het 'De Beaufortpark' ligt in de functie stedelijk gebied.

Stroomgebied Heiligenbergerbeek

Het stroomgebied van de Heiligenbergerbeek ligt tussen het Valleikanaal en de Utrechtse Heuvelrug en beslaat ruim 11.000 hectare. Het omvat behalve de Heiligenbergerbeek ook de Woudenbergse Grift en de Heigraaf.

Het water van de Heiligenbergerbeek stroomt bij normale omstandigheden door Amersfoort, tot bij de Monnikendam en vandaar buitenom de binnenstad door de Oostelijke Singelgracht naar de Eem. Een klein deel van het water stroomt door de stadsgrachten naar het Spui en de Koppelpoort. Bij hogere afvoeren kan het teveel aan water via de Vosheuvelbeek naar het Valleikanaal worden afgelaten.

Functie stedelijk gebied

Het doel in deze gebieden is het voorkomen van wateroverlast en watertekort en het behouden en versterken van de beleevingswaarde, de recreatieve waarde en de ecologische waarde van het water. Het watertekort en -overlast wil men voorkomen door zo lang mogelijk water vast te houden op de plaats waar het neerkomt. Daarnaast wordt het beleid gericht op het voorkomen van wateroverlast in omliggende gebieden en het verminderen van lozingen van verontreinigende stoffen.

Beleid op wateroverlast

Het 'De Beaufortpark' heeft een groot gedeelte van het jaar te maken met drassige bodem. Dit wordt niet automatisch gezien als wateroverlast, gezien hier normen voor vastgesteld zijn door het waterschap. Deze normen zijn gelijk aan de werknormen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). Een werknorm is uitgedrukt als de maximaal toelaatbare kans per jaar dat het maaiveld vanuit het oppervlaktewater wordt overstroomd. In het gebied buiten de bebouwde kom is grasland het overwegende landgebruik. Daarom geldt voor het gehele buitengebied een norm van 1/10 per jaar. Voor de bebouwde kom geldt een norm van 1/100 per jaar. Volgens Waterschap Vallei & Eem heeft het stedelijk gebied van Woudenberg niet te maken met wateroverlast, maar met een toenemend watertekort. De voorjaarsgrondwaterstand zou 40 tot 60 centimeter onder het maaiveld liggen. Het hoogste waterpeil is 0 -20 of 20-40 centimeter beneden het maaiveld.

Participatiebeleid

Gemeente Woudenberg heeft burgerparticipatie hoog in het vaandel staan. Ze heeft er een stuk over opgenomen in de Raadsagenda Woudenberg 2011-2014.

"De bevolking en de maatschappelijke organisaties dienen betrokken te worden bij de (verdere) ontwikkeling van genoemde beleidsthema's. Aard en vorm van burgerparticipatie kan per thema verschillen en dient per situatie te worden gekozen."

Daarbij verwijst 'genoemde beleidsthema's' naar de veertien thema's die de voor de raad geformuleerd zijn. Deze thema's zijn echter niet van toepassing op het 'De Beaufortpark' en daarmee is het niet verplicht om burgerparticipatie toe te passen bij het project. Het wordt wel gezien als een toevoeging voor het project.

Dossier Beaufortpark

In het dossier Beaufortpark worden alle poststukken met betrekking tot het park opgeslagen. Daarnaast zijn er beleidsstukken in te vinden, zoals het schenkingsafschrift. De communicatie met bewoners (vooral klachten en de reacties van de gemeente hierop) zijn te achterhalen. Het achterhalen van deze informatie geeft inzicht in de problemen omtrent het park zoals ze worden ervaren door de bewoners. Uit de reacties van de gemeente wordt opgemaakt op welke wijze de gemeente communiceert met haar bewoners en wat haar voornemens zijn met het park.

Uit het verslag vergadering vrijdag 11 jan. 2008 en donderdag 13 mrt. 2008 bleek dat bewoners van de Parklaan vinden dat er overlast is van drank/ drugs, afval (flessen, naalden, condooms, lege wietzakjes), geluidsoverlast, brommers en auto's in het park, wateroverlast, slechte grondhoogten van het gazon en een onveilige sloot. Ze zijn ook van mening dat de politie te tolerant is en geven aan teleurgesteld te zijn in de gemeente en vindt dat die haar afspraken

niet na is gekomen. Uit hetzelfde verslag bleek tevens dat de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is aangescherpt en nu luidt:

"Het is verboden op of aan de weg of in een voor het publiek toegankelijk gebouw of vaartuig deel te nemen aan een samenshooling, zich onnodig op te dringen, door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot wanordelikheden of in groepsverband dan wel afzonderlijk anderen lastig te vallen, te vechten of op andere wijze de openbare orde te verstoren". Daaronder wordt verstaan: "het zich in groepsverband zonder redelijk doel op of aan de weg op te houden of te bewegen van 22.00 tot 06.00 uur."

De gemeente geeft geen voorkeur aan het vermelden van de APV op borden aan de rand van het park. Dit zorgt voor een woud aan borden en is onnodig, omdat een ieder geacht wordt de APV te kennen. De gemeente geeft aan auto's in het park niet te kunnen voorkomen door alleen bestemmingsverkeer toe te laten. Ze geeft hekjes als optie, maar deze wordt niet gewenst door bewoners. De wateroverlast op de paden (van mijnsteen) kenmerkt zich in veel plassen, als noodmaatregel worden de slechte stukken door de gemeente verbeterd.

Uit het Rapportformulier eigen initiatief: postregistratienummer 08.37561 (18 juli 2008) blijkt dat de laatste grote onderhoudsbeurt van het park ruim 18 jaar geleden is geweest.

Uit de brief betreft groot onderhoud beaufortpark, nr. 77472, 3 mei 2011 blijkt dat bewoners meer activiteiten willen in het park. Uit de brief reactie gemeente op "aanwezigheid jongeren in Beaufortpark", 3 feb. 2010, archief 8 feb. 2010, nr. 54411 blijkt dat sommige bewoners aangeven dat ze helemaal geen overlast ondervinden in het park.

Schenkingsafschrift (servituut)

Het 'De Beaufortpark' was op 8 augustus 1932 geschonken aan de Gemeente Woudenberg. Bij deze schenking is een servituut opgesteld. Het is een schenkingsafschrift, met daarin afspraken verbonden aan de schenking. Zowel de schenkende als de ontvangende partij zijn gebonden aan deze afspraken. Hoewel niet alle elf afspraken meer relevant zijn, gelden deze en de relevante afspraken nog steeds voor de daarin genoemde percelen, waaronder het 'De Beaufortpark' valt.

De relevante afspraken die van toepassing zijn, zijn:

"... alles toebehoorende aan Laanzicht, voortdurend als openbaar park en weg in stand te houden en als zoodanig behoorlijk te onderhouden, alsmede den aan den heer Jonkheer Hooft van Woudenberg van Geerestein toebehoorenden weg ..."

"Het is verboden aan gemelde onroerende goederen eene andere bestemming te geven dan de tegenwoordige van park en weg."

"Het verbod in het vorig artikel vervat wordt gevestigd als erfdienstbaarheid ten laste van de af te stane percelen ..."

Afb. 20: Het zegel van de notaris.

"De gemeente is niet bevoegd voormelde onroerende goederen te vervreemden en daarop zakelijke rechten te vestigen."

"De lasten en belastingen van het onroerend goed zijn van den dag van het teekenen van de akte van afstand af voor rekening van de gemeente."

Het schenkingsafschrift is een uniek document en zal hiervoor in bijlage B verschijnen.

Overleg College van Burgemeester & Wethouders
Het project is een politiek gevoelig onderwerp en wordt daarom nauw gevolgd door het College van Burgemeester & Wethouders. Het contact met bewoners is daarom iets dat met zorg gedaan moet worden. In dit project wordt een participatietraject gehouden, wat aangeeft dat er veelvuldig contact is met bewoners. Het is noodzakelijk eerst te overleggen met het College van Burgemeester & Wethouders en zo nodig de communicatie wat aan te passen aan de wensen van de politiek.

RUIMTELIJKE ANALYSE

De ruimtelijke analyse zal onder andere inzicht geven in de ontwikkelingen van het park. De ruimtelijke analyse zal bestaan uit de geschiedenis, rol van het park, omgevingsfactorenanalyse en biodiversiteitsplan.

Geschiedenis is niet van belang voor moderne plekken waar historie geen rol speelt. Voor historische plekken is het onverantwoord, om zonder enige kennis van de historie te nemen, een toekomstadvies te doen.

De rol van het park in zijn omgeving, de omgevingsfactorenanalyse en biodiversiteitsplan worden gehouden om inzicht te verschaffen in deze zaken, zodat er besloten kan worden in hoeverre er rekening gehouden moet of kan worden met deze zaken voor het toekomstadvies.

Afb. 21: Woudenberg met De Schans als park.

5.2 Geschiedenis

Ondanks dat het park slechts ± 100 jaar oud is, kent het een rijke historie. Door de tijd zijn er verscheidene aanpassingen gedaan, maar ondanks dat is het ontwerp zoals in 1928 nog goed zichtbaar en zijn zelfs kenmerken van daarvoor zijn nog zichtbaar.

Locatie

Het nader specificeren van de locatie van het projectgebied zegt veel over de relatie tot haar context. Ook de bouwtijd van de eventuele wijk rond het projectgebied leidt tot inzichten met betrekking tot gebruikers en sfeer.

Het 'De Beaufortpark' is gelegen in het centrum van Woudenberg. In de huidige situatie is het het perceel ten oosten van de kavel met adres Parklaan 1. Voor 1832 betrof het perceel nr. 378 en 422 t/m 424 van Sectie E, genaamd De Wetering, het tweede blad, zoals te zien is op afbeelding 21. Op de afbeelding rechts daarnaast is te zien dat de naastgelegen schans daarentegen lag aan de andere kant van de Scherpenseelsche weg en behoorde tot Sectie B, genaamd Geerestein, het derde blad. Het betrof de percelen 515bis t/m 517c. De ligging dicht bij het kruispunt met de wegen (zoals ze nu heten) Voorstraat/ Dorpsstraat – Maarsbergseweg/

Afb. 22: Woudenberg met De Schans als park.

Geerensteinselaan zorgt ervoor dat er altijd veel verkeer langs het park komt. De bebouwing is rond 1840 aan de Dorpsstraat al sterk uitgebreid. Woudenberg heeft nog geen echt park, alleen De Schans (zie kaart) is ingericht als wandelpark, maar deze ligt buiten het dorp. Het 'De Beaufortpark' ligt dicht bij de dorpskern, maar ligt toch aan de rand de plaats. Het park is meer kijkgroen voor de meeste inwoners, omdat het park privébezit is. Na de locatie volgt een ruimtelijke ontwikkeling als kronieken.

1133 - 1890

De bisschop van Utrecht verkocht in 1133 een abdij aan drie particulieren. In 1240 besluit de abdij om grond van het Westerwoud in erfpacht te geven aan een edelman. Deze wil het gebied gaan ontginnen en gereed maken voor bewoning. Hij laat een burcht bouwen, de Woudenburcht. Ontginnen trekt werk aan voor arbeiders van buitenaf. Er ontstaan wegen die het gebied gemakkelijker bereikbaar maken. In 1820 waren dat de Geerensteinsche laan, Eikersche dijk, Griftdijk, Weteringsche dijk, Scherpenseelsche weg en het Maarnens wegje. Rond dit kruispunt ontstaat geleidelijk Woudenberg, genoemd naar de Woudenburcht. Als onderdeel van de Grebbenlinie moesten er schansen worden gebouwd ter verdediging van het achterliggende land.

Afb. 23: Woudenberg in 1811-1832.

Door de goede bereikbaarheid van Woudenberg is de schans ter plaatse eerst aangelegd. Wanneer Woudenberg groeit wordt de oost-west as, de Scherpenseelsche weg, door steeds meer verkeer gebruikt. De ligging van de schans blijkt niet zo handig en al snel wordt de weg dwars over het noordelijke deel van de schans gelegd. Dit is het begin van de aftakeling van de schans.

Tussen 1832 en 1872 gebeurt er niet veel. Er worden wel huizen bijgebouwd, maar niet noemenswaardig veel. In 1872 is er sprake van meerdere kleine parken. Deze waren echter niet openbaar toegankelijk. Het buitengebied van Woudenberg bestaat dan vooral uit boerenland met vele houtwallen. Daarnaast landgoederen uit de ontstaansperiode van Woudenberg. Van het 'De Beaufortpark' is nog geen sprake.

De schans is in 1890 aan de zuid- en westzijde beplant met bomen. De schans wordt van baroktuin veranderd in een landschappelijke tuin.

Afb. 24: Woudenberg in 1830-1850.

Afb. 25: Woudenberg in 1850-1864.

Afb. 26: Woudenberg in 1872.

Afb. 27: Woudenberg in 1890.

1909 - 1936

In 1909 is er sprake van een landschappelijke tuin achter huize Laanzicht. Die landschappelijke tuin en het landhuis zijn in eigendom van de vooraanstaande familie De Beaufort. Het park bestaat dan nog voornamelijk uit grasland, omringd door houtwallen, terwijl de schans al dichter beplant is.

In 1932 is het park verder ontwikkeld en is er een vijver gegraven. De schans zelf wordt nog verder beplant. De militaire gebouwen op de schans zijn in 1930 in gebruik als hotel-pension-restaurant "De Schans". Huize Laanzicht komt leeg te staan en niemand van

Afb. 28: Woudenberg in 1909.

de familie De Beaufort wil er wonen. Toevallig staat het oude gemeentehuis in de weg voor de verbreding van de Geerensteinsche laan. De gemeente laat haar oog vallen op de locatie Laanzicht. De Beaufort gaat akkoord wanneer de gemeente een jaarlijkse afkoopsom van f300,- betaald.

Op 9 december 1931 laat Willem Hendrik de Beaufort, houtvester uit Maarn, een ontwerp voor het landgoed maken door een tuinarchitect uit Zeist (D. Meeuwenberg). Op 8 augustus 1932 tekenen alle partijen het schenkingsafschrift en is Gemeente Woudenberg officieel eigenaar van het landgoed.

Afb. 29: Woudenberg in 1932.

De gemeente laat huize Laanzicht in 1935 slopen en laat een nieuw gebouw ontwerpen in de Oudhollandse stijl. Een jaar later, op 14 oktober 1936, wordt het in gebruik genomen. Het achterliggende park krijgt hierdoor een openbaar karakter.

1939 - 2008

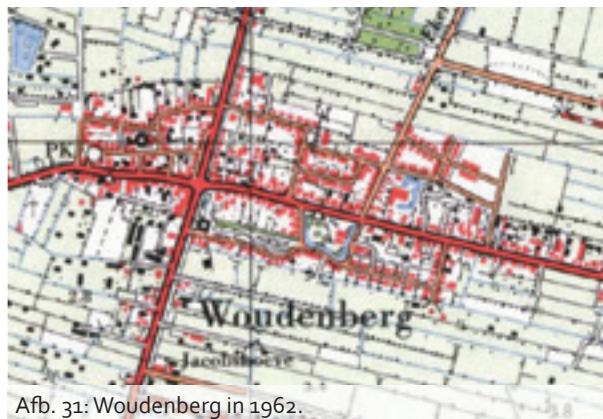
Tijdens de Tweede Wereldoorlog gebruiken de Duitse bezetters de gebouwen op de schans als onderkomen. Ze camoufleren de gebouwen en maken dankbaar gebruik van de opgeslagen jenever. De gebouwen blijven gespaard en doen na de bevrijding weer dienst als hotel-pension-restaurant.

Afb. 30 Woudenberg in 1952.

In 1952 is het park met de helft verkleind door bebouwing van het park en aanleg van de Parklaan. In 1952 is een deel van de schans weer vrijgemaakt van bomen, alleen de omwalling is nog beplant. Het parkdeel dat in 2011 onder de naam Schanspark bekend zal zijn wordt bebouwd met huizen. Woudenberg breidt nu ook naar het oosten en zuiden uit. Er beginnen houtwallen te verdwijnen uit het buitengebied.

In 1962 zijn een groot deel van de houtwallen verdwenen, maar de noordelijke houtwal langs het 'De Beaufortpark' staat nog. Een deel van de

Afb. 31: Woudenberg in 1962.

beplanting op de schans is verdwenen. In 1973 is de noordelijke houtwal van de kaart verdwenen, daar ligt een sloot. Woudenberg groeit sterk aan de westkant, helemaal tot aan de Woudenbergsche Grift, tevens in het noorden. In 1974 wordt het hotel-pension-restaurant "De Schans" afgebroken tot de laatste steen. In de parken lijkt tot 1992 de tijd stil te staan. Woudenberg breidt gedurende die tijd in verschillende fases uit in het zuiden, beginnende in het oosten. In 1992 wordt er een groot complex op de schans gebouwd, namelijk "Residence De Schans". Deze portiekflat is voornamelijk voor ouderen bedoeld. Rond dezelfde tijd worden aan de noordkant

Afb. 33: Woudenberg in 1982.

Afb. 32: Woudenberg in 1973.

Afb. 34: Woudenberg in 1989.

van het 'De Beaufortpark' meerdere semi-bungalows gebouwd. Om deze bereikbaar te maken voor de auto wordt het bestaande parkpad uit 1931 verandert in een straat, het draagt de naam Parklaan, net als aan de zuidzijde. In 1995, na het maken van de kaart, is er een rondweg aangelegd langs het zuidelijke gedeelte van Woudenberg, genaamd de Randweg.

In 2005 zijn de huizen langs de Maarten van Rossumweg niet meer aanwezig. Het grootste gedeelte van het resterende boerenland binnen de rondweg wordt bebouwd met woningen. In 2007 beginnen de werkzaamheden voor nieuwe

Afb. 35: Woudenberg in 1995.

Afb. 36: Woudenberg in 2005.

bebouwing langs de Maarten van Rossumweg, bestaande uit multifunctioneel centrum "De Schans", koopwoningen, huurappartementen en koop-penthouses. Daarnaast zal een nieuw park, het Schanspark, in het centrale gedeelte komen. Het park bestaat voornamelijk uit gras met enkele bomen. Een gedeelte van het gras is ingericht als wadi.

2008 - heden

Het 'De Beaufortpark' is nog steeds het verlengde van een landhuis, namelijk het gemeentehuis. Van de totale oppervlakte dat het park ooit had, is slechts minder dan de helft over. De vijver uit 1932 is nog aanwezig, maar vormt nu de zuidrand van het park. De houtwal vlak achter het huis bestaat tegenwoordig voornamelijk uit verschillende soorten struiken en kruidachtige gewassen. Verder is er een eikenbosje, dat het zicht vanuit en naar het huis tegengaat.

Het grootste deel van het park is gazon, met hierin perken met rozen en laurierkers. Verder siert een uiteenlopend scala aan soorten bomen het park, zowel inheemse soorten als exoten. De logica achter de standplaats van bomen is soms ver te zoeken.

Aan de Veldschans is nog goed te zien dat het een oud soort fort (schans) is. Het park is stervormig geweest, met drie bastions, waarvan er twee verloren zijn gegaan. Ondanks dat, is met de gedeeltelijke omgrachting van de aarden landwerken en de toegangsbrug, nog altijd op dezelfde plaats, goed te zien hoe het hoort te zijn. De schans heeft door de karakteristieke een hoge potentie in de toekomst een 'mooi', historisch park te worden. Op de schans zijn nu verschillende perken met lage heesters en bolbomen.

In het Schanspark staan groepen van verschillende boomsoorten. De beplanting in het park bestaat voor de rest enkel uit gras. Door de jonge leeftijd van het park heeft het nog weinig karakter gekregen en doet het voor de gebruiker kaal en modern aan. De

veelgebruikte boomsoort (zuilbeuk) heeft een smalle kroonvorm, waardoor het park ook in de toekomst een open karakter blijft houden, waardoor het park in zijn geheel overzichtelijk zal blijven. Veel overzicht brengt weinig spanning en maakt het voor de parkgebruiker 'saai'.

Stijl van het park

Bij inrichtingsvraagstukken is het belangrijk de huidige stijl te herkennen. Vooral als de stijl historisch van belang is, zodat hiermee in stap 07 rekening mee gehouden kan worden.

Een tuinstijl hanteren bij het inrichten van parken voorkomt verrommeling en zorgt dat aan de hand van de conventies van de landschapsarchitectuur gefundeerde beheerkeuzes gemaakt kunnen worden, evenals het beplantingssortiment. Er kan namelijk geen twijfel bestaan over de 'juistheid' van de structuur, het wel of niet 'passend' zijn van beplantingssoorten en het nemen van (voor bewoners soms ingrijpende) beslissingen zoals bomenkap. Het is immers gebaseerd op het handhaven van de kwaliteit van de openbare ruimte. Voor bewoners is een park herkenbaarder en beter gewaardeerd als de tuinstijl te herkennen is.

Het 'De Beaufortpark' heeft kenmerken van de Engelse Landschapstijl: een vijver met waterlilies en slingerende paden. Oudere bomen zijn in groepen geplant. Het heeft ook invloeden van Romantische tuin, namelijk: rozenborders en een zitplek aan het water, gericht op een fontein. Er is een deel parkbos, zoals bij landgoederen gebruikelijk is, met exotische boomsoorten en streekeigen beplanting.

In het park is geen tot weinig rekening gehouden met de traditionele conventies van de landschapsarchitectuur, waardoor verrommeling van de structuur dreigt.

De schans, nu bekend als de Veldschans is van oudsher een grondwerk die vrij onopvallend in de omgeving op gaat. Gedurende de jaren zijn er echter een groot aantal bomen op geplant en via natuurlijke weg gegroeid. De zware laanpartijen rondom de schans en de bomen in de Veldschans maken het een bedrukkende, donkere ruimte. In het middengedeelte van de Veldschans zijn cirkelvormige borders met verschillende heesters aanwezig. Verder staan er verschillende soorten bolbomen. De inrichting is niet gebaseerd op een bepaalde stijl en voldoet slechts in beperkte mate aan de oorspronkelijke inrichting voor verdedigingswerken. (Een stervormig grondwerk met doorgaans vier bastions, een gracht en een ophaalbrug aan de veilige zijde van de schans.) Ook hier dreigt verrommeling toe te slaan.

Het Schanspark is in 2008 ontworpen in moderne stijl. Het park bestaat uit een grote grasvlakte met een slingerend pad. Het gras is soms verdiept gelegd, zodat er een wadi ontstaat. Tevens zit er een natuurlijke speelplaats voor kinderen, bestaande uit een gedeelte zand met daarin enkele boomstammen.

Afb. 37: Oude muziekkoepeel.

5.3 Rol van het 'De Beaufortpark' in Woudenberg
Dankzij de centrale ligging van het 'De Beaufortpark' is het bij de meeste Woudenbergers een bekend park. Door de leeftijd van het park (begin 1900) is het aannemelijk te stellen dat vrijwel iedere in Woudenberg geboren Woudenberger vanaf zijn geboorte het park al kent. Het park vormt hiermee ook een onderdeel in het collectieve geheugen van Woudenberg.

Een deel van de Woudenbergers ziet het park als de achtertuin van het gemeentehuis. Dat is niet gek, omdat het van oudsher de tuin van Huize Laanzicht was, waar nu het huidige gemeentehuis staat. In praktijk vormt het park voor een bepaalde groep ouderen een belangrijke wandelroute naar het centrum. Veel fietsers uit het zuidoosten van Woudenberg gebruiken de noordelijke Parklaan als doorgangsroute naar het centrum.

Het gemeentehuis is een trouwlocatie en hiermee ook het 'De Beaufortpark'. Het park is een representatieve omgeving, waar trouwfoto's gemaakt worden. In het verleden werd er met Koninginnedag vrijmarkt gehouden in het park. Mede vanwege de drassige ondergrond is dit verleden tijd.

Het park heeft twee muziekkoepeels gekend, waar naast de plaatselijke filharmonie, ook bekende artiesten hebben opgetreden. Voor een groep muziekliefhebbers is dat een tijd van weemoed.

5.4 Omgevingsfactorenanalyse

Het succes van een openbare ruimte is niet alleen afhankelijk van de inrichting en de voorkeuren van haar gebruikers, maar ook van omgevingsfactoren. Deze factoren worden door overheid en beheer- en ontwerp bureaus geanalyseerd aan de hand van de analyse methode van de bekende stedenbouwkundige Kevin Lynch. In de jaren '60 heeft hij deze analyse methode ontwikkeld, waarmee de kwaliteit van de openbare ruimte meetbaar kan worden gemaakt. De methode was door Lynch oorspronkelijk bedoeld om te gebruiken bij het ontwerpen van wijken, maar kan worden gebruikt voor elk gebied op elke schaal. De methode is algemeen aanvaard als goede methode door vrijwel alle bekende ontwerp bureaus. Ook het ministerie van VROM en WVG heeft al in 1992 in haar nota "*Het beeldkwaliteitsplan, instrument voor kwaliteitsbeeld*" gebruik gemaakt van deze methode.

De omgevingsfactoren zijn opgedeeld in drie categorieën, namelijk structuur, identiteit en betekenis. Alle drie de categorieën zijn even belangrijk. In Kevin Lynch zijn werk "*The Image of the City*" gaat hij vooral in op structuur en identiteit. Zij vormen de fysieke component van de entree. Betekenis is de meest ongrijpbare component. De drie componenten zijn te onderverdelen in verschillende subcategorieën.

In degelijk hedendaags ruimtelijk onderzoek is de zogenaamde Kevin Lynch-methode niet meer weg te denken. Daarom zal bij dit project de methode zeker niet ontbreken. Bij elk onderdeel worden knelpunten en kansen benoemd, zodat meteen duidelijk is waar verbetering mogelijk is.

Structuur

Structuur geeft de inrichting van de openbare ruimte aan. Het is de verdeling van gesloten en open structuren binnen en rond het projectgebied. Deze categorie is te onderdelen in: routes, randen, knooppunten, herkenbare deelgebieden en oriëntatiepunten.

Routes

Routes zijn lijnvormige elementen waarlangs gebruikers zich bewegen. Hierbij wordt in eerste instantie gedacht aan wegen en paden, maar ook watergangen en andere landschappelijke elementen kunnen lijnvormige elementen zijn waarlangs gebruikers zich verplaatsen.

In het 'De Beaufortpark' worden de routes vooral bepaald door de wandelpaden en wegen in en rondom het park. Het noordelijke deel van de Parklaan vormt 'ongewild' ook een belangrijke fietsroute. De watergang rond de schans is daar vooral routebepalend. Aan de oost en west zijde is de watergang zodanig bepalend dat je wel naar de zuid- of noordkant moet lopen om in het park te kunnen komen. Bij het Schanspark zijn het voornamelijk de huizen die langs het park staan die de route bepalen.

Knelpunten

Wanneer het gaat om de route in het 'De Beaufortpark' is het vreemd dat het wandelpad voor een deel gebruik maakt van de straat. Voor de doorgang is dit een "knelpunt". Verder is de verbinding met het centrumgebied niet zichtbaar.

Kansen

Vanuit het Beaufortpark is het niet mogelijk om direct de Veldschans op te lopen. Er bestaan mogelijkheden om meer doorgang te creëren via het parkeerterrein aan de noordkant en/ of aan de noordkant langs het gemeentehuis.

Randen

Dit zijn de lineaire elementen die niet als pad gebruikt worden door de gebruiker. Dit zijn de grenzen tussen twee gebieden, lineaire breuken in continuïteit. Zo vormt de sloot in het 'De Beaufortpark' een lineaire breuk. Deze rand vormt alleen een fysieke barrière en geen visuele barrière omdat het mogelijk is om er overheen te kijken. De bomenrij aan de noordzijde van het 'De Beaufortpark' vormt een visuele barrière doordat je er niet doorheen kan kijken, dit komt vooral doordat achter deze bomen beplanting staat die het onmogelijk maakt om verder te kijken.

De bomen rondom de Veldschans vormen alleen een visuele barrière. Dit komt doordat ze deels op een verhoging zijn geplant. Wanneer je daar van onderaf tegenaan kijkt zie je alleen maar een groene kroon. De sloot die daar omheen ligt vormt een fysieke barrière. Samen zorgen deze twee barrières ervoor dat het terrein achter de bomen onbereikbaar lijkt. Bij het Schanspark heb je alleen te maken met harde randen die gevormd worden door de bebouwing die aanwezig is. Deze randen vormen zowel fysiek als visueel een barrière, waardoor het park een langgerekt karakter heeft.

Knelpunt

Door de rand rondom de Veldschans is er bijna geen visuele verbinding tussen de verschillende parken.

Kansen

Er kan een visuele verbinding worden gemaakt met de twee parken door de bastions voor een deel vrij te maken van zichtbelemmerende beplanting. De bastions worden zo uitzichtpunten naar de Veldschans en het 'De Beaufortpark'. Verder kan de historie worden verduidelijkt en teruggebracht.

Afb. 41: Randen (Kevin Lynch).

Afb. 42: Bebouwing vormt een harde rand in het Schanspark.

Afb. 43: De bomenlaan aan de schans maakt het donker.

Knooppunten

Knooppunten zijn locaties waar verschillende stromingen elkaar ontmoeten. Dit zijn over het algemeen (verschillende) verkeersstromen die elkaar ontmoeten. Locaties waar paden elkaar kruisen (blauwe stip op afb. 46) of waar zichtlijnen elkaar kruisen (gele stip op afb. 46).

In het 'De Beaufortpark' zijn er een aantal kruisingen te vinden van verkeersstromen. Dit zijn vooral knooppunten van verschillende voetpaden. Daarnaast is er een kruising tussen voetpaden en wegen aan de west-, oost- en zuidkant van het park.

Knelpunt

Het knooppunt aan de oostkant van het park zorgt voor gevaarlijke situaties. Er kunnen uit vier richtingen auto's en fietsers komen en uit vijf richtingen voetgangers.

Kansen

Verandering van de weginrichting en materialisering kunnen bijdragen aan een veiliger knooppunt.

Afb. 44: Herkenbare deelgebieden. (Kevin Lynch).

Herkenbare deelgebieden

Herkenbare deelgebieden zijn gebieden waarbinnen de elementen visueel of functioneel bij elkaar horen. Daarbij verschillen de deelgebieden sterk van elkaar. Het 'De Beaufortpark' is in te delen in drie afzonderlijke gebieden (zie afb. 44). De drie verschillende gebieden die we onderscheiden zijn: het entreegebied voor (plein) en naast het gemeentehuis (lichtblauw), het gebied direct grenzend aan de achterzijde van het gemeentehuis (blauwgroen) en de rest van het park voorbij de eikengroep (paars). Deze gebieden zijn met name qua gebruik verschillend van elkaar.

Verder vormen zowel de Veldschans (geel) als het Schanspark (groen) ook een apart deelgebied. De Veldschans wordt duidelijk afgebakend door de massieve rand met bomen. Het Schanspark wordt momenteel gekenmerkt door zijn open structuur, waarin gras domineert.

Knelpunt

Het grote aantal herkenbare deelgebieden zorgt voor een 'hokkerig' geheel, hetgeen de samenhang tussen de herkenbare deelgebieden niet bevordert.

Kansen

Door meer eenheid te brengen in de inrichting, met name de beplantingssoort en de locatie van de inrichtingselementen ontstaat al enigszins samenhang. Verder is het belangrijk met zichtlijnen en randen te werken. Ondanks dit is het nodig dat eigenheid van de parken gekenmerkt blijft.

Afb. 45: Zichtlijnen (Kevin Lynch).

Afb. 46: Knooppunten (Kevin Lynch).

Oriëntatiepunten

Oriëntatiepunten zijn herkenbare objecten die specifiek horen bij een bepaalde locatie. Bijvoorbeeld vlaggenmasten en welkomstborden staan meestal bij de entree van een park. Oriëntatiepunten kunnen van verschillende formaten zijn. Zo is de Moerascipres achter het gemeentehuis een groot oriëntatiepunt. Deze boom is van een grote afstand zichtbaar en kan dus ook voor mensen buiten het park een oriëntatiepunt zijn. Verder dienen verschillende grote gebouwen, waarvan er niet meerdere staan, vaak ook als oriëntatiepunt. Het appartementencomplex op de schans en het nieuwe multifunctionele centrum, naast het Schanspark, zijn ook oriëntatiepunten. Oriëntatiepunten zijn van groot belang voor het vergemakkelijken van ruimtelijke verplaatsingen.

Knelpunten

In het 'De Beaufortpark' zijn een paar oriëntatiepunten te benoemen. Jammer genoeg is dat niet mogelijk voor de andere twee parken. Op de Veldschans zou het appartementencomplex aangemerkt kunnen worden als oriëntatiepunt, maar deze is niet goed zichtbaar door de te dichte boomgroepen op de omwalling. Het Schanspark heeft geen oriëntatiepunt in het park.

Kansen

Er kunnen oriëntatiepunten worden toegevoegd, dan wel zichtbaar worden gemaakt.

Identiteit

Identiteit gaat over de eigenheid van het projectgebied. Fysieke eigenheid is afhankelijk van de materialisering en de plaatsing van objecten. De categorie is te onderverdelen in: materialen, kleurgebruik, speciale objecten, historische overblijfsels, landschappelijke kenmerken, ruimte/vormen en ecologie.

Materialen

Bij het gebruik van materialen is het goed om bewust te kiezen wat er toegepast wordt. Materialen van bijvoorbeeld de paden zijn erg bepalend voor de sfeer in het park. De materialen moeten binnen de stijl van het park passen en een positieve uitstraling geven. Materialen kunnen ook de routing verduidelijken, deelgebieden visueel doen onderscheiden en aangeven hoe de gebruiker zich ruimtelijk dient te gedragen.

In het 'De Beaufortpark' is voor de paden gebruik gemaakt van een roodkleurige halfverharding: mijnsplit. Voor de weg die door het park loopt, de noordelijke Parklaan, is er gebruik gemaakt van grijze betonklinkers. Aan de zijkant van het gemeente huis is er gebruik gemaakt van gebakken klinkers met lichtgekleurd grind ernaast. Aan de voorkant

van het gemeentehuis is gebruik gemaakt van grijs natuursteen en gebakken klinkers in Oudhollandse stijl met natuurstenen stoepranden.

De wandelpaden op de Veldschans zijn voorzien van een grijze laag asfaltverharding. Erg handig wanneer ze gebruikt worden door oudere en/ of mindervalide mensen.

De verharding die gebruikt is voor de voetpaden in het Schanspark is ook een halfverharding. Hier hebben ze gebruik gemaakt van een gelige verharding (kalkzandsteen en leem).

De bankjes in alle parken zijn van een standaard soort ontwerp. Een betonnen voet met daarop grove kunststof of houten planken. Aan de voorzijde van het gemeente huis zijn grote moderne zitelementen aangebracht van natuursteen.

Knelpunten

Door het sterk verschillende materiaalgebruik wordt benadrukt dat er weinig samenhang is tussen de herkenbare deelgebieden. De uitstraling van de banken doet geen recht aan de traditionele sfeer en uitstraling van het 'De Beaufortpark'.

Kansen

Meer uniform materiaalgebruik kan onderscheid maken tussen hoofdroute en secundaire routes. Meer consistentie tussen de parken zorgt voor een eenheid en dus voor meer samenhang. Verder zouden er materialen moeten worden gekozen die recht doen aan de sfeer en (bedoelde) stijl van de parken.

Afb. 47: Herkenbare deelgebieden. (Kevin Lynch).

Kleurgebruik

Bij kleurgebruik is niet alleen de kleur van de materialen van belang, maar juist ook de kleuren van de beplanting. In het 'De Beaufortpark' zijn een paar verschillende soorten planten toegepast die zorgen voor kleur in het park. Er is vooral gebruik gemaakt van beplanting met rode bloemen of een rode herfstkleur. (Botanische rozen, Rododendron, bakken met Geraniums, Viburnum opulus, Wingerd) Verder is er qua kleur alleen nog variatie te zien bij de oever- en waterplanten.

Knelpunt

Deze kleurkeuze zorgt voor consistentie, maar is te eentonig, waardoor het beeld niet afwisselend genoeg is en snel (door gebruikers) kan worden gezien als 'saai'.

Kansen

Meer variatie brengen in kleurgebruik, rekening houdend met de jaargetijden. Dat betekent niet dat het een kakelbonte variatie moet worden. Werken met grote vlakken en evenwichtige opbouw zorgt voor een rustig, maar afwisselend beeld.

Afb. 48: Rode beplanting in het 'De Beaufortpark'.

Speciale objecten

Bij speciale objecten kan gedacht worden aan objecten die een speciale waarde hebben of die na het bezoek je zijn bijgebleven. Het monument, ter nagedachtenis aan de gevallen in de Tweede Wereldoorlog, geschonken door de jeugd van Woudenberg, is een speciaal object in het 'De Beaufortpark'. Ter nagedachtenis aan burgemeester J.B. de Beaufort van gemeente Woudenberg staat er voor het gemeentehuis nog een standbeeld van deze man. Naast deze monumenten kunnen oude Moerascipres, de Reuzenlevensboom, met laaghangende takken waar regelmatig jeugd in is te vinden (speciaal door het gebruik), de Beatrixboom en de Amaliaboom, die in het park staan als speciale objecten benoemd worden.

Knelpunten

Niet alle speciale objecten zijn in topconditie. Het WOII-monument direct achter het gemeentehuis wordt beschadigd door boomwortels en verkleint de leefbaarheid en zorgt voor verloedering van het park, eveneens het missende bordje bij de Beatrixboom. Sommige speciale bomen zijn uit vorm gegroeid, evenals vele heesters die onherstelbaar misvormt zijn geraakt.

Kansen

Speciale objecten renoveren (snoeien), zodat ze weer schitteren als bedoeld. Op deze manier kan de leefbaarheid worden verhoogd. Ook vervanging of verwijdering van sommige beplantingen kan een uitkomst bieden.

Afb. 49: Oorlogsmonument geschonken door de jeugd.

Afb. 50: Beeld van J.B. de Beaufort.

Historische overblijfsels

Wanneer het gaat over historische overblijfsels wordt met name gekeken naar objecten/ elementen die ouder zijn dan vijftig jaar. In dat geval zijn er verschillende objecten die daarvoor in aanmerking komen.

Te beginnen bij het 'De Beaufortpark' zelf. Dit park is ongeveer rond 1900 aangelegd. In de tussentijd is er al wel het één en ander aan veranderd, maar de basis (structuur) is nog wel overgebleven. Het gemeentehuis dat in het 'De Beaufortpark' staat is van 1936 en heeft inmiddels dus ook enige historische waarde. Daarnaast staan in het park ook verschillende bomen (vooral eiken) die al voor 1928 in het park groeiden. De oude Moerascipres stamt waarschijnlijk uit de periode van het ontwerp van 1931.

Verder is de Veldschans, waarvan een deel nog zichtbaar is, ouder dan alles wat er in de omgeving staat. Het stamt van voor 1590. Twee van de vier bastions zijn nu niet meer zichtbaar.

Knelpunt

De Veldschans en de informatie over het object zou iets duidelijker aanwezig mogen zijn.

Kansen

In de doelstelling van de gemeente staat dat ze de (cultuur) historie in de gemeente wil behouden, dan wel versterken. De Veldschans zou zichtbaarder gemaakt kunnen worden door zichtlijnen naar en vanaf de bastions te herstellen. Dit kan goed gecombineerd worden met het meer in het zicht plaatsen van informatieborden.

Landschappelijke kenmerken

Bij landschappelijke kenmerken gaat het om nu nog herkenbare inrichting van het buitengebied. Dit kunnen hoogteverschillen (bijvoorbeeld een del) of verkaveling zijn, maar ook kleinere inrichtingselementen die in het landschap gebruikelijk zijn of waren (houtwallen of sloten). In het stedelijk gebied zijn vooral de kleinere landschapselementen van toepassing, omdat grotere door bebouwing en wegen vaak onherkenbaar zijn voor leken. In sommige gevallen is verkaveling ook nog herkenbaar in de wijkopbouw. Landschappelijke kenmerken versterken de verbintenis met het buitengebied en laten steden minder op zichzelf staan, waardoor ze deel uit maken van een groter geheel: het landschap. Ook in het projectgebied is het bewaken van landschappelijke kenmerken gewenst.

De schans is voor 1590 aangelegd als onderdeel van de Grebbelinie. De karakteristieke vorm van deze schans is voor een groot deel nog zichtbaar. Dankzij het doortrekken van de Scherpenseelseweg is een deel van de oorspronkelijke vorm verloren gegaan.

In het verleden werden de percelen, waar het projectgebied uit bestaat, afgescheiden door houtwallen. De restanten van deze houtwallen

zijn nog zichtbaar in het park. Langs de noordzijde van het park staat nog een deel van de historische bomenrij (zomereiken) en in het midden van het 'De Beaufortpark' staat nog een groep bomen (zomereiken) op de grens tussen een aantal percelen. Dat zijn de bomen, die nu twee herkenbare deelgebieden scheiden binnen het 'De Beaufortpark'.

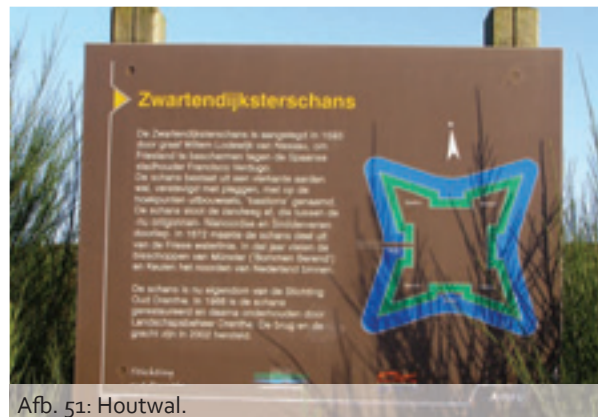
Knelpunt

De schans, een uniek verdedigingswerk, heeft niet meer zijn status in het landschap zoals oorspronkelijk. Hij ligt verscholen tussen de bebouwing en bomenlanen. De oude zomereiken worden bedreigd met het leven door de aanwezigheid van andere snelgroeiende boomsoorten die licht wegnemen.

Kansen

De zichtbaarheid van de schans kan worden vergroot en de oorspronkelijke vorm kan worden versterkt, zodat deze duidelijker aanwezig zijn in de omgeving voor bewoners en toeristen.

De oude eiken kunnen worden gered van de ondergang door de kap van de snelgroeiende boomsoorten te bespoedigen.

Afb. 51: Houtwal.

Afb. 52: Houtwal.

Ruimte/vormen

In het 'De Beaufortpark' zijn verschillende ruimtes aan te geven. Deze ruimtes hangen samen met de al eerder beschreven herkenbare deelgebieden. De entreegebieden vormen een eigen ruimte doordat vanaf daar de rest van het park niet zichtbaar is.

Daarnaast vormt het overige gedeelte van het 'De Beaufortpark' één ruimte doordat je er bijna helemaal door kan kijken. Dit komt door de hoog opgekroonde bomen, door de afwezigheid van hoge heesters en het gebruik van veel gras.

De vormen in het park zijn 'gemaakt natuurlijk', wat wil zeggen dat er slingerende paden zijn en een vijver met organische vormen, zodat de schijn wordt gewekt dat het een landschappelijke situatie betreft.

Het binnenterrein van de Veldschans vormt twee verschillende ruimten. Aan de voorzijde van het gebouw is er duidelijk sprake van een entreegebied en aan de achterzijde is er meer sprake van een tuin. Deze twee ruimtes worden visueel van elkaar gescheiden door het appartementencomplex. De achterzijde wordt aan de zuidkant afgesloten door een bomenrij. De zware laanpartijen rondom de schans en de bomen in de Veldschans maken het een

bedrukkende, donkere ruimte.

De vorm van de Veldschans is bepaald aan de hand van de ontwerptekening van Marcelis van Oort.

Het Schanspark vormt één open ruimte. Deze kun je van oost naar west in een keer overzien. In dit park zijn helemaal geen heesters of kruidachtigen te vinden. Rond de zitbanken is een kleine aarden heuveltje gelegd, welke verwijst naar een bastion van de schans. Het wandelpad heeft een organische vorm.

Knelpunten

De visuele barrières in het 'De Beaufortpark' zorgen vooral voor de ruimtevorming. De parken onderling verschillen sterk in stijl, waardoor er weinig samenhang is. Een gevaarlijk kruispunt zorgt bovendien voor een extra scheiding.

Kansen

Het kruispunt kan vriendelijker worden gemaakt voor parkbezoekers. Ook ligt er een kans om bepaalde zichtlijnen te construeren en bijvoorbeeld materiaalgebruik in alle parken op dezelfde manier door te voeren, zodat er meer samenhang ontstaat.

Ecologie

Aan ecologische waarde is er niet veel in het park te vinden. De beplanting die is aangelegd is vooral cultureel. Alleen de oevers rond de vijver en sloot hebben ecologische waarde. De water- en oevervegetatie zijn vooral van belang voor verschillende soorten insecten, maar ook voor amfibieën.

Knelpunten

Doordat er weinig verschillende soorten oevervegetatie in het park zijn, trekt het momenteel niet veel soorten dieren aan. Bij de schans zorgen de vele eenden voor afkalving van de oever.

Kansen

Meer afwisseling brengen in de oevervegetatie, waarbij rekening wordt gehouden met de eisen van potentiële bewoners van de oevers en het water. Met kleine aanpassingen kunnen al veel meer soorten worden getrokken en kunnen in theorie de nu al aanwezige soorten worden vermeerderd. Het terugdringen van de eendenpopulatie kan een oplossing zijn tegen het afkalven van de oevers.

Afb. 53: Binnenterrein van de Veldschans.

Afb. 54: Mogelijke ecologische oever.

Betekenis

Synoniemen van betekenis zijn: belang, gewichtigheid en waarde. En dat is precies wat dit aspect inhoud. Gebruikers beleven hun leefomgeving en dus het projectgebied en geven hier betekenis aan. Ze wegen het belang af en kennen een waarde toe. Het ene onderdeel heeft een grotere gewichtigheid dan het ander. De beoordeling en het gebruik van de openbare ruimte hangen sterk af aan de waarde die de gebruiker hier aan toekent. De onderdelen waar men dat op doet in deze categorie zijn: emotie, historie, beleving en symboliek.

Emotie

Emotie gaat over de gemoedsaandoening die de persoon krijgt wanneer men in het projectgebied aanwezig is. Om mensen te trekken naar bijvoorbeeld een park of plein, moet de beheerder zorgen dat de gebruikers een goed gevoel krijgen bij het bezoeken van de plek.

Emotie wordt vooral beïnvloed door verschillende combinaties van onderdelen uit 'structuur' en 'identiteit'. Hoe hevig de emoties zijn hangt af van levenservaringen, in welke stemming de persoon verkeerd en het karakter van de persoon.

Uit de opmerkingen en reacties van medewerkers van Gemeente Woudenberg en omwonenden van het 'De Beaufortpark' blijkt dat het park nogal wat emoties oproept. Volgens omwonenden moeten er een aantal bomen weghaald worden of goed gesnoeid worden. Deze emoties worden waarschijnlijk opgeroepen doordat er door bewoners regelmatig is geklaagd over overlast door hangjongeren in het park terwijl er tot op heden geen structurele oplossing voor het aangekaarte knelpunt gevonden is.

Knelpunten

De emoties bemoeilijken de vooruitgang van het proces. Men denkt in problemen en niet in oplossingen. Naar verwachting worden sommige knelpunten door bewoners opgeblazen om zo de zaak meer ernst aan te doen en

daarmee de gemeente te dwingen met een oplossing te komen. De gemeente daarentegen wordt steeds voorzichtiger met de confrontatie omdat ze beseft dat de kwestie al lang sleept. Ze is bang dat communicatie met de steeds feller wordende bewoners uit de hand zal lopen.

Kansen

De gemeente moet vooral niet bang zijn om de dialoog aan te gaan. Langer uitstellen van het project zal alleen maar zorgen voor onnodige extra spanningen tussen bewoner en gemeente.

De gemeente moet het heft in eigen handen nemen en laten zien open te staan voor alle meningen. Ze moet objectief en informatief optreden in de communicatie naar bewoners. Daarbij is het de beste optie om zaken tactisch te formuleren om pijnlijke situaties te voorkomen.

Afb. 55: Beruchte takken van de Reuzelebensboom.

Historie

Aan het park valt niet direct te zien dat het enige historische waarde heeft. De stijl duidt slechts voor kenners op een periode van eind 1800, begin 1900. Alleen het gemeentehuis heeft een historische uitstraling. De contouren van de Veldschans zijn niet zo duidelijk zichtbaar, daardoor zal men niet direct zien dat het een historische waarde heeft. Bij het Schanspark is helemaal niks historisch zichtbaar, omdat het een nieuw park betreft.

Knelpunt

Door de verminderde zichtbaarheid van de historie kunnen bezoekers zich minder goed vereenzelvigen met het park.

Kans

Door de historische elementen duidelijker aanwezig te maken door ze een functie toe te kennen of ze vrij te zetten in de omgeving kan de zichtbaarheid van de historie worden vergroot.

Afb. 56: Historische uitstraling van het gemeentehuis.

Beleving

Beleving gaat over persoonlijke perceptie. Naast perceptie speelt waardering altijd een rol. Beleving gaat dus over zien, horen, ruiken, proeven, voelen en waarderen. Waardering kan bewust worden toegekend, maar meestal onbewust. Beleving wordt beïnvloed door inrichting, verwachting, ervaring en persoonlijke opvattingen.

Inrichting (Hoe is het?)

Inrichting bestaat uit structuur en identiteit. Dit is de fysieke component. Dit beschrijft wat aanwezig is en wat voor effect dit heeft op de beleving. Welke beleving krijgt men?

In Woudenberg bestaat de inrichting uit:

- routing: paden hebben natuurlijke vormen, rommelige aansluitingen, zijn weinig verrassend en hierdoor vooral 'saai';
- knooppunten: voetpaden kruisen op gevaarlijke wijze met wegen, men beleeft het als gevaarlijk;
- deelgebieden: de deelgebieden binnen het park zorgen voornamelijk voor optische verkleining van het park, bovendien vormen de afscheidende elementen een blokkade voor zichtlijnen. De naastgelegen parken zijn hokkerig en zorgen voor versnippering van de groene structuren, men mist cohesie tussen de parken en binnen het park;
- oriëntatiepunten: de grote Moerascipres vlak achter het gemeentehuis zorgt voor versteldheid bij bezoekers, het is een bijzonder object door zijn omvang;
- materialen: de mijnsplitpaden geven het park een enigszins natuurlijke uitstraling. Het meubilair is sober en verminderd de luxebeleving van het park;
- kleurgebruik: er wordt veel gebruik gemaakt van de kleur grijs, namelijk het oorlogsmonument en de wegen. Dit wordt geassocieerd met sober, saai, eentonig, treurig en triest. Een andere veelgebruikte kleur is groen, namelijk het gras en de meeste beplanting. De coniferen zijn het hele jaar door groen;

- speciale objecten: ze staan bijna als onzichtbaar object in het park en hebben hierdoor weinig effect op de beleving;
- historische overblijfsels: ze zorgen voor het vergroten van de betrokkenheid van de bezoeker met de omgeving. Men kan de belangrijkheid van de plek afmeten naar vroeger door de zichtbaarheid van de historie, dit vergroot de kans op een positieve waardering;
- landschappelijke kenmerken: ze geven lokaal een natuurlijke uitstraling en zorgen voor een verbintenis met het omliggende landschap, hierdoor heeft men het gevoel onderdeel uit te maken van een groter geheel, wat in de beleving zorgt voor een grotere kans op een positieve waardering van het park. Het park wordt verkleint doordat particulieren de landschappelijke objecten bij hun tuin trekken;
- ruimte/ vormen: de ruimtes worden afgescheiden maar hebben geen eigen identiteit. De opbouw van dichte en open plekken zijn slecht verdeeld. Sommige ruimtes zijn donker en benauwend. Over het algemeen valt er niets te beleven en is het een 'saai' ruimte;
- ecologie: de ecologie bevindt zich vooral langs de vijver en zorgt voor een afwisselend beeld in het park. Het zorgt voor diversiteit in het park en is voor geïnteresseerden een intrigerende plek om te bestuderen en te fotograferen.

Verwachting (Hoe denk je dat het zou zijn?)

Verwachting beschrijft wat men denkt aan te treffen bij aankomst. Men heeft altijd wel een idee hoe het park er uit zou moeten zien. Voldoet iets aan de verwachting, dan is er maar een kleine kans om afgekeurd te worden, maar echter een grote kans om beoordeeld te worden als saai of traditioneel. Saai en traditioneel zijn geen woorden van afkeur, maar beschrijven een neutrale indruk.

Hoofdzakelijk functioneel ingerichte parken hebben een grote kans om neutrale beoordelingen te krijgen. Als iets niet aan de verwachting voldoet, dan kan dit een negatief belevingsbeeld geven.

In Woudenberg verwacht men negatieve zaken, is meer gefocust op knelpunten dan op positieve kanten van het park. Hierdoor wordt minder gekeken naar oplossingen, maar meer gelet op het formuleren van de knelpunten. Dat zorgt ervoor dat het ruimtelijk nooit tot verbeteringen komt.

Ervaringen (Hoe ben je gewend dat het is?)

Ervaring bepaald hoe streng de beoordeling van de beleving zal zijn. Iemand met veel ervaring zal strenger oordelen dan iemand met weinig ervaring. Met ervaring is het mogelijk om een vergelijking te maken en daardoor bepaalde keuzes. Het komt echter vaker voor dat onbewust wordt vergeleken. In dat geval wordt een afweging gemaakt en wordt de nieuwe ervaring in het belevingsbeeld opgenomen.

In Woudenberg hebben de parkbezoekers veel ervaring met het 'De Beaufortpark'. Dat komt omdat de parkbezoekers grotendeels aanwonenden van het park zijn. Ze wonen al jaren aan het park en maken er regelmatig gebruik van. Veel gebruikers hebben het park door de tijd heen zien veranderen en bezitten over veel kennis en achtergrondinformatie over het park. Bij gebruik ervaren de meesten het als een groen en doorgaans rustig park. Het is een mooi park, met een rommelige structuur. Het park heeft een natuurlijke sfeer, maar is daarentegen nogal treurig.

Persoonlijke opvattingen (Wat zijn je ideeën over goed en fout?)

Dit onderdeel heeft te maken met de opvoeding en persoonlijke ontwikkeling. Persoonlijke normen en waarden en ideeën over goed en fout spelen een grote rol. Iedereen hecht waarde aan iets anders, doordat iedereen een andere levensloop heeft gehad. Tijdens het bezoek scant iedereen onbewust zijn omgeving en bepalen de hersenen vervolgens waar op gereageerd moet worden. De zaken waar men het eerste op let hebben de hoogste prioriteit. De rest is bijzaak, want het waardeoordeel zal het zwaarst wegen bij de zaken die de prioriteit hebben. Zaken met prioriteit blijven in het geheugen en bepalen het belevingsbeeld.

De parkgebruikers, ook bekend als omwonenden, vinden dat het park netjes onderhouden moet worden. Daarbij behoort in het speciaal het goed begaanbaar houden van de wandelpaden. Sommigen zijn al ouder en komen uit een andere tijd. Ze houden van parken zoals deze waren in hun jeugd, beplant met rozen, keurige gazons en geen

zwerfafval. Struiken dienen te worden gesnoeid. Alles dat niet in dit beeld past is fout. De natte paden en de hangjongeren staan in schril contrast met de keurige en ordelijke situatie die men wenst. De hersenen geven hier de prioriteit aan, waardoor het belevingsbeeld sterk beïnvloed is door jongeren en wateroverlast, terwijl er ook veel goede kanten zitten aan het park, zoals de mooie waterlelies.

Afb. 57: Natte paden door wateroverlast.

Afb. 58: Waterlelies in de vijver.

Symboliek

Symboliek duidt op datgene dat het karakter van het park weergeeft. Het object staat symbool voor de plek. De oude Moerascipres geeft het karakter en de ouderdom van het park weer. De boom is net zo apart in zijn omgeving als het 'De Beaufortpark' is in Woudenberg. Het oorlogsmonument beeldt staat symbool voor vrijheid: twee handen vormen samen de "v" van vrijheid. De Reuzenlevensboom in het centrum van het park staat symbool voor de verloederen van het park.

Knelpunt

Het karakteristieke gebruik van de Reuzenlevensboom door jongeren zorgt ervoor dat de boom symbool staat voor onprettige gevoelens bij de bewoners. Het staat symbool voor de verloederen van het park.

Kansen

De negatieve symboliek kan worden teruggedraaid door het karakteristieke gebruik door jongeren te verminderen, dan wel te stoppen. In praktijk zou dit kunnen door de onderste boomtakken af te zagen. Het afzagen van de onderste takken zal de kroonvorm van de boom ter goede komen.

Afb. 59: De Reuzenlevensboom zonder achterstallige snoei.

5.5 Biodiversiteitsplan

De laatste jaren is biodiversiteit een belangrijk onderwerp geworden. Al in 1992 tekende Nederland het Biodiversiteitsverdrag van Rio de Janeiro, dat eind 1993 in werking trede. Sinds de achteruitgang van het aantal soorten organismen in Nederland vond Europa en de Rijksoverheid het nodig om in te grijpen. In 2009 werd zelfs een Taskforce Biodiversiteit en Natuurlijke Hulpbronnen opgericht door de ministeries van Volkhuysvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en die van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in samenwerking met enkele natuurbeschermingsorganisaties met als doel: duurzaam gebruik en eerlijke verdeling van biodiversiteit. 2010 werd het Internationaal Jaar van de Biodiversiteit. In dat jaar werd ook de Coalitie Biodiversiteit 2010 opgericht, om zo met een samenwerking tussen overheid en bedrijven biodiversiteit te stimuleren.

Bij projecten kan het in sommige gevallen nuttig zijn om een biodiversiteitsplan te maken. Door het in kaart brengen van de planten en dieren in het projectgebied wordt inzicht verkregen in het aantal soorten en de relatie tussen flora en fauna, zodat die beschermt kunnen worden. Er kan zelfs worden gezorgd voor een toename van de biodiversiteit door het leefgebied zodanig aan te passen dat het geschikt wordt voor meer soorten flora en fauna.

In de groene gordel 'De Beaufortpark', Veldschans, Schanspark is verhoging van de biodiversiteit het meest kansrijk langs watergangen. In de twee van de drie parken liggen watergangen, in het deel van het Schanspark is geen watergang aanwezig. De water- en oevervegetaties van de watergangen bepalen voor een groot gedeelte de aanwezige fauna. Van deze vegetatie is een inventarisatie gemaakt.

Over zaken als biodiversiteit, waterkwaliteit en oevervegetaties zijn door Waterschap Vallei & Eem en Gemeente Woudenberg passages opgenomen in respectievelijk het waterplan, dan wel het groenbeleidsplan.

Beleid over biodiversiteit

Waterplan Vallei & Eem

Het waterschap Vallei & Eem beheert het water in het projectgebied. Ze schrijft een beleidsstuk met richtlijnen voor het waterbeheer. De richtlijnen gelden voor terreinen in eigen beheer van het waterschap. Voor watergangen in beheer van gemeenten zijn de richtlijnen enkel adviserend. Het waterschap stelt het wel op prijs als ze ingelicht wordt over veranderingen.

In het beleidsstuk 'waterplan' van waterschap Vallei & Eem staat onder functie stedelijk gebied de volgende richtlijn:

"Het behouden en ontwikkelen van waardevolle water- en oevervegetaties en biotopen en het behouden en verbeteren van de waterkwaliteit en ecologische waarden."

Uit deze richtlijn valt op te maken dat het waterschap wenst om waardevolle water- en oevervegetaties te stimuleren en te beschermen, zodat hiermee de ecologische waarden worden gestimuleerd.

Waterbeleid, Groenbeleidsplan Gemeente Woudenberg

Gemeenten schrijven voor de wateren in hun eigen beheer waterbeleid. In Gemeente Woudenberg is het waterbeleid opgenomen in het Groenbeleidsplan 2011. In dit plan staat kort omschreven wat haar beleid is aangaande ecologische oevers. Er staat:

"Extensief beheer van slootkanten en vijverranden kan leiden tot een betere kwaliteit van het oppervlaktewater en beheer van het watersysteem. Met name de oevers kunnen zich hierdoor ontwikkelen tot locaties met en hoge biodiversiteit."

Hieruit kan worden opgemaakt dat de Gemeente actief wil bijdragen aan ecologische oevers, met een hoge biodiversiteit. Dat wil ze verkrijgen door extensief beheer.

De twee eerder in de alinea 'beleid over biodiversiteit' genoemde beleidsstukken zijn anders omschreven, maar beogen hetzelfde resultaat, namelijk een hoge biodiversiteit aan oevers en een gezonde waterkwaliteit. Conclusie: vanuit het beleid is het gewenst om de biodiversiteit langs wateren te verhogen en te behouden.

Inventarisatie oevervegetatie

Langs de oever staan zowel aangeplante als wildgroeiplanten. Dat zijn zowel kruidachtigen en heesters alsmede zaailingen van bomen. Alleen de wildgroeiplanten worden gerekend onder biodiversiteit. In het 'De Beaufortpark' bestaat de overige beplanting (over het algemeen) uit veelal coniferen of cultivars. De beplanting heeft extra sierwaarde en wordt normaliter niet gezien in de Nederlandse natuur (bossen en dergelijke). Op de Veldschans is de identiteit van de beplanting over het algemeen streekeigen. De beplanting heeft geen extra sierwaarde en kan als zodanig worden tegengekomen in de Nederlandse natuur.

'De Beaufortpark'

Kruidachtigen:

- Nymphaea rosea (Roze waterlelie)
- Iris pseudacorus (Gele lis)
- Rumex hydrolapathum (Waterzuring)
- Petasites albus (Wit hoefblad)

Jonge zaailingen van bomen:

- Alnus glutinosa (Zwarte els) langs de oever.

Veldschans

Kruidachtigen:

- Typha latifolia (Grote lisdodde)
- Petasites hybridus (Groot hoefblad)
- Rumex hydrolapathum (Waterzuring)
- Equisetum arvense (Heermoes)
- Juncus effusus (Pitrus)

Aangeplante heesters:

- Rhododendron ponticum (Pontische rododendron)
- Rosa canina (Hondsroos)
- Berberis thunbergii (Japanse berberis)
- Berberis verruculosa (Berberis)
- Fallopia japonica (Japanse duizendknoop)

Jonge zaailingen van bomen:

- Salix alba (Schietwilg)
- Alnus glutinosa (Zwarte els).

Mogelijke fauna in het 'De Beaufortpark'

Door de biodiversiteit in flora te vergroten langs de oever van de vijver kan ook de biodiversiteit in fauna worden vergroot. Veel soorten vragen om specifieke omstandigheden, bijvoorbeeld snelstromend water of een bepaalde maximale waterdiepte.

Voor een deel, van de op deze tekst volgende faunalist, is de huidige situatie al goed genoeg om daar te leven. Door kleine aanpassingen aan het leefgebied kunnen echter veel meer soorten worden aangetrokken en de biodiversiteit worden verhoogd! Bovendien wordt de (financiële) haalbaarheid van de mogelijke leefgebiedsverandering vergroot als de aanpassingen niet te drastisch zijn.

Mogelijke fauna op en in het water:

- Pelophylax esculentus (Bastaardkikker);
- Gerris sp. (Schaatsenrijder);
- Mesovelia furcata (soort wants);
- Lymnaea stagnalis (Gewone poelslak);
- Orde Trichoptera (Schietmotten);
- Hyphydrus ovatus (Eironde watertor);
- Acilius sulcatus (Gegroefde haarwaterroofoever);
- Notonecta glauca (Gewoon bootsmannetje);
- Helochares obscurus (soort watertor);
- Aeshna cyanea (Blauwe glazenmaker);
- Aeshna mixta (Paardenbijter);
- Orthetrum cancellatum (Gewone oeverlibel) mits oever water steniger is;
- Lestes sponsa (Gewone pantserjuffer);
- Ischnura elegans (Lantaarntje);
- Erythromma viridulum (Kleine roodoogjuffer/ Tengere roodoogjuffer);
- Gomphus pulchellus (Plasrombout);
- Libellula depressa (Platbuik);
- Coenagrion pulchellum (Variabele waterjuffer) en;
- Libellula quadrimaculata (Viervlek).

Daarnaast diverse kleine soorten vissen.

Rode lijst

Volgens de Conventie van Bern 1979, moet Nederland rode lijsten opstellen waarin ze organismen aanmerkt die bedreigd of zeldzaam zijn. Beheerders en beleidsmakers zijn verplicht rekening te houden met de rode lijsten. Vanaf 2009 zijn er achttien verschillende lijsten. Voor het 'De Beaufortpark' zijn deze zes van toepassing: de Nederlandse Rode Lijst Amfibieën, Kokerjuffers, Libellen, Land- en Zoetwaterweekdieren, Vissen en Vaatplanten.

De nu aanwezige soorten staan niet op één van de rode lijsten. De verwachte toekomstige soorten staan over het algemeen ook niet op een rode lijst, omdat ze algemeen voorkomen. Alleen enkele soorten uit de orde Trichoptera (Schietmotten) staan mogelijk in de Nederlandse Rode Lijst Kokerjuffers.

Desondanks kunnen sommige soorten ook voorkomen in de Flora- en Faunawet 1998.

Kansen, bedreigingen en oplossingen

Kansen

Een vijver met helder water, ondergedoken waterplanten, drijfplanten en afwisselende oevervegetatie met een verhoogde (ten opzichte van de huidige situatie) biodiversiteit. In de vijver en de oever kunnen zowel de flora als fauna leven. De flora zorgt voor meer kleur in park, terwijl de fauna het park aantrekkelijk en interessant maakt voor het bestuderen van natuur en natuurfotografie.

Bedreigingen

Eutrofiëring: door een te veel aan voedingsstoffen in het water ontstaan algen en snelgroeiende planten. De planten en algen gebruiken veel zuurstof, waardoor het water zuurstofarm wordt. Planten en in het water levende dieren zoals vissen sterven aan zuurstoftekort. Daarnaast kan het zijn dat er blauwalgen zijn gaan groeien, die voor vissen giftige stoffen afscheiden. Het rottingsproces van planten

en dieren zorgt voor giftige stoffen als fosfaat en ammonium in het water. Door het ammonium kan het water onaangenaam gaan ruiken, wat voor overlast kan zorgen in de buurt.

De rotte mulchlaag op de bodem kan door opwerveling zorgen voor vertroebeling van het water. Het looizuur wat in bladeren zit kan het water bruin doen kleuren, wat een onfrisse uitstraling aan het park geeft en de doordringing van zonlicht in de waterspiegel bemoeilijkt.

Mogelijke oplossingen

Hieronder staan een aantal mogelijke ingrepen die zorgen voor meer biodiversiteit en betere waterkwaliteit. Deze ingrepen sluiten aan bij de kwaliteitspijlers van 'Toekomstvisie Woudenberg 2015', want ze zijn duurzaam in de tijd.

Mogelijke oplossingen zijn:

- het creëren van meer doorstroming;
- zorgen voor genoeg ondergedoken waterplanten;
- drijfplanten die niet woekeren laten groeien;
- ijzer toevoegen aan het water;
- de oever een geleidelijk verloop geven;
- en toegang bieden voor vissen naar de vijver.

Afb. 60: Ischnura elegans (Lantaarntje).

5.6 Referentiegebieden

Park slotlaantje te Woudenberg

Als onderdeel van de referentiestudie is een vergelijking gemaakt tussen het 'De Beaufortpark' en andere parken binnen de gemeente. Het park bij het Slotlaantje heeft qua inrichting grote gelijkenis met de inrichting van het 'De Beaufortpark'. Het park heeft de vorm van een lolly, waarbij het Slotlaantje het stokje vormt.

Het park heeft een vijver met zitplaats aan de waterkant. De beplantingen in het park bestaan hoofdzakelijk uit gras, met enkele bomen. Het park is zeer overzichtelijk en huizen staan dichtbij. In het park komen vooral kinderen en jongeren. Door de beperkte grootte van het park is er weinig vermaak voor bezoekers. Voor verblijfsrecreatie zijn eigenlijk alleen de banken geschikt. Het park heeft te kampen met de (blijkbaar) voor Woudenberg karakteristieke knelpunten: wateroverlast, niet uitdagende/verrassende inrichting en overlast van jongeren. Zo vinden er vernielingen plaats door jongeren, net als in het 'De Beaufortpark'. In het park zijn geen (zichtbare) maatregelen genomen om de knelpunten aan te pakken.

Park Karel Doormanlaan te Woudenberg

Het park aan de Karel Doormanlaan bestaat uit verschillende delen. Het meest zuidelijke deel bestaat uit een vijver, vergezeld door bomen en veel gras. Er is ook een heerstervakje en een standaardbank.

Het tweede deel ligt iets noordelijker en grenst aan een wooncomplex. Het gedeelte bestaat uit grasveld met bomen. Dit gedeelte is een vrij nat gedeelte. Het derde gedeelte, weer ten noorden, grenst aan een vijver met fontein en waterlelies. De banken aan de vijver en de halfverharde paden zijn slecht bruikbaar, omdat de wateroverlast hier het grootst is.

De paden worden door het water gebruikt als afwaterslootje naar de vijver. Het laatste deel ligt aan de andere kant van de John. F. Kennedybrug over de vijver.

Het laatste en meest noordelijke deel van het park is een vijver met rondgang. In de vijver ligt een eiland. Ook deze inrichting sluit goed aan bij het 'De Beaufortpark'.

Het knelpunt is vooral de wateroverlast, die de paden slecht bruikbaar maakt en de grond blubberig doet uitzien. Daarnaast is het wederom zeer overzichtelijk, wat verplaatsingsrecreatie zoals wandelen minder aantrekkelijk maakt. In het park zijn weinig recreatiemogelijkheden, waardoor het park vooral rust uitstraalt.

Spanjaardspark te Zutphen

Het park ligt aan de rand van de binnenstad van Zutphen aan een grote plas. Het park ligt achter twee scholen, waardoor het, vooral in de avonden, druk bezocht wordt door groepen jongeren die rond bankjes hun tijd verdoen. In het park is vrijwel geen mogelijkheid tot actieve recreatie.

Het hangjongerenprobleem is beslecht door het park voor iedereen af te sluiten na een bepaalde tijd. Handhaving kan op deze manier iedereen die zich in het park bevindt wegsturen. De geslotenverklaring staat vermeld op borden bij de entrees naar het park.

Afb. 61: Park aan Slotlaantje.

Afb. 62: Park Karel Doormanlaan.

Afb. 63: Spanjaardspark te Zutphen.

SOCIALE ANALYSE

Het is van belang om inzicht te verwerven in de wensen en behoeften van gebruikers van een park. Zonder gebruikersanalyse kan het zijn dat sociale knelpunten alleen maar worden verplaatst naar andere gebieden. Het succes van een park is afhankelijk van de mate waarin de parkgebruikers het park gebruiken en waarderen. Het raadplegen van gebruikers kan leiden tot nieuwe inzichten en laat de gebruiker betrokken en gewaardeerd voelen door de gemeente. Dat kan meehelpen aan het creëren van meer draagvlak voor het project.

Om sociale knelpunten goed in beeld te brengen kan een literatuuronderzoek naar bijvoorbeeld jongeren (waarin gedrag en behoeften naar voren komen) meer inzicht geven. Naast eigen onderzoek is het van groot belang de gebruikers te benaderen. Dat kan bijvoorbeeld door een persoonlijk gesprek met sleutelpersonen, maar ook door een groep van afgevaardigden of vertegenwoordigers van een gebruikersgroep uit te nodigen. Wanneer de gebruikersgroepen uit een groot aantal personen bestaan en het wenselijk is om (bijna) alle individuen aan het woord te laten kan een enquête

(of iets informeler: een vragenlijst) goed werken. Als een participatietraject onderdeel uitmaakt van het project, dan is het benaderen van de gebruikers een essentieel onderdeel binnen het project.

Vragenlijsten kunnen op allerlei verschillende manieren worden gemaakt. Enkele belangrijke zaken zijn: ten eerste moeten de vragen duidelijk betrekking hebben op het project, vraag geen persoonlijke informatie als dat niet nodig is, stel ten tweede zowel open als gesloten vragen (meerkeuze) en vraag zowel vragen over het gebruik als beoordeling van de huidige situatie als wensen voor de toekomst, stel hierbij niet te veel eisen en randvoorwaarden, maar laat de geënquêteerde zo veel mogelijk invullen wat hij zelf wil en ten laatste moet de hoeveelheid vragen beperkt blijven, liefst niet meer dan 20 vragen, omdat anders een gedeelte van de mensen halverwege stopt met invullen.

De sociale analyse zal bestaan uit de vijf onderdelen: gebruikersprofielen, literatuuronderzoek jongeren, vragenlijsten, overleg met Actieteam Jeugd en overleg jongerenwerker en jongeren.

5.7 Gebruikersprofielen

In het 'De Beaufortpark' komen in het algemeen elf verschillende soorten gebruikers voor. In elk profiel worden de ruimtelijke gedragingen van de groep uiteengezet.

• Ambtenaren

Ambtenaren komen met name rond lunchtijd in het park. Het is tenslotte de "achtertuin" van het park. Zij maken een kleine wandeling door het park en/ of via het centrum of nuttigen hun lunch terwijl ze op een bankje zitten.

• Bruiloftgangers

Er worden regelmatig huwelijken voltrokken op het gemeentehuis. Wanneer het mooi en droog weer is gebeurt het met enige regelmaat dat zij even een kleine wandeling maken door het park om daar een paar foto's te maken met de familie.

• Fietzers

De hele dag door zijn er fietsers die gebruik maken van de paden in en langs het park. Het park zorgt voor een verkorte fietsroute tussen verschillende wijken van Woudenberg en het centrum. Zij maken daarbij ook gebruik van de wandelpaden die officieel niet bedoeld zijn voor fietsers.

• Hardlopers

Het park wordt niet heel vaak gebruikt door hardlopers. Wanneer hardlopers hier gebruik van maken is dit vooral omdat zij dit gebruiken als kortere route richting huis. Er is namelijk niet de mogelijkheid om een goed rondje te lopen door het park.

• Hondenuitlaters

Vanuit de wijk rondom het park zijn er hondenbezitters die regelmatig een ommetje maken door het park om hun hond uit te laten. Het 'De Beaufortpark', de Veldschans en het Schanspark worden daar alle drie regelmatig voor gebruikt. In het 'De Beaufortpark' zijn honden niet toegestaan,

maar worden desondanks gezien op de noordelijke Parklaan, die onderdeel van het park uitmaakt. De Veldschans wordt vooral aan de buitenkant van de gracht gebruikt. In het Schanspark is opruimplicht, maar dit wordt lang niet altijd gedaan, getuige de hondendrollen.

- Kinderwagen en rolstoelgebruikers

Beide groepen maken gebruik van het park en zijn er bij gebaat dat de paden van een vrij dichte en harde structuur is zodat zij daar gemakkelijk met de wielen overheen kunnen rijden. Over het algemeen zijn mensen met een kinderwagen tussen de 20 en de 40. De rolstoelgebruikers zijn over het algemeen oudere mensen.

- Rustzoekers

Er komen ook mensen in het park die daar even rustig willen zitten. Zij willen even weg zijn uit de dagelijkse sleur van werkzaamheden. Hiervoor maken ze gebruik van de bankjes die op een paar plekken in het park staan. Deze groep mensen heeft een variërende leeftijd vanaf 25+.

- Spelende kinderen (tot 12 jaar)

In het Beaufortpark zijn weinig tot geen plekken waar ruimte voor kinderen is om te spelen. Er zijn een paar plekken die gebruikt kunnen worden als natuurlijke speelplek. Op de Schans is er voor deze kinderen helemaal niets om mee te spelen.

- Tieners

Door tieners wordt het park gebruikt als ontmoetingsplek. Ze maken dan gebruik van een boom met laag hangende takken waarin ze kunnen zitten of van de bankjes. Dat deze tieners in het park rondhangen wordt door sommige van de omwonenden gezien als overlast. En dan voornamelijk de rommel die zij achterlaten word ervaren als onprettig.

- Toeristen

Deze groep mensen heeft een variërende leeftijd. Met name in het hoogseizoen zijn er toeristen in de omgeving van Woudenberg te vinden. Wanneer deze een bezoek brengen aan het dorp is de kans groot dat wanneer ze door het centrum lopen ook even een ommetje maken door het park achter het gemeentehuis.

- Winkelende mensen

Bewoners van Woudenberg, die gaan winkelen in de winkelstraat, lopen of fietsen na het shoppen weleens door het park, omdat ze kiezen voor een verkorte route naar huis of omdat ze nog even een ommetje willen maken. Voor mensen die met de auto komen is het soms niet eens om, om door het park te lopen. Er ligt namelijk een parkeerterrein tussen het park en de winkelstraat in. Dus is het maakt het niet uit of je nu links- of rechtsom gaat.

**... een succesvolle aanpak
start met het erkennen
van het recht van
jongeren op het gebruik
van de openbare ruimte...**

5.8 Literatuuronderzoek jongeren

Om meer inzicht te verkrijgen in de wensen van jongeren is een korte literatuurstudie gedaan. De studie is algemeen van toepassing op jongeren en niet specifiek voor de groep die in Woudenberg gebruik maakt van het 'De Beaufortpark'.

Om te zien hoe andere gemeenten omgaan met het fenomeen hangjongeren zijn een tweetal rapporten doorgenomen waar in zij aangeven hoe zij met hangjongeren omgaan. Het zijn rapporten van de gemeenten Wijdmeren en Almelo. Beide gemeenten hebben te maken met overlast van jongeren. Zij beschrijven de oorzaken en gaan opzoek naar mogelijke oplossingen.

Gemeente Wijdmeren brainstormt in haar rapport over hangjongeren en jeugdaccomodaties. Hierin stellen zij dat een succesvolle aanpak start met het erkennen van het recht van jongeren op het gebruik van de openbare ruimte en door de wensen van jongeren serieus te nemen. Daarnaast geven zij aan dat het gedrag van jongeren geen crimineel gedrag is maar dat het een manier is van het verkennen van hun grenzen. Doordat burgers het juist zien als crimineel gedrag durven zijn de jongeren niet aan te spreken.

Uit dit onderzoek komt ook naar voren dat jongeren zich vaak niet gewenst voelen doordat ze regelmatig worden weggestuurd. Hierdoor kunnen er onthoudbare situaties ontstaan en is het nodig om op zoek te gaan naar een alternatieve locatie voor deze jongeren. Wanneer jongeren mee mogen denken bij het oplossen van dergelijke problemen zal dit een grotere uitwerking hebben dan wanneer de oplossing door anderen wordt opgelegd.

Als oplossing voor problemen met hangjongeren geven zij aan dat het goed is om er voor te zorgen dat er iets te doen is bij een hangplek. Een trapveldje of iets dergelijks. Verder hebben ze het over het toepassen van verplaatsbare hangplekken.

Deze kunnen dan tijdelijk neergezet worden en ook weer weggehaald worden als ze teveel overlast veroorzaken.

Uit een rapport van gemeente Almelo over hangjongeren blijkt dat de onrust met jongeren ontstaat doordat er geen activiteiten zijn waar ze aan kunnen deelnemen. Almelo heeft wel een aantal buurthuizen, maar daarin wordt bij niks georganiseerd wat gericht is op jongeren. Daarnaast wordt aangegeven dat de locatie waar de activiteiten plaatsvinden niet te ver bij de jongeren vandaan moet liggen. Wanneer de afstand te groot is zullen ze niet of nauwelijks deelnemen aan dergelijke activiteiten.

5.9 Vragenlijsten

Doel van het gebruikersonderzoek is om in beeld te brengen hoe en hoe vaak de gebruiker haar omgeving gebruikt en waardeert. Hiermee wordt zicht verkregen op de waardering van het beheer en inrichting en voldoening van de functies in het park. Voor de toekomst van het park zijn ook verschillende vragen gesteld die de wensen van de bewoners achterhalen. Deze toekomstwensen van de bewoners en zijn gebruikt voor het opstellen van stap 06, paragraaf 2.

Aanpak van de vragenlijsten

De vragenlijst (zie bijlage C) bestaat uit een twintigtal vragen. Er zijn meerkeuzevragen, wanneer een antwoord in categorieën gewenst is. Daarnaast zijn er open vragen waar de bewoners hun eigen mening kunnen invullen. In de vragenlijst wordt niet gevraagd naar geslacht, leeftijd of adresgegevens. Het is enkel bekend rond welk park de vragenlijsten zijn verspreidt, zodat de (afstands)relatie tot het 'De Beaufortpark' kan worden achterhaald. De verwachting is dat vooral direct omwonenden betrokken zijn en dat zij de meest negatieve instelling hebben betreffende de knelpunten van het 'De Beaufortpark'.

Bij de vragenlijsten was een begeleidende brief gevoegd, waarin de invulprocedure werd uitgelegd en een termijn was gesteld voor het inleveren van de vragenlijst.

Uitwerking en resultaten van de vragenlijsten

Nadat de termijn was verstreken waren de meeste vragenlijsten binnen. Tot een week daarna kwamen nog enkele vragenlijsten binnen. Wat nog meegenomen kon worden is alsnog meegenomen in het onderzoek.

De resultaten uit de vragenlijsten zijn verwerkt tot diagrammen, waarbij soortgelijke antwoorden samengevoegd zijn tot één categorie. De sterk wisselende antwoorden bij de vragen over toekomstwensen zijn afzonderlijk verwerkt en behandeld bij het maken van een conceptontwerp.

Van de verzonden vragenlijsten is 32% geretourneerd. Van de direct omwonenden zelf 62%. Door deze hoeveelheid resultaten kan er een duidelijk beeld worden geschetst van de mening van de omwonenden van het park. Uit de ontvangen resultaten kunnen een aantal duidelijk conclusies worden getrokken.

- 78% van de omwonenden komt regelmatig in het park.
- Uitzicht, wandelen en doorgang zijn de drie grootste gebruiksvormen.
- 47% beleefd het park als natuurlijk en rustig.
- Niemand vindt dat het park een slechte identiteit heeft.
- 75% geeft het 'De Beaufortpark' een 6 of hoger.
- Men ziet veel kansen voor groen, meubilair en paden.
- 41% wil meer samenhang tussen de parken.

Deze resultaten zijn gebruikt tijdens de volgende stappen. De verkregen informatie die hierboven niet wordt vermeld is uiteraard ook meegenomen bij het ontwikkelen van het conceptplan.

5.10 Overleg met Actieteam Jeugd

Binnen de Gemeente Woudenberg zijn van verschillende afdelingen mensen aangewezen die samen het zogenaamde Actieteam Jeugd vormen. De individuele krachten worden zo gebundeld in een integrale aanpak van en voor jongeren. Ook de jongerenwerker en politie van buiten de gemeente zitten in dit actieteam. De gemeente heeft participatie van jongeren hoog in het vaandel staan, maar tolereert geen onwettige acties van jongeren.

In het 'De Beaufortpark' is een integrale aanpak met het Actieteam Jeugd gewenst, omdat één van de gebruikersgroepen in het park de jongeren zijn. Het is gebleken dat ieder binnen het actieteam zijn eigen mening heeft over jongeren en daarom is er een overleg geweest. De politie heeft automatisch ingestemd met het project zonder aanwezig te zijn bij het gesprek. Uit het gesprek is duidelijk naar voren gekomen dat de confrontatie tussen jongeren en bewoners altijd vermeden moet worden en nooit geïnitieerd mag worden. Het zou de lopende projecten kunnen verstoren.

5.11 Overleg jongerenwerker en jongeren

Er is twee keer een overleg geweest met een verschillende jongerenwerker. De jongerenwerker heeft informatie verschaft over jongeren en de overlast die ze veroorzaken. Het blijkt een langslepend en verhit onderwerp te zijn, waar Actieteam Jeugd klaarblijkelijk geen grip op heeft. Controles van jongeren in het park worden steeds strenger, wat zorgt voor onvrede onder de jongeren, die liefst ongestoord hun eigen gang gaan. De controles zorgen hooguit voor een vermindering van de overlast, maar nog steeds houdt de overlast aan. Al met al kost het de gemeente bakken aan geld om het afval te ruimen, schade te herstellen, arbeidskrachten op de zaak te zetten en schadevergoedingen te regelen.

Volgens de jongeren wordt de overlast veroorzaakt door een kleine groep die wel vaker onwettige zaken doen. De politie schijnt bekend te zijn met de jongeren, maar zegt niets te kunnen doen zonder een 'heterdaadje'. Wanneer politie komt schieten de jongeren alle kanten het park uit en valt niets meer te bewijzen. Slechts soms worden boetes uitgedeeld. In veel gevallen waarbij dingen vernield worden is drank en drugs in het spel.

Uit observaties is gebleken dat zelfs kinderen onder de 16 jaar al alcohol in het openbaar nuttigen of met een groep aan de waterpijp roken. Jonge kinderen fietsen al door wadi's waardoor gras wordt vernield en een blubberig geheel rest. Wanneer ze ouder worden wordt de jeux-des-boulesbaan in de Veldschans vernield en de oudste groep gaat aan de haal met auto's, brievenbussen, windvaan en andere persoonlijke eigendommen van omwonenden van het park. Wanneer omwonenden hierop woedend reageren en op de jongeren afstappen worden door jongeren vergeldingsacties genomen door eieren naar ruiten te gooien.

Al met al een ernstige zaak die steeds verder uit de hand loopt. Advies voor Actieteam Jeugd is om afgevaardigden uit beiden groepen bij elkaar samen te brengen en wederzijdse onvrede vreedzaam uit te laten spreken aan elkaar. Misschien kunnen er pacts worden gesloten en een balans worden gevonden tussen meer tolerantie en meer rekening houden met elkaar.

5.12 Conclusie analyse

Beleid

Het beleid vormt een onmisbaar onderdeel voor het project. Het beleid vormt de kaders van het project.

Groenbeleidsplan 2011

De groenstructuren aangegeven in het groenbeleidsplan moeten worden gehandhaafd, maar niet perse met de huidige bomen. De monumentale bomen moeten worden beschermt en in topconditie worden gehouden.

Bomenbeleidsplan

Voor het ontwerp en inrichting geldt dat rekening gehouden moet worden met de functies die de toekomstige inrichting moet krijgen. Bomen moeten voldoende ruimte krijgen om de functies te ondersteunen. Hinder moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Indien mogelijk moeten de al aanwezige bomen zo veel mogelijk behouden en geïntegreerd worden in de (her)inrichting. De parkbomen moeten van 1e orde zijn en woonwijkbomen van 3e orde.

Toekomstvisie Woudenberg 2015

Een belangrijke gedachte van de Toekomstvisie is het versterken van de identiteit van Woudenberg en het bewust omgaan met de dragers van die identiteit. Dat zijn voor dit project: het gemeentehuis, het 'De Beaufortpark', de Veldschans en het oorlogsmonument achter het gemeentehuis. In het project moet rekening gehouden worden met de vijf kwaliteitspeilers: (1) duurzaamheid in de tijd, (2) identiteit en pluriformiteit van Woudenberg, (3) betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking, (4) de leefbaarheid van Woudenberg en (5) beeldkwaliteit en kwaliteit van de openbare ruimte.

Waterplan 2010-2015 Vallei & Eem

De voorjaarsgrondwaterstand zou 40 tot 60 centimeter onder het maaiveld liggen. Het hoogste waterpeil is 0-20 of 20-40 centimeter beneden het maaiveld.

Participatiebeleid

Gemeente Woudenberg heeft burgerparticipatie hoog in het vaandel staan. Uit het beleidsstuk blijkt dat voor de daarin genoemde thema's participatie nodig is en dat de methode per keer bekeken moet worden. Ook wel het geven van maatwerk genoemd. Het project Toekomstadvies 'De Beaufortpark', Veldschans en Schanspark staan niet in het beleidsstuk genoemd en daarmee is participatie niet verplicht, alleen een meerwaarde voor het project.

Dossier Beaufortpark

Bewoners van de Parklaan vinden dat er overlast is van drank/ drugs, afval (flessen, naalden, condooms, lege wietzakjes), geluidsoverlast, brommers en auto's in het park, wateroverlast, slechte grondhoogten van het gazon en een onveilige sloot. Bewoners geven aan teleurgesteld te zijn in de gemeente en vindt dat die haar afspraken niet na is gekomen. Ze willen meer activiteiten in het park. De laatste grote onderhoudsbeurt van het park ruim 18 jaar geleden is geweest.

Schenkingsafschrift (servituut)

Het 'De Beaufortpark' was op 8 augustus 1932 geschonken aan de Gemeente Woudenberg. Het 'De Beaufortpark' moet voor altijd bestaan als openbaar park en goed worden onderhouden. Dit geldt ook voor de wegen Parklaan en Schans.

Het project is een politiek gevoelig onderwerp en wordt daarom nauw gevolgd door het College van B&W. Het contact met bewoners is daarom iets dat met zorg gedaan moet worden.

Ruimtelijke analyse

De ruimtelijke analyse onderzoekt de fysieke aspecten van het park.

Geschiedenis

Woudenberg is gegroeid van een klein wegdorp tot een dorp van formaat. De Veldschans lag eerst buiten het dorp en ligt nu in de kern. Het 'De Beaufortpark' lag aan de rand van de plaats en vormt nu, samen met het gemeentehuis, het bestuurlijke centrum van Woudenberg, vlak naast het commerciële centrum.

De Schans veranderde gedurende de jaren van verdedigingswerk naar baroktuin, naar een landschappelijk wandelpark, naar een dorpspark rond een portiekflat. Rond 1905 is er sprake van een landschappelijke tuin achter huize Laanzicht. In 1932 wordt het uitgebreid met een vijver. In 1935 wordt huize Laanzicht gesloopt en het huidige pand opent op 14 oktober 1936. Het park heeft vanaf toen een openbaar karakter. Op 8 augustus 2012 zal het park haar tachtigjarige verjaardag vieren. Dan is het officieel 80 jaar openbaar en in handen van de gemeente. In 2008 wordt het nieuwe park 'Schanspark' geopend.

Afb. 64: Leeftijdopbouw van de wijken in Woudenberg.

De beplanting in het 'De Beaufortpark' bestaat zowel uit inheemse als uitheemse soorten. De structuur van het park wordt voornamelijk bepaald door bomen. De Veldschans kent een geschiedenis waarin het steeds weer volgeplant wordt met bomen, waarna het weer gekapt wordt. In de tijd is het aangevuld met coniferen en naaldbomen, die afsteken bij het landschappelijke karakter van de schans zelf. In het Schanspark staan cultuurvarianten van inheemse boomsoorten. Er is geen heester of kruidlaag in het park aanwezig, waardoor het net 'één grote kale vlakte' is.

Het 'De Beaufortpark' is altijd het (culturele) centrum voor Woudenbergers geweest. Zo waren er verschillende evenementen (Vrijmarkt, optredens van bands, trouwerijen, enzovoorts.) Vanwege de ouderdom van het park kent vrijwel iedere in Woudenberg geboren Woudenberger het park.

Omgevingsfactoren

De omgevingsfactoren zijn opgedeeld in drie categorieën, namelijk structuur, identiteit en betekenis.

De noordelijke Parklaan vormt een belangrijke fietsroute naar het centrum. Bij het 'De Beaufortpark' is het vooral de bebouwing, die een visuele barrière vormt rond het park. Straten hiertussen geven doorgang van het park naar de buurten eromheen. De gracht rond de Veldschans is een fysieke barrière, met daarachter een beplante omwalling die een visuele barrière vormt. De combinatie van deze twee barrières maakt de Veldschans een ontoegankelijk park (of onneembare vesting).

In het 'De Beaufortpark' komen verschillende paden bij elkaar die een knooppunten vormen. Ook met de Parklaan worden verschillende paden gekruist. Bij het 'De Beaufortpark' worden de deelgebieden vooral gescheiden door het gemeentehuis en door de eikengroep aan de achterzijde van het park die het zicht blokkeert en het park in twee kamers verdeelt. In

de Veldschans zijn het middenterrein (het terreplein) en de omwalling te onderscheiden deelgebieden. Het Schanspark kent geen deelgebieden door zijn open karakter, wel is duidelijk het achterste gedeelte (meest oostelijk) een plek voor samenkomst en het voorste gedeelte niet. Het gemeentehuis en de portiekflat kunnen worden gezien als oriëntatiepunten, evenals de oude moerascipres aan de achterzijde van het gemeentehuis.

De wandelpaden zijn in alle drie de parken gemaakt van andere materialen, met andere kleuren. De beplanting in het 'De Beaufortpark' heeft vooral een rode kleur en in de Veldschans vooral groen. In het Schanspark is een mix hiervan gemaakt. Als speciale objecten worden twee standbeelden en vier bomen aangemerkt. Deze bevinden zich allen in het 'De Beaufortpark'.

Historisch gezien is het Schanspark niet aantrekkelijk, aangezien zijn korte bestaan. De Veldschans echter is van voor 1590 en het 'De Beaufortpark' van rond 1900. Het ontwerp van het park en de meeste oudere bomen komen uit 1932, maar enkele eiken zijn waarschijnlijk nog van voor 1928. Allebei deze oude parken kennen nog landschappelijk kenmerken, zoals houtwallen of de aarden wallen van de schans (verdedigingsobject), nu onderdeel van park de Veldschans.

De vorm van het Schanspark is langwerpig en is gevormd door bebouwing. De vorm van de Veldschans is bepaald aan de hand van een tekening van Marcelis van Oort en is een ster. Het 'De Beaufortpark' heeft de vorm haaks op de Maarsbergseweg, zoals alle percelen rond 1900 lagen en de meeste nu nog liggen. Het 'De Beaufortpark' roept nogal wat emoties op bij bewoners en gemeente. Dat komt voornamelijk door het jongerenknelpunt dat het park kent. De dialoog blijven aangaan kan een oplossing in de hand werken.

De historie is niet goed zichtbaar in de parken, waardoor bezoekers zich minder goed kunnen vereenzelvigen met de parken. Beleving is een complex systeem van receptoren en waarden. Het bestaat uit inrichting, verwachting, ervaring en persoonlijke opvattingen. Het park weerspiegelt (over het algemeen) de normen en waarden van Woudenberg en de bewoners van de Parklaan. De Moerascipres symboliseert de ouderdom en de eigenheid van het park. Het WOII-monument symboliseert vrijheid en de Reuzenlevensboom symboliseert de verloedering van het park.

Biodiversiteit

In de groene gordel 'De Beaufortpark', Veldschans, Schanspark is verhoging van de biodiversiteit het meest kansrijk langs watergangen. Gemeente Woudenberg en Waterschap Vallei & Eem schrijven beleid over biodiversiteit langs oevers. Vanuit het beleid is het gewenst om de biodiversiteit langs wateren te verhogen en te behouden. Langs oevers kan het aanpassen van de beplanting zorgen voor een toename van de biodiversiteit onder zowel de flora als de fauna.

Referentie

Het park Slotlaantje te Woudenberg heeft te kampen met de (blijkbaar) voor Woudenberg karakteristieke knelpunten: wateroverlast, niet uitdagende/verrassende inrichting en overlast van jongeren. In het park zijn geen (zichtbare) maatregelen genomen om de knelpunten aan te pakken.

Een ander, met het 'De Beaufortpark' vergelijkbaar park, is het park aan de Karel Doormanlaan in Woudenberg. Dit park heeft ook te kampen met wateroverlast, maar jongen lijken hier minder te komen. Voor wandelaars is het park aantrekkelijker dan het 'De Beaufortpark' omdat rond de vijver gelopen kan worden. Doch het overzicht maakt dit weinig verrassend.

Het Spanjaardspark in Zutphen is, vooral in de avonduren, druk bezocht wordt door groepen jongeren die rond bankjes hun tijd verdoen. Het hangjongerenprobleem is beslecht door het park voor iedereen af te sluiten na een bepaalde tijd. Handhaving kan op deze manier iedereen die zich in het park bevindt wegsturen. Deze methode gaat Woudenberg te ver en vindt dit een niet wenselijke situatie.

Sociale analyse

De sociale analyse onderzoekt de aspecten rond de gebruikers van het park.

Gebruikersprofielen

Het park wordt gebruikt door: ambtenaren, bruieloftgangers, fietsers, hardlopers, hondenuitlaters, kinderwagen & rolstoelgebruikers, rustzoekers, spelende kinderen (tot 12 jaar), tieners, toeristen en winkelende mensen.

Literatuuronderzoek jongeren

een succesvolle aanpak start met het erkennen van het recht van jongeren op het gebruik van de openbare ruimte en door de wensen van jongeren serieus te nemen. Wanneer onthoudbare situaties ontstaan is het nodig om op zoek te gaan naar een alternatieve locatie voor deze jongeren. Bij die nieuwe hangplek moet iets te doen zijn. Wanneer de afstand tussen de jongeren en de activiteit te groot is zullen ze niet of nauwelijks deelnemen daaraan.

Vragenlijsten

De vragenlijsten zijn uitgerust met een begeleidende brief met uitleg. In de lijst wordt gevraagd naar het huidige gebruik van het park door de gebruiker en naar de toekomstwensen omtrent het park. 62% van de bewoners van de Parklaan hebben gereageerd. 32% van de totaal verstuurde lijsten is terugontvangen. De resultaten zijn verwerkt in diagrammen of los behandeld. Hieruit zijn conclusies getrokken en deze zijn gebruikt bij het maken van een

conceptplan en voor het opstellen van de visie van de bewoners.

Overleg Actieteam Jeugd

Het team bestaat uit verschillende mensen van binnen de gemeente, maar ook van daarbuiten. De individuele krachten worden zo gebundeld in een integrale aanpak van en voor jongeren. In het 'De Beaufortpark' is een integrale aanpak met het Actieteam Jeugd gewenst, omdat één van de gebruikersgroepen in het park de jongeren zijn. Uit het gesprek is duidelijk naar voren gekomen dat de confrontatie tussen jongeren en bewoners altijd vermeden moet worden en nooit geïnitieerd mag worden. Het zou de lopende projecten kunnen verstoren.

Overleg jongerenwerker en jongeren

Het jongerenknelpunt blijkt een langslepend en verhit onderwerp te zijn, waar Actieteam Jeugd klaarblijkelijk geen grip op heeft. Volgens de jongeren wordt de overlast veroorzaakt door een kleine groep die wel vaker onwettige zaken doen. De politie doet niets zonder een 'heterdaadje'. In veel gevallen waarbij dingen vernield worden is drank en drugs in het spel. Wanneer omwonenden woedend naar jongeren reageren, omdat ze geen overlast meer accepteren, volgen er vergeldingsacties door de jongeren. Advies voor Actieteam Jeugd is om afgevaardigden van bewoners en jongeren bij elkaar samen te brengen en wederzijdse onvrede vreedzaam uit te laten spreken aan elkaar.

Afb. 65: Één van de identiteitsdragers van Woudenberg.

Afb. 66: Visie; de contouren zijn gelegd, nu nog de invulling.

Stap 06:

Visie vormen

In de visie staat aangegeven hoe de verschillende partijen staan ten opzichte van de voorgenomen plannen van het project. Naast de wensen van de gemeente, vaak deels blijkend uit de beleidsstukken, spelen ook de wensen van andere partijen een rol. Wanneer er participatie wordt toegepast speelt ook de wens van de participanten een rol. Iedere participant heeft een eigen wens, die door middel van gesprekken (interviews) of bijvoorbeeld een enquête met vragen over toekomstwensen kan worden achterhaald. In de meeste gevallen (bij omvangrijke participatietrajecten) is het handig om deze afzonderlijke wensen te samenvatten tot een collectieve visie. Als er groepen participanten vallen te onderscheiden, dan kunnen de wensen het beste apart worden genoteerd, zodat later de overeenkomsten en verschillen kunnen worden gevonden.

Na het opstellen van alle wensen kan een zogenaamde 'gezamenlijke visie' worden opgesteld, waarin alle wensen overeenstemmen. Dit kan ook wel de conclusie van de visie worden genoemd. Deze visie heeft draagvlak bij alle partijen en wordt gebruikt voor de volgende projectfase: conceptplan maken.

6.1 Wensen van gemeente*

Het 'De Beaufortpark' is een park dat op een mooie locatie is gelegen, aan de achterzijde van het gemeentehuis. Dit prachtige park vormt de achtertuin van het gemeentehuis en draagt bij aan de groene uitstraling van gemeente Woudenberg. Dit prachtige park is een mooie locatie voor jong en oud om te wandelen en elkaar te ontmoeten. Tevens kan dit park gebruikt worden als een mooie wandelroute naar het centrumgebied.

Uitstraling/ sfeer

Het Beaufortpark was ooit een deel van de achtertuin van het voormalige landhuis Laanzicht (±1905) van de familie De Beaufort. In het servituut is bedongen dat de tuin openbaar gebied blijft en voor iedereen toegankelijk blijft. De parkachtige/ tuinitstraling moet behouden blijven en waar mogelijk versterkt worden. Hierdoor is het mogelijk dat de inwoners van gemeente Woudenberg nog lang met plezier gebruik kunnen maken van het park.

Het park moet een open en uitnodigende uitstraling hebben, zodat het er aantrekkelijk uitziet. Dit zal een positief resultaat hebben op het gebruik van het park. Een hoger gebruik levert eveneens een positieve bijdrage aan de uitstraling en sfeer van het park.

De samenhang tussen de parken, centrum en cultuurhuis kunnen het beste worden vergroot, zodat er een prettige wandelroute ontstaat van achterliggende wijken naar het centrum. Nu is dat een beetje hokkerig. Wel moet daarbij, zoals de toekomstvisie 2015 aangeeft, de identiteit en pluriformiteit van de afzonderlijke parken worden gerespecteerd.

* Deze wensen zijn opgesteld na verschillende gesprekken met beleidsambtenaren en het lezen van het groenstructuurplan van gemeente Woudenberg. Daarnaast zijn de voorwaarden die in het servituut worden genoemd leidend voor gemeente Woudenberg.

Gebruikers

Zoals in de alinea over Uitstraling/ sfeer staat beschreven moet het park voor iedereen toegankelijk zijn, voor jong en oud. Gevarieerd gebruik zorgt voor een optimale manier van gebruik.

Recreatieve voorzieningen

De recreatieve mogelijkheden in het park moeten aansluiten bij de wensen van de gebruikers. Hier kan gedacht worden aan wandelen en ontmoeten in het park als twee belangrijke activiteiten. Daarbij moet wel gelet worden op het karakter van het park zoals in de alinea over 'Uitstraling/ sfeer' staat beschreven. Wat betekent dat de tuinitstraling niet verloren mag gaan.

Het 'De Beaufortpark' zal geen speelgelegenheden bieden voor kinderen/ jongeren. Voor deze categorie gebruikers zal in het Beaufortpark geen ruimte zijn. Dergelijke recreatieve voorzieningen zijn op voldoende andere locaties te vinden.

In de toekomst is het weer mogelijk dat er verschillende grotere activiteiten worden georganiseerd in het park. Hierbij kan gedacht worden aan 'Haantjesdag', een tijdelijke kunstroute door de verschillende parken of een podium waarop optredens gegeven kunnen worden door plaatselijke muziekcorpsen en dergelijke.

Meubilair

Al het meubilair in het park moet de uitstraling van het park versterken. Hierbij gelet op de historie van het park. Tevens moet het meubilair goed bruikbaar zijn voor iedereen.

Er dienen zo min mogelijk 'verkeersborden' te worden gebruikt. Volgens het beleid zorgt dit enkel voor ontfraaiing van de buitenruimte wat niet wenselijk wordt geacht. Meer prullenbakken vindt men niet nodig, omdat uit onderzoek is gebleken dat het huidige aantal voldoet.

In de toekomst is het weer mogelijk dat er verschillende grotere activiteiten worden georganiseerd in het park.

Groenvoorziening

De beplanting die in de toekomst aangeplant wordt, zullen worden aangeplant volgens de normen die staan beschreven in het groenstructuurplan (juni 2011). De uitstraling van deze beplanting moet bijdragen aan de beeldkwaliteit en het open en uitnodigende karakter van het park.

De aanwezige beplanting dient niet gebruikt te worden als speelaanleiding. Daar leent dit dorpspark, in de kern van Woudenberg, zich niet voor. Ook zou dit in strijd zijn met het bewust niet aanleggen van de recreatieve voorzieningen voor kinderen.

6.2 Wensen van omwonenden

De belangrijkste bronnen voor deze wensen zijn gesprekken met verschillende omwonenden van het 'De Beaufortpark' en de resultaten die uit de vragenlijst naar voren komen.

Uitstraling/sfeer

Het moet weer de achtertuin van het gemeentehuis worden waar iedereen met plezier gebruik van maakt. Het park moet zijn natuurlijke, rustige en groene uitstraling behouden. Deze drie eigenschappen zijn de belangrijkste kenmerken van het park, waardoor het zo gewaardeerd wordt.

De samenhang met de andere parken is niet zo belangrijk. Als elk park maar zijn eigen kwaliteiten heeft en goed wordt ingericht zodat het prettig is om daar te verblijven.

Gebruikers

Iedereen mag overdag gebruik maken van het park. Veel gebruik van het park houdt het levendig, en levendigheid zorgt over het algemeen voor gezelligheid. 's Avonds is het minder wenselijk dat er veel mensen in het park verblijven, omdat dat een intimiderend effect heeft op de omgeving.

Recreatieve voorzieningen

Het park moet voor meerdere doeleinden gebruikt worden in de toekomst net zoals dat in het verleden gebeurde, een voorbeeld daarvan is de vrijmarkt op Koninginnedag. Daarnaast is het bijvoorbeeld mogelijk om een soort van kunstroute door de verschillende parken aan te leggen langs de doorgaande wandelroute.

Naast dat het park beschikbaar moet zijn voor grotere evenementen is het ook belangrijk dat het park dagelijks gebruikt kan worden. Hiervoor moet er voldoende gelegenheid zijn om te kunnen recreëren in het park. De gewenste vormen van recreatie in dit park zijn wandelen, doorgang en uitzicht. Daarnaast is er een kleine vraag naar actievormen van recreatie voor kleinere kinderen. Andere vormen van actief recreatief gebruik zijn niet wenselijk.

Meubilair

Het meubilair moet goed bruikbaar zijn voor iedereen die in het park komt en daar gebruik van wil maken. Zo moet er genoeg zitgelegenheid zijn voor de ouderen om te zitten. Speelgelegenheid voor kleine kinderen is ook welkom. De uitstraling van dit meubilair zou volledig aan moeten sluiten bij de inrichting van het park. Hierbij wordt gedacht aan de stijl uit de jaren '30.

Groenvoorziening

Het park moet een mooi bloeiend park zijn met veel diversiteit aan beplanting. Diversiteit met name in de orde van verschillende type beplanting (kruiden, heesters, bomen). De beplanting moet bijdragen aan de goede sfeer van het park. De grasvelden mogen niet drassig zijn, zodat ze begaanbaar blijven, voor gebruikers en de onderhoudsdienst. Hogere heesterbeplanting moet er goed verzorgd uitzien en niet de vrije loop krijgen.

6.3 Wensen van expert

Deze wensen zijn opgesteld aan de hand van de kennis van de expert, observatie door de expert, analyse, beleid, en referentieonderzoek uitgevoerd door de expert.

Uitstraling / Sfeer

Het park moet de originele allure behouden van een mooie 'achtertuin' zoals het in de jaren voor de schenking altijd is geweest. Deze allure van het park kan op allerlei fronten versterkt worden en waar mogelijk zal dit dan ook gedaan worden. Hierbij moet gedacht worden aan het creëren van een eenheid in het gebruikte materiaal. Verder moeten alle kwaliteiten benut worden en alle zwakke plekken aangepakt worden om ze te versterken. Het betrekken van het gemeentehuis bij het park is onderdeel van de parkallure.

De samenhang met de andere parken is belangrijk. Dit betekent niet dat de drie parken allemaal dezelfde uitstraling moeten krijgen. Bij voorkeur houdt ieder park zijn eigen identiteit. Ondanks deze verschillen in identiteit moet het mogelijk zijn om deze parken onderling aan elkaar te verbinden.

Gebruikers

Openbare parken zijn er voor bedoeld om door iedereen gebruikt te worden. Hierbij zullen geen specifieke groepen aangetrokken of geweerd worden. Uiteraard zullen er gebruikersgroepen zijn die geen gebruik zullen maken van het park, omdat de voorzieningen voor hen niet aanwezig zijn.

De doelgroepen die we voor ogen hebben zijn de mensen die daar komen om elkaar te ontmoeten, te genieten van de groene en rustige omgeving of om een wandelingetje te maken. Het zou prachtig zijn wanneer gebruikers elkaar afwisselen. Hierdoor zijn er constant mensen in het park wat zorgt voor een continuïteit in het gebruik. Een continu gebruik door diverse mensen wijst op een sociaal veilige omgeving.

Recreatieve voorzieningen

Mogelijkheid voor iedereen om in het park te verblijven en te recreëren. Vanwege het bewaren van de rust worden er geen speelgelegenheden voor kinderen aangelegd. Daarnaast is het de bedoeling dat het mogelijk is om elkaar op een fijne manier te kunnen ontmoeten in het park.

Naast de voorzieningen voor dagelijks gebruik van het park, zou het ook weer mogelijk moeten zijn om het park te gebruiken bij grotere evenementen. Bij voorkeur heeft een dergelijk evenement een relatie met het centrum.

Meubilair

Ook het meubilair moet bijdragen aan de uitstraling van het park zoals beschreven staat bij 'Uitstraling/ sfeer'. Banken, prullenbakken en lantaarnpalen moeten passen bij de stijl van het park. Het passen bij de uitstraling van het park is niet voldoende, het is ook van belang dat dit meubilair er netjes bij staat en goed bruikbaar is.

Groenvoorziening

Beplanting met historische waarde moet zoveel mogelijk blijven bestaan en waar nodig en mogelijk in ere hersteld worden.

Bij nieuwe aanplant gaat de voorkeur uit naar beplanting die bij de stijl van het park past. De groenvoorziening heeft een groot aandeel in de uitstraling van het park, daarom is het belangrijk dat het ook jaar rond interessant is om naar te kijken. Daarbij met name lettend op vorm, textuur en kleurgebruik.

6.4 Wensen van jongeren

De jongeren die in het park rondhangen, willen graag een plek hebben waar ze elkaar kunnen ontmoeten, waar niemand de jongeren aanspreekt op hun gedrag. Liefst willen ze dat tot onbepaalde tijd kunnen doen, maar in ieder geval tot 23:00 uur.

Uitstraling/ sfeer

Het uiterlijk van het park doet er niet zo veel toe, maar het moet geen kale vlakte zijn. Zolang er een gezellig hoekje is, uit het zicht is het in orde.

Gebruikers

Andere gebruikers zijn niet gewenst. Wanneer de jongeren rondhangen is aanwezigheid van politie, omwonenden of andere personen die toezicht houden ongewenst.

Recreatieve voorzieningen

Ze zien liever niet te veel voorzieningen vestigen in het park. Ze zoeken een plek met minder toezicht, waar ze hun eigen gang kunnen gaan. Het toevoegen van voorzieningen verhoogd het toezicht in het park. Voorzieningen die in de avond niet gebruikt worden, worden 'bewaakt' door de omwonenden, wat zo evengoed zorgt voor een verhoogde controle.

**Het park is voor iedereen
altijd toegankelijk.**

Meubilair

Een paar bankjes of zitelementen in de buurt van elkaar zijn voldoende om de jongeren tevreden te houden. De jongeren willen graag in alle weersomstandigheden buiten kunnen rondhangen zonder dat ze daar last van hebben. Zo zien ze het liefst dat de banken overdekt worden gemaakt, vrij van wind en regen. Als optie stellen ze een klein gebouwtje te plaatsen met een blinde muur aan de kant waar volwassenen toezicht kunnen houden. Een keet zien ze als alternatief.

Groenvoorziening

De groenvoorziening staat vooral ten dienste van de jongeren. Ze moeten het zicht tot de jongeren blokkeren en zo een verholde situatie scheppen, waarin jongeren ongestoord hun gang kunnen gaan.

6.5 Gezamenlijke visie

Deze visie is een samenvatting/ samenvoeging van de verschillende wensen van Gemeente Woudenberg, omwonenden, de expert en jongeren. Hierin worden de conclusies gemaakt en daar wordt het conceptplan op gebaseerd (naast de rest onderzoek, natuurlijk). Deze gezamenlijke visie is opgesteld om te passen binnen de eerder (in stap 5.1) geformuleerde kaders. De visie ondersteunt het projectdoel.

Uitstraling/sfeer

Moet passen bij de historische uitstraling. Open en toegankelijk. Zichtbaar vanaf de weg. Het originele karakter en allure van het park moet bewaard en versterkt worden. De drie parken moeten allemaal hun eigen kwaliteiten behouden, ook als ze meer samenhang krijgen.

Gebruikers

Het park is voor iedereen altijd toegankelijk. Gebruikers moeten geen overlast aan elkaar veroorzaken. Een park voor iedereen zal gedeeld moet worden. Het kan zijn dat niet elk park geschikt is voor iedere gebruiker. In het geval dat het park ongeschikt is, zijn er andere parken binnen de gemeente die dat wel zijn.

Recreatieve voorzieningen

Er komen niet te veel voorzieningen. Het 'De Beaufortpark' is te klein voor veel voorzieningen, niet alleen het daadwerkelijke oppervlak is een knelpunt, maar ook de capaciteit bezoekers. Veel voorzieningen trekt extra gebruikers wat ten koste zal gaan van de rust in het park terwijl dit een sterk punt was. Ook valt te verwachten dat het toevoegen van vele voorzieningen afbreuk zal doen aan de allure van het park.

Meubilair

Banken moeten voor iedereen bruikbaar zijn en in zodanige hoeveelheid zodat er doorgaans voor vrijwel iedereen een plek vrij is. De uitstraling van het meubilair moet aansluiten bij de uitstraling van het park. Banken moeten het liefst in groepen bij elkaar staan zodat het mogelijk wordt dat men kan samenkomen en een gezellig praatje kan houden.

Groenvoorzieningen

Het groen in het park is sterk bepalend voor de uitstraling van het park. De beplanting moet bijdragen aan de beeldkwaliteit en het open en uitnodigende karakter van het park. Belangrijk voor bewoners is dat er diversiteit is en sierwaarde die in harmonie met elkaar staan. De expert voegt daaraan toe dat de beplanting jaar rond aantrekkelijk moet zijn.

Afb. 67: Het eerste concept voor de drie parken.

Stap 07:

Conceptplan
maken

Het conceptplan moet volgens 'Project for Public Spaces' een beeldend plan zijn, waarin een mogelijke oplossing wordt weergegeven voor de eerder geformuleerde knelpunten. Dit conceptplan moet worden vergezeld door beeldend materiaal, zoals sfeerbeelden, referentiefoto's of schetsen.

Als onderdeel van een participatietraject is het soms mogelijk om samen met een werkgroep het conceptplan te maken. De personen in de werkgroep bestaan dan uit vertegenwoordigers van doelgroepen, bijvoorbeeld ouderen, jongeren of kunstenaars. In gevallen dat het maken van het conceptplan met een werkgroep niet mogelijk of wenselijk is, is het van essentieel belang om zoveel mogelijk van de wensen van de participanten te behartigen en terug te laten komen in het concept. Hierdoor zullen mensen zich gehoord voelen en wordt er gezorgd voor een prettige woonomgeving waar de meeste participanten tevreden mee zijn en eventueel zorg voor willen dragen.

In alle gevallen, maar vooral wanneer wensen niet verwerkt kunnen worden, moeten er argumenten worden gegeven voor het weglaten of (deels) verwerken van wensen en onderdelen in het concept.

7.1 Conceptplan 'De Beaufortpark', Woudenberg

Bij het ontwerp is naar een integrale oplossing gekeken, om het park zo goed mogelijk in de tijd weg te zetten. Niet alleen de bekende, al eerder geformuleerde knelpunten zijn onder de loep genomen, maar ook alle kansen en sterke punten. De analyse van deze aspecten in combinatie met al de geldende regels en opgelegde kaders zijn toegepast bij het maken van een advies in de vorm van een ontwerp. Alle adviezen zijn met respect voor de historie, maar met aandacht voor de hedendaagse behoeften.

Het ontwerp bestaat uit de volgende twaalf oplossingen van de knelpunten, die geformuleerd zijn door de opdrachtgever en voortkomen uit eigen analyse: waterknelpunt, jongerenknelpunt, verouderd meubilair, gevaarlijke sloot, verrommeling park, matige belevingswaarde, aantrekkelijkheid van het park, verbintenis van het gemeentehuis met het park, duurzaamheid van het park, beperkte natuurwaarde/ biodiversiteit, veiligheid op de kruispunten en samenhang van het park en haar omgeving.

Afb. 68: Beschadigde gazons door drassigheid.

7.2 Waterknelpunt

Omschrijving

Het waterknelpunt kenmerkt zich door de opeenhoping van regen- en grondwater aan de oppervlakte van het park. Vooral in de nattere perioden in het jaar zijn de gazons drassige poelen, waar eenden in zwemmen. De halfverharde paden in het park laten klei uit de ondergrond door, waardoor de mijnsplitpaden blubberig, glad en slecht begaanbaar zijn. Voor parkbezoekers is dit geen prettig wandelpad.

Voor het beheer aan de gazons geeft het waterknelpunt moeilijkheden. De maaimachine komt vaak vast te zitten in de natte gazons, met als gevolg dat de gazons beschadigd raken. Door het maaien van nat gras ontstaan niet gewenste kluiten gras die het park ontsieren. De beheerder kan zijn taak niet goed uitvoeren op deze manier.

Het waterknelpunt heeft in het verleden (er mede) voor gezorgd dat activiteiten die normaal altijd in het park worden gehouden, zoals vrijmarkt op Koninginnedag of Haantjesdag niet meer gehouden kunnen worden, vanwege het wassende water.

Advies ter vermindering van het probleem

De oplossingen voor die voor dit probleem worden aangedragen zijn wadi's en verhoogde wandelpaden, die een bol profiel kennen. Een wadi is een soort droge sloot, gebruikt als bufferzone voor het infiltreren en afvoeren van regenwater. Bij hoge grondwaterstanden kan ook grondwater worden afgevoerd naar oppervlaktewater. In drogere tijden staat de wadi droog. Het creëren van zulke tijdelijke bufferzones zorgt voor het gecontroleerd opvangen van overtollig water. Door de vertraagde afvoer zal het regenwater gedeeltelijk plaatselijk worden geborgen. Voordeel van plaatselijke berging is dat er minder druk wordt gelegd op het watersysteem op grotere schaal.

Afb. 69: Een wadi vangt overtollig water op.

Drainage kan dit probleem niet vervangen, omdat het niet gericht is op het tijdelijk bergen van water, maar alleen de afvoer van water boven ondoorlaatbare grondlagen. Een ander voordeel van een wadi is dat water bovengronds wordt geborgen en afgevoerd. Dit verhoogd de belevingswaarde van het water voor parkbezoekers. Verder kan de afvoer gemakkelijk schoon worden gehouden en worden gecontroleerd op functioneren. Het vergemakkelijkt dus het beheer, zodat beheerkosten lager zullen zijn dan het blijven garanderen van het functioneren van drainage op langere termijn. De aanschaf- en aanlegkosten van wadi's zijn lager dan die van drainage. Vanuit de

Afb. 70: Oude foto van een wadi in het De Beaufortpark.

visie is het belangrijk gesteld om zo veel mogelijk historisch verantwoorde oplossingen te adviseren; wadi's zijn eerder gebruikt in de historie van het park, waardoor de wadi een meer historisch verantwoorde oplossing is voor het waterknelpunt dan drainage.

Hogere gelegen paden zijn een goede maatregel naast de wadi's. Hoger gelegen paden zullen droger zijn dan de laaggelegen paden. Ze hebben vooral effect op het regenwater, maar ook op het grondwater als zij het met mindere mate. Het bolle profiel zal de snelle afvoer van het regenwater op de paden naar het naastgelegen gazon ondersteunen.

Door de hogere ligging van de paden ten opzichte van het gazon zal het water niet terug op de paden stromen. Het doet enigszins denken aan de dijkjes met wegen zoals de Maarsbergsche weg aan de westzijde van het park, die vroeger veelvuldig voorkwamen. Ook in het park werd vroeger gebruik gemaakt van paden met bolle profielen.

Afb. 71: Jongeren met joints en fietsen in het park.

7.3 Jongerenknelpunt

Omschrijving

Het jongerenknelpunt wordt door groot deel van de omwonenden van het park gezien als een vervelend knelpunt. Het jongerenprobleem bestaat vooral uit geluidsoverlast en overlast van afval die de jeugd achterlaat. De aanwezigheid van grote groepen zorgt voor een onveilig gevoel bij bewoners. Door meerdere gevallen van vernieling vrezen bewoners voor hun eigendommen. Vooral in het weekeinde en laat op de avond komen jongeren samen en vormen groepen van vijf tot dertig personen. Daarbij nemen ze zelfmeegebrachte drank, drugs en etenswaren mee. Een grote hoeveelheid van de verpakkingsmaterialen van de meegebrachte waren belanden buiten de prullenbak, door het park verspreidt. Ook de vijver met ecologische waarde wordt hierbij niet gespaard.

Advies ter vermindering van het probleem

Ter vermindering van de problemen wordt eerst geadviseerd om de dialoog met de jongeren te blijven aangaan. Hierbij is het verstandig om onderlinge afspraken te maken met veldwerkers zoals jongerenwerkers, wijkagent en bijzonder opsporingsambtenaar. Iedereen dient op één lijn te zitten. Hierbij zou centraal moeten staan dat niet 'met de vinger wordt gewezen', maar dat men in deze maatschappij rekening met elkaar moet houden en dat respect kan worden verkregen van bewoners door zelf respect te tonen. Concreet betekent dat: 's avonds een toentje lager en afval in de prullenbak.

Vanuit het beheer wordt geadviseerd om de onderste takken van de Reuzenlebensboom, die gebruikt wordt als bank, af te snoeien. De takken liggen op de grond of hangen daar vlak boven. Het aandeel groen aan de takken is beperkt en de takken doen afbreuk aan de conische kroonvorm van de boom. Vanwege halfopen gedeelte aan een zijde van de boom ontstaat een onevenwichtig beeld. De aanwezigheid van de takken zijn eerder een voorbeeld van achtergebleven boomsnoei, wat het park ontsiert.

De Reuzenlevensboom is aangewezen als monumentale boom en zal daarom met zorg behandeld moeten worden. Het zagen van de dikke takken hoeft geen schade aan de boom te geven indien de wond behandeld wordt met wondafdekmiddel. Dat voorkomt het binnendringen van schimmels en bacteriën en stopt het bloeden. De boom zal uiteindelijk zelf de wond sluiten. Met het afsnoeien komt de conische kroonvorm weer terug. Daarnaast kunnen de jongeren niet meer zitten in de boom en kunnen kinderen niet meer klimmen in de boom, wat als ongewenst wordt beschouwd in een historisch dorpspark.

Een ander advies vanuit beheer, opgenomen in het ontwerp, is het kiezen van een strategische plaats voor vuilnisbakken en banken. Het plaatsen van te veel prullenbakken zorgt voor een verstoord beeld, net als een woud aan borden dat doet. Om optimaal gebruik te laten maken van een prullenbak moet het op een plaats staan waar het afval ontstaat. Men moet zo min mogelijk hoeven lopen alvorens het kwijt te kunnen.

Om een grotere hoeveelheid afval aan te kunnen dan nu het geval is zullen prullenbakken met een grotere inhoud worden geplaatst. Op deze manier hoeven er niet meer bakken te worden gelegeerd dan nu het geval is. De opening van de nieuwe bakken moet zo zijn ontworpen dat jongeren vanaf de zitbank hun afval erin kunnen werpen, zonder te hoeven opstaan. Op deze manier kan bijgedragen worden aan het vergroten van de kans dat jongeren afval in de bakken gooien, in plaats van op de grond.

7.4 Verouderd meubilair

Omschrijving

Het huidige meubilair is nog bruikbaar, maar past niet met zijn sobere jaren '60 uiterlijk niet in de stijl van het park. Het park stamt uit de beginjaren van 1900, waardoor de banken gezien kunnen worden als een storend element bij de revitalisering van het park.

Advies ter vermindering van het probleem

De zitmeubels hebben hun dienst bewezen voor ruim vijftig jaar. Vijftig jaren dat het meubilair niet aansloot bij de stijl van het gemeentehuis. Voortaan zullen de zitmeubels in de stijl zijn van de bouw van het gemeentehuis (jaren '30 – '40). Vuilnisbakken en lantaarnpalen kunnen het beste in dezelfde stijl worden vormgegeven.

7.5 Gevaarlijke sloot

Omschrijving

De gevaarlijke sloot is een klein overblijfsel van een lange sloot die ooit was. Op de sloot sluiten verschillende duikers aan, waardoor het stuk bespaard is gebleven.

De sloot vormt door zijn steile hellingen een gevaar voor kleine kinderen. Om deze gevaarlijke situatie te beslechten zijn struiken langs de sloot geplant.

Advies ter vermindering van het probleem

De sloot kan het beste worden gedempt. Hierdoor valt een reconstructie te maken van het naastgelegen kruispunt met de Schans. Het dempen van de sloot heeft geen bijkomende nadelen, omdat het niet zozeer voor afwatering bedoeld is, maar meer als kruispunt voor alle duikers. Dit kruispunt kan ook ondergronds worden geregeld.

Afb. 74: Gevaarlijke sloot.

7.6 Verrommeling park

Omschrijving

Bomen groeien in het park overal en nergens. Terwijl het park steeds weer verandert qua grootte, blijft een gedeelte van de inhoud steeds hetzelfde. Door de tijd zijn er steeds kleine toevoegingen geweest in de vorm van nieuwe struiken en bomen. De wijze van aanplant roept vragen op: waarom deze standplaats, waarom deze soort, waarom zo dicht op de andere boom, waarom niet groepsgewijs? Het park dreigt een allegaartje te worden van tuinstijlen. Volgens de conventies van beleving worden onverwachte zaken minder snel gewaardeerd. Zo zou een rommelig park niet bijdragen aan een prettige beleving.

Advies ter vermindering van het probleem

Het advies om verrommeling tegen te gaan is het werken met maximaal twee tuinstijlen die herkenbaar zijn in het park door parkbezoekers. De belangrijkste tuinstijl, die dit park heeft is de Engelse landschapsstijl. Daarnaast speelt de Romantische tuin een rol.

Elke stijl heeft eigen karakteristieken. Zo heeft de Engelse landschapsstijl als belangrijkste kenmerken slingerende paden, doorzichten naar, soms nutteloze, objecten zoals beelden, fontein en folies (nep bouwwerkjes). Verder zijn er meerdere zichtassen, welke meestal geen lanen zijn, maar doorkijkjes langs clumbs (kleine boomgroepen). Belangrijk hierbij is de compositie, waarbij elke doorkijk voor de wandelaar een soort 'schilderijtje' vormt. Men kan nooit alles in één keer overzien: spanning en verrassing zijn kernbegrippen.

De Romantische tuin kenmerkt zich door het gebruik van veel bloemen en zitplekken waarvandaan men bijna op sprookjesachtige wijze kunt genieten van de tuin. Beleving is daarbij heel belangrijk: geuren van rozen, prachtig uitzicht over waterpartijen met waterlelies en het geluid van kwetterende vogels die een nestje aan het bouwen zijn.

Als deze twee stijlen gecombineerd zouden worden met de Engelse landschapsstijl als uitgangspunt, dan zou het park voortaan gekenmerkt worden door zijn verrassende slingerende paden, begeleidt door clumbs en heesterpartijen met blad- of bloemkleur, doorzichten naar speciale objecten (fontein en beeld) en ontstaat connectie met het gemeentehuis door gebruik van zichtassen door een schilderachtig "landschap" heen. Men kan uitrusten op de jaren '30 – '40 banken (zie alinea 'verouderd meubilair') met uitzicht over de romantische vijver met roze waterlelies terwijl men geniet van de rust en de heerlijke geur van bloemen en misschien zelfs wel bomen.

7.7 Matige belevingswaarde

Omschrijving

Dit probleem hangt sterk samen met de verrommeling van het park. De binding met de daadwerkelijke inrichting is groter wanneer men meer zintuigen het park kan waarnemen. Men moet in aanraking komen met het park en al haar (positieve en interessante) facetten. Om te kunnen waarderen wat men beleeft moet genoeg informatie beschikbaar worden gesteld voor de parkbezoeker. Nu is niet duidelijk wat er allemaal te beleven is in het park, door gebrek aan informatie en confrontatie.

Advies ter vermindering van het probleem

Beleven gaat nooit los van waarderen. Om iets te kunnen waarderen moet het deels herkenbaar zijn voor ons, als mens zijnde. Het moet aan je verwachting voldoen. Het tegengaan van verrommeling draagt bij aan het verhogen van de belevingswaarde.

De belevingswaarde kan worden verhoogd door de beleefbaarheid, de mogelijkheid om al je zintuigen te gebruiken om je omgeving te waarderen, te vergroten. Dat kan bijvoorbeeld door het zichtbaar maken van objecten of processen. Er moet gedacht worden aan het toevoegen van bloemen, herfstkleur, geuren, maar ook aan het versterken van de ecologiewaarden rond en in de vijver. Het zichtbaar maken van processen als de levenscyclus (seizoenen), maar ook waterafvoer, doormiddel van wadi's.

Water wordt heel anders beleefd vanaf de kant dan vanuit een boot. Zo kan een steiger bijdragen aan het vergroten van de beleving van de vijver. De steiger is daarnaast ook functioneel, doordat het gebruikt kan worden om daar vanaf te kijken naar vissen en ander waterleven, maar men kan ook proberen het te vangen met hengel of schepnet. In de winter kan de steiger een fijne plaats zijn om tijdens het schaatsen even uit te rusten en verkomt het dat de oever wordt gebruikt als uitstap naar de koek en zopie, waardoor

de mogelijkheid bestaat dat de oever en de vegetatie beschadigd raken.

Informatievoorziening is een belangrijke stap om meer begrip en kennis op te doen over de omgeving. Een simpel informatiebord met achtergronden en weetjes over het 'De Beaufortpark' kan bijvoorbeeld respect doen opbrengen voor het park. Hiertoe behoren ook kleine bordjes bij beelden en bij speciale bomen als de Beatrixboom en Amaliaboom. Als men haar omgeving leert begrijpen leert men het ook waarderen op een positieve manier.

Afb. 75: Toevoegen van meer kleur in het park.

7.8 Aantrekkelijkheid van het park

Omschrijving

Men kan het bijna het hele park overzien in één keer, hierdoor is alle verrassing weg en is het park saai. Zitplekken staan ver uit elkaar, waardoor er geen gezellig zithoekje is. In het park wordt zeer spaarzaam gebruikt van kleuren, zowel in de grijze als de groene materialen is weinig kleur aangebracht. Elk seizoen zou een kleurenspeel kunnen zijn.

Advies ter vermindering van het probleem

Door strategische plaatsing van heesters en bomen kunnen doorzichten worden gecreëerd en overzicht worden vermeden. Dit maakt verrassing in het park. De beplanting zal bewust worden gekozen. Zo kan een beeld worden gemaakt waarbij in seizoen een ander scala aan kleuren valt waar te nemen. Hierbij kan men denken aan voorjaarsbloei en herfstkleuren. Al deze pracht kan worden bewonderd vanaf de gezellige zithoekjes. De zithoekjes zijn strategisch geplaatst in het park. Vanaf de zitplekken is uitzicht door een schilderachtig landschap naar een speciaal object, zoals een fontein of standbeeld. Er is een zitplaats in de buurt van de huidige zitplaats bij de fontein. Deze zitplaats is speciaal gesitueerd in de zichtas vanaf en naar het cultuurhuis. Zo ontstaat er interactie tussen het park en het cultuurhuis. Cultuurhuisbezoekers kunnen zien dat er in het park ook 'iets gezelligs' gaande is.

7.9 Verbintenis van het gemeentehuis met het park

Omschrijving

Rond het gemeentehuis, met name aan de achterzijde, staan hoog uitgegroeide struiken. De struiken vormen een dichte barrière die het zicht vanuit het gemeentehuis naar buiten blokkeert. Vanaf de tweede verdieping kan hier voor een deel nog overheen worden gekeken, maar dan stuit men al snel op een eikengroep die het park in tweeën deelt. Vanuit het park is bijna geen verbintenis met het gemeentehuis doordat het visueel niet opvalt in het park. Daarnaast heeft de gemeente een achteruitgang die ze vrijwel niet gebruikt.

Advies ter vermindering van het probleem

De beplanting verwijderen, op enkele bomen na, zodat er weer zicht op het gemeentehuis is vanuit het park. Vanuit het gemeentehuis komt er zichtlijn over de vijver met waterlelies naar de fontein. Vanaf het wandelpad is er zicht op het gebouw. Aan de achterzijde van het gebouw kan door middel van een terras voor ambtenaren een nieuw gebruik van het park worden geïntroduceerd, namelijk een aangename zitplaats voor ambtenaren om in het zonnetje te genieten van de lunch. Het terras zorgt voor meer samenhang van het gemeentehuis met het park: de achtertuin van de gemeente.

7.10 Duurzaamheid van het park

Omschrijving

Het staatmeubilair is duurzaam, maar de beplanting zeker niet. Bij de aanplant van de bomen en vele struiken is over het algemeen geen rekening gehouden met de grootte van de planten. Duurzaamheid van de beplanting wil zeggen dat de beplanting tot wasdom moet kunnen groeien om de plaats van aanplant. Dat kan niet, omdat bomen misvormt groeien doordat hun kroon in elkaar groeien en schaduw wordt geworpen om kleinere recenter aangeplante bomen.

Advies ter vermindering van het probleem

Het nieuwe meubilair dient van duurzame materialen gemaakt te worden. (Daaronder wordt verstaan dat het lang mee moet gaan.) Beplantingen moeten lang vitaal kunnen blijven en moeten dus aangepast zijn aan de fysische omstandigheden van het park.

Daarnaast moet de beplanting tot wasdom kunnen groeien om de plaats van aanplant, dus moet rekening worden gehouden met de omvang van de beplanting en in het bijzonder de kroon van bomen. Voor struiken geldt dat gekozen kan worden voor arbeidsextensieve soorten, die toch de gewenste sierwaarde te bieden hebben.

7.11 Beperkte natuurwaarde/ biodiversiteit

Omschrijving

Het park kent weinig natuurwaarde. Dat is helemaal niet erg, maar het is altijd goed milieubewust bezig te zijn nu het zo een hot item is. De meeste kansen bevinden zich bij de vijver, om precies te zijn langs de oever en in de vijver.

Advies ter vermindering van het probleem

De beschoeiing van de vijver kan worden verwijderd waardoor er een halfnatuurlijke oever kan worden gecreëerd. De oever biedt ruimte aan allerlei oevervegetatie. Meer diversiteit in oevervegetatie zorgt voor meer biodiversiteit. Door zorgvuldige soortkeuze zal de oever een geschiktere leefomgeving zijn voor meer soorten fauna, vooral libellen. Doordat de oever minder steil is, is het voor mensen die in het water zijn belandt, zoals spelende kinderen, eenvoudiger om het water te verlaten. Meer afwisseling in beplanting in en aan het water zorgt ook voor een aantrekkelijker beeld voor de parkbezoeker.

Afb. 76: Natuurlijke oever.

7.12 Veiligheid op de kruispunten

Omschrijving

Het kruispunt Parklaan-Schans is een knelpunt bij het 'De Beaufortpark'. De veiligheid voor voetgangers en fietsers is mogelijk in het geding door de vele automobielen op de weg. De automobilisten die rijden snel via de noordelijke Parklaan naar de parkeerplaats naast het (toekomstige) cultuurhuis. Bij het verlaten van de parkeerplaats is er zeer weinig overzicht op de fietsers die vanaf De Nieuwe Poort komen.

Advies ter vermindering van het probleem

De bosschages ter hoogte van de uitrit van de parkeerplaats worden verwijderd. Daarnaast wordt de noordelijke Parklaan enkele meters verlegd naar het noorden, op de plaats van de voormalige sloot. De bocht vanaf de parkeerplaats is hierdoor minder scherp en overzichtelijker. De veiligheid ten aanzien van de fietsers wordt hiermee vergroot. De noordelijke Parklaan krijgt bij de aansluiting met de Schans een inritconstructie. Dit vertraagt het verkeer bij het inrijden van de noordelijke Parklaan en geeft een duidelijk signaal dat men een nevenstraat betreedt, waar men rustig moet rijden. De aansluiting van het voetpad in het 'De Beaufortpark' en langs de Schans is niet in orde. Voetgangers moeten de toch al drukke kruising schuin oversteken. In het voorstel wordt uitgegaan van een rechte oversteek voor voetgangers. Om de rust en veiligheid aan de zuidkant van de Schans te waarborgen zal de straat voortaan geen onderdeel meer zijn van de hoofdroute, maar een zijstraat met eenrichtingsverkeer van west naar oost. Door de straat autoluw te maken zullen vooral aanwonenden de straat gebruiken, waardoor de straat aangenamer en vriendelijker wordt voor fietsers en voetgangers.

7.13 Samenhang van het park en haar omgeving

Omschrijving

De samenhang wordt verminderd door verschillende zaken. Zo hebben de naastgelegen parken allemaal hun eigen karakter en uiterlijk, waardoor gezien de beleving de parken als afzonderlijke 'dingen' worden beschouwd. Door de vele bomen langs de schans is er geen zichtbare verbinding tussen de parken. Daarnaast is er ook geen fysieke verbinding tussen de parken en zijn er geen ruimtelijke elementen, zoals randen die verbindend werken. De verbinding met het centrum als bezoeker eigenlijk niet te leggen. De dorpsstraat ligt twee huizenblokken van het park verwijderd, zonder een doorsteek naar het park, ook de huizen aan de Dorpsstraat zijn met de achterzijde gekeerd naar het park. De connectie met het cultuurhuis wordt verhinderd door slechte doorgang vanaf het terrein naar het park en door de visuele barrière van hoge bosbeplanting. Tussen het cultuurhuis en het park ligt een onaantrekkelijke parkeerplaats.

Advies ter vermindering van het probleem

De samenhang kan worden vergroot door een zichtbare verbinding te leggen tussen de parken. De zichtbare verbinding kan worden gemaakt door een doorkijk tussen bomen vrij te houden van en naar de schans. Verder wordt er een fysieke verbinding aangelegd in de vorm van een wandelpad. Dit wandelpad zal een doorlopende route zijn door de drie parken heen. Het wandelpad kan voor het beste resultaat worden uitgevoerd in één materialisering. Het wandelpad wordt voor een groot deel begeleidt met het ruimtelijk element rand. De rand wordt uitgevoerd als eikenlaan. De Zomereiken zijn een historisch verantwoorde keuze, gezien de hakhoutwallen voor 1905 altijd aanwezig zijn geweest op deze plaats. De bomenlaan geeft context aan het pad en zal het gebruik bevorderen.

In de smalle straat de Schans wordt het knelpunt overwonnen door de innovatieve oplossing van het beperken van de rijrichtingen naar één rijrichting, enkel naar het oosten. Hierdoor wordt het mogelijk het wegprofiel te verkleinen. Hierdoor komt groen in de plaats van grijs. Aan de waterzijde van de straat is het dan mogelijk een wandelpad te creëren dat een doorlopende route vormt tussen het Schanspark en het 'De Beaufortpark'. Ook de historische entree tot de schans, park de Veldschans komt hierin aantrekkelijk te liggen.

Afb. 77: Doorlopend wandelpad.

Afb. 78: Visuele relatie.

Afb. 79: Aan eengesloten bomenrij.

De wandelroute is een aantrekkelijke route doordat de straat rustiger wordt door het invoeren van eenrichtingsverkeer, vooral in combinatie met de inritconstructie.

Om de breedte van de straat te benadrukken kunnen de parkeergelegenheden aan de Schans, tussen Parklaan en Willem de Zwijgerlaan worden gecombineerd met het trottoir. Hierbij hoeven geen parkeerplaatsen (in aantal) verloren te gaan. De connectie met het cultuurhuis gaat tot stand komen door de hoge bosbeplanting (met bovendien weinig sierwaarde) ter hoogte van de parkeerplaats

Afb. 8o: Combineren van trottoir met parkeervakken.

geheel te verwijderen. Dit om twee redenen: het continueren van de bomenlaan garanderen en het aanleggen van een relatie met het cultuurhuis. De zichtas vanaf het cultuurhuis zal vallen op de zitplaats in het park nabij de fontein, zodat bezoekers zien dat cultuur ook in het park aanwezig is, wat uitnodigt een kijkje te gaan nemen in het park en visa versa. In het verlengde van de achteringang van het cultuurhuis (aan de parkeerplaats) zal een voetpad zorgen voor de fysieke verbinding. De verbinding ligt dus in de zichtas.

Naast het oplossen van de knelpunten zijn de, zoals in stap 04 beschreven, sterke kanten en kansen niet vergeten. Alle sterke punten zijn behouden en waar mogelijk uitgebreid. Zo is de rustige en groene uitstraling van het 'De Beaufortpark' behouden en uitgebreid tot de andere parken. Op deze manier is de potentie van een groene zone gebruikt. Naast het creëren van een groene zone is er ook gewerkt aan het realiseren van groene structuurdragers, namelijk het terugbrengen van de eikenlaan langs het noordelijk gedeelte van de parklaan.

De mogelijkheid voor het creëren van meer natuurwaarde langs de oevers van de vijver in het 'De Beaufortpark' is verwezenlijkt. Dit is gedaan door het aanleggen van een natuurlijke oever waarop een grotere diversiteit aan beplanting wordt toegepast.

De unieke uitstraling van het park is behouden en waar mogelijk zijn de kenmerkende karakter eigenschappen beter zichtbaar gemaakt. Zo is de relatie tussen het park en het gemeentehuis versterkt door het gemeentehuis weer zichtbaar te maken.

Wanneer het waterknelpunt opgelost is kan de goede ligging van het park ook weer benut worden voor het organiseren van evenementen, zoals in het verleden ook gebruikelijk was. Naast dat de grasvelden weer droog genoeg zullen zijn voor evenementen is er ook een relatie gelegd tussen het park en het cultuurhuis. De verwachting is dat door deze relatie er vanuit het cultuurhuis eerder gebruik gemaakt zal worden van het 'De Beaufortpark'.

Afb. 81: Veelbesproken onderwerp op de bewonersavond.

Stap 08:

Terugkoppeling
van de
raadpleging
en presentatie
visueel
conceptplan

In de stappen hiervoor zijn gegevens verzameld die meer inzicht moeten verschaffen over de uitstraling en het gebruik van een specifieke plek in de openbare buitenruimte. Naast het verzamelen van gegevens is er bij stap 07 een conceptplan gemaakt voor de desbetreffende locatie.

Om als gemeente transparant te zijn in het werk, kan het verstandig zijn om regelmatig informatie terug te koppelen naar de betrokken actoren. Bij het terugkoppelen van deze informatie wordt gebruik gemaakt van de keuzes die gemaakt zijn in stap 03 (het bepalen en plannen van het participatietraject). Bij deze stap is, als het goed is, vastgelegd op welke manier de actoren benaderd zullen worden. De mogelijkheid bestaat dat er tijdens het gehele participatietraject wijzigingen plaats hebben gevonden waardoor er misschien moet worden afgeweken van eerder gemaakte beslissingen. Daarom is het goed om ook hier nog eens goed te bekijken of de werkwijze die bij stap 03 is vastgesteld nog steeds toegepast kan worden.

Actoren die betrokken worden bij het proces hebben er behoefte aan om tussentijds op de hoogte gesteld te worden van de ontwikkelingen. Om een

goed resultaat te behalen is het niet mogelijk om alle actoren op dezelfde manier te benaderen. Daarom is het goed om na te denken over de wijze waarop actoren worden benaderd. De manier die gekozen wordt hangt sterk af van de interactie die de gemeente wil hebben met deze groep actoren.

8.1 Terugkoppelen van conceptplan

Informatie verzamelen is bij gemeente Woudenberg op verschillende manieren gebeurd. Het verzamelen informatie is onder andere gebeurd door het maken van een omgevingsanalyse en het uitzetten van een vragenlijst. Bij stap 05 is uitgebreid omschreven wat er allemaal precies is gedaan. Bij het verzamelen van deze informatie is aangegeven dat de resultaten, die voortkomen uit de vragenlijst, te zijner tijd teruggekoppeld zouden worden.

Voordat daadwerkelijk deze stap is gemaakt is nog eens bekeken of het nuttig/ waardevol is om de actoren op de eerder vastgelegde wijze te benaderen. Tijdens het proces hebben er geen grote veranderingen plaats gevonden die van invloed waren op het participatietraject, daarom is er niet afgeweken van de keuzes die gemaakt zijn bij stap 03.

Beslissen

Het op de hoogte brengen van de beslissende actoren wordt bij gemeente Woudenberg op verschillende manieren gedaan. In eerste instantie heeft de Taakveldleider Beheer regelmatig contact met de Wethouder. Tijdens dit contact wordt wanneer nodig gesproken over het project en informatie uitgewisseld.

Daarnaast is er een moment geweest, voor de bewonersavond, waarop het college van B&W op de hoogte is gebracht van de ontwikkelingen rondom het project. Deze presentatie is bewust voor de bewonersavond gehouden zodat het college eerst op de hoogte zou zijn van de ontwikkelingen. Hierdoor was het mogelijk om tegenstrijdigheden uit het conceptplan te halen, wat wenselijk is gezien de politieke gevoeligheid van het onderwerp. Dit voorkomt onnodige problemen tijdens de bewonersavond. Het op de hoogte brengen van het College van B&W is gedaan door middel van een korte presentatie tijdens een vergadering van het college. De Raad en Familie de Beaufort zullen op een later

moment op de hoogte worden gesteld. Dit zal gebeuren wanneer de plannen 'definitief' zijn. Vanaf dat moment is het nodig om toestemming te vragen aan de Familie de Beaufort en is het nodig om het voorstel bij de raad neer te leggen.

Meedenken

Betrokken beleidsmedewerkers binnen gemeente Woudenberg zijn benaderd door persoonlijke gesprekken en korte mailings wanneer dit afdoende was.

De direct omwonenden van de parken (het 'De Beaufortpark', de Veldschans en het Schanspark) zijn uitgenodigd voor een bewonersavond. Tijdens de bewonersavond zijn de resultaten uit de vragenlijst teruggekoppeld en is het conceptplan wat (mede) daaruit voort gekomen is gepresenteerd. Na de presentatie hebben de aanwezigen de gelegenheid gehad om vragen te stellen en feedback te geven op het conceptplan.

Het stellen van vragen en geven van feedback kon op verschillende manieren gebeuren. Vanaf het begin van de presentatie hadden de aanwezigen een (feedback) formulier gekregen waarop ze aantekeningen konden maken en waarmee ze feedback konden geven op het conceptplan. Dit formulier is uitgedeeld zodat iedereen, tijdens de presentatie afzonderlijk feedback kan geven op de presentatie, waarna dit direct kan worden verzameld door de presentatoren.

Na de presentatie is er de mogelijkheid geweest voor het stellen van algemene vragen over het plan, wanneer er onduidelijkheden waren. Aan het einde van de avond was het mogelijk om aan de hand van de presentatie en posters persoonlijk feedback te geven en om samen te kijken naar mogelijk andere oplossingen voor de inrichting van het park.

Jongeren zijn benaderd door middel van een gesprek met twee "vertegenwoordigers" uit de groep jongeren die regelmatig in het park te vinden zijn. Met hen is besproken wat hun ervaringen zijn met het 'De Beaufortpark'. Naast hun ervaringen is ook aangegeven wat omwonenden vinden van de aanwezigheid van jongeren in het park.

Na deze korte uitwisseling is besproken met de jongeren wat hun wensen zijn over een eventueel nieuwe inrichting van het park. Zij hebben aangegeven dat zij graag een aantal bankjes bij elkaar zouden willen hebben om bij elkaar te kunnen zitten. Verder hebben ze geen voorstel gedaan voor andere wijzigingen.

Informeren

Voor het op de hoogte brengen van de laatste groep actoren is gebruik gemaakt van de website van Gemeente Woudenberg. Hierop verschijnen vaker berichten over ontwikkelingen van plannen binnen gemeente Woudenberg. Dit is voor de inwoners van Woudenberg een bekend medium waarop nieuws staat over ontwikkelingen binnen de gemeente.

Naast het plaatsen van een bericht op de website is er voor gekozen om een bericht te plaatsen in het huis-aan-huisblad. Op deze manier zou iedereen bereikt worden en bestaat er geen mogelijkheid dat er mensen zijn die niet op de hoogte zijn gesteld.

Voor het op de hoogte brengen van de bewoners van de Laanzicht, de wijk waarin het 'De Beaufortpark' ligt, is de wijkcoördinator uitgenodigd bij de bewonersavond. Zij schrijft regelmatig artikelen over nieuws uit de wijk en plaatst deze berichten op de wijkwebsite. Op deze manier was het mogelijk om de hele wijk Laanzicht op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen rondom het 'De Beaufortpark'.

Afb. 82: Definitief conceptplan.

Stap 09:

Bevindingen
verwerken
tot definitief
conceptplan

Na het op de hoogte brengen van de verschillende actoren, zoals beschreven wordt in stap 8, bestaat de mogelijkheid dat de actoren op- een aanmerkingen hebben op het conceptontwerp dat aan hen is voorgelegd. Als het goed is zijn alle reacties vastgelegd en kunnen ze verwerkt worden in een definitief conceptplan.

Bij het verwerken van feedback moet er gelet worden op wie de feedback gegeven heeft. Er zullen altijd mensen zijn die commentaar geven omdat er iets voor hun huis gaat gebeuren wat zij niet prettig vinden, alleen al om feit dat het voor hun huis gebeurt. Dit wordt ook wel het NIMBY*-effect genoemd. Verder kan het ook iemand zijn die weinig tot geen relatie heeft met het park en toch feedback geeft op een bepaalde ingreep. Het is te hopen dat de opmerkingen die gemaakt zijn gedragen worden door een groot deel van de actoren. Hierdoor wordt het gemakkelijker om deze opmerking te verwerken.

Bij het verwerken van de op- en aanmerkingen moet uiteraard rekening worden gehouden met de verschillende beleidstukken. Naast de beleidstukken

moet er ook gekeken worden of de eventueel nieuwe ingrepen bijdragen aan de bruikbaarheid of de revitalisering van het park.

Na het verwerken van al het commentaar en feedback ligt er een definitief concept. Dit definitieve concept kan weer voorgelegd worden aan de actoren. Dit definitieve concept zal uiteindelijk ook gebruikt worden bij het maken van de volgende stappen die nog genomen moeten worden.

9.1 Bevindingen College van B&W

Zoals bij de vorige stap is beschreven is het College van B&W door middel van een korte presentatie op de hoogte gebracht van het conceptplan. Na deze korte presentatie heeft het College van B&W mondeling feedback gegeven.

Hieronder staan kort de feedback punten genoemd die door het College van B&W is gegeven, met daarbij direct een uitleg wat er met het feedback is gebeurd.

- Een vraag vanuit het College van B&W: komt er extra een brug bij de Veldschans?
Volgens het conceptplan komt er geen extra brug naar de Veldschans. Hier is bij het ontwikkelen van het plan wel over nagedacht, maar historisch gezien is het ongewenst om een extra brug aan te leggen. De huidige brug is altijd de enige toegang geweest tot de Veldschans. Een extra brug zou afbreuk doen aan de toch al vervallen Veldschans.
- Het College van B&W vond het een goed idee om de parken door middel van een bomenlaan, een wandelpad en zichtlijnen aan elkaar te verbinden. Het versmallen van de Schans(weg) wat daarvoor nodig is zal eerst goed bekeken moeten worden door de daarvoor verantwoordelijke beleidsmedewerker.
De verbindingen zijn in het definitieve conceptplan blijven bestaan omdat hiermee de parken het best aan elkaar worden verbonden. Ook het versmallen van de Schans(weg) is gebleven omdat het anders niet mogelijk is een doorlopend wandelpad aan te leggen.

*NIMBY: Not In My BackYard. Alles mag en kan veranderen, zolang het maar niet bij mij voor de deur gebeurt.

9.2 Bevindingen bewonersavond

Tijdens de bewonersavond zijn er formulieren uitgedeeld waarop de aanwezige omwonenden hun feedback konden schrijven. Daarnaast hebben een aantal omwonenden hun feedback mondeling toegelicht. Hiervan is kort een verslag gemaakt.

Hieronder staan kort de feedbackpunten genoemd die door de omwonenden zijn gegeven, met daarbij direct een uitleg wat er met het feedback is gebeurd.

- Zitplek komt op verkeerde plek, en is hangjongeren gevoelig/ trekt ze hangjongeren aan.
De zitplek leek op de concept tekening inderdaad dicht bij de weg te liggen. Door hem het definitieve concept gedetailleerder in te tekenen is dit niet meer het geval.

Het klopt inderdaad dat er meer gebruik gemaakt zal worden van de zitplekken wanneer de banken dicht bij elkaar staan. Dat er meer gebruik van gemaakt zou worden is dan ook altijd de bedoeling geweest. Het weghalen van zitplekken is daarom ook niet wenselijk. Dat deze zitplekken ook aantrekkelijk zijn voor jongeren is te verwachten. Maar de inrichting van het park wordt niet alleen bepaald door een groep jongeren die overlast veroorzaken. Daarom is besloten om de zitplekken te behouden.

- Is het wenselijk dat het gemeentehuis zichtbaar wordt vanuit het park? Omwonenden kijken er daardoor ook dagelijks tegenaan. Wordt het gebouw dan ook verlicht, net zoals aan de voorkant?
Het zichtbaar maken van het gemeentehuis vanuit het park is gedaan om meer relatie te leggen tussen het gebouw en de achtertuin/ het park zoals dat in het verleden ook is geweest. Hierdoor zal het gebouw ook zichtbaar zijn voor omwonenden.

Het gemeentehuis zal aan de achterzijde niet verlicht worden met grote schijnwerpers zoals aan de voorkant het geval is. Het verlichten van de achterzijde heeft geen meerwaarde. Om deze redenen zullen er geen aanpassingen worden gedaan die het zicht op het gemeentehuis zullen belemmeren.

- Zijn wadi's daadwerkelijk de oplossing? Of worden die vertrapt/ kaalgevreten door de eenden?
Wadi's vormen naar alle waarschijnlijkheid de oplossing voor het water probleem in het park. Het aanleggen van drainage in het park is een erg dure oplossing en levert hoge onderhoudskosten op.

Daarnaast zijn wadi's ook historisch verantwoord. Dat de eenden deze plekken kaal zullen vreten is te verwachten wanneer de wadi's lang nat zullen blijven. Het is dan ook de bedoeling dat het water door middel van de wadi's snel afgevoerd zal worden naar de vijver.

- Veel overlast van eenden.
De aanwezigheid van eenden in de parken draagt bij aan de sfeer. Alleen wordt de grote van de eenden populatie ervaren als overlast. Het advies is daarom ook om de populatie te verkleinen naar een nader te bepalen hoeveelheid.

Afb. 83: Overlast van Muskuseenden.

- Meer beplanting in het Schanspark.
Tijdens de bewonersavond is gevraagd of het mogelijk is om beplanting aan te leggen in het Schanspark. Deze situatie is complexer gezien het feit dat deze grond geen eigendom is van de gemeente Woudenberg. Als gemeente zal er in overleg met het 'MFC de Schans' gekeken worden naar de mogelijkheden die er zijn voor het aanleggen van meer beplanting.
- Natuurlijke oever is dat echt nodig? En zullen de eenden deze beplanting niet opeten?
Het toepassen van natuurlijke oevers is een extra toevoeging en daarmee niet perse nodig. Deze toevoeging zal zorgen voor meer variatie aan beplanting in het park. Daarnaast krijgt de oever een natuurlijker uitstraling dan die van de huidige beschoeiing. Deze oevers zullen dan ook pas worden aangelegd wanneer daarvoor de mogelijkheid is.
Er wordt niet verwacht dat de eenden de beplanting zullen opeten. Daarom wordt dit niet gezien als reden voor het niet toepassen van een natuurlijke oever. Het toepassen van een natuurlijke oever zal dan ook blijven bestaan in het definitieve concept.
- Wordt de weg Schans niet te smal, wanneer dit eenrichtingsverkeer wordt? Is dat niet gevaarlijk voor fietsers?
Verwacht wordt dat er juist meer ruimte komt voor voetgangers en fietsers wanneer de straat autoluw zal worden. Wanneer de uiteindelijke uitvoeringstekeningen gemaakt zullen worden zal er nogmaals gekeken worden naar de daadwerkelijke dimensionering van de straat.

9.3 Bevindingen jongeren

Uit het gesprek wat gevoerd is met de jongeren bleek dat voor hen niet heel veel uitmaakt hoe het park ingericht word. De belangrijkste wens die zij hadden, was dat er een mogelijkheid is bij elkaar te komen. Waar dan de beplanting komt te staan was voor hen minder relevant. Dat de zitplek geen overdekte Jongeren OntmoetingsPlek (JOP) zou worden konden zij begrijpen, omdat dit waarschijnlijk meer overlast zou veroorzaken voor de omwonenden.

Wel zouden ze graag iets overdechts krijgen waar ze samen kunnen komen. Ook al zou dat ergens aan de rand van het dorp zijn. Want zij zagen ook wel in dat rondhangen in het 'De Beaufortpark' overlast als gevolg kan hebben. Omdat er momenteel geen betere oplossing is maken zij wel gebruik van de bankjes in het 'De Beaufortpark'.

Het conceptplan is uiteindelijk niet meer besproken met de jongeren. Hiervoor is gekozen, omdat gesprekken met jongeren over eventuele aanpassingen te veel verwachtingen zou scheppen. Daarnaast is Actieteam Jeugd bezig met het oplossen van de problematiek rondom hangjongeren in het 'De Beaufortpark'. Aangezien zij ook al contact hebben met de jongeren is er voor gekozen om het werkt aan de experts over te laten.

Naast het contact van Actieteam Jeugd met de jongeren word verwacht dat wanneer de jongeren meer aandacht zouden krijgen, zij zichzelf automatisch zouden zien als doelgroep. Aangezien zij niet behoren tot de doelgroep van het park heeft men hier nog een reden gevonden het conceptplan niet terug te koppelen naar de jongeren.

Voor het creëren van meer eenheid tussen de verschillende parken en het verbeteren van de eigen kwaliteiten zijn er nog wijzigingen aan de Veldschans gemaakt. De belangrijkste aanpassing is het terug brengen van de oude historische vorm van de schans,

met de daarbij behorende grondwallen.

Aan de beplanting zijn ook wijzigingen doorgevoerd. Op de hoeken zijn bomen weggehaald om een betere zicht relatie te leggen met de omgeving. De nieuw aan te planten beplanting zal verder inheems zijn, omdat dit beter aansluit bij het historische karakter van de Veldschans.

De padenstructuur is klein beetje veranderd. De belangrijkste reden voor deze verandering is het versterken en benadrukken van de vorm van de Veldschans.

Eveneens voor het versterken van de beleving van de schans zijn er uitzichtplekken gesitueerd op de punten van de aardewal, de bastions. Hiermee wordt de beleving van de Veldschans vergroot en wordt er een zichtrelatie gelegd tussen het 'De Beaufortpark' en het Schanspark. Meer informatie over deze aanpassing is te vinden bij stap 07, paragraaf 7.

Aan de hand van het huidige beleid zijn er geen redenen gevonden die ingaan tegen de ingrepen die hiervoor zijn vermeld. Met de hiervoor genoemde opmerkingen is een nieuw concept gemaakt dat bij de volgende stappen gebruikt zal worden als uitgangspunt.

Het definitieve concept wordt aan het eind van het eerste kwartaal van 2012 ter inzage gelegd op het gemeentehuis. Op deze wijze is het voor alle actoren mogelijk om kennis te nemen van het definitieve ontwerp.

Afb. 84: Het Schanspark is te kaal voor de bewoners.

Afb. 85: De verdwenen wal (rechts) moet worden hersteld.

Stap 10:

Eenmalige maatregelen

Na het maken van een definitief ontwerp voor een park is het nodig om een lijst met eenmalige maatregelen op te stellen die uitgevoerd moeten worden om het ontwerp te verwezenlijken. Eenmalige maatregelen zijn maatregelen die één keer toegepast moeten worden om ervoor te zorgen dat het park gaat voldoen aan het beeld dat geschetst is in de ontwerptekeningen.

Bij het uitwerken van de eenmalige maatregelen wordt er ook een kostenraming gemaakt. Mede aan de hand van deze kostenraming kan later bepaald worden welke maatregel er op korte of lange termijn uitgevoerd kan worden.

Voor de drie parken in gemeente Woudenberg is een lijst met eenmalige maatregelen geschreven die uitgevoerd moeten worden om het ontwerp, besproken in stap 07, te verwezenlijken. Voor gemeente Woudenberg speelt er mee dat met name de mogelijkheden op financieel gebied te kort schieten om dit project uit te voeren.

Voor het maken van deze kostenraming zijn de prijzen gebruikt van GWWkosten.nl en bronnen die binnen de gemeente beschikbaar waren.

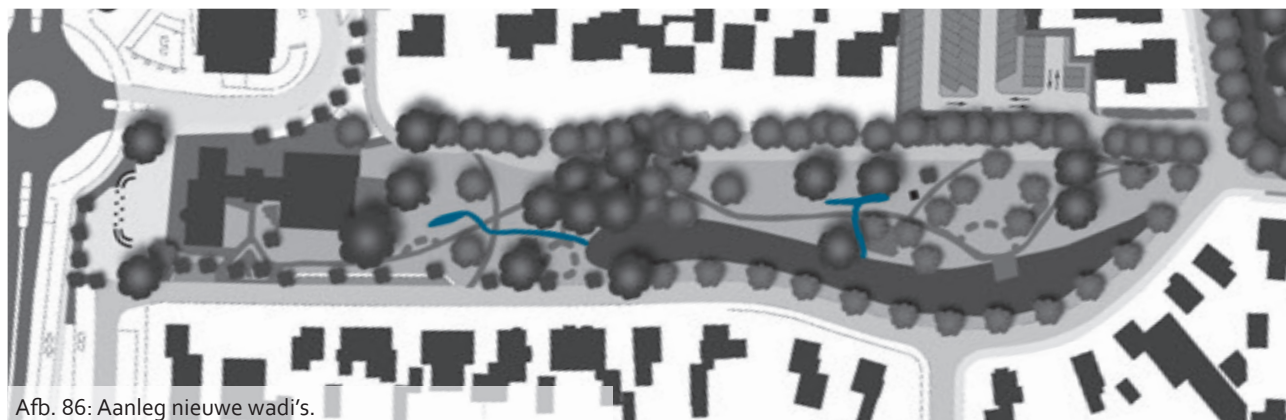
10.1 'De Beaufortpark'

Aanleg wadi's

In het 'De Beaufortpark' moeten een tweetal wadi's worden aangelegd. Deze wadi's moeten er in de nabije toekomst voor zorgen dat de gazons niet onder water komen te staan.

Met de vrijgekomen grond uit de wadi's kunnen de laag liggende delen van het park opgehoogd worden. Dit verkleint eveneens de mogelijkheid op een drassig grasveld. Bij het ophogen van het grasveld moet rekening worden gehouden met het profiel van het omliggende grasveld, omdat het grasveld af moet wateren op de wadi en vijver. Daarnaast moet

voorkomen worden dat het grasveld hoger komt te liggen dan het voetpad.

Afb. 86: Aanleg nieuwe wadi's.

Snoeien van bomen

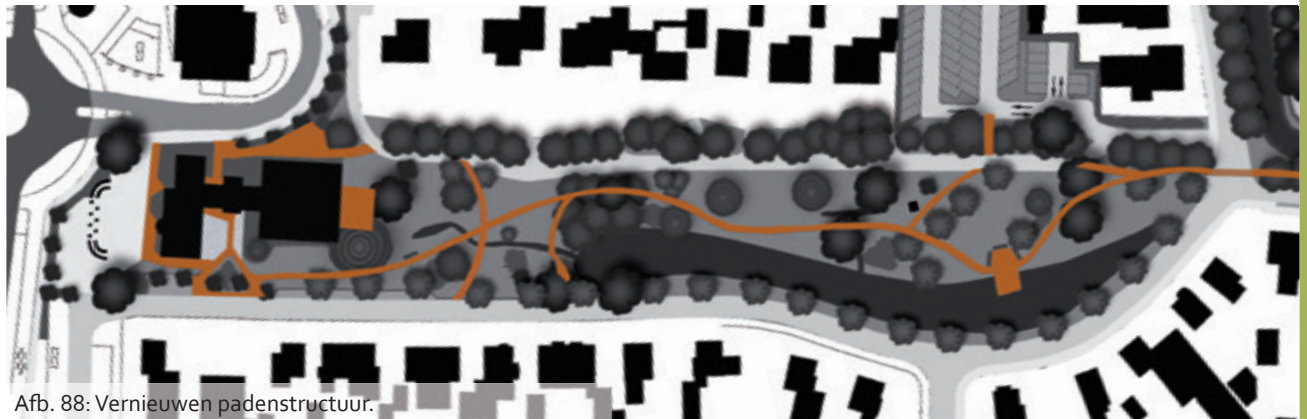
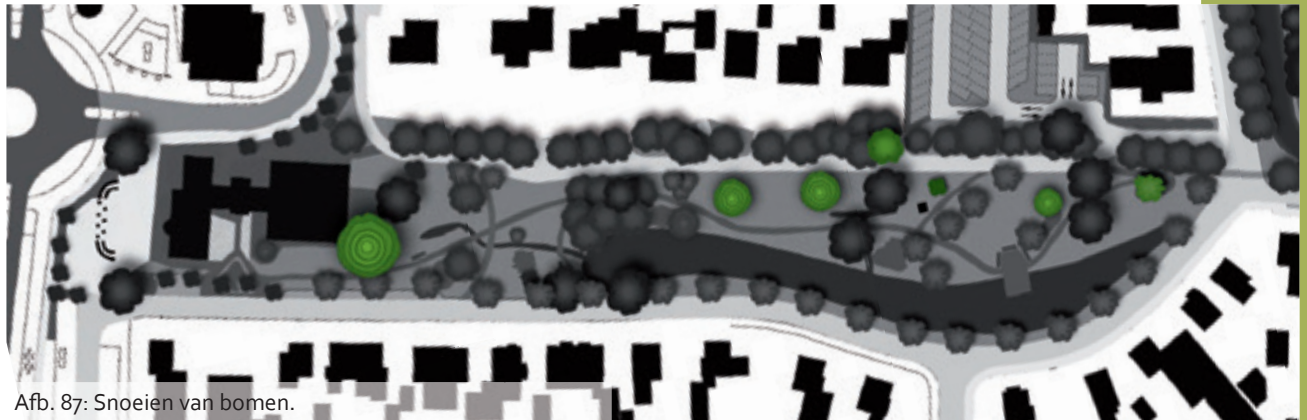
Wanneer gemeente Woudenberg het niet wenselijk vindt dat bomen in het 'De Beaufortpark' gebruikt worden als klimtoestel, dan moet daar ook geen aanleiding voor zijn. Tevens is het, om de duurzaamheid van de bomen te garanderen, aan te bevelen de kroonvorm intact te houden door begeleidingssnoei. Ook bij oudere bomen is ingrijpen nodig.

Vernieuwen van padenstructuur

Het aanpakken van de padenstructuur is belangrijk, omdat een deel van het nieuwe ontwerp hiermee in verband staat. Niet alleen de ligging van de paden zal worden aangepakt, maar ook de ondergrond zal aangepakt moeten worden. Momenteel is de ondergrond van het pad een storende factor in ondergrondse waterstromen. Deze factor is waarschijnlijk medeverantwoordelijk voor het drassig blijven van het gras in het park.

Het advies is om de paden in het nieuwe plan iets hoger dan het gazon aan te leggen zodat de kans kleiner is dat de paden drassig en slecht begaanbaar worden. Daarnaast moeten de paden onder een profiel (op één oor of tonrond) gelegd worden, waardoor het water direct afvloeit naar het naastgelegen grasveld, bij voorkeur richting de wadi of de vijver.

Voor het aanleggen van het nieuwe pad is het nodig om een aantal bomen te verwijderen. Hierbij gaat het alleen om bomen die genoemd worden bij 'verwijderen bomen' op pagina 101.

(ver)Plaatsen van banken en prullenbakken

De voorkeur gaat uit naar het plaatsen van nieuw meubilair dat qua uitstraling beter past bij het park dan het huidige meubilair (paragraaf 6.5 en 7.4). Wanneer de mogelijkheid er tijdelijk niet is om nieuw meubilair aan te schaffen kan er gekozen worden voor het tijdelijk behouden van het huidige meubilair. Nieuw straatmeubilair biedt meer voordelen zoals genoemd in stap 07 waardoor de keuze tot vervanging zou moeten worden nagestreefd.

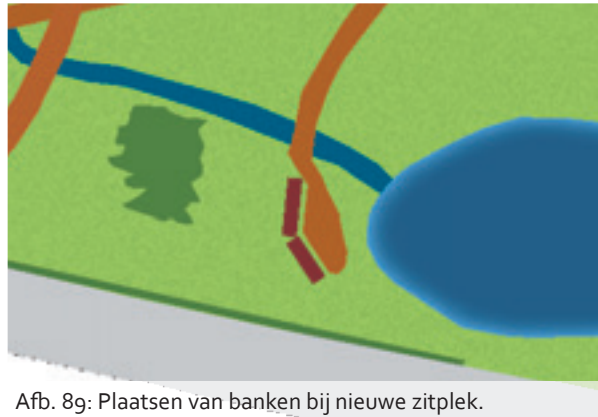
Kosten

Keuze 1

- Aanschaf nieuwe banken
- Plaatsen van nieuwe banken
- Aanschaf nieuwe prullenbakken
- Plaatsen nieuwe prullenbakken
- Aanschaf lantaarnpalen
- Vervangen lantaarnpalen
- Afvoeren oude banken, prullenbakken en lantaarnpalen

Keuze 2 (tijdelijk)

- Verplaatsen (oude) banken
- Verplaatsen (oude) prullenbakken

Afb. 89: Plaatsen van banken bij nieuwe zitplek.

Planten van bloembollen

Om het park meer kleur te geven kunnen er op verschillende locaties bollen worden geplant. Het planten van bloembollen is geen ingreep in de structuur van het park, maar een extra toevoeging. Dit laat zien dat men actief bezig is met het omvormen van het park.

Afb. 91: Plaatsen van banken bij steiger.

Afb. 90: Locatie van aanplant bloembollen.

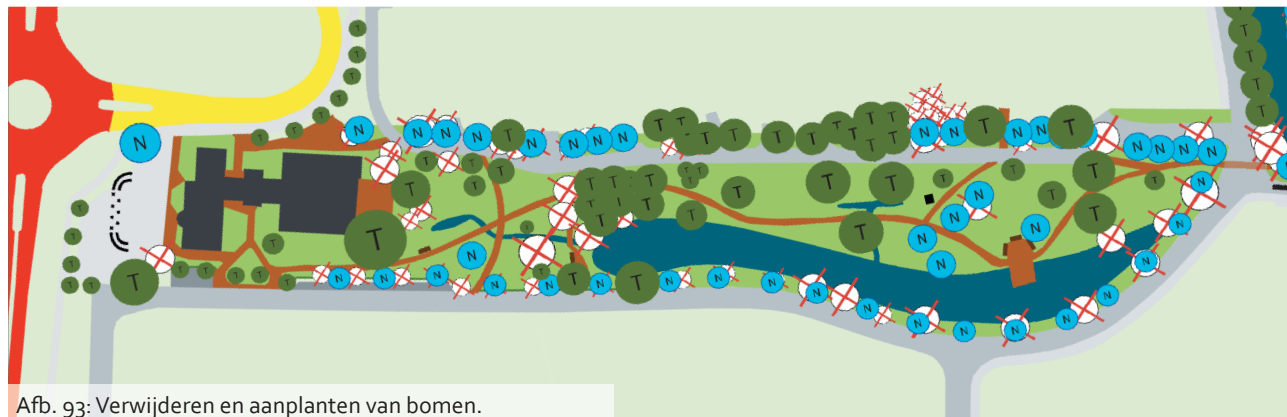

Afb. 92: Sfeerbeeld: grasveld met bloembollen.

Verwijderen bomen

In de huidige situatie van het park staan een aantal bomen die in het nieuwe ontwerp niet wenselijk zijn. In bomenkaart (zie losse bijlage) is zichtbaar gemaakt welke bomen er verwijderd zullen moeten worden om het ontwerp tot zijn recht te laten komen (zie stap 07 voor omschrijving van het ontwerp). De zomereiken in de huidige bomenlaan (langs de noordelijk Parklaan en zuidelijke Schans) die nog goed zijn, en niet op de juiste plek staan volgens het beplantingsplan, hoeven niet verwijderd te worden. Wanneer deze bomen wel toe zijn aan vervanging zullen zij vervangen moeten worden door zomereiken en worden aangeplant zoals beschreven staat in het beplantingsplan.

In eerste instantie worden er een aantal (53) bomen in het park gekapt zodat de structuur in het park versterkt wordt. Door het verwijderen van deze bomen worden de zichtlijnen (zie afb. 45) vrij gemaakt en ontstaat er meer ruimte.

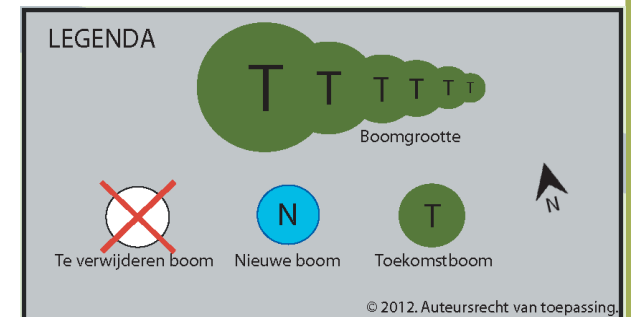

Afb. 93: Verwijderen en aanplanten van bomen.

Het verwijderen van bomen die buiten de structuur van het park vallen en onderdeel zijn van de grotere structuur, zijn ondergeschikt aan de bomen die invloed hebben op de structuur in het park. Zo worden er in tweede instantie bomen verwijderd om ervoor te zorgen dat de historische eikenhakhoutlaan weer hersteld kan worden. Deze bomen worden dan gekapt zodat deze 'laan' weer uit één soort zal bestaan.

Aanplant bomen

Een deel van de bomen die aangeplant worden zijn bedoeld als vervanging van bomen die verwijderd worden zoals in voorgaande paragraaf omschreven staat. Naast vervanging worden er een aantal nieuwe bomen aangeplant die eveneens bijdragen aan de structuur van het park. In de bomenkaart (zie losse bijlage) wordt aangegeven waar welke boom geplant moet worden. Hierbij is er onderscheid gemaakt tussen de bomen die vervangen worden en nieuwe bomen.

Afb. 94: Legenda bij afbeelding 93.

Verwijderen heesters

Op een aantal plekken in het park zullen heesters verwijderd worden om de beeldkwaliteit in het park verhogen. Er zullen onder andere achter het gemeentehuis heesters verwijderd worden. Door het verwijderen van deze heesters is het weer mogelijk om vanuit het park naar het gemeentehuis te kijken en andersom. Door deze ingreep ontstaat er meer relatie tussen het gemeentehuis en het park (zoals ook omschreven staat in paragraaf 7.9).

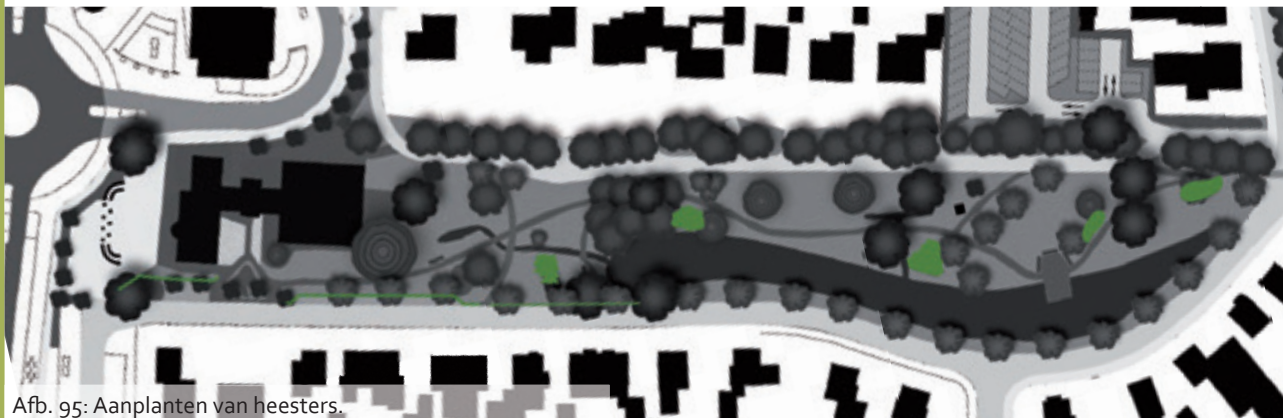
Een andere plek waar heesters verwijderd worden is tussen het parkeerterrein van het cultuurhuis en het park. Door het verwijderen van deze heesters ontstaat ook hier een betere zichtrelatie.

Aanplant heesters

Ter ondersteuning van het ontwerp en ter compensatie van de verwijderde heesters worden er verschillende andere plekken in het park nieuwe heesters aangeplant. Op het beplantingsplan (zie afb. 95) is zichtbaar waar heesters aangeplant worden.

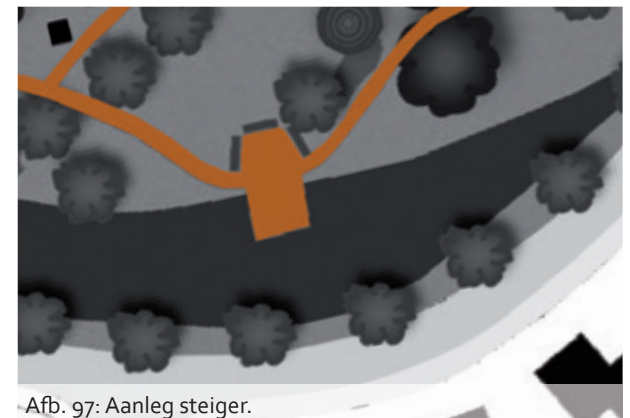
Afb. 96: Sfeerbeeld heesters.

Afb. 95: Aanplanten van heesters.

Aanleg van steiger

Het aanleggen van een steiger is net als het omvormen van de oever een aanpassing die een extra toevoeging is. Deze maatregel draagt niet meer bij aan de structuur van het park maar is een toevoeging die de beleving van het water kan vergroten en een positieve bijdrage kan leveren aan de bescherming van de natuurwaarde en soortenrijkdom doordat schaatsers niet langer de oever beschadigen door van en op het ijs te stappen door kwetsbare flora en fauna (zie 'aanleg natuurlijke oever' en paragraaf 5.5) heen. Zie ook paragraaf 7.11 voor meer voordelen van een steiger.

Afb. 97: Aanleg steiger.

Aanleg natuurlijke oever

Het omvormen van de oever van de vijver is de laatste maatregel die invloed heeft op de uitstraling van het park. Deze maatregel wordt als laatste genoemd omdat deze los staat van de andere, hiervoor genoemde maatregelen die invloed hebben op de structuur van het park. Geadviseerd wordt om deze maatregel pas toe te passen wanneer de huidige oeverbescherming aan vervanging toe is. Hiermee wordt voorkomen dat een nog goed functionerende oeverbescherming verwijderd wordt.

Om de oever een natuurlijker uitstraling te geven en beter bereikbaar en beleefbaar te maken zoals omschreven staat in stap 07 zal de oever aan één zijde van de vijver aangepast worden, namelijk de parkzijde. Voor deze aanpassing zal de beschoeiing verwijderd moeten worden en een talud worden aangelegd. Op dit talud is er ruimte voor verschillende soorten beplanting, wat een leefgebied zal vormen voor fauna (zie stap 5.5).

Afb. 99: Natuurlijke oever.

Aanleg terras

Om de samenhang tussen het gemeentehuis en het 'De Beaufortpark' te bevorderen en het gebruik als 'achtertuin' te stimuleren wordt een terras aan de achterzijde van het gemeentehuis aangelegd.

Afb. 98: Aanleg steiger.

10.2 Veldschans

Bomen snoeien

Om de duurzaamheid van de bomen te garanderen is het aan te bevelen de kroonvorm intact te houden door begeleidingssnoei. Ook bij oudere bomen is ingrijpen nodig.

Bomen verwijderen

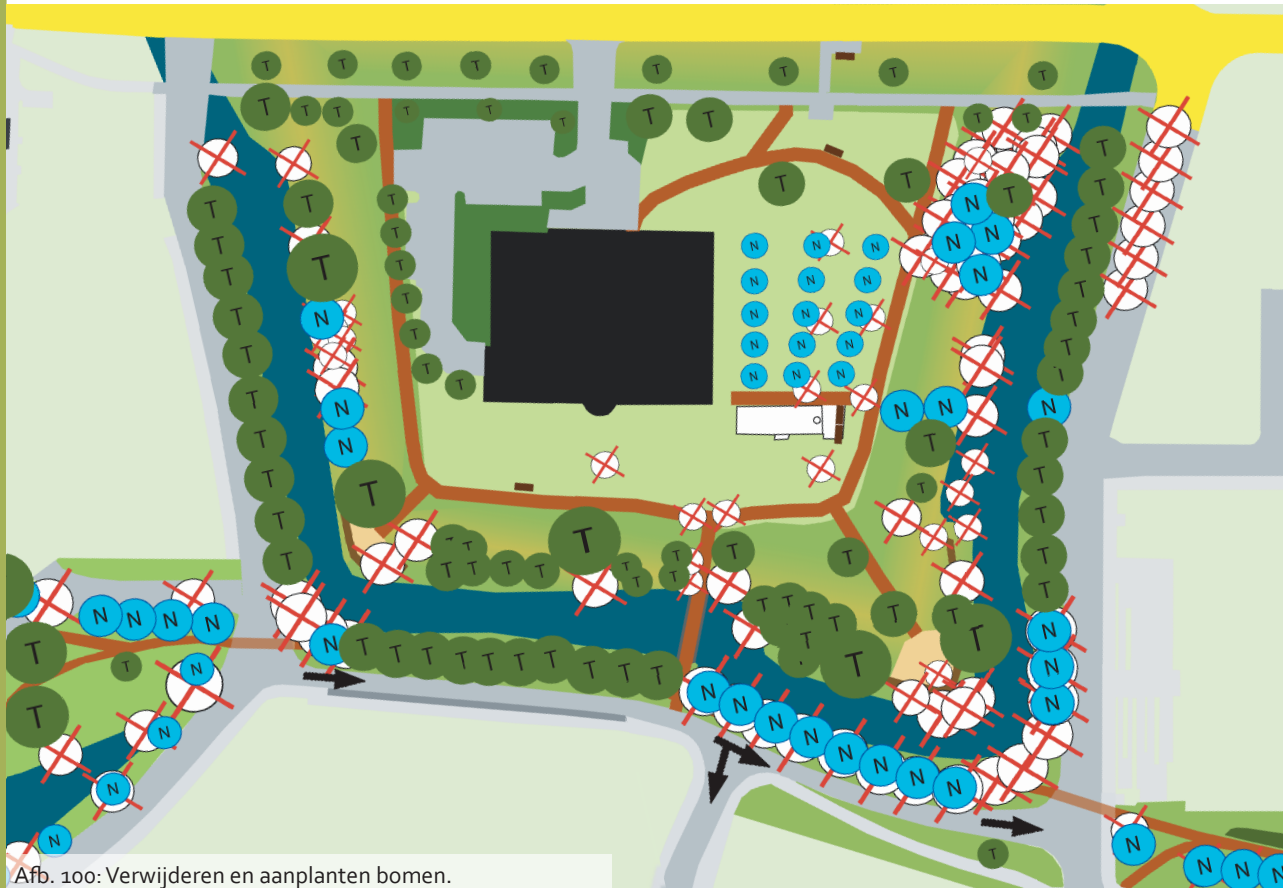
Op de wallen van de Veldschans moeten een aantal bomen worden verwijderd ten behoeve van het zicht op de schans. Daarnaast is het noodzakelijk om vooral inheemse beplanting op de schans toe te passen. Hierdoor zullen er een aantal exoten plaats moeten maken voor inheemse soorten.

Bomen planten

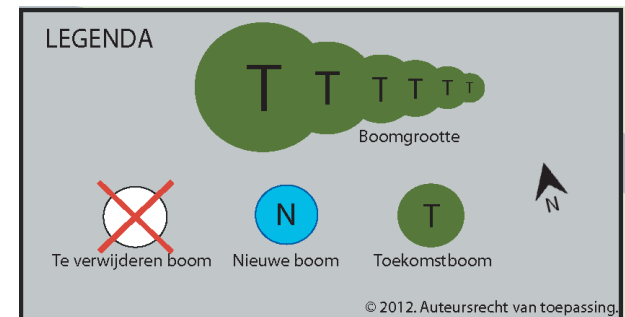
Ten behoeve van de boomgaard die wordt aangelegd op de Veldschans worden er 15 fruitbomen aangeplant. Daarnaast worden er op verschillende plekken nieuwe inheemse bomen aangeplant. De plekken waar deze nieuwe bomen komen te staan zijn het beste zichtbaar op afbeelding 100.

Heesters verwijderen

Op verschillende plekken op de schans groeien momenteel verschillende groepen met heesters. Een aantal hiervan zal worden verwijderd omdat ze niet meer passen binnen het nieuwe ontwerp.

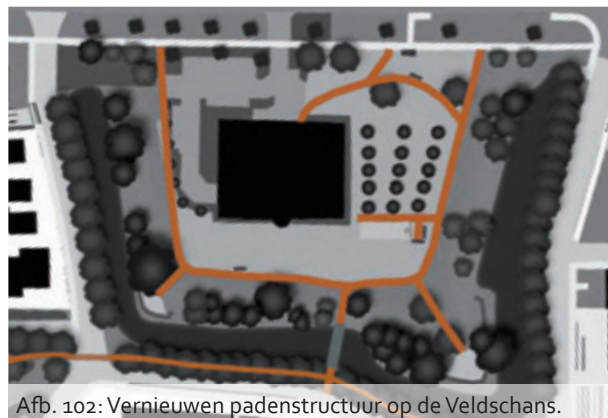
Afb. 100: Verwijderen en aanplanten bomen.

Afb. 101: Legenda bij afbeelding 100.

Vernieuwen padenstructuur

Het vernieuwen en verleggen van de padenstructuur wordt gedaan om daarmee de karakteristieke vorm van 'De Veldschans' te versterken. Ze lopen achter de hoofdwal aan de rand van het terreplein (de binnenruimte). Daarnaast moet de materialisering aansluiten op die van het 'De Beaufortpark' en het Schanspark.

Afb. 102: Vernieuwen padenstructuur op de Veldschans.

Verwijderen tuinmuur

Aan de noordzijde van de Veldschans, parallel aan de Stationsweg West, staat een lage tuinmuur die verwijderd dient te worden. De muur geeft een ongewenste scheiding door het terrein van de Veldschans, die tot de Stationsweg west zelf loopt. Het park wordt niet alleen hierdoor optisch verkleint, maar de toegankelijkheid van het park wordt hierdoor verkleint, wat niet past bij het karakter van een openbaar park. Daarnaast verkeert de muur in een matige onderhoudsstaat wat eveneens niet ten goede komt van de uitstraling van het park.

Afb. 103: Vernieuwen padenstructuur op de Veldschans.

Aanleg zitplekken + muren

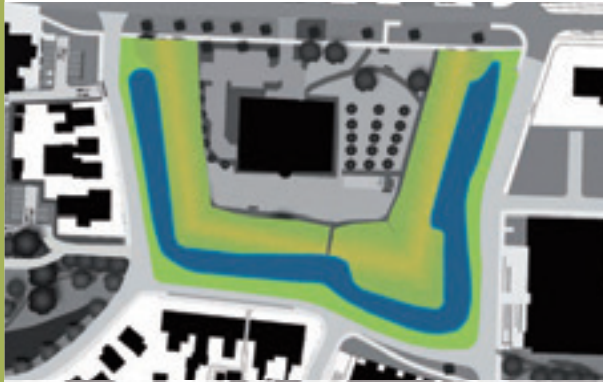
Boven op de bastions zijn zitplekken gesitueerd. Vanaf deze plekken is er een goed uitzicht in de richting van de andere parken en daarnaast geeft dit een extra dimensie aan de beleving van de Veldschans. Bij het aanleggen van deze zitplekken hoort ook het aanleggen van muren op de bastions. De muren vormen de borstwering die van oudsher op schansen aanwezig waren.

Afb. 104: Aanleg zitplekken en muren op de bastions.

Herstellen van de historische schans

Als een van de belangrijkste ingrepen aan de Veldschans is het herstellen van de historische vorm. In de afgelopen jaren is deze steeds minder goed behouden gebleven. De zuidelijke twee bastions worden hersteld, alsmede de hoofdwallen aan de zuid-, west- en oostzijde.

Afb. 105: Sfeerbeeld mogelijke inrichting Schans (weg).

Verplaatsen jeux-des-boulesbaan

De jeux-des-boulesbaan blijft aanwezig op de Veldschans. Zij het dan wel dat hij verplaatst zal moeten worden. Dit verplaatsen is nodig omdat op huidige plek van de jeux-des-boulesbaan ruimte moet komen voor het terugbrengen van de oude wallenstructuur.

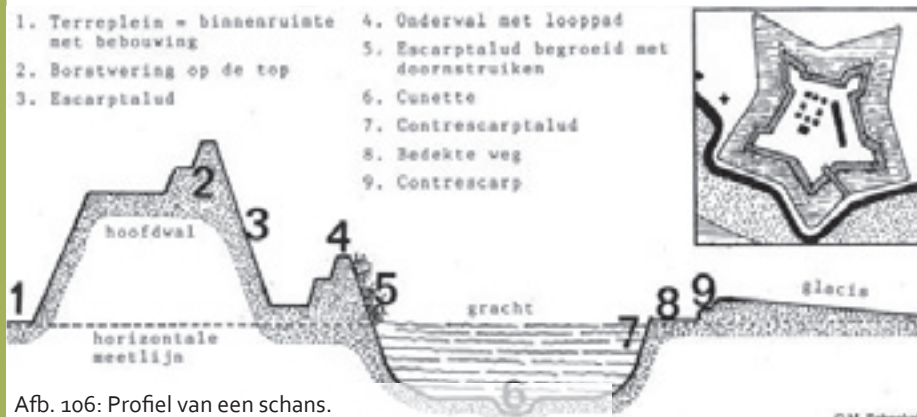
Afb. 107: Nieuwe locatie van jeux des boulesbaan.

Inrichting van Schans (weg)

Het veranderen van de verkeerssituatie van de Schans, door het toepassen van eenrichtingsverkeer, is een aanpassing die gericht is op de bevordering van de samenhang tussen de verschillende parken: Schanspark, Veldschans en 'De Beaufortpark'. De samenhang vergroten is in dit advies ondergeschikt aan het verbeteren van de structuur in de parken.

Afb. 108: Sfeerbeeld mogelijke inrichting Schans (weg).

Afb. 106: Profiel van een schans.

Afb. 109: Sfeerbeeld mogelijke inrichting Schans (weg).

10.3 Schanspark

Verwijderen bomen

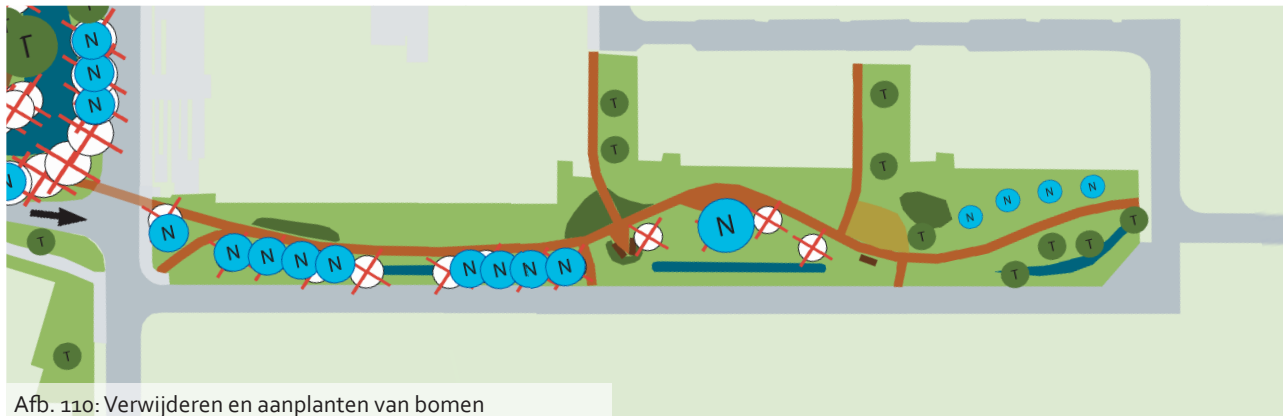
In het Schanspark staan een aantal bomen die er slecht bij staan. Deze bomen zullen verwijderd worden. Daarnaast is het verwijderen van bomen ook nodig om de structuur van de bomenlaan nog een stuk door te kunnen trekken vanuit het 'De Beaufortpark', voorbij de Veldschans, tot in het Schanspark.

Aanplanten bomen

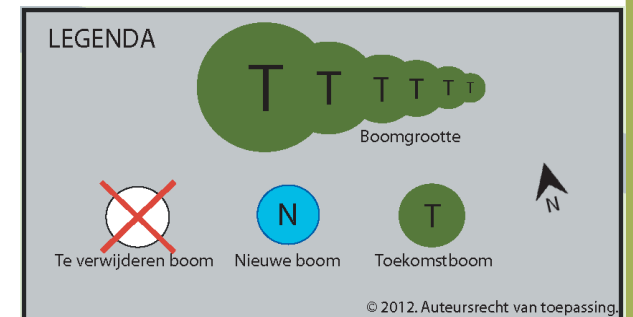
Het aanplanten van nieuwe bomen zal hoofdzakelijk gebeuren om de structuur van de bomenlaan door te trekken. Verder zullen er nog een aantal bomen bij geplant worden om er voor te zorgen dat het Schanspark meer opgevuld wordt en geen 'kale vlakte' blijft.

Aanplanten heesters

Om ook hier meer gelaagdheid in de beplanting aan te brengen worden er op verscheidene plekken heesters aangeplant. Naast de toevoeging in de gelaagdheid zullen de nieuwe heesters er ook voor zorgen dat het zicht op een aantal plekken wordt onderbroken, zodat er meer spanning in het park komt.

Afb. 110: Verwijderen en aanplanten van bomen

Afb. 111: Legenda bij afbeelding 110.

Aanleg zitplekken

Op een tweetal plaatsen zullen er nieuwe banken worden geplaatst. Deze steunen de ontmoetingsplekken en zorgen zo dat het park meer verblijfsrecreatie krijgt. Dit komt de leefbaarheid ten goede.

Afb. 112: Zitplaats rond de kastanjeboom.

10.4 Kostenraming

Het toepassen van de eenmalige maatregelen zoals beschreven in de par. 10.1 t/m 10.3 zullen kosten gemaakt moeten worden. Om goed in kaart te kunnen brengen wat de verwachte kosten zijn van de eenmalige maatregelen moet er een uitgebreide kostenraming worden gemaakt. Deze kostenraming kan gebruikt worden om verschillende partijen op de hoogte te brengen van de te verwachte kosten en als controle tegenover uitvoerende partijen.

Naast het uitzoeken van de kosten die verbonden zijn is het ook mogelijk om opzoek te gaan naar eventuele subsidieregelingen. Voor allerlei verschillende projecten geven overheden subsidies. Op websites van ministeries, provincies en waterschappen zijn vaak verschillende subsidieregelingen te vinden. Wanneer men te maken heeft met cultureel erfgoed zijn daarvoor vaak stichtingen in het leven geroepen die standaard geld verzamelen om dit erfgoed te behouden. Vaak kan hier aanspraak op worden gemaakt als een deel van het project deel uit maakt van het cultureel erfgoed van de stichting. Soms willen lokale bedrijven investeren in lokale projecten, als in ruil hiervoor naamsbekendheid wordt vergroot door het benoemen van de geldschieters in de media.

Kostenraming voor Woudenberg

Voor de eenmalige maatregelen die toegepast moeten worden bij gemeente Woudenberg is een kostenraming gemaakt. Voor het maken van een kostenraming is hoofdzakelijk gebruik gemaakt van de website GWWkosten.nl, daarnaast is er ook gebruik gemaakt van bestaande gegevens binnen de gemeente.

Een uitgebreide kostenraming is te vinden in bijlagen F, G en H.

Subsidiemogelijkheden

Voor het verkrijgen van subsidies is gezocht op verschillende websites van overheden en culturele instellingen. Het is mogelijk om van een aantal partijen subsidie te ontvangen. Hieronder staat in het kort uitgeschreven waarvan een subsidie kan worden ontvangen. In bijlage I staan deze subsidie regelingen verder uitgewerkt.

- Van projectbureau SVGV kan een kleine subsidie worden ontvangen van zo'n €5000,- euro voor het herstellen van de Veldschans. De voorwaarde is dan wel dat de aanvrager voor minimaal 25% mee betaald aan de totale kosten.
- Op het gebied van cultuur is het misschien ook mogelijk om een kleine subsidie van provincie Utrecht te ontvangen. De subsidieregeling van Cultuurparticipatie geldt voor initiatieven op het gebied van amateurkunst, maar ook bijvoorbeeld op het terrein van erfgoed, volkscultuur of een mengeling hiertussen.
- Met de subsidieregeling voor 'Groene monumenten' kan 40 tot 60 procent van de kosten vergoed worden van het onderhoud van tuinen en parken van monumentale buitenplaatsen, villa's en kloosters, en voor stadsparken en begraaftuinen.

Afb. 113: Nieuw profiel Schans(weg) naar Schanspark toe.

Afb. 114: Een korte termijn actie; bloembollen planten.

Stap 11:

Korte en lange
termijn acties

Korte termijn acties

Een van de meest belangrijke stappen in dit proces is de uitvoering. Nadat in de vorige stap alle eenmalige maatregelen zijn uitgewerkt moeten ze daadwerkelijk uitgevoerd gaan worden, het liefst zo snel mogelijk. Door het snel uitvoeren van een aantal kleine maatregelen lukt het om de betrokkenen actief en enthousiast te houden voor de gemaakte plannen.

Het toevoegen van nieuwe activiteiten aan een ruimte is een van de meeste simpele manieren van een korte termijn actie. Het is eenvoudig om de gemeenschap energie te geven door zulke simpele activiteiten als een schoonmaakronde of aankleden van de ruimte. Er kunnen ook makkelijke en tijdelijke dingen georganiseerd worden zodat mensen eraan gewent raken om een ruimte te gebruiken. Dat kan bijvoorbeeld door het organiseren van: beurzen, rommelmarkten, muurschilderwedstrijden etc. Zulke activiteiten zijn eenvoudig te organiseren.

Naast deze eenvoudig uit te voeren activiteiten kan er ook al gekeken worden naar eenmalige maatregelen die eenvoudig uitgevoerd kunnen worden. Ook door het toepassen van die maatregelen blijft het proces in beweging en wordt er vooruitgang geboekt.

Lange termijn acties

Na de korte termijn acties komen als logisch gevolg de lange termijn acties. Dit zijn de acties die niet eenvoudig uitgevoerd kunnen worden. Vaak heeft dit te maken met de omvang van de ingreep. Wanneer de mogelijkheden voor het uitvoeren van maatregelen klein zijn zal daar rekening mee gehouden moeten worden. Deze mogelijkheden kunnen van verschillende aard zijn. Tijd en geld zijn daarbij de middelen die het meest bepalend zijn. Wanneer blijkt dat de middelen beperkt zijn, is het verstandig om na te denken over een mogelijk stappenplan. Hierin wordt opgenomen welke ingreep de hoogste prioriteit heeft en wanneer deze uitgevoerd dient te worden. Bij het stellen van de prioriteiten wordt aanbevolen om na te denken over de volgorde waarin veranderingen uitgevoerd dienen te worden.

11.1 Korte en lange termijn acties

Voor het vaststellen van de korte en lange termijn acties is gebruik gemaakt van stap 10. De bij stap 10 gemaakte lijst met maatregelen is hier verdeeld over de lange en korte termijn acties.

Bij het maken van deze keuze is gekeken naar de mate van invloed op de structuur van het park. Maatregelen die iets veranderen aan de structuur van het park zijn over het algemeen dure ingrepen en zullen daardoor bij de lange termijn acties te vinden zijn. Bij de korte termijn acties zullen daardoor meer maatregelen te vinden zijn die eenvoudig uit te voeren zijn en niet direct iets veranderen aan de structuur van het park.

Daarnaast is het over het algemeen niet nodig om voor deze korte termijn acties geld aan te vragen bij de raad. Deze maatregelen zouden uitgevoerd kunnen worden van het huidige budget. Voor de lange termijn acties, met name door de omvang van de ingreep, zal het nodig zijn om extra geld aan te vragen bij de raad.

Korte termijn acties

Naar verwachting kunnen de volgende acties op korte termijn worden uitgevoerd. De hieronder beschreven volgorde is niet leidend voor de volgorde van uitvoer.

- Beaufortpark
 - o Snoeien van bomen
 - o Planten van bloembollen
- Veldschans
 - o Verplaatsen van jeux de boulesbaan
 - o Verwijderen tuilmuren
- Schanspark
 - o Aanplanten van heesters
 - o Aanleg zitplekken

Lange termijn acties

De overige maatregelen die worden gezien als lange termijn acties. Er is voor gekozen om deze maatregelen te zien als lange termijn acties omdat hiermee meer geld gemoeid is. Daardoor kunnen ze minder snel uitgevoerd worden. In tegenstelling tot de korte termijn acties heeft de volgorde van de lange termijn acties wel een structuur. De volgorde van onderstaande maatregelen is gebaseerd op belangrijkheid van uitvoer.

- Beaufortpark
 - o Aanleg wadi's
 - o Vernieuwen van padenstructuur
 - o (ver)plaatsen van banken en prullenbakken
 - o Verwijderen bomen
 - o Aanplant bomen
 - o Verwijderen heesters
 - o Aanplant heesters
 - o Aanleg van steiger
 - o Aanleg natuurlijke oever
- Veldschans
 - o Verwijderen bomen
 - o Herstellen van de historische schans
 - o Vernieuwen padenstructuur
 - o Aanplanten bomen
 - o Heesters verwijderen
 - o Aanleg zitplekken + muren
 - o Inrichting van Schans(weg)
- Schanspark
 - o Verwijderen bomen
 - o Aanplanten bomen
 - o Verharding vervangen

Afb. 115: J.B. de Beaufort kijkt terug op zijn nieuwe tuin.

Stap 12:

Evaluatie

Na het gehele participatietraject is het goed om terug te kijken op het verloop ervan. Van elk participatietraject kan iets geleerd worden. Misschien mag het in de toekomst iets interactiever of beviel de gebruikte actieve vorm helemaal niet. Misschien blijkt uit het afgelopen traject dat participatie in zulke situaties helemaal niet gewenst is. Zo zijn er nog een aantal vragen waarop gelet kan worden bij het maken/ houden van een evaluatieronde.

De vragen die kunnen helpen bij het houden van een evaluatieronde zijn:

- Welke andere plaatsen (openbare ruimte) in de gemeente moeten worden verbeterd?
- Kan er bij volgende projecten worden gewerkt met dezelfde groep mensen of is het nodig een nieuwe groep samen te stellen?
- Moet er een bredere organisatie komen om alle participatietrajecten te overzien?
- Als dat zo is, hoe gaat dit betaald worden?
- Hoe ga je te werk met soortgelijke projecten in de gemeente?

12.1 Terugblik op participatie

Het traject heeft in de uitvoering nagenoeg geen tegenslagen gekend. De samenwerking tussen verschillende partijen is goed verlopen. Tijdens bijeenkomsten bleek dat de omwonenden erg betrokken zijn bij hun eigen woonomgeving.

Het verzamelen van informatie door middel van een vragenlijst blijkt, gezien de resultaten, een goed middel te zijn. De hoeveelheid mensen die daarop gereageerd hebben, bleek nog hoger dan verwacht te zijn. Door het grote aantal reacties op de vragenlijst is een goed beeld verkregen van de mening van de omwonenden van het park. Bij het uitvoeren van een soort gelijk project zou het gebruik van een vragenlijst opnieuw toegepast kunnen worden.

Voor het ontwikkelen van ideeën zijn er misschien nog wel betere varianten toepasbaar. Met name bij het ontwikkelen van nieuwe ideeën voor een mogelijke inrichting van een ruimte zou een interactievere vorm toegepast kunnen worden. Dit zou gedaan kunnen worden met een kleine afvaardiging van omwonenden in samenwerking met een aantal deskundigen. Zij kunnen dan gezamenlijk tot een concept komen. Gezien de huidige situatie rondom het 'De Beaufortpark' was dat niet mogelijk en kan men niet ontevreden zijn over de huidige resultaten.

Het terugkoppelen van de resultaten naar een bredere groep omwonenden van het park door middel van een bewonersavond is goed verlopen. De opkomst was goed, ook hieruit blijkt een hoge mate van betrokkenheid van omwonenden. Tijdens deze avond hebben de omwonenden op verschillende manieren de mogelijkheid gehad om feedback te geven op het gemaakte plan.

Het participatietraject wat gevolgd is bij het ontwikkelen van een mogelijke herinrichting voor het 'De Beaufortpark' wijkt voor een deel af van wat gebruikelijk is bij Gemeente Woudenberg. Bij het ontwikkelen van nieuwe projecten is het niet gebruikelijk om omwonenden op een actieve manier te betrekken. Zowel voor het inwinnen van informatie als bij het ontwikkelen van een conceptplan worden omwonenden meestal niet actief betrokken. De toegepaste vragenlijst is dan ook een ongebruikelijk middel.

De ontwikkelde plannen worden wel altijd door middel van een bewonersavond voor gelegd aan de direct betrokken omwonenden. Deze methode wijkt niet af van de gebruikelijke vorm die toegepast wordt bij Gemeente Woudenberg.

In het vervolg zou bij het ontwikkelen van nieuwe plannen meer gebruik gemaakt kunnen worden van de kennis die omwonenden hebben van de omgeving. Zij zijn de experts op het gebied van dagelijks gebruik. Daarnaast zijn zij ook degene die de buitenruimte het meest gebruiken. Als gemeente sta je in dienst van de inwoners en wil je graag dat zij met plezier gebruik maken van hun omgeving.

De omwonenden zijn de directe gebruikers van een bepaalde locatie, daarom is het aan te raden om in samenwerking met hen een plan te ontwikkelen. Wanneer er een nieuw ontwerp wordt gemaakt door een extern adviesbureau is dit niet altijd mogelijk, maar wanneer het wordt gedaan door interne mensen is dat wel mogelijk. Bij zulke samenwerkingsverbanden is het belangrijk dat daar altijd een paar betrokken beleidsmedewerkers bij aanwezig zijn. Dit omdat zij kennis hebben die soms nodig kan zijn bij het ontwikkelen van nieuwe plannen. Met vakkennis kan het ontwikkelen van een conceptplan worden gestuurd.

Voor het terugkoppelen van de ontwikkelde plannen blijft een bewonersavond met een presentatie een goede methode. Op deze manier kunnen er veel mensen tegelijk op de hoogte worden gesteld en kunnen de meeste vragen direct worden beantwoord.

Voor de participatie binnen gemeente Woudenberg is het goed als er een leidraad wordt ontwikkeld. Hierin kan dan worden opgenomen welke stappen er allemaal moeten worden gezet bij het uitvoeren van een participatietraject en wie daarbij betrokken moeten worden.

Literatuurlijst

Documenten

- 82/72/EEG: Besluit van de Raad van 3 december 1981 betreffende de sluiting van het Verdrag inzake het behoud van Europese wilde dieren en planten in hun natuurlijk milieu (Conventie van Bern) OJ L van 10.02.1982 (ES, DE, EN, FR)
- 93/626/EEG: Besluit van de Raad van 25 oktober 1993 betreffende de sluiting van het Verdrag inzake biologische diversiteit PB L 309 van 13.12.1993, blz. 1-2 (ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT)
- Brief betreft groot onderhoud Beaufortpark, nr. 77472, 3 mei 2011
- Brief reactie gemeente op "aanwezigheid jongeren in Beaufortpark", 3 feb. 2010, archief 8 feb. 2010, nr. 54411
- Falco prijslijst van straatmeubilair, Falco BV, november 2011
- Informatie en Brainstormen over Hangjongeren en Jeugdaccommodaties, Gemeente Wijdmeren, april 2008
- Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen - Gelderse Vallei - Deel I & II, OKRA landschapsarchitecten BV, december 2010
- Offerte aanvraag pva Beaufortpark te Woudenberg, 21 juli 2008 beheersector:G/COC, nummer: 37561
- (Overlast van?!) Jongeren in de Almelose binnestad, Onderzoek in opdracht van gemeente Almelo, Steunpunt Minderheden Overijssel, oktober 2005
- Placemaking for creating lively cities - Traning manual, Fred Kent, Project for public spaces INC., 2011
- Rapportformulier eigen initiatief: postregistratienummer 08.37561 (18 juli 2008)
- Verslag vergadering vrijdag 11 jan. 2008 en donderdag 13 mrt. 2008

Boeken

- Beeldkwaliteit, M. Schuring ea., 2008
- Creativiteit HOE? ZO!, Byttebier, Igor, achtste druk, 2002
- De vragenlijst, Brinkman, Joep, Wolters-Noordhoff, 2000
- Enquêteeren, Bartelds, J.F., Jansen, E.P.W.A., Joostens, Th.H., Wolters-Noordhoff, 1989
- Het groene handboek 2009 - 2011, Boot & co boomkwekerijen, 2009
- Participatie@groeneruimte, Van den Goorbergh, Frans, Landwerk, 2012
- The Image of the City, Lynch, Kevin, The MIT Press, 1960
- Van den Berk over Bomen, Boomkwekerij Gebr. van den Berk BV., tweede herziene druk 2004

Websites

- CBS, PBL, Wageningen UR (2011). Rode Lijsten (indicator 1333, versie 06, 14 juni 2011). www.compendiumvoordeleefomgeving.nl. CBS, Den Haag; Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven en Wageningen UR, Wageningen.
- Flora- en faunawet 1998, Minister van justitie W. Sorgdrager, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, http://wetten.overheid.nl/BWBR0009640/geldigheidsdatum_06-01-2012, identificatienummer BWBR0009640, 06-01-2012
- Het internationaal jaar van de biodiversiteit 2010, http://www.biodiversiteit.nl/2010/jaar_van_de_biodiversiteit, 11-10-2011
- Identiteit buitengebied, <http://www.woudenberg.net/index.php?simaction=content&pagid=528&mediumid=6>, 2011
- Taskforce Biodiversiteit & Natuurlijke Hulpbronnen, <http://www.taskforcebiodiversiteit.nl/>, 2012

Betrokken personen

- C. Ockhuijsen, Stagebegeleider
- F. van den Goorbergh, Procesbegeleiding
- H. Berns, Plantendeskundige
- A. Sorée, Jongerenwerker
- R. Wiersma, Jongerenwerker
- Vrijwilliger van Stichting Oud Woudenberg

Afbeeldingen

- Achterzijde omslag, afbeelding 1 – 7, 10 – 17, 19, 38 – 50, 52 – 55, 57 – 59, 65 – 68, 71, 72, 74, 75, 77 – 91, 93 – 95, 97, 100 – 105, 107 – 111, 113 en 114.
T.P. Dernison & J. van Eck, 2012 (Eigen werk)
- Afbeelding 8
Participatie kan niet zonder communicatie, De Wijde Blik, <http://www.dewijdeblik.com/docs/Image/161/participatieladder.jpg>, 2012
- Afbeelding 9
Ideeën, Gideon Borman, <http://www.tochtstrips.nl/>, 2012
- Voorzijde omslag, afbeelding 18, 37, 56, 70 en 115.
Foto nrs. 00843, 32663, 31576, 33391, 12082, 12074, 30307, 01982 en 35647, Collectie Stichting Oud Woudenberg
- Afbeelding 20
Schenkingsafschrift Landgoed Laanzicht, J.E.G. Lagerwey, 8 aug. 1932
- Afbeelding 21 – 23
Minuutplan Kadasterkaart Sectie E, genaamd De Wetering en Sectie B, genaamd Geerestein, WatWasWaar, <http://ngz.watwaswaar.nl/>, 2012
- Afbeelding 24 – 35
Kadasterkaart 447, Kadaster, <http://ngz.watwaswaar.nl/>, 1830 – 1995
- Afbeelding 36
Mapdata Google, Google Nederland, <http://maps.google.nl/>, 2005

- Afbeelding 51
Bord Zwartendijksterschans, User: Jarig, nl.wikipedia.org, http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bb/Bord_Zwartendijksterschans.jpg, 2012
- Afbeelding 60
Ischnura elegans, J.K. Lindsey, <http://www.commanster.eu/commanster/Insects/Dragonflies/SpDragonflies/Ischnura.elegans.jpg>, 9 juli 2004
- Afbeelding 61 – 63
Google Streetview, Google Nederland, <http://maps.google.nl/>, oktober 2010
- Afbeelding 64
Leeftijdsopbouw wijken, Toekomstvisie Woudenberg 2015, Gemeente Woudenberg, 2012
- Afbeelding 69
Wadi Lambertusstraat, Gemeente Helden, http://www.joostdevree.nl/bouwkunde2/jpgw/wadi_3_lambertusstraat_helden_dorp_www_helden_nl.jpg, 2012
- Afbeelding 73
Zitbank Valentino, Falco BV, <http://www.falco.nl/bestanden/260x260/103b.jpg>, 2012
- Afbeelding 76 en 99
Oeverbeplanting, Eike den Hengst en Margreet Verhoef-Sommeling, 'n dijk van een tuin, <http://www.eendijkvaneentuin.nl/Vijver/oeverbeplanting.jpg>, 2012
- Afbeelding 92
Vreugd en Rust park, R. den Hartog, The Occupied Garden, <http://theoccupiedgarden.com/images/td-Vreugd-en-Rust-park1.jpg>, 2012
- Afbeelding 96
Magnolia stellata, R.K. Robertson, Illinois Natural History Survey, <http://www.life.illinois.edu/help/digitalflowers/picts/Magnoliaceae/21-Magnolia%2ostellata.jpg>, 2012
- Afbeelding 98
CK Steiger park Bloeyendaal, Utrecht, Carlo3onl, Panoramio, <http://v12.lscache5.c.bigcache.googleapis.com/static.panoramio.com/photos/original/40982639.jpg>, 2012
- Afbeelding 106
Lent lang vervlogen tijd, M. Schenkels, <http://www.noviomagus.nl/Lent/img010e.jpg>, 2012
- Afbeelding 112
Postzegelboom, User: Pvt pauline, nl.wikipedia.org, <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/56/Postzegelboom.JPG>, 15 mei 2008

Bijlagen

	blz.
Bijlage A: Krachtenveldanalyse.	120
Bijlage B: Servituut / Schenkingsakte.	121
Bijlage C: Vragenlijst.	124
Bijlage D: Aanplanten heesters.	127
Bijlage E: Bomenlijst/bestellijst bomen.	128
Bijlage F: Kostenraming 'De Beaufortpark'	130
Bijlage G: Kostenraming Veldschans	132
Bijlage H: Kostenraming Schanspark	136
Bijlage I: Subsidieregelingen.	137

Los bijgevoegde kaarten

- Bomenkaart aanplant en verwijderen
- Boomsoortenkaart huidige situatie
- Definitief conceptontwerp

Bijlage A: Krachtenveldanalyse

Betrokken partijen		Gedrag tav het project	Belangrijkheid betrokkenen.	Kwaliteit van relatie	Risico's
		Positief/Negatief/Neutraal	(on)Belangrijk/Beutraal	Blokkerend, Neutraal of Stimulerend	
Bewoners van:	Parklaan Schans Maarten van Rossumweg De 'Residence de Schans'	Sceptisch ivm history + probleem met hangjongeren	Belangrijk	Stimulerend/blokkerend Neutraal Neutraal Neutraal	Gesprek over jongeren
Overige inwoners van Woudenberg				neutraal	
Winkeliers aan de stationsweg		Onbekend	Neutraal	Stimulerend	
Gemeente:	Beleidsambtenaren	Wisselend	Belangrijk	Wisselend	Hoe gaan we deze mensen beïnvloeden zodat ze positiver komen te staan tov participatie?
	Wethouder	Positief tov vernieuwing, maar is (erg) voorzichtig wil geen hoge verwachtingen scheppen.	Belangrijk	Blokkerend	
	College B&W	positief tov vernieuwing	Belangrijk	Blokkerend	
	Raad	Neutraal	Belangrijk	Afhankelijk van €	
Vertegenwoordigers van Fam. De Beaufort		Neutraal	Belangrijk	Neutraal	
Woudenbergse Apotheek		Onbekend	Neutraal	Neutraal	
Ondernemers van de Bloemenkiosk		Onbekend		Neutraal	
MFC de schans		Onbekend	Neutraal	Neutraal	
Waterschap		Neutraal, zolang water oppervlakte gelijk blijft.	Belangrijk ivm water	Neutraal	
Provincie		Onbekend/neutraal	Onbelangrijk	Neutraal	
Wijk/straatcoördinatoren		Positief	Belangrijk	Neutraal	
Jongeren		Afhankelijk van aanpassingen	Belangrijk	Neutraal	
Actieteam Jeugd	Wijkagent	Positief	Neutraal	Stimulerend	
	Boa	Positief	Neutraal	Stimulerend	
	Beleidsmedew. Beheer	Neutraal	Belangrijk		
	Beleidsmedew. Veiligheid	Neutraal	Belangrijk		
	Jongerenwerker	Positief	Belangrijk	Stimulerend	

KANTOOR VAN DEN NOTARIS

J. E. G. LAGERWEY

TE Woudenberg

=====

Afschrift

Schenking door:

N.V. Woudenbergsche Exploitatie Maatschappij "Laanzicht"

aan de Gemeente Woudenberg

van eenige percelen grond te Woudenberg

thans ingericht als park en weg

In dato 8 augustus 1932

Voor John Edward George Lagerwey,
notaris der standplaats Woudenberg, verschenen de heeren _____
Willem Hendrik de Beaufort, houtvester, wonende te Maarn, direc-
teur van de Naamllooze Vennootschap Woudenbersche Bosch en Land
Exploitatie Maatschappij "Landgoed Henschoten" gevestigd te Wouden-
berg, welke vennootschap ingevolge artikel negen der statuten, directeur
is van de Naamllooze Vennootschap Woudenbersche Exploitatiemaat-
schappij "Laanzicht" gevestigd te Woudenberg, ter eene, en _____
Paul Antoine Guillaume Baron van Heeckeren van Brandsenburg, bur-
gemeester en Cornelis Klomp, secretaris der gemeente Woudenberg,
beiden wonende te Woudenberg, als zoodanig te zamen vertegenwoor-
digende het college van Burgemeester en Wethouders der gemeente, dat
namens die gemeente handelt ter uitvoering van het besluit van den
raad der gemeente, genomen in zijn openbare vergadering van negen
juni dezes jaars, goedgekeurd door de Gedeputeerde Staten van Utrecht
op zes en twintig juli dezes jaars, derde afdeling nummer 218/2069 ter andere
zijde
en verklaarde de comparant ter eene zijde in hoedanigheid van directeur
der Naamllooze Vennootschap Woudenbergsche Exploitatie Maatschappij
"Laanzicht" gevestigd te Woudenberg (hierna genoemd "Laanzicht") na-
mens haar, krachtens machtiging versterkt in de op dien oktober
des vorigens jaars gehouden algemeene vergadering van aandeelhou-
ders, bij wijze van schenking in vollen eigendom af te staan aan de
burgerlijke gemeente Woudenberg, namens wie door de comparanten
ter andere zijde in hoedanigheid en ter uitvoering van het besluit
van den gemeenteraad voormeld van haar in eigendom worden
aangenomen _____
de perceelen, thans ingericht als park en weg, gelegen te Woudenberg
en bij het Kadaster aldaar bekend, als uitmakende _____
I een middengedeelte van het perceel Sectie E, nummer 1156, begrensd
ten noorden door de westwaards verlengde zuidgrens van het perceel

Bijlage B: Servituut / Schenkingsakte

dier Sectie nummer 1126, en ten zuiden door de zuiderlijke grens van den ter plaatse aangelegden weg. _____

II noordelijke gedeelten van de perceelen Sectie E, nummers 422 en 378 ten zuiden begrensd door de zuidelijke grens van even gemelden weg.

Te zamen groot ongeveer een hectare vijftig aren _____

En zulks onder de volgende bepalingen, letterlijk opgenomen in het voorgemelde besluit van den gemeenteraad, te weten: _____

1. De gemeente verbindt zich voorgemelde onroerende goederen, benevens het perceel Woudenberg Sectie E, nummer 1126 en het niet af te stane noordelijk gedeelte van gemeld perceel nummer 1156, alles toebehorende aan Laanzicht, voortdurend als openbaar park en weg in stand te houden en als zoodanig behoorlijk te onderhouden, als mede den aan den heer Jonkheer Hooft van Woudenberg van Geerestein toebehoorenden weg, kadastraal bekend gemeente Woudenberg Sectie B, nummer 5162bis, van den Rijksstraatweg van Zeist naar Arnhem af tot de oostelijke grens van perceel Sectie E, nummers 378 te onderhouden. _____

2. Het is verboden aan gemelde onroerende goederen eene andere bestemming te geven dan de tegenwoordige van park en weg. _____

3. Het verbod in het vorig artikel vervat wordt gevestigd als erfdienstbaarheid ten laste van de af te stane perceelen en ten behoeve van nummer 1126 en het noordelijk gedeelte van 1156, beide voornoemd, en ten behoeve van het perceel Woudenberg Sectie E, nummer 1204, en omgekeerd ten laste van nummer 1126 en het noordelijk gedeelte van 1156, beide voornoemd, en ten behoeve van de af te stane perceelen. _____

4. Laanzicht betaalt bij het onderteekenen van het van deze onderhavige transactie op te maken contract aan de gemeente als vergoeding voor de sub 1 bedoelde onderhoudsverplichting een bedrag in contanten groot twee duizend gulden. _____

5. Laanzicht verbindt zich in de kosten van dat onderhoud bovendien bij te dragen een bedrag van die honderd gulden per jaar, indien en zoolang de arbeiders F. Koudijs en E. Osnabrugge door de gemeente bij dat onderhoud, elk gedurende ten minste zestig werkdagen per jaar, worden tewerkgesteld, welk bedrag wordt verminderd tot honderd vijftig gulden per jaar, indien er zoolang dit met slechts één der arbeiders het geval is. _____

6. De gemeente is niet bevoegd voormelde onroerende goederen te vervreemden en daarop zakelijke rechten te vestigen. _____

7. Laanzicht is niet bevoegd het perceel, nummer 1126 en het noordelijk gedeelte van 1156, beide voornoemd, te vervreemden of daarop zakelijke rechten te vestigen dan in geval van voorgenomen liquidatie aan of ten behoeve van de Woudenbergsche Bosch en Land Exploitatie Maatschappij "Landgoed Henschoten" voornoemd, die verder niet bevoegd zal zijn tot vervreemding of vestiging van zakelijke rechten. _____

8. Over- of ondermaat zal aan geen der partijen eenig recht verschaffen. _____

9. De lasten en belastingen van het onroerend goed zijn van den dag van het teekenen van de akte van afstand af voor rekening van de gemeente. _____

10. Het afgestane goed gaat over voetstoots met alle toebehooren, heerschende en lijdende de erfdienstbaarheden en deingen in vroegere eigendomstitels aan verkrijgers opgelegd en zonder eenige vrijwaring dan die voor uitwinning en hypotheek. _____

11. De kosten van de, van dezen afstand, op te maken akte en die der levering zijn voor rekening van beide partijen elk voor de helft. _____

Ten slotte verklaarden partij dat de bijdrage onder 4 der bovenstaande bepalingen bedoeld, heden aan den gemeente ontvanger is ter hand gesteld den die onder 5 opgenomen, onder het daarbij vermelde voorbehoud jaarlijks zal moeten geschieden op een september. _____

Waarvan acte in minuut opgemaakt, is verleden te Woudenberg op den achtsten augustus negentien honderd twee en dertig, in tegenwoordigheid van de heeren Anton Frederik Kuhn, landbouwkundig ingenieur te Amersfoort en Jan Willem van Alphen, zonder beroep te Woudenberg woonachtig, als getuigen _____
 Onmiddellijk na voorlezing hebben de verschijnende personen en de getuigen, allen aan den notaris bekend, met den notaris deze acte ondertekend. _____
 W. A. de Beaufort, P. A. G. van Heeckeren v. W., C. Klomp, A. F. Kuhn, J. W. van Alphen, J. E. G. Lagerwey. _____
 Gratis geregistreerd te Amersfoort, den twaalfden augustus 1900 twee en dertig. Deel 5, folio 178, no. 5073, twee bladen, geen renvooi.
 De ontvanger Veenman. _____

Uitgegeven voor eerste afschrift,

J. E. G. Lagerwey

Recht f 6.60 Dagregister deel 93 nummer 820
 On geschreven ten Hypotheekkantore te Amersfoort
 den 12 en twintig Augustus
 1900 twee en dertig in deel 757 nummer 17.
 Ontvangen 750 gulden 75 cent.
 De Hypotheekbewaarder,
K. J. J. J. J.

170

Vragenlijst De Beaufortpark

(Retourneren voor 14 oktober 2011)

Vragen over u als gebruiker van het park

①a. Maakt u anno 2011 gebruik van het park?

- ☐ Ja, ik heb dit jaar gebruik gemaakt van het park.
- ☐ Nee, maar dit heb ik in het verleden wel gedaan. (→ ga door met vraag 2a)
- ☐ Nee, ik heb het park nog nooit gebruikt. (→ ga door met vraag 3a)

①b. Hoe vaak maakt u gebruik van het park?

- ☐ Dagelijks.
- ☐ Maandelijks.
- ☐ Wekelijks.
- ☐ Jaarlijks.

①c. Hoe maakt u gebruik van het park? (Meerdere antwoorden mogelijk.)

- ☐ Uitzicht.
- ☐ Eenden voeren.
- ☐ Wandelen.
- ☐ Fotograferen.
- ☐ Mensen kijken.
- ☐ Doorgang.
- ☐ Ontmoeten.
- ☐ Anders, nml.:
- ☐ Uitrusten.
-

(→ ga door met vraag 4)

②a. Waarom bent u gestopt met gebruik van het park?

Omdat:

②b. Zou u ooit nog gebruik willen gaan maken van het park?

- ☐ Ja.
- ☐ Nee. (→ einde enquête)

②c. Heeft u nog suggesties voor het park?

- ☐ Ja, nml.: (→ einde enquête)
- ☐ Nee. (→ einde enquête)

③a. Waarom heeft u nooit gebruik gemaakt van het park?

- ☐ Ik mis de mogelijkheid tot
- ☐ Ik heb geen tijd.
- ☐ Ik houd niet van het park.
- ☐ Iets anders, nml.:

③b. Zou u ooit nog gebruik willen gaan maken van het park?

- ☐ Ja. (→ einde enquête)
- ☐ Nee. (→ einde enquête)

④. Met welk vervoermiddel komt u meestal naar/ door het park? (één antwoord)

- ☐ Auto of brommobiel.
- ☐ Lopend (al dan niet met hulpmiddel) of rolstoel zonder motor.
- ☐ Fiets, scootmobiel, elektrische rolstoel, snorfiets, brommer of scooter.

⑤. Was het park goed bereikbaar voor u?

- ☐ Goed bereikbaar.
- ☐ Niet goed bereikbaar, doordat:

⑥. Vindt u het in het park prettig verblijven?

- ☐ Ja, dat komt door:
- ☐ Nee alleen 's avonds niet, dat komt door:
- ☐ Nee, nooit dat komt door:

Vragen over het uiterlijk en de inrichting van het De Beaufortpark.

⑦. Wat voor rapportcijfer geeft u algemeen de inrichting van het park? (omcirkelen)

Slechte inrichting 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Uitmuntende inrichting

⑧. Wat is het eerste positieve woord dat in u opkomt bij het Beaufortpark?

.....

⑨. Wat vindt u van de aanwezigheid van de huidige bomen in het park?

- ☐ Toegevoegde waarde (verbetering)
- ☐ Geen toegevoegde waarde (verloedering)
- ☐ Maakt me niet uit
- ☐ Specifieke opmerking:

⑩. Wat vindt u van de structuur van het park? (Hoeveelheid gras t.o.v. struiken.)

- ☐ Te open
- ☐ Te dicht
- ☐ Goed zoals het is

⑪a. Zijn er genoeg recreatieve mogelijkheden? (De mogelijkheid om iets te kunnen doen in het park.)

- ☐ Genoeg te doen.
- ☐ Niet genoeg, ik mis:

⑪b. Zijn de huidige recreatieve mogelijkheden goed te gebruiken?

- ☐ Ja.
- ☐ Nee, want

⑫. Wat vindt u van de identiteit van het park? (Heeft het een eigen karakter?)

.....

⑬a. Is het straatmeubilair goed bruikbaar? (De functionaliteit.)

- ☐ Ja.
- ☐ Nee, want

⑬b. Wat vindt u van het uiterlijk van het meubilair? (De vormgeving en kleur.)

- ☐ Passend.
- ☐ Gewoon.
- ☐ Neutraal.
- ☐ Iets anders, nml.:
- ☐ Niet passend.
-

19. Wat vindt u van de onderhoudsstaat van:

de paden?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud
het groen?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud
het water?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud
meubilair?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud

20. Zijn de paden voor u goed bruikbaar? (begaanbaar)

- ☐ Altijd.
☐ Alleen in droge tijden.
☐ Nooit.

21. Wat voor sfeer vindt u dat er in het park hangt.

☐ Natuurlijk	☐ Saai	☐ Romantisch	☐ Zakelijk
☐ Cultureel	☐ Spannend	☐ Idyllisch	☐ Anders nml., ...
☐ Vrolijk	☐ Druk	☐ Rommelig	
☐ Treurig	☐ Rustig	☐ Oordelijk	

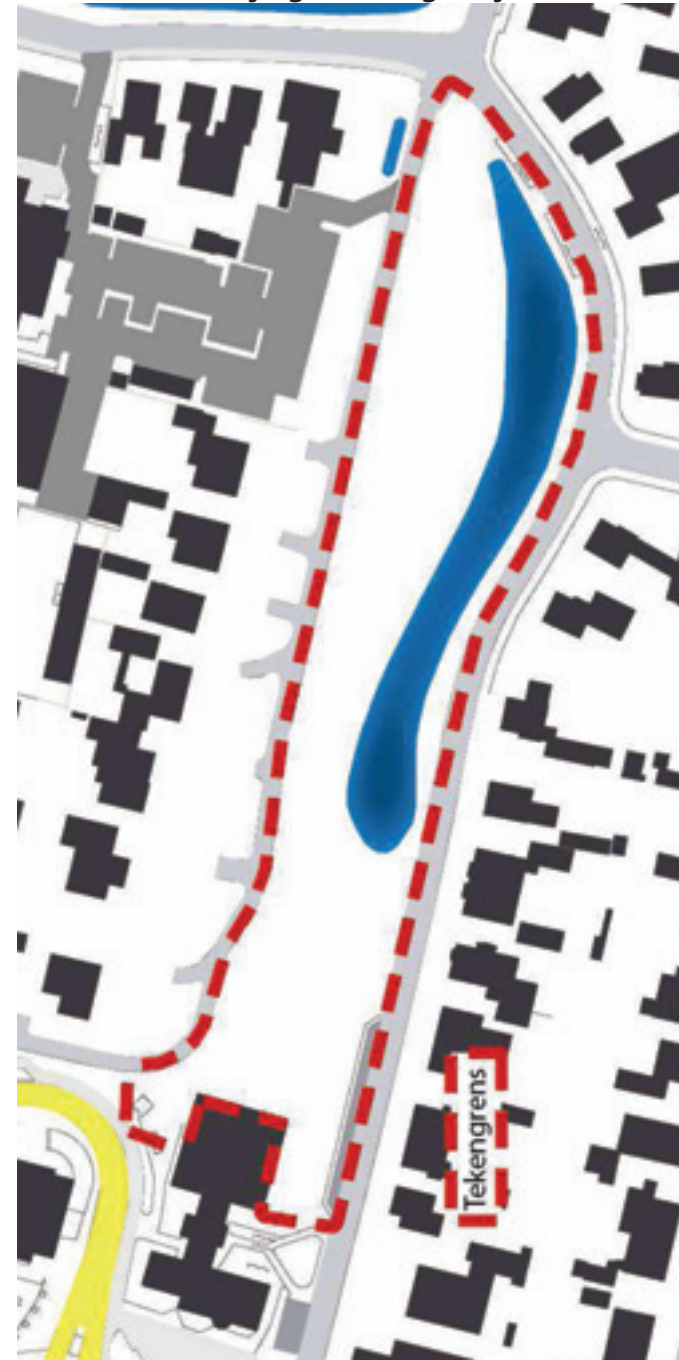
22. Als u het park opnieuw zou mogen inrichten, hoe zou u dat dan doen?

In de bijgevoegde plattegrond kunt u intekenen hoe u zou willen dat het eruit zou zien. In werkelijkheid zijn er veel regels gemoeid met het park, maar wij stellen u slechts twee randvoorwaarden, zodat u uw fantasie de gang kan laten gaan.

Randvoorwaarden zijn:

- het park is openbaar en blijft voor iedereen toegankelijk;
- de vijver mag niet worden verkleint of gedempt.

De rest staat u vrij. U mag zelf weten hoe gedetailleerd u tekent en u mag ook woorden gebruiken om de tekening te verduidelijken.

Bijlage C: Vragenlijst ‘De Beaufortpark’

19. Hieronder kunt u (indien gewenst) een schriftelijke toelichting geven op uw ingerichte park.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

19a. Denkt u dat er genoeg samenhang is tussen de parken: Het Schanspark, De Veldschans, Het Beaufortpark en het centrumgebied?

- ☐ Er is genoeg samenhang.
- ☐ Er is niet genoeg samenhang.
- ☐ Samenhang tussen de parken vind ik niet zo belangrijk.

19b. Heeft u een idee hoe de samenhang tussen de parken kan worden vergroot?

- ☐ Nee, geen idee.
- ☐ Ja, namelijk:

.....

.....

.....

.....

20. Zijn er nog onderwerpen die niet genoemd zijn in de vragenlijst? Dan heeft u hieronder gelegenheid deze alsnog te benoemen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

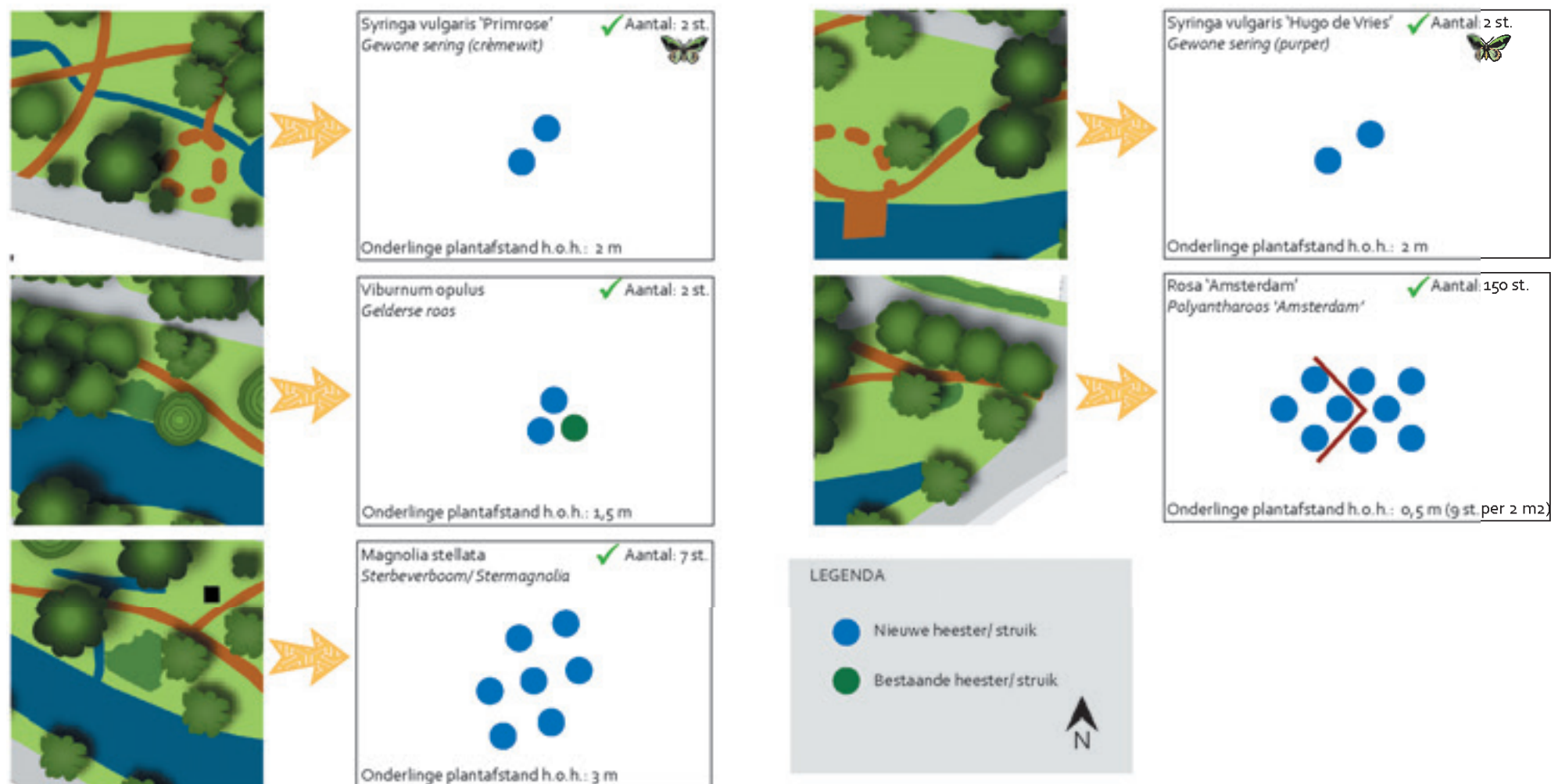
.....

.....

.....

.....

Hartelijk dank voor uw medewerking.

Bijlage E: Bomenlijst/ bestellijst bomen

Bronnen

Boot & Co boomkwekerijen; 2009-2011
Van den Berk over Bomen; van den berk boomkwekerijen; 2004; red. Gebr. Van den Berk B.V.; ISBN:90-807408-5-3
www. bomenonline.nl/assortiment; Bomen en Plantenwijzer

Sortimentkeuze nieuwe bomen "De Beaufortpark"							Kenmerken					
Soort latijns	Soort nederlands	Verplant	Formaat	Hoeveelheid	Prijs	Totale kosten	Bloei kleur	Bloei tijd	Herfst kleur	Bijen Vlinders	Vocht	Verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	16-18 (omtrek)	18	€ 120,00	€ 2.160,00		5		nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	18-20 dk (omtrek)	-	€ 292,50	€ -		5		nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Prunus serrulata 'Kanzan'	Japanse sierkers	3xv	14-16 (omtrek)	19	€ 79,50	€ 1.510,50		4 - 5		ja	oo	Verdraagt verharding
Prunus serrulata 'Kanzan'	Japanse sierkers	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 108,00	€ -		4 - 5		ja	oo	Verdraagt verharding
Prunus sargentii 'Rancho'	Sierkers	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 116,50	€ -		4		ja	oo	Verdraagt verharding
Prunus sargentii 'Rancho'	Sierkers	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 163,50	€ -		4		ja	oo	Verdraagt verharding
Gleditsia triacanthos 'Skyline'	Valse Christusdoorn	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 117,00	€ 117,00						
Gleditsia triacanthos 'Skyline'	Valse Christusdoorn	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 155,50	€ -	bladkleur			Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
							bladkleur			Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Ginkgo biloba	Japanse notenboom	3xv	14-16 dk (omtrek)	1	€ 227,50	€ 227,50				Nee	o-oo	Verdraagt verharding
Castanea sativa	Tamme kastanje	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 69,50	€ 69,50		6 - 7		Ja	oo-ooo	Verdraagt <u>geen</u> verharding
Castanea sativa	Tamme kastanje	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 87,00	€ -		6 - 7		Ja	oo-ooo	Verdraagt <u>geen</u> verharding
Liriodendron tulipifera	Tulpenboom	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 117,00	€ 117,00		5 - 6		Ja	oo-ooo	Verdraagt verharding
Liquidambar styraciflua 'Palo Alto'	Amberboom	4xv	14-16 dk (omtrek)	1	€ 452,50	€ 452,50				Nee	oo	Verdraagt verharding
Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Treurwilg	3xv	18-20 (omtrek)	1	€ 114,00	€ 114,00				Nee	oo-ooo	Verdraagt <u>geen</u> verharding
Ulmus 'Plantijn'	Iep	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 69,50	€ -				Nee	oo-ooo	Verdraagt verharding
Ulmus x hollandica 'Pioneer'	Hollandse iep	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 71,50	€ -				Nee	oo-ooo	Verdraagt verharding
Zelkova serrata	Japanse Zelkova	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 103,50	€ 103,50				Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
				44	€ 4.871,50							

Sortimentkeuze nieuwe bomen "De Veldschans"							Kenmerken					
Soort latijns	Soort nederlands	Verplant	Formaat	Hoeveelheid	Prijs	Totale kosten	Bloei kleur	Bloei tijd	Herfst kleur	Bijen Vlinders	Vocht	Verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	16-18 (omtrek)	15	€ 120,00	€ 1.800,00		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	18-20 dk (omtrek)	-	€ 223,50	€ -		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
						€ -						
Fagus sylvatica 'Purpurea'	Rode beuk	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 101,00	€ 101,00						
Fraxinus angustifolia 'Raywood'	Smalbladige es	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 73,50	€ 147,00						
Ulmus 'Plantijn'	Iep	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 69,50	€ -						
Ulmus x hollandica 'Pioneer'	Hollandse iep	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 71,50	€ 143,00						
Ulmus minor 'Sarniensis'	Gladde iep	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 69,50	€ 139,00						
Acer rubrum 'October Glory'	Rode esdoorn	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 117,00	€ 234,00						
Boomgaard												
Mespilus germanica	Mispel	3xv	150 - 200 (hoogte)	5	€ 91,50	€ 457,50		5 - 6		Ja	oo	Verdraagt halfverharding
Cydonia oblonga 'Ludovic'	Kweeper (Halfstam)	3xv	12-14 (omtrek)	5	€ 55,00	€ 275,00		5 - 6		Ja	oo	Verdraagt verharding
Malus sylvestris	Wilde appel	3xv	150 - 200 (hoogte)	5	€ 89,50	€ 447,50		4 - 5		Ja	oo	Verdraagt verharding
				39	€ 3.744,00							

Sortimentkeuze nieuwe bomen "Schanspark"							Kenmerken					
Soort latijns	Soort nederlands	Verplant	Formaat	Hoeveelheid	Prijs	Totale kosten	Bloei kleur	Bloei tijd	Herfst kleur	Bijen Vlinders	Vocht	Verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	16-18 (omtrek)	9	€ 120,00	€ 1.080,00		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	18-20 dk (omtrek)	-	€ 223,50	€ -		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	3xv	20-25	1	€ 179,00	€ 179,00		4 - 6		Ja	oo	Verdraagt verharding
				10	€ 1.259,00							

Bijlage F: Kostenraming 'De Beaufortpark'

Gebruikte bron: GWWkosten.nl en Boot&Co
http://www.bouwmaterialenkopen.com/gevelbakstenen/aanbiedingen/wf-vb-edmonton

Aanleg Wadi	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen lxbxh	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	21.11.12	Ontgraven grond tbv greppel +spreiden van grond	1x1x0,50	m	€	1,68	75 € 126,00
	23.01.21	Aanvullen sleuf ten behoeve van horizontale drainage; Te leveren zand	1 x 0,20-0,30m x tot 0,50m	m	€	4,46	75 € 334,50
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2	1.5 kg per are	are	€	27,69	1,2 € 33,23
							€ 493,73
Snoeien van bomen	Bestekpostnr	Maatregelen	Hoogte	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	<6m	st	€	7,07	2 € 14,14
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	6-9m	st	€	17,95	1 € 17,95
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	9-12m	st	€	43,10	3 € 129,30
	51.74.12	Onderhoudssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	12-15m	st	€	47,90	1 € 47,90
	51.74.12	Onderhoudssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	15-18m	st	€	60,05	1 € 60,05
							€ 269,34
Vernieuwen padenstructuur	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden;	1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57	162,75 € 255,52
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte	1-2,50m breed	m2	€	0,37	651 € 240,87
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 1000m2		1 m2	€	13,15	651 € 8.560,65
		Verwijderen van bestrating		m2	€	2,80	345 € 966,00
		Verwijderen fundering		m3	€	1,60	345 € 552,00
							€ 10.575,04
Verplaatsen van Meubilair	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
		uitgraven van banken		st	€	19,00	1 € 19,00
		uitgraven van prullenbakken		st	€	19,00	1 € 19,00
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)	1,95m breed	st	€	145,98	6 € 875,88
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)	inhoud 40 liter	st	€	35,00	6 € 210,00
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast	hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
							€ 5.192,56
Plaatsen meubilair	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)	1,95m breed	st	€	649,98	6 € 3.899,88
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)	inhoud 40 liter	st	€	390,80	6 € 2.344,80
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast	hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
	34.02.02	Verwijderen lichtmast; enkele uithouder	6m	st	€	37,70	4 € 150,80
		opruimen van banken		st	€	19,00	4 € 76,00
		opruimen van prullenbakken		st	€	19,00	1 € 19,00
							€ 10.559,16
Planten van bloembollen	Bestekpostnr	Maatregelen	Hoeveelheid	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.15.26	Planten van bol- of knolgewassen, Grasveld, handmatig	100	1000 > st	€	11,25	30 € 337,50
	51.15.02	Maken plantstrook, woelen	2 voren, 0,40m diep	100m	€	5,58	2,5 € 13,95
		Aanschaf bloembollen (krokussen)	30000	150 per m2	€	15,00	200 € 3.000,00
							€ 3.351,45
Verwijderen bomen	Bestekpostnr	Maatregelen	diameter	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	< 0,20m	st	€	16,50	18 € 297,00
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	0,20-030 m	st	€	29,25	15 € 438,75
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	0,30-0,50 m	st	€	62,00	14 € 868,00
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	0,50-1,00 m	st	€	165,00	6 € 990,00
							€ 2.593,75
Bomen aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.15.21	Planten van boom (met kluit)	stamdiam. 14-16; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	9,98	2 € 19,96
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)	stamdiam. 14-16; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	9,98	42 € 419,16
	51.15.31	Aanbrengen boompal en boomband(spijkerbare mof) (2 per boom)	1,80 x 0,07	st	€	6,09	88 € 535,92
	51.15.32	Aanbrengen antimaaischadepaal	3 per boom	3 st	€	9,51	44 € 418,44
	51.16.02	Aanbrengen beluchting en/of infiltratiesysteem (enkel)	stamdiameter 20cm	st	€	14,30	44 € 629,20
		Leveren plantmateriaal; Quercus robur	16-18(omtrek)	st	€	120,00	18 € 2.160,00
		Leveren plantmateriaal; Prunus serrulata 'Kanzan'	14-16(omtrek)	st	€	79,50	19 € 1.510,50
		Leveren plantmateriaal; Gleditsia triacanthos 'Skyline'	14-16(omtrek)	st	€	117,00	1 € 117,00

Bijlage F: Kostenraming 'De Beaufortpark'

	Leveren plantmateriaal; Ginkgo biloba	14-16dk(omtrek)	st	€	227,50	1	€	227,50
	Leveren plantmateriaal; Castanea sativa	14-16(omtrek)	st	€	69,50	1	€	69,50
	Leveren plantmateriaal; Liriodendron tulipifera	14-16(omtrek)	st	€	117,00	1	€	117,00
	Leveren plantmateriaal; Liquidambar styraciflua 'Palo Alto'	14-16dk(omtrek)	st	€	452,50	1	€	452,50
	Leveren plantmateriaal; Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	18-20(omtrek)	st	€	114,00	1	€	114,00
	Leveren plantmateriaal; Zelkova serrata	14-16(omtrek)	st	€	103,50	1	€	103,50
							€	6.894,18
Heesters verwijderen	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
	51.01.16	Verwijderen begroeiing, diameter 0,06-0,20m; 50st per are	0,06-0,10m	m2	€	0,43	200	€ 85,60
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2	1.5 kg per are	are	€	27,69	0,7	€ 19,38
	51.42.15	Verwerken vrijgekomen materiaal (beplantingsvak); Heesters; Niet gesloten opgaand; verzamelen en afvoeren		m2	€	0,19	200	€ 38,00
							€	142,98
Heesters aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
		Leveren Syringa vulgaris 'Primrose'	5-8 takken	st	€	15,90	2	€ 31,80
		Leveren Syringa vulgaris 'Hugo de Vries'	5-8 takken	st	€	15,90	2	€ 31,80
		Leveren Viburnum opulus	125-150	st	€	2,90	2	€ 5,80
		Leveren Rosa 'Amsterdam'		st	€	3,35	150	€ 502,50
		Leveren Magnolia Stellata	60-80	st	€	16,65	7	€ 116,55
	51.15.24	Planten van sierplantsoen; horizontaal; plantplaatsen; kluitgoed		st	€	1,28	163	€ 208,64
							€	897,09
Aanleg steiger	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
		materiaal (hout e.d.)	plank 360x140x12	st	€	34,27	40	€ 1.370,88
		arbeid		€ per uur	€	40,00	32	€ 1.280,00
		Graafmachine		dag	€	400,00	1	€ 400,00
							€	3.050,88
Aanleg natuurlijke oever	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
	52.71.03	Verwijderen beschoeiingselement; Hout; tot 50m	2m x 50mm	m	€	12,36	50	€ 618,00
	52.71.03	Verwijderen beschoeiingselement; Hout; tot 100m	2m x 50mm	m	€	8,86	60	€ 531,60
	22.04.21	Profileren van oppervlakken	1000m2 ;tot 3m breed	100m2	€	105,00	1,5	€ 157,50
		beplanting aanbrengen		m2	€	1,28	125	€ 160,00
							€	1.467,10
Aanleg terras	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte	1-2,50m breed	m2	€	0,37	80	€ 29,60
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 1000m2	1m breed	m2	€	13,15	80	€ 1.052,00
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden; plaatsen tafels (FalcoSwing; artnr.: 31.785.021)	1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57	80	€ 125,60
			diameter 105* 70 hoog	st	€	799,00	3	€ 2.397,00
							€	3.604,20

Bijlage G: Kostenraming Veldschans

Snoeien van bomen	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeende bomen, op achterstallig boombeeld
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeende bomen, op achterstallig boombeeld
Verwijderen bomen	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
Bomen aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)
	51.15.31	Aanbrengen boompal en boomband(spijkerbare mof) (2 per boom)
	51.15.32	Aanbrengen antimaaischadepaal
	51.16.02	Aanbrengen beluchting en/of infiltratiesysteem (enkel)
		Leveren plantmateriaal; Quercus robur
		Leveren plantmateriaal; Fagus sylvatica 'Purpurea'
		Leveren plantmateriaal; Fraxinus angustifolia 'Raywood'
		Leveren plantmateriaal; Ulmus x hollandica 'Pioneer'
		Leveren plantmateriaal; Ulmus minor 'Sarniensis'
		Leveren plantmateriaal; Acer rubrum 'October Glory'
		Leveren plantmateriaal; Mespilus germanica
		Leveren plantmateriaal; Cydonia oblonga 'Ludovic'
		Leveren plantmateriaal; Malus sylvestris
Heesters verwijderen	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.01.16	Verwijderen begroeiing, diameter 0,06-0,20m; 50st per are
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2
	51.42.15	Verwerken vrijgekomen materiaal (beplantingsvak); Heesters; Niet gesloten opgaand; verzamelen en afvoeren
Vernieuwen padenstructuur	Bestekpostnr	Maatregelen
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden;
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 1000m2
		Opnemen asfalt verharding
		Opnemen funderingslaag
Verwijderen tuinmuur	Bestekpostnr	Maatregelen
		Verwijderen metselwerk; kraan + sloper
	61.02.90	Afval container schoon puin, inclusief afvoeren.

Bijlage G: Kostenraming Veldschans

Hoogte	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
6-9m	st	€	17,95 2	€ 35,90
9-12m	st	€	43,10 3	€ 129,30
				€ 165,20
diameter	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
< 0,20m	st	€	16,50 11	€ 181,50
0,20-030 m	st	€	29,25 32	€ 936,00
0,30-0,50 m	st	€	62,00 35	€ 2.170,00
0,50-1,00 m	st	€	165,00 3	€ 495,00
				€ 3.782,50
Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
stamdiam. 14-16; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	9,98 22	€ 219,56
stamdiam. 12-14; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	7,49 15	€ 112,35
1,80 x 0,07	st	€	6,09 2	€ 12,18
3 per boom	3 st	€	9,51 37	€ 351,87
stamdiameter 20cm	st	€	14,30 37	€ 529,10
16-18(omtrek)	st	€	120,00 13	€ 1.560,00
14-16(omtrek)	st	€	101,00 1	€ 101,00
14-16(omtrek)	st	€	73,50 2	€ 147,00
14-16(omtrek)	st	€	71,50 2	€ 143,00
14-16(omtrek)	st	€	69,50 2	€ 139,00
14-16(omtrek)	st	€	117,00 2	€ 234,00
150 - 200 (hoogte)	st	€	91,50 5	€ 457,50
12-14 (omtrek)	st	€	55,00 5	€ 275,00
150 - 200 (hoogte)	st	€	89,50 5	€ 447,50
				€ 4.729,06
Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
0,10-0,20m	m2	€	0,43 675	€ 288,90
1.5 kg per are	are	€	27,69 6,75	€ 186,91
	m2	€	0,19 675	€ 128,25
				€ 604,06
Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57 126,75	€ 199,00
Tot 1m breed	m2	€	0,57 507	€ 288,99
1-2,50m breed	m2	€	0,37 507	€ 187,59
1	m2	€	13,15 507	€ 6.667,05
	m2	€	5,25 432	€ 2.268,00
	m2	€	2,14 432	€ 924,48
				€ 10.535,11
Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	uur	€	95,14 8	€ 761,12
6 x 2,5 x 1 m	st	€	247,00 1	€ 247,00
				€ 1.008,12

Bijlage G: Kostenraming Veldschans

Aanleg zitplekken + muren	Bestekpostnr	Maatregelen
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast
	34.02.02	Verwijderen lichtmast; enkele uithouder
		opruimen van banken
		opruimen van prullenbakken
	28.03.05	Aanbrengen laag zandcement
		Metselstenen, zand en cement
		Arbeid opmetselen van muur
Herstellen van de historische schans	Bestekpostnr	Maatregelen
	22.03.01	Verwerken grond in aanvulling
	22.11.04	Ontgraven grond uit te verruimen watergang; Verruimen en terzijde zetten
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2
	52.21.03	Aanbrengen beschoeiingselement; Opgeklampte schotten;
	52.71.03	Verwijderen beschoeiingselement; Hout; tot 50m
verplaatsen jeux des boulesbaan	Bestekpostnr	Maatregelen
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden;
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding
	30.73.13	Opbreken betontegels; Laden, transport tot 5km en storten
	30.73.51	Opbreken betondbanden; Laden, transport tot 5km en storten
	31.41.13	Aanbrengen betontegels 300x300mm; doorlopend; Grijs
	31.43.12	Aanbrengen opsluitband van beton; Recht
Eenrichtingsverkeer maken Schans	Bestekpostnr	Maatregelen
	31.41.12	Aanbrengen betonstraatstenen; Keperverband 80mm dik; Vlijen
	31.41.13	Aanbrengen betontegels; 300 x 300 mm; Grijs; halfsteens; dikte 45mm
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 250m2
	22.01.01	Grond ontgraven uit cunet; niet gescheiden; ontgravingsdiepte 0,25-0,50
	28.01.01	Afwerken zandbed, fijnprofiëren; breedte 3-6m
	30.02.01	Verwijderen asfalt d.m.v. Frezen, sloopfrezen; gem. dikte 150mm; oppvlkte tot 750m2
	30.73.13	Opbreken betontegels; Laden, transport tot 5km en storten
	30.73.51	Opbreken betonbanden; opsluitbanden; Laden, transport tot 5 km en storten
	30.73.51	Opbreken betonbanden; Trottoirbanden; Laden, transport tot 5 km en storten
	30.73.12	Opbreken betonstraatstenen; Laden, transport 5km en storten

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
1,95m breed	st	€	649,98	6 € 3.899,88
inhoud 40 liter	st	€	390,80	6 € 2.344,80
hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
6m	st	€	37,70	4 € 150,80
	st	€	19,00	5 € 95,00
	st	€	19,00	5 € 95,00
	m2	€	20,45	2,5 € 51,13
	per steen	€	0,60	1400 € 840,00
	uur	€	48,00	35 € 1.680,00
				€ 13.225,28

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
Klei; 0,5-1m hoog; 2-5m breed	m3	€	1,27	1125 € 1.428,75
bodembreedte 2-4m; hoeveelheid uitkomend materiaal 1-2 m3	m3	€	1,20	250 € 300,00
1.5 kg per are	are	€	27,69	19 € 526,11
0,5m tussen palen (h.o.h.); planken 3,80 x 0,60m	m	€	47,90	115 € 5.508,50
2m x 50mm	m	€	12,36	110 € 1.359,60
				€ 9.122,96

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57	50 € 78,50
1-2,50m breed	m2	€	0,37	70 € 25,90
	m2		23,4	70 € 1.638,00
dikte 45mm	m2		3,64	30 € 109,20
lengte 10-50m	m	€	2,99	40 € 119,60
300x300x45mm	m2		14,65	55 € 805,75
60x200mm	m		6,13	52,5 € 321,83
				€ 3.098,78

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
Breedte 3,00m >	m2	€	19,40	540 € 10.476,00
	m2	€	15,90	130 € 2.067,00
	1 m2	€	23,40	130 € 3.042,00
breedte in bodem 2-5m	m3	€	1,04	175 € 182,00
tot 1000m2	100m2	€	87,80	7 € 614,60
breedte 2,50-4,00m	m2	€	7,46	650 € 4.849,00
50mm dikke tegels	m2	€	3,75	130 € 487,50
vanaf 50m	m	€	2,39	70 € 167,30
vanaf 50m	m	€	3,19	100 € 319,00
	m2	€	2,21	50 € 110,50
				€ 22.314,90

Bijlage H: Kostenraming Schanspark

Verwijderen bomen	Bestekpostnr	Maatregelen	diameter	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	< 0,20m	st	€	16,50	9 € 148,50
							€ 148,50
Bomen aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)	stamdiam. 12-14; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	7,49	1 € 7,49
	51.15.31	Aanbrengen boompal en boomband(spijkerbare mof) (2 per boom)	1,80 x 0,07	st	€	6,09	18 € 109,62
	51.15.32	Aanbrengen antimaaischadepaal	3 per boom	3 st	€	9,51	9 € 85,59
	51.16.02	Aanbrengen beluchting en/of infiltratiesysteem (enkel)	stamdiameter 20cm	st	€	14,30	9 € 128,70
		Leveren plantmateriaal; Quercus robur	16-18(omtrek)	st	€	120,00	8 € 960,00
		Leveren plantmateriaal; Aesculus hippocastanum	20,25	st	€	179,00	1 € 179,00
							€ 1.470,40
Heesters aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
		Leveren plantmateriaal: Viburnum tinus	40-50	st	€	10,85	8 € 86,80
		Leveren plantmateriaal: Spirea tomentosa	60-80	st	€	3,20	36 € 115,20
		Leveren plantmateriaal: Ligustrum vulgare	80-100	st	€	1,65	9 € 14,85
	51.15.24	Planten van sierplantsoen; horizontaal; plantplaatsen; kluitgoed		st	€	1,28	53 € 67,84
							€ 284,69
Plaatsen meubilair	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)	1,95m breed	st	€	649,98	6 € 3.899,88
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)	inhoud 40 liter	st	€	390,80	6 € 2.344,80
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast	hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
	34.02.02	Verwijderen lichtmast; enkele uithouder	6m	st	€	37,70	4 € 150,80
		opruimen van banken		st	€	19,00	2 € 38,00
							€ 10.502,16

Subsidie regelingen van Projectbureau SVGV

Subsidieregeling kleine initiatieven

De voorwaarden

Projectbureau SVGV zet zich in voor een Grebbelinie die zichtbaar en bekend is. Initiatieven van organisaties, ondernemers of particulieren zijn belangrijk en worden toegejuicht. Daarvoor is er een subsidieregeling voor kleine initiatieven.

Projecten die voor een subsidie in aanmerking komen voldoen aan een aantal voorwaarden: kleine initiatieven zijn activiteiten die betrekking hebben op natuur, recreatie en/of cultureel erfgoed, die passen binnen de visie 'Grebbelinie boven water' en het betreffende jaarprogramma Grebbelinie. Het kan dan gaan om bijvoorbeeld de organisatie van een lezingencyclus of de ontwikkeling van lesmateriaal voor het onderwijs of de restauratie van een kazemat per activiteit zijn maximaal 5.000 euro kosten verbonden. de aanvrager van de subsidie is co-financier voor minimaal 25% van de totale kosten.

Bron: Projectbureau SVGV

Subsidie regelingen van Cultuurparticipatie

Tot 1 oktober 2011 is het weer mogelijk om subsidie aan te vragen via de regeling Cultuurparticipatie van de provincie Utrecht. Projecten die de actieve deelname aan cultuur stimuleren, komen in aanmerking voor de subsidie.

De subsidieregeling Cultuurparticipatie is bedoeld voor culturele instellingen en organisaties die activiteiten organiseren, die de actieve deelname aan cultuur van inwoners van de provincie Utrecht stimuleert. Dat kan zijn op het gebied van amateurkunst, maar ook bijvoorbeeld op het terrein van erfgoed, volkcultuur of een mengeling hiertussen. Doel is zo veel mogelijk inwoners de mogelijkheid te bieden actief deel te laten nemen aan cultuur. Actieve betrokkenheid biedt weer eens een heel andere beleving dan het bezoeken van bijvoorbeeld een voorstelling, museum of een archeologische vondst.

Programma

Het programma Cultuurparticipatie van de provincie loopt nu bijna drie jaar en tot nu toe zijn al zo'n 40 projecten door de provincie gehonoreerd. In het programma kiezen we tevens voor het stimuleren van gemeenten met 'convenanten' op het gebied van Cultuurparticipatie en hebben de meeste gemeenten inmiddels een convenant met ons afgesloten.

Idee bespreken

De provincie Utrecht is vooral op zoek naar projecten op het gebied van amateurkunst, cultuureducatie en volkcultuur, erfgoed en cross-overs hiertussen. Neem voor meer informatie contact op met de Cultuurscout om je idee te bespreken. Stuur een mail naar cultuurscout@zimihc.nl of kijk op: www.provincie-utrecht.nl/cultuurparticipatie.

Voor vragen over de convenanten met gemeenten:
rosa.ramondt@provincie-utrecht.nl of chantal.van.doorn@provincie-utrecht.nl

Voor meer informatie:
frank.okhuijsen@provincie-utrecht.nl, (030) 258 24 58

Bron: Provincie Utrecht

Bijlage I: Subsidieregelingen

Subsidie voor Groene monumenten

8 mrt 2010 - 15:35

Eigenaren van groene monumenten kunnen vanaf 1 april subsidie aanvragen voor de instandhouding van hun bezit.

Het is voor het eerst dat er geld beschikbaar komt voor tuinen en parken van monumentale buitenplaatsen, villa's en kloosters, en voor stadsparken en begraafplaatsen.

Om deze groene monumenten ook onder de bestaande instandhoudingsregeling te laten vallen voegt staatssecretaris van OCW Van Bijsterveldt 4 miljoen euro toe aan deze pot. Het extra geld komt bovenop de 47 miljoen euro die al beschikbaar was voor de regeling. Tot dusver was dit geld alleen voor 'rode' - gebouwde – monumenten. Het nieuwe bedrag – 51 miljoen - wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van de aanvragen: wie het eerst komt, het eerst maalt.

Hoe vraag ik subsidie aan?

Bent u eigenaar van een groen monument en wilt u in aanmerking komen voor subsidie? Dien dan een instandhoudingsplan voor zes jaar in bij de Rijksdienst. U kunt 40 tot 60 procent van de kosten vergoed krijgen. De resterende kosten zijn voor eigen rekening. Op deze pagina vindt u een voorbeeld van zo'n instandhoudingsplan. Voor het daadwerkelijke plan kunt u contact op nemen met onze InfoDesk.

Vanaf 1 april

Aanvragen kunnen vanaf 1 april worden ingediend met bijgaand formulier en met een ingevuld instandhoudingsplan.

De *Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten Brim 2010* is aangepast op de groene monumenten.

Voor het instandhoudingsplan en voor verdere vragen: InfoDesk van de Rijksdienst, info@cultureelerfgoed.nl, tel. 033 – 421 74 56.

Bron: Rijksdienst voor het cultureel erfgoed, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Toekomstadvies De Beaufortpark, Veldschans en Schanspark

in opdracht van Gemeente Woudenberg

Eerste druk

Teksten door:

T.P. Dernison

J. van Eck

MMXII

Colofon

Auteurs

T.P. Dernison

J. van Eck

Woudenberg, 27 januari 2012

Druk

Repro Van Hall Larenstein, Velp GLD

Bindwerk

Loogman's Boekbinderij, Amsterdam

Eerste druk 2012

Omslag

Afbeelding: 'De Beaufortpark',

Woudenberg

Druk: Repro ABT, Velp GLD

© 2012. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/ of openbaar worden gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

© 2012. Nothing from this book can be duplicated and/ or made public, in which manner thus, without preceding explicit written authorization of the authors.

VOORWOORD

Gemeente Woudenberg heeft in de afgelopen paar jaar wel regulier onderhoud, maar geen groot onderhoud (een opknapbeurt) ondernomen ten opzichte van het Beaufortpark. Toen er sprake zou zijn van een gemeentelijke herindeling met de Gemeente Scherpenzeel en Renswoude heeft het college op 16 juni 2009 besloten de opknapbeurt van het 'De Beaufortpark' na de gemeentelijke herindeling verder te bezien, afhankelijk van de toekomstige ontwikkelingen.

In het kader van onze studie Tuin- en Landschapsinrichting zij wij (Timothy Dernison en Job van Eck) opzoek geweest naar een opdracht die aansloot bij de Major Management Buitenruimte. Nadat we gemeente Woudenberg hadden aangeschreven kregen we een positieve respons. Juist op het moment nadat wij een stageverzoek hadden ingediend bij gemeente Woudenberg, had het College van B&W de opdracht gegeven om weer bezig te gaan met het maken van een plan voor het Beaufortpark.

Tijdens al eerder gehouden bijeenkomsten zijn er gesprekken gevoerd met een aantal omwonenden van het 'De Beaufortpark' over een nieuwe/ aangepaste inrichting van het Beaufortpark. Uit deze bijeenkomsten zijn geen directe grote acties voortgekomen die door zowel bewoners als de gemeente zijn goed gekeurd. Er zijn wel kleine maatregelen zoals het opknappen van de wandelpaden, verplaatsing van sommige banken en het plaatsen van extra prullenbakken afgesproken en uitgevoerd.

Via deze weg willen wij Corrine Ockhuijsen bedanken voor haar begeleiding en de ondersteuning die zij verleend heeft bij het maken van onze opdracht. Daarnaast willen wij Frans van den Goorbergh bedanken voor de tijd die hij aan ons besteed heeft om ons te begeleiden in het proces. Verder willen wij Stichting Oud Woudenberg bedanken voor het beschikbaar stellen van historisch fotomateriaal wat wij in ons rapport hebben mogen verwerken.

De onderlinge samenwerking is goed verlopen. We hebben veel samengewerkt bij het ontwikkelen van de verschillende tussentijdse producten. Met de resultaten die nu voor u liggen zijn wij erg tevreden. Onze hoop is nu dat gemeente Woudenberg ook daadwerkelijk aan de slag gaat met dit rapport en dat de omwonenden en andere gebruikers nog lang gebruik kunnen maken van de 'achtertuin' van het gemeentehuis.

Timothy Dernison

Job van Eck

Inhoudsopgave

	blz.
Samenvatting	8
Stap 00: Introductie	12
0.1 Hoofdvraag	14
0.2 Projectdoel	14
0.3 Projectomschrijving	14
0.4 Leeswijzer	14
Stap 01: Initiatieffase	16
1.1 Afbakenen van het project	18
Stap 02: Bepalen van de actoren	20
2.1 Beslissen	22
2.2 Meedenken	22
2.3 Informeren	23
Stap 03: Bepalen en plannen van participatietraject	24
3.1 Betrokkenheid van omwonenden	27
3.2 Beleid op participatie	28
3.3 Hoe worden de actoren betrokken?	28
Stap 04: Eerste indruk	30
4.1 Sterke kanten	32
4.2 Knelpunten	33
4.3 Kansen	34
4.4 Bedreigingen	34
Stap 05: Informatie verzamelen	36
5.1 Beleid	38
5.2 Geschiedenis	42
5.3 Rol van het park in Woudenberg	46
5.4 Omgevingsfactorenanalyse	46
5.5 Biodiversiteitsplan	56
5.6 Referentiegebieden	59
5.7 Gebruikersprofielen	60
5.8 Literatuuronderzoek jongeren	61
5.9 Vragenlijsten	62
5.10 Overleg met Actieteam Jeugd	63
5.11 Overleg jongerenwerker en jongeren	63
5.12 Conclusie analyse	64

	blz.
Stap 06: Visie vormen	68
6.1. Wensen van de gemeente	70
6.2. Wensen van omwonenden	71
6.3. Wensen van expert	72
6.4. Wensen van jongeren	72
6.5. Gezamenlijke visie	73
Stap 07: Conceptplan maken	74
7.1 Conceptplan 'De Beaufortpark', Woudenberg	76
7.2 Waterknelpunt	76
7.3 Jongerenknelpunt	77
7.4 Verouderd meubilair	78
7.5 Gevaarlijke sloot	79
7.6 Verrommeling park	79
7.7 Matige belevingswaarde	80
7.8 Aantrekkelijkheid van het park	80
7.9 Verbinding van het gemeentehuis met het park	81
7.10 Duurzaamheid van het park	81
7.11 Beperkte natuurwaarde/ biodiversiteit	81
7.12 Veiligheid op de kruispunten	82
7.13 Samenhang van het park en haar omgeving	82
Stap 08: Terugkoppeling van de raadpleging en presentatie visueel conceptplan	84
8.1 Terugkoppelen van conceptplan	86
Stap 09: Bevindingen verwerken tot definitief conceptplan	88
9.1 Bevindingen College van B&W	90
9.2 Bevindingen bewonersavond	91
9.3 Bevindingen jongeren	92
Stap 10: Eenmalige maatregelen	94
10.1 'De Beaufortpark'	96
10.2 Veldschans	102
10.3 Schanspark	105
10.4 Kostenraming	106
Stap 11: Korte en lange termijn acties	108
11.1 Korte en lange termijn acties	110
Stap 12: Evaluatie	112
12.1 Terugblik op participatie	114
Literatuurlijst	116
Bijlagen	119

Stap 0: Introductie

Het rapport geeft een beschrijving voor een door de beheerder en/ of beleidsmaker van een openbare ruimte te ondernemen stappen, indien er sprake is van een complex probleem in de openbare ruimte, waarbij gebruikers van deze openbare ruimte worden betrokken.

Dit aan de hand van een doelstelling die zo duidelijk mogelijk is verwoord (aan de hand van het SMART-principe) en een stappenplan van PPS, waarbij maatwerk is toegepast en een verdieping heeft plaatsgevonden door het toevoegen van een krachtenveldanalyse en de methodiek van Kevin Lynch om informatie te verzamelen.

De individuele stappen worden hier nog gedetailleerder beschreven.

Stap 01: Initiatieffase

In een Plan van Aanpak (initiatief) komen de hoofdvraag, doelen, opdrachtomschrijving, planning, afspraken en uitgangspunten aan de orde. Door vastlegging voorkomt men een verkeerde interpretatie door derden.

De hoofdvraag **"Hoe kunnen de knelpunten in en om het 'De Beaufortpark' het beste worden geëlimineerd dan wel gelimiteerd?"** moet oplossingsgericht zijn. Zeker aangezien het 'De Beaufortpark' een park met een complexe probleemstelling is. Het vormt samen met de Veldschans en het Schanspark een groene as door Woudenberg.

Het hoofddoel **"Om in samenwerking met omwonenden het 'De Beaufortpark' tot een betere leefomgeving te maken, duurzaam in de tijd."** is vanuit de beginfase zo veel mogelijk geformuleerd via de SMART-methode.

De opdrachtbeschrijving vat samen wat de knelpunten en oplossingen zijn, waarbij input over veiligheid, aantrekkelijkheid, duurzaamheid en beheer, van gebruikers en omwonenden wordt meegenomen.

Stap 02: Bepalen van de actoren

Het bepalen van de actoren gebeurt door een krachtenveldanalyse. Actoren zijn in drie groepen onder te brengen: beslissen, meedenken en informeren. Uiteraard is van belang wie de actor is, hoeveel invloed deze heeft en hoezeer zijn mening meetelt, wat zijn doel is en staat hij positief of negatief ten opzichte van het project. Voorbeeld van de groep beslissen is bijvoorbeeld het College van B&W en Fam. De Beaufort. Hun mening weegt minder zwaar.

In de groep meedenken kan men de beleidsmedewerkers en omwonenden vinden. Hun feedback kan zorgen dat aanpassingen worden gedaan binnen de grenzen van de beleidskaders. Hun mening weegt het zwaarst.

Informeren is verreweg de grootste groep. Deze groep actoren hebben geen relatie met het park, maar kunnen wel hun zienswijzen indienen bij de gemeente.

Stap 03: Bepalen en plannen participatietraject

Bewonersparticipatie is belangrijk voor het "slagen" van een project. Hierbij moet eerst worden nagegaan hoe het interne beleid is van een gemeente ten aanzien van participatie. Mede aan de hand van het interne beleid, zal moeten worden bepaald tot welk niveau deze participatie zich zal uitstrekken. Dit niveau zal aan alle betrokken partijen kenbaar moeten worden gemaakt. Ook moet worden vastgesteld op welke wijze de participatie dient plaats te vinden.

Genoemde uitgangspunten zijn toegepast op het project De Beaufortpark. Burgerparticipatie staat hoog in het vaandel bij de gemeente. Per planfase is een andere wijze van participatie toegepast. Dit varieerde van (individuele) gesprekken met verschillende betrokkenen en/ of gebruikers van het park (gemeente, omwonenden van het park, jongeren die gebruik maken van het park).

Tevens zijn er vragenlijsten vervaardigd en huis-aan-huis verspreidt die uitnodigden tot een actieve inbreng. Hier is in Woudenberg veelvuldig gebruik van gemaakt. Er was 32% respons.

De respons is gebruikt voor het maken van het conceptplan wat is voorgelegd aan B&W. Dit concept is gepresenteerd op een bewonersavond. De hier mondeling gegeven suggesties zijn deels meegenomen in het definitieve conceptplan. Hierna heeft afstemming met beleidsmedewerkers van de gemeente plaatsgevonden. Zowel bewoners, als gemeente zijn gemotiveerd om het plan succesvol te maken.

Stap 04: Eerste indruk

Hierin worden de knelpunten en kansen van het project bepaald. Al zijn knelpunten soms al bepaald, veldbezoek is evengoed noodzakelijk. Aantekeningen kunnen worden opgetekend in een daarvoor opgesteld formulier. Het maken van foto's ondersteunt de opmerkingen.

Om niet alleen op de knelpunten te focussen worden ook de sterke kanten vastgelegd. Bij voorkeur worden deze versterkt en behartigd. Sterke kanten van het 'De Beaufortpark' zijn, de centrale ligging, de combinatie met de Veldschans en Schanspark, de uniciteit van het park, de rust en zijn groene uitstraling. Kansen zijn niet alleen oplossingen voor knelpunten, maar kunnen ook een goede aanvulling zijn.

In het 'De Beaufortpark' kan de natuurwaarde verhoogd worden en is eventueel ruimte voor evenementen. Daarnaast heeft het betrokken omwonenden en historische structuren.

Knelpunten zorgen doorgaans voor obstakels. In het 'De Beaufortpark' zijn dit de lage ligging, overlast, gedateerde inrichting, geen duidelijke verbindingsfunctie, geen herkenbare groenstructuur,

lage sierwaarde, niet verrassend, niet duurzaam beplant en de soms onoverzichtelijke verkeerssituatie.

In de toekomst kunnen bedreigingen ontstaan, welke vaak hun oorsprong in het verleden vinden. Voor het 'De Beaufortpark' zijn dit de verkleining van het park, het niet frequente en matige onderhoud en daarmee de kans meebrengend dat omwonenden "afhaken".

Stap 5: Informatie verzamelen

Beleid

Het beleid vormt een onmisbaar onderdeel voor het project. Het beleid vormt de kaders van het project. Voor de parken gelden de volgende stukken: groenbeleidsplan 2011, bomenbeleidsplan, toekomstvisie Woudenberg 2015, waterplan 2010-2015 Vallei & Eem, Participatiebeleid, dossier Beaufortpark en het schenkingsafschrift. Deze beleidsstukken bepalen dat het De Beaufortpark ongewijzigd moet blijven in bestemming en altijd openbaar moet blijven. Sommige oude boomstructuren zijn onderdeel van de groenstructuur of zijn monumentale bomen. Het wateroppervlak mag niet worden verkleint en waardevolle oevervegetatie moet worden beschermt. Burgerparticipatie wordt niet voorgeschreven door het beleid.

Ruimtelijke analyse

De Veldschans (van voor 1590) en 'De Beaufortpark' (sinds ± 1905) zijn oude parken met een intrigerende geschiedenis. De Veldschans heeft steeds weer een andere inrichting gehad. Het De Beaufortpark is sinds 1932 ongeveer hetzelfde gebleven. Het Schanspark bestaat sinds 2008 en is sindsdien hetzelfde ingericht.

Uit een omgevingsfactorenanalyse blijkt dat de drie parken een beperkte verbintenis met elkaar hebben door de afwezigheid van structuren die dat bevorderen en door de verschillende materialisering van het park. Voor elk knelpunt is er een kans tot verbetering.

Door oevers natuurlijker te maken kan de biodiversiteit worden verhoogd.

Andere parken in Woudenberg en één in Zutphen hebben last van dezelfde knelpunten als die spelen in het 'De Beaufortpark'. Deze parken geven geen aanknopingspunten voor het oplossen van de knelpunten. De aanpak van Zutphen is in Woudenberg niet gewenst door de gemeente.

Sociale analyse

De sociale analyse onderzoekt de aspecten rond de gebruikers van het park. Het park wordt gebruikt door elf verschillende gebruikersgroepen.

Een literatuuronderzoek helpt het begrijpen van een gebruikersgroep waar men zich met moeite in kan verplaatsen. De jongeren zijn geen doelgroep van de drie parken. Zij zouden eigenlijk gebruik moeten maken van parken die speciaal voor hen ingericht zijn.

De bewoners zijn, onder de noemer van een participatietraject, benaderd voor het geven van informatie en geven van een visie via een vragenlijst. 62% van de direct aanwonenden van het 'De Beaufortpark' heeft gereageerd. Deze inbreng is gebruikt voor het conceptplan.

Ter bevordering van het jongerenknelpunt is Actieteam Jeugd van de Gemeente Woudenberg benaderd en is kennis gedeeld. Ook is er overleg geweest met jongerenwerkers en heeft deze zijn ervaringen en kennis gedeeld in de vorm van advies.

Stap 06: Visie vormen

De visie is een samenvatting/ samenvoeging van de verschillende wensen van gemeente Woudenberg, omwonenden, de expert en jongeren. De visie is opgesteld binnen de beleidskaders en ondersteund het projectdoel. De wensen van de omwonenden en jongeren zijn soms conflicterend. In sommige gevallen vervallen wensen van groepen, omdat ze niet passen binnen de beleidskaders. In andere gevallen kan de wens van de jongeren, omdat zij geen doelgroep van het park zijn, zijn komen te vervallen. Desalniettemin komen veel wensen overeen en zijn ze gebruikt voor de visie en conceptplan.

Centraal staat: (1) het originele karakter en allure van het park moet bewaard en versterkt worden, (2) de drie parken moet allemaal hun eigen kwaliteiten behouden, ook als ze meer samenhang krijgen, (3) het park is voor iedereen, altijd toegankelijk, (4) gebruikers moeten geen overlast aan elkaar veroorzaken, (5) er komen niet te veel voorzieningen, (6) rust en groen karakter moeten blijven, (7) banken moeten voor iedereen bruikbaar zijn en in zodanige hoeveelheid zodat er doorgaans voor vrijwel iedereen een plek vrij is en (8) de beplanting moet divers zijn en sierwaarde hebben, die in harmonie met elkaar staan.

Stap 07: Conceptplan maken

Een conceptplan is een beeldend plan waarin mogelijke oplossingen voor knelpunten worden weergegeven. Dat kan door een werkgroep samen te stellen. Essentieel is het om de wensen van de participanten hierin te vertalen en argumenten aan te dragen als wensen niet verwerkt kunnen worden. Alle twaalf de adviezen (voor de knelpunten) in dit plan zijn met respect voor de historie gemaakt, zonder de hedendaagse behoeften uit het oog te verliezen.

Door wateroverlast kan de beheerder zijn taak niet goed uitvoeren en het 'De Beaufortpark' niet worden gebruikt voor evenementen. Verhoogde paden, wadi's en verbeterde grondwaterafvoer kunnen een oplossing zijn. Wadi's zijn daarbij meer kostenbesparend dan drainage.

De omwonenden geven aan overlast te ervaren van jongeren en daarmee een aantasting van de veiligheid en vervuiling van het 'De Beaufortpark'. Een open dialoog met jongeren kan duidelijkheid scheppen in hun beleving en knelpunten. Verder kan aanpak van de groenstructuur en inrichting van het 'De Beaufortpark' een bijdrage leveren voor het tegengaan van het "hangen" van de jongeren.

De stijl van het meubilair stamt uit de jaren '60 en is niet in de stijl van het 'De Beaufortpark'. De stijl wordt aangepast aan de tijd waarin het gemeentehuis is gebouwd, de jaren '30-'40. Verder leert de geschiedenis dat Woudenberg werd doorsneden door sloten. Een laatste stukje wat daarvan over is zorgt voor gevaarlijke situaties. Het voorstel is deze te dempen.

Door de tijd zijn aanplantingen gerealiseerd welke niet aansluiten bij de stijl van het 'De Beaufortpark'. Dit komt de sfeer niet ten goede. In het park zijn twee stijlen te herkennen, hoofzakelijk de Engelse landschapsstijl en daarnaast de Romantische tuin. De Engelse landschapsstijl is te herkennen aan de slingerende paden, fonteinen, zichtassen en kleine boomgroepen. De Romantische tuin heeft kenmerken als gezellige zitjes, bloemperken, geuren en uitzichten. Deze twee stijlen zijn goed te combineren en te vervlechten.

Soms is het voor de bezoeker niet duidelijk wat er te beleven is in het 'De Beaufortpark'. Het is zaak de belevingswaarde te verbeteren, door het toevoegen van bijvoorbeeld objecten, bloemen, geuren en de ecologische waarde te versterken.

Daardoor beleeft men de seizoenen als het ware. De toevoeging van een steiger kan de beleving vanuit een ander gezichtspunt aanbieden of in de winter de winterpret vergemakkelijken. Voor mensen die graag wat meer willen weten over de parken kan een informatiebord een uitkomst zijn, voornamelijk bij de Veldschans.

Het 'De Beaufortpark' is vrij overzichtelijk en mist verrassingselementen. Strategische aangeplante beplanting kan een uitkomst zijn en zichtassen geven aantrekkelijk doorkijkjes. Zo wordt de verbintenis met de omgeving versterkt. Daarvoor zal hier en daar een aanpassing aan het groen moeten worden gedaan.

Buiten duurzaam meubilair is het een vereiste dat de beplanting ook duurzaam is. Een boom moet de ruimte hebben om tot volle wasdom te komen. Bij de keuze van de beplanting wordt gelet op de grootte, vorm en fysische omstandigheden van het park. De oevers van de vijver bieden de mogelijkheid de biodiversiteit te vergroten door natuurlijk oevers te creëren en meer afwisseling in de beplanting aan te brengen.

De inrichting van het kruispunt Parklaan-Schans wordt aangepakt om de veiligheid voor voetgangers en fietsers te verbeteren. Dit kan door de Parklaan deels te verleggen en bosschages te verwijderen. De voetgangersoversteek wordt recht en daardoor korter en overzichtelijker.

Tevens kan door de beplanting aan te passen de samenhang met het naastgelegen Schanspark en Veldschans worden vergroot. Aanpassen van het wegprofiel en rijrichting in de Schans is een innovatieve oplossing en vergroot de kans op een verbetering van de parken onderling.

Door bovenstaande kansen goed te benutten wordt de rustige en groene uitstraling van het 'De Beaufortpark' gewaarborgd en uitgebreid naar de andere parken, is er meer ruimte voor structuurdragers en biodiversiteit, wordt de unieke uitstraling behouden en de gebruikswaarde verhoogd.

Stap 8: Terugkoppeling van de raadpleging en presentatie visueel conceptplan

Betrokkenen werden geïnformeerd tijdens het proces. De verantwoordelijke wethouder werd frequent op de hoogte gehouden door de taakveldleider Beheer van de gemeente. Tevens heeft er een presentatie van het conceptplan plaatsgevonden voor het college van B&W.

De betreffende beleidsmedewerkers van de gemeente zijn zowel mondeling, als per mail op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. De direct betrokkenen zijn op de bewonersavond geïnformeerd en met de jongeren is een gesprek gevoerd waarbij hun wensen en opmerkingen met betrekking tot het park ter sprake zijn gekomen. Tot slot zijn de bewoners van Woudenberg op de hoogte gebracht door de gemeente, door middel van het plaatsen van een persbericht op de gemeentelijke website (inlichten van de media) en het plaatsen van een bericht in een plaatselijk huis-aan-huisblad. De betreffende wijkbewoners zijn nog eens extra geïnformeerd door een artikel op de wijkwebsite.

Stap 9: Bevindingen verwerken tot definitief conceptplan

Na de terugkoppeling van het visueel conceptplan aan het College van B&W en de omwonenden van de parken hebben allerlei bevindingen het levenslicht gezien. Al deze bevindingen moeten ter hand worden genomen en onderzocht. Alleen bevindingen die bijdragen aan de bruikbaarheid of de revitalisering van het park kunnen worden verwerkt in het conceptplan.

De bevindingen van het College van B&W waren positief en ondersteunend. De bevindingen van de omwonenden van de parken zijn kritisch en probleemzoekend. Sommige opmerkingen zijn aangepast teruggekomen in het conceptontwerp, terwijl andere bevindingen niet de goede oplossing waren voor het gezochte knelpunt.

Stap 10: Bepalen van de eenmalige maatregelen + kostenraming

Voor de uitvoer van het conceptontwerp moeten een tal werkzaamheden worden uitgevoerd. Het zijn de eenmalige maatregelen. Deze zijn, samen met een raming van de kosten, genoteerd. Ook tijdelijke oplossingen zoals het verplaatsen van straatmeubilair met de geraamde kosten is verwerkt.

Verder is onderzocht of er mogelijkheden bestaan voor subsidie, om bij te dragen in de kosten van het plan. Sommige bedrijven of stichtingen geven, onder voorwaarden, een bijdrage. Het aanschrijven van lokale bedrijven is ook een optie.

Stap 11: Verwoorden van korte en lange termijn acties

De belangrijkste stap in het proces is de uitvoering. Op korte termijn kunnen eenvoudige acties als een schoonmaakronde, aankleding van het 'De Beaufortpark' of een rommelmarkt houden snel resultaatgeven, waardoor de participatie van omwonenden en gebruikers gewaarborgd blijft.

Op de lange termijn kunnen, desgewenst in stappen, grotere acties worden uitgevoerd. Daarbij zijn tijd, geld en prioriteit de bepalende criteria. Veranderingen aan de structuur zijn over het algemeen dure ingrepen waarvoor extra budget nodig is, terwijl kleine ingrepen vanuit het bestaande budget gefinancierd kunnen worden.

Stap 12: Reflectie en evaluatie

Van elk participatietraject kan iets geleerd worden. De samenwerking tussen verschillende partijen is goed verlopen. Van dit traject kan geleerd worden dat een vragenlijst een goede methode is om een groot percentage respons te krijgen.

Voor het ontwikkelen van ideeën zou beter een actievere manier gehanteerd kunnen worden. Op de bewonersavond kwam 25% van de genodigden af. Verwacht werd 31%. In het vervolg zou bij het ontwikkelen van nieuwe plannen meer gebruik gemaakt kunnen worden van de kennis die omwonenden hebben van de omgeving, omdat ze experts zijn op het gebied van dagelijks gebruik.

Voor het presenteren van een conceptplan is een bewonersavond een goed middel, want er kunnen veel mensen tegelijk op de hoogte worden gesteld en de meeste vragen kunnen direct worden beantwoord. Voor de participatie binnen Gemeente Woudenberg is het goed als er een (algemene) leidraad wordt ontwikkeld.

Afb. 2: Het 'De Beaufortpark'.

Stap 0:

Introductie

Openbare parken in gemeenten worden meestal gebruikt door meerdere soorten gebruikers. Die groepen stellen veelal andere eisen aan hun omgeving. Soms kan dit tot ongewenste confrontaties leiden. Naast sociale kunnen zich ook fysieke knelpunten voordoen, zoals slechte bereikbaarheid, wateroverlast of beplantingen met matige beeldkwaliteit. Indien deze gecombineerd worden ontstaat een complex probleem. Veel verschillende meningen van gebruikers kunnen de gemeente bemoeilijken bij het ruimtelijk oplossen van de problemen. In dit geval kan burgerparticipatie een uitkomst bieden.

Dit rapport is speciaal bedoeld voor beheerders en beleidsmakers van de openbare ruimte. Indien zich in de openbare ruimte een dergelijk complex probleem voordoet, waarbij gebruikers betrokken zijn kan dit rapport worden gebruikt als handleiding ter begeleiding naar een oplossing.

0.1 Hoofdvraag

Met de hoofdvraag wordt aangegeven wat er bereikt moet worden met het project.

In dit project wordt er een antwoord gegeven op de hoofdvraag: "Hoe kan er het beste worden omgegaan met parken, die zowel sociale als fysieke knelpunten hebben, zodat ze ook in de toekomst een toegevoegde waarde zijn voor de gemeente en haar gebruikers?"

Het antwoord op de vraag zal bestaan uit een geadviseerde aanpak, dat wordt geïllustreerd door een casusproject: 'De Beaufortpark', Veldschans en Schanspark te Woudenberg.

0.2 Projectdoel

Het doel van dit project is een handleiding te bieden aan beheerders en beleidsmakers van de buitenruimte, zodat het oplossen van complexe inrichtingsvraagstukken kan worden vereenvoudigd.

Het hoofddoel van het project is geformuleerd volgens de SMART-notatie. De SMART-notatie biedt goede handvatten om het doel zo concreet mogelijk vorm te geven.

Het hoofddoel van dit project luidt: "De meerderheid van de beheerders en beleidsmakers van de openbare ruimte in dienst bij gemeenten in Nederland moeten vanaf het tweede kwartaal van 2012 doormiddel van dit project geïnformeerd kunnen worden over hoe ze het beste kunnen omgaan met openbare ruimten (in het speciaal parken) die zowel sociale als fysieke knelpunten kennen."

0.3 Opdrachtschrijving

De opdracht voor dit project is het schrijven van een adviesrapport waarin wordt aangegeven hoe beheerders en beleidsmakers van de openbare ruimte het beste kunnen omgaan met openbare ruimten (in het speciaal parken) die zowel sociale als fysieke knelpunten kennen.

0.4 Leeswijzer

Het rapport is opgebouwd aan de hand van een stappenplan dat ontwikkeld is door het Amerikaanse 'Project for Public Spaces' (PPS). Dit stappenplan is er op gericht om in samenwerking met burgers een plan te ontwikkelen voor een bepaald projectgebied. Op een aantal punten wijkt dit rapport af van het, door PPS, gehanteerde stappenplan.

In eerste instantie is de volgorde die PPS hanteert niet hetzelfde gebleven. Daarnaast zijn er een aantal elementen toegevoegd die een verdieping vormen op de huidige basis van PPS. Zo is bij stap 2 van dit rapport een krachtenveldanalyse toegepast die PPS niet gebruikt en is bij het verzamelen van informatie gebruik gemaakt van de methode van Kevin Lynch.

Elke hoofdstuk is een stap van het te doorlopen stappenplan. In dit rapport wordt er dus niet gesproken over hoofdstukken maar over stappen. Als alle stappen (startend bij stap 1) worden gevolgd, dan levert het een goed ruimtelijk inrichtingsplan voor parken met een complex probleem op. Het hoofddoel zal in vrijwel elke paragraaf de leiding nemen. Daarop volgt de informatie met betrekking tot de

casus ('De Beaufortpark', Veldschans en Schanspark, Woudenberg).

Bij stap 01 wordt het probleem omschreven van het projectgebied. Daarop volgt het doel dat bereikt dient te worden en daarop volgt een omschrijving van de opdracht.

Bij stap 02 wordt er gekeken welke personen en instanties een relatie hebben met het project. Zij worden daarbij onderverdeeld in een drietal categorieën. Bij de daarop volgende stap wordt bepaald op welke manier deze categorieën benaderd zullen worden in de loop van het traject.

Bij de stappen 04 en 05 wordt er informatie verzameld over het projectgebied. Stap 04 is een eerste kennismaking met het projectgebied en stap 05 is een diepere analyse van het projectgebied. Aan de hand van deze informatie wordt bij stap 06 een visie opgesteld die richting zal geven aan het conceptontwerp dat gemaakt zal worden bij stap 07.

Bij stap 08 wordt het bij stap 07 gemaakte conceptplan, teruggekoppeld naar de participerende partijen die daarop dan hun feedback kunnen geven. Deze feedback wordt bij stap 09 verwerkt tot een definitief conceptplan.

De eenmalige maatregelen die uitgevoerd moeten worden om het ontwerp te verwezenlijken worden beschreven bij stap 10. In de daarop volgende stap wordt aangegeven wat de volgorde is voor het uitvoeren van deze eenmalige maatregelen.

De laatste stap is een evaluatie op het dan inmiddels doorlopen traject. Hierin wordt er teruggeblikt op het afgelopen proces en bekeken of er in het vervolg anders gehandeld dient te worden.

Afb. 3: Zicht op gemeentehuis vanuit het 'De Beaufortpark'.

Stap 01:

Initiatieffase

In de initiatieffase wordt het project duidelijk afgebakend. De initiatieffase start met het oriënteren op de opdracht en wordt afgesloten met een plan van aanpak. Het schrijven van dit Plan van Aanpak wordt gezien als het initiatief, omdat ze voorafgaat aan de goedkeuring van het project en de officiële kick-off.

1.1 Afbakenen van het project

In een Plan van Aanpak is de afbakening van het project vastgelegd en goedgekeurd door de opdrachtgever. In het Plan van Aanpak zijn onder andere de hoofdvraag, doelen en opdrachtomschrijving aan de orde gekomen. Deze worden in de inleiding van het adviesdocument herhaald en uitgebreid. Nauwkeurige omschrijving van de hoofdvraag, doelen, planning, taakverdeling, afspraken en uitgangspunten voorkomt verkeerde interpretatie. Later kan deze omschrijving door iedereen worden gebruikt om op terug te vallen.

Hoofdvraag

Het opstellen van een hoofdvraag wordt gedaan om duidelijk te maken wat de problemen zijn en hoe ze het beste opgelost kunnen worden. De hoofdvraag moet oplossingsgericht zijn, zo zal het vaak een inzichtvraag zijn beginnend met 'hoe'.

De hoofdvraag voor Woudenberg is: "Hoe kunnen de knelpunten in en om het 'De Beaufortpark' het beste worden geëlimineerd dan wel gelimiteerd?"

Het 'De Beaufortpark' in gemeente Woudenberg is een park met een complexe probleemstelling, die zowel fysieke als sociale knelpunten omvat. Gemeente Woudenberg is nog een van de weinige kleine (qua inwoneraantal) zelfstandige gemeenten in de provincie Utrecht. Centraal gelegen in Woudenberg, dicht bij de winkelstraat, is het historische 'De Beaufortpark' gelegen. Het park vormt samen met de naastgelegen Veldschans en Schanspark een belangrijke as door de woonplaats en zou de woonwijken moeten verbinden met het winkelgebied. Het park is niet voldoende verbonden met zijn omgeving. Het park wordt door verschillende gebruikersgroepen gebruikt voor verschillende doeleinden, zowel verblijfs- als doorgangsrecreatie.

Afb. 4: Situering van de drie parken

Doel

Het doel van het project kan het beste zo duidelijk mogelijk worden geformuleerd. Het SMART-principe (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) kan hierbij een handig hulpmiddel zijn. Het is vaak nog niet mogelijk aan het begin van het project om 100% SMART te zijn, dit is niet erg. Het is slechts een hulpmiddel. Door het doel duidelijk te stellen is de kans groter dat er in praktijk iets terecht komt van het project.

Voor Woudenberg is het hoofddoel: "Om in samenwerking met omwonenden het 'De Beaufortpark' tot een betere leefomgeving te maken, duurzaam in de tijd."

Opdrachtomschrijving

Het zal later van pas komen om de opdracht nu goed te beschrijven. In een later stadium van het project kan worden gekeken of alle onderdelen uit de opdracht verwerklijkt zijn.

Een goede opdrachtomschrijving vat kort samen wat van het project verwacht wordt. Dat kan alleen het in kaart brengen van knelpunten zijn, maar ook het geven van onderbouwde oplossingen. Als er speciale eisen zijn of er moet ergens de nadruk op worden gelegd, dan wordt dit ook vermeld.

In dit adviesrapport worden oplossingen voor de knelpunten die gemeente en inwoners van Woudenberg ervaren in het 'De Beaufortpark' (casus), aangedragen. Hierbij wordt opgenomen: de knelpunten in en nabij het 'De Beaufortpark' en de onderbouwing voor de oplossingen die nodig zijn om de knelpunten te elimineren casu quo te limiteren. Hierbij gebruikmakend van de input van gebruikers en omwonenden die de gemeente hebben verzocht iets aan de situatie te veranderen. De kernwoorden die hierbij centraal staan zijn: veiligheid, aantrekkelijkheid, duurzaamheid en beheer.

Voor de veranderingen die worden aangedragen in het adviesrapport wordt ook een kostenraming gevraagd. Deze raming bevat een overzicht van de kosten die gemaakt moeten worden voor het uitvoeren van de eenmalige maatregelen.

Afb. 5: Parklaan in herfstsfere.

Stap 02:

Bepalen van de actoren

Nu in stap 01 de initiatieffase is geweest, volgt stap 02: het bepalen van de actoren en de relatie die zij hebben met het projectdoel. Actoren zijn (groepen) mensen die op een bepaalde manier invloed kunnen uitoefenen op het project. Om een duidelijker beeld te krijgen van de invloed die actoren hebben is het nuttig om in kaart te brengen met welke actoren het project te maken heeft.

Deze actoren kunnen opgedeeld worden in drie verschillende categorieën: beslissen, meedenken en informeren. De energie die in actoren wordt gestoken kan het beste naar de meest invloedrijke groep gaan, omdat hiermee het meeste draagvlak wordt gecreëerd.

Volgens Participatie@groeneruimte (Van den Goorbergh, 2012) zijn er vijf vragen die bij het maken van deze analyse gebruikt worden, namelijk: wie zit er in de groep, wat is de mate van invloed, hoe zwaar weegt de mening van de actor mee in de beslissing, wat is het doel van de actor en staat de actor positief of negatief ten opzichte van het project?

Voor gemeente Woudenberg zijn de actoren ook onderverdeeld in drie groepen. Dit is gedaan aan de hand van de krachtenveldanalyse die gemaakt is, zie bijlage A. Hieruit is gebleken dat geen enkele actor negatief stond tegenover het project.

2.1. Beslissen

In Woudenberg is de kleinste groep die van de beslissers. Ze heeft de meeste invloed (bevoegdheden) op het gehele project en staat dus het dichtst bij het project (zie afbeelding 6). In deze groep zit de Raad, het College van B&W en de vertegenwoordigers van Fam. De Beaufort.

Wanneer het plan klaar is en overdragen wordt aan gemeente Woudenberg, zijn zij degene die beslissen of het uitgevoerd mag en kan worden en wat er uitgevoerd gaat worden. De persoonlijke mening van deze actoren weegt minder zwaar dan die van de meedenkers. De Raad en College van Burgemeester & Wethouders zijn in dienst van de gemeenschap en zullen zich moeten aanpassen aan de wensen van de gemeenschap. Indien ze ook deel uitmaken van de gemeenschap weegt hun mening even zwaar als die van de meedenkers.

Het doel van deze groep actoren is om er voor te zorgen dat de bewoners van Woudenberg tevreden zijn met het park en dat zij als politiek een einde kunnen maken aan de perikelen die er zijn rondom het 'De Beaufortpark'. Ze staan positief ten opzichte van veranderingen of vernieuwingen, omdat ze de knelpunten opgelost willen hebben. Deze actoren formuleren voorzichtig in verband met politieke gevoeligheid.

2.2. Meedenken

De tweede groep actoren die onderscheiden wordt, zijn de actoren die meedenken in het proces. De actoren die in deze groep voorkomen zijn vier beleidsmedewerkers van de gemeente, het afdelingshoofd en omwonenden van het park. Daarmee kunnen zij invloed uitoefenen op de te maken plannen. Met hen worden de gemaakte concepten besproken en naar aanleiding van de feedback die zij geven kan er een aanpassing gemaakt worden, mits het binnen de beleidskaders past. De mening van de meedenkers weegt het zwaarst. De beleidsmedewerkers hebben de functie van adviseur. Zij zijn de specialisten met kennis. De bewoners vormen een deel van de gemeenschap en kunnen in dit project doormiddel van een participatietraject meedenken over hun leefomgeving en zo invloed uitoefenen op het project. Het doel van deze actoren is om een mooi park te hebben waar iedereen met veel plezier gebruik van kan maken.

De omwonenden van het park zijn tot op heden erg meedenkend en willen graag iets veranderen aan het park. Zij staan inmiddels wel sceptisch tegenover de gemeente, omdat er in hun ogen in de afgelopen jaren niet zoveel is gedaan.

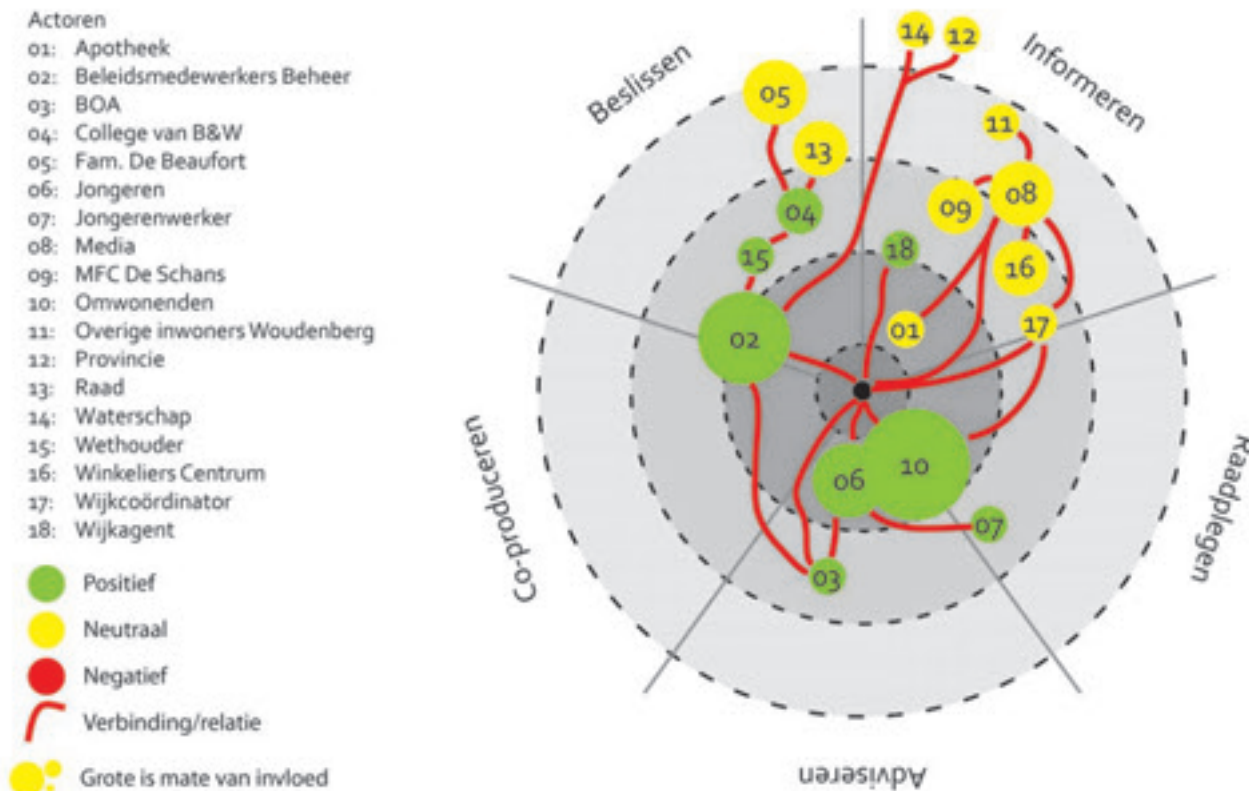
De gemeenteambtenaren hebben verschillende meningen ten opzichte van het project. De één ziet er naar uit dat er iets gaat gebeuren, terwijl de ander liever niet te veel ziet gebeuren, omdat er ook nog wel andere projecten zijn die belangrijk zijn. Daarbij komt dat zij sceptisch zijn over de welwillendheid van de bewoners om iets te veranderen aan het park.

2.3. Informeren

De groep informeren is de grootste groep actoren. Bij deze groep kan gedacht worden aan de winkeliers aan de Dorpsstraat en alle overige bewoners van de gemeente Woudenberg. Deze groep actoren wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen die er zijn. Het gaat hierbij niet om ieder detail dat veranderd, maar om de hoofdlijnen. Deze groep actoren heeft geen directe relatie met het park. Nadat de plannen, geheel conform de voorschriften, ter inzage zijn gelegd bij de gemeente staat het deze groep actoren vrij om zienswijzen in te dienen bij de gemeente. Natuurlijk kan er ook via de reguliere weg

(brief/ telefoon/ baliebezoek) contact worden gelegd met de gemeente aangaande het project.

Het doel van deze actor is de kwaliteit van de openbare ruimte van hun woongemeente handhaven. De actoren hebben over het algemeen geen direct uitgesproken mening over het park en staan daardoor neutraal ten opzichte van eventuele veranderingen in het 'De Beaufortpark'.

Afb. 6: Krachtenveldanalyse

bron: Van den Goorbergh (2012)

Afb. 7: Linkergracht van de Veldschans.

Stap 03:

Bepalen en plannen van participatietraject

In de huidige maatschappij wordt men steeds mondiger en wil iedereen overal iets over te zeggen hebben. Wanneer het gaat om de eigen woonomgeving is dit zeker niet anders. Participatie kan dan een ideaal middel zijn om bewoners te betrekken bij de ontwikkelingen in hun eigen woonomgeving. Zij krijgen hierdoor de mogelijkheid om hun mening te uiten over hun woonomgeving.

"Participatie kan ervoor zorgen dat er meer draagvlak ontstaat bij bewoners of een breder publiek voor beleid, voor maatregelen of voor een (groen)plek. Het is belangrijk te beseffen dat draagvlak het resultaat is van een goed participatieproces: als de initiatiefnemers de inbreng van bewoners serieus nemen en zo veel mogelijk benutten, ontstaat er begrip voor het plan of voor de (beheer) maatregelen. Andersom werkt het niet: een plan of maatregelen klaar hebben liggen en daar via participatie draagvlak voor proberen te zoeken." (Van den Goorbergh, 2012)

Afb.8: Participatieladder.

Bron: <http://www.dewijdeblik.com>

Naast het creëren van draagvlak zijn er nog een aantal redenen waarom je als overheid kan kiezen voor het toepassen van participatie. Zo kan het toepassen van participatie er voor zorgen dat bewoners zich meer verantwoordelijk gaan voelen voor hun eigen omgeving. Ze hebben zelf een bijdrage gegeven aan het tot stand komen van deze ruimte en voelen zich daar dan ook verantwoordelijk voor. Bewoners kunnen ook gezien worden als expert op het gebied van het gebruik van een bepaalde plek, en hebben soms briljante ideeën waar je als expert niet op zou komen.

Verder zorgt het meedenken aan de eigen omgeving vaak ook voor meer onderlinge verbondenheid tussen bewoners. Zeker wanneer de bevolking steeds heterogener wordt is het belangrijk om met elkaar in gesprek te zijn over de eigen woonomgeving.

Wanneer een participatietraject gestart wordt is het goed om helder te hebben welke randvoorwaarden het eigen beleid voorschrijft. Staat er iets geschreven over het participeren van andere partijen? Een participatietraject is interessant en kan zorgen voor draagvlak, maar wanneer hierover niets is vastgelegd bestaat er een kans dat er binnen de gemeente (beslissende partij) geen draagvlak ontstaat voor de gemaakte plannen. Wat als resultaat kan hebben dat er niets met de gemaakte plannen wordt gedaan.

Het is belangrijk om even terug te kijken op de krachtenveldanalyse die gemaakt is bij stap 02. Bij het maken van deze analyse is duidelijk geworden welke partijen betrokken zijn en welke (natuurlijke) invloed ze hebben op het proces. Want participatie betekent in de brede zin van het woord: deelname. Dat wil niet meer zeggen dan dat participanten in dit geval deelnemen aan een project of proces. Deelnemen aan een project of proces kan op verschillende niveaus. Als overheid is het belangrijk om van te voren goed te bedenken welke niveau van participatie ze wil toepassen. Of anders geformuleerd welke positie

Het is belangrijk te beseffen dat draagvlak het resultaat is van een goed participatieproces...

nemen deelnemende partijen in, ten opzichte van het project? Maak daarin onderscheid in de verschillende planfasen. Worden de betrokken partijen alleen geïnformeerd, worden ze geraadpleegd, krijgen ze een adviserende rol, mogen ze meehelpen bij het maken van het plan of krijgen ze een beslissende rol? Het is belangrijk voor alle partijen dat ze op de hoogte zijn van de inbreng die ze kunnen hebben in het project. Dit voorkomt dat van te voren verwachtingen worden gewekt, en voorkomt teleurstellingen achteraf.

Naast deze keuze moet er nagedacht worden over de participatievorm die gekozen kan worden. Er zijn tal van vormen te bedenken waarbij omwonenden betrokken kunnen worden bij een planproces. Zo zijn er de bekende formele manieren van participatie zoals bewonersavonden, vergaderingen, interviews, enquêtes, werkgroepen en wijkscouwen. Naast deze formele vormen zijn er ook informeler en interactieve vormen te bedenken. Op verschillende websites en in verscheidene boeken worden laatst genoemde vormen besproken en toegelicht. Er kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van de websites: www.participatiewijzer.nl, www.groenendestad.nl en www.kei-centrum.nl, of van boeken zoals: Creativiteit HOE? ZO! Bij het maken een keuze voor welke vorm

het meest geschikt is, is het belangrijk om goed te letten op de doelgroep.

Deelnemen aan een participatieproces is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Er zijn verschillende redenen waarom bewoners niet zullen meewerken aan een participatieproces, bijvoorbeeld: tijdgebrek, vertrouwen of juist het wantrouwen van de overheid. Van de partijen die deelnemen aan het participatietraject is het belangrijk om te weten met welke motieven ze mee doen. Willen ze helpen zoeken naar een constructieve oplossing? Of doen ze mee omdat ze op die manier eens goed kunnen klagen over andere problemen?

Wanneer het de bedoeling is dat er zoveel mogelijk partijen mee doen, zorg er dan voor dat ze weten wat ze kunnen bereiken met de inzet die zij leveren. Schep uiteraard niet alleen verwachtingen, maar zorg er daadwerkelijk voor dat ze uitgevoerd zullen worden.

Afb. 9: Burgers met ideeën.

3.1 Betrokkenheid van omwonenden

Over de betrokkenheid van de omwonenden hoeft men in Woudenberg niet te klagen. De omwonenden van het 'De Beaufortpark' zijn actief betrokken bij hun eigen woonomgeving. Deze betrokkenheid laten ze nu, en hebben ze in het verleden laten, merken door zelf actief bezig te zijn in het 'De Beaufortpark' en door het sturen van verschillende brieven naar de gemeente. Door deze betrokkenheid van de omwonenden van het 'De Beaufortpark' is er de mogelijkheid om gebruik te maken van de kennis die zij hebben over het park en de omgeving. Naast het gebruik maken van deze kennis is er ook een grote mogelijkheid voor het creëren van draagvlak bij het ontwikkelen van nieuwe plannen. Daarom leent deze situatie zich er ook goed voor om een participatietraject te starten.

3.2 Beleid op participatie

Allereerst wordt het beleid van gemeente Woudenberg met betrekking tot participatie opgezocht om randvoorwaarden duidelijk te maken. Uit het beleid blijkt dat burgerparticipatie belangrijk wordt gevonden binnen gemeente Woudenberg. Dit is terug te vinden in de 'Toekomstvisie Woudenberg 2015'. Daarin staat dat: *'Betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking'* een belangrijke kwaliteitspijler is. In het collegeprogramma van 2011-2014 staat: *"Het gemeentebestuur maakt zich sterk voor participatie van en ontplooiingsmogelijkheden voor alle inwoners van Woudenberg."* Daaruit kan opgemaakt worden dat gemeente Woudenberg het belangrijk vindt dat haar burgers hun mening geven bij het ontwikkelen van nieuwe plannen.

Elke participatietraject wordt opnieuw vormgegeven bij gemeente Woudenberg. Bij elk project wordt opnieuw gekeken welke vorm ze willen toepassen. Op deze manier wordt elke keer maatwerk geleverd.

Om een besluit te nemen over de inspraak die verschillende partijen kunnen hebben tijdens de verschillende planfasen, is teruggekeken naar de krachtenveldanalyse die gemaakt is bij stap 02 en de huidige situatie rondom de parken (historie, brieven/klachten).

Aan de hand van deze informatie is besloten om op de, voor gemeente Woudenberg, gebruikelijke wijze het participatietraject te doorlopen. De inbreng van de verschillende actoren is per planfase anders geweest.

*Actieteam Jeugd bestaat uit twee beleidsmedewerkers (Jeugd en Veiligheid), afdelingshoofd van de afdeling beheer, een jongerenwerker, de BOA en de wijkagent. Zij werken samen om de problematiek rondom hangjongeren in Woudenberg op te lossen.

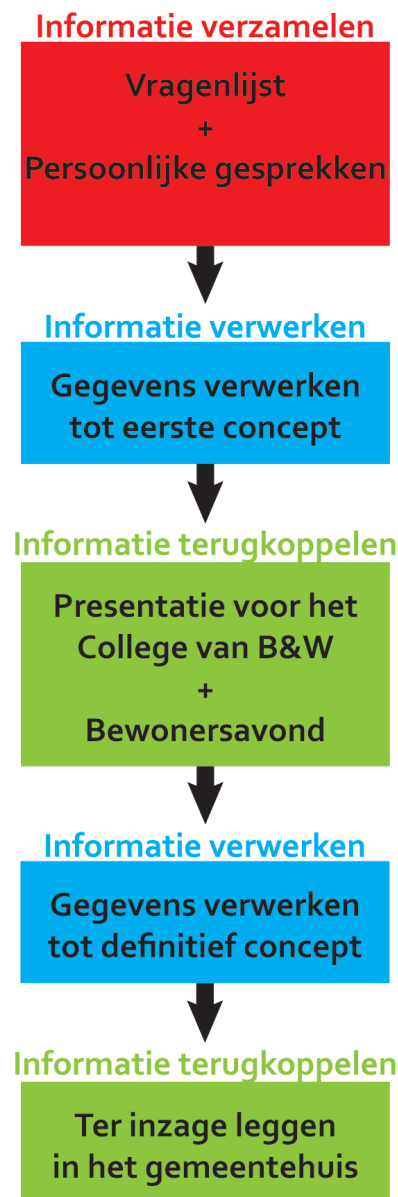
3.3 Hoe worden de actoren betrokken?

In de tweede planfase/ stap 05 bij het analyseren van het park is Actieteam Jeugd* van de Gemeente Woudenberg betrokken bij het traject door met hen gezamenlijk te overleggen. Met Actieteam Jeugd overleggen is gedaan omdat zij al bezig waren met jongerenprojecten rond het 'De Beaufortpark'. Om samen te zoeken naar de beste oplossing van het jongerenprobleem. Later zijn de verschillende personen van dit team nog afzonderlijk benaderd om van hen 'vakinhoudelijke' informatie te krijgen.

Omwonenden betrekken bij het ontwikkelen van plannen is op de volgende manier gedaan. Door middel van het huis aan huis uitzetten van een vragenlijst met daarin vragen over het huidige gebruik van het park. Naast vragen over het gebruik zijn er ook vragen gesteld over de huidige kwaliteit (begaanbaarheid en bruikbaarheid) van het park. Het betrekken van Actieteam Jeugd is gedaan door een aantal keer met hen in overleg te gaan om informatie uit te wisselen over de huidige situatie in het park. Met hen is ook de vragenlijst en de bijbehorende brief besproken om zo een optimaal resultaat te kunnen behalen uit de vragenlijst.

Omwonenden hebben bij het invullen van de vragenlijst invloed gehad op het vormen van de visie op het park. Een aantal vragen was er op gericht om aan te geven welke wensen zij hadden ten opzichte van de inrichting van het park. Hiermee was het voor omwonenden ook mogelijk om adviezen te geven over de inrichting van het park door middel van het invullen van een plattegrond. Een aantal omwonenden heeft hiervan gebruik gemaakt door op de bijgevoegde plattegrond aanpassingen aan te geven of door het omschrijven van mogelijke oplossingen. Naast deze informatie zijn er ook persoonlijke gesprekken gevoerd met een aantal omwonenden, naar aanleiding van de reactie die zij hadden ingestuurd.

Participatietraject

Afb.10: Participatieschema.

Bij dit proces zijn niet alleen de omwonenden van het park betrokken geweest, maar ook de jongeren. Door eerst contact te hebben met Actieteam Jeugd, die al langere tijd bezig was met het ontwikkelen van plannen rondom hangjongeren, is informatie ingewonnen over de lopende activiteiten. Daarnaast zijn er verschillende gesprekken met de jongeren gevoerd over veiligheid en over de inrichting van het park.

Tijdens het ontwikkelen van het concept zijn de resultaten uit de vragenlijst gebruikt voor het ontwerp. In de vragenlijst, zoals hiervoor besproken, hebben omwonenden voldoende informatie gegeven over de wensen die zij hebben over de invulling van het park om een concept te maken. Nadat het concept klaar was is dit in eerste instantie voorgelegd aan het College van B&W. Tijdens een bewonersavond is het conceptplan voorgelegd aan de omwonenden. Tijdens deze avond werden eerst de resultaten uit de vragenlijst aan hen teruggekoppeld. Daarna is verder gegaan met het toelichten van het conceptplan dat mede dankzij de vragenlijsten tot stand is gekomen.

Aan het eind van de presentatie was er de mogelijkheid om vragen te stellen en om mee te denken over mogelijke aanpassingen die gedaan kunnen worden aan het plan om het tot een succes te laten worden. Van deze mogelijkheid werd goed gebruik gemaakt en heeft er voor gezorgd dat er nieuwe input is gekomen om het conceptplan aan te passen.

Na de presentatie van het conceptplan was er geen mogelijkheid meer voor derden om invloed uit te oefenen op de plannen. Tijdens de laatste fasen (definitief concept en uitwerking) is er vooral contact geweest met beleidsmedewerkers van gemeente Woudenberg zelf.

Het motiveren van betrokken partijen om mee te werken aan dit participatietraject is bij een deel van

de bewoners van de Parklaan nodig geweest. Hoewel bewoners aangegeven hebben de gemeente te wantrouwen, doordat er in de afgelopen jaren niet veel/ niets is gebeurd met het 'De Beaufortpark', zijn ze nog steeds erg betrokken bij het park en willen ze erg graag dat de gemeente iets gaat doen aan dit ooit zo mooie park. De groep die gemotiveerd moest worden om mee te doen is gemotiveerd door met sleutelpersonen te praten binnen de straat. Deze personen verspreiden het nieuws en motiveren hun buren.

Partijen binnen de gemeente hoeven niet gestimuleerd te worden om mee te werken aan dit plan.

Bij het betrekken van omwonenden is steeds duidelijk aangegeven dat alle plannen die gemaakt worden nog getoetst en goedgekeurd moeten worden door het College van B&W en dat het nodig kan zijn om een kredietaanvraag te doen bij de Gemeenteraad (wat natuurlijk ook afgewezen kan worden), voordat er ook maar iets uitgevoerd zal gaan worden.

Afb. 11: Een overzichtelijk 'De Beaufortpark'.

Stap 04:

Eerste indruk

In stap 02 zijn door middel van een krachtenveldanalyse alle actoren in beeld gebracht. In stap 03 worden de knelpunten en kansen van het projectgebied bepaald. Bij deze stap wordt aan de beheerder gevraagd zich te verplaatsen in de gebruiker. Vooral wanneer men lang in het vak zit is de kans groot dat men simpele ongemakken over het hoofd ziet.

In sommige gevallen zijn de knelpunten al geformuleerd, in zulke gevallen is het toch nodig om zelf op onderzoek uit te gaan, namelijk door een veldbezoek. Bij het bepalen van de knelpunten en kansen is het van essentieel belang dat de beheerder zich verplaatst in de gebruiker. Het kan behulpzaam zijn om daarbij zelf dat bankje uit te proberen; zit deze wel goed? Of probeer veilig die drukke weg over te steken; kom je zonder kleerscheuren over? Alle scores kunnen

Afb. 12: Groene uitstraling.

worden ingevuld op een speciaal daarvoor gemaakt formulier, maar dit is niet noodzakelijk. Het is aan te bevelen om in ieder geval wel aantekeningen te maken van de bevindingen van het veldbezoek.

Naast deze aantekeningen is het belangrijk om foto's te maken van knelpunten en kansrijke situaties. Het vastleggen van de knelpunten geeft vooral voordelen in de communicatie naar andere projectmedewerkers of naar uw meerderen.

Het bepalen van knelpunten en kansen van het projectgebied kan goed worden gedaan aan de hand van een sterkte-zwakteanalyse, waar ook kansen en bedreigingen in opgenomen zijn. Zwakte is geformuleerd als 'knelpunt'.

Afb. 13: Unieke trouwlocatie.

4.1 Sterke kanten

De sterke kanten van een projectgebied vaststellen is een belangrijke zaak. Het voorkomt dat er te veel wordt gefocust op de knelpunten. Zelfs projectgebieden met veel knelpunten hebben sterke kanten. Aan sterke kanten mag geen afbreuk worden gedaan, liefst moeten ze worden versterkt en behartigd.

Als men als beheerder of beleidsmaker de sterke kanten vaststelt is het goed om te beseffen dat de gebruikers met andere ogen kijken naar hun omgeving en dus ook andere sterke kanten kunnen formuleren. Het raadplegen van de gebruikers kan in dit geval meer inzicht geven. Gebruikers zullen sterke kanten vaak gevoelsmatig formuleren: mooi groen, lekker wandelen, enzovoorts.

Het 'De Beaufortpark' kent verschillende sterke kanten:

- zo ligt het park centraal in de woonkern van Woudenberg en dicht bij de winkelstraat. Dit biedt voordelen met betrekking tot de bereikbaarheid vanuit de woonwijken naar het park. De winkelstraat trekt veel inwoners aan, waardoor het 'De Beaufortpark' veel doorgangers kent;
- in het verlengde van het park liggen twee andere parken: Veldschans en Schanspark. Deze twee parken vormen samen met het projectgebied een aangesloten groenzone. Voor verplaatsingsrecreatie als wandelen is het voordelig om een grotere groenzone te hebben, omdat de wandelaars een parkoverstijgende ronde kunnen maken;
- het park is uniek in haar omgeving, vooral qua inrichting, maar ook door haar verbondenheid met de gemeente en haar gebruik bij trouwpartijen;

- de gebruikers waarderen de rust tegenover hun woning, die er over het algemeen heerst;
- daarnaast wordt het park positief gewaardeerd om zijn groene uitstraling.

Afb. 14: Wateroverlast.

Afb. 15: Zwerfafval in het park.

4.2 Knelpunten

Knelpunten zijn de zwakke kanten van het park. Ze zijn doorgaans obstakels naar een succesvol projectgebied. Knelpunten zullen vaak moeten worden verholpen en zijn in dat geval opgenomen in de opdrachtomschrijving bij stap 01.

Gemeente Woudenberg ervaart verschillende knelpunten in het 'De Beaufortpark':

- de lage ligging van het park zorgt regelmatig voor wateroverlast en slechte begaanbaarheid van de paden. Naast de paden is het na regenval drassig;
- omwonenden van het park geven aan regelmatig overlast te ondervinden van verschillende gebruikersgroepen en zwerfafval in het park;
- de inrichting van het park is gedateerd, minder aantrekkelijk voor gebruikers en omwonenden;
- de beplantingsoorten zijn 'lukraak' gekozen;
- het park zou als verbinding kunnen functioneren tussen woonwijk en winkelgebied, maar door de slechte padenstructuur wordt hier minder gebruik van gemaakt dan haar potentie;
- door de toevoeging van steeds weer andere beplanting, zonder rekening te houden met de al aanwezige beplantingen wordt het park rommelig;
- door de conventies van tuinstijlen niet zo nauw te nemen wordt de inrichting van het park een onherkenbare structuur;
- de beplanting in het park is zeer divers, maar heeft weinig sierwaarde. Ook het straatmeubilair straalt soberheid uit. Door de weinige prikkels die gebruikers van hun omgeving krijgen is de belevingswaarde beperkt;

- de sloot bij de kruising met de noordelijke Parklaan heeft steile hellingen die gevaarlijk zijn voor kleine kinderen;
- doordat het park voor een groot deel in één keer overzien kan worden is er weinig verrassing en is het park snel 'saai' voor gebruikers. De afwezigheid van 'gezellige' zithoekjes zorgt ervoor dat het minder aantrekkelijk verblijven is in het park;
- de duurzaamheid in de tijd van het park wordt verminderd doordat beplantingen die groot kunnen worden te dicht op elkaar zijn geplant. Bomen en struiken krijgen niet genoeg licht, groeien lang uit en lopen hierdoor misvormingen op. Nieuwe bomen kunnen niet groeien doordat ze onder de kronen van andere bomen zijn geplant en;
- de veiligheid van voetgangers en fietsers op het kruispunt Parklaan-Schans is mogelijk in het geding doordat automobilisten snel via de noordelijke Parklaan naar de parkeerplaats bij het (toekomstige) cultuurhuis gaan. Bij het verlaten van de parkeerplaats is er zeer weinig overzicht op de fietsers die vanaf 'De Nieuwe Poort' komen. Daarnaast is er voor voetgangers geen rechte oversteek over de kruising mogelijk, waardoor de veiligheid van voetgangers in het geding komt.

Naast deze knelpunten zullen bij 'Stap 05: informatie verzamelen' ook verschillende knelpunten en kansen voortvloeien uit de analyse.

4.3 Kansen

Elk projectgebied kent kansen. Kansen voor de toekomst liggen in sommige gevallen voor het oprapen, alleen zijn ze nooit aangegrepen om het gebied te verbeteren. Kansen zijn niet alleen oplossingen voor knelpunten, maar zijn ook extra toevoegingen die niet altijd noodzakelijk zijn om uit te voeren, maar wel een toegevoegde waarde hebben.

Het 'De Beaufortpark' kent vier kansen:

- de oevers van de vijver zijn kansrijk om de natuurwaarde in het park te verhogen, in de huidige situatie heeft het park een beperkte natuurwaarde. Alleen de vijver en haar oevers hebben enige natuurwaarde. Door de eentonige beplanting biedt ze in de huidige situatie geen leefgebied aan fauna;
- de ligging van het park, dicht bij de winkelstraat, het nieuwe cultuurhuis en het gemeentehuis maakt het park kansrijk voor activiteiten en evenementen;
- de aanwezigheid van historische structuren geeft aanknopingspunten om structuurdragers te realiseren en;
- de grote betrokkenheid van de bewoners aan de Parklaan, de weg rond het park, geeft veel kansen tot participatie inzake de toekomst van het park en het project.

Afb. 16: Kansrijke oever(s).

4.4 Bedreigingen

Bedreigingen zijn zaken die in de toekomst een gevaar kunnen zijn voor het projectgebied. Bedreigingen in kaart brengen zorgt voor de bewustmaking van reële gevaren. Bedreigingen moeten ten allen tijden goed in het vizier worden gehouden.

De bedreigingen van het 'De Beaufortpark' komen vooral voort uit de gebeurtenissen uit het verleden. Deze kunnen in de toekomst weer een rol gaan spelen. Bedreigingen zijn:

- het 'De Beaufortpark' heeft in het verleden geleden onder verkleining van het park. Eerst onder eigendom van de heer De Beaufort door de aanleg van de Parklaan en de huizen hierlangs en later, na schenking aan de gemeente, door de aanleg van de noordelijke Parklaan, de aanleg van de winkels en het marktplaatsje aan 'De Nieuwe Poort', de verbreding van de Maarsbergseweg, door aanleg van de straat 'De Nieuwe Poort' en de aanleg van parkeerplaatsen bij het gemeentehuis en bij apotheek Woudenberg. Al deze verkleiningen hebben gezorgd dat het park bijna met de helft afgenomen is ten opzichte van de originele situatie van 1909. De afspraken vermeldt in het overdrachtsdocument van het park beschermt de bestemming van het park en de

Parklaan. Het overdrachtsdocument kan worden gevonden in bijlage B;

- het park leidt onder matig onderhoud. Deels valt dit te wijten aan het waterknelpunt, dat het maaibeheer bemoeilijkt. De achterstallige snoei is ontstaan in de jaren '90 door het uitblijven van groot onderhoud. Het resultaat van het matige onderhoud van de laatste jaren is dat veel beplanting nu onherstelbaar uitgegroeid en misvormt is. Beheer dat het af laat weten vormt voor de toekomst een bedreiging, gezien dat regelmatig beheer heel belangrijk is om te voorkomen dat knelpunten opnieuw kunnen ontstaan en;
- omwonenden van het 'De Beaufortpark' zijn van mening dat onderhoud (vooral het groot onderhoud) lang op zich laat wachten. De meeste (62%)* bewoners voelen zich betrokken bij hun woonomgeving. Een deel hiervan heeft in het verleden zorg gedragen voor een deel van het onderhoud (afval ruimen). De bedreiging bij dit probleem is dat omwonenden 'moe worden' van de in hun ogen trage vooruitgang van het park en hun betrokkenheid verliezen. Dit terwijl het heel belangrijk is om bewoners te verbinden met hun woonomgeving en ze het liefst actief te betrekken.

* 62% is afgeleid uit de resultaten van de vragenlijst die bij stap 05 gebruikt is voor het verzamelen van informatie.

Afb. 17a: Veldschans.

Afb. 17b: Schanspark.

Afb. 18: Fotocollage historische afbeeldingen 'De Beaufortpark'.

Stap 05:

Informatie
verzamelen

De vijfde stap is gericht op het analyseren van het projectgebied. In deze stap wordt een verdieping gemaakt voor de informatie verzameld in stap 04. Voordat aan oplossingen gedacht kan worden moet eerst een grondige analyse worden gemaakt om zo veel mogelijk aspecten helder in beeld te brengen. Allereerst wordt het beleid geanalyseerd en verder wordt bij deze analyse onderscheid gemaakt tussen de ruimtelijke en de sociale aspecten van het projectgebied.

Het bestuderen van een referentiegebied kan behoren tot stap 05, maar is niet noodzakelijk. Het kan een meerwaarde zijn voor het project en kan leiden tot nieuwe inzichten of juist vermoedens bevestigen.

Het is aan te raden eerst het beleid te onderzoeken, daarna de ruimtelijke analyse te maken, alvorens aan de sociale analyse te beginnen. Deze volgorde is nodig, omdat men anders geen goede gebruikersprofielen (stap 5.7) en vragenlijsten (stap 5.9) kan opstellen. Kortom: de kennis verworven in de ruimtelijke analyse is nodig om de sociale analyse naar behoren te kunnen doen.

5.1 Beleid

Het beleid vormt een onmisbaar onderdeel voor het project. Het beleid vormt namelijk de kaders van het project. Doorgaans staat beleid voor enkele jaren vast. Vastgesteld beleid van hogere overheden is vaak algemener verwoord, maar is leidend voor het beleid van lagere overheden.

Beleidsstukken

Voor Woudenberg zijn er verschillende beleidsstukken die een passage hebben opgenomen over het projectgebied. Niet al deze stukken zijn opgenomen, omdat ze soms niets toevoegen aan wat in andere beleidsstukken al aangegeven is. Voor het project van toepassing zijn: het Groenbeleidsplan 2011, Bomenbeleidsplan 2005, Toekomstvisie Woudenberg 2015, Waterbeleidsplan 2010-2015 van Waterschap Vallei & Eem, Participatiebeleid, Dossier Beaufortpark en het Schenkingsafschrift.

Groenbeleidsplan 2011

Woudenberg is een aantrekkelijke en aangename groene gemeente, gelegen op de grens van de Gelderse Vallei en Utrechtse Heuvelrug. Burgers en toeristen waarderen de gemoedelijkheid en groene uitstraling van de kleine gemeente.

Het groenbeleidsplan is gebaseerd op meerdere uitgangspunten, waarvan vijf belangrijk zijn, namelijk:

1. groen is waardevol voor de leefomgeving;
2. koesteren van het groen, maar wel rationeel;
3. realiseren van groene kwaliteit;
4. deskundig beheren en;
5. groen moet duurzaam zijn.

Het groenstructuurplan geeft aan hoe de gemeentelijk groenstructuur is. Bomen die opgenomen zijn in de groenstructuur hebben een belangrijkere status dan andere bomen (met uitzondering van monumentale bomen en bomen in parken). In het plangebied zijn eikenstructuren aanwezig langs de Schans (weg) die behoren tot

de hoofd- dan wel subgroenstructuur. Deze bomen zijn dus belangrijker. De andere aanwezige bomen staan in parken. Ze zijn belangrijker dan losse straatbomen, maar hebben geen speciale 'rechten', omdat er geen criteria zijn die de bomen beschermen. Enkel de kapvergunning. In het 'De Beaufortpark' zijn twee monumentale bomen aanwezig, namelijk de Moerascipres vlak naast de gevel aan de achterzijde van het gemeentehuis en de 'hangboom' (Reuzenlebensboom) in het middengedeelte van het park.

Afb. 19: Waardevolle Moerascipres naast gemeentehuis.

Bomenbeleidsplan

Het bomenbeleidsplan geeft de gemeente handvatten om knelpunten met bomen consistent te kunnen oplossen en in de toekomst te voorkomen. Voor zowel de ontwikkeling, beheer en onderhoud als handhaving en interne en externe communicatie zijn in het beleidsplan kaders opgenomen die gebaseerd zijn op de algemene visie van de gemeente op bomen. Deze kaders zijn:

- de groene uitstraling van Woudenberg behouden, versterken, kwalitatief verbeteren en waar nodig vergroten;
- bomen worden speciaal aangeplant voor het algemeen belang en hebben daarom een speciale status. Bij aanplant van bomen dient rekening gehouden te worden met overlast die de bomen kunnen veroorzaken en;
- ook particuliere bomen zijn van belang omdat ze door een bijzondere leeftijd, grootte of soort waardevol kunnen zijn.

Bomen zijn belangrijk voor de bescherming en verbetering van het leefmilieu. Zo spelen ze een belangrijke rol bij wonen, werken, recreëren, spelen, gezondheid, sociale cohesie en ontspanning.

Voor het ontwerp en inrichting geldt dat rekening gehouden moet worden met de functies die de toekomstige inrichting moet krijgen. Bomen moeten voldoende ruimte krijgen om de functies te ondersteunen. Hinder moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Indien mogelijk moeten de al aanwezige bomen zo veel mogelijk behouden en geïntegreerd worden in de (her)inrichting. De waarde van bomen neemt toe met intensiteit van het gebruik van de openbare ruimte.

Het 'De Beaufortpark' wordt zelfs aangemerkt als "van grote waarde" zijnde.

Voor de boomsoortkeuze geldt dat er een gradiënt cultuur-natuur van dorpskern naar buitengebied moet zijn. De boomgrootte moet worden afgestemd op de locatie van aanplant: woonwijken: 3e orde, ontsluitingswegen: 2e orde en parken: 1e orde.

Toekomstvisie Woudenberg 2015

In de Toekomstvisie Woudenberg 2015 staan algemene doelen opgesteld voor de verbetering van het leefklimaat in Woudenberg tegen 2015. Dit verbeteren van het leefklimaat wordt nodig geacht om: rekening te houden met nieuwe wensen en behoeften uit de bevolking in Woudenberg, door een verschuivende leeftijdsopbouw, door een veranderende samenstelling van de huishoudens, door een toenemende mobiliteit en door nieuwe leefpatronen van inwoners. De inrichting van de openbare ruimte is hier onderdeel van.

Een belangrijke gedachte van de Toekomstvisie is het versterken van de identiteit van Woudenberg en het bewust omgaan met de dragers van die identiteit.

Het gemeentehuis samen met het 'De Beaufortpark' en de schans (park Veldschans) zijn twee van de zeven identiteitsdragere, die in de toekomstvisie van Woudenberg worden aangemerkt. Het oorlogsmonument in het park is niet speciaal genoemd in de visie, maar er staat wel dat oorlogsmonumenten structuurdragere zijn. Daarmee zouden binnen dit project drie van de zeven identiteitsdragere gemoeid zijn. Het 'De Beaufortpark' wordt zelfs aangemerkt als "van grote waarde" zijnde.

Uit de Toekomstvisie Woudenberg 2015 vloeien vijf belangrijke kwaliteitspeilers voort.

1. Duurzaamheid in de tijd
Binnen de bebouwde kom wordt rekening gehouden met de aanwezige zichtlijnen en karakteristieke elementen. Daarnaast streeft de gemeente naar een kwalitatief goede inrichting van de openbare ruimte die voor veel functies gebruikt kan worden. Bomen moeten op hun plantplaats oud kunnen worden, wat betekent dat rekening gehouden moeten worden met de standplaats en de eigenschappen van de boom.

2. Identiteit en pluriformiteit van Woudenberg
Onder identiteit en pluriformiteit wordt verstaan het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteiten waarmee Woudenberg zich onderscheidt van andere gemeenten. Door deze identiteit te versterken wordt de leefbaarheid en herkenbaarheid van de woon- en werkomgeving vergroot. Ruimtelijke identiteitsdragere zijn bijvoorbeeld het karakteristieke landschap, de landgoederen, het gebied rondom de Grote Kerk in de dorpskern, maar ook losse elementen als de Piramide van Austerlitz.

3. Betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking
De gemeente wil gezamenlijk (gemeente, inwoners en bedrijfsleven) de toekomstvisie waarmaken door vroegtijdig kennis en informatie uit te wisselen en samen te werken. Participatie staat hoog in het vaandel van de gemeente.

4. De leefbaarheid van Woudenberg
Leefbaarheid is het resultaat van allerlei maatschappelijke en fysieke factoren. De aandacht van de gemeente ligt bij alle maatschappelijke groepen, met specifieke aandacht voor de kwetsbare groepen. Daarnaast spelen hierbij sociale betrokkenheid en maatschappelijke deelname een belangrijke rol.

Ruimtelijk gezien is er een duidelijke wisselwerking tussen leefbaarheid en de dagelijkse leefomgeving. Er wordt daarom gestuurd naar:

- een goed ingerichte en onderhouden omgeving die bijdraagt aan de leefbaarheid (hier ligt een relatie met beeldkwaliteit en kwaliteit van de openbare ruimte);
- een herkenbare omgeving met eigen, unieke kwaliteiten (hier ligt een relatie met het versterken van de identiteit van Woudenberg) en;
- een omgeving waarin mensen zich veilig voelen: hierbij zijn sociale veiligheid, verkeersveiligheid, inbraak- en brandpreventie belangrijk.

5. Beeldkwaliteit en kwaliteit van de openbare ruimte
De openbare ruimte in Woudenberg moet het landelijk gebied weerspiegelen. Woudenberg is een "dorp in het groen". Het betekent dat er minder ruimte is voor inbreiding van bebouwing, omdat anders het groene en landelijke karakter van de plaats verloren kan gaan. Daarnaast zijn er verschillende groene assen in Woudenberg, dat zijn de wegen waarlangs het dorp ontstaan is.

Waterplan 2010-2015 Vallei & Eem

Uit het Waterplan 2010 -2015 van Waterschap Vallei & Eem blijkt, naast de informatie bij stap 5.5 over biodiversiteit en waterkwaliteit, dat Woudenberg in het stroomgebied van de Heiligenbergerbeek ligt. Het 'De Beaufortpark' ligt in de functie stedelijk gebied.

Stroomgebied Heiligenbergerbeek

Het stroomgebied van de Heiligenbergerbeek ligt tussen het Valleikanaal en de Utrechtse Heuvelrug en beslaat ruim 11.000 hectare. Het omvat behalve de Heiligenbergerbeek ook de Woudenbergse Grift en de Heigraaf.

Het water van de Heiligenbergerbeek stroomt bij normale omstandigheden door Amersfoort, tot bij de Monnikendam en vandaar buitenom de binnenstad door de Oostelijke Singelgracht naar de Eem. Een klein deel van het water stroomt door de stadsgrachten naar het Spui en de Koppelpoort. Bij hogere afvoeren kan het teveel aan water via de Vosheuvelbeek naar het Valleikanaal worden afgelaten.

Functie stedelijk gebied

Het doel in deze gebieden is het voorkomen van wateroverlast en watertekort en het behouden en versterken van de beleevingswaarde, de recreatieve waarde en de ecologische waarde van het water. Het watertekort en -overlast wil men voorkomen door zo lang mogelijk water vast te houden op de plaats waar het neerkomt. Daarnaast wordt het beleid gericht op het voorkomen van wateroverlast in omliggende gebieden en het verminderen van lozingen van verontreinigende stoffen.

Beleid op wateroverlast

Het 'De Beaufortpark' heeft een groot gedeelte van het jaar te maken met drassige bodem. Dit wordt niet automatisch gezien als wateroverlast, gezien hier normen voor vastgesteld zijn door het waterschap. Deze normen zijn gelijk aan de werknormen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). Een werknorm is uitgedrukt als de maximaal toelaatbare kans per jaar dat het maaiveld vanuit het oppervlaktewater wordt overstroomd. In het gebied buiten de bebouwde kom is grasland het overwegende landgebruik. Daarom geldt voor het gehele buitengebied een norm van 1/10 per jaar. Voor de bebouwde kom geldt een norm van 1/100 per jaar. Volgens Waterschap Vallei & Eem heeft het stedelijk gebied van Woudenberg niet te maken met wateroverlast, maar met een toenemend watertekort. De voorjaarsgrondwaterstand zou 40 tot 60 centimeter onder het maaiveld liggen. Het hoogste waterpeil is 0 -20 of 20-40 centimeter beneden het maaiveld.

Participatiebeleid

Gemeente Woudenberg heeft burgerparticipatie hoog in het vaandel staan. Ze heeft er een stuk over opgenomen in de Raadsagenda Woudenberg 2011-2014.

"De bevolking en de maatschappelijke organisaties dienen betrokken te worden bij de (verdere) ontwikkeling van genoemde beleidsthema's. Aard en vorm van burgerparticipatie kan per thema verschillen en dient per situatie te worden gekozen."

Daarbij verwijst 'genoemde beleidsthema's' naar de veertien thema's die de voor de raad geformuleerd zijn. Deze thema's zijn echter niet van toepassing op het 'De Beaufortpark' en daarmee is het niet verplicht om burgerparticipatie toe te passen bij het project. Het wordt wel gezien als een toevoeging voor het project.

Dossier Beaufortpark

In het dossier Beaufortpark worden alle poststukken met betrekking tot het park opgeslagen. Daarnaast zijn er beleidsstukken in te vinden, zoals het schenkingsafschrift. De communicatie met bewoners (vooral klachten en de reacties van de gemeente hierop) zijn te achterhalen. Het achterhalen van deze informatie geeft inzicht in de problemen omtrent het park zoals ze worden ervaren door de bewoners. Uit de reacties van de gemeente wordt opgemaakt op welke wijze de gemeente communiceert met haar bewoners en wat haar voornemens zijn met het park.

Uit het verslag vergadering vrijdag 11 jan. 2008 en donderdag 13 mrt. 2008 bleek dat bewoners van de Parklaan vinden dat er overlast is van drank/ drugs, afval (flessen, naalden, condooms, lege wietzakjes), geluidsoverlast, brommers en auto's in het park, wateroverlast, slechte grondhoogten van het gazon en een onveilige sloot. Ze zijn ook van mening dat de politie te tolerant is en geven aan teleurgesteld te zijn in de gemeente en vindt dat die haar afspraken

niet na is gekomen. Uit hetzelfde verslag bleek tevens dat de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is aangescherpt en nu luidt:

"Het is verboden op of aan de weg of in een voor het publiek toegankelijk gebouw of vaartuig deel te nemen aan een samenshooling, zich onnodig op te dringen, door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot wanordelikheden of in groepsverband dan wel afzonderlijk anderen lastig te vallen, te vechten of op andere wijze de openbare orde te verstoren". Daaronder wordt verstaan: "het zich in groepsverband zonder redelijk doel op of aan de weg op te houden of te bewegen van 22.00 tot 06.00 uur."

De gemeente geeft geen voorkeur aan het vermelden van de APV op borden aan de rand van het park. Dit zorgt voor een woud aan borden en is onnodig, omdat een ieder geacht wordt de APV te kennen. De gemeente geeft aan auto's in het park niet te kunnen voorkomen door alleen bestemmingsverkeer toe te laten. Ze geeft hekjes als optie, maar deze wordt niet gewenst door bewoners. De wateroverlast op de paden (van mijnsteen) kenmerkt zich in veel plassen, als noodmaatregel worden de slechte stukken door de gemeente verbeterd.

Uit het Rapportformulier eigen initiatief: postregistratienummer 08.37561 (18 juli 2008) blijkt dat de laatste grote onderhoudsbeurt van het park ruim 18 jaar geleden is geweest.

Uit de brief betreft groot onderhoud beaufortpark, nr. 77472, 3 mei 2011 blijkt dat bewoners meer activiteiten willen in het park. Uit de brief reactie gemeente op "aanwezigheid jongeren in Beaufortpark", 3 feb. 2010, archief 8 feb. 2010, nr. 54411 blijkt dat sommige bewoners aangeven dat ze helemaal geen overlast ondervinden in het park.

Schenkingsafschrift (servituut)

Het 'De Beaufortpark' was op 8 augustus 1932 geschonken aan de Gemeente Woudenberg. Bij deze schenking is een servituut opgesteld. Het is een schenkingsafschrift, met daarin afspraken verbonden aan de schenking. Zowel de schenkende als de ontvangende partij zijn gebonden aan deze afspraken. Hoewel niet alle elf afspraken meer relevant zijn, gelden deze en de relevante afspraken nog steeds voor de daarin genoemde percelen, waaronder het 'De Beaufortpark' valt.

De relevante afspraken die van toepassing zijn, zijn:

"... alles toebehoorende aan Laanzicht, voortdurend als openbaar park en weg in stand te houden en als zoodanig behoorlijk te onderhouden, alsmede den aan den heer Jonkheer Hooft van Woudenberg van Geerestein toebehoorenden weg ..."

"Het is verboden aan gemelde onroerende goederen eene andere bestemming te geven dan de tegenwoordige van park en weg."

"Het verbod in het vorig artikel vervat wordt gevestigd als erfdienstbaarheid ten laste van de af te stane percelen ..."

Afb. 20: Het zegel van de notaris.

"De gemeente is niet bevoegd voormelde onroerende goederen te vervreemden en daarop zakelijke rechten te vestigen."

"De lasten en belastingen van het onroerend goed zijn van den dag van het teekenen van de akte van afstand af voor rekening van de gemeente."

Het schenkingsafschrift is een uniek document en zal hiervoor in bijlage B verschijnen.

Overleg College van Burgemeester & Wethouders
Het project is een politiek gevoelig onderwerp en wordt daarom nauw gevolgd door het College van Burgemeester & Wethouders. Het contact met bewoners is daarom iets dat met zorg gedaan moet worden. In dit project wordt een participatietraject gehouden, wat aangeeft dat er veelvuldig contact is met bewoners. Het is noodzakelijk eerst te overleggen met het College van Burgemeester & Wethouders en zo nodig de communicatie wat aan te passen aan de wensen van de politiek.

RUIMTELIJKE ANALYSE

De ruimtelijke analyse zal onder andere inzicht geven in de ontwikkelingen van het park. De ruimtelijke analyse zal bestaan uit de geschiedenis, rol van het park, omgevingsfactorenanalyse en biodiversiteitsplan.

Geschiedenis is niet van belang voor moderne plekken waar historie geen rol speelt. Voor historische plekken is het onverantwoord, om zonder enige kennis van de historie te nemen, een toekomstadvies te doen.

De rol van het park in zijn omgeving, de omgevingsfactorenanalyse en biodiversiteitsplan worden gehouden om inzicht te verschaffen in deze zaken, zodat er besloten kan worden in hoeverre er rekening gehouden moet of kan worden met deze zaken voor het toekomstadvies.

Afb. 21: Woudenberg met De Schans als park.

5.2 Geschiedenis

Ondanks dat het park slechts ± 100 jaar oud is, kent het een rijke historie. Door de tijd zijn er verscheidene aanpassingen gedaan, maar ondanks dat is het ontwerp zoals in 1928 nog goed zichtbaar en zijn zelfs kenmerken van daarvoor zijn nog zichtbaar.

Locatie

Het nader specificeren van de locatie van het projectgebied zegt veel over de relatie tot haar context. Ook de bouwtijd van de eventuele wijk rond het projectgebied leidt tot inzichten met betrekking tot gebruikers en sfeer.

Het 'De Beaufortpark' is gelegen in het centrum van Woudenberg. In de huidige situatie is het het perceel ten oosten van de kavel met adres Parklaan 1. Voor 1832 betrof het perceel nr. 378 en 422 t/m 424 van Sectie E, genaamd De Wetering, het tweede blad, zoals te zien is op afbeelding 21. Op de afbeelding rechts daarnaast is te zien dat de naastgelegen schans daarentegen lag aan de andere kant van de Scherpenseelsche weg en behoorde tot Sectie B, genaamd Geerestein, het derde blad. Het betrof de percelen 515bis t/m 517c. De ligging dicht bij het kruispunt met de wegen (zoals ze nu heten) Voorstraat/ Dorpsstraat – Maarsbergseweg/

Afb. 22: Woudenberg met De Schans als park.

Geerensteinselaan zorgt ervoor dat er altijd veel verkeer langs het park komt. De bebouwing is rond 1840 aan de Dorpsstraat al sterk uitgebreid. Woudenberg heeft nog geen echt park, alleen De Schans (zie kaart) is ingericht als wandelpark, maar deze ligt buiten het dorp. Het 'De Beaufortpark' ligt dicht bij de dorpskern, maar ligt toch aan de rand de plaats. Het park is meer kijkgroen voor de meeste inwoners, omdat het park privébezit is. Na de locatie volgt een ruimtelijke ontwikkeling als kronieken.

1133 - 1890

De bisschop van Utrecht verkocht in 1133 een abdij aan drie particulieren. In 1240 besluit de abdij om grond van het Westerwoud in erfpacht te geven aan een edelman. Deze wil het gebied gaan ontginnen en gereed maken voor bewoning. Hij laat een burcht bouwen, de Woudenburcht. Ontginnen trekt werk aan voor arbeiders van buitenaf. Er ontstaan wegen die het gebied gemakkelijker bereikbaar maken. In 1820 waren dat de Geerensteinsche laan, Eikersche dijk, Griftdijk, Weteringsche dijk, Scherpenseelsche weg en het Maarnens wegje. Rond dit kruispunt ontstaat geleidelijk Woudenberg, genoemd naar de Woudenburcht. Als onderdeel van de Grebbslinie moesten er schansen worden gebouwd ter verdediging van het achterliggende land.

Afb. 23: Woudenberg in 1811-1832.

Door de goede bereikbaarheid van Woudenberg is de schans ter plaatse eerst aangelegd. Wanneer Woudenberg groeit wordt de oost-west as, de Scherpenseelsche weg, door steeds meer verkeer gebruikt. De ligging van de schans blijkt niet zo handig en al snel wordt de weg dwars over het noordelijke deel van de schans gelegd. Dit is het begin van de aftakeling van de schans.

Tussen 1832 en 1872 gebeurt er niet veel. Er worden wel huizen bijgebouwd, maar niet noemenswaardig veel. In 1872 is er sprake van meerdere kleine parken. Deze waren echter niet openbaar toegankelijk. Het buitengebied van Woudenberg bestaat dan vooral uit boerenland met vele houtwallen. Daarnaast landgoederen uit de ontstaansperiode van Woudenberg. Van het 'De Beaufortpark' is nog geen sprake.

De schans is in 1890 aan de zuid- en westzijde beplant met bomen. De schans wordt van baroktuin veranderd in een landschappelijke tuin.

Afb. 24: Woudenberg in 1830-1850.

Afb. 25: Woudenberg in 1850-1864.

Afb. 26: Woudenberg in 1872.

Afb. 27: Woudenberg in 1890.

1909 - 1936

In 1909 is er sprake van een landschappelijke tuin achter huize Laanzicht. Die landschappelijke tuin en het landhuis zijn in eigendom van de vooraanstaande familie De Beaufort. Het park bestaat dan nog voornamelijk uit grasland, omringd door houtwallen, terwijl de schans al dichter beplant is.

In 1932 is het park verder ontwikkeld en is er een vijver gegraven. De schans zelf wordt nog verder beplant. De militaire gebouwen op de schans zijn in 1930 in gebruik als hotel-pension-restaurant "De Schans". Huize Laanzicht komt leeg te staan en niemand van

Afb. 28: Woudenberg in 1909.

de familie De Beaufort wil er wonen. Toevallig staat het oude gemeentehuis in de weg voor de verbreding van de Geerensteinsche laan. De gemeente laat haar oog vallen op de locatie Laanzicht. De Beaufort gaat akkoord wanneer de gemeente een jaarlijkse afkoopsom van f300,- betaald.

Op 9 december 1931 laat Willem Hendrik de Beaufort, houtvester uit Maarn, een ontwerp voor het landgoed maken door een tuinarchitect uit Zeist (D. Meeuwenberg). Op 8 augustus 1932 tekenen alle partijen het schenkingsafschrift en is Gemeente Woudenberg officieel eigenaar van het landgoed.

Afb. 29: Woudenberg in 1932.

De gemeente laat huize Laanzicht in 1935 slopen en laat een nieuw gebouw ontwerpen in de Oudhollandse stijl. Een jaar later, op 14 oktober 1936, wordt het in gebruik genomen. Het achterliggende park krijgt hierdoor een openbaar karakter.

1939 - 2008

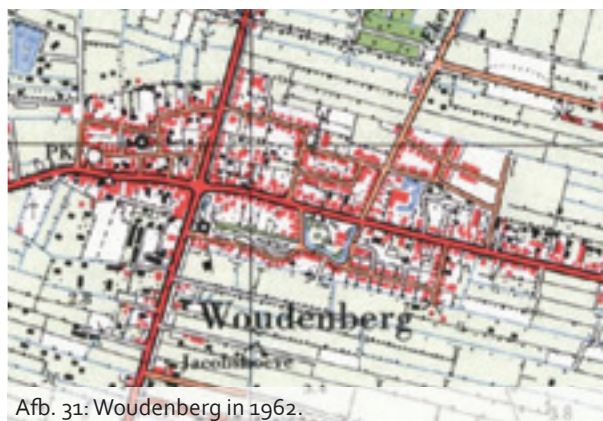
Tijdens de Tweede Wereldoorlog gebruiken de Duitse bezetters de gebouwen op de schans als onderkomen. Ze camoufleren de gebouwen en maken dankbaar gebruik van de opgeslagen jenever. De gebouwen blijven gespaard en doen na de bevrijding weer dienst als hotel-pension-restaurant.

Afb. 30 Woudenberg in 1952.

In 1952 is het park met de helft verkleind door bebouwing van het park en aanleg van de Parklaan. In 1952 is een deel van de schans weer vrijgemaakt van bomen, alleen de omwalling is nog beplant. Het parkdeel dat in 2011 onder de naam Schanspark bekend zal zijn wordt bebouwd met huizen. Woudenberg breidt nu ook naar het oosten en zuiden uit. Er beginnen houtwallen te verdwijnen uit het buitengebied.

In 1962 zijn een groot deel van de houtwallen verdwenen, maar de noordelijke houtwal langs het 'De Beaufortpark' staat nog. Een deel van de

Afb. 31: Woudenberg in 1962.

beplanting op de schans is verdwenen. In 1973 is de noordelijke houtwal van de kaart verdwenen, daar ligt een sloot. Woudenberg groeit sterk aan de westkant, helemaal tot aan de Woudenbergsche Grift, tevens in het noorden. In 1974 wordt het hotel-pension-restaurant "De Schans" afgebroken tot de laatste steen. In de parken lijkt tot 1992 de tijd stil te staan. Woudenberg breidt gedurende die tijd in verschillende fases uit in het zuiden, beginnende in het oosten. In 1992 wordt er een groot complex op de schans gebouwd, namelijk "Residence De Schans". Deze portiekflat is voornamelijk voor ouderen bedoeld. Rond dezelfde tijd worden aan de noordkant

Afb. 33: Woudenberg in 1982.

Afb. 32: Woudenberg in 1973.

Afb. 34: Woudenberg in 1989.

van het 'De Beaufortpark' meerdere semi-bungalows gebouwd. Om deze bereikbaar te maken voor de auto wordt het bestaande parkpad uit 1931 verandert in een straat, het draagt de naam Parklaan, net als aan de zuidzijde. In 1995, na het maken van de kaart, is er een rondweg aangelegd langs het zuidelijke gedeelte van Woudenberg, genaamd de Randweg.

In 2005 zijn de huizen langs de Maarten van Rossumweg niet meer aanwezig. Het grootste gedeelte van het resterende boerenland binnen de rondweg wordt bebouwd met woningen. In 2007 beginnen de werkzaamheden voor nieuwe

Afb. 35: Woudenberg in 1995.

Afb. 36: Woudenberg in 2005.

bebouwing langs de Maarten van Rossumweg, bestaande uit multifunctioneel centrum "De Schans", koopwoningen, huurappartementen en koop-penthouses. Daarnaast zal een nieuw park, het Schanspark, in het centrale gedeelte komen. Het park bestaat voornamelijk uit gras met enkele bomen. Een gedeelte van het gras is ingericht als wadi.

2008 - heden

Het 'De Beaufortpark' is nog steeds het verlengde van een landhuis, namelijk het gemeentehuis. Van de totale oppervlakte dat het park ooit had, is slechts minder dan de helft over. De vijver uit 1932 is nog aanwezig, maar vormt nu de zuidrand van het park. De houtwal vlak achter het huis bestaat tegenwoordig voornamelijk uit verschillende soorten struiken en kruidachtige gewassen. Verder is er een eikenbosje, dat het zicht vanuit en naar het huis tegengaat.

Het grootste deel van het park is gazon, met hierin perken met rozen en laurierkers. Verder siert een uiteenlopend scala aan soorten bomen het park, zowel inheemse soorten als exoten. De logica achter de standplaats van bomen is soms ver te zoeken.

Aan de Veldschans is nog goed te zien dat het een oud soort fort (schans) is. Het park is stervormig geweest, met drie bastions, waarvan er twee verloren zijn gegaan. Ondanks dat, is met de gedeeltelijke omgrachting van de aarden landwerken en de toegangsbrug, nog altijd op dezelfde plaats, goed te zien hoe het hoort te zijn. De schans heeft door de karakteristieke een hoge potentie in de toekomst een 'mooi', historisch park te worden. Op de schans zijn nu verschillende perken met lage heesters en bolbomen.

In het Schanspark staan groepen van verschillende boomsoorten. De beplanting in het park bestaat voor de rest enkel uit gras. Door de jonge leeftijd van het park heeft het nog weinig karakter gekregen en doet het voor de gebruiker kaal en modern aan. De

veelgebruikte boomsoort (zuilbeuk) heeft een smalle kroonvorm, waardoor het park ook in de toekomst een open karakter blijft houden, waardoor het park in zijn geheel overzichtelijk zal blijven. Veel overzicht brengt weinig spanning en maakt het voor de parkgebruiker 'saai'.

Stijl van het park

Bij inrichtingsvraagstukken is het belangrijk de huidige stijl te herkennen. Vooral als de stijl historisch van belang is, zodat hiermee in stap 07 rekening mee gehouden kan worden.

Een tuinstijl hanteren bij het inrichten van parken voorkomt verrommeling en zorgt dat aan de hand van de conventies van de landschapsarchitectuur gefundeerde beheerkeuzes gemaakt kunnen worden, evenals het beplantingssortiment. Er kan namelijk geen twijfel bestaan over de 'juistheid' van de structuur, het wel of niet 'passend' zijn van beplantingssoorten en het nemen van (voor bewoners soms ingrijpende) beslissingen zoals bomenkap. Het is immers gebaseerd op het handhaven van de kwaliteit van de openbare ruimte. Voor bewoners is een park herkenbaarder en beter gewaardeerd als de tuinstijl te herkennen is.

Het 'De Beaufortpark' heeft kenmerken van de Engelse Landschapstijl: een vijver met waterlilies en slingerende paden. Oudere bomen zijn in groepen geplant. Het heeft ook invloeden van Romantische tuin, namelijk: rozenborders en een zitplek aan het water, gericht op een fontein. Er is een deel parkbos, zoals bij landgoederen gebruikelijk is, met exotische boomsoorten en streekeigen beplanting.

In het park is geen tot weinig rekening gehouden met de traditionele conventies van de landschapsarchitectuur, waardoor verrommeling van de structuur dreigt.

De schans, nu bekend als de Veldschans is van oudsher een grondwerk die vrij onopvallend in de omgeving op gaat. Gedurende de jaren zijn er echter een groot aantal bomen op geplant en via natuurlijke weg gegroeid. De zware laanpartijen rondom de schans en de bomen in de Veldschans maken het een bedrukkende, donkere ruimte. In het middengedeelte van de Veldschans zijn cirkelvormige borders met verschillende heesters aanwezig. Verder staan er verschillende soorten bolbomen. De inrichting is niet gebaseerd op een bepaalde stijl en voldoet slechts in beperkte mate aan de oorspronkelijke inrichting voor verdedigingswerken. (Een stervormig grondwerk met doorgaans vier bastions, een gracht en een ophaalbrug aan de veilige zijde van de schans.) Ook hier dreigt verrommeling toe te slaan.

Het Schanspark is in 2008 ontworpen in moderne stijl. Het park bestaat uit een grote grasvlakte met een slingerend pad. Het gras is soms verdiept gelegd, zodat er een wadi ontstaat. Tevens zit er een natuurlijke speelplaats voor kinderen, bestaande uit een gedeelte zand met daarin enkele boomstammen.

Afb. 37: Oude muziekkoepeel.

5.3 Rol van het 'De Beaufortpark' in Woudenberg
Dankzij de centrale ligging van het 'De Beaufortpark' is het bij de meeste Woudenbergers een bekend park. Door de leeftijd van het park (begin 1900) is het aannemelijk te stellen dat vrijwel iedere in Woudenberg geboren Woudenberger vanaf zijn geboorte het park al kent. Het park vormt hiermee ook een onderdeel in het collectieve geheugen van Woudenberg.

Een deel van de Woudenbergers ziet het park als de achtertuin van het gemeentehuis. Dat is niet gek, omdat het van oudsher de tuin van Huize Laanzicht was, waar nu het huidige gemeentehuis staat. In praktijk vormt het park voor een bepaalde groep ouderen een belangrijke wandelroute naar het centrum. Veel fietsers uit het zuidoosten van Woudenberg gebruiken de noordelijke Parklaan als doorgangsroute naar het centrum.

Het gemeentehuis is een trouwlocatie en hiermee ook het 'De Beaufortpark'. Het park is een representatieve omgeving, waar trouwfoto's gemaakt worden. In het verleden werd er met Koninginnedag vrijmarkt gehouden in het park. Mede vanwege de drassige ondergrond is dit verleden tijd.

Het park heeft twee muziekkoepeels gekend, waar naast de plaatselijke filharmonie, ook bekende artiesten hebben opgetreden. Voor een groep muziekliefhebbers is dat een tijd van weemoed.

5.4 Omgevingsfactorenanalyse

Het succes van een openbare ruimte is niet alleen afhankelijk van de inrichting en de voorkeuren van haar gebruikers, maar ook van omgevingsfactoren. Deze factoren worden door overheid en beheer- en ontwerp bureaus geanalyseerd aan de hand van de analyse methode van de bekende stedenbouwkundige Kevin Lynch. In de jaren '60 heeft hij deze analyse methode ontwikkeld, waarmee de kwaliteit van de openbare ruimte meetbaar kan worden gemaakt. De methode was door Lynch oorspronkelijk bedoeld om te gebruiken bij het ontwerpen van wijken, maar kan worden gebruikt voor elk gebied op elke schaal. De methode is algemeen aanvaard als goede methode door vrijwel alle bekende ontwerp bureaus. Ook het ministerie van VROM en WVG heeft al in 1992 in haar nota "*Het beeldkwaliteitsplan, instrument voor kwaliteitsbeeld*" gebruik gemaakt van deze methode.

De omgevingsfactoren zijn opgedeeld in drie categorieën, namelijk structuur, identiteit en betekenis. Alle drie de categorieën zijn even belangrijk. In Kevin Lynch zijn werk "*The Image of the City*" gaat hij vooral in op structuur en identiteit. Zij vormen de fysieke component van de entree. Betekenis is de meest ongrijpbare component. De drie componenten zijn te onderverdelen in verschillende subcategorieën.

In degelijk hedendaags ruimtelijk onderzoek is de zogenaamde Kevin Lynch-methode niet meer weg te denken. Daarom zal bij dit project de methode zeker niet ontbreken. Bij elk onderdeel worden knelpunten en kansen benoemd, zodat meteen duidelijk is waar verbetering mogelijk is.

Structuur

Structuur geeft de inrichting van de openbare ruimte aan. Het is de verdeling van gesloten en open structuren binnen en rond het projectgebied. Deze categorie is te onderdelen in: routes, randen, knooppunten, herkenbare deelgebieden en oriëntatiepunten.

Routes

Routes zijn lijnvormige elementen waarlangs gebruikers zich bewegen. Hierbij wordt in eerste instantie gedacht aan wegen en paden, maar ook watergangen en andere landschappelijke elementen kunnen lijnvormige elementen zijn waarlangs gebruikers zich verplaatsen.

In het 'De Beaufortpark' worden de routes vooral bepaald door de wandelpaden en wegen in en rondom het park. Het noordelijke deel van de Parklaan vormt 'ongewild' ook een belangrijke fietsroute. De watergang rond de schans is daar vooral routebepalend. Aan de oost en west zijde is de watergang zodanig bepalend dat je wel naar de zuid- of noordkant moet lopen om in het park te kunnen komen. Bij het Schanspark zijn het voornamelijk de huizen die langs het park staan die de route bepalen.

Knelpunten

Wanneer het gaat om de route in het 'De Beaufortpark' is het vreemd dat het wandelpad voor een deel gebruik maakt van de straat. Voor de doorgang is dit een "knelpunt". Verder is de verbinding met het centrumgebied niet zichtbaar.

Kansen

Vanuit het Beaufortpark is het niet mogelijk om direct de Veldschans op te lopen. Er bestaan mogelijkheden om meer doorgang te creëren via het parkeerterrein aan de noordkant en/ of aan de noordkant langs het gemeentehuis.

Afb. 38: Autoroutes (Kevin Lynch)

Afb. 39: Fietsroutes (Kevin Lynch).

Afb. 40: Wandelroutes (Kevin Lynch).

Randen

Dit zijn de lineaire elementen die niet als pad gebruikt worden door de gebruiker. Dit zijn de grenzen tussen twee gebieden, lineaire breuken in continuïteit. Zo vormt de sloot in het 'De Beaufortpark' een lineaire breuk. Deze rand vormt alleen een fysieke barrière en geen visuele barrière omdat het mogelijk is om er overheen te kijken. De bomenrij aan de noordzijde van het 'De Beaufortpark' vormt een visuele barrière doordat je er niet doorheen kan kijken, dit komt vooral doordat achter deze bomen beplanting staat die het onmogelijk maakt om verder te kijken.

De bomen rondom de Veldschans vormen alleen een visuele barrière. Dit komt doordat ze deels op een verhoging zijn geplant. Wanneer je daar van onderaf tegenaan kijkt zie je alleen maar een groene kroon. De sloot die daar omheen ligt vormt een fysieke barrière. Samen zorgen deze twee barrières ervoor dat het terrein achter de bomen onbereikbaar lijkt. Bij het Schanspark heb je alleen te maken met harde randen die gevormd worden door de bebouwing die aanwezig is. Deze randen vormen zowel fysiek als visueel een barrière, waardoor het park een langgerekt karakter heeft.

Knelpunt

Door de rand rondom de Veldschans is er bijna geen visuele verbinding tussen de verschillende parken.

Kansen

Er kan een visuele verbinding worden gemaakt met de twee parken door de bastions voor een deel vrij te maken van zichtbelemmerende beplanting. De bastions worden zo uitzichtpunten naar de Veldschans en het 'De Beaufortpark'. Verder kan de historie worden verduidelijkt en teruggebracht.

Afb. 41: Randen (Kevin Lynch).

Afb. 42: Bebouwing vormt een harde rand in het Schanspark.

Afb. 43: De bomenlaan aan de schans maakt het donker.

Knooppunten

Knooppunten zijn locaties waar verschillende stromingen elkaar ontmoeten. Dit zijn over het algemeen (verschillende) verkeersstromen die elkaar ontmoeten. Locaties waar paden elkaar kruisen (blauwe stip op afb. 46) of waar zichtlijnen elkaar kruisen (gele stip op afb. 46).

In het 'De Beaufortpark' zijn er een aantal kruisingen te vinden van verkeersstromen. Dit zijn vooral knooppunten van verschillende voetpaden. Daarnaast is er een kruising tussen voetpaden en wegen aan de west-, oost- en zuidkant van het park.

Knelpunt

Het knooppunt aan de oostkant van het park zorgt voor gevaarlijke situaties. Er kunnen uit vier richtingen auto's en fietsers komen en uit vijf richtingen voetgangers.

Kansen

Verandering van de weginrichting en materialisering kunnen bijdragen aan een veiliger knooppunt.

Afb. 44: Herkenbare deelgebieden. (Kevin Lynch).

Herkenbare deelgebieden

Herkenbare deelgebieden zijn gebieden waarbinnen de elementen visueel of functioneel bij elkaar horen. Daarbij verschillen de deelgebieden sterk van elkaar. Het 'De Beaufortpark' is in te delen in drie afzonderlijke gebieden (zie afb. 44). De drie verschillende gebieden die we onderscheiden zijn: het entreegebied voor (plein) en naast het gemeentehuis (lichtblauw), het gebied direct grenzend aan de achterzijde van het gemeentehuis (blauwgroen) en de rest van het park voorbij de eikengroep (paars). Deze gebieden zijn met name qua gebruik verschillend van elkaar.

Verder vormen zowel de Veldschans (geel) als het Schanspark (groen) ook een apart deelgebied. De Veldschans wordt duidelijk afgebakend door de massieve rand met bomen. Het Schanspark wordt momenteel gekenmerkt door zijn open structuur, waarin gras domineert.

Knelpunt

Het grote aantal herkenbare deelgebieden zorgt voor een 'hokkerig' geheel, hetgeen de samenhang tussen de herkenbare deelgebieden niet bevordert.

Kansen

Door meer eenheid te brengen in de inrichting, met name de beplantingssoort en de locatie van de inrichtingselementen ontstaat al enigszins samenhang. Verder is het belangrijk met zichtlijnen en randen te werken. Ondanks dit is het nodig dat eigenheid van de parken gekenmerkt blijft.

Afb. 45: Zichtlijnen (Kevin Lynch).

Afb. 46: Knooppunten (Kevin Lynch).

Oriëntatiepunten

Oriëntatiepunten zijn herkenbare objecten die specifiek horen bij een bepaalde locatie. Bijvoorbeeld vlaggenmasten en welkomstborden staan meestal bij de entree van een park. Oriëntatiepunten kunnen van verschillende formaten zijn. Zo is de Moerascipres achter het gemeentehuis een groot oriëntatiepunt. Deze boom is van een grote afstand zichtbaar en kan dus ook voor mensen buiten het park een oriëntatiepunt zijn. Verder dienen verschillende grote gebouwen, waarvan er niet meerdere staan, vaak ook als oriëntatiepunt. Het appartementencomplex op de schans en het nieuwe multifunctionele centrum, naast het Schanspark, zijn ook oriëntatiepunten. Oriëntatiepunten zijn van groot belang voor het vergemakkelijken van ruimtelijke verplaatsingen.

Knelpunten

In het 'De Beaufortpark' zijn een paar oriëntatiepunten te benoemen. Jammer genoeg is dat niet mogelijk voor de andere twee parken. Op de Veldschans zou het appartementencomplex aangemerkt kunnen worden als oriëntatiepunt, maar deze is niet goed zichtbaar door de te dichte boomgroepen op de omwalling. Het Schanspark heeft geen oriëntatiepunt in het park.

Kansen

Er kunnen oriëntatiepunten worden toegevoegd, dan wel zichtbaar worden gemaakt.

Identiteit

Identiteit gaat over de eigenheid van het projectgebied. Fysieke eigenheid is afhankelijk van de materialisering en de plaatsing van objecten. De categorie is te onderverdelen in: materialen, kleurgebruik, speciale objecten, historische overblijfsels, landschappelijke kenmerken, ruimte/vormen en ecologie.

Materialen

Bij het gebruik van materialen is het goed om bewust te kiezen wat er toegepast wordt. Materialen van bijvoorbeeld de paden zijn erg bepalend voor de sfeer in het park. De materialen moeten binnen de stijl van het park passen en een positieve uitstraling geven. Materialen kunnen ook de routing verduidelijken, deelgebieden visueel doen onderscheiden en aangeven hoe de gebruiker zich ruimtelijk dient te gedragen.

In het 'De Beaufortpark' is voor de paden gebruik gemaakt van een roodkleurige halfverharding: mijnsplit. Voor de weg die door het park loopt, de noordelijke Parklaan, is er gebruik gemaakt van grijze betonklinkers. Aan de zijkant van het gemeente huis is er gebruik gemaakt van gebakken klinkers met lichtgekleurd grind ernaast. Aan de voorkant

van het gemeentehuis is gebruik gemaakt van grijs natuursteen en gebakken klinkers in Oudhollandse stijl met natuurstenen stoepranden.

De wandelpaden op de Veldschans zijn voorzien van een grijze laag asfaltverharding. Erg handig wanneer ze gebruikt worden door oudere en/ of mindervalide mensen.

De verharding die gebruikt is voor de voetpaden in het Schanspark is ook een halfverharding. Hier hebben ze gebruik gemaakt van een gelige verharding (kalkzandsteen en leem).

De bankjes in alle parken zijn van een standaard soort ontwerp. Een betonnen voet met daarop grove kunststof of houten planken. Aan de voorzijde van het gemeente huis zijn grote moderne zitelementen aangebracht van natuursteen.

Knelpunten

Door het sterk verschillende materiaalgebruik wordt benadrukt dat er weinig samenhang is tussen de herkenbare deelgebieden. De uitstraling van de banken doet geen recht aan de traditionele sfeer en uitstraling van het 'De Beaufortpark'.

Kansen

Meer uniform materiaalgebruik kan onderscheid maken tussen hoofdroute en secundaire routes. Meer consistentie tussen de parken zorgt voor een eenheid en dus voor meer samenhang. Verder zouden er materialen moeten worden gekozen die recht doen aan de sfeer en (bedoelde) stijl van de parken.

Afb. 47: Herkenbare deelgebieden. (Kevin Lynch).

Kleurgebruik

Bij kleurgebruik is niet alleen de kleur van de materialen van belang, maar juist ook de kleuren van de beplanting. In het 'De Beaufortpark' zijn een paar verschillende soorten planten toegepast die zorgen voor kleur in het park. Er is vooral gebruik gemaakt van beplanting met rode bloemen of een rode herfstkleur. (Botanische rozen, Rododendron, bakken met Geraniums, Viburnum opulus, Wingerd) Verder is er qua kleur alleen nog variatie te zien bij de oever- en waterplanten.

Knelpunt

Deze kleurkeuze zorgt voor consistentie, maar is te eentonig, waardoor het beeld niet afwisselend genoeg is en snel (door gebruikers) kan worden gezien als 'saai'.

Kansen

Meer variatie brengen in kleurgebruik, rekening houdend met de jaargetijden. Dat betekent niet dat het een kakelbonte variatie moet worden. Werken met grote vlakken en evenwichtige opbouw zorgt voor een rustig, maar afwisselend beeld.

Afb. 48: Rode beplanting in het 'De Beaufortpark'.

Speciale objecten

Bij speciale objecten kan gedacht worden aan objecten die een speciale waarde hebben of die na het bezoek je zijn bijgebleven. Het monument, ter nagedachtenis aan de gevallen in de Tweede Wereldoorlog, geschonken door de jeugd van Woudenberg, is een speciaal object in het 'De Beaufortpark'. Ter nagedachtenis aan burgemeester J.B. de Beaufort van gemeente Woudenberg staat er voor het gemeentehuis nog een standbeeld van deze man. Naast deze monumenten kunnen oude Moerascipres, de Reuzenlevensboom, met laaghangende takken waar regelmatig jeugd in is te vinden (speciaal door het gebruik), de Beatrixboom en de Amaliaboom, die in het park staan als speciale objecten benoemd worden.

Knelpunten

Niet alle speciale objecten zijn in topconditie. Het WOII-monument direct achter het gemeentehuis wordt beschadigd door boomwortels en verkleint de leefbaarheid en zorgt voor verloedering van het park, eveneens het missende bordje bij de Beatrixboom. Sommige speciale bomen zijn uit vorm gegroeid, evenals vele heesters die onherstelbaar misvormt zijn geraakt.

Kansen

Speciale objecten renoveren (snoeien), zodat ze weer schitteren als bedoeld. Op deze manier kan de leefbaarheid worden verhoogd. Ook vervanging of verwijdering van sommige beplantingen kan een uitkomst bieden.

Afb. 49: Oorlogsmonument geschonken door de jeugd.

Afb. 50: Beeld van J.B. de Beaufort.

Historische overblijfsels

Wanneer het gaat over historische overblijfsels wordt met name gekeken naar objecten/ elementen die ouder zijn dan vijftig jaar. In dat geval zijn er verschillende objecten die daarvoor in aanmerking komen.

Te beginnen bij het 'De Beaufortpark' zelf. Dit park is ongeveer rond 1900 aangelegd. In de tussentijd is er al wel het één en ander aan veranderd, maar de basis (structuur) is nog wel overgebleven. Het gemeentehuis dat in het 'De Beaufortpark' staat is van 1936 en heeft inmiddels dus ook enige historische waarde. Daarnaast staan in het park ook verschillende bomen (vooral eiken) die al voor 1928 in het park groeiden. De oude Moerascipres stamt waarschijnlijk uit de periode van het ontwerp van 1931.

Verder is de Veldschans, waarvan een deel nog zichtbaar is, ouder dan alles wat er in de omgeving staat. Het stamt van voor 1590. Twee van de vier bastions zijn nu niet meer zichtbaar.

Knelpunt

De Veldschans en de informatie over het object zou iets duidelijker aanwezig mogen zijn.

Kansen

In de doelstelling van de gemeente staat dat ze de (cultuur) historie in de gemeente wil behouden, dan wel versterken. De Veldschans zou zichtbaarder gemaakt kunnen worden door zichtlijnen naar en vanaf de bastions te herstellen. Dit kan goed gecombineerd worden met het meer in het zicht plaatsen van informatieborden.

Landschappelijke kenmerken

Bij landschappelijke kenmerken gaat het om nu nog herkenbare inrichting van het buitengebied. Dit kunnen hoogteverschillen (bijvoorbeeld een del) of verkaveling zijn, maar ook kleinere inrichtingselementen die in het landschap gebruikelijk zijn of waren (houtwallen of sloten). In het stedelijk gebied zijn vooral de kleinere landschapselementen van toepassing, omdat grotere door bebouwing en wegen vaak onherkenbaar zijn voor leken. In sommige gevallen is verkaveling ook nog herkenbaar in de wijkopbouw. Landschappelijke kenmerken versterken de verbintenis met het buitengebied en laten steden minder op zichzelf staan, waardoor ze deel uit maken van een groter geheel: het landschap. Ook in het projectgebied is het bewaken van landschappelijke kenmerken gewenst.

De schans is voor 1590 aangelegd als onderdeel van de Grebbelinie. De karakteristieke vorm van deze schans is voor een groot deel nog zichtbaar. Dankzij het doortrekken van de Scherpenseelseweg is een deel van de oorspronkelijke vorm verloren gegaan.

In het verleden werden de percelen, waar het projectgebied uit bestaat, afgescheiden door houtwallen. De restanten van deze houtwallen

zijn nog zichtbaar in het park. Langs de noordzijde van het park staat nog een deel van de historische bomenrij (zomereiken) en in het midden van het 'De Beaufortpark' staat nog een groep bomen (zomereiken) op de grens tussen een aantal percelen. Dat zijn de bomen, die nu twee herkenbare deelgebieden scheiden binnen het 'De Beaufortpark'.

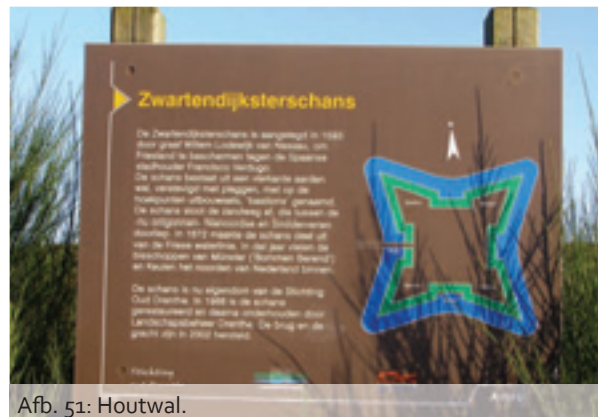
Knelpunt

De schans, een uniek verdedigingswerk, heeft niet meer zijn status in het landschap zoals oorspronkelijk. Hij ligt verscholen tussen de bebouwing en bomenlanen. De oude zomereiken worden bedreigd met het leven door de aanwezigheid van andere snelgroeiende boomsoorten die licht wegnemen.

Kansen

De zichtbaarheid van de schans kan worden vergroot en de oorspronkelijke vorm kan worden versterkt, zodat deze duidelijker aanwezig zijn in de omgeving voor bewoners en toeristen.

De oude eiken kunnen worden gered van de ondergang door de kap van de snelgroeiende boomsoorten te bespoedigen.

Afb. 51: Houtwal.

Afb. 52: Houtwal.

Ruimte/vormen

In het 'De Beaufortpark' zijn verschillende ruimtes aan te geven. Deze ruimtes hangen samen met de al eerder beschreven herkenbare deelgebieden. De entreegebieden vormen een eigen ruimte doordat vanaf daar de rest van het park niet zichtbaar is.

Daarnaast vormt het overige gedeelte van het 'De Beaufortpark' één ruimte doordat je er bijna helemaal door kan kijken. Dit komt door de hoog opgekroonde bomen, door de afwezigheid van hoge heesters en het gebruik van veel gras.

De vormen in het park zijn 'gemaakt natuurlijk', wat wil zeggen dat er slingerende paden zijn en een vijver met organische vormen, zodat de schijn wordt gewekt dat het een landschappelijke situatie betreft.

Het binnenterrein van de Veldschans vormt twee verschillende ruimten. Aan de voorzijde van het gebouw is er duidelijk sprake van een entreegebied en aan de achterzijde is er meer sprake van een tuin. Deze twee ruimtes worden visueel van elkaar gescheiden door het appartementencomplex. De achterzijde wordt aan de zuidkant afgesloten door een bomenrij. De zware laanpartijen rondom de schans en de bomen in de Veldschans maken het een

bedrukkende, donkere ruimte.

De vorm van de Veldschans is bepaald aan de hand van de ontwerptekening van Marcelis van Oort.

Het Schanspark vormt één open ruimte. Deze kun je van oost naar west in een keer overzien. In dit park zijn helemaal geen heesters of kruidachtigen te vinden. Rond de zitbanken is een kleine aarden heuveltje gelegd, welke verwijst naar een bastion van de schans. Het wandelpad heeft een organische vorm.

Knelpunten

De visuele barrières in het 'De Beaufortpark' zorgen vooral voor de ruimtevorming. De parken onderling verschillen sterk in stijl, waardoor er weinig samenhang is. Een gevaarlijk kruispunt zorgt bovendien voor een extra scheiding.

Kansen

Het kruispunt kan vriendelijker worden gemaakt voor parkbezoekers. Ook ligt er een kans om bepaalde zichtlijnen te construeren en bijvoorbeeld materiaalgebruik in alle parken op dezelfde manier door te voeren, zodat er meer samenhang ontstaat.

Ecologie

Aan ecologische waarde is er niet veel in het park te vinden. De beplanting die is aangelegd is vooral cultureel. Alleen de oevers rond de vijver en sloot hebben ecologische waarde. De water- en oevervegetatie zijn vooral van belang voor verschillende soorten insecten, maar ook voor amfibieën.

Knelpunten

Doordat er weinig verschillende soorten oevervegetatie in het park zijn, trekt het momenteel niet veel soorten dieren aan. Bij de schans zorgen de vele eenden voor afkalving van de oever.

Kansen

Meer afwisseling brengen in de oevervegetatie, waarbij rekening wordt gehouden met de eisen van potentiële bewoners van de oevers en het water. Met kleine aanpassingen kunnen al veel meer soorten worden getrokken en kunnen in theorie de nu al aanwezige soorten worden vermeerderd. Het terugdringen van de eendenpopulatie kan een oplossing zijn tegen het afkalven van de oevers.

Afb. 53: Binnenterrein van de Veldschans.

Afb. 54: Mogelijke ecologische oever.

Betekenis

Synoniemen van betekenis zijn: belang, gewichtigheid en waarde. En dat is precies wat dit aspect inhoud. Gebruikers beleven hun leefomgeving en dus het projectgebied en geven hier betekenis aan. Ze wegen het belang af en kennen een waarde toe. Het ene onderdeel heeft een grotere gewichtigheid dan het ander. De beoordeling en het gebruik van de openbare ruimte hangen sterk af aan de waarde die de gebruiker hier aan toekent. De onderdelen waar men dat op doet in deze categorie zijn: emotie, historie, beleving en symboliek.

Emotie

Emotie gaat over de gemoedsaandoening die de persoon krijgt wanneer men in het projectgebied aanwezig is. Om mensen te trekken naar bijvoorbeeld een park of plein, moet de beheerder zorgen dat de gebruikers een goed gevoel krijgen bij het bezoeken van de plek.

Emotie wordt vooral beïnvloed door verschillende combinaties van onderdelen uit 'structuur' en 'identiteit'. Hoe hevig de emoties zijn hangt af van levenservaringen, in welke stemming de persoon verkeerd en het karakter van de persoon.

Uit de opmerkingen en reacties van medewerkers van Gemeente Woudenberg en omwonenden van het 'De Beaufortpark' blijkt dat het park nogal wat emoties oproept. Volgens omwonenden moeten er een aantal bomen weghaald worden of goed gesnoeid worden. Deze emoties worden waarschijnlijk opgeroepen doordat er door bewoners regelmatig is geklaagd over overlast door hangjongeren in het park terwijl er tot op heden geen structurele oplossing voor het aangekaarte knelpunt gevonden is.

Knelpunten

De emoties bemoeilijken de vooruitgang van het proces. Men denkt in problemen en niet in oplossingen. Naar verwachting worden sommige knelpunten door bewoners opgeblazen om zo de zaak meer ernst aan te doen en

daarmee de gemeente te dwingen met een oplossing te komen. De gemeente daarentegen wordt steeds voorzichtiger met de confrontatie omdat ze beseft dat de kwestie al lang sleept. Ze is bang dat communicatie met de steeds feller wordende bewoners uit de hand zal lopen.

Kansen

De gemeente moet vooral niet bang zijn om de dialoog aan te gaan. Langer uitstellen van het project zal alleen maar zorgen voor onnodige extra spanningen tussen bewoner en gemeente.

De gemeente moet het heft in eigen handen nemen en laten zien open te staan voor alle meningen. Ze moet objectief en informatief optreden in de communicatie naar bewoners. Daarbij is het de beste optie om zaken tactisch te formuleren om pijnlijke situaties te voorkomen.

Afb. 55: Beruchte takken van de Reuzelebensboom.

Historie

Aan het park valt niet direct te zien dat het enige historische waarde heeft. De stijl duidt slechts voor kenners op een periode van eind 1800, begin 1900. Alleen het gemeentehuis heeft een historische uitstraling. De contouren van de Veldschans zijn niet zo duidelijk zichtbaar, daardoor zal men niet direct zien dat het een historische waarde heeft. Bij het Schanspark is helemaal niks historisch zichtbaar, omdat het een nieuw park betreft.

Knelpunt

Door de verminderde zichtbaarheid van de historie kunnen bezoekers zich minder goed vereenzelvigen met het park.

Kans

Door de historische elementen duidelijker aanwezig te maken door ze een functie toe te kennen of ze vrij te zetten in de omgeving kan de zichtbaarheid van de historie worden vergroot.

Afb. 56: Historische uitstraling van het gemeentehuis.

Beleving

Beleving gaat over persoonlijke perceptie. Naast perceptie speelt waardering altijd een rol. Beleving gaat dus over zien, horen, ruiken, proeven, voelen en waarderen. Waardering kan bewust worden toegekend, maar meestal onbewust. Beleving wordt beïnvloed door inrichting, verwachting, ervaring en persoonlijke opvattingen.

Inrichting (Hoe is het?)

Inrichting bestaat uit structuur en identiteit. Dit is de fysieke component. Dit beschrijft wat aanwezig is en wat voor effect dit heeft op de beleving. Welke beleving krijgt men?

In Woudenberg bestaat de inrichting uit:

- routing: paden hebben natuurlijke vormen, rommelige aansluitingen, zijn weinig verrassend en hierdoor vooral 'saai';
- knooppunten: voetpaden kruisen op gevaarlijke wijze met wegen, men beleeft het als gevaarlijk;
- deelgebieden: de deelgebieden binnen het park zorgen voornamelijk voor optische verkleining van het park, bovendien vormen de afscheidende elementen een blokkade voor zichtlijnen. De naastgelegen parken zijn hokkerig en zorgen voor versnippering van de groene structuren, men mist cohesie tussen de parken en binnen het park;
- oriëntatiepunten: de grote Moerascipres vlak achter het gemeentehuis zorgt voor versteldheid bij bezoekers, het is een bijzonder object door zijn omvang;
- materialen: de mijnsplitpaden geven het park een enigszins natuurlijke uitstraling. Het meubilair is sober en verminderd de luxebeleving van het park;
- kleurgebruik: er wordt veel gebruik gemaakt van de kleur grijs, namelijk het oorlogsmonument en de wegen. Dit wordt geassocieerd met sober, saai, eentonig, treurig en triest. Een andere veelgebruikte kleur is groen, namelijk het gras en de meeste beplanting. De coniferen zijn het hele jaar door groen;

- speciale objecten: ze staan bijna als onzichtbaar object in het park en hebben hierdoor weinig effect op de beleving;
- historische overblijfsels: ze zorgen voor het vergroten van de betrokkenheid van de bezoeker met de omgeving. Men kan de belangrijkheid van de plek afmeten naar vroeger door de zichtbaarheid van de historie, dit vergroot de kans op een positieve waardering;
- landschappelijke kenmerken: ze geven lokaal een natuurlijke uitstraling en zorgen voor een verbintenis met het omliggende landschap, hierdoor heeft men het gevoel onderdeel uit te maken van een groter geheel, wat in de beleving zorgt voor een grotere kans op een positieve waardering van het park. Het park wordt verkleint doordat particulieren de landschappelijke objecten bij hun tuin trekken;
- ruimte/ vormen: de ruimtes worden afgescheiden maar hebben geen eigen identiteit. De opbouw van dichte en open plekken zijn slecht verdeeld. Sommige ruimtes zijn donker en benauwend. Over het algemeen valt er niets te beleven en is het een 'saai' ruimte;
- ecologie: de ecologie bevindt zich vooral langs de vijver en zorgt voor een afwisselend beeld in het park. Het zorgt voor diversiteit in het park en is voor geïnteresseerden een intrigerende plek om te bestuderen en te fotograferen.

Verwachting (Hoe denk je dat het zou zijn?)

Verwachting beschrijft wat men denkt aan te treffen bij aankomst. Men heeft altijd wel een idee hoe het park er uit zou moeten zien. Voldoet iets aan de verwachting, dan is er maar een kleine kans om afgekeurd te worden, maar echter een grote kans om beoordeeld te worden als saai of traditioneel. Saai en traditioneel zijn geen woorden van afkeur, maar beschrijven een neutrale indruk.

Hoofdzakelijk functioneel ingerichte parken hebben een grote kans om neutrale beoordelingen te krijgen. Als iets niet aan de verwachting voldoet, dan kan dit een negatief belevingsbeeld geven.

In Woudenberg verwacht men negatieve zaken, is meer gefocust op knelpunten dan op positieve kanten van het park. Hierdoor wordt minder gekeken naar oplossingen, maar meer gelet op het formuleren van de knelpunten. Dat zorgt ervoor dat het ruimtelijk nooit tot verbeteringen komt.

Ervaringen (Hoe ben je gewend dat het is?)

Ervaring bepaald hoe streng de beoordeling van de beleving zal zijn. Iemand met veel ervaring zal strenger oordelen dan iemand met weinig ervaring. Met ervaring is het mogelijk om een vergelijking te maken en daardoor bepaalde keuzes. Het komt echter vaker voor dat onbewust wordt vergeleken. In dat geval wordt een afweging gemaakt en wordt de nieuwe ervaring in het belevingsbeeld opgenomen.

In Woudenberg hebben de parkbezoekers veel ervaring met het 'De Beaufortpark'. Dat komt omdat de parkbezoekers grotendeels aanwonenden van het park zijn. Ze wonen al jaren aan het park en maken er regelmatig gebruik van. Veel gebruikers hebben het park door de tijd heen zien veranderen en bezitten over veel kennis en achtergrondinformatie over het park. Bij gebruik ervaren de meesten het als een groen en doorgaans rustig park. Het is een mooi park, met een rommelige structuur. Het park heeft een natuurlijke sfeer, maar is daarentegen nogal treurig.

Persoonlijke opvattingen (Wat zijn je ideeën over goed en fout?)

Dit onderdeel heeft te maken met de opvoeding en persoonlijke ontwikkeling. Persoonlijke normen en waarden en ideeën over goed en fout spelen een grote rol. Iedereen hecht waarde aan iets anders, doordat iedereen een andere levensloop heeft gehad. Tijdens het bezoek scant iedereen onbewust zijn omgeving en bepalen de hersenen vervolgens waar op gereageerd moet worden. De zaken waar men het eerste op let hebben de hoogste prioriteit. De rest is bijzaak, want het waardeoordeel zal het zwaarst wegen bij de zaken die de prioriteit hebben. Zaken met prioriteit blijven in het geheugen en bepalen het belevingsbeeld.

De parkgebruikers, ook bekend als omwonenden, vinden dat het park netjes onderhouden moet worden. Daarbij behoort in het speciaal het goed begaanbaar houden van de wandelpaden. Sommigen zijn al ouder en komen uit een andere tijd. Ze houden van parken zoals deze waren in hun jeugd, beplant met rozen, keurige gazons en geen

zwerfafval. Struiken dienen te worden gesnoeid. Alles dat niet in dit beeld past is fout. De natte paden en de hangjongeren staan in schril contrast met de keurige en ordelijke situatie die men wenst. De hersenen geven hier de prioriteit aan, waardoor het belevingsbeeld sterk beïnvloed is door jongeren en wateroverlast, terwijl er ook veel goede kanten zitten aan het park, zoals de mooie waterlelies.

Afb. 57: Natte paden door wateroverlast.

Afb. 58: Waterlelies in de vijver.

Symboliek

Symboliek duidt op datgene dat het karakter van het park weergeeft. Het object staat symbool voor de plek. De oude Moerascipres geeft het karakter en de ouderdom van het park weer. De boom is net zo apart in zijn omgeving als het 'De Beaufortpark' is in Woudenberg. Het oorlogsmonument beeldt staat symbool voor vrijheid: twee handen vormen samen de "v" van vrijheid. De Reuzenlevensboom in het centrum van het park staat symbool voor de verloederding van het park.

Knelpunt

Het karakteristieke gebruik van de Reuzenlevensboom door jongeren zorgt ervoor dat de boom symbool staat voor onprettige gevoelens bij de bewoners. Het staat symbool voor de verloederding van het park.

Kansen

De negatieve symboliek kan worden teruggedraaid door het karakteristieke gebruik door jongeren te verminderen, dan wel te stoppen. In praktijk zou dit kunnen door de onderste boomtakken af te zagen. Het afzagen van de onderste takken zal de kroonvorm van de boom ter goede komen.

Afb. 59: De Reuzenlevensboom zonder achterstallige snoei.

5.5 Biodiversiteitsplan

De laatste jaren is biodiversiteit een belangrijk onderwerp geworden. Al in 1992 tekende Nederland het Biodiversiteitsverdrag van Rio de Janeiro, dat eind 1993 in werking trede. Sinds de achteruitgang van het aantal soorten organismen in Nederland vond Europa en de Rijksoverheid het nodig om in te grijpen. In 2009 werd zelfs een Taskforce Biodiversiteit en Natuurlijke Hulpbronnen opgericht door de ministeries van Volkhuysvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en die van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in samenwerking met enkele natuurbeschermingsorganisaties met als doel: duurzaam gebruik en eerlijke verdeling van biodiversiteit. 2010 werd het Internationaal Jaar van de Biodiversiteit. In dat jaar werd ook de Coalitie Biodiversiteit 2010 opgericht, om zo met een samenwerking tussen overheid en bedrijven biodiversiteit te stimuleren.

Bij projecten kan het in sommige gevallen nuttig zijn om een biodiversiteitsplan te maken. Door het in kaart brengen van de planten en dieren in het projectgebied wordt inzicht verkregen in het aantal soorten en de relatie tussen flora en fauna, zodat die beschermt kunnen worden. Er kan zelfs worden gezorgd voor een toename van de biodiversiteit door het leefgebied zodanig aan te passen dat het geschikt wordt voor meer soorten flora en fauna.

In de groene gordel 'De Beaufortpark', Veldschans, Schanspark is verhoging van de biodiversiteit het meest kansrijk langs watergangen. In de twee van de drie parken liggen watergangen, in het deel van het Schanspark is geen watergang aanwezig. De water- en oevervegetaties van de watergangen bepalen voor een groot gedeelte de aanwezige fauna. Van deze vegetatie is een inventarisatie gemaakt.

Over zaken als biodiversiteit, waterkwaliteit en oevervegetaties zijn door Waterschap Vallei & Eem en Gemeente Woudenberg passages opgenomen in respectievelijk het waterplan, dan wel het groenbeleidsplan.

Beleid over biodiversiteit

Waterplan Vallei & Eem

Het waterschap Vallei & Eem beheert het water in het projectgebied. Ze schrijft een beleidsstuk met richtlijnen voor het waterbeheer. De richtlijnen gelden voor terreinen in eigen beheer van het waterschap. Voor watergangen in beheer van gemeenten zijn de richtlijnen enkel adviserend. Het waterschap stelt het wel op prijs als ze ingelicht wordt over veranderingen.

In het beleidsstuk 'waterplan' van waterschap Vallei & Eem staat onder functie stedelijk gebied de volgende richtlijn:

"Het behouden en ontwikkelen van waardevolle water- en oevervegetaties en biotopen en het behouden en verbeteren van de waterkwaliteit en ecologische waarden."

Uit deze richtlijn valt op te maken dat het waterschap wenst om waardevolle water- en oevervegetaties te stimuleren en te beschermen, zodat hiermee de ecologische waarden worden gestimuleerd.

Waterbeleid, Groenbeleidsplan Gemeente Woudenberg

Gemeenten schrijven voor de wateren in hun eigen beheer waterbeleid. In Gemeente Woudenberg is het waterbeleid opgenomen in het Groenbeleidsplan 2011. In dit plan staat kort omschreven wat haar beleid is aangaande ecologische oevers. Er staat:

"Extensief beheer van slootkanten en vijverranden kan leiden tot een betere kwaliteit van het oppervlaktewater en beheer van het watersysteem. Met name de oevers kunnen zich hierdoor ontwikkelen tot locaties met en hoge biodiversiteit."

Hieruit kan worden opgemaakt dat de Gemeente actief wil bijdragen aan ecologische oevers, met een hoge biodiversiteit. Dat wil ze verkrijgen door extensief beheer.

De twee eerder in de alinea 'beleid over biodiversiteit' genoemde beleidsstukken zijn anders omschreven, maar beogen hetzelfde resultaat, namelijk een hoge biodiversiteit aan oevers en een gezonde waterkwaliteit. Conclusie: vanuit het beleid is het gewenst om de biodiversiteit langs wateren te verhogen en te behouden.

Inventarisatie oevervegetatie

Langs de oever staan zowel aangeplante als wildgroeiplanten. Dat zijn zowel kruidachtigen en heesters alsmede zaailingen van bomen. Alleen de wildgroeiplanten worden gerekend onder biodiversiteit. In het 'De Beaufortpark' bestaat de overige beplanting (over het algemeen) uit veelal coniferen of cultivars. De beplanting heeft extra sierwaarde en wordt normaliter niet gezien in de Nederlandse natuur (bossen en dergelijke). Op de Veldschans is de identiteit van de beplanting over het algemeen streekeigen. De beplanting heeft geen extra sierwaarde en kan als zodanig worden tegengekomen in de Nederlandse natuur.

'De Beaufortpark'

Kruidachtigen:

- *Nymphaea rosea* (Roze waterlelie)
- *Iris pseudacorus* (Gele lis)
- *Rumex hydrolapathum* (Waterzuring)
- *Petasites albus* (Wit hoefblad)

Jonge zaailingen van bomen:

- *Alnus glutinosa* (Zwarte els) langs de oever.

Veldschans

Kruidachtigen:

- *Typha latifolia* (Grote lisdodde)
- *Petasites hybridus* (Groot hoefblad)
- *Rumex hydrolapathum* (Waterzuring)
- *Equisetum arvense* (Heermoes)
- *Juncus effusus* (Pitrus)

Aangeplante heesters:

- *Rhododendron ponticum* (Pontische rododendron)
- *Rosa canina* (Hondsroos)
- *Berberis thunbergii* (Japanse berberis)
- *Berberis verruculosa* (Berberis)
- *Fallopia japonica* (Japanse duizendknoop)

Jonge zaailingen van bomen:

- *Salix alba* (Schietswilg)
- *Alnus glutinosa* (Zwarte els).

Mogelijke fauna in het 'De Beaufortpark'

Door de biodiversiteit in flora te vergroten langs de oever van de vijver kan ook de biodiversiteit in fauna worden vergroot. Veel soorten vragen om specifieke omstandigheden, bijvoorbeeld snelstromend water of een bepaalde maximale waterdiepte.

Voor een deel, van de op deze tekst volgende faunalist, is de huidige situatie al goed genoeg om daar te leven. Door kleine aanpassingen aan het leefgebied kunnen echter veel meer soorten worden aangetrokken en de biodiversiteit worden verhoogd! Bovendien wordt de (financiële) haalbaarheid van de mogelijke leefgebiedsverandering vergroot als de aanpassingen niet te drastisch zijn.

Mogelijke fauna op en in het water:

- Pelophylax esculentus (Bastaardkikker);
- Gerris sp. (Schaatsenrijder);
- Mesovelia furcata (soort wants);
- Lymnaea stagnalis (Gewone poelslak);
- Orde Trichoptera (Schietmotten);
- Hyphydrus ovatus (Eironde watertor);
- Acilius sulcatus (Gegroefde haarwaterroofoever);
- Notonecta glauca (Gewoon bootsmannetje);
- Helochares obscurus (soort watertor);
- Aeshna cyanea (Blauwe glazenmaker);
- Aeshna mixta (Paardenbijter);
- Orthetrum cancellatum (Gewone oeverlibel) mits oever water steniger is;
- Lestes sponsa (Gewone pantserjuffer);
- Ischnura elegans (Lantaarntje);
- Erythromma viridulum (Kleine roodoogjuffer/ Tengere roodoogjuffer);
- Gomphus pulchellus (Plasrombout);
- Libellula depressa (Platbuik);
- Coenagrion pulchellum (Variabele waterjuffer) en;
- Libellula quadrimaculata (Viervlek).

Daarnaast diverse kleine soorten vissen.

Rode lijst

Volgens de Conventie van Bern 1979, moet Nederland rode lijsten opstellen waarin ze organismen aanmerkt die bedreigd of zeldzaam zijn. Beheerders en beleidsmakers zijn verplicht rekening te houden met de rode lijsten. Vanaf 2009 zijn er achttien verschillende lijsten. Voor het 'De Beaufortpark' zijn deze zes van toepassing: de Nederlandse Rode Lijst Amfibieën, Kokerjuffers, Libellen, Land- en Zoetwaterweekdieren, Vissen en Vaatplanten.

De nu aanwezige soorten staan niet op één van de rode lijsten. De verwachte toekomstige soorten staan over het algemeen ook niet op een rode lijst, omdat ze algemeen voorkomen. Alleen enkele soorten uit de orde Trichoptera (Schietmotten) staan mogelijk in de Nederlandse Rode Lijst Kokerjuffers.

Desondanks kunnen sommige soorten ook voorkomen in de Flora- en Faunawet 1998.

Kansen, bedreigingen en oplossingen

Kansen

Een vijver met helder water, ondergedoken waterplanten, drijfplanten en afwisselende oevervegetatie met een verhoogde (ten opzichte van de huidige situatie) biodiversiteit. In de vijver en de oever kunnen zowel de flora als fauna leven. De flora zorgt voor meer kleur in park, terwijl de fauna het park aantrekkelijk en interessant maakt voor het bestuderen van natuur en natuurfotografie.

Bedreigingen

Eutrofiëring: door een te veel aan voedingsstoffen in het water ontstaan algen en snelgroeiende planten. De planten en algen gebruiken veel zuurstof, waardoor het water zuurstofarm wordt. Planten en in het water levende dieren zoals vissen sterven aan zuurstoftekort. Daarnaast kan het zijn dat er blauwalgen zijn gaan groeien, die voor vissen giftige stoffen afscheiden. Het rottingsproces van planten

en dieren zorgt voor giftige stoffen als fosfaat en ammonium in het water. Door het ammonium kan het water onaangenaam gaan ruiken, wat voor overlast kan zorgen in de buurt.

De rotte mulchlaag op de bodem kan door opwerveling zorgen voor vertroebeling van het water. Het looizuur wat in bladeren zit kan het water bruin doen kleuren, wat een onfrisse uitstraling aan het park geeft en de doordringing van zonlicht in de waterspiegel bemoeilijkt.

Mogelijke oplossingen

Hieronder staan een aantal mogelijke ingrepen die zorgen voor meer biodiversiteit en betere waterkwaliteit. Deze ingrepen sluiten aan bij de kwaliteitspijlers van 'Toekomstvisie Woudenberg 2015', want ze zijn duurzaam in de tijd.

Mogelijke oplossingen zijn:

- het creëren van meer doorstroming;
- zorgen voor genoeg ondergedoken waterplanten;
- drijfplanten die niet woekeren laten groeien;
- ijzer toevoegen aan het water;
- de oever een geleidelijk verloop geven;
- en toegang bieden voor vissen naar de vijver.

Afb. 60: Ischnura elegans (Lantaarntje).

5.6 Referentiegebieden

Park slotlaantje te Woudenberg

Als onderdeel van de referentiestudie is een vergelijking gemaakt tussen het 'De Beaufortpark' en andere parken binnen de gemeente. Het park bij het Slotlaantje heeft qua inrichting grote gelijkenis met de inrichting van het 'De Beaufortpark'. Het park heeft de vorm van een lolly, waarbij het Slotlaantje het stokje vormt.

Het park heeft een vijver met zitplaats aan de waterkant. De beplantingen in het park bestaan hoofdzakelijk uit gras, met enkele bomen. Het park is zeer overzichtelijk en huizen staan dichtbij. In het park komen vooral kinderen en jongeren. Door de beperkte grootte van het park is er weinig vermaak voor bezoekers. Voor verblijfsrecreatie zijn eigenlijk alleen de banken geschikt. Het park heeft te kampen met de (blijkbaar) voor Woudenberg karakteristieke knelpunten: wateroverlast, niet uitdagende/verrassende inrichting en overlast van jongeren. Zo vinden er vernielingen plaats door jongeren, net als in het 'De Beaufortpark'.

In het park zijn geen (zichtbare) maatregelen genomen om de knelpunten aan te pakken.

Park Karel Doormanlaan te Woudenberg

Het park aan de Karel Doormanlaan bestaat uit verschillende delen. Het meest zuidelijke deel bestaat uit een vijver, vergezeld door bomen en veel gras. Er is ook een heerstervakje en een standaardbank.

Het tweede deel ligt iets noordelijker en grenst aan een wooncomplex. Het gedeelte bestaat uit grasveld met bomen. Dit gedeelte is een vrij nat gedeelte. Het derde gedeelte, weer ten noorden, grenst aan een vijver met fontein en waterlelies. De banken aan de vijver en de halfverharde paden zijn slecht bruikbaar, omdat de wateroverlast hier het grootst is.

De paden worden door het water gebruikt als afwaterslootje naar de vijver. Het laatste deel ligt aan de andere kant van de John. F. Kennedybrug over de vijver.

Het laatste en meest noordelijke deel van het park is een vijver met rondgang. In de vijver ligt een eiland. Ook deze inrichting sluit goed aan bij het 'De Beaufortpark'.

Het knelpunt is vooral de wateroverlast, die de paden slecht bruikbaar maakt en de grond blubberig doet uitzien. Daarnaast is het wederom zeer overzichtelijk, wat verplaatsingsrecreatie zoals wandelen minder aantrekkelijk maakt. In het park zijn weinig recreatiemogelijkheden, waardoor het park vooral rust uitstraalt.

Spanjaardspark te Zutphen

Het park ligt aan de rand van de binnenstad van Zutphen aan een grote plas. Het park ligt achter twee scholen, waardoor het, vooral in de avonden, druk bezocht wordt door groepen jongeren die rond bankjes hun tijd verdoen. In het park is vrijwel geen mogelijkheid tot actieve recreatie.

Het hangjongerenprobleem is beslecht door het park voor iedereen af te sluiten na een bepaalde tijd. Handhaving kan op deze manier iedereen die zich in het park bevindt wegsturen. De geslotenverklaring staat vermeld op borden bij de entrees naar het park.

Afb. 61: Park aan Slotlaantje.

Afb. 62: Park Karel Doormanlaan.

Afb. 63: Spanjaardspark te Zutphen.

SOCIALE ANALYSE

Het is van belang om inzicht te verwerven in de wensen en behoeften van gebruikers van een park. Zonder gebruikersanalyse kan het zijn dat sociale knelpunten alleen maar worden verplaatst naar andere gebieden. Het succes van een park is afhankelijk van de mate waarin de parkgebruikers het park gebruiken en waarderen. Het raadplegen van gebruikers kan leiden tot nieuwe inzichten en laat de gebruiker betrokken en gewaardeerd voelen door de gemeente. Dat kan meehelpen aan het creëren van meer draagvlak voor het project.

Om sociale knelpunten goed in beeld te brengen kan een literatuuronderzoek naar bijvoorbeeld jongeren (waarin gedrag en behoeften naar voren komen) meer inzicht geven. Naast eigen onderzoek is het van groot belang de gebruikers te benaderen. Dat kan bijvoorbeeld door een persoonlijk gesprek met sleutelpersonen, maar ook door een groep van afgevaardigden of vertegenwoordigers van een gebruikersgroep uit te nodigen. Wanneer de gebruikersgroepen uit een groot aantal personen bestaan en het wenselijk is om (bijna) alle individuen aan het woord te laten kan een enquête

(of iets informeler: een vragenlijst) goed werken. Als een participatietraject onderdeel uitmaakt van het project, dan is het benaderen van de gebruikers een essentieel onderdeel binnen het project.

Vragenlijsten kunnen op allerlei verschillende manieren worden gemaakt. Enkele belangrijke zaken zijn: ten eerste moeten de vragen duidelijk betrekking hebben op het project, vraag geen persoonlijke informatie als dat niet nodig is, stel ten tweede zowel open als gesloten vragen (meerkeuze) en vraag zowel vragen over het gebruik als beoordeling van de huidige situatie als wensen voor de toekomst, stel hierbij niet te veel eisen en randvoorwaarden, maar laat de geënquêteerde zo veel mogelijk invullen wat hij zelf wil en ten laatste moet de hoeveelheid vragen beperkt blijven, liefst niet meer dan 20 vragen, omdat anders een gedeelte van de mensen halverwege stopt met invullen.

De sociale analyse zal bestaan uit de vijf onderdelen: gebruikersprofielen, literatuuronderzoek jongeren, vragenlijsten, overleg met Actieteam Jeugd en overleg jongerenwerker en jongeren.

5.7 Gebruikersprofielen

In het 'De Beaufortpark' komen in het algemeen elf verschillende soorten gebruikers voor. In elk profiel worden de ruimtelijke gedragingen van de groep uiteengezet.

• Ambtenaren

Ambtenaren komen met name rond lunchtijd in het park. Het is tenslotte de "achtertuin" van het park. Zij maken een kleine wandeling door het park en/ of via het centrum of nuttigen hun lunch terwijl ze op een bankje zitten.

• Bruiloftgangers

Er worden regelmatig huwelijken voltrokken op het gemeentehuis. Wanneer het mooi en droog weer is gebeurt het met enige regelmaat dat zij even een kleine wandeling maken door het park om daar een paar foto's te maken met de familie.

• Fietzers

De hele dag door zijn er fietsers die gebruik maken van de paden in en langs het park. Het park zorgt voor een verkorte fietsroute tussen verschillende wijken van Woudenberg en het centrum. Zij maken daarbij ook gebruik van de wandelpaden die officieel niet bedoeld zijn voor fietsers.

• Hardlopers

Het park wordt niet heel vaak gebruikt door hardlopers. Wanneer hardlopers hier gebruik van maken is dit vooral omdat zij dit gebruiken als kortere route richting huis. Er is namelijk niet de mogelijkheid om een goed rondje te lopen door het park.

• Hondenuitlaters

Vanuit de wijk rondom het park zijn er hondenbezitters die regelmatig een ommetje maken door het park om hun hond uit te laten. Het 'De Beaufortpark', de Veldschans en het Schanspark worden daar alle drie regelmatig voor gebruikt. In het 'De Beaufortpark' zijn honden niet toegestaan,

maar worden desondanks gezien op de noordelijke Parklaan, die onderdeel van het park uitmaakt. De Veldschans wordt vooral aan de buitenkant van de gracht gebruikt. In het Schanspark is opruimplicht, maar dit wordt lang niet altijd gedaan, getuige de hondendrollen.

- Kinderwagen en rolstoelgebruikers

Beide groepen maken gebruik van het park en zijn er bij gebaat dat de paden van een vrij dichte en harde structuur is zodat zij daar gemakkelijk met de wielen overheen kunnen rijden. Over het algemeen zijn mensen met een kinderwagen tussen de 20 en de 40. De rolstoelgebruikers zijn over het algemeen oudere mensen.

- Rustzoekers

Er komen ook mensen in het park die daar even rustig willen zitten. Zij willen even weg zijn uit de dagelijkse sleur van werkzaamheden. Hiervoor maken ze gebruik van de bankjes die op een paar plekken in het park staan. Deze groep mensen heeft een variërende leeftijd vanaf 25+.

- Spelende kinderen (tot 12 jaar)

In het Beaufortpark zijn weinig tot geen plekken waar ruimte voor kinderen is om te spelen. Er zijn een paar plekken die gebruikt kunnen worden als natuurlijke speelplek. Op de Schans is er voor deze kinderen helemaal niets om mee te spelen.

- Tieners

Door tieners wordt het park gebruikt als ontmoetingsplek. Ze maken dan gebruik van een boom met laag hangende takken waarin ze kunnen zitten of van de bankjes. Dat deze tieners in het park rondhangen wordt door sommige van de omwonenden gezien als overlast. En dan voornamelijk de rommel die zij achterlaten word ervaren als onprettig.

- Toeristen

Deze groep mensen heeft een variërende leeftijd. Met name in het hoogseizoen zijn er toeristen in de omgeving van Woudenberg te vinden. Wanneer deze een bezoek brengen aan het dorp is de kans groot dat wanneer ze door het centrum lopen ook even een ommetje maken door het park achter het gemeentehuis.

- Winkelende mensen

Bewoners van Woudenberg, die gaan winkelen in de winkelstraat, lopen of fietsen na het shoppen weleens door het park, omdat ze kiezen voor een verkorte route naar huis of omdat ze nog even een ommetje willen maken. Voor mensen die met de auto komen is het soms niet eens om, om door het park te lopen. Er ligt namelijk een parkeerterrein tussen het park en de winkelstraat in. Dus is het maakt het niet uit of je nu links- of rechtsom gaat.

**... een succesvolle aanpak
start met het erkennen
van het recht van
jongeren op het gebruik
van de openbare ruimte...**

5.8 Literatuuronderzoek jongeren

Om meer inzicht te verkrijgen in de wensen van jongeren is een korte literatuurstudie gedaan. De studie is algemeen van toepassing op jongeren en niet specifiek voor de groep die in Woudenberg gebruik maakt van het 'De Beaufortpark'.

Om te zien hoe andere gemeenten omgaan met het fenomeen hangjongeren zijn een tweetal rapporten doorgenomen waar in zij aangeven hoe zij met hangjongeren omgaan. Het zijn rapporten van de gemeenten Wijdmeren en Almelo. Beide gemeenten hebben te maken met overlast van jongeren. Zij beschrijven de oorzaken en gaan opzoek naar mogelijke oplossingen.

Gemeente Wijdmeren brainstormt in haar rapport over hangjongeren en jeugdaccomodaties. Hierin stellen zij dat een succesvolle aanpak start met het erkennen van het recht van jongeren op het gebruik van de openbare ruimte en door de wensen van jongeren serieus te nemen. Daarnaast geven zij aan dat het gedrag van jongeren geen crimineel gedrag is maar dat het een manier is van het verkennen van hun grenzen. Doordat burgers het juist zien als crimineel gedrag durven zijn de jongeren niet aan te spreken.

Uit dit onderzoek komt ook naar voren dat jongeren zich vaak niet gewenst voelen doordat ze regelmatig worden weggestuurd. Hierdoor kunnen er onthoudbare situaties ontstaan en is het nodig om op zoek te gaan naar een alternatieve locatie voor deze jongeren. Wanneer jongeren mee mogen denken bij het oplossen van dergelijke problemen zal dit een grotere uitwerking hebben dan wanneer de oplossing door anderen wordt opgelegd.

Als oplossing voor problemen met hangjongeren geven zij aan dat het goed is om er voor te zorgen dat er iets te doen is bij een hangplek. Een trapveldje of iets dergelijks. Verder hebben ze het over het toepassen van verplaatsbare hangplekken.

Deze kunnen dan tijdelijk neergezet worden en ook weer weggehaald worden als ze teveel overlast veroorzaken.

Uit een rapport van gemeente Almelo over hangjongeren blijkt dat de onrust met jongeren ontstaat doordat er geen activiteiten zijn waar ze aan kunnen deelnemen. Almelo heeft wel een aantal buurthuizen, maar daarin wordt bij niks georganiseerd wat gericht is op jongeren. Daarnaast wordt aangegeven dat de locatie waar de activiteiten plaatsvinden niet te ver bij de jongeren vandaan moet liggen. Wanneer de afstand te groot is zullen ze niet of nauwelijks deelnemen aan dergelijke activiteiten.

5.9 Vragenlijsten

Doel van het gebruikersonderzoek is om in beeld te brengen hoe en hoe vaak de gebruiker haar omgeving gebruikt en waardeert. Hiermee wordt zicht verkregen op de waardering van het beheer en inrichting en voldoening van de functies in het park. Voor de toekomst van het park zijn ook verschillende vragen gesteld die de wensen van de bewoners achterhalen. Deze toekomstwensen van de bewoners en zijn gebruikt voor het opstellen van stap 06, paragraaf 2.

Aanpak van de vragenlijsten

De vragenlijst (zie bijlage C) bestaat uit een twintigtal vragen. Er zijn meerkeuzevragen, wanneer een antwoord in categorieën gewenst is. Daarnaast zijn er open vragen waar de bewoners hun eigen mening kunnen invullen. In de vragenlijst wordt niet gevraagd naar geslacht, leeftijd of adresgegevens. Het is enkel bekend rond welk park de vragenlijsten zijn verspreidt, zodat de (afstands)relatie tot het 'De Beaufortpark' kan worden achterhaald. De verwachting is dat vooral direct omwonenden betrokken zijn en dat zij de meest negatieve instelling hebben betreffende de knelpunten van het 'De Beaufortpark'.

Bij de vragenlijsten was een begeleidende brief gevoegd, waarin de invulprocedure werd uitgelegd en een termijn was gesteld voor het inleveren van de vragenlijst.

Uitwerking en resultaten van de vragenlijsten

Nadat de termijn was verstreken waren de meeste vragenlijsten binnen. Tot een week daarna kwamen nog enkele vragenlijsten binnen. Wat nog meegenomen kon worden is alsnog meegenomen in het onderzoek.

De resultaten uit de vragenlijsten zijn verwerkt tot diagrammen, waarbij soortgelijke antwoorden samengevoegd zijn tot één categorie. De sterk wisselende antwoorden bij de vragen over toekomstwensen zijn afzonderlijk verwerkt en behandeld bij het maken van een conceptontwerp.

Van de verzonden vragenlijsten is 32% geretourneerd. Van de direct omwonenden zelf 62%. Door deze hoeveelheid resultaten kan er een duidelijk beeld worden geschetst van de mening van de omwonenden van het park. Uit de ontvangen resultaten kunnen een aantal duidelijk conclusies worden getrokken.

- 78% van de omwonenden komt regelmatig in het park.
- Uitzicht, wandelen en doorgang zijn de drie grootste gebruiksvormen.
- 47% beleefd het park als natuurlijk en rustig.
- Niemand vindt dat het park een slechte identiteit heeft.
- 75% geeft het 'De Beaufortpark' een 6 of hoger.
- Men ziet veel kansen voor groen, meubilair en paden.
- 41% wil meer samenhang tussen de parken.

Deze resultaten zijn gebruikt tijdens de volgende stappen. De verkregen informatie die hierboven niet wordt vermeld is uiteraard ook meegenomen bij het ontwikkelen van het conceptplan.

5.10 Overleg met Actieteam Jeugd

Binnen de Gemeente Woudenberg zijn van verschillende afdelingen mensen aangewezen die samen het zogenaamde Actieteam Jeugd vormen. De individuele krachten worden zo gebundeld in een integrale aanpak van en voor jongeren. Ook de jongerenwerker en politie van buiten de gemeente zitten in dit actieteam. De gemeente heeft participatie van jongeren hoog in het vaandel staan, maar tolereert geen onwettige acties van jongeren.

In het 'De Beaufortpark' is een integrale aanpak met het Actieteam Jeugd gewenst, omdat één van de gebruikersgroepen in het park de jongeren zijn. Het is gebleken dat ieder binnen het actieteam zijn eigen mening heeft over jongeren en daarom is er een overleg geweest. De politie heeft automatisch ingestemd met het project zonder aanwezig te zijn bij het gesprek. Uit het gesprek is duidelijk naar voren gekomen dat de confrontatie tussen jongeren en bewoners altijd vermeden moet worden en nooit geïnitieerd mag worden. Het zou de lopende projecten kunnen verstoren.

5.11 Overleg jongerenwerker en jongeren

Er is twee keer een overleg geweest met een verschillende jongerenwerker. De jongerenwerker heeft informatie verschaft over jongeren en de overlast die ze veroorzaken. Het blijkt een langshepend en verhit onderwerp te zijn, waar Actieteam Jeugd klaarblijkelijk geen grip op heeft. Controles van jongeren in het park worden steeds strenger, wat zorgt voor onvrede onder de jongeren, die liefst ongestoord hun eigen gang gaan. De controles zorgen hooguit voor een vermindering van de overlast, maar nog steeds houdt de overlast aan. Al met al kost het de gemeente bakken aan geld om het afval te ruimen, schade te herstellen, arbeidskrachten op de zaak te zetten en schadevergoedingen te regelen.

Volgens de jongeren wordt de overlast veroorzaakt door een kleine groep die wel vaker onwettige zaken doet. De politie schijnt bekend te zijn met de jongeren, maar zegt niets te kunnen doen zonder een 'heterdaadje'. Wanneer politie komt schieten de jongeren alle kanten het park uit en valt niets meer te bewijzen. Slechts soms worden boetes uitgedeeld. In veel gevallen waarbij dingen vernield worden is drank en drugs in het spel.

Uit observaties is gebleken dat zelfs kinderen onder de 16 jaar al alcohol in het openbaar nuttigen of met een groep aan de waterpijp roken. Jonge kinderen fietsen al door wadi's waardoor gras wordt vernield en een blubberig geheel rest. Wanneer ze ouder worden wordt de jeux-des-boulesbaan in de Veldschans vernield en de oudste groep gaat aan de haal met auto's, brievenbussen, windvaan en andere persoonlijke eigendommen van omwonenden van het park. Wanneer omwonenden hierop woedend reageren en op de jongeren afstappen worden door jongeren vergeldingsacties genomen door eieren naar ruiten te gooien.

Al met al een ernstige zaak die steeds verder uit de hand loopt. Advies voor Actieteam Jeugd is om afgevaardigden uit beiden groepen bij elkaar samen te brengen en wederzijdse onvrede vreedzaam uit te laten spreken aan elkaar. Misschien kunnen er pacts worden gesloten en een balans worden gevonden tussen meer tolerantie en meer rekening houden met elkaar.

5.12 Conclusie analyse

Beleid

Het beleid vormt een onmisbaar onderdeel voor het project. Het beleid vormt de kaders van het project.

Groenbeleidsplan 2011

De groenstructuren aangegeven in het groenbeleidsplan moeten worden gehandhaafd, maar niet perse met de huidige bomen. De monumentale bomen moeten worden beschermt en in topconditie worden gehouden.

Bomenbeleidsplan

Voor het ontwerp en inrichting geldt dat rekening gehouden moet worden met de functies die de toekomstige inrichting moet krijgen. Bomen moeten voldoende ruimte krijgen om de functies te ondersteunen. Hinder moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Indien mogelijk moeten de al aanwezige bomen zo veel mogelijk behouden en geïntegreerd worden in de (her)inrichting. De parkbomen moeten van 1e orde zijn en woonwijkbomen van 3e orde.

Toekomstvisie Woudenberg 2015

Een belangrijke gedachte van de Toekomstvisie is het versterken van de identiteit van Woudenberg en het bewust omgaan met de dragers van die identiteit. Dat zijn voor dit project: het gemeentehuis, het 'De Beaufortpark', de Veldschans en het oorlogsmonument achter het gemeentehuis. In het project moet rekening gehouden worden met de vijf kwaliteitspeilers: (1) duurzaamheid in de tijd, (2) identiteit en pluriformiteit van Woudenberg, (3) betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking, (4) de leefbaarheid van Woudenberg en (5) beeldkwaliteit en kwaliteit van de openbare ruimte.

Waterplan 2010-2015 Vallei & Eem

De voorjaarsgrondwaterstand zou 40 tot 60 centimeter onder het maaiveld liggen. Het hoogste waterpeil is 0-20 of 20-40 centimeter beneden het maaiveld.

Participatiebeleid

Gemeente Woudenberg heeft burgerparticipatie hoog in het vaandel staan. Uit het beleidsstuk blijkt dat voor de daarin genoemde thema's participatie nodig is en dat de methode per keer bekeken moet worden. Ook wel het geven van maatwerk genoemd. Het project Toekomstadvies 'De Beaufortpark', Veldschans en Schanspark staan niet in het beleidsstuk genoemd en daarmee is participatie niet verplicht, alleen een meerwaarde voor het project.

Dossier Beaufortpark

Bewoners van de Parklaan vinden dat er overlast is van drank/ drugs, afval (flessen, naalden, condooms, lege wietzakjes), geluidsoverlast, brommers en auto's in het park, wateroverlast, slechte grondhoogten van het gazon en een onveilige sloot. Bewoners geven aan teleurgesteld te zijn in de gemeente en vindt dat die haar afspraken niet na is gekomen. Ze willen meer activiteiten in het park. De laatste grote onderhoudsbeurt van het park ruim 18 jaar geleden is geweest.

Schenkingsafschrift (servituut)

Het 'De Beaufortpark' was op 8 augustus 1932 geschonken aan de Gemeente Woudenberg. Het 'De Beaufortpark' moet voor altijd bestaan als openbaar park en goed worden onderhouden. Dit geldt ook voor de wegen Parklaan en Schans.

Het project is een politiek gevoelig onderwerp en wordt daarom nauw gevolgd door het College van B&W. Het contact met bewoners is daarom iets dat met zorg gedaan moet worden.

Ruimtelijke analyse

De ruimtelijke analyse onderzoekt de fysieke aspecten van het park.

Geschiedenis

Woudenberg is gegroeid van een klein wegdorp tot een dorp van formaat. De Veldschans lag eerst buiten het dorp en ligt nu in de kern. Het 'De Beaufortpark' lag aan de rand van de plaats en vormt nu, samen met het gemeentehuis, het bestuurlijke centrum van Woudenberg, vlak naast het commerciële centrum.

De Schans veranderde gedurende de jaren van verdedigingswerk naar baroktuin, naar een landschappelijk wandelpark, naar een dorpspark rond een portiekflat. Rond 1905 is er sprake van een landschappelijke tuin achter huize Laanzicht. In 1932 wordt het uitgebreid met een vijver. In 1935 wordt huize Laanzicht gesloopt en het huidige pand opent op 14 oktober 1936. Het park heeft vanaf toen een openbaar karakter. Op 8 augustus 2012 zal het park haar tachtigjarige verjaardag vieren. Dan is het officieel 80 jaar openbaar en in handen van de gemeente. In 2008 wordt het nieuwe park 'Schanspark' geopend.

Afb. 64: Leeftijdopbouw van de wijken in Woudenberg.

De beplanting in het 'De Beaufortpark' bestaat zowel uit inheemse als uitheemse soorten. De structuur van het park wordt voornamelijk bepaald door bomen. De Veldschans kent een geschiedenis waarin het steeds weer volgeplant wordt met bomen, waarna het weer gekapt wordt. In de tijd is het aangevuld met coniferen en naaldbomen, die afsteken bij het landschappelijke karakter van de schans zelf. In het Schanspark staan cultuurvarianten van inheemse boomsoorten. Er is geen heester of kruidlaag in het park aanwezig, waardoor het net 'één grote kale vlakte' is.

Het 'De Beaufortpark' is altijd het (culturele) centrum voor Woudenbergers geweest. Zo waren er verschillende evenementen (Vrijmarkt, optredens van bands, trouwerijen, enzovoorts.) Vanwege de ouderdom van het park kent vrijwel iedere in Woudenberg geboren Woudenberger het park.

Omgevingsfactoren

De omgevingsfactoren zijn opgedeeld in drie categorieën, namelijk structuur, identiteit en betekenis.

De noordelijke Parklaan vormt een belangrijke fietsroute naar het centrum. Bij het 'De Beaufortpark' is het vooral de bebouwing, die een visuele barrière vormt rond het park. Straten hiertussen geven doorgang van het park naar de buurten eromheen. De gracht rond de Veldschans is een fysieke barrière, met daarachter een beplante omwalling die een visuele barrière vormt. De combinatie van deze twee barrières maakt de Veldschans een ontoegankelijk park (of onneembare vesting).

In het 'De Beaufortpark' komen verschillende paden bij elkaar die een knooppunten vormen. Ook met de Parklaan worden verschillende paden gekruist. Bij het 'De Beaufortpark' worden de deelgebieden vooral gescheiden door het gemeentehuis en door de eikengroep aan de achterzijde van het park die het zicht blokkeert en het park in twee kamers verdeelt. In

de Veldschans zijn het middenterrein (het terreplein) en de omwalling te onderscheiden deelgebieden. Het Schanspark kent geen deelgebieden door zijn open karakter, wel is duidelijk het achterste gedeelte (meest oostelijk) een plek voor samenkomst en het voorste gedeelte niet. Het gemeentehuis en de portiekflat kunnen worden gezien als oriëntatiepunten, evenals de oude moerascipres aan de achterzijde van het gemeentehuis.

De wandelpaden zijn in alle drie de parken gemaakt van andere materialen, met andere kleuren. De beplanting in het 'De Beaufortpark' heeft vooral een rode kleur en in de Veldschans vooral groen. In het Schanspark is een mix hiervan gemaakt. Als speciale objecten worden twee standbeelden en vier bomen aangemerkt. Deze bevinden zich allen in het 'De Beaufortpark'.

Historisch gezien is het Schanspark niet aantrekkelijk, aangezien zijn korte bestaan. De Veldschans echter is van voor 1590 en het 'De Beaufortpark' van rond 1900. Het ontwerp van het park en de meeste oudere bomen komen uit 1932, maar enkele eiken zijn waarschijnlijk nog van voor 1928. Allebei deze oude parken kennen nog landschappelijk kenmerken, zoals houtwallen of de aarden wallen van de schans (verdedigingsobject), nu onderdeel van park de Veldschans.

De vorm van het Schanspark is langwerpig en is gevormd door bebouwing. De vorm van de Veldschans is bepaald aan de hand van een tekening van Marcelis van Oort en is een ster. Het 'De Beaufortpark' heeft de vorm haaks op de Maarsbergseweg, zoals alle percelen rond 1900 lagen en de meeste nu nog liggen. Het 'De Beaufortpark' roept nogal wat emoties op bij bewoners en gemeente. Dat komt voornamelijk door het jongerenknelpunt dat het park kent. De dialoog blijven aangaan kan een oplossing in de hand werken.

De historie is niet goed zichtbaar in de parken, waardoor bezoekers zich minder goed kunnen vereenzelvigen met de parken. Beleving is een complex systeem van receptoren en waarden. Het bestaat uit inrichting, verwachting, ervaring en persoonlijke opvattingen. Het park weerspiegelt (over het algemeen) de normen en waarden van Woudenberg en de bewoners van de Parklaan. De Moerascipres symboliseert de ouderdom en de eigenheid van het park. Het WOII-monument symboliseert vrijheid en de Reuzenlevensboom symboliseert de verloedering van het park.

Biodiversiteit

In de groene gordel 'De Beaufortpark', Veldschans, Schanspark is verhoging van de biodiversiteit het meest kansrijk langs watergangen. Gemeente Woudenberg en Waterschap Vallei & Eem schrijven beleid over biodiversiteit langs oevers. Vanuit het beleid is het gewenst om de biodiversiteit langs wateren te verhogen en te behouden. Langs oevers kan het aanpassen van de beplanting zorgen voor een toename van de biodiversiteit onder zowel de flora als de fauna.

Referentie

Het park Slotlaantje te Woudenberg heeft te kampen met de (blijkbaar) voor Woudenberg karakteristieke knelpunten: wateroverlast, niet uitdagende/verrassende inrichting en overlast van jongeren. In het park zijn geen (zichtbare) maatregelen genomen om de knelpunten aan te pakken.

Een ander, met het 'De Beaufortpark' vergelijkbaar park, is het park aan de Karel Doormanlaan in Woudenberg. Dit park heeft ook te kampen met wateroverlast, maar jongen lijken hier minder te komen. Voor wandelaars is het park aantrekkelijker dan het 'De Beaufortpark' omdat rond de vijver gelopen kan worden. Doch het overzicht maakt dit weinig verrassend.

Het Spanjaardspark in Zutphen is, vooral in de avonduren, druk bezocht wordt door groepen jongeren die rond bankjes hun tijd verdoen. Het hangjongerenprobleem is beslecht door het park voor iedereen af te sluiten na een bepaalde tijd. Handhaving kan op deze manier iedereen die zich in het park bevindt wegsturen. Deze methode gaat Woudenberg te ver en vindt dit een niet wenselijke situatie.

Sociale analyse

De sociale analyse onderzoekt de aspecten rond de gebruikers van het park.

Gebruikersprofielen

Het park wordt gebruikt door: ambtenaren, bruieloftgangers, fietsers, hardlopers, hondenuitlaters, kinderwagen & rolstoelgebruikers, rustzoekers, spelende kinderen (tot 12 jaar), tieners, toeristen en winkelende mensen.

Literatuuronderzoek jongeren

een succesvolle aanpak start met het erkennen van het recht van jongeren op het gebruik van de openbare ruimte en door de wensen van jongeren serieus te nemen. Wanneer onthoudbare situaties ontstaan is het nodig om op zoek te gaan naar een alternatieve locatie voor deze jongeren. Bij die nieuwe hangplek moet iets te doen zijn. Wanneer de afstand tussen de jongeren en de activiteit te groot is zullen ze niet of nauwelijks deelnemen daaraan.

Vragenlijsten

De vragenlijsten zijn uitgerust met een begeleidende brief met uitleg. In de lijst wordt gevraagd naar het huidige gebruik van het park door de gebruiker en naar de toekomstwensen omtrent het park. 62% van de bewoners van de Parklaan hebben gereageerd. 32% van de totaal verstuurde lijsten is terugontvangen. De resultaten zijn verwerkt in diagrammen of los behandeld. Hieruit zijn conclusies getrokken en deze zijn gebruikt bij het maken van een

conceptplan en voor het opstellen van de visie van de bewoners.

Overleg Actieteam Jeugd

Het team bestaat uit verschillende mensen van binnen de gemeente, maar ook van daarbuiten. De individuele krachten worden zo gebundeld in een integrale aanpak van en voor jongeren. In het 'De Beaufortpark' is een integrale aanpak met het Actieteam Jeugd gewenst, omdat één van de gebruikersgroepen in het park de jongeren zijn. Uit het gesprek is duidelijk naar voren gekomen dat de confrontatie tussen jongeren en bewoners altijd vermeden moet worden en nooit geïnitieerd mag worden. Het zou de lopende projecten kunnen verstoren.

Overleg jongerenwerker en jongeren

Het jongerenknelpunt blijkt een langslepend en verhit onderwerp te zijn, waar Actieteam Jeugd klaarblijkelijk geen grip op heeft. Volgens de jongeren wordt de overlast veroorzaakt door een kleine groep die wel vaker onwettige zaken doen. De politie doet niets zonder een 'heterdaadje'. In veel gevallen waarbij dingen vernield worden is drank en drugs in het spel. Wanneer omwonenden woedend naar jongeren reageren, omdat ze geen overlast meer accepteren, volgen er vergeldingsacties door de jongeren. Advies voor Actieteam Jeugd is om afgevaardigden van bewoners en jongeren bij elkaar samen te brengen en wederzijdse onvrede vreedzaam uit te laten spreken aan elkaar.

Afb. 65: Één van de identiteitsdragers van Woudenberg.

Afb. 66: Visie; de contouren zijn gelegd, nu nog de invulling.

Stap 06:

Visie vormen

In de visie staat aangegeven hoe de verschillende partijen staan ten opzichte van de voorgenomen plannen van het project. Naast de wensen van de gemeente, vaak deels blijkend uit de beleidsstukken, spelen ook de wensen van andere partijen een rol. Wanneer er participatie wordt toegepast speelt ook de wens van de participanten een rol. Iedere participant heeft een eigen wens, die door middel van gesprekken (interviews) of bijvoorbeeld een enquête met vragen over toekomstwensen kan worden achterhaald. In de meeste gevallen (bij omvangrijke participatietrajecten) is het handig om deze afzonderlijke wensen te samenvatten tot een collectieve visie. Als er groepen participanten vallen te onderscheiden, dan kunnen de wensen het beste apart worden genoteerd, zodat later de overeenkomsten en verschillen kunnen worden gevonden.

Na het opstellen van alle wensen kan een zogenaamde 'gezamenlijke visie' worden opgesteld, waarin alle wensen overeenstemmen. Dit kan ook wel de conclusie van de visie worden genoemd. Deze visie heeft draagvlak bij alle partijen en wordt gebruikt voor de volgende projectfase: conceptplan maken.

6.1 Wensen van gemeente*

Het 'De Beaufortpark' is een park dat op een mooie locatie is gelegen, aan de achterzijde van het gemeentehuis. Dit prachtige park vormt de achtertuin van het gemeentehuis en draagt bij aan de groene uitstraling van gemeente Woudenberg. Dit prachtige park is een mooie locatie voor jong en oud om te wandelen en elkaar te ontmoeten. Tevens kan dit park gebruikt worden als een mooie wandelroute naar het centrumgebied.

Uitstraling/ sfeer

Het Beaufortpark was ooit een deel van de achtertuin van het voormalige landhuis Laanzicht (±1905) van de familie De Beaufort. In het servituut is bedongen dat de tuin openbaar gebied blijft en voor iedereen toegankelijk blijft. De parkachtige/ tuinitstraling moet behouden blijven en waar mogelijk versterkt worden. Hierdoor is het mogelijk dat de inwoners van gemeente Woudenberg nog lang met plezier gebruik kunnen maken van het park.

Het park moet een open en uitnodigende uitstraling hebben, zodat het er aantrekkelijk uitziet. Dit zal een positief resultaat hebben op het gebruik van het park. Een hoger gebruik levert eveneens een positieve bijdrage aan de uitstraling en sfeer van het park.

De samenhang tussen de parken, centrum en cultuurhuis kunnen het beste worden vergroot, zodat er een prettige wandelroute ontstaat van achterliggende wijken naar het centrum. Nu is dat een beetje hokkerig. Wel moet daarbij, zoals de toekomstvisie 2015 aangeeft, de identiteit en pluriformiteit van de afzonderlijke parken worden gerespecteerd.

* Deze wensen zijn opgesteld na verschillende gesprekken met beleidsambtenaren en het lezen van het groenstructuurplan van gemeente Woudenberg. Daarnaast zijn de voorwaarden die in het servituut worden genoemd leidend voor gemeente Woudenberg.

Gebruikers

Zoals in de alinea over Uitstraling/ sfeer staat beschreven moet het park voor iedereen toegankelijk zijn, voor jong en oud. Gevarieerd gebruik zorgt voor een optimale manier van gebruik.

Recreatieve voorzieningen

De recreatieve mogelijkheden in het park moeten aansluiten bij de wensen van de gebruikers. Hier kan gedacht worden aan wandelen en ontmoeten in het park als twee belangrijke activiteiten. Daarbij moet wel gelet worden op het karakter van het park zoals in de alinea over 'Uitstraling/ sfeer' staat beschreven. Wat betekent dat de tuinitstraling niet verloren mag gaan.

Het 'De Beaufortpark' zal geen speelgelegenheden bieden voor kinderen/ jongeren. Voor deze categorie gebruikers zal in het Beaufortpark geen ruimte zijn. Dergelijke recreatieve voorzieningen zijn op voldoende andere locaties te vinden.

In de toekomst is het weer mogelijk dat er verschillende grotere activiteiten worden georganiseerd in het park. Hierbij kan gedacht worden aan 'Haantjesdag', een tijdelijke kunstroute door de verschillende parken of een podium waarop optredens gegeven kunnen worden door plaatselijke muziekcorpsen en dergelijke.

Meubilair

Al het meubilair in het park moet de uitstraling van het park versterken. Hierbij gelet op de historie van het park. Tevens moet het meubilair goed bruikbaar zijn voor iedereen.

Er dienen zo min mogelijk 'verkeersborden' te worden gebruikt. Volgens het beleid zorgt dit enkel voor ontfraaiing van de buitenruimte wat niet wenselijk wordt geacht. Meer prullenbakken vindt men niet nodig, omdat uit onderzoek is gebleken dat het huidige aantal voldoet.

In de toekomst is het weer mogelijk dat er verschillende grotere activiteiten worden georganiseerd in het park.

Groenvoorziening

De beplanting die in de toekomst aangeplant wordt, zullen worden aangeplant volgens de normen die staan beschreven in het groenstructuurplan (juni 2011). De uitstraling van deze beplanting moet bijdragen aan de beeldkwaliteit en het open en uitnodigende karakter van het park.

De aanwezige beplanting dient niet gebruikt te worden als speelaanleiding. Daar leent dit dorpspark, in de kern van Woudenberg, zich niet voor. Ook zou dit in strijd zijn met het bewust niet aanleggen van de recreatieve voorzieningen voor kinderen.

6.2 Wensen van omwonenden

De belangrijkste bronnen voor deze wensen zijn gesprekken met verschillende omwonenden van het 'De Beaufortpark' en de resultaten die uit de vragenlijst naar voren komen.

Uitstraling/sfeer

Het moet weer de achtertuin van het gemeentehuis worden waar iedereen met plezier gebruik van maakt. Het park moet zijn natuurlijke, rustige en groene uitstraling behouden. Deze drie eigenschappen zijn de belangrijkste kenmerken van het park, waardoor het zo gewaardeerd wordt.

De samenhang met de andere parken is niet zo belangrijk. Als elk park maar zijn eigen kwaliteiten heeft en goed wordt ingericht zodat het prettig is om daar te verblijven.

Gebruikers

Iedereen mag overdag gebruik maken van het park. Veel gebruik van het park houdt het levendig, en levendigheid zorgt over het algemeen voor gezelligheid. 's Avonds is het minder wenselijk dat er veel mensen in het park verblijven, omdat dat een intimiderend effect heeft op de omgeving.

Recreatieve voorzieningen

Het park moet voor meerdere doeleinden gebruikt worden in de toekomst net zoals dat in het verleden gebeurde, een voorbeeld daarvan is de vrijmarkt op Koninginnedag. Daarnaast is het bijvoorbeeld mogelijk om een soort van kunstroute door de verschillende parken aan te leggen langs de doorgaande wandelroute.

Naast dat het park beschikbaar moet zijn voor grotere evenementen is het ook belangrijk dat het park dagelijks gebruikt kan worden. Hiervoor moet er voldoende gelegenheid zijn om te kunnen recreëren in het park. De gewenste vormen van recreatie in dit park zijn wandelen, doorgang en uitzicht. Daarnaast is er een kleine vraag naar actievormen van recreatie voor kleinere kinderen. Andere vormen van actief recreatief gebruik zijn niet wenselijk.

Meubilair

Het meubilair moet goed bruikbaar zijn voor iedereen die in het park komt en daar gebruik van wil maken. Zo moet er genoeg zitgelegenheid zijn voor de ouderen om te zitten. Speelgelegenheid voor kleine kinderen is ook welkom. De uitstraling van dit meubilair zou volledig aan moeten sluiten bij de inrichting van het park. Hierbij wordt gedacht aan de stijl uit de jaren '30.

Groenvoorziening

Het park moet een mooi bloeiend park zijn met veel diversiteit aan beplanting. Diversiteit met name in de orde van verschillende type beplanting (kruiden, heesters, bomen). De beplanting moet bijdragen aan de goede sfeer van het park. De grasvelden mogen niet drassig zijn, zodat ze begaanbaar blijven, voor gebruikers en de onderhoudsdienst. Hogere heesterbeplanting moet er goed verzorgd uitzien en niet de vrije loop krijgen.

6.3 Wensen van expert

Deze wensen zijn opgesteld aan de hand van de kennis van de expert, observatie door de expert, analyse, beleid, en referentieonderzoek uitgevoerd door de expert.

Uitstraling / Sfeer

Het park moet de originele allure behouden van een mooie 'achtertuin' zoals het in de jaren voor de schenking altijd is geweest. Deze allure van het park kan op allerlei fronten versterkt worden en waar mogelijk zal dit dan ook gedaan worden. Hierbij moet gedacht worden aan het creëren van een eenheid in het gebruikte materiaal. Verder moeten alle kwaliteiten benut worden en alle zwakke plekken aangepakt worden om ze te versterken. Het betrekken van het gemeentehuis bij het park is onderdeel van de parkallure.

De samenhang met de andere parken is belangrijk. Dit betekent niet dat de drie parken allemaal dezelfde uitstraling moeten krijgen. Bij voorkeur houdt ieder park zijn eigen identiteit. Ondanks deze verschillen in identiteit moet het mogelijk zijn om deze parken onderling aan elkaar te verbinden.

Gebruikers

Openbare parken zijn er voor bedoeld om door iedereen gebruikt te worden. Hierbij zullen geen specifieke groepen aangetrokken of geweerd worden. Uiteraard zullen er gebruikersgroepen zijn die geen gebruik zullen maken van het park, omdat de voorzieningen voor hen niet aanwezig zijn.

De doelgroepen die we voor ogen hebben zijn de mensen die daar komen om elkaar te ontmoeten, te genieten van de groene en rustige omgeving of om een wandelingetje te maken. Het zou prachtig zijn wanneer gebruikers elkaar afwisselen. Hierdoor zijn er constant mensen in het park wat zorgt voor een continuïteit in het gebruik. Een continu gebruik door diverse mensen wijst op een sociaal veilige omgeving.

Recreatieve voorzieningen

Mogelijkheid voor iedereen om in het park te verblijven en te recreëren. Vanwege het bewaren van de rust worden er geen speelgelegenheden voor kinderen aangelegd. Daarnaast is het de bedoeling dat het mogelijk is om elkaar op een fijne manier te kunnen ontmoeten in het park.

Naast de voorzieningen voor dagelijks gebruik van het park, zou het ook weer mogelijk moeten zijn om het park te gebruiken bij grotere evenementen. Bij voorkeur heeft een dergelijk evenement een relatie met het centrum.

Meubilair

Ook het meubilair moet bijdragen aan de uitstraling van het park zoals beschreven staat bij 'Uitstraling/ sfeer'. Banken, prullenbakken en lantaarnpalen moeten passen bij de stijl van het park. Het passen bij de uitstraling van het park is niet voldoende, het is ook van belang dat dit meubilair er netjes bij staat en goed bruikbaar is.

Groenvoorziening

Beplanting met historische waarde moet zoveel mogelijk blijven bestaan en waar nodig en mogelijk in ere hersteld worden.

Bij nieuwe aanplant gaat de voorkeur uit naar beplanting die bij de stijl van het park past. De groenvoorziening heeft een groot aandeel in de uitstraling van het park, daarom is het belangrijk dat het ook jaar rond interessant is om naar te kijken. Daarbij met name lettend op vorm, textuur en kleurgebruik.

6.4 Wensen van jongeren

De jongeren die in het park rondhangen, willen graag een plek hebben waar ze elkaar kunnen ontmoeten, waar niemand de jongeren aanspreekt op hun gedrag. Liefst willen ze dat tot onbepaalde tijd kunnen doen, maar in ieder geval tot 23:00 uur.

Uitstraling/ sfeer

Het uiterlijk van het park doet er niet zo veel toe, maar het moet geen kale vlakte zijn. Zolang er een gezellig hoekje is, uit het zicht is het in orde.

Gebruikers

Andere gebruikers zijn niet gewenst. Wanneer de jongeren rondhangen is aanwezigheid van politie, omwonenden of andere personen die toezicht houden ongewenst.

Recreatieve voorzieningen

Ze zien liever niet te veel voorzieningen vestigen in het park. Ze zoeken een plek met minder toezicht, waar ze hun eigen gang kunnen gaan. Het toevoegen van voorzieningen verhoogd het toezicht in het park. Voorzieningen die in de avond niet gebruikt worden, worden 'bewaakt' door de omwonenden, wat zo evengoed zorgt voor een verhoogde controle.

**Het park is voor iedereen
altijd toegankelijk.**

Meubilair

Een paar bankjes of zitelementen in de buurt van elkaar zijn voldoende om de jongeren tevreden te houden. De jongeren willen graag in alle weersomstandigheden buiten kunnen rondhangen zonder dat ze daar last van hebben. Zo zien ze het liefst dat de banken overdekt worden gemaakt, vrij van wind en regen. Als optie stellen ze een klein gebouwtje te plaatsen met een blinde muur aan de kant waar volwassenen toezicht kunnen houden. Een keet zien ze als alternatief.

Groenvoorziening

De groenvoorziening staat vooral ten dienste van de jongeren. Ze moeten het zicht tot de jongeren blokkeren en zo een verholde situatie scheppen, waarin jongeren ongestoord hun gang kunnen gaan.

6.5 Gezamenlijke visie

Deze visie is een samenvatting/ samenvoeging van de verschillende wensen van Gemeente Woudenberg, omwonenden, de expert en jongeren. Hierin worden de conclusies gemaakt en daar wordt het conceptplan op gebaseerd (naast de rest onderzoek, natuurlijk). Deze gezamenlijke visie is opgesteld om te passen binnen de eerder (in stap 5.1) geformuleerde kaders. De visie ondersteunt het projectdoel.

Uitstraling/sfeer

Moet passen bij de historische uitstraling. Open en toegankelijk. Zichtbaar vanaf de weg. Het originele karakter en allure van het park moet bewaard en versterkt worden. De drie parken moeten allemaal hun eigen kwaliteiten behouden, ook als ze meer samenhang krijgen.

Gebruikers

Het park is voor iedereen altijd toegankelijk. Gebruikers moeten geen overlast aan elkaar veroorzaken. Een park voor iedereen zal gedeeld moet worden. Het kan zijn dat niet elk park geschikt is voor iedere gebruiker. In het geval dat het park ongeschikt is, zijn er andere parken binnen de gemeente die dat wel zijn.

Recreatieve voorzieningen

Er komen niet te veel voorzieningen. Het 'De Beaufortpark' is te klein voor veel voorzieningen, niet alleen het daadwerkelijke oppervlak is een knelpunt, maar ook de capaciteit bezoekers. Veel voorzieningen trekt extra gebruikers wat ten koste zal gaan van de rust in het park terwijl dit een sterk punt was. Ook valt te verwachten dat het toevoegen van vele voorzieningen afbreuk zal doen aan de allure van het park.

Meubilair

Banken moeten voor iedereen bruikbaar zijn en in zodanige hoeveelheid zodat er doorgaans voor vrijwel iedereen een plek vrij is. De uitstraling van het meubilair moet aansluiten bij de uitstraling van het park. Banken moeten het liefst in groepen bij elkaar staan zodat het mogelijk wordt dat men kan samenkomen en een gezellig praatje kan houden.

Groenvoorzieningen

Het groen in het park is sterk bepalend voor de uitstraling van het park. De beplanting moet bijdragen aan de beeldkwaliteit en het open en uitnodigende karakter van het park. Belangrijk voor bewoners is dat er diversiteit is en sierwaarde die in harmonie met elkaar staan. De expert voegt daaraan toe dat de beplanting jaar rond aantrekkelijk moet zijn.

Afb. 67: Het eerste concept voor de drie parken.

Stap 07:

Conceptplan
maken

Het conceptplan moet volgens 'Project for Public Spaces' een beeldend plan zijn, waarin een mogelijke oplossing wordt weergegeven voor de eerder geformuleerde knelpunten. Dit conceptplan moet worden vergezeld door beeldend materiaal, zoals sfeerbeelden, referentiefoto's of schetsen.

Als onderdeel van een participatietraject is het soms mogelijk om samen met een werkgroep het conceptplan te maken. De personen in de werkgroep bestaan dan uit vertegenwoordigers van doelgroepen, bijvoorbeeld ouderen, jongeren of kunstenaars. In gevallen dat het maken van het conceptplan met een werkgroep niet mogelijk of wenselijk is, is het van essentieel belang om zoveel mogelijk van de wensen van de participanten te behartigen en terug te laten komen in het concept. Hierdoor zullen mensen zich gehoord voelen en wordt er gezorgd voor een prettige woonomgeving waar de meeste participanten tevreden mee zijn en eventueel zorg voor willen dragen.

In alle gevallen, maar vooral wanneer wensen niet verwerkt kunnen worden, moeten er argumenten worden gegeven voor het weglaten of (deels) verwerken van wensen en onderdelen in het concept.

7.1 Conceptplan 'De Beaufortpark', Woudenberg

Bij het ontwerp is naar een integrale oplossing gekeken, om het park zo goed mogelijk in de tijd weg te zetten. Niet alleen de bekende, al eerder geformuleerde knelpunten zijn onder de loep genomen, maar ook alle kansen en sterke punten. De analyse van deze aspecten in combinatie met al de geldende regels en opgelegde kaders zijn toegepast bij het maken van een advies in de vorm van een ontwerp. Alle adviezen zijn met respect voor de historie, maar met aandacht voor de hedendaagse behoeften.

Het ontwerp bestaat uit de volgende twaalf oplossingen van de knelpunten, die geformuleerd zijn door de opdrachtgever en voortkomen uit eigen analyse: waterknelpunt, jongerenknelpunt, verouderd meubilair, gevaarlijke sloot, verrommeling park, matige belevingswaarde, aantrekkelijkheid van het park, verbintenis van het gemeentehuis met het park, duurzaamheid van het park, beperkte natuurwaarde/ biodiversiteit, veiligheid op de kruispunten en samenhang van het park en haar omgeving.

Afb. 68: Beschadigde gazons door drassigheid.

7.2 Waterknelpunt

Omschrijving

Het waterknelpunt kenmerkt zich door de opeenhoping van regen- en grondwater aan de oppervlakte van het park. Vooral in de nattere perioden in het jaar zijn de gazons drassige poelen, waar eenden in zwemmen. De halfverharde paden in het park laten klei uit de ondergrond door, waardoor de mijnsplitpaden blubberig, glad en slecht begaanbaar zijn. Voor parkbezoekers is dit geen prettig wandelpad.

Voor het beheer aan de gazons geeft het waterknelpunt moeilijkheden. De maaimachine komt vaak vast te zitten in de natte gazons, met als gevolg dat de gazons beschadigd raken. Door het maaien van nat gras ontstaan niet gewenste kluiten gras die het park ontsieren. De beheerder kan zijn taak niet goed uitvoeren op deze manier.

Het waterknelpunt heeft in het verleden (er mede) voor gezorgd dat activiteiten die normaal altijd in het park worden gehouden, zoals vrijmarkt op Koninginnedag of Haantjesdag niet meer gehouden kunnen worden, vanwege het wassende water.

Advies ter vermindering van het probleem

De oplossingen voor die voor dit probleem worden aangedragen zijn wadi's en verhoogde wandelpaden, die een bol profiel kennen. Een wadi is een soort droge sloot, gebruikt als bufferzone voor het infiltreren en afvoeren van regenwater. Bij hoge grondwaterstanden kan ook grondwater worden afgevoerd naar oppervlaktewater. In drogere tijden staat de wadi droog. Het creëren van zulke tijdelijke bufferzones zorgt voor het gecontroleerd opvangen van overtollig water. Door de vertraagde afvoer zal het regenwater gedeeltelijk plaatselijk worden geborgen. Voordeel van plaatselijke berging is dat er minder druk wordt gelegd op het watersysteem op grotere schaal.

Afb. 69: Een wadi vangt overtollig water op.

Drainage kan dit probleem niet vervangen, omdat het niet gericht is op het tijdelijk bergen van water, maar alleen de afvoer van water boven ondoorlaatbare grondlagen. Een ander voordeel van een wadi is dat water bovengronds wordt geborgen en afgevoerd. Dit verhoogd de belevingswaarde van het water voor parkbezoekers. Verder kan de afvoer gemakkelijk schoon worden gehouden en worden gecontroleerd op functioneren. Het vergemakkelijkt dus het beheer, zodat beheerkosten lager zullen zijn dan het blijven garanderen van het functioneren van drainage op langere termijn. De aanschaf- en aanlegkosten van wadi's zijn lager dan die van drainage. Vanuit de

Afb. 70: Oude foto van een wadi in het De Beaufortpark.

visie is het belangrijk gesteld om zo veel mogelijk historisch verantwoorde oplossingen te adviseren; wadi's zijn eerder gebruikt in de historie van het park, waardoor de wadi een meer historisch verantwoorde oplossing is voor het waterknelpunt dan drainage.

Hogere gelegen paden zijn een goede maatregel naast de wadi's. Hoger gelegen paden zullen droger zijn dan de laaggelegen paden. Ze hebben vooral effect op het regenwater, maar ook op het grondwater als zij het met mindere mate. Het bolle profiel zal de snelle afvoer van het regenwater op de paden naar het naastgelegen gazon ondersteunen.

Door de hogere ligging van de paden ten opzichte van het gazon zal het water niet terug op de paden stromen. Het doet enigszins denken aan de dijkjes met wegen zoals de Maarsbergsche weg aan de westzijde van het park, die vroeger veelvuldig voorkwamen. Ook in het park werd vroeger gebruik gemaakt van paden met bolle profielen.

Afb. 71: Jongeren met joints en fietsen in het park.

7.3 Jongerenknelpunt

Omschrijving

Het jongerenknelpunt wordt door groot deel van de omwonenden van het park gezien als een vervelend knelpunt. Het jongerenprobleem bestaat vooral uit geluidsoverlast en overlast van afval die de jeugd achterlaat. De aanwezigheid van grote groepen zorgt voor een onveilig gevoel bij bewoners. Door meerdere gevallen van vernieling vrezen bewoners voor hun eigendommen. Vooral in het weekeinde en laat op de avond komen jongeren samen en vormen groepen van vijf tot dertig personen. Daarbij nemen ze zelfmeegebrachte drank, drugs en etenswaren mee. Een grote hoeveelheid van de verpakkingsmaterialen van de meegebrachte waren belanden buiten de prullenbak, door het park verspreidt. Ook de vijver met ecologische waarde wordt hierbij niet gespaard.

Advies ter vermindering van het probleem

Ter vermindering van de problemen wordt eerst geadviseerd om de dialoog met de jongeren te blijven aangaan. Hierbij is het verstandig om onderlinge afspraken te maken met veldwerkers zoals jongerenwerkers, wijkagent en bijzonder opsporingsambtenaar. Iedereen dient op één lijn te zitten. Hierbij zou centraal moeten staan dat niet 'met de vinger wordt gewezen', maar dat men in deze maatschappij rekening met elkaar moet houden en dat respect kan worden verkregen van bewoners door zelf respect te tonen. Concreet betekent dat: 's avonds een toentje lager en afval in de prullenbak.

Vanuit het beheer wordt geadviseerd om de onderste takken van de Reuzenlebensboom, die gebruikt wordt als bank, af te snoeien. De takken liggen op de grond of hangen daar vlak boven. Het aandeel groen aan de takken is beperkt en de takken doen afbreuk aan de conische kroonvorm van de boom. Vanwege halfopen gedeelte aan een zijde van de boom ontstaat een onevenwichtig beeld. De aanwezigheid van de takken zijn eerder een voorbeeld van achtergebleven boomsnoei, wat het park ontsiert.

De Reuzenlevensboom is aangewezen als monumentale boom en zal daarom met zorg behandeld moeten worden. Het zagen van de dikke takken hoeft geen schade aan de boom te geven indien de wond behandeld wordt met wondafdekmiddel. Dat voorkomt het binnendringen van schimmels en bacteriën en stopt het bloeden. De boom zal uiteindelijk zelf de wond sluiten. Met het afsnoeien komt de conische kroonvorm weer terug. Daarnaast kunnen de jongeren niet meer zitten in de boom en kunnen kinderen niet meer klimmen in de boom, wat als ongewenst wordt beschouwd in een historisch dorpspark.

Een ander advies vanuit beheer, opgenomen in het ontwerp, is het kiezen van een strategische plaats voor vuilnisbakken en banken. Het plaatsen van te veel prullenbakken zorgt voor een verstoord beeld, net als een woud aan borden dat doet. Om optimaal gebruik te laten maken van een prullenbak moet het op een plaats staan waar het afval ontstaat. Men moet zo min mogelijk hoeven lopen alvorens het kwijt te kunnen.

Om een grotere hoeveelheid afval aan te kunnen dan nu het geval is zullen prullenbakken met een grotere inhoud worden geplaatst. Op deze manier hoeven er niet meer bakken te worden gelegeerd dan nu het geval is. De opening van de nieuwe bakken moet zo zijn ontworpen dat jongeren vanaf de zitbank hun afval erin kunnen werpen, zonder te hoeven opstaan. Op deze manier kan bijgedragen worden aan het vergroten van de kans dat jongeren afval in de bakken gooien, in plaats van op de grond.

7.4 Verouderd meubilair

Omschrijving

Het huidige meubilair is nog bruikbaar, maar past niet met zijn sobere jaren '60 uiterlijk niet in de stijl van het park. Het park stamt uit de beginjaren van 1900, waardoor de banken gezien kunnen worden als een storend element bij de revitalisering van het park.

Advies ter vermindering van het probleem

De zitmeubels hebben hun dienst bewezen voor ruim vijftig jaar. Vijftig jaren dat het meubilair niet aansloot bij de stijl van het gemeentehuis. Voortaan zullen de zitmeubels in de stijl zijn van de bouw van het gemeentehuis (jaren '30 – '40). Vuilnisbakken en lantaarnpalen kunnen het beste in dezelfde stijl worden vormgegeven.

Afb. 72: Verouderd meubilair.

Afb. 73: Mogelijke nieuwe bank.

7.5 Gevaarlijke sloot

Omschrijving

De gevaarlijke sloot is een klein overblijfsel van een lange sloot die ooit was. Op de sloot sluiten verschillende duikers aan, waardoor het stuk bespaard is gebleven.

De sloot vormt door zijn steile hellingen een gevaar voor kleine kinderen. Om deze gevaarlijke situatie te beslechten zijn struiken langs de sloot geplant.

Advies ter vermindering van het probleem

De sloot kan het beste worden gedempt. Hierdoor valt een reconstructie te maken van het naastgelegen kruispunt met de Schans. Het dempen van de sloot heeft geen bijkomende nadelen, omdat het niet zozeer voor afwatering bedoeld is, maar meer als kruispunt voor alle duikers. Dit kruispunt kan ook ondergronds worden geregeld.

Afb. 74: Gevaarlijke sloot.

7.6 Verrommeling park

Omschrijving

Bomen groeien in het park overal en nergens. Terwijl het park steeds weer verandert qua grootte, blijft een gedeelte van de inhoud steeds hetzelfde. Door de tijd zijn er steeds kleine toevoegingen geweest in de vorm van nieuwe struiken en bomen. De wijze van aanplant roept vragen op: waarom deze standplaats, waarom deze soort, waarom zo dicht op de andere boom, waarom niet groepsgewijs? Het park dreigt een allegaartje te worden van tuinstijlen. Volgens de conventies van beleving worden onverwachte zaken minder snel gewaardeerd. Zo zou een rommelig park niet bijdragen aan een prettige beleving.

Advies ter vermindering van het probleem

Het advies om verrommeling tegen te gaan is het werken met maximaal twee tuinstijlen die herkenbaar zijn in het park door parkbezoekers. De belangrijkste tuinstijl, die dit park heeft is de Engelse landschapsstijl. Daarnaast speelt de Romantische tuin een rol.

Elke stijl heeft eigen karakteristieken. Zo heeft de Engelse landschapsstijl als belangrijkste kenmerken slingerende paden, doorzichten naar, soms nutteloze, objecten zoals beelden, fontein en folies (nep bouwwerkjes). Verder zijn er meerdere zichtassen, welke meestal geen lanen zijn, maar doorkijkjes langs clumbs (kleine boomgroepen). Belangrijk hierbij is de compositie, waarbij elke doorkijk voor de wandelaar een soort 'schilderijtje' vormt. Men kan nooit alles in één keer overzien: spanning en verrassing zijn kernbegrippen.

De Romantische tuin kenmerkt zich door het gebruik van veel bloemen en zitplekken waarvandaan men bijna op sprookjesachtige wijze kunt genieten van de tuin. Beleving is daarbij heel belangrijk: geuren van rozen, prachtig uitzicht over waterpartijen met waterlelies en het geluid van kwetterende vogels die een nestje aan het bouwen zijn.

Als deze twee stijlen gecombineerd zouden worden met de Engelse landschapsstijl als uitgangspunt, dan zou het park voortaan gekenmerkt worden door zijn verrassende slingerende paden, begeleidt door clumbs en heesterpartijen met blad- of bloemkleur, doorzichten naar speciale objecten (fontein en beeld) en ontstaat connectie met het gemeentehuis door gebruik van zichtassen door een schilderachtig "landschap" heen. Men kan uitrusten op de jaren '30 – '40 banken (zie alinea 'verouderd meubilair') met uitzicht over de romantische vijver met roze waterlelies terwijl men geniet van de rust en de heerlijke geur van bloemen en misschien zelfs wel bomen.

7.7 Matige belevingswaarde

Omschrijving

Dit probleem hangt sterk samen met de verrommeling van het park. De binding met de daadwerkelijke inrichting is groter wanneer men meer zintuigen het park kan waarnemen. Men moet in aanraking komen met het park en al haar (positieve en interessante) facetten. Om te kunnen waarderen wat men beleeft moet genoeg informatie beschikbaar worden gesteld voor de parkbezoeker. Nu is niet duidelijk wat er allemaal te beleven is in het park, door gebrek aan informatie en confrontatie.

Advies ter vermindering van het probleem

Beleven gaat nooit los van waarderen. Om iets te kunnen waarderen moet het deels herkenbaar zijn voor ons, als mens zijnde. Het moet aan je verwachting voldoen. Het tegengaan van verrommeling draagt bij aan het verhogen van de belevingswaarde.

De belevingswaarde kan worden verhoogd door de beleefbaarheid, de mogelijkheid om al je zintuigen te gebruiken om je omgeving te waarderen, te vergroten. Dat kan bijvoorbeeld door het zichtbaar maken van objecten of processen. Er moet gedacht worden aan het toevoegen van bloemen, herfstkleur, geuren, maar ook aan het versterken van de ecologiewaarden rond en in de vijver. Het zichtbaar maken van processen als de levenscyclus (seizoenen), maar ook waterafvoer, doormiddel van wadi's.

Water wordt heel anders beleefd vanaf de kant dan vanuit een boot. Zo kan een steiger bijdragen aan het vergroten van de beleving van de vijver. De steiger is daarnaast ook functioneel, doordat het gebruikt kan worden om daar vanaf te kijken naar vissen en ander waterleven, maar men kan ook proberen het te vangen met hengel of schepnet. In de winter kan de steiger een fijne plaats zijn om tijdens het schaatsen even uit te rusten en verkomt het dat de oever wordt gebruikt als uitstap naar de koek en zopie, waardoor

de mogelijkheid bestaat dat de oever en de vegetatie beschadigd raken.

Informatievoorziening is een belangrijke stap om meer begrip en kennis op te doen over de omgeving. Een simpel informatiebord met achtergronden en weetjes over het 'De Beaufortpark' kan bijvoorbeeld respect doen opbrengen voor het park. Hiertoe behoren ook kleine bordjes bij beelden en bij speciale bomen als de Beatrixboom en Amaliaboom. Als men haar omgeving leert begrijpen leert men het ook waarderen op een positieve manier.

Afb. 75: Toevoegen van meer kleur in het park.

7.8 Aantrekkelijkheid van het park

Omschrijving

Men kan het bijna het hele park overzien in één keer, hierdoor is alle verrassing weg en is het park saai. Zitplekken staan ver uit elkaar, waardoor er geen gezellig zithoekje is. In het park wordt zeer spaarzaam gebruikt van kleuren, zowel in de grijze als de groene materialen is weinig kleur aangebracht. Elk seizoen zou een kleurenspeel kunnen zijn.

Advies ter vermindering van het probleem

Door strategische plaatsing van heesters en bomen kunnen doorzichten worden gecreëerd en overzicht worden vermeden. Dit maakt verrassing in het park. De beplanting zal bewust worden gekozen. Zo kan een beeld worden gemaakt waarbij in seizoen een ander scala aan kleuren valt waar te nemen. Hierbij kan men denken aan voorjaarsbloei en herfstkleuren. Al deze pracht kan worden bewonderd vanaf de gezellige zithoekjes. De zithoekjes zijn strategisch geplaatst in het park. Vanaf de zitplekken is uitzicht door een schilderachtig landschap naar een speciaal object, zoals een fontein of standbeeld. Er is een zitplaats in de buurt van de huidige zitplaats bij de fontein. Deze zitplaats is speciaal gesitueerd in de zichtas vanaf en naar het cultuurhuis. Zo ontstaat er interactie tussen het park en het cultuurhuis. Cultuurhuisbezoekers kunnen zien dat er in het park ook 'iets gezelligs' gaande is.

7.9 Verbintenis van het gemeentehuis met het park

Omschrijving

Rond het gemeentehuis, met name aan de achterzijde, staan hoog uitgegroeide struiken. De struiken vormen een dichte barrière die het zicht vanuit het gemeentehuis naar buiten blokkeert. Vanaf de tweede verdieping kan hier voor een deel nog overheen worden gekeken, maar dan stuit men al snel op een eikengroep die het park in tweeën deelt. Vanuit het park is bijna geen verbintenis met het gemeentehuis doordat het visueel niet opvalt in het park. Daarnaast heeft de gemeente een achteruitgang die ze vrijwel niet gebruikt.

Advies ter vermindering van het probleem

De beplanting verwijderen, op enkele bomen na, zodat er weer zicht op het gemeentehuis is vanuit het park. Vanuit het gemeentehuis komt er zichtlijn over de vijver met waterlelies naar de fontein. Vanaf het wandelpad is er zicht op het gebouw. Aan de achterzijde van het gebouw kan door middel van een terras voor ambtenaren een nieuw gebruik van het park worden geïntroduceerd, namelijk een aangename zitplaats voor ambtenaren om in het zonnetje te genieten van de lunch. Het terras zorgt voor meer samenhang van het gemeentehuis met het park: de achtertuin van de gemeente.

7.10 Duurzaamheid van het park

Omschrijving

Het staatmeubilair is duurzaam, maar de beplanting zeker niet. Bij de aanplant van de bomen en vele struiken is over het algemeen geen rekening gehouden met de grootte van de planten. Duurzaamheid van de beplanting wil zeggen dat de beplanting tot wasdom moet kunnen groeien om de plaats van aanplant. Dat kan niet, omdat bomen misvormt groeien doordat hun kroon in elkaar groeien en schaduw wordt geworpen om kleinere recenter aangeplante bomen.

Advies ter vermindering van het probleem

Het nieuwe meubilair dient van duurzame materialen gemaakt te worden. (Daaronder wordt verstaan dat het lang mee moet gaan.) Beplantingen moeten lang vitaal kunnen blijven en moeten dus aangepast zijn aan de fysische omstandigheden van het park.

Daarnaast moet de beplanting tot wasdom kunnen groeien om de plaats van aanplant, dus moet rekening worden gehouden met de omvang van de beplanting en in het bijzonder de kroon van bomen. Voor struiken geldt dat gekozen kan worden voor arbeidsextensieve soorten, die toch de gewenste sierwaarde te bieden hebben.

7.11 Beperkte natuurwaarde/ biodiversiteit

Omschrijving

Het park kent weinig natuurwaarde. Dat is helemaal niet erg, maar het is altijd goed milieubewust bezig te zijn nu het zo een hot item is. De meeste kansen bevinden zich bij de vijver, om precies te zijn langs de oever en in de vijver.

Advies ter vermindering van het probleem

De beschoeiing van de vijver kan worden verwijderd waardoor er een halfnatuurlijke oever kan worden gecreëerd. De oever biedt ruimte aan allerlei oevervegetatie. Meer diversiteit in oevervegetatie zorgt voor meer biodiversiteit. Door zorgvuldige soortkeuze zal de oever een geschiktere leefomgeving zijn voor meer soorten fauna, vooral libellen. Doordat de oever minder steil is, is het voor mensen die in het water zijn belandt, zoals spelende kinderen, eenvoudiger om het water te verlaten. Meer afwisseling in beplanting in en aan het water zorgt ook voor een aantrekkelijker beeld voor de parkbezoeker.

Afb. 76: Natuurlijke oever.

7.12 Veiligheid op de kruispunten

Omschrijving

Het kruispunt Parklaan-Schans is een knelpunt bij het 'De Beaufortpark'. De veiligheid voor voetgangers en fietsers is mogelijk in het geding door de vele automobielen op de weg. De automobilisten die rijden snel via de noordelijke Parklaan naar de parkeerplaats naast het (toekomstige) cultuurhuis. Bij het verlaten van de parkeerplaats is er zeer weinig overzicht op de fietsers die vanaf De Nieuwe Poort komen.

Advies ter vermindering van het probleem

De bosschages ter hoogte van de uitrit van de parkeerplaats worden verwijderd. Daarnaast wordt de noordelijke Parklaan enkele meters verlegd naar het noorden, op de plaats van de voormalige sloot. De bocht vanaf de parkeerplaats is hierdoor minder scherp en overzichtelijker. De veiligheid ten aanzien van de fietsers wordt hiermee vergroot. De noordelijke Parklaan krijgt bij de aansluiting met de Schans een inritconstructie. Dit vertraagt het verkeer bij het inrijden van de noordelijke Parklaan en geeft een duidelijk signaal dat men een nevenstraat betreedt, waar men rustig moet rijden. De aansluiting van het voetpad in het 'De Beaufortpark' en langs de Schans is niet in orde. Voetgangers moeten de toch al drukke kruising schuin oversteken. In het voorstel wordt uitgegaan van een rechte oversteek voor voetgangers. Om de rust en veiligheid aan de zuidkant van de Schans te waarborgen zal de straat voortaan geen onderdeel meer zijn van de hoofdroute, maar een zijstraat met eenrichtingsverkeer van west naar oost. Door de straat autoluw te maken zullen vooral aanwonenden de straat gebruiken, waardoor de straat aangenamer en vriendelijker wordt voor fietsers en voetgangers.

7.13 Samenhang van het park en haar omgeving

Omschrijving

De samenhang wordt verminderd door verschillende zaken. Zo hebben de naastgelegen parken allemaal hun eigen karakter en uiterlijk, waardoor gezien de beleving de parken als afzonderlijke 'dingen' worden beschouwd. Door de vele bomen langs de schans is er geen zichtbare verbinding tussen de parken. Daarnaast is er ook geen fysieke verbinding tussen de parken en zijn er geen ruimtelijke elementen, zoals randen die verbindend werken. De verbinding met het centrum als bezoeker eigenlijk niet te leggen. De dorpsstraat ligt twee huizenblokken van het park verwijderd, zonder een doorsteek naar het park, ook de huizen aan de Dorpsstraat zijn met de achterzijde gekeerd naar het park. De connectie met het cultuurhuis wordt verhinderd door slechte doorgang vanaf het terrein naar het park en door de visuele barrière van hoge bosbeplanting. Tussen het cultuurhuis en het park ligt een onaantrekkelijke parkeerplaats.

Advies ter vermindering van het probleem

De samenhang kan worden vergroot door een zichtbare verbinding te leggen tussen de parken. De zichtbare verbinding kan worden gemaakt door een doorkijk tussen bomen vrij te houden van en naar de schans. Verder wordt er een fysieke verbinding aangelegd in de vorm van een wandelpad. Dit wandelpad zal een doorlopende route zijn door de drie parken heen. Het wandelpad kan voor het beste resultaat worden uitgevoerd in één materialisering. Het wandelpad wordt voor een groot deel begeleidt met het ruimtelijk element rand. De rand wordt uitgevoerd als eikenlaan. De Zomereiken zijn een historisch verantwoorde keuze, gezien de hakhoutwallen voor 1905 altijd aanwezig zijn geweest op deze plaats. De bomenlaan geeft context aan het pad en zal het gebruik bevorderen.

In de smalle straat de Schans wordt het knelpunt overwonnen door de innovatieve oplossing van het beperken van de rijrichtingen naar één rijrichting, enkel naar het oosten. Hierdoor wordt het mogelijk het wegprofiel te verkleinen. Hierdoor komt groen in de plaats van grijs. Aan de waterzijde van de straat is het dan mogelijk een wandelpad te creëren dat een doorlopende route vormt tussen het Schanspark en het 'De Beaufortpark'. Ook de historische entree tot de schans, park de Veldschans komt hierin aantrekkelijk te liggen.

Afb. 77: Doorlopend wandelpad.

Afb. 78: Visuele relatie.

Afb. 79: Aan eengesloten bomenrij.

De wandelroute is een aantrekkelijke route doordat de straat rustiger wordt door het invoeren van eenrichtingsverkeer, vooral in combinatie met de inritconstructie.

Om de breedte van de straat te benadrukken kunnen de parkeergelegenheden aan de Schans, tussen Parklaan en Willem de Zwijgerlaan worden gecombineerd met het trottoir. Hierbij hoeven geen parkeerplaatsen (in aantal) verloren te gaan. De connectie met het cultuurhuis gaat tot stand komen door de hoge bosbeplanting (met bovendien weinig sierwaarde) ter hoogte van de parkeerplaats

Afb. 80: Combineren van trottoir met parkeervakken.

geheel te verwijderen. Dit om twee redenen: het continueren van de bomenlaan garanderen en het aanleggen van een relatie met het cultuurhuis. De zichttas vanaf het cultuurhuis zal vallen op de zitplaats in het park nabij de fontein, zodat bezoekers zien dat cultuur ook in het park aanwezig is, wat uitnodigt een kijkje te gaan nemen in het park en visa versa. In het verlengde van de achteringang van het cultuurhuis (aan de parkeerplaats) zal een voetpad zorgen voor de fysieke verbinding. De verbinding ligt dus in de zichttas.

Naast het oplossen van de knelpunten zijn de, zoals in stap 04 beschreven, sterke kanten en kansen niet vergeten. Alle sterke punten zijn behouden en waar mogelijk uitgebreid. Zo is de rustige en groene uitstraling van het 'De Beaufortpark' behouden en uitgebreid tot de andere parken. Op deze manier is de potentie van een groene zone gebruikt. Naast het creëren van een groene zone is er ook gewerkt aan het realiseren van groene structuurdragers, namelijk het terugbrengen van de eikenlaan langs het noordelijk gedeelte van de parklaan.

De mogelijkheid voor het creëren van meer natuurwaarde langs de oevers van de vijver in het 'De Beaufortpark' is verwezenlijkt. Dit is gedaan door het aanleggen van een natuurlijke oever waarop een grotere diversiteit aan beplanting wordt toegepast.

De unieke uitstraling van het park is behouden en waar mogelijk zijn de kenmerkende karakter eigenschappen beter zichtbaar gemaakt. Zo is de relatie tussen het park en het gemeentehuis versterkt door het gemeentehuis weer zichtbaar te maken.

Wanneer het waterknelpunt opgelost is kan de goede ligging van het park ook weer benut worden voor het organiseren van evenementen, zoals in het verleden ook gebruikelijk was. Naast dat de grasvelden weer droog genoeg zullen zijn voor evenementen is er ook een relatie gelegd tussen het park en het cultuurhuis. De verwachting is dat door deze relatie er vanuit het cultuurhuis eerder gebruik gemaakt zal worden van het 'De Beaufortpark'.

Afb. 81: Veelbesproken onderwerp op de bewonersavond.

Stap 08:

Terugkoppeling
van de
raadpleging
en presentatie
visueel
conceptplan

In de stappen hiervoor zijn gegevens verzameld die meer inzicht moeten verschaffen over de uitstraling en het gebruik van een specifieke plek in de openbare buitenruimte. Naast het verzamelen van gegevens is er bij stap 07 een conceptplan gemaakt voor de desbetreffende locatie.

Om als gemeente transparant te zijn in het werk, kan het verstandig zijn om regelmatig informatie terug te koppelen naar de betrokken actoren. Bij het terugkoppelen van deze informatie wordt gebruik gemaakt van de keuzes die gemaakt zijn in stap 03 (het bepalen en plannen van het participatietraject). Bij deze stap is, als het goed is, vastgelegd op welke manier de actoren benaderd zullen worden. De mogelijkheid bestaat dat er tijdens het gehele participatietraject wijzigingen plaats hebben gevonden waardoor er misschien moet worden afgeweken van eerder gemaakte beslissingen. Daarom is het goed om ook hier nog eens goed te bekijken of de werkwijze die bij stap 03 is vastgesteld nog steeds toegepast kan worden.

Actoren die betrokken worden bij het proces hebben er behoefte aan om tussentijds op de hoogte gesteld te worden van de ontwikkelingen. Om een

goed resultaat te behalen is het niet mogelijk om alle actoren op dezelfde manier te benaderen. Daarom is het goed om na te denken over de wijze waarop actoren worden benaderd. De manier die gekozen wordt hangt sterk af van de interactie die de gemeente wil hebben met deze groep actoren.

8.1 Terugkoppelen van conceptplan

Informatie verzamelen is bij gemeente Woudenberg op verschillende manieren gebeurd. Het verzamelen informatie is onder andere gebeurd door het maken van een omgevingsanalyse en het uitzetten van een vragenlijst. Bij stap 05 is uitgebreid omschreven wat er allemaal precies is gedaan. Bij het verzamelen van deze informatie is aangegeven dat de resultaten, die voortkomen uit de vragenlijst, te zijner tijd teruggekoppeld zouden worden.

Voordat daadwerkelijk deze stap is gemaakt is nog eens bekeken of het nuttig/ waardevol is om de actoren op de eerder vastgelegde wijze te benaderen. Tijdens het proces hebben er geen grote veranderingen plaats gevonden die van invloed waren op het participatietraject, daarom is er niet afgeweken van de keuzes die gemaakt zijn bij stap 03.

Beslissen

Het op de hoogte brengen van de beslissende actoren wordt bij gemeente Woudenberg op verschillende manieren gedaan. In eerste instantie heeft de Taakveldleider Beheer regelmatig contact met de Wethouder. Tijdens dit contact wordt wanneer nodig gesproken over het project en informatie uitgewisseld.

Daarnaast is er een moment geweest, voor de bewonersavond, waarop het college van B&W op de hoogte is gebracht van de ontwikkelingen rondom het project. Deze presentatie is bewust voor de bewonersavond gehouden zodat het college eerst op de hoogte zou zijn van de ontwikkelingen. Hierdoor was het mogelijk om tegenstrijdigheden uit het conceptplan te halen, wat wenselijk is gezien de politieke gevoeligheid van het onderwerp. Dit voorkomt onnodige problemen tijdens de bewonersavond. Het op de hoogte brengen van het College van B&W is gedaan door middel van een korte presentatie tijdens een vergadering van het college. De Raad en Familie de Beaufort zullen op een later

moment op de hoogte worden gesteld. Dit zal gebeuren wanneer de plannen 'definitief' zijn. Vanaf dat moment is het nodig om toestemming te vragen aan de Familie de Beaufort en is het nodig om het voorstel bij de raad neer te leggen.

Meedenken

Betrokken beleidsmedewerkers binnen gemeente Woudenberg zijn benaderd door persoonlijke gesprekken en korte mailings wanneer dit afdoende was.

De direct omwonenden van de parken (het 'De Beaufortpark', de Veldschans en het Schanspark) zijn uitgenodigd voor een bewonersavond. Tijdens de bewonersavond zijn de resultaten uit de vragenlijst teruggekoppeld en is het conceptplan wat (mede) daaruit voort gekomen is gepresenteerd. Na de presentatie hebben de aanwezigen de gelegenheid gehad om vragen te stellen en feedback te geven op het conceptplan.

Het stellen van vragen en geven van feedback kon op verschillende manieren gebeuren. Vanaf het begin van de presentatie hadden de aanwezigen een (feedback) formulier gekregen waarop ze aantekeningen konden maken en waarmee ze feedback konden geven op het conceptplan. Dit formulier is uitgedeeld zodat iedereen, tijdens de presentatie afzonderlijk feedback kan geven op de presentatie, waarna dit direct kan worden verzameld door de presentatoren.

Na de presentatie is er de mogelijkheid geweest voor het stellen van algemene vragen over het plan, wanneer er onduidelijkheden waren. Aan het einde van de avond was het mogelijk om aan de hand van de presentatie en posters persoonlijk feedback te geven en om samen te kijken naar mogelijk andere oplossingen voor de inrichting van het park.

Jongeren zijn benaderd door middel van een gesprek met twee "vertegenwoordigers" uit de groep jongeren die regelmatig in het park te vinden zijn. Met hen is besproken wat hun ervaringen zijn met het 'De Beaufortpark'. Naast hun ervaringen is ook aangegeven wat omwonenden vinden van de aanwezigheid van jongeren in het park.

Na deze korte uitwisseling is besproken met de jongeren wat hun wensen zijn over een eventueel nieuwe inrichting van het park. Zij hebben aangegeven dat zij graag een aantal bankjes bij elkaar zouden willen hebben om bij elkaar te kunnen zitten. Verder hebben ze geen voorstel gedaan voor andere wijzigingen.

Informeren

Voor het op de hoogte brengen van de laatste groep actoren is gebruik gemaakt van de website van Gemeente Woudenberg. Hierop verschijnen vaker berichten over ontwikkelingen van plannen binnen gemeente Woudenberg. Dit is voor de inwoners van Woudenberg een bekend medium waarop nieuws staat over ontwikkelingen binnen de gemeente.

Naast het plaatsen van een bericht op de website is er voor gekozen om een bericht te plaatsen in het huis-aan-huisblad. Op deze manier zou iedereen bereikt worden en bestaat er geen mogelijkheid dat er mensen zijn die niet op de hoogte zijn gesteld.

Voor het op de hoogte brengen van de bewoners van de Laanzicht, de wijk waarin het 'De Beaufortpark' ligt, is de wijkcoördinator uitgenodigd bij de bewonersavond. Zij schrijft regelmatig artikelen over nieuws uit de wijk en plaatst deze berichten op de wijkwebsite. Op deze manier was het mogelijk om de hele wijk Laanzicht op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen rondom het 'De Beaufortpark'.

Afb. 82: Definitief conceptplan.

Stap 09:

Bevindingen
verwerken
tot definitief
conceptplan

Na het op de hoogte brengen van de verschillende actoren, zoals beschreven wordt in stap 8, bestaat de mogelijkheid dat de actoren op- een aanmerkingen hebben op het conceptontwerp dat aan hen is voorgelegd. Als het goed is zijn alle reacties vastgelegd en kunnen ze verwerkt worden in een definitief conceptplan.

Bij het verwerken van feedback moet er gelet worden op wie de feedback gegeven heeft. Er zullen altijd mensen zijn die commentaar geven omdat er iets voor hun huis gaat gebeuren wat zij niet prettig vinden, alleen al om feit dat het voor hun huis gebeurt. Dit wordt ook wel het NIMBY*-effect genoemd. Verder kan het ook iemand zijn die weinig tot geen relatie heeft met het park en toch feedback geeft op een bepaalde ingreep. Het is te hopen dat de opmerkingen die gemaakt zijn gedragen worden door een groot deel van de actoren. Hierdoor wordt het gemakkelijker om deze opmerking te verwerken.

Bij het verwerken van de op- en aanmerkingen moet uiteraard rekening worden gehouden met de verschillende beleidstukken. Naast de beleidstukken

moet er ook gekeken worden of de eventueel nieuwe ingrepen bijdragen aan de bruikbaarheid of de revitalisering van het park.

Na het verwerken van al het commentaar en feedback ligt er een definitief concept. Dit definitieve concept kan weer voorgelegd worden aan de actoren. Dit definitieve concept zal uiteindelijk ook gebruikt worden bij het maken van de volgende stappen die nog genomen moeten worden.

9.1 Bevindingen College van B&W

Zoals bij de vorige stap is beschreven is het College van B&W door middel van een korte presentatie op de hoogte gebracht van het conceptplan. Na deze korte presentatie heeft het College van B&W mondeling feedback gegeven.

Hieronder staan kort de feedback punten genoemd die door het College van B&W is gegeven, met daarbij direct een uitleg wat er met het feedback is gebeurd.

- Een vraag vanuit het College van B&W: komt er extra een brug bij de Veldschans?
Volgens het conceptplan komt er geen extra brug naar de Veldschans. Hier is bij het ontwikkelen van het plan wel over nagedacht, maar historisch gezien is het ongewenst om een extra brug aan te leggen. De huidige brug is altijd de enige toegang geweest tot de Veldschans. Een extra brug zou afbreuk doen aan de toch al vervallen Veldschans.
- Het College van B&W vond het een goed idee om de parken door middel van een bomenlaan, een wandelpad en zichtlijnen aan elkaar te verbinden. Het versmallen van de Schans(weg) wat daarvoor nodig is zal eerst goed bekeken moeten worden door de daarvoor verantwoordelijke beleidsmedewerker.
De verbindingen zijn in het definitieve conceptplan blijven bestaan omdat hiermee de parken het best aan elkaar worden verbonden. Ook het versmallen van de Schans(weg) is gebleven omdat het anders niet mogelijk is een doorlopend wandelpad aan te leggen.

*NIMBY: Not In My BackYard. Alles mag en kan veranderen, zolang het maar niet bij mij voor de deur gebeurt.

9.2 Bevindingen bewonersavond

Tijdens de bewonersavond zijn er formulieren uitgedeeld waarop de aanwezige omwonenden hun feedback konden schrijven. Daarnaast hebben een aantal omwonenden hun feedback mondeling toegelicht. Hiervan is kort een verslag gemaakt.

Hieronder staan kort de feedbackpunten genoemd die door de omwonenden zijn gegeven, met daarbij direct een uitleg wat er met het feedback is gebeurd.

- Zitplek komt op verkeerde plek, en is hangjongeren gevoelig/ trekt ze hangjongeren aan.
De zitplek leek op de concept tekening inderdaad dicht bij de weg te liggen. Door hem het definitieve concept gedetailleerder in te tekenen is dit niet meer het geval.

Het klopt inderdaad dat er meer gebruik gemaakt zal worden van de zitplekken wanneer de banken dicht bij elkaar staan. Dat er meer gebruik van gemaakt zou worden is dan ook altijd de bedoeling geweest. Het weghalen van zitplekken is daarom ook niet wenselijk. Dat deze zitplekken ook aantrekkelijk zijn voor jongeren is te verwachten. Maar de inrichting van het park wordt niet alleen bepaald door een groep jongeren die overlast veroorzaken. Daarom is besloten om de zitplekken te behouden.

- Is het wenselijk dat het gemeentehuis zichtbaar wordt vanuit het park? Omwonenden kijken er daardoor ook dagelijks tegenaan. Wordt het gebouw dan ook verlicht, net zoals aan de voorkant?
Het zichtbaar maken van het gemeentehuis vanuit het park is gedaan om meer relatie te leggen tussen het gebouw en de achtertuin/ het park zoals dat in het verleden ook is geweest. Hierdoor zal het gebouw ook zichtbaar zijn voor omwonenden.

Het gemeentehuis zal aan de achterzijde niet verlicht worden met grote schijnwerpers zoals aan de voorkant het geval is. Het verlichten van de achterzijde heeft geen meerwaarde. Om deze redenen zullen er geen aanpassingen worden gedaan die het zicht op het gemeentehuis zullen belemmeren.

- Zijn wadi's daadwerkelijk de oplossing? Of worden die vertrapt/ kaalgevreten door de eenden?
Wadi's vormen naar alle waarschijnlijkheid de oplossing voor het water probleem in het park. Het aanleggen van drainage in het park is een erg dure oplossing en levert hoge onderhoudskosten op.

Daarnaast zijn wadi's ook historisch verantwoord. Dat de eenden deze plekken kaal zullen vreten is te verwachten wanneer de wadi's lang nat zullen blijven. Het is dan ook de bedoeling dat het water door middel van de wadi's snel afgevoerd zal worden naar de vijver.

- Veel overlast van eenden.
De aanwezigheid van eenden in de parken draagt bij aan de sfeer. Alleen wordt de grote van de eenden populatie ervaren als overlast. Het advies is daarom ook om de populatie te verkleinen naar een nader te bepalen hoeveelheid.

Afb. 83: Overlast van Muskuseenden.

- Meer beplanting in het Schanspark.
Tijdens de bewonersavond is gevraagd of het mogelijk is om beplanting aan te leggen in het Schanspark. Deze situatie is complexer gezien het feit dat deze grond geen eigendom is van de gemeente Woudenberg. Als gemeente zal er in overleg met het 'MFC de Schans' gekeken worden naar de mogelijkheden die er zijn voor het aanleggen van meer beplanting.
- Natuurlijke oever is dat echt nodig? En zullen de eenden deze beplanting niet opeten?
Het toepassen van natuurlijke oevers is een extra toevoeging en daarmee niet perse nodig. Deze toevoeging zal zorgen voor meer variatie aan beplanting in het park. Daarnaast krijgt de oever een natuurlijker uitstraling dan die van de huidige beschoeiing. Deze oevers zullen dan ook pas worden aangelegd wanneer daarvoor de mogelijkheid is.
Er wordt niet verwacht dat de eenden de beplanting zullen opeten. Daarom wordt dit niet gezien als reden voor het niet toepassen van een natuurlijke oever. Het toepassen van een natuurlijke oever zal dan ook blijven bestaan in het definitieve concept.
- Wordt de weg Schans niet te smal, wanneer dit eenrichtingsverkeer wordt? Is dat niet gevaarlijk voor fietsers?
Verwacht wordt dat er juist meer ruimte komt voor voetgangers en fietsers wanneer de straat autoluw zal worden. Wanneer de uiteindelijke uitvoeringstekeningen gemaakt zullen worden zal er nogmaals gekeken worden naar de daadwerkelijke dimensionering van de straat.

9.3 Bevindingen jongeren

Uit het gesprek wat gevoerd is met de jongeren bleek dat voor hen niet heel veel uitmaakt hoe het park ingericht word. De belangrijkste wens die zij hadden, was dat er een mogelijkheid is bij elkaar te komen. Waar dan de beplanting komt te staan was voor hen minder relevant. Dat de zitplek geen overdekte Jongeren OntmoetingsPlek (JOP) zou worden konden zij begrijpen, omdat dit waarschijnlijk meer overlast zou veroorzaken voor de omwonenden.

Wel zouden ze graag iets overdechts krijgen waar ze samen kunnen komen. Ook al zou dat ergens aan de rand van het dorp zijn. Want zij zagen ook wel in dat rondhangen in het 'De Beaufortpark' overlast als gevolg kan hebben. Omdat er momenteel geen betere oplossing is maken zij wel gebruik van de bankjes in het 'De Beaufortpark'.

Het conceptplan is uiteindelijk niet meer besproken met de jongeren. Hiervoor is gekozen, omdat gesprekken met jongeren over eventuele aanpassingen te veel verwachtingen zou scheppen. Daarnaast is Actieteam Jeugd bezig met het oplossen van de problematiek rondom hangjongeren in het 'De Beaufortpark'. Aangezien zij ook al contact hebben met de jongeren is er voor gekozen om het werkt aan de experts over te laten.

Naast het contact van Actieteam Jeugd met de jongeren word verwacht dat wanneer de jongeren meer aandacht zouden krijgen, zij zichzelf automatisch zouden zien als doelgroep. Aangezien zij niet behoren tot de doelgroep van het park heeft men hier nog een reden gevonden het conceptplan niet terug te koppelen naar de jongeren.

Voor het creëren van meer eenheid tussen de verschillende parken en het verbeteren van de eigen kwaliteiten zijn er nog wijzigingen aan de Veldschans gemaakt. De belangrijkste aanpassing is het terug brengen van de oude historische vorm van de schans,

met de daarbij behorende grondwallen.

Aan de beplanting zijn ook wijzigingen doorgevoerd. Op de hoeken zijn bomen weggehaald om een betere zicht relatie te leggen met de omgeving. De nieuw aan te planten beplanting zal verder inheems zijn, omdat dit beter aansluit bij het historische karakter van de Veldschans.

De padenstructuur is klein beetje veranderd. De belangrijkste reden voor deze verandering is het versterken en benadrukken van de vorm van de Veldschans.

Eveneens voor het versterken van de beleving van de schans zijn er uitzichtplekken gesitueerd op de punten van de aardewal, de bastions. Hiermee wordt de beleving van de Veldschans vergroot en wordt er een zichtrelatie gelegd tussen het 'De Beaufortpark' en het Schanspark. Meer informatie over deze aanpassing is te vinden bij stap 07, paragraaf 7.

Aan de hand van het huidige beleid zijn er geen redenen gevonden die ingaan tegen de ingrepen die hiervoor zijn vermeld. Met de hiervoor genoemde opmerkingen is een nieuw concept gemaakt dat bij de volgende stappen gebruikt zal worden als uitgangspunt.

Het definitieve concept wordt aan het eind van het eerste kwartaal van 2012 ter inzage gelegd op het gemeentehuis. Op deze wijze is het voor alle actoren mogelijk om kennis te nemen van het definitieve ontwerp.

Afb. 84: Het Schanspark is te kaal voor de bewoners.

Afb. 85: De verdwenen wal (rechts) moet worden hersteld.

Stap 10:

Eenmalige maatregelen

Na het maken van een definitief ontwerp voor een park is het nodig om een lijst met eenmalige maatregelen op te stellen die uitgevoerd moeten worden om het ontwerp te verwezenlijken. Eenmalige maatregelen zijn maatregelen die één keer toegepast moeten worden om ervoor te zorgen dat het park gaat voldoen aan het beeld dat geschetst is in de ontwerptekeningen.

Bij het uitwerken van de eenmalige maatregelen wordt er ook een kostenraming gemaakt. Mede aan de hand van deze kostenraming kan later bepaald worden welke maatregel er op korte of lange termijn uitgevoerd kan worden.

Voor de drie parken in gemeente Woudenberg is een lijst met eenmalige maatregelen geschreven die uitgevoerd moeten worden om het ontwerp, besproken in stap 07, te verwezenlijken. Voor gemeente Woudenberg speelt er mee dat met name de mogelijkheden op financieel gebied te kort schieten om dit project uit te voeren.

Voor het maken van deze kostenraming zijn de prijzen gebruikt van GWWkosten.nl en bronnen die binnen de gemeente beschikbaar waren.

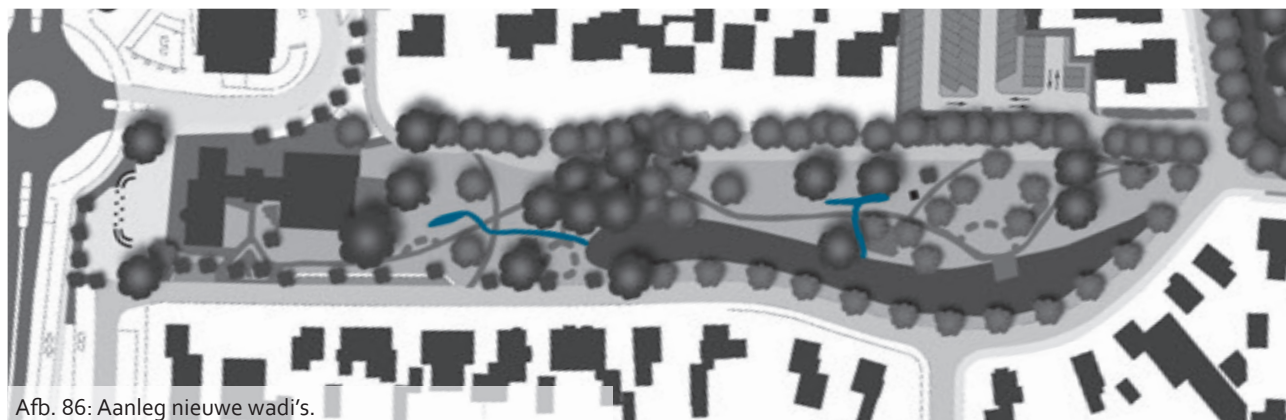
10.1 'De Beaufortpark'

Aanleg wadi's

In het 'De Beaufortpark' moeten een tweetal wadi's worden aangelegd. Deze wadi's moeten er in de nabije toekomst voor zorgen dat de gazons niet onder water komen te staan.

Met de vrijgekomen grond uit de wadi's kunnen de laag liggende delen van het park opgehoogd worden. Dit verkleint eveneens de mogelijkheid op een drassig grasveld. Bij het ophogen van het grasveld moet rekening worden gehouden met het profiel van het omliggende grasveld, omdat het grasveld af moet wateren op de wadi en vijver. Daarnaast moet

voorkomen worden dat het grasveld hoger komt te liggen dan het voetpad.

Afb. 86: Aanleg nieuwe wadi's.

Snoeien van bomen

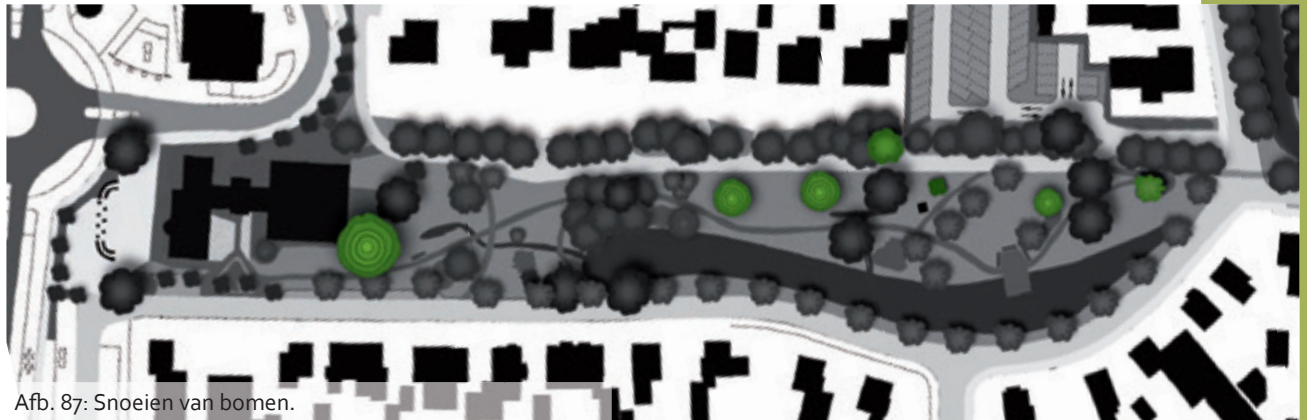
Wanneer gemeente Woudenberg het niet wenselijk vindt dat bomen in het 'De Beaufortpark' gebruikt worden als klimtoestel, dan moet daar ook geen aanleiding voor zijn. Tevens is het, om de duurzaamheid van de bomen te garanderen, aan te bevelen de kroonvorm intact te houden door begeleidingssnoei. Ook bij oudere bomen is ingrijpen nodig.

Vernieuwen van padenstructuur

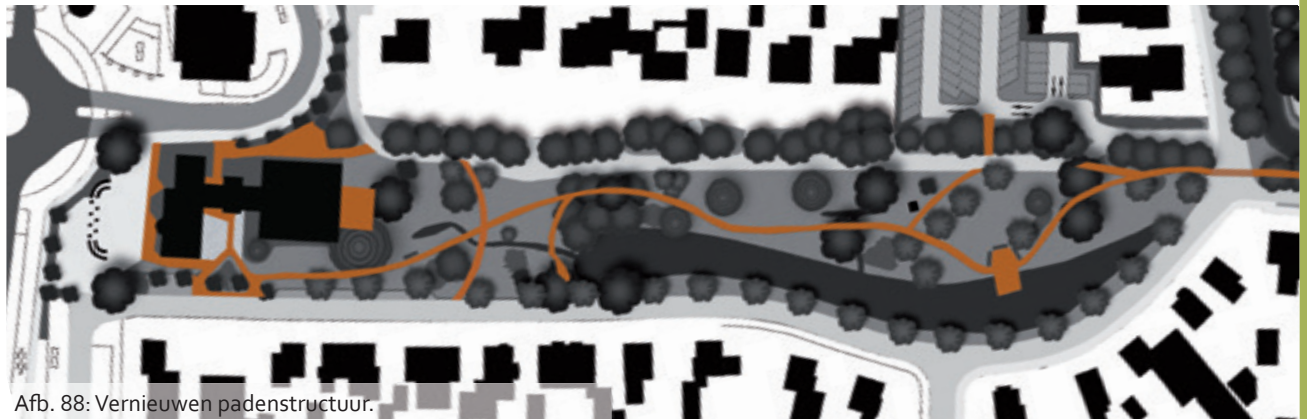
Het aanpakken van de padenstructuur is belangrijk, omdat een deel van het nieuwe ontwerp hiermee in verband staat. Niet alleen de ligging van de paden zal worden aangepakt, maar ook de ondergrond zal aangepakt moeten worden. Momenteel is de ondergrond van het pad een storende factor in ondergrondse waterstromen. Deze factor is waarschijnlijk medeverantwoordelijk voor het drassig blijven van het gras in het park.

Het advies is om de paden in het nieuwe plan iets hoger dan het gazon aan te leggen zodat de kans kleiner is dat de paden drassig en slecht begaanbaar worden. Daarnaast moeten de paden onder een profiel (op één oor of tonrond) gelegd worden, waardoor het water direct afvloeit naar het naastgelegen grasveld, bij voorkeur richting de wadi of de vijver.

Voor het aanleggen van het nieuwe pad is het nodig om een aantal bomen te verwijderen. Hierbij gaat het alleen om bomen die genoemd worden bij 'verwijderen bomen' op pagina 101.

Afb. 87: Snoeien van bomen.

Afb. 88: Vernieuwen padenstructuur.

STAP 10: EENMALIGE MAATREGELEN

(ver)Plaatsen van banken en prullenbakken

De voorkeur gaat uit naar het plaatsen van nieuw meubilair dat qua uitstraling beter past bij het park dan het huidige meubilair (paragraaf 6.5 en 7.4). Wanneer de mogelijkheid er tijdelijk niet is om nieuw meubilair aan te schaffen kan er gekozen worden voor het tijdelijk behouden van het huidige meubilair. Nieuw straatmeubilair biedt meer voordelen zoals genoemd in stap 07 waardoor de keuze tot vervanging zou moeten worden nagestreefd.

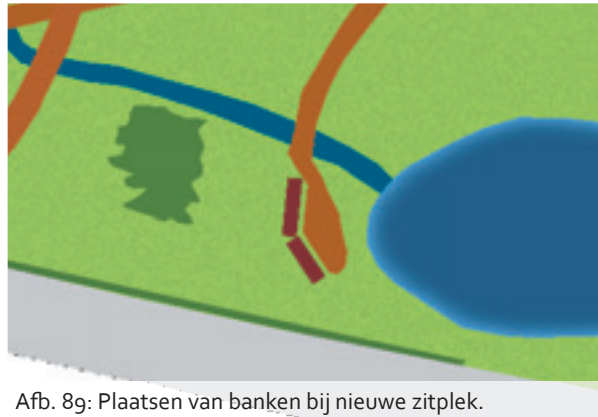
Kosten

Keuze 1

- Aanschaf nieuwe banken
- Plaatsen van nieuwe banken
- Aanschaf nieuwe prullenbakken
- Plaatsen nieuwe prullenbakken
- Aanschaf lantaarnpalen
- Vervangen lantaarnpalen
- Afvoeren oude banken, prullenbakken en lantaarnpalen

Keuze 2 (tijdelijk)

- Verplaatsen (oude) banken
- Verplaatsen (oude) prullenbakken

Afb. 89: Plaatsen van banken bij nieuwe zitplek.

Planten van bloembollen

Om het park meer kleur te geven kunnen er op verschillende locaties bollen worden geplant. Het planten van bloembollen is geen ingreep in de structuur van het park, maar een extra toevoeging. Dit laat zien dat men actief bezig is met het omvormen van het park.

Afb. 91: Plaatsen van banken bij steiger.

Afb. 90: Locatie van aanplant bloembollen.

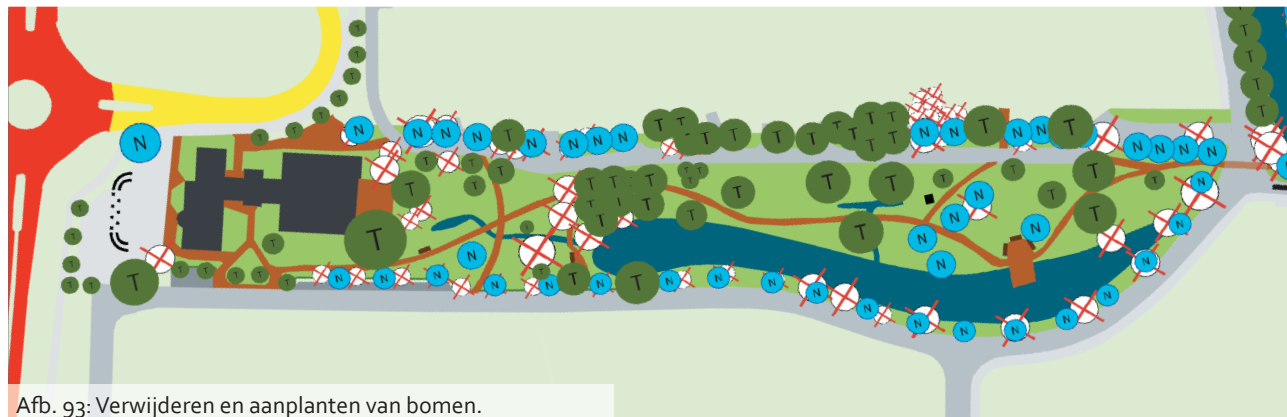

Afb. 92: Sfeerbeeld: grasveld met bloembollen.

Verwijderen bomen

In de huidige situatie van het park staan een aantal bomen die in het nieuwe ontwerp niet wenselijk zijn. In bomenkaart (zie losse bijlage) is zichtbaar gemaakt welke bomen er verwijderd zullen moeten worden om het ontwerp tot zijn recht te laten komen (zie stap 07 voor omschrijving van het ontwerp). De zomereiken in de huidige bomenlaan (langs de noordelijk Parklaan en zuidelijke Schans) die nog goed zijn, en niet op de juiste plek staan volgens het beplantingsplan, hoeven niet verwijderd te worden. Wanneer deze bomen wel toe zijn aan vervanging zullen zij vervangen moeten worden door zomereiken en worden aangeplant zoals beschreven staat in het beplantingsplan.

In eerste instantie worden er een aantal (53) bomen in het park gekapt zodat de structuur in het park versterkt wordt. Door het verwijderen van deze bomen worden de zichtlijnen (zie afb. 45) vrij gemaakt en ontstaat er meer ruimte.

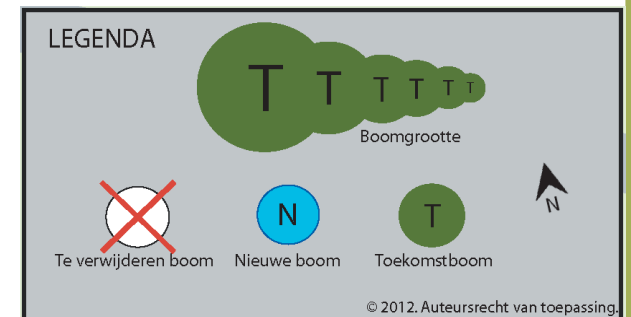

Afb. 93: Verwijderen en aanplanten van bomen.

Het verwijderen van bomen die buiten de structuur van het park vallen en onderdeel zijn van de grotere structuur, zijn ondergeschikt aan de bomen die invloed hebben op de structuur in het park. Zo worden er in tweede instantie bomen verwijderd om ervoor te zorgen dat de historische eikenhakhoutlaan weer hersteld kan worden. Deze bomen worden dan gekapt zodat deze 'laan' weer uit één soort zal bestaan.

Aanplant bomen

Een deel van de bomen die aangeplant worden zijn bedoeld als vervanging van bomen die verwijderd worden zoals in voorgaande paragraaf omschreven staat. Naast vervanging worden er een aantal nieuwe bomen aangeplant die eveneens bijdragen aan de structuur van het park. In de bomenkaart (zie losse bijlage) wordt aangegeven waar welke boom geplant moet worden. Hierbij is er onderscheid gemaakt tussen de bomen die vervangen worden en nieuwe bomen.

Afb. 94: Legenda bij afbeelding 93.

Verwijderen heesters

Op een aantal plekken in het park zullen heesters verwijderd worden om de beeldkwaliteit in het park verhogen. Er zullen onder andere achter het gemeentehuis heesters verwijderd worden. Door het verwijderen van deze heesters is het weer mogelijk om vanuit het park naar het gemeentehuis te kijken en andersom. Door deze ingreep ontstaat er meer relatie tussen het gemeentehuis en het park (zoals ook omschreven staat in paragraaf 7.9).

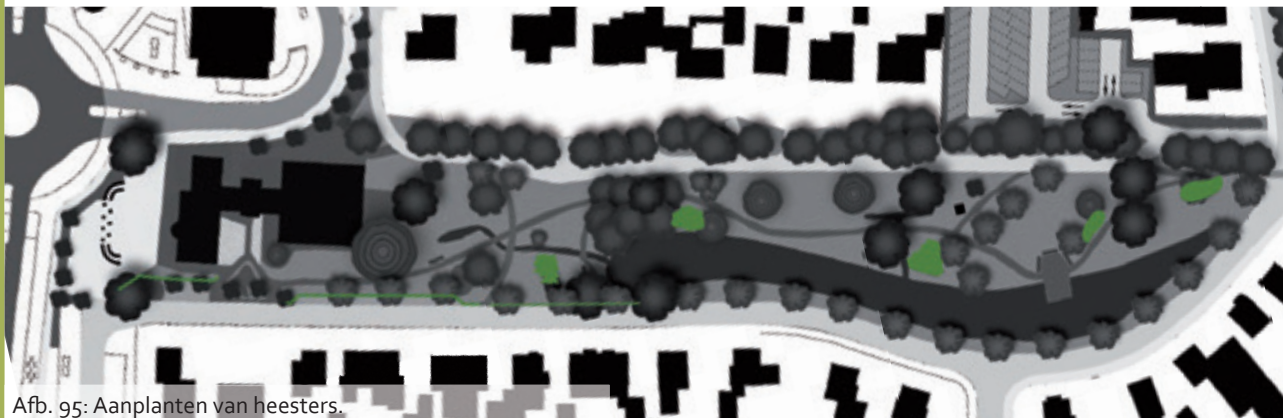
Een andere plek waar heesters verwijderd worden is tussen het parkeerterrein van het cultuurhuis en het park. Door het verwijderen van deze heesters ontstaat ook hier een betere zichtrelatie.

Aanplant heesters

Ter ondersteuning van het ontwerp en ter compensatie van de verwijderde heesters worden er verschillende andere plekken in het park nieuwe heesters aangeplant. Op het beplantingsplan (zie afb. 95) is zichtbaar waar heesters aangeplant worden.

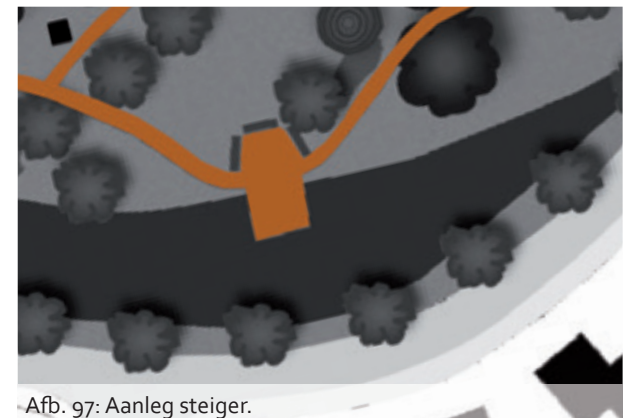
Afb. 96: Sfeerbeeld heesters.

Afb. 95: Aanplanten van heesters.

Aanleg van steiger

Het aanleggen van een steiger is net als het omvormen van de oever een aanpassing die een extra toevoeging is. Deze maatregel draagt niet meer bij aan de structuur van het park maar is een toevoeging die de beleving van het water kan vergroten en een positieve bijdrage kan leveren aan de bescherming van de natuurwaarde en soortenrijkdom doordat schaatsers niet langer de oever beschadigen door van en op het ijs te stappen door kwetsbare flora en fauna (zie 'aanleg natuurlijke oever' en paragraaf 5.5) heen. Zie ook paragraaf 7.11 voor meer voordelen van een steiger.

Afb. 97: Aanleg steiger.

Aanleg natuurlijke oever

Het omvormen van de oever van de vijver is de laatste maatregel die invloed heeft op de uitstraling van het park. Deze maatregel wordt als laatste genoemd omdat deze los staat van de andere, hiervoor genoemde maatregelen die invloed hebben op de structuur van het park. Geadviseerd wordt om deze maatregel pas toe te passen wanneer de huidige oeverbescherming aan vervanging toe is. Hiermee wordt voorkomen dat een nog goed functionerende oeverbescherming verwijderd wordt.

Om de oever een natuurlijker uitstraling te geven en beter bereikbaar en beleefbaar te maken zoals omschreven staat in stap 07 zal de oever aan één zijde van de vijver aangepast worden, namelijk de parkzijde. Voor deze aanpassing zal de beschoeiing verwijderd moeten worden en een talud worden aangelegd. Op dit talud is er ruimte voor verschillende soorten beplanting, wat een leefgebied zal vormen voor fauna (zie stap 5.5).

Afb. 99: Natuurlijke oever.

Aanleg terras

Om de samenhang tussen het gemeentehuis en het 'De Beaufortpark' te bevorderen en het gebruik als 'achtertuin' te stimuleren wordt een terras aan de achterzijde van het gemeentehuis aangelegd.

Afb. 98: Aanleg steiger.

10.2 Veldschans

Bomen snoeien

Om de duurzaamheid van de bomen te garanderen is het aan te bevelen de kroonvorm intact te houden door begeleidingssnoei. Ook bij oudere bomen is ingrijpen nodig.

Bomen verwijderen

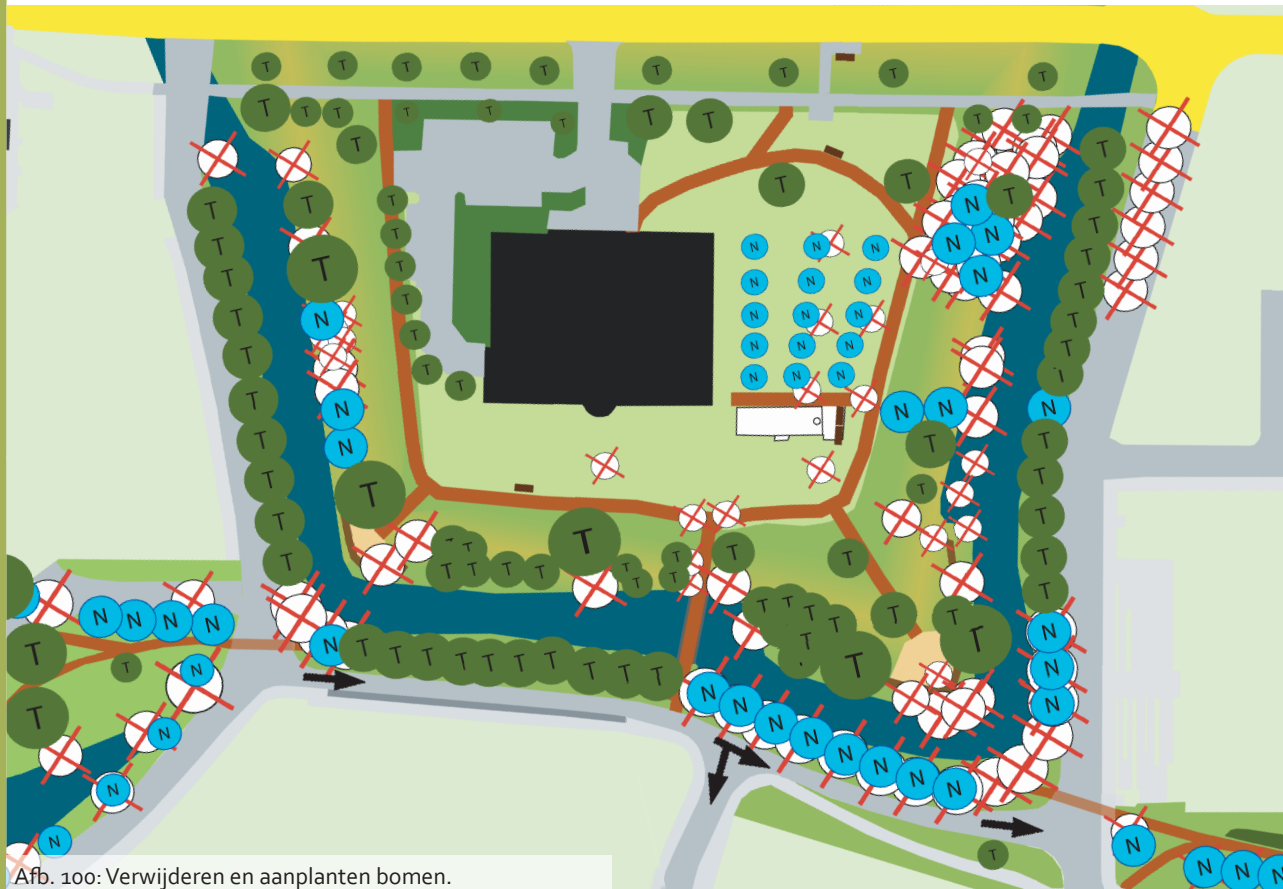
Op de wallen van de Veldschans moeten een aantal bomen worden verwijderd ten behoeve van het zicht op de schans. Daarnaast is het noodzakelijk om vooral inheemse beplanting op de schans toe te passen. Hierdoor zullen er een aantal exoten plaats moeten maken voor inheemse soorten.

Bomen planten

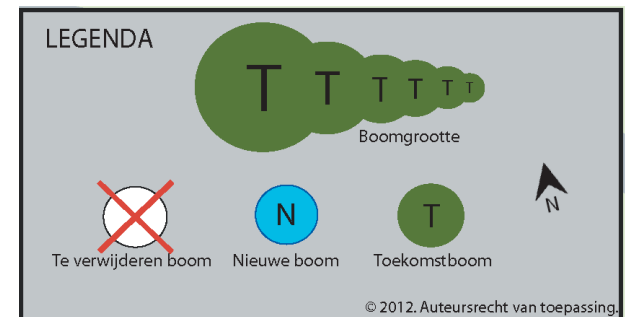
Ten behoeve van de boomgaard die wordt aangelegd op de Veldschans worden er 15 fruitbomen aangeplant. Daarnaast worden er op verschillende plekken nieuwe inheemse bomen aangeplant. De plekken waar deze nieuwe bomen komen te staan zijn het beste zichtbaar op afbeelding 100.

Heesters verwijderen

Op verschillende plekken op de schans groeien momenteel verschillende groepen met heesters. Een aantal hiervan zal worden verwijderd omdat ze niet meer passen binnen het nieuwe ontwerp.

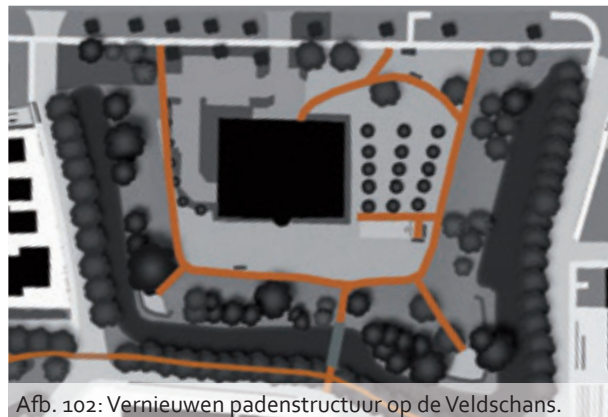
Afb. 100: Verwijderen en aanplanten bomen.

Afb. 101: Legenda bij afbeelding 100.

Vernieuwen padenstructuur

Het vernieuwen en verleggen van de padenstructuur wordt gedaan om daarmee de karakteristieke vorm van 'De Veldschans' te versterken. Ze lopen achter de hoofdwal aan de rand van het terreplein (de binnenruimte). Daarnaast moet de materialisering aansluiten op die van het 'De Beaufortpark' en het Schanspark.

Afb. 102: Vernieuwen padenstructuur op de Veldschans.

Verwijderen tuinmuur

Aan de noordzijde van de Veldschans, parallel aan de Stationsweg West, staat een lage tuinmuur die verwijderd dient te worden. De muur geeft een ongewenste scheiding door het terrein van de Veldschans, die tot de Stationsweg west zelf loopt. Het park wordt niet alleen hierdoor optisch verkleint, maar de toegankelijkheid van het park wordt hierdoor verkleint, wat niet past bij het karakter van een openbaar park. Daarnaast verkeert de muur in een matige onderhoudsstaat wat eveneens niet ten goede komt van de uitstraling van het park.

Afb. 103: Vernieuwen padenstructuur op de Veldschans.

Aanleg zitplekken + muren

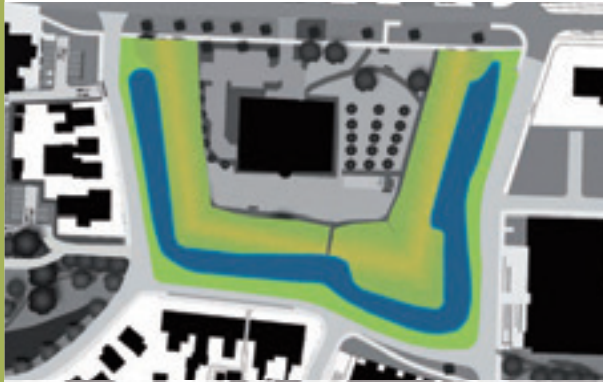
Boven op de bastions zijn zitplekken gesitueerd. Vanaf deze plekken is er een goed uitzicht in de richting van de andere parken en daarnaast geeft dit een extra dimensie aan de beleving van de Veldschans. Bij het aanleggen van deze zitplekken hoort ook het aanleggen van muren op de bastions. De muren vormen de borstwering die van oudsher op schansen aanwezig waren.

Afb. 104: Aanleg zitplekken en muren op de bastions.

Herstellen van de historische schans

Als een van de belangrijkste ingrepen aan de Veldschans is het herstellen van de historische vorm. In de afgelopen jaren is deze steeds minder goed behouden gebleven. De zuidelijke twee bastions worden hersteld, alsmede de hoofdwallen aan de zuid-, west- en oostzijde.

Afb. 105: Sfeerbeeld mogelijke inrichting Schans (weg).

Verplaatsen jeux-des-boulesbaan

De jeux-des-boulesbaan blijft aanwezig op de Veldschans. Zij het dan wel dat hij verplaatst zal moeten worden. Dit verplaatsen is nodig omdat op huidige plek van de jeux-des-boulesbaan ruimte moet komen voor het terugbrengen van de oude wallenstructuur.

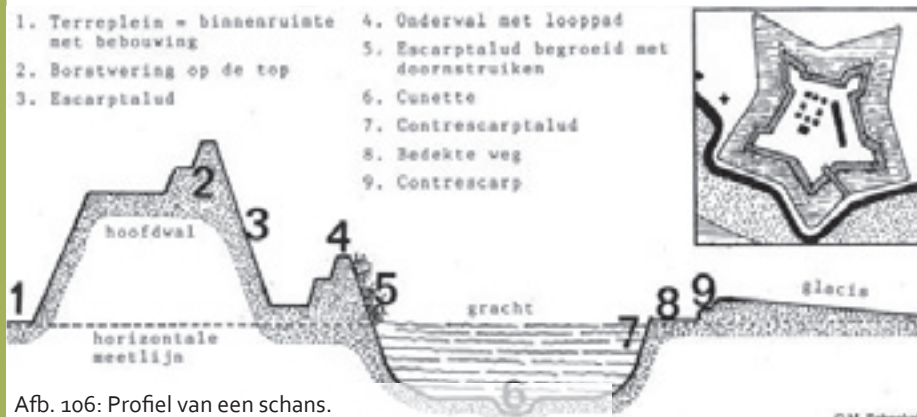
Afb. 107: Nieuwe locatie van jeux des boulesbaan.

Inrichting van Schans (weg)

Het veranderen van de verkeerssituatie van de Schans, door het toepassen van eenrichtingsverkeer, is een aanpassing die gericht is op de bevordering van de samenhang tussen de verschillende parken: Schanspark, Veldschans en 'De Beaufortpark'. De samenhang vergroten is in dit advies ondergeschikt aan het verbeteren van de structuur in de parken.

Afb. 108: Sfeerbeeld mogelijke inrichting Schans (weg).

Afb. 106: Profiel van een schans.

Afb. 109: Sfeerbeeld mogelijke inrichting Schans (weg).

10.3 Schanspark

Verwijderen bomen

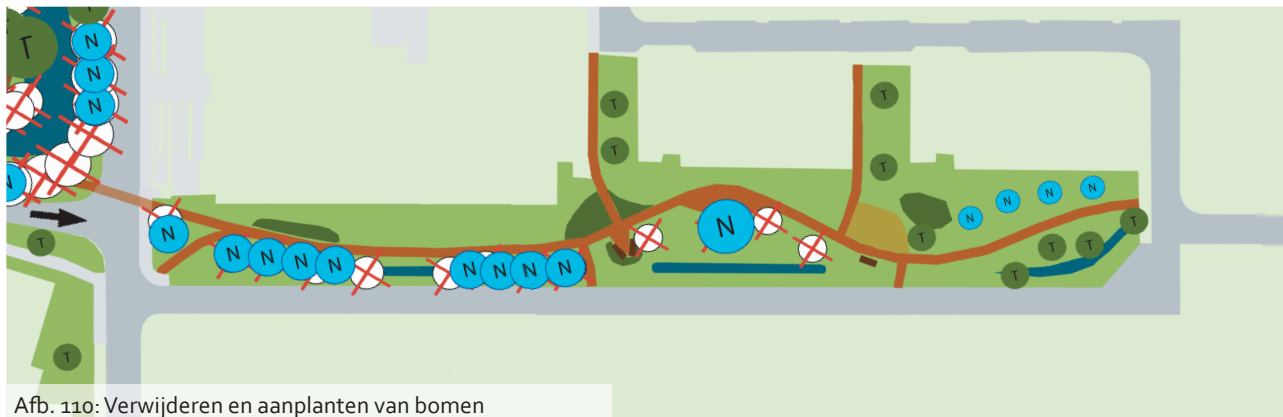
In het Schanspark staan een aantal bomen die er slecht bij staan. Deze bomen zullen verwijderd worden. Daarnaast is het verwijderen van bomen ook nodig om de structuur van de bomenlaan nog een stuk door te kunnen trekken vanuit het 'De Beaufortpark', voorbij de Veldschans, tot in het Schanspark.

Aanplanten bomen

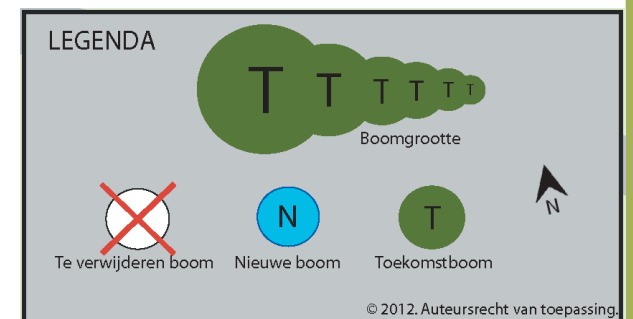
Het aanplanten van nieuwe bomen zal hoofdzakelijk gebeuren om de structuur van de bomenlaan door te trekken. Verder zullen er nog een aantal bomen bij geplant worden om er voor te zorgen dat het Schanspark meer opgevuld wordt en geen 'kale vlakte' blijft.

Aanplanten heesters

Om ook hier meer gelaagdheid in de beplanting aan te brengen worden er op verscheidene plekken heesters aangeplant. Naast de toevoeging in de gelaagdheid zullen de nieuwe heesters er ook voor zorgen dat het zicht op een aantal plekken wordt onderbroken, zodat er meer spanning in het park komt.

Afb. 110: Verwijderen en aanplanten van bomen

Afb. 111: Legenda bij afbeelding 110.

Aanleg zitplekken

Op een tweetal plaatsen zullen er nieuwe banken worden geplaatst. Deze steunen de ontmoetingsplekken en zorgen zo dat het park meer verblijfsrecreatie krijgt. Dit komt de leefbaarheid ten goede.

Afb. 112: Zitplaats rond de kastanjeboom.

10.4 Kostenraming

Het toepassen van de eenmalige maatregelen zoals beschreven in de par. 10.1 t/m 10.3 zullen kosten gemaakt moeten worden. Om goed in kaart te kunnen brengen wat de verwachte kosten zijn van de eenmalige maatregelen moet er een uitgebreide kostenraming worden gemaakt. Deze kostenraming kan gebruikt worden om verschillende partijen op de hoogte te brengen van de te verwachte kosten en als controle tegenover uitvoerende partijen.

Naast het uitzoeken van de kosten die verbonden zijn is het ook mogelijk om opzoek te gaan naar eventuele subsidieregelingen. Voor allerlei verschillende projecten geven overheden subsidies. Op websites van ministeries, provincies en waterschappen zijn vaak verschillende subsidieregelingen te vinden. Wanneer men te maken heeft met cultureel erfgoed zijn daarvoor vaak stichtingen in het leven geroepen die standaard geld verzamelen om dit erfgoed te behouden. Vaak kan hier aanspraak op worden gemaakt als een deel van het project deel uit maakt van het cultureel erfgoed van de stichting. Soms willen lokale bedrijven investeren in lokale projecten, als in ruil hiervoor naamsbekendheid wordt vergroot door het benoemen van de geldschietters in de media.

Kostenraming voor Woudenberg

Voor de eenmalige maatregelen die toegepast moeten worden bij gemeente Woudenberg is een kostenraming gemaakt. Voor het maken van een kostenraming is hoofdzakelijk gebruik gemaakt van de website GWWkosten.nl, daarnaast is er ook gebruik gemaakt van bestaande gegevens binnen de gemeente.

Een uitgebreide kostenraming is te vinden in bijlagen F, G en H.

Subsidiemogelijkheden

Voor het verkrijgen van subsidies is gezocht op verschillende websites van overheden en culturele instellingen. Het is mogelijk om van een aantal partijen subsidie te ontvangen. Hieronder staat in het kort uitgeschreven waarvan een subsidie kan worden ontvangen. In bijlage I staan deze subsidie regelingen verder uitgewerkt.

- Van projectbureau SVGV kan een kleine subsidie worden ontvangen van zo'n €5000,- euro voor het herstellen van de Veldschans. De voorwaarde is dan wel dat de aanvrager voor minimaal 25% mee betaald aan de totale kosten.
- Op het gebied van cultuur is het misschien ook mogelijk om een kleine subsidie van provincie Utrecht te ontvangen. De subsidieregeling van Cultuurparticipatie geldt voor initiatieven op het gebied van amateurkunst, maar ook bijvoorbeeld op het terrein van erfgoed, volkscultuur of een mengeling hiertussen.
- Met de subsidieregeling voor 'Groene monumenten' kan 40 tot 60 procent van de kosten vergoed worden van het onderhoud van tuinen en parken van monumentale buitenplaatsen, villa's en kloosters, en voor stadsparken en begraaftuinen.

Afb. 113: Nieuw profiel Schans(weg) naar Schanspark toe.

Afb. 114: Een korte termijn actie; bloembollen planten.

Stap 11:

Korte en lange
termijn acties

Korte termijn acties

Een van de meest belangrijke stappen in dit proces is de uitvoering. Nadat in de vorige stap alle eenmalige maatregelen zijn uitgewerkt moeten ze daadwerkelijk uitgevoerd gaan worden, het liefst zo snel mogelijk. Door het snel uitvoeren van een aantal kleine maatregelen lukt het om de betrokkenen actief en enthousiast te houden voor de gemaakte plannen.

Het toevoegen van nieuwe activiteiten aan een ruimte is een van de meeste simpele manieren van een korte termijn actie. Het is eenvoudig om de gemeenschap energie te geven door zulke simpele activiteiten als een schoonmaakronde of aankleden van de ruimte. Er kunnen ook makkelijke en tijdelijke dingen georganiseerd worden zodat mensen eraan gewent raken om een ruimte te gebruiken. Dat kan bijvoorbeeld door het organiseren van: beurzen, rommelmarkten, muurschilderwedstrijden etc. Zulke activiteiten zijn eenvoudig te organiseren.

Naast deze eenvoudig uit te voeren activiteiten kan er ook al gekeken worden naar eenmalige maatregelen die eenvoudig uitgevoerd kunnen worden. Ook door het toepassen van die maatregelen blijft het proces in beweging en wordt er vooruitgang geboekt.

Lange termijn acties

Na de korte termijn acties komen als logisch gevolg de lange termijn acties. Dit zijn de acties die niet eenvoudig uitgevoerd kunnen worden. Vaak heeft dit te maken met de omvang van de ingreep. Wanneer de mogelijkheden voor het uitvoeren van maatregelen klein zijn zal daar rekening mee gehouden moeten worden. Deze mogelijkheden kunnen van verschillende aard zijn. Tijd en geld zijn daarbij de middelen die het meest bepalend zijn. Wanneer blijkt dat de middelen beperkt zijn, is het verstandig om na te denken over een mogelijk stappenplan. Hierin wordt opgenomen welke ingreep de hoogste prioriteit heeft en wanneer deze uitgevoerd dient te worden. Bij het stellen van de prioriteiten wordt aanbevolen om na te denken over de volgorde waarin veranderingen uitgevoerd dienen te worden.

11.1 Korte en lange termijn acties

Voor het vaststellen van de korte en lange termijn acties is gebruik gemaakt van stap 10. De bij stap 10 gemaakte lijst met maatregelen is hier verdeeld over de lange en korte termijn acties.

Bij het maken van deze keuze is gekeken naar de mate van invloed op de structuur van het park. Maatregelen die iets veranderen aan de structuur van het park zijn over het algemeen dure ingrepen en zullen daardoor bij de lange termijn acties te vinden zijn. Bij de korte termijn acties zullen daardoor meer maatregelen te vinden zijn die eenvoudig uit te voeren zijn en niet direct iets veranderen aan de structuur van het park.

Daarnaast is het over het algemeen niet nodig om voor deze korte termijn acties geld aan te vragen bij de raad. Deze maatregelen zouden uitgevoerd kunnen worden van het huidige budget. Voor de lange termijn acties, met name door de omvang van de ingreep, zal het nodig zijn om extra geld aan te vragen bij de raad.

Korte termijn acties

Naar verwachting kunnen de volgende acties op korte termijn worden uitgevoerd. De hieronder beschreven volgorde is niet leidend voor de volgorde van uitvoer.

- Beaufortpark
 - o Snoeien van bomen
 - o Planten van bloembollen
- Veldschans
 - o Verplaatsen van jeux de boulesbaan
 - o Verwijderen tuilmuren
- Schanspark
 - o Aanplanten van heesters
 - o Aanleg zitplekken

Lange termijn acties

De overige maatregelen die worden gezien als lange termijn acties. Er is voor gekozen om deze maatregelen te zien als lange termijn acties omdat hiermee meer geld gemoeid is. Daardoor kunnen ze minder snel uitgevoerd worden. In tegenstelling tot de korte termijn acties heeft de volgorde van de lange termijn acties wel een structuur. De volgorde van onderstaande maatregelen is gebaseerd op belangrijkheid van uitvoer.

- Beaufortpark
 - o Aanleg wadi's
 - o Vernieuwen van padenstructuur
 - o (ver)plaatsen van banken en prullenbakken
 - o Verwijderen bomen
 - o Aanplant bomen
 - o Verwijderen heesters
 - o Aanplant heesters
 - o Aanleg van steiger
 - o Aanleg natuurlijke oever
- Veldschans
 - o Verwijderen bomen
 - o Herstellen van de historische schans
 - o Vernieuwen padenstructuur
 - o Aanplanten bomen
 - o Heesters verwijderen
 - o Aanleg zitplekken + muren
 - o Inrichting van Schans(weg)
- Schanspark
 - o Verwijderen bomen
 - o Aanplanten bomen
 - o Verharding vervangen

Afb. 115: J.B. de Beaufort kijkt terug op zijn nieuwe tuin.

Stap 12:

Evaluatie

Na het gehele participatietraject is het goed om terug te kijken op het verloop ervan. Van elk participatietraject kan iets geleerd worden. Misschien mag het in de toekomst iets interactiever of beviel de gebruikte actieve vorm helemaal niet. Misschien blijkt uit het afgelopen traject dat participatie in zulke situaties helemaal niet gewenst is. Zo zijn er nog een aantal vragen waarop gelet kan worden bij het maken/ houden van een evaluatieronde.

De vragen die kunnen helpen bij het houden van een evaluatieronde zijn:

- Welke andere plaatsen (openbare ruimte) in de gemeente moeten worden verbeterd?
- Kan er bij volgende projecten worden gewerkt met dezelfde groep mensen of is het nodig een nieuwe groep samen te stellen?
- Moet er een bredere organisatie komen om alle participatietrajecten te overzien?
- Als dat zo is, hoe gaat dit betaald worden?
- Hoe ga je te werk met soortgelijke projecten in de gemeente?

12.1 Terugblik op participatie

Het traject heeft in de uitvoering nagenoeg geen tegenslagen gekend. De samenwerking tussen verschillende partijen is goed verlopen. Tijdens bijeenkomsten bleek dat de omwonenden erg betrokken zijn bij hun eigen woonomgeving.

Het verzamelen van informatie door middel van een vragenlijst blijkt, gezien de resultaten, een goed middel te zijn. De hoeveelheid mensen die daarop gereageerd hebben, bleek nog hoger dan verwacht te zijn. Door het grote aantal reacties op de vragenlijst is een goed beeld verkregen van de mening van de omwonenden van het park. Bij het uitvoeren van een soort gelijk project zou het gebruik van een vragenlijst opnieuw toegepast kunnen worden.

Voor het ontwikkelen van ideeën zijn er misschien nog wel betere varianten toepasbaar. Met name bij het ontwikkelen van nieuwe ideeën voor een mogelijke inrichting van een ruimte zou een interactievere vorm toegepast kunnen worden. Dit zou gedaan kunnen worden met een kleine afvaardiging van omwonenden in samenwerking met een aantal deskundigen. Zij kunnen dan gezamenlijk tot een concept komen. Gezien de huidige situatie rondom het 'De Beaufortpark' was dat niet mogelijk en kan men niet ontevreden zijn over de huidige resultaten.

Het terugkoppelen van de resultaten naar een bredere groep omwonenden van het park door middel van een bewonersavond is goed verlopen. De opkomst was goed, ook hieruit blijkt een hoge mate van betrokkenheid van omwonenden. Tijdens deze avond hebben de omwonenden op verschillende manieren de mogelijkheid gehad om feedback te geven op het gemaakte plan.

Het participatietraject wat gevolgd is bij het ontwikkelen van een mogelijke herinrichting voor het 'De Beaufortpark' wijkt voor een deel af van wat gebruikelijk is bij Gemeente Woudenberg. Bij het ontwikkelen van nieuwe projecten is het niet gebruikelijk om omwonenden op een actieve manier te betrekken. Zowel voor het inwinnen van informatie als bij het ontwikkelen van een conceptplan worden omwonenden meestal niet actief betrokken. De toegepaste vragenlijst is dan ook een ongebruikelijk middel.

De ontwikkelde plannen worden wel altijd door middel van een bewonersavond voor gelegd aan de direct betrokken omwonenden. Deze methode wijkt niet af van de gebruikelijke vorm die toegepast wordt bij Gemeente Woudenberg.

In het vervolg zou bij het ontwikkelen van nieuwe plannen meer gebruik gemaakt kunnen worden van de kennis die omwonenden hebben van de omgeving. Zij zijn de experts op het gebied van dagelijks gebruik. Daarnaast zijn zij ook degene die de buitenruimte het meest gebruiken. Als gemeente sta je in dienst van de inwoners en wil je graag dat zij met plezier gebruik maken van hun omgeving.

De omwonenden zijn de directe gebruikers van een bepaalde locatie, daarom is het aan te raden om in samenwerking met hen een plan te ontwikkelen. Wanneer er een nieuw ontwerp wordt gemaakt door een extern adviesbureau is dit niet altijd mogelijk, maar wanneer het wordt gedaan door interne mensen is dat wel mogelijk. Bij zulke samenwerkingsverbanden is het belangrijk dat daar altijd een paar betrokken beleidsmedewerkers bij aanwezig zijn. Dit omdat zij kennis hebben die soms nodig kan zijn bij het ontwikkelen van nieuwe plannen. Met vakkennis kan het ontwikkelen van een conceptplan worden gestuurd.

Voor het terugkoppelen van de ontwikkelde plannen blijft een bewonersavond met een presentatie een goede methode. Op deze manier kunnen er veel mensen tegelijk op de hoogte worden gesteld en kunnen de meeste vragen direct worden beantwoord.

Voor de participatie binnen gemeente Woudenberg is het goed als er een leidraad wordt ontwikkeld. Hierin kan dan worden opgenomen welke stappen er allemaal moeten worden gezet bij het uitvoeren van een participatietraject en wie daarbij betrokken moeten worden.

Literatuurlijst

Documenten

- 82/72/EEG: Besluit van de Raad van 3 december 1981 betreffende de sluiting van het Verdrag inzake het behoud van Europese wilde dieren en planten in hun natuurlijk milieu (Conventie van Bern) OJ L van 10.02.1982 (ES, DE, EN, FR)
- 93/626/EEG: Besluit van de Raad van 25 oktober 1993 betreffende de sluiting van het Verdrag inzake biologische diversiteit PB L 309 van 13.12.1993, blz. 1-2 (ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT)
- Brief betreft groot onderhoud Beaufortpark, nr. 77472, 3 mei 2011
- Brief reactie gemeente op "aanwezigheid jongeren in Beaufortpark", 3 feb. 2010, archief 8 feb. 2010, nr. 54411
- Falco prijslijst van straatmeubilair, Falco BV, november 2011
- Informatie en Brainstormen over Hangjongeren en Jeugdaccommodaties, Gemeente Wijdmeren, april 2008
- Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen - Gelderse Vallei - Deel I & II, OKRA landschapsarchitecten BV, december 2010
- Offerte aanvraag pva Beaufortpark te Woudenberg, 21 juli 2008 beheersector:G/COC, nummer: 37561
- (Overlast van?!) Jongeren in de Almelose binnestad, Onderzoek in opdracht van gemeente Almelo, Steunpunt Minderheden Overijssel, oktober 2005
- Placemaking for creating lively cities - Traning manual, Fred Kent, Project for public spaces INC., 2011
- Rapportformulier eigen initiatief: postregistratienummer o8.37561 (18 juli 2008)
- Verslag vergadering vrijdag 11 jan. 2008 en donderdag 13 mrt. 2008

Boeken

- Beeldkwaliteit, M. Schuring ea., 2008
- Creativiteit HOE? ZO!, Byttebier, Igor, achtste druk, 2002
- De vragenlijst, Brinkman, Joep, Wolters-Noordhoff, 2000
- Enquêteeren, Bartelds, J.F., Jansen, E.P.W.A., Joostens, Th.H., Wolters-Noordhoff, 1989
- Het groene handboek 2009 - 2011, Boot & co boomkwekerijen, 2009
- Participatie@groeneruimte, Van den Goorbergh, Frans, Landwerk, 2012
- The Image of the City, Lynch, Kevin, The MIT Press, 1960
- Van den Berk over Bomen, Boomkwekerij Gebr. van den Berk BV., tweede herziene druk 2004

Websites

- CBS, PBL, Wageningen UR (2011). Rode Lijsten (indicator 1333, versie 06, 14 juni 2011). www.compendiumvoordeleefomgeving.nl. CBS, Den Haag; Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven en Wageningen UR, Wageningen.
- Flora- en faunawet 1998, Minister van justitie W. Sorgdrager, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, http://wetten.overheid.nl/BWBR0009640/geldigheidsdatum_06-01-2012, identificatienummer BWBR0009640, 06-01-2012
- Het internationaal jaar van de biodiversiteit 2010, http://www.biodiversiteit.nl/2010/jaar_van_de_biodiversiteit, 11-10-2011
- Identiteit buitengebied, <http://www.woudenberg.net/index.php?simaction=content&pagid=528&mediumid=6>, 2011
- Taskforce Biodiversiteit & Natuurlijke Hulpbronnen, <http://www.taskforcebiodiversiteit.nl/>, 2012

Betrokken personen

- C. Ockhuijsen, Stagebegeleider
- F. van den Goorbergh, Procesbegeleiding
- H. Berns, Plantendeskundige
- A. Sorée, Jongerenwerker
- R. Wiersma, Jongerenwerker
- Vrijwilliger van Stichting Oud Woudenberg

Afbeeldingen

- Achterzijde omslag, afbeelding 1 – 7, 10 – 17, 19, 38 – 50, 52 – 55, 57 – 59, 65 – 68, 71, 72, 74, 75, 77 – 91, 93 – 95, 97, 100 – 105, 107 – 111, 113 en 114.
T.P. Dernison & J. van Eck, 2012 (Eigen werk)
- Afbeelding 8
Participatie kan niet zonder communicatie, De Wijde Blik, <http://www.dewijdeblik.com/docs/Image/161/participatieladder.jpg>, 2012
- Afbeelding 9
Ideeën, Gideon Borman, <http://www.tochtstrips.nl/>, 2012
- Voorzijde omslag, afbeelding 18, 37, 56, 70 en 115.
Foto nrs. 00843, 32663, 31576, 33391, 12082, 12074, 30307, 01982 en 35647, Collectie Stichting Oud Woudenberg
- Afbeelding 20
Schenkingsafschrift Landgoed Laanzicht, J.E.G. Lagerwey, 8 aug. 1932
- Afbeelding 21 – 23
Minuutplan Kadasterkaart Sectie E, genaamd De Wetering en Sectie B, genaamd Geerestein, WatWasWaar, <http://ngz.watwaswaar.nl/>, 2012
- Afbeelding 24 – 35
Kadasterkaart 447, Kadaster, <http://ngz.watwaswaar.nl/>, 1830 – 1995
- Afbeelding 36
Mapdata Google, Google Nederland, <http://maps.google.nl/>, 2005

- Afbeelding 51
Bord Zwartendijksterschans, User: Jarig, nl.wikipedia.org, http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bb/Bord_Zwartendijksterschans.jpg, 2012
- Afbeelding 60
Ischnura elegans, J.K. Lindsey, <http://www.commanster.eu/commanster/Insects/Dragonflies/SpDragonflies/Ischnura.elegans.jpg>, 9 juli 2004
- Afbeelding 61 – 63
Google Streetview, Google Nederland, <http://maps.google.nl/>, oktober 2010
- Afbeelding 64
Leeftijdsopbouw wijken, Toekomstvisie Woudenberg 2015, Gemeente Woudenberg, 2012
- Afbeelding 69
Wadi Lambertusstraat, Gemeente Helden, http://www.joostdevree.nl/bouwkunde2/jpgw/wadi_3_lambertusstraat_helden_dorp_www_helden_nl.jpg, 2012
- Afbeelding 73
Zitbank Valentino, Falco BV, <http://www.falco.nl/bestanden/260x260/103b.jpg>, 2012
- Afbeelding 76 en 99
Oeverbeplanting, Eike den Hengst en Margreet Verhoef-Sommeling, 'n dijk van een tuin, <http://www.eendijkvaneentuin.nl/Vijver/oeverbeplanting.jpg>, 2012
- Afbeelding 92
Vreugd en Rust park, R. den Hartog, The Occupied Garden, <http://theoccupiedgarden.com/images/td-Vreugd-en-Rust-park1.jpg>, 2012
- Afbeelding 96
Magnolia stellata, R.K. Robertson, Illinois Natural History Survey, <http://www.life.illinois.edu/help/digitalflowers/picts/Magnoliaceae/21-Magnolia%2ostellata.jpg>, 2012
- Afbeelding 98
CK Steiger park Bloeyendaal, Utrecht, Carlo3onl, Panoramio, <http://v12.lscache5.c.bigcache.googleapis.com/static.panoramio.com/photos/original/40982639.jpg>, 2012
- Afbeelding 106
Lent lang vervlogen tijd, M. Schenkels, <http://www.noviomagus.nl/Lent/img010e.jpg>, 2012
- Afbeelding 112
Postzegelboom, User: Pvt pauline, nl.wikipedia.org, <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/56/Postzegelboom.JPG>, 15 mei 2008

Bijlagen

	blz.
Bijlage A: Krachtenveldanalyse.	120
Bijlage B: Servituut / Schenkingsakte.	121
Bijlage C: Vragenlijst.	124
Bijlage D: Aanplanten heesters.	127
Bijlage E: Bomenlijst/bestellijst bomen.	128
Bijlage F: Kostenraming 'De Beaufortpark'	130
Bijlage G: Kostenraming Veldschans	132
Bijlage H: Kostenraming Schanspark	136
Bijlage I: Subsidieregelingen.	137

Los bijgevoegde kaarten

- Bomenkaart aanplant en verwijderen
- Boomsoortenkaart huidige situatie
- Definitief conceptontwerp

Bijlage A: Krachtenveldanalyse

Betrokken partijen		Gedrag tav het project	Belangrijkheid betrokkenen.	Kwaliteit van relatie	Risico's
		Positief/Negatief/Neutraal	(on)Belangrijk/Beutraal	Blokkerend, Neutraal of Stimulerend	
Bewoners van:	Parklaan Schans Maarten van Rossumweg De 'Residence de Schans'	Sceptisch ivm history + probleem met hangjongeren	Belangrijk	Stimulerend/blokkerend Neutraal Neutraal Neutraal	Gesprek over jongeren
Overige inwoners van Woudenberg				neutraal	
Winkeliers aan de stationsweg		Onbekend	Neutraal	Stimulerend	
Gemeente:	Beleidsambtenaren	Wisselend	Belangrijk	Wisselend	Hoe gaan we deze mensen beïnvloeden zodat ze positiver komen te staan tov participatie?
	Wethouder	Positief tov vernieuwing, maar is (erg) voorzichtig wil geen hoge verwachtingen scheppen.	Belangrijk	Blokkerend	
	College B&W	positief tov vernieuwing	Belangrijk	Blokkerend	
	Raad	Neutraal	Belangrijk	Afhankelijk van €	
Vertegenwoordigers van Fam. De Beaufort		Neutraal	Belangrijk	Neutraal	
Woudenbergse Apotheek		Onbekend	Neutraal	Neutraal	
Ondernemers van de Bloemenkiosk		Onbekend		Neutraal	
MFC de schans		Onbekend	Neutraal	Neutraal	
Waterschap		Neutraal, zolang water oppervlakte gelijk blijft.	Belangrijk ivm water	Neutraal	
Provincie		Onbekend/neutraal	Onbelangrijk	Neutraal	
Wijk/straatcoördinatoren		Positief	Belangrijk	Neutraal	
Jongeren		Afhankelijk van aanpassingen	Belangrijk	Neutraal	
Actieteam Jeugd	Wijkagent	Positief	Neutraal	Stimulerend	
	Boa	Positief	Neutraal	Stimulerend	
	Beleidsmedew. Beheer	Neutraal	Belangrijk		
	Beleidsmedew. Veiligheid	Neutraal	Belangrijk		
Jongerenwerker		Positief	Belangrijk	Stimulerend	

KANTOOR VAN DEN NOTARIS

J. E. G. LAGERWEY

TE Woudenberg

=====

Afschrift

Schenking door:

N.V. Woudenbergsche Exploitatie Maatschappij "Laanzicht"

aan de Gemeente Woudenberg

van eenige percelen grond te Woudenberg

thans ingericht als park en weg

In dato 8 augustus 1932

Voor John Edward George Lagerwey,
notaris der standplaats Woudenberg, verschenen de heeren _____
Willem Hendrik de Beaufort, houtvester, wonende te Maarn, direc-
teur van de Naamllooze Vennootschap Woudenbersche Bosch en Land
Exploitatie Maatschappij "Landgoed Henschoten" gevestigd te Wouden-
berg, welke vennootschap ingevolge artikel negen der statuten, directeur
is van de Naamllooze Vennootschap Woudenbersche Exploitatiemaat-
schappij "Laanzicht" gevestigd te Woudenberg, ter eene, en _____
Paul Antoine Guillaume Baron van Heeckeren van Brandsenburg, bur-
gemeester en Cornelis Klomp, secretaris der gemeente Woudenberg,
beiden wonende te Woudenberg, als zoodanig te zamen vertegenwoor-
digende het college van Burgemeester en Wethouders der gemeente, dat
namens die gemeente handelt ter uitvoering van het besluit van den
raad der gemeente, genomen in zijn openbare vergadering van negen
juni dezes jaars, goedgekeurd door de Gedeputeerde Staten van Utrecht
op zes en twintig juli dezes jaars, derde afdeling nummer 218/2069 ter andere
zijde
en verklaarde de comparant ter eene zijde in hoedanigheid van directeur
der Naamllooze Vennootschap Woudenbergsche Exploitatie Maatschappij
"Laanzicht" gevestigd te Woudenberg (hierna genoemd "Laanzicht") na-
mens haar, krachtens machtiging versterkt in de op dien oktober
des vorigens jaars gehouden algemeene vergadering van aandeelhou-
ders, bij wijze van schenking in vollen eigendom af te staan aan de
burgerlijke gemeente Woudenberg, namens wie door de comparanten
ter andere zijde in hoedanigheid en ter uitvoering van het besluit
van den gemeenteraad voormeld van haar in eigendom worden
aangenomen _____
de perceelen, thans ingericht als park en weg, gelegen te Woudenberg
en bij het Kadaster aldaar bekend, als uitmakende _____
I een middengedeelte van het perceel Sectie E, nummer 1156, begrensd
ten noorden door de westwaards verlengde zuidgrens van het perceel

Bijlage B: Servituut / Schenkingsakte

dier Sectie nummer 1126, en ten zuiden door de zuiderlijke grens van den ter plaatse aangelegden weg. _____

II noordelijke gedeelten van de perceelen Sectie E, nummers 422 en 378 ten zuiden begrensd door de zuidelijke grens van even gemelden weg.

Te zamen groot ongeveer een hectare vijftig aren _____

En zulks onder de volgende bepalingen, letterlijk opgenomen in het voorgemelde besluit van den gemeenteraad, te weten: _____

1. De gemeente verbindt zich voorgemelde onroerende goederen, benevens het perceel Woudenberg Sectie E, nummer 1126 en het niet af te stane noordelijk gedeelte van gemeld perceel nummer 1156, alles toebehorende aan Laanzicht, voortdurend als openbaar park en weg in stand te houden en als zoodanig behoorlijk te onderhouden, als mede den aan den heer Jonkheer Hooft van Woudenberg van Geerestein toebehoorenden weg, kadastraal bekend gemeente Woudenberg Sectie B, nummer 5162bis, van den Rijksstraatweg van Zeist naar Arnhem af tot de oostelijke grens van perceel Sectie E, nummers 378 te onderhouden. _____

2. Het is verboden aan gemelde onroerende goederen eene andere bestemming te geven dan de tegenwoordige van park en weg. _____

3. Het verbod in het vorig artikel vervat wordt gevestigd als erfdienstbaarheid ten laste van de af te stane perceelen en ten behoeve van nummer 1126 en het noordelijk gedeelte van 1156, beide voornoemd, en ten behoeve van het perceel Woudenberg Sectie E, nummer 1204, en omgekeerd ten laste van nummer 1126 en het noordelijk gedeelte van 1156, beide voornoemd, en ten behoeve van de af te stane perceelen. _____

4. Laanzicht betaalt bij het onderteekenen van het van deze onderhavige transactie op te maken contract aan de gemeente als vergoeding voor de sub 1 bedoelde onderhoudsverplichting een bedrag in contanten groot twee duizend gulden. _____

5. Laanzicht verbindt zich in de kosten van dat onderhoud bovendien bij te dragen een bedrag van die honderd gulden per jaar, indien en zoolang de arbeiders F. Koudijs en E. Osnabrugge door de gemeente bij dat onderhoud, elk gedurende ten minste zestig werkdagen per jaar, worden tewerkgesteld, welk bedrag wordt verminderd tot honderd vijftig gulden per jaar, indien er zoolang dit met slechts één der arbeiders het geval is. _____

6. De gemeente is niet bevoegd voormelde onroerende goederen te vervreemden en daarop zakelijke rechten te vestigen. _____

7. Laanzicht is niet bevoegd het perceel, nummer 1126 en het noordelijk gedeelte van 1156, beide voornoemd, te vervreemden of daarop zakelijke rechten te vestigen dan in geval van voorgenomen liquidatie aan of ten behoeve van de Woudenbergsche Bosch en Land Exploitatie Maatschappij "Landgoed Henschoten" voornoemd, die verder niet bevoegd zal zijn tot vervreemding of vestiging van zakelijke rechten. _____

8. Over- of ondermaat zal aan geen der partijen eenig recht verschaffen. _____

9. De lasten en belastingen van het onroerend goed zijn van den dag van het teekenen van de akte van afstand af voor rekening van de gemeente. _____

10. Het afgestane goed gaat over voetstoots met alle toebehooren, heerschende en lijdende de erfdienstbaarheden en deingen in vroegere eigendomstitels aan verkrijgers opgelegd en zonder eenige vrijwaring dan die voor uitwinning en hypotheek. _____

11. De kosten van de, van dezen afstand, op te maken akte en die der levering zijn voor rekening van beide partijen elk voor de helft. _____

Ten slotte verklaarden partij dat de bijdrage onder 4 der bovenstaande bepalingen bedoeld, heden aan den gemeente ontvanger is ter hand gesteld den die onder 5 opgenomen, onder het daarbij vermelde voorbehoud jaarlijks zal moeten geschieden op een september. _____

Waarvan acte in minuut opgemaakt, is verleden te Woudenberg op den achtsten augustus negentien honderd twee en dertig, in tegenwoordigheid van de heeren Anton Frederik Kuhn, landbouwkundig ingenieur te Amersfoort en Jan Willem van Alphen, zonder beroep te Woudenberg woonachtig, als getuigen _____
 Onmiddellijk na voorlezing hebben de verschijnende personen en de getuigen, allen aan den notaris bekend, met den notaris deze acte ondertekend. _____
 W. A. de Beaufort, P. A. G. van Heeckeren v. W., C. Klomp, A. F. Kuhn, J. W. van Alphen, J. E. G. Lagerwey. _____
 Gratis geregistreerd te Amersfoort, den twaalfden augustus 1900 twee en dertig. Deel 5, folio 178, no. 5073, twee bladen, geen renvooi.
 De ontvanger Veenman. _____

Uitgegeven voor eerste afschrift,

J. E. G. Lagerwey

Recht f 6.60 Dagregister deel 93 nummer 820
 On geschreven ten Hypotheekkantore te Amersfoort
 den 12 en twintig Augustus
 1900 twee en dertig in deel 757 nummer 17.
 Ontvangen 750 gulden 75 cent.
 De Hypotheekbewaarder,
K. J. J. J. J.

170

Vragenlijst De Beaufortpark

(Retourneren voor 14 oktober 2011)

Vragen over u als gebruiker van het park

①a. Maakt u anno 2011 gebruik van het park?

- ☐ Ja, ik heb dit jaar gebruik gemaakt van het park.
- ☐ Nee, maar dit heb ik in het verleden wel gedaan. (→ ga door met vraag 2a)
- ☐ Nee, ik heb het park nog nooit gebruikt. (→ ga door met vraag 3a)

①b. Hoe vaak maakt u gebruik van het park?

- ☐ Dagelijks.
- ☐ Maandelijks.
- ☐ Wekelijks.
- ☐ Jaarlijks.

①c. Hoe maakt u gebruik van het park? (Meerdere antwoorden mogelijk.)

- ☐ Uitzicht.
- ☐ Eenden voeren.
- ☐ Wandelen.
- ☐ Fotograferen.
- ☐ Mensen kijken.
- ☐ Doorgang.
- ☐ Ontmoeten.
- ☐ Anders, nml.:
- ☐ Uitrusten.
-

(→ ga door met vraag 4)

②a. Waarom bent u gestopt met gebruik van het park?

Omdat:

②b. Zou u ooit nog gebruik willen gaan maken van het park?

- ☐ Ja.
- ☐ Nee. (→ einde enquête)

②c. Heeft u nog suggesties voor het park?

- ☐ Ja, nml.: (→ einde enquête)
- ☐ Nee. (→ einde enquête)

③a. Waarom heeft u nooit gebruik gemaakt van het park?

- ☐ Ik mis de mogelijkheid tot
- ☐ Ik heb geen tijd.
- ☐ Ik houd niet van het park.
- ☐ Iets anders, nml.:

③b. Zou u ooit nog gebruik willen gaan maken van het park?

- ☐ Ja. (→ einde enquête)
- ☐ Nee. (→ einde enquête)

④. Met welk vervoermiddel komt u meestal naar/ door het park? (één antwoord)

- ☐ Auto of brommobiel.
- ☐ Lopend (al dan niet met hulpmiddel) of rolstoel zonder motor.
- ☐ Fiets, scootmobiel, elektrische rolstoel, snorfiets, brommer of scooter.

⑤. Was het park goed bereikbaar voor u?

- ☐ Goed bereikbaar.
- ☐ Niet goed bereikbaar, doordat:

⑥. Vindt u het in het park prettig verblijven?

- ☐ Ja, dat komt door:
- ☐ Nee alleen 's avonds niet, dat komt door:
- ☐ Nee, nooit dat komt door:

Vragen over het uiterlijk en de inrichting van het De Beaufortpark.

⑦. Wat voor rapportcijfer geeft u algemeen de inrichting van het park? (omcirkelen)

Slechte inrichting 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Uitmuntende inrichting

⑧. Wat is het eerste positieve woord dat in u opkomt bij het Beaufortpark?

.....

⑨. Wat vindt u van de aanwezigheid van de huidige bomen in het park?

- ☐ Toegevoegde waarde (verbetering)
- ☐ Geen toegevoegde waarde (verloedering)
- ☐ Maakt me niet uit
- ☐ Specifieke opmerking:

⑩. Wat vindt u van de structuur van het park? (Hoeveelheid gras t.o.v. struiken.)

- ☐ Te open
- ☐ Te dicht
- ☐ Goed zoals het is

⑪a. Zijn er genoeg recreatieve mogelijkheden? (De mogelijkheid om iets te kunnen doen in het park.)

- ☐ Genoeg te doen.
- ☐ Niet genoeg, ik mis:

⑪b. Zijn de huidige recreatieve mogelijkheden goed te gebruiken?

- ☐ Ja.
- ☐ Nee, want

⑫. Wat vindt u van de identiteit van het park? (Heeft het een eigen karakter?)

.....

⑬a. Is het straatmeubilair goed bruikbaar? (De functionaliteit.)

- ☐ Ja.
- ☐ Nee, want

⑬b. Wat vindt u van het uiterlijk van het meubilair? (De vormgeving en kleur.)

- ☐ Passend.
- ☐ Gewoon.
- ☐ Neutraal.
- ☐ Iets anders, nml.:
- ☐ Niet passend.
-

⑭. Wat vindt u van de onderhoudsstaat van:

de paden?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud
het groen?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud
het water?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud
meubilair?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud

⑮. Zijn de paden voor u goed bruikbaar? (begaanbaar)

- ☐ Altijd.
☐ Alleen in droge tijden.
☐ Nooit.

⑯. Wat voor sfeer vindt u dat er in het park hangt.

☐ Natuurlijk	☐ Saai	☐ Romantisch	☐ Zakelijk
☐ Cultureel	☐ Spannend	☐ Idyllisch	☐ Anders nml., ...
☐ Vrolijk	☐ Druk	☐ Rommelig	
☐ Treurig	☐ Rustig	☐ Oordelijk	

⑰. Als u het park opnieuw zou mogen inrichten, hoe zou u dat dan doen?

In de bijgevoegde plattegrond kunt u intekenen hoe u zou willen dat het eruit zou zien. In werkelijkheid zijn er veel regels gemoeid met het park, maar wij stellen u slechts twee randvoorwaarden, zodat u uw fantasie de gang kan laten gaan.

Randvoorwaarden zijn:

- het park is openbaar en blijft voor iedereen toegankelijk;
- de vijver mag niet worden verkleint of gedempt.

De rest staat u vrij. U mag zelf weten hoe gedetailleerd u tekent en u mag ook woorden gebruiken om de tekening te verduidelijken.

Bijlage C: Vragenlijst ‘De Beaufortpark’

19. Hieronder kunt u (indien gewenst) een schriftelijke toelichting geven op uw ingerichte park.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

19a. Denkt u dat er genoeg samenhang is tussen de parken: Het Schanspark, De Veldschans, Het Beaufortpark en het centrumgebied?

- ☐ Er is genoeg samenhang.
- ☐ Er is niet genoeg samenhang.
- ☐ Samenhang tussen de parken vind ik niet zo belangrijk.

19b. Heeft u een idee hoe de samenhang tussen de parken kan worden vergroot?

- ☐ Nee, geen idee.
- ☐ Ja, namelijk:

.....

.....

.....

.....

20. Zijn er nog onderwerpen die niet genoemd zijn in de vragenlijst? Dan heeft u hieronder gelegenheid deze alsnog te benoemen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

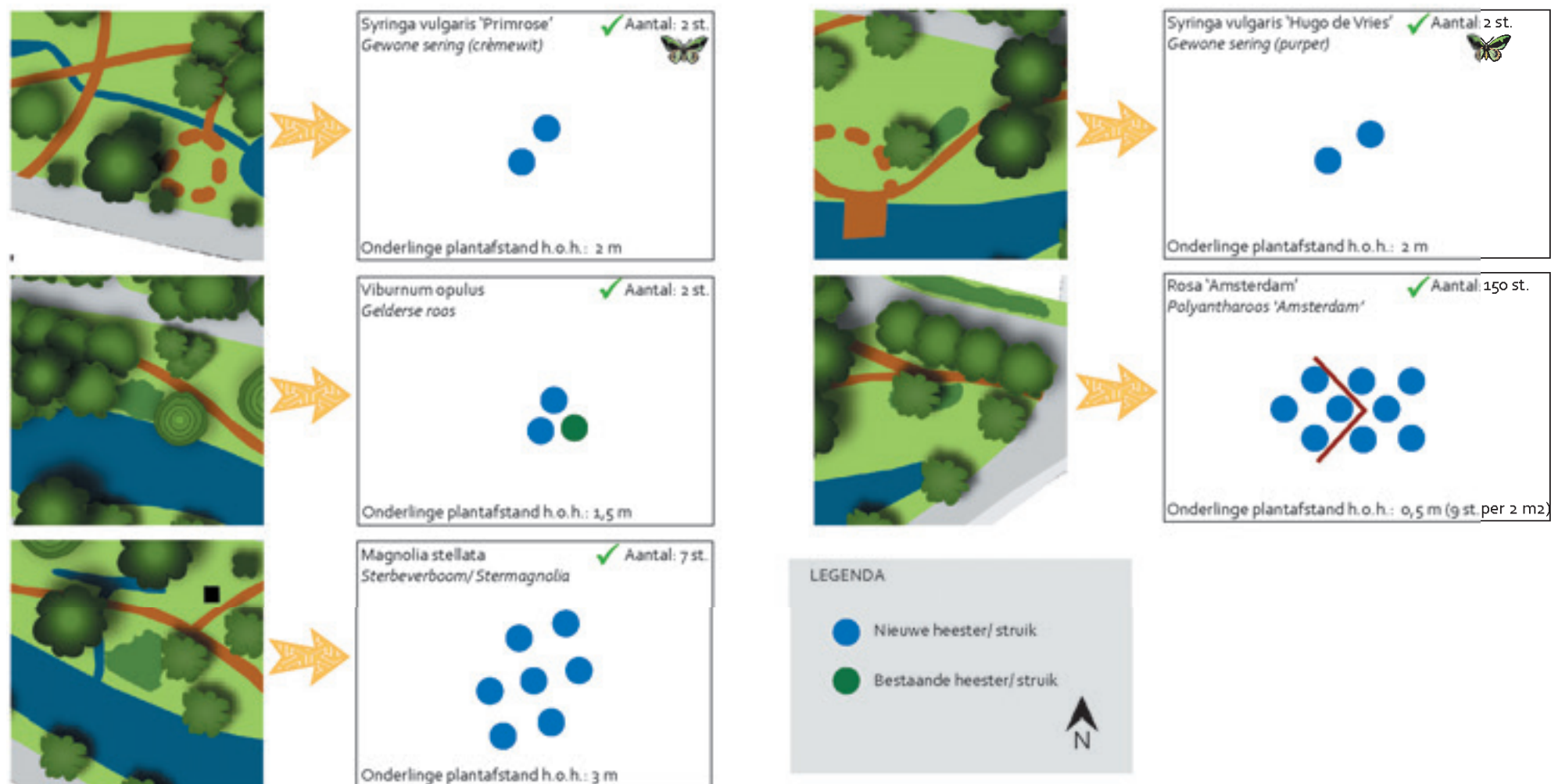
.....

.....

.....

.....

Hartelijk dank voor uw medewerking.

Bijlage E: Bomenlijst/ bestellijst bomen

Bronnen

Boot & Co boomkwekerijen; 2009-2011
Van den Berk over Bomen; van den berk boomkwekerijen; 2004; red. Gebr. Van den Berk B.V.; ISBN:90-807408-5-3
www. bomenonline.nl/assortiment; Bomen en Plantenwijzer

Sortimentkeuze nieuwe bomen "De Beaufortpark"							Kenmerken					
Soort latijns	Soort nederlands	Verplant	Formaat	Hoeveelheid	Prijs	Totale kosten	Bloei kleur	Bloei tijd	Herfst kleur	Bijen Vlinders	Vocht	Verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	16-18 (omtrek)	18	€ 120,00	€ 2.160,00		5		nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	18-20 dk (omtrek)	-	€ 292,50	€ -		5		nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Prunus serrulata 'Kanzan'	Japanse sierkers	3xv	14-16 (omtrek)	19	€ 79,50	€ 1.510,50		4 - 5		ja	oo	Verdraagt verharding
Prunus serrulata 'Kanzan'	Japanse sierkers	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 108,00	€ -		4 - 5		ja	oo	Verdraagt verharding
Prunus sargentii 'Rancho'	Sierkers	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 116,50	€ -		4		ja	oo	Verdraagt verharding
Prunus sargentii 'Rancho'	Sierkers	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 163,50	€ -		4		ja	oo	Verdraagt verharding
Gleditsia triacanthos 'Skyline'	Valse Christusdoorn	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 117,00	€ 117,00						
Gleditsia triacanthos 'Skyline'	Valse Christusdoorn	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 155,50	€ -	bladkleur			Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
							bladkleur			Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Ginkgo biloba	Japanse notenboom	3xv	14-16 dk (omtrek)	1	€ 227,50	€ 227,50				Nee	o-oo	Verdraagt verharding
Castanea sativa	Tamme kastanje	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 69,50	€ 69,50		6 - 7		Ja	oo-ooo	Verdraagt <u>geen</u> verharding
Castanea sativa	Tamme kastanje	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 87,00	€ -		6 - 7		Ja	oo-ooo	Verdraagt <u>geen</u> verharding
Liriodendron tulipifera	Tulpenboom	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 117,00	€ 117,00		5 - 6		Ja	oo-ooo	Verdraagt verharding
Liquidambar styraciflua 'Palo Alto'	Amberboom	4xv	14-16 dk (omtrek)	1	€ 452,50	€ 452,50				Nee	oo	Verdraagt verharding
Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Treurwilg	3xv	18-20 (omtrek)	1	€ 114,00	€ 114,00				Nee	oo-ooo	Verdraagt <u>geen</u> verharding
Ulmus 'Plantijn'	Iep	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 69,50	€ -				Nee	oo-ooo	Verdraagt verharding
Ulmus x hollandica 'Pioneer'	Hollandse iep	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 71,50	€ -				Nee	oo-ooo	Verdraagt verharding
Zelkova serrata	Japanse Zelkova	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 103,50	€ 103,50				Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
				44	€ 4.871,50							

Sortimentkeuze nieuwe bomen "De Veldschans"							Kenmerken					
Soort latijns	Soort nederlands	Verplant	Formaat	Hoeveelheid	Prijs	Totale kosten	Bloei kleur	Bloei tijd	Herfst kleur	Bijen Vlinders	Vocht	Verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	16-18 (omtrek)	15	€ 120,00	€ 1.800,00		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	18-20 dk (omtrek)	-	€ 223,50	€ -		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
						€ -						
Fagus sylvatica 'Purpurea'	Rode beuk	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 101,00	€ 101,00						
Fraxinus angustifolia 'Raywood'	Smalbladige es	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 73,50	€ 147,00						
Ulmus 'Plantijn'	Iep	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 69,50	€ -						
Ulmus x hollandica 'Pioneer'	Hollandse iep	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 71,50	€ 143,00						
Ulmus minor 'Sarniensis'	Gladde iep	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 69,50	€ 139,00						
Acer rubrum 'October Glory'	Rode esdoorn	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 117,00	€ 234,00						
Boomgaard												
Mespilus germanica	Mispel	3xv	150 - 200 (hoogte)	5	€ 91,50	€ 457,50		5 - 6		Ja	oo	Verdraagt halfverharding
Cydonia oblonga 'Ludovic'	Kweepeer (Halfstam)	3xv	12-14 (omtrek)	5	€ 55,00	€ 275,00		5 - 6		Ja	oo	Verdraagt verharding
Malus sylvestris	Wilde appel	3xv	150 - 200 (hoogte)	5	€ 89,50	€ 447,50		4 - 5		Ja	oo	Verdraagt verharding
				39	€ 3.744,00							

Sortimentkeuze nieuwe bomen "Schanspark"							Kenmerken					
Soort latijns	Soort nederlands	Verplant	Formaat	Hoeveelheid	Prijs	Totale kosten	Bloei kleur	Bloei tijd	Herfst kleur	Bijen Vlinders	Vocht	Verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	16-18 (omtrek)	9	€ 120,00	€ 1.080,00		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	18-20 dk (omtrek)	-	€ 223,50	€ -		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	3xv	20-25	1	€ 179,00	€ 179,00		4 - 6		Ja	oo	Verdraagt verharding
				10	€ 1.259,00							

Bijlage F: Kostenraming 'De Beaufortpark'

Gebruikte bron: GWWkosten.nl en Boot&Co
http://www.bouwmaterialenkopen.com/gevelbakstenen/aanbiedingen/wf-vb-edmonton

Aanleg Wadi	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen lxbxh	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	21.11.12	Ontgraven grond tbv greppel +spreiden van grond	1x1x0,50	m	€	1,68	75 € 126,00
	23.01.21	Aanvullen sleuf ten behoeve van horizontale drainage; Te leveren zand	1 x 0,20-0,30m x tot 0,50m	m	€	4,46	75 € 334,50
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2	1.5 kg per are	are	€	27,69	1,2 € 33,23
							€ 493,73
Snoeien van bomen	Bestekpostnr	Maatregelen	Hoogte	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	<6m	st	€	7,07	2 € 14,14
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	6-9m	st	€	17,95	1 € 17,95
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	9-12m	st	€	43,10	3 € 129,30
	51.74.12	Onderhoudssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	12-15m	st	€	47,90	1 € 47,90
	51.74.12	Onderhoudssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	15-18m	st	€	60,05	1 € 60,05
							€ 269,34
Vernieuwen padenstructuur	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden;	1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57	162,75 € 255,52
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte	1-2,50m breed	m2	€	0,37	651 € 240,87
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 1000m2		1 m2	€	13,15	651 € 8.560,65
		Verwijderen van bestrating		m2	€	2,80	345 € 966,00
		Verwijderen fundering		m3	€	1,60	345 € 552,00
							€ 10.575,04
Verplaatsen van Meubilair	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
		uitgraven van banken		st	€	19,00	1 € 19,00
		uitgraven van prullenbakken		st	€	19,00	1 € 19,00
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)	1,95m breed	st	€	145,98	6 € 875,88
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)	inhoud 40 liter	st	€	35,00	6 € 210,00
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast	hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
							€ 5.192,56
Plaatsen meubilair	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)	1,95m breed	st	€	649,98	6 € 3.899,88
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)	inhoud 40 liter	st	€	390,80	6 € 2.344,80
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast	hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
	34.02.02	Verwijderen lichtmast; enkele uithouder	6m	st	€	37,70	4 € 150,80
		opruimen van banken		st	€	19,00	4 € 76,00
		opruimen van prullenbakken		st	€	19,00	1 € 19,00
							€ 10.559,16
Planten van bloembollen	Bestekpostnr	Maatregelen	Hoeveelheid	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.15.26	Planten van bol- of knolgewassen, Grasveld, handmatig	100	1000 > st	€	11,25	30 € 337,50
	51.15.02	Maken plantstrook, woelen	2 voren, 0,40m diep	100m	€	5,58	2,5 € 13,95
		Aanschaf bloembollen (krokussen)	30000	150 per m2	€	15,00	200 € 3.000,00
							€ 3.351,45
Verwijderen bomen	Bestekpostnr	Maatregelen	diameter	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	< 0,20m	st	€	16,50	18 € 297,00
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	0,20-030 m	st	€	29,25	15 € 438,75
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	0,30-0,50 m	st	€	62,00	14 € 868,00
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	0,50-1,00 m	st	€	165,00	6 € 990,00
							€ 2.593,75
Bomen aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.15.21	Planten van boom (met kluit)	stamdiam. 14-16; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	9,98	2 € 19,96
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)	stamdiam. 14-16; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	9,98	42 € 419,16
	51.15.31	Aanbrengen boompal en boomband(spijkerbare mof) (2 per boom)	1,80 x 0,07	st	€	6,09	88 € 535,92
	51.15.32	Aanbrengen antimaaischadepaal	3 per boom	3 st	€	9,51	44 € 418,44
	51.16.02	Aanbrengen beluchting en/of infiltratiesysteem (enkel)	stamdiameter 20cm	st	€	14,30	44 € 629,20
		Leveren plantmateriaal; Quercus robur	16-18(omtrek)	st	€	120,00	18 € 2.160,00
		Leveren plantmateriaal; Prunus serrulata 'Kanzan'	14-16(omtrek)	st	€	79,50	19 € 1.510,50
		Leveren plantmateriaal; Gleditsia triacanthos 'Skyline'	14-16(omtrek)	st	€	117,00	1 € 117,00

Bijlage F: Kostenraming 'De Beaufortpark'

	Leveren plantmateriaal; Ginkgo biloba	14-16dk(omtrek)	st	€	227,50	1	€	227,50
	Leveren plantmateriaal; Castanea sativa	14-16(omtrek)	st	€	69,50	1	€	69,50
	Leveren plantmateriaal; Liriodendron tulipifera	14-16(omtrek)	st	€	117,00	1	€	117,00
	Leveren plantmateriaal; Liquidambar styraciflua 'Palo Alto'	14-16dk(omtrek)	st	€	452,50	1	€	452,50
	Leveren plantmateriaal; Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	18-20(omtrek)	st	€	114,00	1	€	114,00
	Leveren plantmateriaal; Zelkova serrata	14-16(omtrek)	st	€	103,50	1	€	103,50
							€	6.894,18
Heesters verwijderen	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
	51.01.16	Verwijderen begroeiing, diameter 0,06-0,20m; 50st per are	0,06-0,10m	m2	€	0,43	200	€ 85,60
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2	1.5 kg per are	are	€	27,69	0,7	€ 19,38
	51.42.15	Verwerken vrijgekomen materiaal (beplantingsvak); Heesters; Niet gesloten opgaand; verzamelen en afvoeren		m2	€	0,19	200	€ 38,00
							€	142,98
Heesters aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
		Leveren Syringa vulgaris 'Primrose'	5-8 takken	st	€	15,90	2	€ 31,80
		Leveren Syringa vulgaris 'Hugo de Vries'	5-8 takken	st	€	15,90	2	€ 31,80
		Leveren Viburnum opulus	125-150	st	€	2,90	2	€ 5,80
		Leveren Rosa 'Amsterdam'		st	€	3,35	150	€ 502,50
		Leveren Magnolia Stellata	60-80	st	€	16,65	7	€ 116,55
	51.15.24	Planten van sierplantsoen; horizontaal; plantplaatsen; kluitgoed		st	€	1,28	163	€ 208,64
							€	897,09
Aanleg steiger	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
		materiaal (hout e.d.)	plank 360x140x12	st	€	34,27	40	€ 1.370,88
		arbeid		€ per uur	€	40,00	32	€ 1.280,00
		Graafmachine		dag	€	400,00	1	€ 400,00
							€	3.050,88
Aanleg natuurlijke oever	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
	52.71.03	Verwijderen beschoeiingselement; Hout; tot 50m	2m x 50mm	m	€	12,36	50	€ 618,00
	52.71.03	Verwijderen beschoeiingselement; Hout; tot 100m	2m x 50mm	m	€	8,86	60	€ 531,60
	22.04.21	Profileren van oppervlakken	1000m2 ;tot 3m breed	100m2	€	105,00	1,5	€ 157,50
		beplanting aanbrengen		m2	€	1,28	125	€ 160,00
							€	1.467,10
Aanleg terras	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte	1-2,50m breed	m2	€	0,37	80	€ 29,60
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 1000m2	1m breed	m2	€	13,15	80	€ 1.052,00
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden; plaatsen tafels (FalcoSwing; artnr.: 31.785.021)	1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57	80	€ 125,60
			diameter 105* 70 hoog	st	€	799,00	3	€ 2.397,00
							€	3.604,20

Bijlage G: Kostenraming Veldschans

Snoeien van bomen	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeende bomen, op achterstallig boombeeld
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeende bomen, op achterstallig boombeeld
Verwijderen bomen	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
Bomen aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)
	51.15.31	Aanbrengen boompal en boomband(spijkerbare mof) (2 per boom)
	51.15.32	Aanbrengen antimaaischadepaal
	51.16.02	Aanbrengen beluchting en/of infiltratiesysteem (enkel)
		Leveren plantmateriaal; Quercus robur
		Leveren plantmateriaal; Fagus sylvatica 'Purpurea'
		Leveren plantmateriaal; Fraxinus angustifolia 'Raywood'
		Leveren plantmateriaal; Ulmus x hollandica 'Pioneer'
		Leveren plantmateriaal; Ulmus minor 'Sarniensis'
		Leveren plantmateriaal; Acer rubrum 'October Glory'
		Leveren plantmateriaal; Mespilus germanica
		Leveren plantmateriaal; Cydonia oblonga 'Ludovic'
		Leveren plantmateriaal; Malus sylvestris
Heesters verwijderen	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.01.16	Verwijderen begroeiing, diameter 0,06-0,20m; 50st per are
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2
	51.42.15	Verwerken vrijgekomen materiaal (beplantingsvak); Heesters; Niet gesloten opgaand; verzamelen en afvoeren
Vernieuwen padenstructuur	Bestekpostnr	Maatregelen
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden;
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 1000m2
		Opnemen asfalt verharding
		Opnemen funderingslaag
Verwijderen tuinmuur	Bestekpostnr	Maatregelen
		Verwijderen metselwerk; kraan + sloper
	61.02.90	Afval container schoon puin, inclusief afvoeren.

Hoogte	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
6-9m	st	€	17,95 2	€ 35,90
9-12m	st	€	43,10 3	€ 129,30
				€ 165,20

diameter	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
< 0,20m	st	€	16,50 11	€ 181,50
0,20-030 m	st	€	29,25 32	€ 936,00
0,30-0,50 m	st	€	62,00 35	€ 2.170,00
0,50-1,00 m	st	€	165,00 3	€ 495,00
				€ 3.782,50

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
stamdiam. 14-16; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	9,98 22	€ 219,56
stamdiam. 12-14; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	7,49 15	€ 112,35
1,80 x 0,07	st	€	6,09 2	€ 12,18
3 per boom	3 st	€	9,51 37	€ 351,87
stamdiameter 20cm	st	€	14,30 37	€ 529,10
16-18(omtrek)	st	€	120,00 13	€ 1.560,00
14-16(omtrek)	st	€	101,00 1	€ 101,00
14-16(omtrek)	st	€	73,50 2	€ 147,00
14-16(omtrek)	st	€	71,50 2	€ 143,00
14-16(omtrek)	st	€	69,50 2	€ 139,00
14-16(omtrek)	st	€	117,00 2	€ 234,00
150 - 200 (hoogte)	st	€	91,50 5	€ 457,50
12-14 (omtrek)	st	€	55,00 5	€ 275,00
150 - 200 (hoogte)	st	€	89,50 5	€ 447,50
				€ 4.729,06

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
0,10-0,20m	m2	€	0,43 675	€ 288,90
1.5 kg per are	are	€	27,69 6,75	€ 186,91
	m2	€	0,19 675	€ 128,25
				€ 604,06

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57 126,75	€ 199,00
Tot 1m breed	m2	€	0,57 507	€ 288,99
1-2,50m breed	m2	€	0,37 507	€ 187,59
1	m2	€	13,15 507	€ 6.667,05
	m2	€	5,25 432	€ 2.268,00
	m2	€	2,14 432	€ 924,48
				€ 10.535,11

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	uur	€	95,14 8	€ 761,12
6 x 2,5 x 1 m	st	€	247,00 1	€ 247,00
				€ 1.008,12

Bijlage G: Kostenraming Veldschans

Aanleg zitplekken + muren	Bestekpostnr	Maatregelen
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast
	34.02.02	Verwijderen lichtmast; enkele uithouder
		opruimen van banken
		opruimen van prullenbakken
	28.03.05	Aanbrengen laag zandcement
		Metselstenen, zand en cement
		Arbeid opmetselen van muur
Herstellen van de historische schans	Bestekpostnr	Maatregelen
	22.03.01	Verwerken grond in aanvulling
	22.11.04	Ontgraven grond uit te verruimen watergang; Verruimen en terzijde zetten
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2
	52.21.03	Aanbrengen beschoeiingselement; Opgeklampte schotten;
	52.71.03	Verwijderen beschoeiingselement; Hout; tot 50m
verplaatsen jeux des boulesbaan	Bestekpostnr	Maatregelen
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden;
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding
	30.73.13	Opbreken betontegels; Laden, transport tot 5km en storten
	30.73.51	Opbreken betondbanden; Laden, transport tot 5km en storten
	31.41.13	Aanbrengen betontegels 300x300mm; doorlopend; Grijs
	31.43.12	Aanbrengen opsluitband van beton; Recht
Eenrichtingsverkeer maken Schans	Bestekpostnr	Maatregelen
	31.41.12	Aanbrengen betonstraatstenen; Keperverband 80mm dik; Vlijen
	31.41.13	Aanbrengen betontegels; 300 x 300 mm; Grijs; halfsteens; dikte 45mm
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 250m2
	22.01.01	Grond ontgraven uit cunet; niet gescheiden; ontgravingsdiepte 0,25-0,50
	28.01.01	Afwerken zandbed, fijnprofilleren; breedte 3-6m
	30.02.01	Verwijderen asfalt d.m.v. Frezen, sloopfrezen; gem. dikte 150mm; oppvlkte tot 750m2
	30.73.13	Opbreken betontegels; Laden, transport tot 5km en storten
	30.73.51	Opbreken betonbanden; opsluitbanden; Laden, transport tot 5 km en storten
	30.73.51	Opbreken betonbanden; Trottoirbanden; Laden, transport tot 5 km en storten
	30.73.12	Opbreken betonstraatstenen; Laden, transport 5km en storten

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
1,95m breed	st	€	649,98	6 € 3.899,88
inhoud 40 liter	st	€	390,80	6 € 2.344,80
hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
6m	st	€	37,70	4 € 150,80
	st	€	19,00	5 € 95,00
	st	€	19,00	5 € 95,00
	m2	€	20,45	2,5 € 51,13
	per steen	€	0,60	1400 € 840,00
	uur	€	48,00	35 € 1.680,00
				€ 13.225,28

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
Klei; 0,5-1m hoog; 2-5m breed	m3	€	1,27	1125 € 1.428,75
bodembreedte 2-4m; hoeveelheid uitkomend materiaal 1-2 m3	m3	€	1,20	250 € 300,00
1.5 kg per are	are	€	27,69	19 € 526,11
0,5m tussen palen (h.o.h.); planken 3,80 x 0,60m	m	€	47,90	115 € 5.508,50
2m x 50mm	m	€	12,36	110 € 1.359,60
				€ 9.122,96

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57	50 € 78,50
1-2,50m breed	m2	€	0,37	70 € 25,90
	m2		23,4	70 € 1.638,00
dikte 45mm	m2		3,64	30 € 109,20
lengte 10-50m	m	€	2,99	40 € 119,60
300x300x45mm	m2		14,65	55 € 805,75
60x200mm	m		6,13	52,5 € 321,83
				€ 3.098,78

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
Breedte 3,00m >	m2	€	19,40	540 € 10.476,00
	m2	€	15,90	130 € 2.067,00
	1 m2	€	23,40	130 € 3.042,00
breedte in bodem 2-5m	m3	€	1,04	175 € 182,00
tot 1000m2	100m2	€	87,80	7 € 614,60
breedte 2,50-4,00m	m2	€	7,46	650 € 4.849,00
50mm dikke tegels	m2	€	3,75	130 € 487,50
vanaf 50m	m	€	2,39	70 € 167,30
vanaf 50m	m	€	3,19	100 € 319,00
	m2	€	2,21	50 € 110,50
				€ 22.314,90

Bijlage H: Kostenraming Schanspark

Verwijderen bomen	Bestekpostnr	Maatregelen	diameter	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	< 0,20m	st	€	16,50	9 € 148,50
							€ 148,50
Bomen aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)	stamdiam. 12-14; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	7,49	1 € 7,49
	51.15.31	Aanbrengen boompal en boomband(spijkerbare mof) (2 per boom)	1,80 x 0,07	st	€	6,09	18 € 109,62
	51.15.32	Aanbrengen antimaaischadepaal	3 per boom	3 st	€	9,51	9 € 85,59
	51.16.02	Aanbrengen beluchting en/of infiltratiesysteem (enkel)	stamdiameter 20cm	st	€	14,30	9 € 128,70
		Leveren plantmateriaal; Quercus robur	16-18(omtrek)	st	€	120,00	8 € 960,00
		Leveren plantmateriaal; Aesculus hippocastanum	20,25	st	€	179,00	1 € 179,00
							€ 1.470,40
Heesters aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
		Leveren plantmateriaal: Viburnum tinus	40-50	st	€	10,85	8 € 86,80
		Leveren plantmateriaal: Spirea tomentosa	60-80	st	€	3,20	36 € 115,20
		Leveren plantmateriaal: Ligustrum vulgare	80-100	st	€	1,65	9 € 14,85
	51.15.24	Planten van sierplantsoen; horizontaal; plantplaatsen; kluitgoed		st	€	1,28	53 € 67,84
							€ 284,69
Plaatsen meubilair	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)	1,95m breed	st	€	649,98	6 € 3.899,88
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)	inhoud 40 liter	st	€	390,80	6 € 2.344,80
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast	hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
	34.02.02	Verwijderen lichtmast; enkele uithouder	6m	st	€	37,70	4 € 150,80
		opruimen van banken		st	€	19,00	2 € 38,00
							€ 10.502,16

Subsidie regelingen van Projectbureau SVGV

Subsidieregeling kleine initiatieven

De voorwaarden

Projectbureau SVGV zet zich in voor een Grebbelinie die zichtbaar en bekend is. Initiatieven van organisaties, ondernemers of particulieren zijn belangrijk en worden toegejuicht. Daarvoor is er een subsidieregeling voor kleine initiatieven.

Projecten die voor een subsidie in aanmerking komen voldoen aan een aantal voorwaarden: kleine initiatieven zijn activiteiten die betrekking hebben op natuur, recreatie en/of cultureel erfgoed, die passen binnen de visie 'Grebbelinie boven water' en het betreffende jaarprogramma Grebbelinie. Het kan dan gaan om bijvoorbeeld de organisatie van een lezingencyclus of de ontwikkeling van lesmateriaal voor het onderwijs of de restauratie van een kazemat per activiteit zijn maximaal 5.000 euro kosten verbonden. de aanvrager van de subsidie is co-financier voor minimaal 25% van de totale kosten.

Bron: Projectbureau SVGV

Subsidie regelingen van Cultuurparticipatie

Tot 1 oktober 2011 is het weer mogelijk om subsidie aan te vragen via de regeling Cultuurparticipatie van de provincie Utrecht. Projecten die de actieve deelname aan cultuur stimuleren, komen in aanmerking voor de subsidie.

De subsidieregeling Cultuurparticipatie is bedoeld voor culturele instellingen en organisaties die activiteiten organiseren, die de actieve deelname aan cultuur van inwoners van de provincie Utrecht stimuleert. Dat kan zijn op het gebied van amateurkunst, maar ook bijvoorbeeld op het terrein van erfgoed, volkcultuur of een mengeling hiertussen. Doel is zo veel mogelijk inwoners de mogelijkheid te bieden actief deel te laten nemen aan cultuur. Actieve betrokkenheid biedt weer eens een heel andere beleving dan het bezoeken van bijvoorbeeld een voorstelling, museum of een archeologische vondst.

Programma

Het programma Cultuurparticipatie van de provincie loopt nu bijna drie jaar en tot nu toe zijn al zo'n 40 projecten door de provincie gehonoreerd. In het programma kiezen we tevens voor het stimuleren van gemeenten met 'convenanten' op het gebied van Cultuurparticipatie en hebben de meeste gemeenten inmiddels een convenant met ons afgesloten.

Idee bespreken

De provincie Utrecht is vooral op zoek naar projecten op het gebied van amateurkunst, cultuureducatie en volkcultuur, erfgoed en cross-overs hiertussen. Neem voor meer informatie contact op met de Cultuurscout om je idee te bespreken. Stuur een mail naar cultuurscout@zimihc.nl of kijk op: www.provincie-utrecht.nl/cultuurparticipatie.

Voor vragen over de convenanten met gemeenten:
rosa.ramondt@provincie-utrecht.nl of chantal.van.doorn@provincie-utrecht.nl

Voor meer informatie:
frank.okhuijsen@provincie-utrecht.nl, (030) 258 24 58

Bron: Provincie Utrecht

Bijlage I: Subsidieregelingen

Subsidie voor Groene monumenten

8 mrt 2010 - 15:35

Eigenaren van groene monumenten kunnen vanaf 1 april subsidie aanvragen voor de instandhouding van hun bezit.

Het is voor het eerst dat er geld beschikbaar komt voor tuinen en parken van monumentale buitenplaatsen, villa's en kloosters, en voor stadsparken en begraafplaatsen.

Om deze groene monumenten ook onder de bestaande instandhoudingsregeling te laten vallen voegt staatssecretaris van OCW Van Bijsterveldt 4 miljoen euro toe aan deze pot. Het extra geld komt bovenop de 47 miljoen euro die al beschikbaar was voor de regeling. Tot dusver was dit geld alleen voor 'rode' - gebouwde – monumenten. Het nieuwe bedrag – 51 miljoen - wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van de aanvragen: wie het eerst komt, het eerst maalt.

Hoe vraag ik subsidie aan?

Bent u eigenaar van een groen monument en wilt u in aanmerking komen voor subsidie? Dien dan een instandhoudingsplan voor zes jaar in bij de Rijksdienst. U kunt 40 tot 60 procent van de kosten vergoed krijgen. De resterende kosten zijn voor eigen rekening. Op deze pagina vindt u een voorbeeld van zo'n instandhoudingsplan. Voor het daadwerkelijke plan kunt u contact op nemen met onze InfoDesk.

Vanaf 1 april

Aanvragen kunnen vanaf 1 april worden ingediend met bijgaand formulier en met een ingevuld instandhoudingsplan.

De *Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten Brim 2010* is aangepast op de groene monumenten.

Voor het instandhoudingsplan en voor verdere vragen: InfoDesk van de Rijksdienst, info@cultureelerfgoed.nl, tel. 033 – 421 74 56.

Bron: Rijksdienst voor het cultureel erfgoed, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Toekomstadvies De Beaufortpark, Veldschans en Schanspark

Toekomstadvies De Beaufortpark, Veldschans en Schanspark

in opdracht van Gemeente Woudenberg

Eerste druk

Teksten door:

T.P. Dernison

J. van Eck

MMXII

Colofon

Auteurs

T.P. Dernison

J. van Eck

Woudenberg, 27 januari 2012

Druk

Repro Van Hall Larenstein, Velp GLD

Bindwerk

Loogman's Boekbinderij, Amsterdam

Eerste druk 2012

Omslag

Afbeelding: 'De Beaufortpark',

Woudenberg

Druk: Repro ABT, Velp GLD

© 2012. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/ of openbaar worden gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

© 2012. Nothing from this book can be duplicated and/ or made public, in which manner thus, without preceding explicit written authorization of the authors.

VOORWOORD

Gemeente Woudenberg heeft in de afgelopen paar jaar wel regulier onderhoud, maar geen groot onderhoud (een opknapbeurt) ondernomen ten opzichte van het Beaufortpark. Toen er sprake zou zijn van een gemeentelijke herindeling met de Gemeente Scherpenzeel en Renswoude heeft het college op 16 juni 2009 besloten de opknapbeurt van het 'De Beaufortpark' na de gemeentelijke herindeling verder te bezien, afhankelijk van de toekomstige ontwikkelingen.

In het kader van onze studie Tuin- en Landschapsinrichting zij wij (Timothy Dernison en Job van Eck) opzoek geweest naar een opdracht die aansloot bij de Major Management Buitenruimte. Nadat we gemeente Woudenberg hadden aangeschreven kregen we een positieve respons. Juist op het moment nadat wij een stageverzoek hadden ingediend bij gemeente Woudenberg, had het College van B&W de opdracht gegeven om weer bezig te gaan met het maken van een plan voor het Beaufortpark.

Tijdens al eerder gehouden bijeenkomsten zijn er gesprekken gevoerd met een aantal omwonenden van het 'De Beaufortpark' over een nieuwe/ aangepaste inrichting van het Beaufortpark. Uit deze bijeenkomsten zijn geen directe grote acties voortgekomen die door zowel bewoners als de gemeente zijn goed gekeurd. Er zijn wel kleine maatregelen zoals het opknappen van de wandelpaden, verplaatsing van sommige banken en het plaatsen van extra prullenbakken afgesproken en uitgevoerd.

Via deze weg willen wij Corrine Ockhuijsen bedanken voor haar begeleiding en de ondersteuning die zij verleend heeft bij het maken van onze opdracht. Daarnaast willen wij Frans van den Goorbergh bedanken voor de tijd die hij aan ons besteed heeft om ons te begeleiden in het proces. Verder willen wij Stichting Oud Woudenberg bedanken voor het beschikbaar stellen van historisch fotomateriaal wat wij in ons rapport hebben mogen verwerken.

De onderlinge samenwerking is goed verlopen. We hebben veel samengewerkt bij het ontwikkelen van de verschillende tussentijdse producten. Met de resultaten die nu voor u liggen zijn wij erg tevreden. Onze hoop is nu dat gemeente Woudenberg ook daadwerkelijk aan de slag gaat met dit rapport en dat de omwonenden en andere gebruikers nog lang gebruik kunnen maken van de 'achtertuin' van het gemeentehuis.

Timothy Dernison

Job van Eck

Inhoudsopgave

	blz.
Samenvatting	8
Stap 00: Introductie	12
0.1 Hoofdvraag	14
0.2 Projectdoel	14
0.3 Projectomschrijving	14
0.4 Leeswijzer	14
Stap 01: Initiatieffase	16
1.1 Afbakenen van het project	18
Stap 02: Bepalen van de actoren	20
2.1 Beslissen	22
2.2 Meedenken	22
2.3 Informeren	23
Stap 03: Bepalen en plannen van participatietraject	24
3.1 Betrokkenheid van omwonenden	27
3.2 Beleid op participatie	28
3.3 Hoe worden de actoren betrokken?	28
Stap 04: Eerste indruk	30
4.1 Sterke kanten	32
4.2 Knelpunten	33
4.3 Kansen	34
4.4 Bedreigingen	34
Stap 05: Informatie verzamelen	36
5.1 Beleid	38
5.2 Geschiedenis	42
5.3 Rol van het park in Woudenberg	46
5.4 Omgevingsfactorenanalyse	46
5.5 Biodiversiteitsplan	56
5.6 Referentiegebieden	59
5.7 Gebruikersprofielen	60
5.8 Literatuuronderzoek jongeren	61
5.9 Vragenlijsten	62
5.10 Overleg met Actieteam Jeugd	63
5.11 Overleg jongerenwerker en jongeren	63
5.12 Conclusie analyse	64

	blz.
Stap 06: Visie vormen	68
6.1. Wensen van de gemeente	70
6.2. Wensen van omwonenden	71
6.3. Wensen van expert	72
6.4. Wensen van jongeren	72
6.5. Gezamenlijke visie	73
Stap 07: Conceptplan maken	74
7.1 Conceptplan 'De Beaufortpark', Woudenberg	76
7.2 Waterknelpunt	76
7.3 Jongerenknelpunt	77
7.4 Verouderd meubilair	78
7.5 Gevaarlijke sloot	79
7.6 Verrommeling park	79
7.7 Matige belevingswaarde	80
7.8 Aantrekkelijkheid van het park	80
7.9 Verbinde(n)is van het gemeentehuis met het park	81
7.10 Duurzaamheid van het park	81
7.11 Beperkte natuurwaarde/ biodiversiteit	81
7.12 Veiligheid op de kruispunten	82
7.13 Samenhang van het park en haar omgeving	82
Stap 08: Terugkoppeling van de raadpleging en presentatie visueel conceptplan	84
8.1 Terugkoppelen van conceptplan	86
Stap 09: Bevindingen verwerken tot definitief conceptplan	88
9.1. Bevindingen College van B&W	90
9.2 Bevindingen bewonersavond	91
9.3 Bevindingen jongeren	92
Stap 10: Eenmalige maatregelen	94
10.1 'De Beaufortpark'	96
10.2 Veldschans	102
10.3 Schanspark	105
10.4 Kostenraming	106
Stap 11: Korte en lange termijn acties	108
11.1 Korte en lange termijn acties	110
Stap 12: Evaluatie	112
12.1 Terugblik op participatie	114
Literatuurlijst	116
Bijlagen	119

Stap 0: Introductie

Het rapport geeft een beschrijving voor een door de beheerder en/ of beleidsmaker van een openbare ruimte te ondernemen stappen, indien er sprake is van een complex probleem in de openbare ruimte, waarbij gebruikers van deze openbare ruimte worden betrokken.

Dit aan de hand van een doelstelling die zo duidelijk mogelijk is verwoord (aan de hand van het SMART-principe) en een stappenplan van PPS, waarbij maatwerk is toegepast en een verdieping heeft plaatsgevonden door het toevoegen van een krachtenveldanalyse en de methodiek van Kevin Lynch om informatie te verzamelen.

De individuele stappen worden hier nog gedetailleerder beschreven.

Stap 01: Initiatieffase

In een Plan van Aanpak (initiatief) komen de hoofdvraag, doelen, opdrachtschrijving, planning, afspraken en uitgangspunten aan de orde. Door vastlegging voorkomt men een verkeerde interpretatie door derden.

De hoofdvraag **"Hoe kunnen de knelpunten in en om het 'De Beaufortpark' het beste worden geëlimineerd dan wel gelimiteerd?"** moet oplossingsgericht zijn. Zeker aangezien het 'De Beaufortpark' een park met een complexe probleemstelling is. Het vormt samen met de Veldschans en het Schanspark een groene as door Woudenberg.

Het hoofddoel **"Om in samenwerking met omwonenden het 'De Beaufortpark' tot een betere leefomgeving te maken, duurzaam in de tijd."** is vanuit de beginfase zo veel mogelijk geformuleerd via de SMART-methode.

De opdrachtbeschrijving vat samen wat de knelpunten en oplossingen zijn, waarbij input over veiligheid, aantrekkelijkheid, duurzaamheid en beheer, van gebruikers en omwonenden wordt meegenomen.

Stap 02: Bepalen van de actoren

Het bepalen van de actoren gebeurt door een krachtenveldanalyse. Actoren zijn in drie groepen onder te brengen: beslissen, meedenken en informeren. Uiteraard is van belang wie de actor is, hoeveel invloed deze heeft en hoezeer zijn mening meetelt, wat zijn doel is en staat hij positief of negatief ten opzichte van het project. Voorbeeld van de groep beslissen is bijvoorbeeld het College van B&W en Fam. De Beaufort. Hun mening weegt minder zwaar.

In de groep meedenken kan men de beleidsmedewerkers en omwonenden vinden. Hun feedback kan zorgen dat aanpassingen worden gedaan binnen de grenzen van de beleidskaders. Hun mening weegt het zwaarst.

Informeren is verreweg de grootste groep. Deze groep actoren hebben geen relatie met het park, maar kunnen wel hun zienswijzen indienen bij de gemeente.

Stap 03: Bepalen en plannen participatietraject

Bewonersparticipatie is belangrijk voor het "slagen" van een project. Hierbij moet eerst worden nagegaan hoe het interne beleid is van een gemeente ten aanzien van participatie. Mede aan de hand van het interne beleid, zal moeten worden bepaald tot welk niveau deze participatie zich zal uitstrekken. Dit niveau zal aan alle betrokken partijen kenbaar moeten worden gemaakt. Ook moet worden vastgesteld op welke wijze de participatie dient plaats te vinden.

Genoemde uitgangspunten zijn toegepast op het project De Beaufortpark. Burgerparticipatie staat hoog in het vaandel bij de gemeente. Per planfase is een andere wijze van participatie toegepast. Dit varieerde van (individuele) gesprekken met verschillende betrokkenen en/ of gebruikers van het park (gemeente, omwonenden van het park, jongeren die gebruik maken van het park).

Tevens zijn er vragenlijsten vervaardigd en huis-aan-huis verspreidt die uitnodigden tot een actieve inbreng. Hier is in Woudenberg veelvuldig gebruik van gemaakt. Er was 32% respons.

De respons is gebruikt voor het maken van het conceptplan wat is voorgelegd aan B&W. Dit concept is gepresenteerd op een bewonersavond. De hier mondeling gegeven suggesties zijn deels meegenomen in het definitieve conceptplan. Hierna heeft afstemming met beleidsmedewerkers van de gemeente plaatsgevonden. Zowel bewoners, als gemeente zijn gemotiveerd om het plan succesvol te maken.

Stap 04: Eerste indruk

Hierin worden de knelpunten en kansen van het project bepaald. Al zijn knelpunten soms al bepaald, veldbezoek is evengoed noodzakelijk. Aantekeningen kunnen worden opgetekend in een daarvoor opgesteld formulier. Het maken van foto's ondersteunt de opmerkingen.

Om niet alleen op de knelpunten te focussen worden ook de sterke kanten vastgelegd. Bij voorkeur worden deze versterkt en behartigd. Sterke kanten van het 'De Beaufortpark' zijn, de centrale ligging, de combinatie met de Veldschans en Schanspark, de uniciteit van het park, de rust en zijn groene uitstraling. Kansen zijn niet alleen oplossingen voor knelpunten, maar kunnen ook een goede aanvulling zijn.

In het 'De Beaufortpark' kan de natuurwaarde verhoogd worden en is eventueel ruimte voor evenementen. Daarnaast heeft het betrokken omwonenden en historische structuren.

Knelpunten zorgen doorgaans voor obstakels. In het 'De Beaufortpark' zijn dit de lage ligging, overlast, gedateerde inrichting, geen duidelijke verbindingsfunctie, geen herkenbare groenstructuur,

lage sierwaarde, niet verrassend, niet duurzaam beplant en de soms onoverzichtelijke verkeerssituatie.

In de toekomst kunnen bedreigingen ontstaan, welke vaak hun oorsprong in het verleden vinden. Voor het 'De Beaufortpark' zijn dit de verkleining van het park, het niet frequente en matige onderhoud en daarmee de kans meebrengend dat omwonenden "afhaken".

Stap 5: Informatie verzamelen

Beleid

Het beleid vormt een onmisbaar onderdeel voor het project. Het beleid vormt de kaders van het project. Voor de parken gelden de volgende stukken: groenbeleidsplan 2011, bomenbeleidsplan, toekomstvisie Woudenberg 2015, waterplan 2010-2015 Vallei & Eem, Participatiebeleid, dossier Beaufortpark en het schenkingsafschrift. Deze beleidsstukken bepalen dat het De Beaufortpark ongewijzigd moet blijven in bestemming en altijd openbaar moet blijven. Sommige oude boomstructuren zijn onderdeel van de groenstructuur of zijn monumentale bomen. Het wateroppervlak mag niet worden verkleint en waardevolle oevervegetatie moet worden beschermt. Burgerparticipatie wordt niet voorgeschreven door het beleid.

Ruimtelijke analyse

De Veldschans (van voor 1590) en 'De Beaufortpark' (sinds ± 1905) zijn oude parken met een intrigerende geschiedenis. De Veldschans heeft steeds weer een andere inrichting gehad. Het De Beaufortpark is sinds 1932 ongeveer hetzelfde gebleven. Het Schanspark bestaat sinds 2008 en is sindsdien hetzelfde ingericht.

Uit een omgevingsfactorenanalyse blijkt dat de drie parken een beperkte verbintenis met elkaar hebben door de afwezigheid van structuren die dat bevorderen en door de verschillende materialisering van het park. Voor elk knelpunt is er een kans tot verbetering.

Door oevers natuurlijker te maken kan de biodiversiteit worden verhoogd.

Andere parken in Woudenberg en één in Zutphen hebben last van dezelfde knelpunten als die spelen in het 'De Beaufortpark'. Deze parken geven geen aanknopingspunten voor het oplossen van de knelpunten. De aanpak van Zutphen is in Woudenberg niet gewenst door de gemeente.

Sociale analyse

De sociale analyse onderzoekt de aspecten rond de gebruikers van het park. Het park wordt gebruikt door elf verschillende gebruikersgroepen.

Een literatuuronderzoek helpt het begrijpen van een gebruikersgroep waar men zich met moeite in kan verplaatsen. De jongeren zijn geen doelgroep van de drie parken. Zij zouden eigenlijk gebruik moeten maken van parken die speciaal voor hen ingericht zijn.

De bewoners zijn, onder de noemer van een participatietraject, benaderd voor het geven van informatie en geven van een visie via een vragenlijst. 62% van de direct aanwonenden van het 'De Beaufortpark' heeft gereageerd. Deze inbreng is gebruikt voor het conceptplan.

Ter bevordering van het jongerenknelpunt is Actieteam Jeugd van de Gemeente Woudenberg benaderd en is kennis gedeeld. Ook is er overleg geweest met jongerenwerkers en heeft deze zijn ervaringen en kennis gedeeld in de vorm van advies.

Stap 06: Visie vormen

De visie is een samenvatting/ samenvoeging van de verschillende wensen van gemeente Woudenberg, omwonenden, de expert en jongeren. De visie is opgesteld binnen de beleidskaders en ondersteund het projectdoel. De wensen van de omwonenden en jongeren zijn soms conflicterend. In sommige gevallen vervallen wensen van groepen, omdat ze niet passen binnen de beleidskaders. In andere gevallen kan de wens van de jongeren, omdat zij geen doelgroep van het park zijn, zijn komen te vervallen. Desalniettemin komen veel wensen overeen en zijn ze gebruikt voor de visie en conceptplan.

Centraal staat: (1) het originele karakter en allure van het park moet bewaard en versterkt worden, (2) de drie parken moet allemaal hun eigen kwaliteiten behouden, ook als ze meer samenhang krijgen, (3) het park is voor iedereen, altijd toegankelijk, (4) gebruikers moeten geen overlast aan elkaar veroorzaken, (5) er komen niet te veel voorzieningen, (6) rust en groen karakter moeten blijven, (7) banken moeten voor iedereen bruikbaar zijn en in zodanige hoeveelheid zodat er doorgaans voor vrijwel iedereen een plek vrij is en (8) de beplanting moet divers zijn en sierwaarde hebben, die in harmonie met elkaar staan.

Stap 07: Conceptplan maken

Een conceptplan is een beeldend plan waarin mogelijke oplossingen voor knelpunten worden weergegeven. Dat kan door een werkgroep samen te stellen. Essentieel is het om de wensen van de participanten hierin te vertalen en argumenten aan te dragen als wensen niet verwerkt kunnen worden. Alle twaalf de adviezen (voor de knelpunten) in dit plan zijn met respect voor de historie gemaakt, zonder de hedendaagse behoeften uit het oog te verliezen.

Door wateroverlast kan de beheerder zijn taak niet goed uitvoeren en het 'De Beaufortpark' niet worden gebruikt voor evenementen. Verhoogde paden, wadi's en verbeterde grondwaterafvoer kunnen een oplossing zijn. Wadi's zijn daarbij meer kostenbesparend dan drainage.

De omwonenden geven aan overlast te ervaren van jongeren en daarmee een aantasting van de veiligheid en vervuiling van het 'De Beaufortpark'. Een open dialoog met jongeren kan duidelijkheid scheppen in hun beleving en knelpunten. Verder kan aanpak van de groenstructuur en inrichting van het 'De Beaufortpark' een bijdrage leveren voor het tegengaan van het "hangen" van de jongeren.

De stijl van het meubilair stamt uit de jaren '60 en is niet in de stijl van het 'De Beaufortpark'. De stijl wordt aangepast aan de tijd waarin het gemeentehuis is gebouwd, de jaren '30-'40. Verder leert de geschiedenis dat Woudenberg werd doorsneden door sloten. Een laatste stukje wat daarvan over is zorgt voor gevaarlijke situaties. Het voorstel is deze te dempen.

Door de tijd zijn aanplantingen gerealiseerd welke niet aansluiten bij de stijl van het 'De Beaufortpark'. Dit komt de sfeer niet ten goede. In het park zijn twee stijlen te herkennen, hoofzakelijk de Engelse landschapsstijl en daarnaast de Romantische tuin. De Engelse landschapsstijl is te herkennen aan de slingerende paden, fonteinen, zichtassen en kleine boomgroepen. De Romantische tuin heeft kenmerken als gezellige zitjes, bloemperken, geuren en uitzichten. Deze twee stijlen zijn goed te combineren en te vervlechten.

Soms is het voor de bezoeker niet duidelijk wat er te beleven is in het 'De Beaufortpark'. Het is zaak de belevingswaarde te verbeteren, door het toevoegen van bijvoorbeeld objecten, bloemen, geuren en de ecologische waarde te versterken.

Daardoor beleeft men de seizoenen als het ware. De toevoeging van een steiger kan de beleving vanuit een ander gezichtspunt aanbieden of in de winter de winterpret vergemakkelijken. Voor mensen die graag wat meer willen weten over de parken kan een informatiebord een uitkomst zijn, voornamelijk bij de Veldschans.

Het 'De Beaufortpark' is vrij overzichtelijk en mist verrassingselementen. Strategische aangeplante beplanting kan een uitkomst zijn en zichtassen geven aantrekkelijk doorkijkjes. Zo wordt de verbintenis met de omgeving versterkt. Daarvoor zal hier en daar een aanpassing aan het groen moeten worden gedaan.

Buiten duurzaam meubilair is het een vereiste dat de beplanting ook duurzaam is. Een boom moet de ruimte hebben om tot volle wasdom te komen. Bij de keuze van de beplanting wordt gelet op de grootte, vorm en fysische omstandigheden van het park. De oevers van de vijver bieden de mogelijkheid de biodiversiteit te vergroten door natuurlijk oevers te creëren en meer afwisseling in de beplanting aan te brengen.

De inrichting van het kruispunt Parklaan-Schans wordt aangepakt om de veiligheid voor voetgangers en fietsers te verbeteren. Dit kan door de Parklaan deels te verleggen en bosschages te verwijderen. De voetgangersoversteek wordt recht en daardoor korter en overzichtelijker.

Tevens kan door de beplanting aan te passen de samenhang met het naastgelegen Schanspark en Veldschans worden vergroot. Aanpassen van het wegprofiel en rijrichting in de Schans is een innovatieve oplossing en vergroot de kans op een verbetering van de parken onderling.

Door bovenstaande kansen goed te benutten wordt de rustige en groene uitstraling van het 'De Beaufortpark' gewaarborgd en uitgebreid naar de andere parken, is er meer ruimte voor structuurdragers en biodiversiteit, wordt de unieke uitstraling behouden en de gebruikswaarde verhoogd.

Stap 8: Terugkoppeling van de raadpleging en presentatie visueel conceptplan

Betrokkenen werden geïnformeerd tijdens het proces. De verantwoordelijke wethouder werd frequent op de hoogte gehouden door de taakveldleider Beheer van de gemeente. Tevens heeft er een presentatie van het conceptplan plaatsgevonden voor het college van B&W.

De betreffende beleidsmedewerkers van de gemeente zijn zowel mondeling, als per mail op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. De direct betrokkenen zijn op de bewonersavond geïnformeerd en met de jongeren is een gesprek gevoerd waarbij hun wensen en opmerkingen met betrekking tot het park ter sprake zijn gekomen. Tot slot zijn de bewoners van Woudenberg op de hoogte gebracht door de gemeente, door middel van het plaatsen van een persbericht op de gemeentelijke website (inlichten van de media) en het plaatsen van een bericht in een plaatselijk huis-aan-huisblad. De betreffende wijkbewoners zijn nog eens extra geïnformeerd door een artikel op de wijkwebsite.

Stap 9: Bevindingen verwerken tot definitief conceptplan

Na de terugkoppeling van het visueel conceptplan aan het College van B&W en de omwonenden van de parken hebben allerlei bevindingen het levenslicht gezien. Al deze bevindingen moeten ter hand worden genomen en onderzocht. Alleen bevindingen die bijdragen aan de bruikbaarheid of de revitalisering van het park kunnen worden verwerkt in het conceptplan.

De bevindingen van het College van B&W waren positief en ondersteunend. De bevindingen van de omwonenden van de parken zijn kritisch en probleemzoekend. Sommige opmerkingen zijn aangepast teruggekomen in het conceptontwerp, terwijl andere bevindingen niet de goede oplossing waren voor het gezochte knelpunt.

Stap 10: Bepalen van de eenmalige maatregelen + kostenraming

Voor de uitvoer van het conceptontwerp moeten een tal werkzaamheden worden uitgevoerd. Het zijn de eenmalige maatregelen. Deze zijn, samen met een raming van de kosten, genoteerd. Ook tijdelijke oplossingen zoals het verplaatsen van straatmeubilair met de geraamde kosten is verwerkt.

Verder is onderzocht of er mogelijkheden bestaan voor subsidie, om bij te dragen in de kosten van het plan. Sommige bedrijven of stichtingen geven, onder voorwaarden, een bijdrage. Het aanschrijven van lokale bedrijven is ook een optie.

Stap 11: Verwoorden van korte en lange termijn acties

De belangrijkste stap in het proces is de uitvoering. Op korte termijn kunnen eenvoudige acties als een schoonmaakronde, aankleding van het 'De Beaufortpark' of een rommelmarkt houden snel resultaatgeven, waardoor de participatie van omwonenden en gebruikers gewaarborgd blijft.

Op de lange termijn kunnen, desgewenst in stappen, grotere acties worden uitgevoerd. Daarbij zijn tijd, geld en prioriteit de bepalende criteria. Veranderingen aan de structuur zijn over het algemeen dure ingrepen waarvoor extra budget nodig is, terwijl kleine ingrepen vanuit het bestaande budget gefinancierd kunnen worden.

Stap 12: Reflectie en evaluatie

Van elk participatietraject kan iets geleerd worden. De samenwerking tussen verschillende partijen is goed verlopen. Van dit traject kan geleerd worden dat een vragenlijst een goede methode is om een groot percentage respons te krijgen.

Voor het ontwikkelen van ideeën zou beter een actievere manier gehanteerd kunnen worden. Op de bewonersavond kwam 25% van de genodigden af. Verwacht werd 31%. In het vervolg zou bij het ontwikkelen van nieuwe plannen meer gebruik gemaakt kunnen worden van de kennis die omwonenden hebben van de omgeving, omdat ze experts zijn op het gebied van dagelijks gebruik.

Voor het presenteren van een conceptplan is een bewonersavond een goed middel, want er kunnen veel mensen tegelijk op de hoogte worden gesteld en de meeste vragen kunnen direct worden beantwoord. Voor de participatie binnen Gemeente Woudenberg is het goed als er een (algemene) leidraad wordt ontwikkeld.

Afb. 2: Het 'De Beaufortpark'.

Stap 0:

Introductie

Openbare parken in gemeenten worden meestal gebruikt door meerdere soorten gebruikers. Die groepen stellen veelal andere eisen aan hun omgeving. Soms kan dit tot ongewenste confrontaties leiden. Naast sociale kunnen zich ook fysieke knelpunten voordoen, zoals slechte bereikbaarheid, wateroverlast of beplantingen met matige beeldkwaliteit. Indien deze gecombineerd worden ontstaat een complex probleem. Veel verschillende meningen van gebruikers kunnen de gemeente bemoeilijken bij het ruimtelijk oplossen van de problemen. In dit geval kan burgerparticipatie een uitkomst bieden.

Dit rapport is speciaal bedoeld voor beheerders en beleidsmakers van de openbare ruimte. Indien zich in de openbare ruimte een dergelijk complex probleem voordoet, waarbij gebruikers betrokken zijn kan dit rapport worden gebruikt als handleiding ter begeleiding naar een oplossing.

0.1 Hoofdvraag

Met de hoofdvraag wordt aangegeven wat er bereikt moet worden met het project.

In dit project wordt er een antwoord gegeven op de hoofdvraag: "Hoe kan er het beste worden omgegaan met parken, die zowel sociale als fysieke knelpunten hebben, zodat ze ook in de toekomst een toegevoegde waarde zijn voor de gemeente en haar gebruikers?"

Het antwoord op de vraag zal bestaan uit een geadviseerde aanpak, dat wordt geïllustreerd door een casusproject: 'De Beaufortpark', Veldschans en Schanspark te Woudenberg.

0.2 Projectdoel

Het doel van dit project is een handleiding te bieden aan beheerders en beleidsmakers van de buitenruimte, zodat het oplossen van complexe inrichtingsvraagstukken kan worden vereenvoudigd.

Het hoofddoel van het project is geformuleerd volgens de SMART-notatie. De SMART-notatie biedt goede handvatten om het doel zo concreet mogelijk vorm te geven.

Het hoofddoel van dit project luidt: "De meerderheid van de beheerders en beleidsmakers van de openbare ruimte in dienst bij gemeenten in Nederland moeten vanaf het tweede kwartaal van 2012 doormiddel van dit project geïnformeerd kunnen worden over hoe ze het beste kunnen omgaan met openbare ruimten (in het speciaal parken) die zowel sociale als fysieke knelpunten kennen."

0.3 Opdrachtschrijving

De opdracht voor dit project is het schrijven van een adviesrapport waarin wordt aangegeven hoe beheerders en beleidsmakers van de openbare ruimte het beste kunnen omgaan met openbare ruimten (in het speciaal parken) die zowel sociale als fysieke knelpunten kennen.

0.4 Leeswijzer

Het rapport is opgebouwd aan de hand van een stappenplan dat ontwikkeld is door het Amerikaanse 'Project for Public Spaces' (PPS). Dit stappenplan is er op gericht om in samenwerking met burgers een plan te ontwikkelen voor een bepaald projectgebied. Op een aantal punten wijkt dit rapport af van het, door PPS, gehanteerde stappenplan.

In eerste instantie is de volgorde die PPS hanteert niet hetzelfde gebleven. Daarnaast zijn er een aantal elementen toegevoegd die een verdieping vormen op de huidige basis van PPS. Zo is bij stap 2 van dit rapport een krachtenveldanalyse toegepast die PPS niet gebruikt en is bij het verzamelen van informatie gebruik gemaakt van de methode van Kevin Lynch.

Elke hoofdstuk is een stap van het te doorlopen stappenplan. In dit rapport wordt er dus niet gesproken over hoofdstukken maar over stappen. Als alle stappen (startend bij stap 1) worden gevolgd, dan levert het een goed ruimtelijk inrichtingsplan voor parken met een complex probleem op. Het hoofddoel zal in vrijwel elke paragraaf de leiding nemen. Daarop volgt de informatie met betrekking tot de

casus ('De Beaufortpark', Veldschans en Schanspark, Woudenberg).

Bij stap 01 wordt het probleem omschreven van het projectgebied. Daarop volgt het doel dat bereikt dient te worden en daarop volgt een omschrijving van de opdracht.

Bij stap 02 wordt er gekeken welke personen en instanties een relatie hebben met het project. Zij worden daarbij onderverdeeld in een drietal categorieën. Bij de daarop volgende stap wordt bepaald op welke manier deze categorieën benaderd zullen worden in de loop van het traject.

Bij de stappen 04 en 05 wordt er informatie verzameld over het projectgebied. Stap 04 is een eerste kennismaking met het projectgebied en stap 05 is een diepere analyse van het projectgebied. Aan de hand van deze informatie wordt bij stap 06 een visie opgesteld die richting zal geven aan het conceptontwerp dat gemaakt zal worden bij stap 07.

Bij stap 08 wordt het bij stap 07 gemaakte conceptplan, teruggekoppeld naar de participerende partijen die daarop dan hun feedback kunnen geven. Deze feedback wordt bij stap 09 verwerkt tot een definitief conceptplan.

De eenmalige maatregelen die uitgevoerd moeten worden om het ontwerp te verwezenlijken worden beschreven bij stap 10. In de daarop volgende stap wordt aangegeven wat de volgorde is voor het uitvoeren van deze eenmalige maatregelen.

De laatste stap is een evaluatie op het dan inmiddels doorlopen traject. Hierin wordt er teruggeblikt op het afgelopen proces en bekeken of er in het vervolg anders gehandeld dient te worden.

Afb. 3: Zicht op gemeentehuis vanuit het 'De Beaufortpark'.

Stap 01:

Initiatieffase

In de initiatieffase wordt het project duidelijk afgebakend. De initiatieffase start met het oriënteren op de opdracht en wordt afgesloten met een plan van aanpak. Het schrijven van dit Plan van Aanpak wordt gezien als het initiatief, omdat ze voorafgaat aan de goedkeuring van het project en de officiële kick-off.

1.1 Afbakenen van het project

In een Plan van Aanpak is de afbakening van het project vastgelegd en goedgekeurd door de opdrachtgever. In het Plan van Aanpak zijn onder andere de hoofdvraag, doelen en opdrachtomschrijving aan de orde gekomen. Deze worden in de inleiding van het adviesdocument herhaald en uitgebreid. Nauwkeurige omschrijving van de hoofdvraag, doelen, planning, taakverdeling, afspraken en uitgangspunten voorkomt verkeerde interpretatie. Later kan deze omschrijving door iedereen worden gebruikt om op terug te vallen.

Hoofdvraag

Het opstellen van een hoofdvraag wordt gedaan om duidelijk te maken wat de problemen zijn en hoe ze het beste opgelost kunnen worden. De hoofdvraag moet oplossingsgericht zijn, zo zal het vaak een inzichtvraag zijn beginnend met 'hoe'.

De hoofdvraag voor Woudenberg is: "Hoe kunnen de knelpunten in en om het 'De Beaufortpark' het beste worden geëlimineerd dan wel gelimiteerd?"

Het 'De Beaufortpark' in gemeente Woudenberg is een park met een complexe probleemstelling, die zowel fysieke als sociale knelpunten omvat. Gemeente Woudenberg is nog een van de weinige kleine (qua inwoneraantal) zelfstandige gemeenten in de provincie Utrecht. Centraal gelegen in Woudenberg, dicht bij de winkelstraat, is het historische 'De Beaufortpark' gelegen. Het park vormt samen met de naastgelegen Veldschans en Schanspark een belangrijke as door de woonplaats en zou de woonwijken moeten verbinden met het winkelgebied. Het park is niet voldoende verbonden met zijn omgeving. Het park wordt door verschillende gebruikersgroepen gebruikt voor verschillende doeleinden, zowel verblijfs- als doorgangsrecreatie.

Afb. 4: Situering van de drie parken

Doel

Het doel van het project kan het beste zo duidelijk mogelijk worden geformuleerd. Het SMART-principe (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) kan hierbij een handig hulpmiddel zijn. Het is vaak nog niet mogelijk aan het begin van het project om 100% SMART te zijn, dit is niet erg. Het is slechts een hulpmiddel. Door het doel duidelijk te stellen is de kans groter dat er in praktijk iets terecht komt van het project.

Voor Woudenberg is het hoofddoel: "Om in samenwerking met omwonenden het 'De Beaufortpark' tot een betere leefomgeving te maken, duurzaam in de tijd."

Opdrachtomschrijving

Het zal later van pas komen om de opdracht nu goed te beschrijven. In een later stadium van het project kan worden gekeken of alle onderdelen uit de opdracht verwerklijkt zijn.

Een goede opdrachtomschrijving vat kort samen wat van het project verwacht wordt. Dat kan alleen het in kaart brengen van knelpunten zijn, maar ook het geven van onderbouwde oplossingen. Als er speciale eisen zijn of er moet ergens de nadruk op worden gelegd, dan wordt dit ook vermeld.

In dit adviesrapport worden oplossingen voor de knelpunten die gemeente en inwoners van Woudenberg ervaren in het 'De Beaufortpark' (casus), aangedragen. Hierbij wordt opgenomen: de knelpunten in en nabij het 'De Beaufortpark' en de onderbouwing voor de oplossingen die nodig zijn om de knelpunten te elimineren casu quo te limiteren. Hierbij gebruikmakend van de input van gebruikers en omwonenden die de gemeente hebben verzocht iets aan de situatie te veranderen. De kernwoorden die hierbij centraal staan zijn: veiligheid, aantrekkelijkheid, duurzaamheid en beheer.

Voor de veranderingen die worden aangedragen in het adviesrapport wordt ook een kostenraming gevraagd. Deze raming bevat een overzicht van de kosten die gemaakt moeten worden voor het uitvoeren van de eenmalige maatregelen.

Afb. 5: Parklaan in herfstsfere.

Stap 02:

Bepalen van de actoren

Nu in stap 01 de initiatieffase is geweest, volgt stap 02: het bepalen van de actoren en de relatie die zij hebben met het projectdoel. Actoren zijn (groepen) mensen die op een bepaalde manier invloed kunnen uitoefenen op het project. Om een duidelijker beeld te krijgen van de invloed die actoren hebben is het nuttig om in kaart te brengen met welke actoren het project te maken heeft.

Deze actoren kunnen opgedeeld worden in drie verschillende categorieën: beslissen, meedenken en informeren. De energie die in actoren wordt gestoken kan het beste naar de meest invloedrijke groep gaan, omdat hiermee het meeste draagvlak wordt gecreëerd.

Volgens Participatie@groeneruimte (Van den Goorbergh, 2012) zijn er vijf vragen die bij het maken van deze analyse gebruikt worden, namelijk: wie zit er in de groep, wat is de mate van invloed, hoe zwaar weegt de mening van de actor mee in de beslissing, wat is het doel van de actor en staat de actor positief of negatief ten opzichte van het project?

Voor gemeente Woudenberg zijn de actoren ook onderverdeeld in drie groepen. Dit is gedaan aan de hand van de krachtenveldanalyse die gemaakt is, zie bijlage A. Hieruit is gebleken dat geen enkele actor negatief stond tegenover het project.

2.1. Beslissen

In Woudenberg is de kleinste groep die van de beslissers. Ze heeft de meeste invloed (bevoegdheden) op het gehele project en staat dus het dichtst bij het project (zie afbeelding 6). In deze groep zit de Raad, het College van B&W en de vertegenwoordigers van Fam. De Beaufort.

Wanneer het plan klaar is en overdragen wordt aan gemeente Woudenberg, zijn zij degene die beslissen of het uitgevoerd mag en kan worden en wat er uitgevoerd gaat worden. De persoonlijke mening van deze actoren weegt minder zwaar dan die van de meedenkers. De Raad en College van Burgemeester & Wethouders zijn in dienst van de gemeenschap en zullen zich moeten aanpassen aan de wensen van de gemeenschap. Indien ze ook deel uitmaken van de gemeenschap weegt hun mening even zwaar als die van de meedenkers.

Het doel van deze groep actoren is om er voor te zorgen dat de bewoners van Woudenberg tevreden zijn met het park en dat zij als politiek een einde kunnen maken aan de perikelen die er zijn rondom het 'De Beaufortpark'. Ze staan positief ten opzichte van veranderingen of vernieuwingen, omdat ze de knelpunten opgelost willen hebben. Deze actoren formuleren voorzichtig in verband met politieke gevoeligheid.

2.2. Meedenken

De tweede groep actoren die onderscheiden wordt, zijn de actoren die meedenken in het proces. De actoren die in deze groep voorkomen zijn vier beleidsmedewerkers van de gemeente, het afdelingshoofd en omwonenden van het park. Daarmee kunnen zij invloed uitoefenen op de te maken plannen. Met hen worden de gemaakte concepten besproken en naar aanleiding van de feedback die zij geven kan er een aanpassing gemaakt worden, mits het binnen de beleidskaders past. De mening van de meedenkers weegt het zwaarst. De beleidsmedewerkers hebben de functie van adviseur. Zij zijn de specialisten met kennis. De bewoners vormen een deel van de gemeenschap en kunnen in dit project doormiddel van een participatietraject meedenken over hun leefomgeving en zo invloed uitoefenen op het project. Het doel van deze actoren is om een mooi park te hebben waar iedereen met veel plezier gebruik van kan maken.

De omwonenden van het park zijn tot op heden erg meedenkend en willen graag iets veranderen aan het park. Zij staan inmiddels wel sceptisch tegenover de gemeente, omdat er in hun ogen in de afgelopen jaren niet zoveel is gedaan.

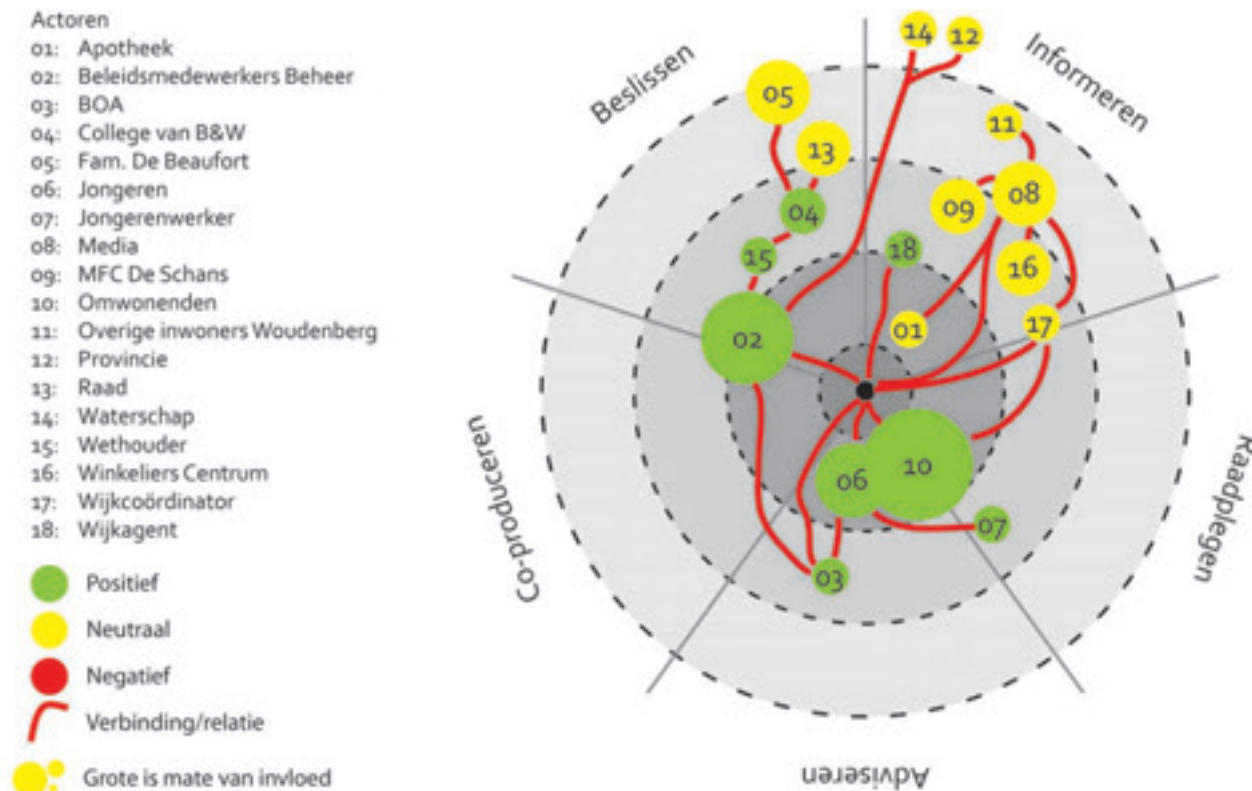
De gemeenteambtenaren hebben verschillende meningen ten opzichte van het project. De één ziet er naar uit dat er iets gaat gebeuren, terwijl de ander liever niet te veel ziet gebeuren, omdat er ook nog wel andere projecten zijn die belangrijk zijn. Daarbij komt dat zij sceptisch zijn over de welwillendheid van de bewoners om iets te veranderen aan het park.

2.3. Informeren

De groep informeren is de grootste groep actoren. Bij deze groep kan gedacht worden aan de winkeliers aan de Dorpsstraat en alle overige bewoners van de gemeente Woudenberg. Deze groep actoren wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen die er zijn. Het gaat hierbij niet om ieder detail dat veranderd, maar om de hoofdlijnen. Deze groep actoren heeft geen directe relatie met het park. Nadat de plannen, geheel conform de voorschriften, ter inzage zijn gelegd bij de gemeente staat het deze groep actoren vrij om zienswijzen in te dienen bij de gemeente. Natuurlijk kan er ook via de reguliere weg

(brief/ telefoon/ baliebezoek) contact worden gelegd met de gemeente aangaande het project.

Het doel van deze actor is de kwaliteit van de openbare ruimte van hun woongemeente handhaven. De actoren hebben over het algemeen geen direct uitgesproken mening over het park en staan daardoor neutraal ten opzichte van eventuele veranderingen in het 'De Beaufortpark'.

Afb. 6: Krachtenveldanalyse

bron: Van den Goorbergh (2012)

Afb. 7: Linkergracht van de Veldschans.

Stap 03:

Bepalen en plannen van participatietraject

In de huidige maatschappij wordt men steeds mondiger en wil iedereen overal iets over te zeggen hebben. Wanneer het gaat om de eigen woonomgeving is dit zeker niet anders. Participatie kan dan een ideaal middel zijn om bewoners te betrekken bij de ontwikkelingen in hun eigen woonomgeving. Zij krijgen hierdoor de mogelijkheid om hun mening te uiten over hun woonomgeving.

"Participatie kan ervoor zorgen dat er meer draagvlak ontstaat bij bewoners of een breder publiek voor beleid, voor maatregelen of voor een (groen)plek. Het is belangrijk te beseffen dat draagvlak het resultaat is van een goed participatieproces: als de initiatiefnemers de inbreng van bewoners serieus nemen en zo veel mogelijk benutten, ontstaat er begrip voor het plan of voor de (beheer) maatregelen. Andersom werkt het niet: een plan of maatregelen klaar hebben liggen en daar via participatie draagvlak voor proberen te zoeken." (Van den Goorbergh, 2012)

Afb.8: Participatieladder.

Bron: <http://www.dewijdeblik.com>

Naast het creëren van draagvlak zijn er nog een aantal redenen waarom je als overheid kan kiezen voor het toepassen van participatie. Zo kan het toepassen van participatie er voor zorgen dat bewoners zich meer verantwoordelijk gaan voelen voor hun eigen omgeving. Ze hebben zelf een bijdrage gegeven aan het tot stand komen van deze ruimte en voelen zich daar dan ook verantwoordelijk voor. Bewoners kunnen ook gezien worden als expert op het gebied van het gebruik van een bepaalde plek, en hebben soms briljante ideeën waar je als expert niet op zou komen.

Verder zorgt het meedenken aan de eigen omgeving vaak ook voor meer onderlinge verbondenheid tussen bewoners. Zeker wanneer de bevolking steeds heterogener wordt is het belangrijk om met elkaar in gesprek te zijn over de eigen woonomgeving.

Wanneer een participatietraject gestart wordt is het goed om helder te hebben welke randvoorwaarden het eigen beleid voorschrijft. Staat er iets geschreven over het participeren van andere partijen? Een participatietraject is interessant en kan zorgen voor draagvlak, maar wanneer hierover niets is vastgelegd bestaat er een kans dat er binnen de gemeente (beslissende partij) geen draagvlak ontstaat voor de gemaakte plannen. Wat als resultaat kan hebben dat er niets met de gemaakte plannen wordt gedaan.

Het is belangrijk om even terug te kijken op de krachtenveldanalyse die gemaakt is bij stap 02. Bij het maken van deze analyse is duidelijk geworden welke partijen betrokken zijn en welke (natuurlijke) invloed ze hebben op het proces. Want participatie betekent in de brede zin van het woord: deelname. Dat wil niet meer zeggen dan dat participanten in dit geval deelnemen aan een project of proces. Deelnemen aan een project of proces kan op verschillende niveaus. Als overheid is het belangrijk om van te voren goed te bedenken welke niveau van participatie ze wil toepassen. Of anders geformuleerd welke positie

Het is belangrijk te beseffen dat draagvlak het resultaat is van een goed participatieproces...

nemen deelnemende partijen in, ten opzichte van het project? Maak daarin onderscheid in de verschillende planfasen. Worden de betrokken partijen alleen geïnformeerd, worden ze geraadpleegd, krijgen ze een adviserende rol, mogen ze meehelpen bij het maken van het plan of krijgen ze een beslissende rol? Het is belangrijk voor alle partijen dat ze op de hoogte zijn van de inbreng die ze kunnen hebben in het project. Dit voorkomt dat van te voren verwachtingen worden gewekt, en voorkomt teleurstellingen achteraf.

Naast deze keuze moet er nagedacht worden over de participatievorm die gekozen kan worden. Er zijn tal van vormen te bedenken waarbij omwonenden betrokken kunnen worden bij een planproces. Zo zijn er de bekende formele manieren van participatie zoals bewonersavonden, vergaderingen, interviews, enquêtes, werkgroepen en wijkscouwen. Naast deze formele vormen zijn er ook informeler en interactieve vormen te bedenken. Op verschillende websites en in verscheidene boeken worden laatst genoemde vormen besproken en toegelicht. Er kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van de websites: www.participatiewijzer.nl, www.groenendestad.nl en www.kei-centrum.nl, of van boeken zoals: Creativiteit HOE? ZO! Bij het maken een keuze voor welke vorm

het meest geschikt is, is het belangrijk om goed te letten op de doelgroep.

Deelnemen aan een participatieproces is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Er zijn verschillende redenen waarom bewoners niet zullen meewerken aan een participatieproces, bijvoorbeeld: tijdgebrek, vertrouwen of juist het wantrouwen van de overheid. Van de partijen die deelnemen aan het participatietraject is het belangrijk om te weten met welke motieven ze mee doen. Willen ze helpen zoeken naar een constructieve oplossing? Of doen ze mee omdat ze op die manier eens goed kunnen klagen over andere problemen?

Wanneer het de bedoeling is dat er zoveel mogelijk partijen mee doen, zorg er dan voor dat ze weten wat ze kunnen bereiken met de inzet die zij leveren. Schep uiteraard niet alleen verwachtingen, maar zorg er daadwerkelijk voor dat ze uitgevoerd zullen worden.

Afb. 9: Burgers met ideeën.

3.1 Betrokkenheid van omwonenden

Over de betrokkenheid van de omwonenden hoeft men in Woudenberg niet te klagen. De omwonenden van het 'De Beaufortpark' zijn actief betrokken bij hun eigen woonomgeving. Deze betrokkenheid laten ze nu, en hebben ze in het verleden laten, merken door zelf actief bezig te zijn in het 'De Beaufortpark' en door het sturen van verschillende brieven naar de gemeente. Door deze betrokkenheid van de omwonenden van het 'De Beaufortpark' is er de mogelijkheid om gebruik te maken van de kennis die zij hebben over het park en de omgeving. Naast het gebruik maken van deze kennis is er ook een grote mogelijkheid voor het creëren van draagvlak bij het ontwikkelen van nieuwe plannen. Daarom leent deze situatie zich er ook goed voor om een participatietraject te starten.

3.2 Beleid op participatie

Allereerst wordt het beleid van gemeente Woudenberg met betrekking tot participatie opgezocht om randvoorwaarden duidelijk te maken. Uit het beleid blijkt dat burgerparticipatie belangrijk wordt gevonden binnen gemeente Woudenberg. Dit is terug te vinden in de 'Toekomstvisie Woudenberg 2015'. Daarin staat dat: *'Betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking'* een belangrijke kwaliteitspijler is. In het collegeprogramma van 2011-2014 staat: *"Het gemeentebestuur maakt zich sterk voor participatie van en ontplooiingsmogelijkheden voor alle inwoners van Woudenberg."* Daaruit kan opgemaakt worden dat gemeente Woudenberg het belangrijk vindt dat haar burgers hun mening geven bij het ontwikkelen van nieuwe plannen.

Elke participatietraject wordt opnieuw vormgegeven bij gemeente Woudenberg. Bij elk project wordt opnieuw gekeken welke vorm ze willen toepassen. Op deze manier wordt elke keer maatwerk geleverd.

Om een besluit te nemen over de inspraak die verschillende partijen kunnen hebben tijdens de verschillende planfasen, is teruggekeken naar de krachtenveldanalyse die gemaakt is bij stap 02 en de huidige situatie rondom de parken (historie, brieven/klachten).

Aan de hand van deze informatie is besloten om op de, voor gemeente Woudenberg, gebruikelijke wijze het participatietraject te doorlopen. De inbreng van de verschillende actoren is per planfase anders geweest.

*Actieteam Jeugd bestaat uit twee beleidsmedewerkers (Jeugd en Veiligheid), afdelingshoofd van de afdeling beheer, een jongerenwerker, de BOA en de wijkagent. Zij werken samen om de problematiek rondom hangjongeren in Woudenberg op te lossen.

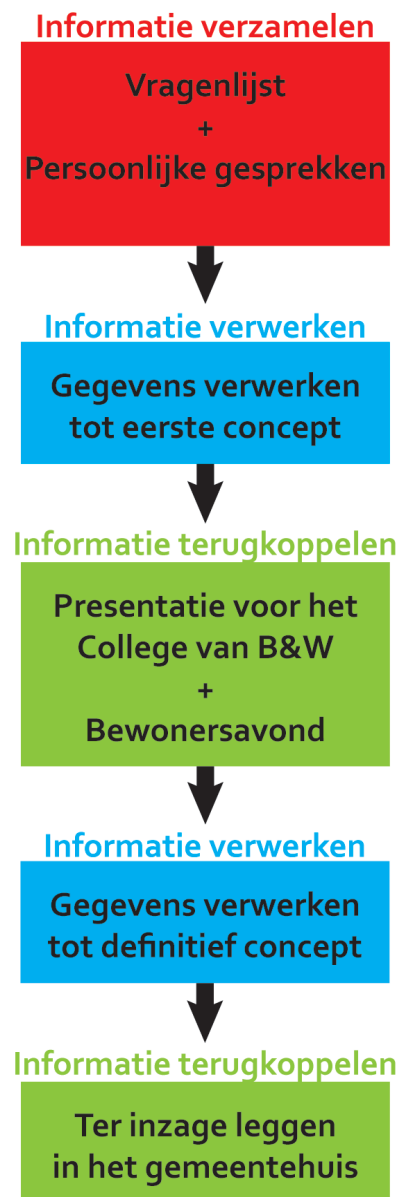
3.3 Hoe worden de actoren betrokken?

In de tweede planfase/ stap 05 bij het analyseren van het park is Actieteam Jeugd* van de Gemeente Woudenberg betrokken bij het traject door met hen gezamenlijk te overleggen. Met Actieteam Jeugd overleggen is gedaan omdat zij al bezig waren met jongerenprojecten rond het 'De Beaufortpark'. Om samen te zoeken naar de beste oplossing van het jongerenprobleem. Later zijn de verschillende personen van dit team nog afzonderlijk benaderd om van hen 'vakinhoudelijke' informatie te krijgen.

Omwonenden betrekken bij het ontwikkelen van plannen is op de volgende manier gedaan. Door middel van het huis aan huis uitzetten van een vragenlijst met daarin vragen over het huidige gebruik van het park. Naast vragen over het gebruik zijn er ook vragen gesteld over de huidige kwaliteit (begaanbaarheid en bruikbaarheid) van het park. Het betrekken van Actieteam Jeugd is gedaan door een aantal keer met hen in overleg te gaan om informatie uit te wisselen over de huidige situatie in het park. Met hen is ook de vragenlijst en de bijbehorende brief besproken om zo een optimaal resultaat te kunnen behalen uit de vragenlijst.

Omwonenden hebben bij het invullen van de vragenlijst invloed gehad op het vormen van de visie op het park. Een aantal vragen was er op gericht om aan te geven welke wensen zij hadden ten opzichte van de inrichting van het park. Hiermee was het voor omwonenden ook mogelijk om adviezen te geven over de inrichting van het park door middel van het invullen van een plattegrond. Een aantal omwonenden heeft hiervan gebruik gemaakt door op de bijgevoegde plattegrond aanpassingen aan te geven of door het omschrijven van mogelijke oplossingen. Naast deze informatie zijn er ook persoonlijke gesprekken gevoerd met een aantal omwonenden, naar aanleiding van de reactie die zij hadden ingestuurd.

Participatietraject

Afb.10: Participatieschema.

Bij dit proces zijn niet alleen de omwonenden van het park betrokken geweest, maar ook de jongeren. Door eerst contact te hebben met Actieteam Jeugd, die al langere tijd bezig was met het ontwikkelen van plannen rondom hangjongeren, is informatie ingewonnen over de lopende activiteiten. Daarnaast zijn er verschillende gesprekken met de jongeren gevoerd over veiligheid en over de inrichting van het park.

Tijdens het ontwikkelen van het concept zijn de resultaten uit de vragenlijst gebruikt voor het ontwerp. In de vragenlijst, zoals hiervoor besproken, hebben omwonenden voldoende informatie gegeven over de wensen die zij hebben over de invulling van het park om een concept te maken. Nadat het concept klaar was is dit in eerste instantie voorgelegd aan het College van B&W. Tijdens een bewonersavond is het conceptplan voorgelegd aan de omwonenden. Tijdens deze avond werden eerst de resultaten uit de vragenlijst aan hen teruggekoppeld. Daarna is verder gegaan met het toelichten van het conceptplan dat mede dankzij de vragenlijsten tot stand is gekomen.

Aan het eind van de presentatie was er de mogelijkheid om vragen te stellen en om mee te denken over mogelijke aanpassingen die gedaan kunnen worden aan het plan om het tot een succes te laten worden. Van deze mogelijkheid werd goed gebruik gemaakt en heeft er voor gezorgd dat er nieuwe input is gekomen om het conceptplan aan te passen.

Na de presentatie van het conceptplan was er geen mogelijkheid meer voor derden om invloed uit te oefenen op de plannen. Tijdens de laatste fasen (definitief concept en uitwerking) is er vooral contact geweest met beleidsmedewerkers van gemeente Woudenberg zelf.

Het motiveren van betrokken partijen om mee te werken aan dit participatietraject is bij een deel van

de bewoners van de Parklaan nodig geweest. Hoewel bewoners aangegeven hebben de gemeente te wantrouwen, doordat er in de afgelopen jaren niet veel/ niets is gebeurd met het 'De Beaufortpark', zijn ze nog steeds erg betrokken bij het park en willen ze erg graag dat de gemeente iets gaat doen aan dit ooit zo mooie park. De groep die gemotiveerd moest worden om mee te doen is gemotiveerd door met sleutelpersonen te praten binnen de straat. Deze personen verspreiden het nieuws en motiveren hun buren.

Partijen binnen de gemeente hoeven niet gestimuleerd te worden om mee te werken aan dit plan.

Bij het betrekken van omwonenden is steeds duidelijk aangegeven dat alle plannen die gemaakt worden nog getoetst en goedgekeurd moeten worden door het College van B&W en dat het nodig kan zijn om een kredietaanvraag te doen bij de Gemeenteraad (wat natuurlijk ook afgewezen kan worden), voordat er ook maar iets uitgevoerd zal gaan worden.

Afb. 11: Een overzichtelijk 'De Beaufortpark'.

Stap 04:

Eerste indruk

In stap 02 zijn door middel van een krachtenveldanalyse alle actoren in beeld gebracht. In stap 03 worden de knelpunten en kansen van het projectgebied bepaald. Bij deze stap wordt aan de beheerder gevraagd zich te verplaatsen in de gebruiker. Vooral wanneer men lang in het vak zit is de kans groot dat men simpele ongemakken over het hoofd ziet.

In sommige gevallen zijn de knelpunten al geformuleerd, in zulke gevallen is het toch nodig om zelf op onderzoek uit te gaan, namelijk door een veldbezoek. Bij het bepalen van de knelpunten en kansen is het van essentieel belang dat de beheerder zich verplaatst in de gebruiker. Het kan behulpzaam zijn om daarbij zelf dat bankje uit te proberen; zit deze wel goed? Of probeer veilig die drukke weg over te steken; kom je zonder kleerscheuren over? Alle scores kunnen

Afb. 12: Groene uitstraling.

worden ingevuld op een speciaal daarvoor gemaakt formulier, maar dit is niet noodzakelijk. Het is aan te bevelen om in ieder geval wel aantekeningen te maken van de bevindingen van het veldbezoek.

Naast deze aantekeningen is het belangrijk om foto's te maken van knelpunten en kansrijke situaties. Het vastleggen van de knelpunten geeft vooral voordelen in de communicatie naar andere projectmedewerkers of naar uw meerderen.

Het bepalen van knelpunten en kansen van het projectgebied kan goed worden gedaan aan de hand van een sterkte-zwakteanalyse, waar ook kansen en bedreigingen in opgenomen zijn. Zwakte is geformuleerd als 'knelpunt'.

Afb. 13: Unieke trouwlocatie.

4.1 Sterke kanten

De sterke kanten van een projectgebied vaststellen is een belangrijke zaak. Het voorkomt dat er te veel wordt gefocust op de knelpunten. Zelfs projectgebieden met veel knelpunten hebben sterke kanten. Aan sterke kanten mag geen afbreuk worden gedaan, liefst moeten ze worden versterkt en behartigd.

Als men als beheerder of beleidsmaker de sterke kanten vaststelt is het goed om te beseffen dat de gebruikers met andere ogen kijken naar hun omgeving en dus ook andere sterke kanten kunnen formuleren. Het raadplegen van de gebruikers kan in dit geval meer inzicht geven. Gebruikers zullen sterke kanten vaak gevoelsmatig formuleren: mooi groen, lekker wandelen, enzovoorts.

Het 'De Beaufortpark' kent verschillende sterke kanten:

- zo ligt het park centraal in de woonkern van Woudenberg en dicht bij de winkelstraat. Dit biedt voordelen met betrekking tot de bereikbaarheid vanuit de woonwijken naar het park. De winkelstraat trekt veel inwoners aan, waardoor het 'De Beaufortpark' veel doorgangers kent;
- in het verlengde van het park liggen twee andere parken: Veldschans en Schanspark. Deze twee parken vormen samen met het projectgebied een aangesloten groenzone. Voor verplaatsingsrecreatie als wandelen is het voordelig om een grotere groenzone te hebben, omdat de wandelaars een parkoverstijgende ronde kunnen maken;
- het park is uniek in haar omgeving, vooral qua inrichting, maar ook door haar verbondenheid met de gemeente en haar gebruik bij trouwpartijen;

- de gebruikers waarderen de rust tegenover hun woning, die er over het algemeen heerst;
- daarnaast wordt het park positief gewaardeerd om zijn groene uitstraling.

Afb. 14: Wateroverlast.

Afb. 15: Zwerfafval in het park.

4.2 Knelpunten

Knelpunten zijn de zwakke kanten van het park. Ze zijn doorgaans obstakels naar een succesvol projectgebied. Knelpunten zullen vaak moeten worden verholpen en zijn in dat geval opgenomen in de opdrachtomschrijving bij stap 01.

Gemeente Woudenberg ervaart verschillende knelpunten in het 'De Beaufortpark':

- de lage ligging van het park zorgt regelmatig voor wateroverlast en slechte begaanbaarheid van de paden. Naast de paden is het na regenval drassig;
- omwonenden van het park geven aan regelmatig overlast te ondervinden van verschillende gebruikersgroepen en zwerfafval in het park;
- de inrichting van het park is gedateerd, minder aantrekkelijk voor gebruikers en omwonenden;
- de beplantingsoorten zijn 'lukraak' gekozen;
- het park zou als verbinding kunnen functioneren tussen woonwijk en winkelgebied, maar door de slechte padenstructuur wordt hier minder gebruik van gemaakt dan haar potentie;
- door de toevoeging van steeds weer andere beplanting, zonder rekening te houden met de al aanwezige beplantingen wordt het park rommelig;
- door de conventies van tuinstijlen niet zo nauw te nemen wordt de inrichting van het park een onherkenbare structuur;
- de beplanting in het park is zeer divers, maar heeft weinig sierwaarde. Ook het straatmeubilair straalt soberheid uit. Door de weinige prikkels die gebruikers van hun omgeving krijgen is de belevingswaarde beperkt;

- de sloot bij de kruising met de noordelijke Parklaan heeft steile hellingen die gevaarlijk zijn voor kleine kinderen;
- doordat het park voor een groot deel in één keer overzien kan worden is er weinig verrassing en is het park snel 'saai' voor gebruikers. De afwezigheid van 'gezellige' zithoekjes zorgt ervoor dat het minder aantrekkelijk verblijven is in het park;
- de duurzaamheid in de tijd van het park wordt verminderd doordat beplantingen die groot kunnen worden te dicht op elkaar zijn geplant. Bomen en struiken krijgen niet genoeg licht, groeien lang uit en lopen hierdoor misvormingen op. Nieuwe bomen kunnen niet groeien doordat ze onder de kronen van andere bomen zijn geplant en;
- de veiligheid van voetgangers en fietsers op het kruispunt Parklaan-Schans is mogelijk in het geding doordat automobilisten snel via de noordelijke Parklaan naar de parkeerplaats bij het (toekomstige) cultuurhuis gaan. Bij het verlaten van de parkeerplaats is er zeer weinig overzicht op de fietsers die vanaf 'De Nieuwe Poort' komen. Daarnaast is er voor voetgangers geen rechte oversteek over de kruising mogelijk, waardoor de veiligheid van voetgangers in het geding komt.

Naast deze knelpunten zullen bij 'Stap 05: informatie verzamelen' ook verschillende knelpunten en kansen voortvloeien uit de analyse.

4.3 Kansen

Elk projectgebied kent kansen. Kansen voor de toekomst liggen in sommige gevallen voor het oprapen, alleen zijn ze nooit aangegrepen om het gebied te verbeteren. Kansen zijn niet alleen oplossingen voor knelpunten, maar zijn ook extra toevoegingen die niet altijd noodzakelijk zijn om uit te voeren, maar wel een toegevoegde waarde hebben.

Het 'De Beaufortpark' kent vier kansen:

- de oevers van de vijver zijn kansrijk om de natuurwaarde in het park te verhogen, in de huidige situatie heeft het park een beperkte natuurwaarde. Alleen de vijver en haar oevers hebben enige natuurwaarde. Door de eentonige beplanting biedt ze in de huidige situatie geen leefgebied aan fauna;
- de ligging van het park, dicht bij de winkelstraat, het nieuwe cultuurhuis en het gemeentehuis maakt het park kansrijk voor activiteiten en evenementen;
- de aanwezigheid van historische structuren geeft aanknopingspunten om structuurdragers te realiseren en;
- de grote betrokkenheid van de bewoners aan de Parklaan, de weg rond het park, geeft veel kansen tot participatie inzake de toekomst van het park en het project.

Afb. 16: Kansrijke oever(s).

4.4 Bedreigingen

Bedreigingen zijn zaken die in de toekomst een gevaar kunnen zijn voor het projectgebied. Bedreigingen in kaart brengen zorgt voor de bewustmaking van reële gevaren. Bedreigingen moeten ten allen tijden goed in het vizier worden gehouden.

De bedreigingen van het 'De Beaufortpark' komen vooral voort uit de gebeurtenissen uit het verleden. Deze kunnen in de toekomst weer een rol gaan spelen. Bedreigingen zijn:

- het 'De Beaufortpark' heeft in het verleden geleden onder verkleining van het park. Eerst onder eigendom van de heer De Beaufort door de aanleg van de Parklaan en de huizen hierlangs en later, na schenking aan de gemeente, door de aanleg van de noordelijke Parklaan, de aanleg van de winkels en het marktplaatsje aan 'De Nieuwe Poort', de verbreding van de Maarsbergseweg, door aanleg van de straat 'De Nieuwe Poort' en de aanleg van parkeerplaatsen bij het gemeentehuis en bij apotheek Woudenberg. Al deze verkleiningen hebben gezorgd dat het park bijna met de helft afgenomen is ten opzichte van de originele situatie van 1909. De afspraken vermeldt in het overdrachtsdocument van het park beschermt de bestemming van het park en de

Parklaan. Het overdrachtsdocument kan worden gevonden in bijlage B;

- het park leidt onder matig onderhoud. Deels valt dit te wijten aan het waterknelpunt, dat het maaibeheer bemoeilijkt. De achterstallige snoei is ontstaan in de jaren '90 door het uitblijven van groot onderhoud. Het resultaat van het matige onderhoud van de laatste jaren is dat veel beplanting nu onherstelbaar uitgegroeid en misvormt is. Beheer dat het af laat weten vormt voor de toekomst een bedreiging, gezien dat regelmatig beheer heel belangrijk is om te voorkomen dat knelpunten opnieuw kunnen ontstaan en;
- omwonenden van het 'De Beaufortpark' zijn van mening dat onderhoud (vooral het groot onderhoud) lang op zich laat wachten. De meeste (62%)* bewoners voelen zich betrokken bij hun woonomgeving. Een deel hiervan heeft in het verleden zorg gedragen voor een deel van het onderhoud (afval ruimen). De bedreiging bij dit probleem is dat omwonenden 'moe worden' van de in hun ogen trage vooruitgang van het park en hun betrokkenheid verliezen. Dit terwijl het heel belangrijk is om bewoners te verbinden met hun woonomgeving en ze het liefst actief te betrekken.

* 62% is afgeleid uit de resultaten van de vragenlijst die bij stap 05 gebruikt is voor het verzamelen van informatie.

Afb. 17a: Veldschans.

Afb. 17b: Schanspark.

Afb. 18: Fotocollage historische afbeeldingen 'De Beaufortpark'.

Stap 05:

Informatie verzamelen

De vijfde stap is gericht op het analyseren van het projectgebied. In deze stap wordt een verdieping gemaakt voor de informatie verzameld in stap 04. Voordat aan oplossingen gedacht kan worden moet eerst een grondige analyse worden gemaakt om zo veel mogelijk aspecten helder in beeld te brengen. Allereerst wordt het beleid geanalyseerd en verder wordt bij deze analyse onderscheid gemaakt tussen de ruimtelijke en de sociale aspecten van het projectgebied.

Het bestuderen van een referentiegebied kan behoren tot stap 05, maar is niet noodzakelijk. Het kan een meerwaarde zijn voor het project en kan leiden tot nieuwe inzichten of juist vermoedens bevestigen.

Het is aan te raden eerst het beleid te onderzoeken, daarna de ruimtelijke analyse te maken, alvorens aan de sociale analyse te beginnen. Deze volgorde is nodig, omdat men anders geen goede gebruikersprofielen (stap 5.7) en vragenlijsten (stap 5.9) kan opstellen. Kortom: de kennis verworven in de ruimtelijke analyse is nodig om de sociale analyse naar behoren te kunnen doen.

5.1 Beleid

Het beleid vormt een onmisbaar onderdeel voor het project. Het beleid vormt namelijk de kaders van het project. Doorgaans staat beleid voor enkele jaren vast. Vastgesteld beleid van hogere overheden is vaak algemener verwoord, maar is leidend voor het beleid van lagere overheden.

Beleidsstukken

Voor Woudenberg zijn er verschillende beleidsstukken die een passage hebben opgenomen over het projectgebied. Niet al deze stukken zijn opgenomen, omdat ze soms niets toevoegen aan wat in andere beleidsstukken al aangegeven is. Voor het project van toepassing zijn: het Groenbeleidsplan 2011, Bomenbeleidsplan 2005, Toekomstvisie Woudenberg 2015, Waterbeleidsplan 2010-2015 van Waterschap Vallei & Eem, Participatiebeleid, Dossier Beaufortpark en het Schenkingsafschrift.

Groenbeleidsplan 2011

Woudenberg is een aantrekkelijke en aangename groene gemeente, gelegen op de grens van de Gelderse Vallei en Utrechtse Heuvelrug. Burgers en toeristen waarderen de gemoedelijkheid en groene uitstraling van de kleine gemeente.

Het groenbeleidsplan is gebaseerd op meerdere uitgangspunten, waarvan vijf belangrijk zijn, namelijk:

1. groen is waardevol voor de leefomgeving;
2. koesteren van het groen, maar wel rationeel;
3. realiseren van groene kwaliteit;
4. deskundig beheren en;
5. groen moet duurzaam zijn.

Het groenstructuurplan geeft aan hoe de gemeentelijk groenstructuur is. Bomen die opgenomen zijn in de groenstructuur hebben een belangrijkere status dan andere bomen (met uitzondering van monumentale bomen en bomen in parken). In het plangebied zijn eikenstructuren aanwezig langs de Schans (weg) die behoren tot

de hoofd- dan wel subgroenstructuur. Deze bomen zijn dus belangrijker. De andere aanwezige bomen staan in parken. Ze zijn belangrijker dan losse straatbomen, maar hebben geen speciale 'rechten', omdat er geen criteria zijn die de bomen beschermen. Enkel de kapvergunning. In het 'De Beaufortpark' zijn twee monumentale bomen aanwezig, namelijk de Moerascipres vlak naast de gevel aan de achterzijde van het gemeentehuis en de 'hangboom' (Reuzenlebensboom) in het middengedeelte van het park.

Afb. 19: Waardevolle Moerascipres naast gemeentehuis.

Bomenbeleidsplan

Het bomenbeleidsplan geeft de gemeente handvatten om knelpunten met bomen consistent te kunnen oplossen en in de toekomst te voorkomen. Voor zowel de ontwikkeling, beheer en onderhoud als handhaving en interne en externe communicatie zijn in het beleidsplan kaders opgenomen die gebaseerd zijn op de algemene visie van de gemeente op bomen. Deze kaders zijn:

- de groene uitstraling van Woudenberg behouden, versterken, kwalitatief verbeteren en waar nodig vergroten;
- bomen worden speciaal aangeplant voor het algemeen belang en hebben daarom een speciale status. Bij aanplant van bomen dient rekening gehouden te worden met overlast die de bomen kunnen veroorzaken en;
- ook particuliere bomen zijn van belang omdat ze door een bijzondere leeftijd, grootte of soort waardevol kunnen zijn.

Bomen zijn belangrijk voor de bescherming en verbetering van het leefmilieu. Zo spelen ze een belangrijke rol bij wonen, werken, recreëren, spelen, gezondheid, sociale cohesie en ontspanning.

Voor het ontwerp en inrichting geldt dat rekening gehouden moet worden met de functies die de toekomstige inrichting moet krijgen. Bomen moeten voldoende ruimte krijgen om de functies te ondersteunen. Hinder moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Indien mogelijk moeten de al aanwezige bomen zo veel mogelijk behouden en geïntegreerd worden in de (her)inrichting. De waarde van bomen neemt toe met intensiteit van het gebruik van de openbare ruimte.

Het 'De Beaufortpark' wordt zelfs aangemerkt als "van grote waarde" zijnde.

Voor de boomsoortkeuze geldt dat er een gradiënt cultuur-natuur van dorpskern naar buitengebied moet zijn. De boomgrootte moet worden afgestemd op de locatie van aanplant: woonwijken: 3e orde, ontsluitingswegen: 2e orde en parken: 1e orde.

Toekomstvisie Woudenberg 2015

In de Toekomstvisie Woudenberg 2015 staan algemene doelen opgesteld voor de verbetering van het leefklimaat in Woudenberg tegen 2015. Dit verbeteren van het leefklimaat wordt nodig geacht om: rekening te houden met nieuwe wensen en behoeften uit de bevolking in Woudenberg, door een verschuivende leeftijdsopbouw, door een veranderende samenstelling van de huishoudens, door een toenemende mobiliteit en door nieuwe leefpatronen van inwoners. De inrichting van de openbare ruimte is hier onderdeel van.

Een belangrijke gedachte van de Toekomstvisie is het versterken van de identiteit van Woudenberg en het bewust omgaan met de dragers van die identiteit.

Het gemeentehuis samen met het 'De Beaufortpark' en de schans (park Veldschans) zijn twee van de zeven identiteitsdragere, die in de toekomstvisie van Woudenberg worden aangemerkt. Het oorlogsmonument in het park is niet speciaal genoemd in de visie, maar er staat wel dat oorlogsmonumenten structuurdragere zijn. Daarmee zouden binnen dit project drie van de zeven identiteitsdragere gemoeid zijn. Het 'De Beaufortpark' wordt zelfs aangemerkt als "van grote waarde" zijnde.

Uit de Toekomstvisie Woudenberg 2015 vloeien vijf belangrijke kwaliteitspeilere voort.

1. Duurzaamheid in de tijd
Binnen de bebouwde kom wordt rekening gehouden met de aanwezige zichtlijnen en karakteristieke elementen. Daarnaast streeft de gemeente naar een kwalitatief goede inrichting van de openbare ruimte die voor veel functies gebruikt kan worden. Bomen moeten op hun plantplaats oud kunnen worden, wat betekent dat rekening gehouden moeten worden met de standplaats en de eigenschappen van de boom.

2. Identiteit en pluriformiteit van Woudenberg
Onder identiteit en pluriformiteit wordt verstaan het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteiten waarmee Woudenberg zich onderscheidt van andere gemeenten. Door deze identiteit te versterken wordt de leefbaarheid en herkenbaarheid van de woon- en werkomgeving vergroot. Ruimtelijke identiteitsdragere zijn bijvoorbeeld het karakteristieke landschap, de landgoederen, het gebied rondom de Grote Kerk in de dorpskern, maar ook losse elementen als de Piramide van Austerlitz.

3. Betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking
De gemeente wil gezamenlijk (gemeente, inwoners en bedrijfsleven) de toekomstvisie waarmaken door vroegtijdig kennis en informatie uit te wisselen en samen te werken. Participatie staat hoog in het vaandel van de gemeente.

4. De leefbaarheid van Woudenberg
Leefbaarheid is het resultaat van allerlei maatschappelijke en fysieke factoren. De aandacht van de gemeente ligt bij alle maatschappelijke groepen, met specifieke aandacht voor de kwetsbare groepen. Daarnaast spelen hierbij sociale betrokkenheid en maatschappelijke deelname een belangrijke rol.

Ruimtelijk gezien is er een duidelijke wisselwerking tussen leefbaarheid en de dagelijkse leefomgeving. Er wordt daarom gestuurd naar:

- een goed ingerichte en onderhouden omgeving die bijdraagt aan de leefbaarheid (hier ligt een relatie met beeldkwaliteit en kwaliteit van de openbare ruimte);
- een herkenbare omgeving met eigen, unieke kwaliteiten (hier ligt een relatie met het versterken van de identiteit van Woudenberg) en;
- een omgeving waarin mensen zich veilig voelen: hierbij zijn sociale veiligheid, verkeersveiligheid, inbraak- en brandpreventie belangrijk.

5. Beeldkwaliteit en kwaliteit van de openbare ruimte
De openbare ruimte in Woudenberg moet het landelijk gebied weerspiegelen. Woudenberg is een "dorp in het groen". Het betekent dat er minder ruimte is voor inbreiding van bebouwing, omdat anders het groene en landelijke karakter van de plaats verloren kan gaan. Daarnaast zijn er verschillende groene assen in Woudenberg, dat zijn de wegen waarlangs het dorp ontstaan is.

Waterplan 2010-2015 Vallei & Eem

Uit het Waterplan 2010 -2015 van Waterschap Vallei & Eem blijkt, naast de informatie bij stap 5.5 over biodiversiteit en waterkwaliteit, dat Woudenberg in het stroomgebied van de Heiligenbergerbeek ligt. Het 'De Beaufortpark' ligt in de functie stedelijk gebied.

Stroomgebied Heiligenbergerbeek

Het stroomgebied van de Heiligenbergerbeek ligt tussen het Valleikanaal en de Utrechtse Heuvelrug en beslaat ruim 11.000 hectare. Het omvat behalve de Heiligenbergerbeek ook de Woudenbergse Grift en de Heigraaf.

Het water van de Heiligenbergerbeek stroomt bij normale omstandigheden door Amersfoort, tot bij de Monnikendam en vandaar buitenom de binnenstad door de Oostelijke Singelgracht naar de Eem. Een klein deel van het water stroomt door de stadsgrachten naar het Spui en de Koppelpoort. Bij hogere afvoeren kan het teveel aan water via de Vosheuvelbeek naar het Valleikanaal worden afgelaten.

Functie stedelijk gebied

Het doel in deze gebieden is het voorkomen van wateroverlast en watertekort en het behouden en versterken van de beleevingswaarde, de recreatieve waarde en de ecologische waarde van het water. Het watertekort en -overlast wil men voorkomen door zo lang mogelijk water vast te houden op de plaats waar het neerkomt. Daarnaast wordt het beleid gericht op het voorkomen van wateroverlast in omliggende gebieden en het verminderen van lozingen van verontreinigende stoffen.

Beleid op wateroverlast

Het 'De Beaufortpark' heeft een groot gedeelte van het jaar te maken met drassige bodem. Dit wordt niet automatisch gezien als wateroverlast, gezien hier normen voor vastgesteld zijn door het waterschap. Deze normen zijn gelijk aan de werknormen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). Een werknorm is uitgedrukt als de maximaal toelaatbare kans per jaar dat het maaiveld vanuit het oppervlaktewater wordt overstroomd. In het gebied buiten de bebouwde kom is grasland het overwegende landgebruik. Daarom geldt voor het gehele buitengebied een norm van 1/10 per jaar. Voor de bebouwde kom geldt een norm van 1/100 per jaar. Volgens Waterschap Vallei & Eem heeft het stedelijk gebied van Woudenberg niet te maken met wateroverlast, maar met een toenemend watertekort. De voorjaarsgrondwaterstand zou 40 tot 60 centimeter onder het maaiveld liggen. Het hoogste waterpeil is 0 -20 of 20-40 centimeter beneden het maaiveld.

Participatiebeleid

Gemeente Woudenberg heeft burgerparticipatie hoog in het vaandel staan. Ze heeft er een stuk over opgenomen in de Raadsagenda Woudenberg 2011-2014.

"De bevolking en de maatschappelijke organisaties dienen betrokken te worden bij de (verdere) ontwikkeling van genoemde beleidsthema's. Aard en vorm van burgerparticipatie kan per thema verschillen en dient per situatie te worden gekozen."

Daarbij verwijst 'genoemde beleidsthema's' naar de veertien thema's die de voor de raad geformuleerd zijn. Deze thema's zijn echter niet van toepassing op het 'De Beaufortpark' en daarmee is het niet verplicht om burgerparticipatie toe te passen bij het project. Het wordt wel gezien als een toevoeging voor het project.

Dossier Beaufortpark

In het dossier Beaufortpark worden alle poststukken met betrekking tot het park opgeslagen. Daarnaast zijn er beleidsstukken in te vinden, zoals het schenkingsafschrift. De communicatie met bewoners (vooral klachten en de reacties van de gemeente hierop) zijn te achterhalen. Het achterhalen van deze informatie geeft inzicht in de problemen omtrent het park zoals ze worden ervaren door de bewoners. Uit de reacties van de gemeente wordt opgemaakt op welke wijze de gemeente communiceert met haar bewoners en wat haar voornemens zijn met het park.

Uit het verslag vergadering vrijdag 11 jan. 2008 en donderdag 13 mrt. 2008 bleek dat bewoners van de Parklaan vinden dat er overlast is van drank/ drugs, afval (flessen, naalden, condooms, lege wietzakjes), geluidsoverlast, brommers en auto's in het park, wateroverlast, slechte grondhoogten van het gazon en een onveilige sloot. Ze zijn ook van mening dat de politie te tolerant is en geven aan teleurgesteld te zijn in de gemeente en vindt dat die haar afspraken

niet na is gekomen. Uit hetzelfde verslag bleek tevens dat de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is aangescherpt en nu luidt:

"Het is verboden op of aan de weg of in een voor het publiek toegankelijk gebouw of vaartuig deel te nemen aan een samenshooling, zich onnodig op te dringen, door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot wanordelikheden of in groepsverband dan wel afzonderlijk anderen lastig te vallen, te vechten of op andere wijze de openbare orde te verstoren". Daaronder wordt verstaan: "het zich in groepsverband zonder redelijk doel op of aan de weg op te houden of te bewegen van 22.00 tot 06.00 uur."

De gemeente geeft geen voorkeur aan het vermelden van de APV op borden aan de rand van het park. Dit zorgt voor een woud aan borden en is onnodig, omdat een ieder geacht wordt de APV te kennen. De gemeente geeft aan auto's in het park niet te kunnen voorkomen door alleen bestemmingsverkeer toe te laten. Ze geeft hekjes als optie, maar deze wordt niet gewenst door bewoners. De wateroverlast op de paden (van mijnsteen) kenmerkt zich in veel plassen, als noodmaatregel worden de slechte stukken door de gemeente verbeterd.

Uit het Rapportformulier eigen initiatief: postregistratienummer 08.37561 (18 juli 2008) blijkt dat de laatste grote onderhoudsbeurt van het park ruim 18 jaar geleden is geweest.

Uit de brief betreft groot onderhoud beaufortpark, nr. 77472, 3 mei 2011 blijkt dat bewoners meer activiteiten willen in het park. Uit de brief reactie gemeente op "aanwezigheid jongeren in Beaufortpark", 3 feb. 2010, archief 8 feb. 2010, nr. 54411 blijkt dat sommige bewoners aangeven dat ze helemaal geen overlast ondervinden in het park.

Schenkingsafschrift (servituut)

Het 'De Beaufortpark' was op 8 augustus 1932 geschonken aan de Gemeente Woudenberg. Bij deze schenking is een servituut opgesteld. Het is een schenkingsafschrift, met daarin afspraken verbonden aan de schenking. Zowel de schenkende als de ontvangende partij zijn gebonden aan deze afspraken. Hoewel niet alle elf afspraken meer relevant zijn, gelden deze en de relevante afspraken nog steeds voor de daarin genoemde percelen, waaronder het 'De Beaufortpark' valt.

De relevante afspraken die van toepassing zijn, zijn:

"... alles toebehoorende aan Laanzicht, voortdurend als openbaar park en weg in stand te houden en als zoodanig behoorlijk te onderhouden, alsmede den aan den heer Jonkheer Hooft van Woudenberg van Geerestein toebehoorenden weg ..."

"Het is verboden aan gemelde onroerende goederen eene andere bestemming te geven dan de tegenwoordige van park en weg."

"Het verbod in het vorig artikel vervat wordt gevestigd als erfdienstbaarheid ten laste van de af te stane percelen ..."

"De gemeente is niet bevoegd voormelde onroerende goederen te vervreemden en daarop zakelijke rechten te vestigen."

"De lasten en belastingen van het onroerend goed zijn van den dag van het teekenen van de akte van afstand af voor rekening van de gemeente."

Het schenkingsafschrift is een uniek document en zal hiervoor in bijlage B verschijnen.

Overleg College van Burgemeester & Wethouders
Het project is een politiek gevoelig onderwerp en wordt daarom nauw gevolgd door het College van Burgemeester & Wethouders. Het contact met bewoners is daarom iets dat met zorg gedaan moet worden. In dit project wordt een participatietraject gehouden, wat aangeeft dat er veelvuldig contact is met bewoners. Het is noodzakelijk eerst te overleggen met het College van Burgemeester & Wethouders en zo nodig de communicatie wat aan te passen aan de wensen van de politiek.

Afb. 20: Het zegel van de notaris.

RUIMTELIJKE ANALYSE

De ruimtelijke analyse zal onder andere inzicht geven in de ontwikkelingen van het park. De ruimtelijke analyse zal bestaan uit de geschiedenis, rol van het park, omgevingsfactorenanalyse en biodiversiteitsplan.

Geschiedenis is niet van belang voor moderne plekken waar historie geen rol speelt. Voor historische plekken is het onverantwoord, om zonder enige kennis van de historie te nemen, een toekomstadvies te doen.

De rol van het park in zijn omgeving, de omgevingsfactorenanalyse en biodiversiteitsplan worden gehouden om inzicht te verschaffen in deze zaken, zodat er besloten kan worden in hoeverre er rekening gehouden moet of kan worden met deze zaken voor het toekomstadvies.

Afb. 21: Woudenberg met De Schans als park.

5.2 Geschiedenis

Ondanks dat het park slechts ± 100 jaar oud is, kent het een rijke historie. Door de tijd zijn er verscheidene aanpassingen gedaan, maar ondanks dat is het ontwerp zoals in 1928 nog goed zichtbaar en zijn zelfs kenmerken van daarvoor zijn nog zichtbaar.

Locatie

Het nader specificeren van de locatie van het projectgebied zegt veel over de relatie tot haar context. Ook de bouwtijd van de eventuele wijk rond het projectgebied leidt tot inzichten met betrekking tot gebruikers en sfeer.

Het 'De Beaufortpark' is gelegen in het centrum van Woudenberg. In de huidige situatie is het het perceel ten oosten van de kavel met adres Parklaan 1. Voor 1832 betrof het perceel nr. 378 en 422 t/m 424 van Sectie E, genaamd De Wetering, het tweede blad, zoals te zien is op afbeelding 21. Op de afbeelding rechts daarnaast is te zien dat de naastgelegen schans daarentegen lag aan de andere kant van de Scherpenseelsche weg en behoorde tot Sectie B, genaamd Geerestein, het derde blad. Het betrof de percelen 515bis t/m 517c. De ligging dicht bij het kruispunt met de wegen (zoals ze nu heten) Voorstraat/ Dorpsstraat – Maarsbergseweg/

Afb. 22: Woudenberg met De Schans als park.

Geerensteinselaan zorgt ervoor dat er altijd veel verkeer langs het park komt. De bebouwing is rond 1840 aan de Dorpsstraat al sterk uitgebreid. Woudenberg heeft nog geen echt park, alleen De Schans (zie kaart) is ingericht als wandelpark, maar deze ligt buiten het dorp. Het 'De Beaufortpark' ligt dicht bij de dorpskern, maar ligt toch aan de rand de plaats. Het park is meer kijkgroen voor de meeste inwoners, omdat het park privébezit is. Na de locatie volgt een ruimtelijke ontwikkeling als kronieken.

1133 - 1890

De bisschop van Utrecht verkocht in 1133 een abdij aan drie particulieren. In 1240 besluit de abdij om grond van het Westerwoud in erfpacht te geven aan een edelman. Deze wil het gebied gaan ontginnen en gereed maken voor bewoning. Hij laat een burcht bouwen, de Woudenburcht. Ontginnen trekt werk aan voor arbeiders van buitenaf. Er ontstaan wegen die het gebied gemakkelijker bereikbaar maken. In 1820 waren dat de Geerensteinsche laan, Eikersche dijk, Griftdijk, Weteringsche dijk, Scherpenseelsche weg en het Maarnens wegje. Rond dit kruispunt ontstaat geleidelijk Woudenberg, genoemd naar de Woudenburcht. Als onderdeel van de Grebbslinie moesten er schansen worden gebouwd ter verdediging van het achterliggende land.

Afb. 23: Woudenberg in 1811-1832.

Door de goede bereikbaarheid van Woudenberg is de schans ter plaatse eerst aangelegd. Wanneer Woudenberg groeit wordt de oost-west as, de Scherpenseelsche weg, door steeds meer verkeer gebruikt. De ligging van de schans blijkt niet zo handig en al snel wordt de weg dwars over het noordelijke deel van de schans gelegd. Dit is het begin van de aftakeling van de schans.

Tussen 1832 en 1872 gebeurt er niet veel. Er worden wel huizen bijgebouwd, maar niet noemenswaardig veel. In 1872 is er sprake van meerdere kleine parken. Deze waren echter niet openbaar toegankelijk. Het buitengebied van Woudenberg bestaat dan vooral uit boerenland met vele houtwallen. Daarnaast landgoederen uit de ontstaansperiode van Woudenberg. Van het 'De Beaufortpark' is nog geen sprake.

De schans is in 1890 aan de zuid- en westzijde beplant met bomen. De schans wordt van baroktuin veranderd in een landschappelijke tuin.

Afb. 24: Woudenberg in 1830-1850.

Afb. 25: Woudenberg in 1850-1864.

Afb. 26: Woudenberg in 1872.

Afb. 27: Woudenberg in 1890.

1909 - 1936

In 1909 is er sprake van een landschappelijke tuin achter huize Laanzicht. Die landschappelijke tuin en het landhuis zijn in eigendom van de vooraanstaande familie De Beaufort. Het park bestaat dan nog voornamelijk uit grasland, omringd door houtwallen, terwijl de schans al dichter beplant is.

In 1932 is het park verder ontwikkeld en is er een vijver gegraven. De schans zelf wordt nog verder beplant. De militaire gebouwen op de schans zijn in 1930 in gebruik als hotel-pension-restaurant "De Schans". Huize Laanzicht komt leeg te staan en niemand van

Afb. 28: Woudenberg in 1909.

de familie De Beaufort wil er wonen. Toevallig staat het oude gemeentehuis in de weg voor de verbreding van de Geerensteinsche laan. De gemeente laat haar oog vallen op de locatie Laanzicht. De Beaufort gaat akkoord wanneer de gemeente een jaarlijkse afkoopsom van f300,- betaald.

Op 9 december 1931 laat Willem Hendrik de Beaufort, houtvester uit Maarn, een ontwerp voor het landgoed maken door een tuinarchitect uit Zeist (D. Meeuwenberg). Op 8 augustus 1932 tekenen alle partijen het schenkingsafschrift en is Gemeente Woudenberg officieel eigenaar van het landgoed.

Afb. 29: Woudenberg in 1932.

De gemeente laat huize Laanzicht in 1935 slopen en laat een nieuw gebouw ontwerpen in de Oudhollandse stijl. Een jaar later, op 14 oktober 1936, wordt het in gebruik genomen. Het achterliggende park krijgt hierdoor een openbaar karakter.

1939 - 2008

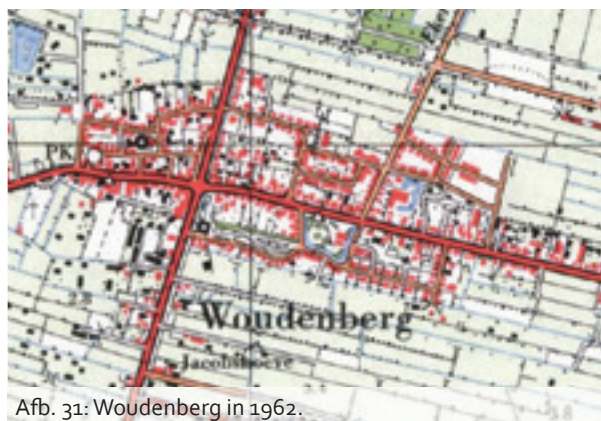
Tijdens de Tweede Wereldoorlog gebruiken de Duitse bezetters de gebouwen op de schans als onderkomen. Ze camoufleren de gebouwen en maken dankbaar gebruik van de opgeslagen jenever. De gebouwen blijven gespaard en doen na de bevrijding weer dienst als hotel-pension-restaurant.

Afb. 30 Woudenberg in 1952.

In 1952 is het park met de helft verkleind door bebouwing van het park en aanleg van de Parklaan. In 1952 is een deel van de schans weer vrijgemaakt van bomen, alleen de omwalling is nog beplant. Het parkdeel dat in 2011 onder de naam Schanspark bekend zal zijn wordt bebouwd met huizen. Woudenberg breidt nu ook naar het oosten en zuiden uit. Er beginnen houtwallen te verdwijnen uit het buitengebied.

In 1962 zijn een groot deel van de houtwallen verdwenen, maar de noordelijke houtwal langs het 'De Beaufortpark' staat nog. Een deel van de

Afb. 31: Woudenberg in 1962.

beplanting op de schans is verdwenen. In 1973 is de noordelijke houtwal van de kaart verdwenen, daar ligt een sloot. Woudenberg groeit sterk aan de westkant, helemaal tot aan de Woudenbergsche Grift, tevens in het noorden. In 1974 wordt het hotel-pension-restaurant "De Schans" afgebroken tot de laatste steen. In de parken lijkt tot 1992 de tijd stil te staan. Woudenberg breidt gedurende die tijd in verschillende fases uit in het zuiden, beginnende in het oosten. In 1992 wordt er een groot complex op de schans gebouwd, namelijk "Residence De Schans". Deze portiekflat is voornamelijk voor ouderen bedoeld. Rond dezelfde tijd worden aan de noordkant

Afb. 33: Woudenberg in 1982.

Afb. 32: Woudenberg in 1973.

Afb. 34: Woudenberg in 1989.

van het 'De Beaufortpark' meerdere semi-bungalows gebouwd. Om deze bereikbaar te maken voor de auto wordt het bestaande parkpad uit 1931 verandert in een straat, het draagt de naam Parklaan, net als aan de zuidzijde. In 1995, na het maken van de kaart, is er een rondweg aangelegd langs het zuidelijke gedeelte van Woudenberg, genaamd de Randweg.

In 2005 zijn de huizen langs de Maarten van Rossumweg niet meer aanwezig. Het grootste gedeelte van het resterende boerenland binnen de rondweg wordt bebouwd met woningen. In 2007 beginnen de werkzaamheden voor nieuwe

Afb. 35: Woudenberg in 1995.

Afb. 36: Woudenberg in 2005.

bebouwing langs de Maarten van Rossumweg, bestaande uit multifunctioneel centrum "De Schans", koopwoningen, huurappartementen en koop-penthouses. Daarnaast zal een nieuw park, het Schanspark, in het centrale gedeelte komen. Het park bestaat voornamelijk uit gras met enkele bomen. Een gedeelte van het gras is ingericht als wadi.

2008 - heden

Het 'De Beaufortpark' is nog steeds het verlengde van een landhuis, namelijk het gemeentehuis. Van de totale oppervlakte dat het park ooit had, is slechts minder dan de helft over. De vijver uit 1932 is nog aanwezig, maar vormt nu de zuidrand van het park. De houtwal vlak achter het huis bestaat tegenwoordig voornamelijk uit verschillende soorten struiken en kruidachtige gewassen. Verder is er een eikenbosje, dat het zicht vanuit en naar het huis tegengaat.

Het grootste deel van het park is gazon, met hierin perken met rozen en laurierkers. Verder siert een uiteenlopend scala aan soorten bomen het park, zowel inheemse soorten als exoten. De logica achter de standplaats van bomen is soms ver te zoeken.

Aan de Veldschans is nog goed te zien dat het een oud soort fort (schans) is. Het park is stervormig geweest, met drie bastions, waarvan er twee verloren zijn gegaan. Ondanks dat, is met de gedeeltelijke omgrachting van de aarden landwerken en de toegangsbrug, nog altijd op dezelfde plaats, goed te zien hoe het hoort te zijn. De schans heeft door de karakteristieke een hoge potentie in de toekomst een 'mooi', historisch park te worden. Op de schans zijn nu verschillende perken met lage heesters en bolbomen.

In het Schanspark staan groepen van verschillende boomsoorten. De beplanting in het park bestaat voor de rest enkel uit gras. Door de jonge leeftijd van het park heeft het nog weinig karakter gekregen en doet het voor de gebruiker kaal en modern aan. De

veelgebruikte boomsoort (zuilbeuk) heeft een smalle kroonvorm, waardoor het park ook in de toekomst een open karakter blijft houden, waardoor het park in zijn geheel overzichtelijk zal blijven. Veel overzicht brengt weinig spanning en maakt het voor de parkgebruiker 'saai'.

Stijl van het park

Bij inrichtingsvraagstukken is het belangrijk de huidige stijl te herkennen. Vooral als de stijl historisch van belang is, zodat hiermee in stap 07 rekening mee gehouden kan worden.

Een tuinstijl hanteren bij het inrichten van parken voorkomt verrommeling en zorgt dat aan de hand van de conventies van de landschapsarchitectuur gefundeerde beheerkeuzes gemaakt kunnen worden, evenals het beplantingssortiment. Er kan namelijk geen twijfel bestaan over de 'juistheid' van de structuur, het wel of niet 'passend' zijn van beplantingssoorten en het nemen van (voor bewoners soms ingrijpende) beslissingen zoals bomenkap. Het is immers gebaseerd op het handhaven van de kwaliteit van de openbare ruimte. Voor bewoners is een park herkenbaarder en beter gewaardeerd als de tuinstijl te herkennen is.

Het 'De Beaufortpark' heeft kenmerken van de Engelse Landschapstijl: een vijver met waterlilies en slingerende paden. Oudere bomen zijn in groepen geplant. Het heeft ook invloeden van Romantische tuin, namelijk: rozenborders en een zitplek aan het water, gericht op een fontein. Er is een deel parkbos, zoals bij landgoederen gebruikelijk is, met exotische boomsoorten en streekeigen beplanting.

In het park is geen tot weinig rekening gehouden met de traditionele conventies van de landschapsarchitectuur, waardoor verrommeling van de structuur dreigt.

De schans, nu bekend als de Veldschans is van oudsher een grondwerk die vrij onopvallend in de omgeving op gaat. Gedurende de jaren zijn er echter een groot aantal bomen op geplant en via natuurlijke weg gegroeid. De zware laanpartijen rondom de schans en de bomen in de Veldschans maken het een bedrukkende, donkere ruimte. In het middengedeelte van de Veldschans zijn cirkelvormige borders met verschillende heesters aanwezig. Verder staan er verschillende soorten bolbomen. De inrichting is niet gebaseerd op een bepaalde stijl en voldoet slechts in beperkte mate aan de oorspronkelijke inrichting voor verdedigingswerken. (Een stervormig grondwerk met doorgaans vier bastions, een gracht en een ophaalbrug aan de veilige zijde van de schans.) Ook hier dreigt verrommeling toe te slaan.

Het Schanspark is in 2008 ontworpen in moderne stijl. Het park bestaat uit een grote grasvlakte met een slingerend pad. Het gras is soms verdiept gelegd, zodat er een wadi ontstaat. Tevens zit er een natuurlijke speelplaats voor kinderen, bestaande uit een gedeelte zand met daarin enkele boomstammen.

Afb. 37: Oude muziekkoepeel.

5.3 Rol van het 'De Beaufortpark' in Woudenberg
Dankzij de centrale ligging van het 'De Beaufortpark' is het bij de meeste Woudenbergers een bekend park. Door de leeftijd van het park (begin 1900) is het aannemelijk te stellen dat vrijwel iedere in Woudenberg geboren Woudenberger vanaf zijn geboorte het park al kent. Het park vormt hiermee ook een onderdeel in het collectieve geheugen van Woudenberg.

Een deel van de Woudenbergers ziet het park als de achtertuin van het gemeentehuis. Dat is niet gek, omdat het van oudsher de tuin van Huize Laanzicht was, waar nu het huidige gemeentehuis staat. In praktijk vormt het park voor een bepaalde groep ouderen een belangrijke wandelroute naar het centrum. Veel fietsers uit het zuidoosten van Woudenberg gebruiken de noordelijke Parklaan als doorgangsroute naar het centrum.

Het gemeentehuis is een trouwlocatie en hiermee ook het 'De Beaufortpark'. Het park is een representatieve omgeving, waar trouwfoto's gemaakt worden. In het verleden werd er met Koninginnedag vrijmarkt gehouden in het park. Mede vanwege de drassige ondergrond is dit verleden tijd.

Het park heeft twee muziekkoepeels gekend, waar naast de plaatselijke filharmonie, ook bekende artiesten hebben opgetreden. Voor een groep muziekliefhebbers is dat een tijd van weemoed.

5.4 Omgevingsfactorenanalyse

Het succes van een openbare ruimte is niet alleen afhankelijk van de inrichting en de voorkeuren van haar gebruikers, maar ook van omgevingsfactoren. Deze factoren worden door overheid en beheer- en ontwerp bureaus geanalyseerd aan de hand van de analyse methode van de bekende stedenbouwkundige Kevin Lynch. In de jaren '60 heeft hij deze analyse methode ontwikkeld, waarmee de kwaliteit van de openbare ruimte meetbaar kan worden gemaakt. De methode was door Lynch oorspronkelijk bedoeld om te gebruiken bij het ontwerpen van wijken, maar kan worden gebruikt voor elk gebied op elke schaal. De methode is algemeen aanvaard als goede methode door vrijwel alle bekende ontwerp bureaus. Ook het ministerie van VROM en WVG heeft al in 1992 in haar nota "*Het beeldkwaliteitsplan, instrument voor kwaliteitsbeeld*" gebruik gemaakt van deze methode.

De omgevingsfactoren zijn opgedeeld in drie categorieën, namelijk structuur, identiteit en betekenis. Alle drie de categorieën zijn even belangrijk. In Kevin Lynch zijn werk "*The Image of the City*" gaat hij vooral in op structuur en identiteit. Zij vormen de fysieke component van de entree. Betekenis is de meest ongrijpbare component. De drie componenten zijn te onderverdelen in verschillende subcategorieën.

In degelijk hedendaags ruimtelijk onderzoek is de zogenaamde Kevin Lynch-methode niet meer weg te denken. Daarom zal bij dit project de methode zeker niet ontbreken. Bij elk onderdeel worden knelpunten en kansen benoemd, zodat meteen duidelijk is waar verbetering mogelijk is.

Structuur

Structuur geeft de inrichting van de openbare ruimte aan. Het is de verdeling van gesloten en open structuren binnen en rond het projectgebied. Deze categorie is te onderdelen in: routes, randen, knooppunten, herkenbare deelgebieden en oriëntatiepunten.

Routes

Routes zijn lijnvormige elementen waarlangs gebruikers zich bewegen. Hierbij wordt in eerste instantie gedacht aan wegen en paden, maar ook watergangen en andere landschappelijke elementen kunnen lijnvormige elementen zijn waarlangs gebruikers zich verplaatsen.

In het 'De Beaufortpark' worden de routes vooral bepaald door de wandelpaden en wegen in en rondom het park. Het noordelijke deel van de Parklaan vormt 'ongewild' ook een belangrijke fietsroute. De watergang rond de schans is daar vooral routebepalend. Aan de oost en west zijde is de watergang zodanig bepalend dat je wel naar de zuid- of noordkant moet lopen om in het park te kunnen komen. Bij het Schanspark zijn het voornamelijk de huizen die langs het park staan die de route bepalen.

Knelpunten

Wanneer het gaat om de route in het 'De Beaufortpark' is het vreemd dat het wandelpad voor een deel gebruik maakt van de straat. Voor de doorgang is dit een "knelpunt". Verder is de verbinding met het centrumgebied niet zichtbaar.

Kansen

Vanuit het Beaufortpark is het niet mogelijk om direct de Veldschans op te lopen. Er bestaan mogelijkheden om meer doorgang te creëren via het parkeerterrein aan de noordkant en/ of aan de noordkant langs het gemeentehuis.

Randen

Dit zijn de lineaire elementen die niet als pad gebruikt worden door de gebruiker. Dit zijn de grenzen tussen twee gebieden, lineaire breuken in continuïteit. Zo vormt de sloot in het 'De Beaufortpark' een lineaire breuk. Deze rand vormt alleen een fysieke barrière en geen visuele barrière omdat het mogelijk is om er overheen te kijken. De bomenrij aan de noordzijde van het 'De Beaufortpark' vormt een visuele barrière doordat je er niet doorheen kan kijken, dit komt vooral doordat achter deze bomen beplanting staat die het onmogelijk maakt om verder te kijken.

De bomen rondom de Veldschans vormen alleen een visuele barrière. Dit komt doordat ze deels op een verhoging zijn geplant. Wanneer je daar van onderaf tegenaan kijkt zie je alleen maar een groene kroon. De sloot die daar omheen ligt vormt een fysieke barrière. Samen zorgen deze twee barrières ervoor dat het terrein achter de bomen onbereikbaar lijkt. Bij het Schanspark heb je alleen te maken met harde randen die gevormd worden door de bebouwing die aanwezig is. Deze randen vormen zowel fysiek als visueel een barrière, waardoor het park een langgerekt karakter heeft.

Knelpunt

Door de rand rondom de Veldschans is er bijna geen visuele verbinding tussen de verschillende parken.

Kansen

Er kan een visuele verbinding worden gemaakt met de twee parken door de bastions voor een deel vrij te maken van zichtbelemmerende beplanting. De bastions worden zo uitzichtpunten naar de Veldschans en het 'De Beaufortpark'. Verder kan de historie worden verduidelijkt en teruggebracht.

Afb. 41: Randen (Kevin Lynch).

Afb. 42: Bebouwing vormt een harde rand in het Schanspark.

Afb. 43: De bomenlaan aan de schans maakt het donker.

Knooppunten

Knooppunten zijn locaties waar verschillende stromingen elkaar ontmoeten. Dit zijn over het algemeen (verschillende) verkeersstromen die elkaar ontmoeten. Locaties waar paden elkaar kruisen (blauwe stip op afb. 46) of waar zichtlijnen elkaar kruisen (gele stip op afb. 46).

In het 'De Beaufortpark' zijn er een aantal kruisingen te vinden van verkeersstromen. Dit zijn vooral knooppunten van verschillende voetpaden. Daarnaast is er een kruising tussen voetpaden en wegen aan de west-, oost- en zuidkant van het park.

Knelpunt

Het knooppunt aan de oostkant van het park zorgt voor gevaarlijke situaties. Er kunnen uit vier richtingen auto's en fietsers komen en uit vijf richtingen voetgangers.

Kansen

Verandering van de weginrichting en materialisering kunnen bijdragen aan een veiliger knooppunt.

Afb. 44: Herkenbare deelgebieden. (Kevin Lynch).

Herkenbare deelgebieden

Herkenbare deelgebieden zijn gebieden waarbinnen de elementen visueel of functioneel bij elkaar horen. Daarbij verschillen de deelgebieden sterk van elkaar. Het 'De Beaufortpark' is in te delen in drie afzonderlijke gebieden (zie afb. 44). De drie verschillende gebieden die we onderscheiden zijn: het entreegebied voor (plein) en naast het gemeentehuis (lichtblauw), het gebied direct grenzend aan de achterzijde van het gemeentehuis (blauwgroen) en de rest van het park voorbij de eikengroep (paars). Deze gebieden zijn met name qua gebruik verschillend van elkaar.

Verder vormen zowel de Veldschans (geel) als het Schanspark (groen) ook een apart deelgebied. De Veldschans wordt duidelijk afgebakend door de massieve rand met bomen. Het Schanspark wordt momenteel gekenmerkt door zijn open structuur, waarin gras domineert.

Knelpunt

Het grote aantal herkenbare deelgebieden zorgt voor een 'hokkerig' geheel, hetgeen de samenhang tussen de herkenbare deelgebieden niet bevordert.

Kansen

Door meer eenheid te brengen in de inrichting, met name de beplantingssoort en de locatie van de inrichtingselementen ontstaat al enigszins samenhang. Verder is het belangrijk met zichtlijnen en randen te werken. Ondanks dit is het nodig dat eigenheid van de parken gekenmerkt blijft.

Afb. 45: Zichtlijnen (Kevin Lynch).

Afb. 46: Knooppunten (Kevin Lynch).

Oriëntatiepunten

Oriëntatiepunten zijn herkenbare objecten die specifiek horen bij een bepaalde locatie. Bijvoorbeeld vlaggenmasten en welkomstborden staan meestal bij de entree van een park. Oriëntatiepunten kunnen van verschillende formaten zijn. Zo is de Moerascipres achter het gemeentehuis een groot oriëntatiepunt. Deze boom is van een grote afstand zichtbaar en kan dus ook voor mensen buiten het park een oriëntatiepunt zijn. Verder dienen verschillende grote gebouwen, waarvan er niet meerdere staan, vaak ook als oriëntatiepunt. Het appartementencomplex op de schans en het nieuwe multifunctionele centrum, naast het Schanspark, zijn ook oriëntatiepunten. Oriëntatiepunten zijn van groot belang voor het vergemakkelijken van ruimtelijke verplaatsingen.

Knelpunten

In het 'De Beaufortpark' zijn een paar oriëntatiepunten te benoemen. Jammer genoeg is dat niet mogelijk voor de andere twee parken. Op de Veldschans zou het appartementencomplex aangemerkt kunnen worden als oriëntatiepunt, maar deze is niet goed zichtbaar door de te dichte boomgroepen op de omwalling. Het Schanspark heeft geen oriëntatiepunt in het park.

Kansen

Er kunnen oriëntatiepunten worden toegevoegd, dan wel zichtbaar worden gemaakt.

Identiteit

Identiteit gaat over de eigenheid van het projectgebied. Fysieke eigenheid is afhankelijk van de materialisering en de plaatsing van objecten. De categorie is te onderverdelen in: materialen, kleurgebruik, speciale objecten, historische overblijfsels, landschappelijke kenmerken, ruimte/vormen en ecologie.

Materialen

Bij het gebruik van materialen is het goed om bewust te kiezen wat er toegepast wordt. Materialen van bijvoorbeeld de paden zijn erg bepalend voor de sfeer in het park. De materialen moeten binnen de stijl van het park passen en een positieve uitstraling geven. Materialen kunnen ook de routing verduidelijken, deelgebieden visueel doen onderscheiden en aangeven hoe de gebruiker zich ruimtelijk dient te gedragen.

In het 'De Beaufortpark' is voor de paden gebruik gemaakt van een roodkleurige halfverharding: mijnsplit. Voor de weg die door het park loopt, de noordelijke Parklaan, is er gebruik gemaakt van grijze betonklinkers. Aan de zijkant van het gemeente huis is er gebruik gemaakt van gebakken klinkers met lichtgekleurd grind ernaast. Aan de voorkant

van het gemeentehuis is gebruik gemaakt van grijs natuursteen en gebakken klinkers in Oudhollandse stijl met natuurstenen stoepranden.

De wandelpaden op de Veldschans zijn voorzien van een grijze laag asfaltverharding. Erg handig wanneer ze gebruikt worden door oudere en/ of mindervalide mensen.

De verharding die gebruikt is voor de voetpaden in het Schanspark is ook een halfverharding. Hier hebben ze gebruik gemaakt van een gelige verharding (kalkzandsteen en leem).

De bankjes in alle parken zijn van een standaard soort ontwerp. Een betonnen voet met daarop grove kunststof of houten planken. Aan de voorzijde van het gemeente huis zijn grote moderne zitelementen aangebracht van natuursteen.

Knelpunten

Door het sterk verschillende materiaalgebruik wordt benadrukt dat er weinig samenhang is tussen de herkenbare deelgebieden. De uitstraling van de banken doet geen recht aan de traditionele sfeer en uitstraling van het 'De Beaufortpark'.

Kansen

Meer uniform materiaalgebruik kan onderscheid maken tussen hoofdroute en secundaire routes. Meer consistentie tussen de parken zorgt voor een eenheid en dus voor meer samenhang. Verder zouden er materialen moeten worden gekozen die recht doen aan de sfeer en (bedoelde) stijl van de parken.

Afb. 47: Herkenbare deelgebieden. (Kevin Lynch).

Kleurgebruik

Bij kleurgebruik is niet alleen de kleur van de materialen van belang, maar juist ook de kleuren van de beplanting. In het 'De Beaufortpark' zijn een paar verschillende soorten planten toegepast die zorgen voor kleur in het park. Er is vooral gebruik gemaakt van beplanting met rode bloemen of een rode herfstkleur. (Botanische rozen, Rododendron, bakken met Geraniums, Viburnum opulus, Wingerd) Verder is er qua kleur alleen nog variatie te zien bij de oever- en waterplanten.

Knelpunt

Deze kleurkeuze zorgt voor consistentie, maar is te eentonig, waardoor het beeld niet afwisselend genoeg is en snel (door gebruikers) kan worden gezien als 'saai'.

Kansen

Meer variatie brengen in kleurgebruik, rekening houdend met de jaargetijden. Dat betekent niet dat het een kakelbonte variatie moet worden. Werken met grote vlakken en evenwichtige opbouw zorgt voor een rustig, maar afwisselend beeld.

Afb. 48: Rode beplanting in het 'De Beaufortpark'.

Speciale objecten

Bij speciale objecten kan gedacht worden aan objecten die een speciale waarde hebben of die na het bezoek je zijn bijgebleven. Het monument, ter nagedachtenis aan de gevallen in de Tweede Wereldoorlog, geschonken door de jeugd van Woudenberg, is een speciaal object in het 'De Beaufortpark'. Ter nagedachtenis aan burgemeester J.B. de Beaufort van gemeente Woudenberg staat er voor het gemeentehuis nog een standbeeld van deze man. Naast deze monumenten kunnen oude Moerascipres, de Reuzenlevensboom, met laaghangende takken waar regelmatig jeugd in is te vinden (speciaal door het gebruik), de Beatrixboom en de Amaliaboom, die in het park staan als speciale objecten benoemd worden.

Knelpunten

Niet alle speciale objecten zijn in topconditie. Het WOII-monument direct achter het gemeentehuis wordt beschadigd door boomwortels en verkleint de leefbaarheid en zorgt voor verloedering van het park, eveneens het missende bordje bij de Beatrixboom. Sommige speciale bomen zijn uit vorm gegroeid, evenals vele heesters die onherstelbaar misvormt zijn geraakt.

Kansen

Speciale objecten renoveren (snoeien), zodat ze weer schitteren als bedoeld. Op deze manier kan de leefbaarheid worden verhoogd. Ook vervanging of verwijdering van sommige beplantingen kan een uitkomst bieden.

Afb. 49: Oorlogsmonument geschonken door de jeugd.

Afb. 50: Beeld van J.B. de Beaufort.

Historische overblijfsels

Wanneer het gaat over historische overblijfsels wordt met name gekeken naar objecten/ elementen die ouder zijn dan vijftig jaar. In dat geval zijn er verschillende objecten die daarvoor in aanmerking komen.

Te beginnen bij het 'De Beaufortpark' zelf. Dit park is ongeveer rond 1900 aangelegd. In de tussentijd is er al wel het één en ander aan veranderd, maar de basis (structuur) is nog wel overgebleven. Het gemeentehuis dat in het 'De Beaufortpark' staat is van 1936 en heeft inmiddels dus ook enige historische waarde. Daarnaast staan in het park ook verschillende bomen (vooral eiken) die al voor 1928 in het park groeiden. De oude Moerascipres stamt waarschijnlijk uit de periode van het ontwerp van 1931.

Verder is de Veldschans, waarvan een deel nog zichtbaar is, ouder dan alles wat er in de omgeving staat. Het stamt van voor 1590. Twee van de vier bastions zijn nu niet meer zichtbaar.

Knelpunt

De Veldschans en de informatie over het object zou iets duidelijker aanwezig mogen zijn.

Kansen

In de doelstelling van de gemeente staat dat ze de (cultuur) historie in de gemeente wil behouden, dan wel versterken. De Veldschans zou zichtbaarder gemaakt kunnen worden door zichtlijnen naar en vanaf de bastions te herstellen. Dit kan goed gecombineerd worden met het meer in het zicht plaatsen van informatieborden.

Landschappelijke kenmerken

Bij landschappelijke kenmerken gaat het om nu nog herkenbare inrichting van het buitengebied. Dit kunnen hoogteverschillen (bijvoorbeeld een del) of verkaveling zijn, maar ook kleinere inrichtingselementen die in het landschap gebruikelijk zijn of waren (houtwallen of sloten). In het stedelijk gebied zijn vooral de kleinere landschapselementen van toepassing, omdat grotere door bebouwing en wegen vaak onherkenbaar zijn voor leken. In sommige gevallen is verkaveling ook nog herkenbaar in de wijkopbouw. Landschappelijke kenmerken versterken de verbintenis met het buitengebied en laten steden minder op zichzelf staan, waardoor ze deel uit maken van een groter geheel: het landschap. Ook in het projectgebied is het bewaken van landschappelijke kenmerken gewenst.

De schans is voor 1590 aangelegd als onderdeel van de Grebbelinie. De karakteristieke vorm van deze schans is voor een groot deel nog zichtbaar. Dankzij het doortrekken van de Scherpenseelseweg is een deel van de oorspronkelijke vorm verloren gegaan.

In het verleden werden de percelen, waar het projectgebied uit bestaat, afgescheiden door houtwallen. De restanten van deze houtwallen

zijn nog zichtbaar in het park. Langs de noordzijde van het park staat nog een deel van de historische bomenrij (zomereiken) en in het midden van het 'De Beaufortpark' staat nog een groep bomen (zomereiken) op de grens tussen een aantal percelen. Dat zijn de bomen, die nu twee herkenbare deelgebieden scheiden binnen het 'De Beaufortpark'.

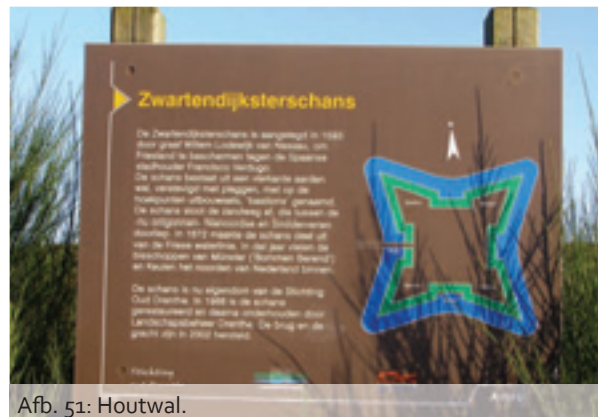
Knelpunt

De schans, een uniek verdedigingswerk, heeft niet meer zijn status in het landschap zoals oorspronkelijk. Hij ligt verscholen tussen de bebouwing en bomenlanen. De oude zomereiken worden bedreigd met het leven door de aanwezigheid van andere snelgroeiende boomsoorten die licht wegnemen.

Kansen

De zichtbaarheid van de schans kan worden vergroot en de oorspronkelijke vorm kan worden versterkt, zodat deze duidelijker aanwezig zijn in de omgeving voor bewoners en toeristen.

De oude eiken kunnen worden gered van de ondergang door de kap van de snelgroeiende boomsoorten te bespoedigen.

Afb. 51: Houtwal.

Afb. 52: Houtwal.

Ruimte/vormen

In het 'De Beaufortpark' zijn verschillende ruimtes aan te geven. Deze ruimtes hangen samen met de al eerder beschreven herkenbare deelgebieden. De entreegebieden vormen een eigen ruimte doordat vanaf daar de rest van het park niet zichtbaar is.

Daarnaast vormt het overige gedeelte van het 'De Beaufortpark' één ruimte doordat je er bijna helemaal door kan kijken. Dit komt door de hoog opgekroonde bomen, door de afwezigheid van hoge heesters en het gebruik van veel gras.

De vormen in het park zijn 'gemaakt natuurlijk', wat wil zeggen dat er slingerende paden zijn en een vijver met organische vormen, zodat de schijn wordt gewekt dat het een landschappelijke situatie betreft.

Het binnenterrein van de Veldschans vormt twee verschillende ruimten. Aan de voorzijde van het gebouw is er duidelijk sprake van een entreegebied en aan de achterzijde is er meer sprake van een tuin. Deze twee ruimtes worden visueel van elkaar gescheiden door het appartementencomplex. De achterzijde wordt aan de zuidkant afgesloten door een bomenrij. De zware laanpartijen rondom de schans en de bomen in de Veldschans maken het een

bedrukkende, donkere ruimte.

De vorm van de Veldschans is bepaald aan de hand van de ontwerptekening van Marcelis van Oort.

Het Schanspark vormt één open ruimte. Deze kun je van oost naar west in een keer overzien. In dit park zijn helemaal geen heesters of kruidachtigen te vinden. Rond de zitbanken is een kleine aarden heuveltje gelegd, welke verwijst naar een bastion van de schans. Het wandelpad heeft een organische vorm.

Knelpunten

De visuele barrières in het 'De Beaufortpark' zorgen vooral voor de ruimtevorming. De parken onderling verschillen sterk in stijl, waardoor er weinig samenhang is. Een gevaarlijk kruispunt zorgt bovendien voor een extra scheiding.

Kansen

Het kruispunt kan vriendelijker worden gemaakt voor parkbezoekers. Ook ligt er een kans om bepaalde zichtlijnen te construeren en bijvoorbeeld materiaalgebruik in alle parken op dezelfde manier door te voeren, zodat er meer samenhang ontstaat.

Ecologie

Aan ecologische waarde is er niet veel in het park te vinden. De beplanting die is aangelegd is vooral cultureel. Alleen de oevers rond de vijver en sloot hebben ecologische waarde. De water- en oevervegetatie zijn vooral van belang voor verschillende soorten insecten, maar ook voor amfibieën.

Knelpunten

Doordat er weinig verschillende soorten oevervegetatie in het park zijn, trekt het momenteel niet veel soorten dieren aan. Bij de schans zorgen de vele eenden voor afkalving van de oever.

Kansen

Meer afwisseling brengen in de oevervegetatie, waarbij rekening wordt gehouden met de eisen van potentiële bewoners van de oevers en het water. Met kleine aanpassingen kunnen al veel meer soorten worden getrokken en kunnen in theorie de nu al aanwezige soorten worden vermeerderd. Het terugdringen van de eendenpopulatie kan een oplossing zijn tegen het afkalven van de oevers.

Afb. 53: Binnenterrein van de Veldschans.

Afb. 54: Mogelijke ecologische oever.

Betekenis

Synoniemen van betekenis zijn: belang, gewichtigheid en waarde. En dat is precies wat dit aspect inhoud. Gebruikers beleven hun leefomgeving en dus het projectgebied en geven hier betekenis aan. Ze wegen het belang af en kennen een waarde toe. Het ene onderdeel heeft een grotere gewichtigheid dan het ander. De beoordeling en het gebruik van de openbare ruimte hangen sterk af aan de waarde die de gebruiker hier aan toekent. De onderdelen waar men dat op doet in deze categorie zijn: emotie, historie, beleving en symboliek.

Emotie

Emotie gaat over de gemoedsaandoening die de persoon krijgt wanneer men in het projectgebied aanwezig is. Om mensen te trekken naar bijvoorbeeld een park of plein, moet de beheerder zorgen dat de gebruikers een goed gevoel krijgen bij het bezoeken van de plek.

Emotie wordt vooral beïnvloed door verschillende combinaties van onderdelen uit 'structuur' en 'identiteit'. Hoe hevig de emoties zijn hangt af van levenservaringen, in welke stemming de persoon verkeerd en het karakter van de persoon.

Uit de opmerkingen en reacties van medewerkers van Gemeente Woudenberg en omwonenden van het 'De Beaufortpark' blijkt dat het park nogal wat emoties oproept. Volgens omwonenden moeten er een aantal bomen weghaald worden of goed gesnoeid worden. Deze emoties worden waarschijnlijk opgeroepen doordat er door bewoners regelmatig is geklaagd over overlast door hangjongeren in het park terwijl er tot op heden geen structurele oplossing voor het aangekaarte knelpunt gevonden is.

Knelpunten

De emoties bemoeilijken de vooruitgang van het proces. Men denkt in problemen en niet in oplossingen. Naar verwachting worden sommige knelpunten door bewoners opgeblazen om zo de zaak meer ernst aan te doen en

daarmee de gemeente te dwingen met een oplossing te komen. De gemeente daarentegen wordt steeds voorzichtiger met de confrontatie omdat ze beseft dat de kwestie al lang sleept. Ze is bang dat communicatie met de steeds feller wordende bewoners uit de hand zal lopen.

Kansen

De gemeente moet vooral niet bang zijn om de dialoog aan te gaan. Langer uitstellen van het project zal alleen maar zorgen voor onnodige extra spanningen tussen bewoner en gemeente.

De gemeente moet het heft in eigen handen nemen en laten zien open te staan voor alle meningen. Ze moet objectief en informatief optreden in de communicatie naar bewoners. Daarbij is het de beste optie om zaken tactisch te formuleren om pijnlijke situaties te voorkomen.

Afb. 55: Beruchte takken van de Reuzelebensboom.

Historie

Aan het park valt niet direct te zien dat het enige historische waarde heeft. De stijl duidt slechts voor kenners op een periode van eind 1800, begin 1900. Alleen het gemeentehuis heeft een historische uitstraling. De contouren van de Veldschans zijn niet zo duidelijk zichtbaar, daardoor zal men niet direct zien dat het een historische waarde heeft. Bij het Schanspark is helemaal niks historisch zichtbaar, omdat het een nieuw park betreft.

Knelpunt

Door de verminderde zichtbaarheid van de historie kunnen bezoekers zich minder goed vereenzelvigen met het park.

Kans

Door de historische elementen duidelijker aanwezig te maken door ze een functie toe te kennen of ze vrij te zetten in de omgeving kan de zichtbaarheid van de historie worden vergroot.

Afb. 56: Historische uitstraling van het gemeentehuis.

Beleving

Beleving gaat over persoonlijke perceptie. Naast perceptie speelt waardering altijd een rol. Beleving gaat dus over zien, horen, ruiken, proeven, voelen en waarderen. Waardering kan bewust worden toegekend, maar meestal onbewust. Beleving wordt beïnvloed door inrichting, verwachting, ervaring en persoonlijke opvattingen.

Inrichting (Hoe is het?)

Inrichting bestaat uit structuur en identiteit. Dit is de fysieke component. Dit beschrijft wat aanwezig is en wat voor effect dit heeft op de beleving. Welke beleving krijgt men?

In Woudenberg bestaat de inrichting uit:

- routing: paden hebben natuurlijke vormen, rommelige aansluitingen, zijn weinig verrassend en hierdoor vooral 'saai';
- knooppunten: voetpaden kruisen op gevaarlijke wijze met wegen, men beleeft het als gevaarlijk;
- deelgebieden: de deelgebieden binnen het park zorgen voornamelijk voor optische verkleining van het park, bovendien vormen de afscheidende elementen een blokkade voor zichtlijnen. De naastgelegen parken zijn hokkerig en zorgen voor versnippering van de groene structuren, men mist cohesie tussen de parken en binnen het park;
- oriëntatiepunten: de grote Moerascipres vlak achter het gemeentehuis zorgt voor versteldheid bij bezoekers, het is een bijzonder object door zijn omvang;
- materialen: de mijnsplitpaden geven het park een enigszins natuurlijke uitstraling. Het meubilair is sober en verminderd de luxebeleving van het park;
- kleurgebruik: er wordt veel gebruik gemaakt van de kleur grijs, namelijk het oorlogsmonument en de wegen. Dit wordt geassocieerd met sober, saai, eentonig, treurig en triest. Een andere veelgebruikte kleur is groen, namelijk het gras en de meeste beplanting. De coniferen zijn het hele jaar door groen;

- speciale objecten: ze staan bijna als onzichtbaar object in het park en hebben hierdoor weinig effect op de beleving;
- historische overblijfsels: ze zorgen voor het vergroten van de betrokkenheid van de bezoeker met de omgeving. Men kan de belangrijkheid van de plek afmeten naar vroeger door de zichtbaarheid van de historie, dit vergroot de kans op een positieve waardering;
- landschappelijke kenmerken: ze geven lokaal een natuurlijke uitstraling en zorgen voor een verbintenis met het omliggende landschap, hierdoor heeft men het gevoel onderdeel uit te maken van een groter geheel, wat in de beleving zorgt voor een grotere kans op een positieve waardering van het park. Het park wordt verkleint doordat particulieren de landschappelijke objecten bij hun tuin trekken;
- ruimte/ vormen: de ruimtes worden afgescheiden maar hebben geen eigen identiteit. De opbouw van dichte en open plekken zijn slecht verdeeld. Sommige ruimtes zijn donker en benauwend. Over het algemeen valt er niets te beleven en is het een 'saai' ruimte;
- ecologie: de ecologie bevindt zich vooral langs de vijver en zorgt voor een afwisselend beeld in het park. Het zorgt voor diversiteit in het park en is voor geïnteresseerden een intrigerende plek om te bestuderen en te fotograferen.

Verwachting (Hoe denk je dat het zou zijn?)

Verwachting beschrijft wat men denkt aan te treffen bij aankomst. Men heeft altijd wel een idee hoe het park er uit zou moeten zien. Voldoet iets aan de verwachting, dan is er maar een kleine kans om afgekeurd te worden, maar echter een grote kans om beoordeeld te worden als saai of traditioneel. Saai en traditioneel zijn geen woorden van afkeur, maar beschrijven een neutrale indruk.

Hoofdzakelijk functioneel ingerichte parken hebben een grote kans om neutrale beoordelingen te krijgen. Als iets niet aan de verwachting voldoet, dan kan dit een negatief belevingsbeeld geven.

In Woudenberg verwacht men negatieve zaken, is meer gefocust op knelpunten dan op positieve kanten van het park. Hierdoor wordt minder gekeken naar oplossingen, maar meer gelet op het formuleren van de knelpunten. Dat zorgt ervoor dat het ruimtelijk nooit tot verbeteringen komt.

Ervaringen (Hoe ben je gewend dat het is?)

Ervaring bepaald hoe streng de beoordeling van de beleving zal zijn. Iemand met veel ervaring zal strenger oordelen dan iemand met weinig ervaring. Met ervaring is het mogelijk om een vergelijking te maken en daardoor bepaalde keuzes. Het komt echter vaker voor dat onbewust wordt vergeleken. In dat geval wordt een afweging gemaakt en wordt de nieuwe ervaring in het belevingsbeeld opgenomen.

In Woudenberg hebben de parkbezoekers veel ervaring met het 'De Beaufortpark'. Dat komt omdat de parkbezoekers grotendeels aanwonenden van het park zijn. Ze wonen al jaren aan het park en maken er regelmatig gebruik van. Veel gebruikers hebben het park door de tijd heen zien veranderen en bezitten over veel kennis en achtergrondinformatie over het park. Bij gebruik ervaren de meesten het als een groen en doorgaans rustig park. Het is een mooi park, met een rommelige structuur. Het park heeft een natuurlijke sfeer, maar is daarentegen nogal treurig.

Persoonlijke opvattingen (Wat zijn je ideeën over goed en fout?)

Dit onderdeel heeft te maken met de opvoeding en persoonlijke ontwikkeling. Persoonlijke normen en waarden en ideeën over goed en fout spelen een grote rol. Iedereen hecht waarde aan iets anders, doordat iedereen een andere levensloop heeft gehad. Tijdens het bezoek scant iedereen onbewust zijn omgeving en bepalen de hersenen vervolgens waar op gereageerd moet worden. De zaken waar men het eerste op let hebben de hoogste prioriteit. De rest is bijzaak, want het waardeoordeel zal het zwaarst wegen bij de zaken die de prioriteit hebben. Zaken met prioriteit blijven in het geheugen en bepalen het belevingsbeeld.

De parkgebruikers, ook bekend als omwonenden, vinden dat het park netjes onderhouden moet worden. Daarbij behoort in het speciaal het goed begaanbaar houden van de wandelpaden. Sommigen zijn al ouder en komen uit een andere tijd. Ze houden van parken zoals deze waren in hun jeugd, beplant met rozen, keurige gazons en geen

zwerfafval. Struiken dienen te worden gesnoeid. Alles dat niet in dit beeld past is fout. De natte paden en de hangjongeren staan in schril contrast met de keurige en ordelijke situatie die men wenst. De hersenen geven hier de prioriteit aan, waardoor het belevingsbeeld sterk beïnvloed is door jongeren en wateroverlast, terwijl er ook veel goede kanten zitten aan het park, zoals de mooie waterlelies.

Afb. 57: Natte paden door wateroverlast.

Afb. 58: Waterlelies in de vijver.

Symboliek

Symboliek duidt op datgene dat het karakter van het park weergeeft. Het object staat symbool voor de plek. De oude Moerascipres geeft het karakter en de ouderdom van het park weer. De boom is net zo apart in zijn omgeving als het 'De Beaufortpark' is in Woudenberg. Het oorlogsmonument beeldt staat symbool voor vrijheid: twee handen vormen samen de "v" van vrijheid. De Reuzenlevensboom in het centrum van het park staat symbool voor de verloederding van het park.

Knelpunt

Het karakteristieke gebruik van de Reuzenlevensboom door jongeren zorgt ervoor dat de boom symbool staat voor onprettige gevoelens bij de bewoners. Het staat symbool voor de verloederding van het park.

Kansen

De negatieve symboliek kan worden teruggedraaid door het karakteristieke gebruik door jongeren te verminderen, dan wel te stoppen. In praktijk zou dit kunnen door de onderste boomtakken af te zagen. Het afzagen van de onderste takken zal de kroonvorm van de boom ter goede komen.

Afb. 59: De Reuzenlevensboom zonder achterstallige snoei.

5.5 Biodiversiteitsplan

De laatste jaren is biodiversiteit een belangrijk onderwerp geworden. Al in 1992 tekende Nederland het Biodiversiteitsverdrag van Rio de Janeiro, dat eind 1993 in werking trede. Sinds de achteruitgang van het aantal soorten organismen in Nederland vond Europa en de Rijksoverheid het nodig om in te grijpen. In 2009 werd zelfs een Taskforce Biodiversiteit en Natuurlijke Hulpbronnen opgericht door de ministeries van Volkhuysvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en die van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in samenwerking met enkele natuurbeschermingsorganisaties met als doel: duurzaam gebruik en eerlijke verdeling van biodiversiteit. 2010 werd het Internationaal Jaar van de Biodiversiteit. In dat jaar werd ook de Coalitie Biodiversiteit 2010 opgericht, om zo met een samenwerking tussen overheid en bedrijven biodiversiteit te stimuleren.

Bij projecten kan het in sommige gevallen nuttig zijn om een biodiversiteitsplan te maken. Door het in kaart brengen van de planten en dieren in het projectgebied wordt inzicht verkregen in het aantal soorten en de relatie tussen flora en fauna, zodat die beschermt kunnen worden. Er kan zelfs worden gezorgd voor een toename van de biodiversiteit door het leefgebied zodanig aan te passen dat het geschikt wordt voor meer soorten flora en fauna.

In de groene gordel 'De Beaufortpark', Veldschans, Schanspark is verhoging van de biodiversiteit het meest kansrijk langs watergangen. In de twee van de drie parken liggen watergangen, in het deel van het Schanspark is geen watergang aanwezig. De water- en oevervegetaties van de watergangen bepalen voor een groot gedeelte de aanwezige fauna. Van deze vegetatie is een inventarisatie gemaakt.

Over zaken als biodiversiteit, waterkwaliteit en oevervegetaties zijn door Waterschap Vallei & Eem en Gemeente Woudenberg passages opgenomen in respectievelijk het waterplan, dan wel het groenbeleidsplan.

Beleid over biodiversiteit

Waterplan Vallei & Eem

Het waterschap Vallei & Eem beheert het water in het projectgebied. Ze schrijft een beleidsstuk met richtlijnen voor het waterbeheer. De richtlijnen gelden voor terreinen in eigen beheer van het waterschap. Voor watergangen in beheer van gemeenten zijn de richtlijnen enkel adviserend. Het waterschap stelt het wel op prijs als ze ingelicht wordt over veranderingen.

In het beleidsstuk 'waterplan' van waterschap Vallei & Eem staat onder functie stedelijk gebied de volgende richtlijn:

"Het behouden en ontwikkelen van waardevolle water- en oevervegetaties en biotopen en het behouden en verbeteren van de waterkwaliteit en ecologische waarden."

Uit deze richtlijn valt op te maken dat het waterschap wenst om waardevolle water- en oevervegetaties te stimuleren en te beschermen, zodat hiermee de ecologische waarden worden gestimuleerd.

Waterbeleid, Groenbeleidsplan Gemeente Woudenberg

Gemeenten schrijven voor de wateren in hun eigen beheer waterbeleid. In Gemeente Woudenberg is het waterbeleid opgenomen in het Groenbeleidsplan 2011. In dit plan staat kort omschreven wat haar beleid is aangaande ecologische oevers. Er staat:

"Extensief beheer van slootkanten en vijverranden kan leiden tot een betere kwaliteit van het oppervlaktewater en beheer van het watersysteem. Met name de oevers kunnen zich hierdoor ontwikkelen tot locaties met en hoge biodiversiteit."

Hieruit kan worden opgemaakt dat de Gemeente actief wil bijdragen aan ecologische oevers, met een hoge biodiversiteit. Dat wil ze verkrijgen door extensief beheer.

De twee eerder in de alinea 'beleid over biodiversiteit' genoemde beleidsstukken zijn anders omschreven, maar beogen hetzelfde resultaat, namelijk een hoge biodiversiteit aan oevers en een gezonde waterkwaliteit. Conclusie: vanuit het beleid is het gewenst om de biodiversiteit langs wateren te verhogen en te behouden.

Inventarisatie oevervegetatie

Langs de oever staan zowel aangeplante als wildgroeiplanten. Dat zijn zowel kruidachtigen en heesters alsmede zaailingen van bomen. Alleen de wildgroeiplanten worden gerekend onder biodiversiteit. In het 'De Beaufortpark' bestaat de overige beplanting (over het algemeen) uit veelal coniferen of cultivars. De beplanting heeft extra sierwaarde en wordt normaliter niet gezien in de Nederlandse natuur (bossen en dergelijke). Op de Veldschans is de identiteit van de beplanting over het algemeen streekeigen. De beplanting heeft geen extra sierwaarde en kan als zodanig worden tegengekomen in de Nederlandse natuur.

'De Beaufortpark'

Kruidachtigen:

- *Nymphaea rosea* (Roze waterlelie)
- *Iris pseudacorus* (Gele lis)
- *Rumex hydrolapathum* (Waterzuring)
- *Petasites albus* (Wit hoefblad)

Jonge zaailingen van bomen:

- *Alnus glutinosa* (Zwarte els) langs de oever.

Veldschans

Kruidachtigen:

- *Typha latifolia* (Grote lisdodde)
- *Petasites hybridus* (Groot hoefblad)
- *Rumex hydrolapathum* (Waterzuring)
- *Equisetum arvense* (Heermoes)
- *Juncus effusus* (Pitrus)

Aangeplante heesters:

- *Rhododendron ponticum* (Pontische rododendron)
- *Rosa canina* (Hondsroos)
- *Berberis thunbergii* (Japanse berberis)
- *Berberis verruculosa* (Berberis)
- *Fallopia japonica* (Japanse duizendknoop)

Jonge zaailingen van bomen:

- *Salix alba* (Schietswilg)
- *Alnus glutinosa* (Zwarte els).

Mogelijke fauna in het 'De Beaufortpark'

Door de biodiversiteit in flora te vergroten langs de oever van de vijver kan ook de biodiversiteit in fauna worden vergroot. Veel soorten vragen om specifieke omstandigheden, bijvoorbeeld snelstromend water of een bepaalde maximale waterdiepte.

Voor een deel, van de op deze tekst volgende faunalist, is de huidige situatie al goed genoeg om daar te leven. Door kleine aanpassingen aan het leefgebied kunnen echter veel meer soorten worden aangetrokken en de biodiversiteit worden verhoogd! Bovendien wordt de (financiële) haalbaarheid van de mogelijke leefgebiedsverandering vergroot als de aanpassingen niet te drastisch zijn.

Mogelijke fauna op en in het water:

- Pelophylax esculentus (Bastaardkikker);
- Gerris sp. (Schaatsenrijder);
- Mesovelia furcata (soort wants);
- Lymnaea stagnalis (Gewone poelslak);
- Orde Trichoptera (Schietmotten);
- Hyphydrus ovatus (Eironde watertor);
- Acilius sulcatus (Gegroefde haarwaterroofter);
- Notonecta glauca (Gewoon bootsmannetje);
- Helochares obscurus (soort watertor);
- Aeshna cyanea (Blauwe glazenmaker);
- Aeshna mixta (Paardenbijter);
- Orthetrum cancellatum (Gewone oeverlibel) mits oever water steniger is;
- Lestes sponsa (Gewone pantserjuffer);
- Ischnura elegans (Lantaarntje);
- Erythromma viridulum (Kleine roodoogjuffer/ Tengere roodoogjuffer);
- Gomphus pulchellus (Plasrombout);
- Libellula depressa (Platbuik);
- Coenagrion pulchellum (Variabele waterjuffer) en;
- Libellula quadrimaculata (Viervlek).

Daarnaast diverse kleine soorten vissen.

Rode lijst

Volgens de Conventie van Bern 1979, moet Nederland rode lijsten opstellen waarin ze organismen aanmerkt die bedreigd of zeldzaam zijn. Beheerders en beleidsmakers zijn verplicht rekening te houden met de rode lijsten. Vanaf 2009 zijn er achttien verschillende lijsten. Voor het 'De Beaufortpark' zijn deze zes van toepassing: de Nederlandse Rode Lijst Amfibieën, Kokerjuffers, Libellen, Land- en Zoetwaterweekdieren, Vissen en Vaatplanten.

De nu aanwezige soorten staan niet op één van de rode lijsten. De verwachte toekomstige soorten staan over het algemeen ook niet op een rode lijst, omdat ze algemeen voorkomen. Alleen enkele soorten uit de orde Trichoptera (Schietmotten) staan mogelijk in de Nederlandse Rode Lijst Kokerjuffers.

Desondanks kunnen sommige soorten ook voorkomen in de Flora- en Faunawet 1998.

Kansen, bedreigingen en oplossingen

Kansen

Een vijver met helder water, ondergedoken waterplanten, drijfplanten en afwisselende oevervegetatie met een verhoogde (ten opzichte van de huidige situatie) biodiversiteit. In de vijver en de oever kunnen zowel de flora als fauna leven. De flora zorgt voor meer kleur in park, terwijl de fauna het park aantrekkelijk en interessant maakt voor het bestuderen van natuur en natuurfotografie.

Bedreigingen

Eutrofiëring: door een te veel aan voedingsstoffen in het water ontstaan algen en snelgroeiende planten. De planten en algen gebruiken veel zuurstof, waardoor het water zuurstofarm wordt. Planten en in het water levende dieren zoals vissen sterven aan zuurstoftekort. Daarnaast kan het zijn dat er blauwalgen zijn gaan groeien, die voor vissen giftige stoffen afscheiden. Het rottingsproces van planten

en dieren zorgt voor giftige stoffen als fosfaat en ammonium in het water. Door het ammonium kan het water onaangenaam gaan ruiken, wat voor overlast kan zorgen in de buurt.

De rotte mulchlaag op de bodem kan door opwerveling zorgen voor vertroebeling van het water. Het looizuur wat in bladeren zit kan het water bruin doen kleuren, wat een onfrisse uitstraling aan het park geeft en de doordringing van zonlicht in de waterspiegel bemoeilijkt.

Mogelijke oplossingen

Hieronder staan een aantal mogelijke ingrepen die zorgen voor meer biodiversiteit en betere waterkwaliteit. Deze ingrepen sluiten aan bij de kwaliteitspijlers van 'Toekomstvisie Woudenberg 2015', want ze zijn duurzaam in de tijd.

Mogelijke oplossingen zijn:

- het creëren van meer doorstroming;
- zorgen voor genoeg ondergedoken waterplanten;
- drijfplanten die niet woekeren laten groeien;
- ijzer toevoegen aan het water;
- de oever een geleidelijk verloop geven;
- en toegang bieden voor vissen naar de vijver.

Afb. 60: Ischnura elegans (Lantaarntje).

5.6 Referentiegebieden

Park slotlaantje te Woudenberg

Als onderdeel van de referentiestudie is een vergelijking gemaakt tussen het 'De Beaufortpark' en andere parken binnen de gemeente. Het park bij het Slotlaantje heeft qua inrichting grote gelijkenis met de inrichting van het 'De Beaufortpark'. Het park heeft de vorm van een lolly, waarbij het Slotlaantje het stokje vormt.

Het park heeft een vijver met zitplaats aan de waterkant. De beplantingen in het park bestaan hoofdzakelijk uit gras, met enkele bomen. Het park is zeer overzichtelijk en huizen staan dichtbij. In het park komen vooral kinderen en jongeren. Door de beperkte grootte van het park is er weinig vermaak voor bezoekers. Voor verblijfsrecreatie zijn eigenlijk alleen de banken geschikt. Het park heeft te kampen met de (blijkbaar) voor Woudenberg karakteristieke knelpunten: wateroverlast, niet uitdagende/ verrassende inrichting en overlast van jongeren. Zo vinden er vernielingen plaats door jongeren, net als in het 'De Beaufortpark'. In het park zijn geen (zichtbare) maatregelen genomen om de knelpunten aan te pakken.

Park Karel Doormanlaan te Woudenberg

Het park aan de Karel Doormanlaan bestaat uit verschillende delen. Het meest zuidelijke deel bestaat uit een vijver, vergezeld door bomen en veel gras. Er is ook een heerstervakje en een standaardbank.

Het tweede deel ligt iets noordelijker en grenst aan een wooncomplex. Het gedeelte bestaat uit grasveld met bomen. Dit gedeelte is een vrij nat gedeelte. Het derde gedeelte, weer ten noorden, grenst aan een vijver met fontein en waterlelies. De banken aan de vijver en de halfverharde paden zijn slecht bruikbaar, omdat de wateroverlast hier het grootst is.

De paden worden door het water gebruikt als afwaterslootje naar de vijver. Het laatste deel ligt aan de andere kant van de John. F. Kennedybrug over de vijver.

Het laatste en meest noordelijke deel van het park is een vijver met rondgang. In de vijver ligt een eiland. Ook deze inrichting sluit goed aan bij het 'De Beaufortpark'.

Het knelpunt is vooral de wateroverlast, die de paden slecht bruikbaar maakt en de grond blubberig doet uitzien. Daarnaast is het wederom zeer overzichtelijk, wat verplaatsingsrecreatie zoals wandelen minder aantrekkelijk maakt. In het park zijn weinig recreatiemogelijkheden, waardoor het park vooral rust uitstraalt.

Spanjaardspark te Zutphen

Het park ligt aan de rand van de binnenstad van Zutphen aan een grote plas. Het park ligt achter twee scholen, waardoor het, vooral in de avonduren, druk bezocht wordt door groepen jongeren die rond bankjes hun tijd verdoen. In het park is vrijwel geen mogelijkheid tot actieve recreatie.

Het hangjongerenprobleem is beslecht door het park voor iedereen af te sluiten na een bepaalde tijd. Handhaving kan op deze manier iedereen die zich in het park bevindt wegsturen. De geslotenverklaring staat vermeld op borden bij de entrees naar het park.

Afb. 61: Park aan Slotlaantje.

Afb. 62: Park Karel Doormanlaan.

Afb. 63: Spanjaardspark te Zutphen.

SOCIALE ANALYSE

Het is van belang om inzicht te verwerven in de wensen en behoeften van gebruikers van een park. Zonder gebruikersanalyse kan het zijn dat sociale knelpunten alleen maar worden verplaatst naar andere gebieden. Het succes van een park is afhankelijk van de mate waarin de parkgebruikers het park gebruiken en waarderen. Het raadplegen van gebruikers kan leiden tot nieuwe inzichten en laat de gebruiker betrokken en gewaardeerd voelen door de gemeente. Dat kan meehelpen aan het creëren van meer draagvlak voor het project.

Om sociale knelpunten goed in beeld te brengen kan een literatuuronderzoek naar bijvoorbeeld jongeren (waarin gedrag en behoeften naar voren komen) meer inzicht geven. Naast eigen onderzoek is het van groot belang de gebruikers te benaderen. Dat kan bijvoorbeeld door een persoonlijk gesprek met sleutelpersonen, maar ook door een groep van afgevaardigden of vertegenwoordigers van een gebruikersgroep uit te nodigen. Wanneer de gebruikersgroepen uit een groot aantal personen bestaan en het wenselijk is om (bijna) alle individuen aan het woord te laten kan een enquête

(of iets informeler: een vragenlijst) goed werken. Als een participatietraject onderdeel uitmaakt van het project, dan is het benaderen van de gebruikers een essentieel onderdeel binnen het project.

Vragenlijsten kunnen op allerlei verschillende manieren worden gemaakt. Enkele belangrijke zaken zijn: ten eerste moeten de vragen duidelijk betrekking hebben op het project, vraag geen persoonlijke informatie als dat niet nodig is, stel ten tweede zowel open als gesloten vragen (meerkeuze) en vraag zowel vragen over het gebruik als beoordeling van de huidige situatie als wensen voor de toekomst, stel hierbij niet te veel eisen en randvoorwaarden, maar laat de geënquêteerde zo veel mogelijk invullen wat hij zelf wil en ten laatste moet de hoeveelheid vragen beperkt blijven, liefst niet meer dan 20 vragen, omdat anders een gedeelte van de mensen halverwege stopt met invullen.

De sociale analyse zal bestaan uit de vijf onderdelen: gebruikersprofielen, literatuuronderzoek jongeren, vragenlijsten, overleg met Actieteam Jeugd en overleg jongerenwerker en jongeren.

5.7 Gebruikersprofielen

In het 'De Beaufortpark' komen in het algemeen elf verschillende soorten gebruikers voor. In elk profiel worden de ruimtelijke gedragingen van de groep uiteengezet.

• Ambtenaren

Ambtenaren komen met name rond lunchtijd in het park. Het is tenslotte de "achtertuin" van het park. Zij maken een kleine wandeling door het park en/ of via het centrum of nuttigen hun lunch terwijl ze op een bankje zitten.

• Bruiloftgangers

Er worden regelmatig huwelijken voltrokken op het gemeentehuis. Wanneer het mooi en droog weer is gebeurt het met enige regelmaat dat zij even een kleine wandeling maken door het park om daar een paar foto's te maken met de familie.

• Fietzers

De hele dag door zijn er fietsers die gebruik maken van de paden in en langs het park. Het park zorgt voor een verkorte fietsroute tussen verschillende wijken van Woudenberg en het centrum. Zij maken daarbij ook gebruik van de wandelpaden die officieel niet bedoeld zijn voor fietsers.

• Hardlopers

Het park wordt niet heel vaak gebruikt door hardlopers. Wanneer hardlopers hier gebruik van maken is dit vooral omdat zij dit gebruiken als kortere route richting huis. Er is namelijk niet de mogelijkheid om een goed rondje te lopen door het park.

• Hondenuitlaters

Vanuit de wijk rondom het park zijn er hondenbezitters die regelmatig een ommetje maken door het park om hun hond uit te laten. Het 'De Beaufortpark', de Veldschans en het Schanspark worden daar alle drie regelmatig voor gebruikt. In het 'De Beaufortpark' zijn honden niet toegestaan,

maar worden desondanks gezien op de noordelijke Parklaan, die onderdeel van het park uitmaakt. De Veldschans wordt vooral aan de buitenkant van de gracht gebruikt. In het Schanspark is opruimplicht, maar dit wordt lang niet altijd gedaan, getuige de hondendrollen.

- Kinderwagen en rolstoelgebruikers

Beide groepen maken gebruik van het park en zijn er bij gebaat dat de paden van een vrij dichte en harde structuur is zodat zij daar gemakkelijk met de wielen overheen kunnen rijden. Over het algemeen zijn mensen met een kinderwagen tussen de 20 en de 40. De rolstoelgebruikers zijn over het algemeen oudere mensen.

- Rustzoekers

Er komen ook mensen in het park die daar even rustig willen zitten. Zij willen even weg zijn uit de dagelijkse sleur van werkzaamheden. Hiervoor maken ze gebruik van de bankjes die op een paar plekken in het park staan. Deze groep mensen heeft een variërende leeftijd vanaf 25+.

- Spelende kinderen (tot 12 jaar)

In het Beaufortpark zijn weinig tot geen plekken waar ruimte voor kinderen is om te spelen. Er zijn een paar plekken die gebruikt kunnen worden als natuurlijke speelplek. Op de Schans is er voor deze kinderen helemaal niets om mee te spelen.

- Tieners

Door tieners wordt het park gebruikt als ontmoetingsplek. Ze maken dan gebruik van een boom met laag hangende takken waarin ze kunnen zitten of van de bankjes. Dat deze tieners in het park rondhangen wordt door sommige van de omwonenden gezien als overlast. En dan voornamelijk de rommel die zij achterlaten word ervaren als onprettig.

- Toeristen

Deze groep mensen heeft een variërende leeftijd. Met name in het hoogseizoen zijn er toeristen in de omgeving van Woudenberg te vinden. Wanneer deze een bezoek brengen aan het dorp is de kans groot dat wanneer ze door het centrum lopen ook even een ommetje maken door het park achter het gemeentehuis.

- Winkelende mensen

Bewoners van Woudenberg, die gaan winkelen in de winkelstraat, lopen of fietsen na het shoppen weleens door het park, omdat ze kiezen voor een verkorte route naar huis of omdat ze nog even een ommetje willen maken. Voor mensen die met de auto komen is het soms niet eens om, om door het park te lopen. Er ligt namelijk een parkeerterrein tussen het park en de winkelstraat in. Dus is het maakt het niet uit of je nu links- of rechtsom gaat.

**... een succesvolle aanpak
start met het erkennen
van het recht van
jongeren op het gebruik
van de openbare ruimte...**

5.8 Literatuuronderzoek jongeren

Om meer inzicht te verkrijgen in de wensen van jongeren is een korte literatuurstudie gedaan. De studie is algemeen van toepassing op jongeren en niet specifiek voor de groep die in Woudenberg gebruik maakt van het 'De Beaufortpark'.

Om te zien hoe andere gemeenten omgaan met het fenomeen hangjongeren zijn een tweetal rapporten doorgenomen waar in zij aangeven hoe zij met hangjongeren omgaan. Het zijn rapporten van de gemeenten Wijdmeren en Almelo. Beide gemeenten hebben te maken met overlast van jongeren. Zij beschrijven de oorzaken en gaan opzoek naar mogelijke oplossingen.

Gemeente Wijdmeren brainstormt in haar rapport over hangjongeren en jeugdaccomodaties. Hierin stellen zij dat een succesvolle aanpak start met het erkennen van het recht van jongeren op het gebruik van de openbare ruimte en door de wensen van jongeren serieus te nemen. Daarnaast geven zij aan dat het gedrag van jongeren geen crimineel gedrag is maar dat het een manier is van het verkennen van hun grenzen. Doordat burgers het juist zien als crimineel gedrag durven zijn de jongeren niet aan te spreken.

Uit dit onderzoek komt ook naar voren dat jongeren zich vaak niet gewenst voelen doordat ze regelmatig worden weggestuurd. Hierdoor kunnen er onthoudbare situaties ontstaan en is het nodig om op zoek te gaan naar een alternatieve locatie voor deze jongeren. Wanneer jongeren mee mogen denken bij het oplossen van dergelijke problemen zal dit een grotere uitwerking hebben dan wanneer de oplossing door anderen wordt opgelegd.

Als oplossing voor problemen met hangjongeren geven zij aan dat het goed is om er voor te zorgen dat er iets te doen is bij een hangplek. Een trapveldje of iets dergelijks. Verder hebben ze het over het toepassen van verplaatsbare hangplekken.

Deze kunnen dan tijdelijk neergezet worden en ook weer weggehaald worden als ze teveel overlast veroorzaken.

Uit een rapport van gemeente Almelo over hangjongeren blijkt dat de onrust met jongeren ontstaat doordat er geen activiteiten zijn waar ze aan kunnen deelnemen. Almelo heeft wel een aantal buurthuizen, maar daarin wordt bij niks georganiseerd wat gericht is op jongeren. Daarnaast wordt aangegeven dat de locatie waar de activiteiten plaatsvinden niet te ver bij de jongeren vandaan moet liggen. Wanneer de afstand te groot is zullen ze niet of nauwelijks deelnemen aan dergelijke activiteiten.

5.9 Vragenlijsten

Doel van het gebruikersonderzoek is om in beeld te brengen hoe en hoe vaak de gebruiker haar omgeving gebruikt en waardeert. Hiermee wordt zicht verkregen op de waardering van het beheer en inrichting en voldoening van de functies in het park. Voor de toekomst van het park zijn ook verschillende vragen gesteld die de wensen van de bewoners achterhalen. Deze toekomstwensen van de bewoners en zijn gebruikt voor het opstellen van stap 06, paragraaf 2.

Aanpak van de vragenlijsten

De vragenlijst (zie bijlage C) bestaat uit een twintigtal vragen. Er zijn meerkeuzevragen, wanneer een antwoord in categorieën gewenst is. Daarnaast zijn er open vragen waar de bewoners hun eigen mening kunnen invullen. In de vragenlijst wordt niet gevraagd naar geslacht, leeftijd of adresgegevens. Het is enkel bekend rond welk park de vragenlijsten zijn verspreidt, zodat de (afstands)relatie tot het 'De Beaufortpark' kan worden achterhaald. De verwachting is dat vooral direct omwonenden betrokken zijn en dat zij de meest negatieve instelling hebben betreffende de knelpunten van het 'De Beaufortpark'.

Bij de vragenlijsten was een begeleidende brief gevoegd, waarin de invulprocedure werd uitgelegd en een termijn was gesteld voor het inleveren van de vragenlijst.

Uitwerking en resultaten van de vragenlijsten

Nadat de termijn was verstreken waren de meeste vragenlijsten binnen. Tot een week daarna kwamen nog enkele vragenlijsten binnen. Wat nog meegenomen kon worden is alsnog meegenomen in het onderzoek.

De resultaten uit de vragenlijsten zijn verwerkt tot diagrammen, waarbij soortgelijke antwoorden samengevoegd zijn tot één categorie. De sterk wisselende antwoorden bij de vragen over toekomstwensen zijn afzonderlijk verwerkt en behandeld bij het maken van een conceptontwerp.

Van de verzonden vragenlijsten is 32% geretourneerd. Van de direct omwonenden zelf 62%. Door deze hoeveelheid resultaten kan er een duidelijk beeld worden geschetst van de mening van de omwonenden van het park. Uit de ontvangen resultaten kunnen een aantal duidelijk conclusies worden getrokken.

- 78% van de omwonenden komt regelmatig in het park.
- Uitzicht, wandelen en doorgang zijn de drie grootste gebruiksvormen.
- 47% beleefd het park als natuurlijk en rustig.
- Niemand vindt dat het park een slechte identiteit heeft.
- 75% geeft het 'De Beaufortpark' een 6 of hoger.
- Men ziet veel kansen voor groen, meubilair en paden.
- 41% wil meer samenhang tussen de parken.

Deze resultaten zijn gebruikt tijdens de volgende stappen. De verkregen informatie die hierboven niet wordt vermeld is uiteraard ook meegenomen bij het ontwikkelen van het conceptplan.

5.10 Overleg met Actieteam Jeugd

Binnen de Gemeente Woudenberg zijn van verschillende afdelingen mensen aangewezen die samen het zogenaamde Actieteam Jeugd vormen. De individuele krachten worden zo gebundeld in een integrale aanpak van en voor jongeren. Ook de jongerenwerker en politie van buiten de gemeente zitten in dit actieteam. De gemeente heeft participatie van jongeren hoog in het vaandel staan, maar tolereert geen onwettige acties van jongeren.

In het 'De Beaufortpark' is een integrale aanpak met het Actieteam Jeugd gewenst, omdat één van de gebruikersgroepen in het park de jongeren zijn. Het is gebleken dat ieder binnen het actieteam zijn eigen mening heeft over jongeren en daarom is er een overleg geweest. De politie heeft automatisch ingestemd met het project zonder aanwezig te zijn bij het gesprek. Uit het gesprek is duidelijk naar voren gekomen dat de confrontatie tussen jongeren en bewoners altijd vermeden moet worden en nooit geïnitieerd mag worden. Het zou de lopende projecten kunnen verstoren.

5.11 Overleg jongerenwerker en jongeren

Er is twee keer een overleg geweest met een verschillende jongerenwerker. De jongerenwerker heeft informatie verschaft over jongeren en de overlast die ze veroorzaken. Het blijkt een langshepend en verhit onderwerp te zijn, waar Actieteam Jeugd klaarblijkelijk geen grip op heeft. Controles van jongeren in het park worden steeds strenger, wat zorgt voor onvrede onder de jongeren, die liefst ongestoord hun eigen gang gaan. De controles zorgen hooguit voor een vermindering van de overlast, maar nog steeds houdt de overlast aan. Al met al kost het de gemeente bakken aan geld om het afval te ruimen, schade te herstellen, arbeidskrachten op de zaak te zetten en schadevergoedingen te regelen.

Volgens de jongeren wordt de overlast veroorzaakt door een kleine groep die wel vaker onwettige zaken doet. De politie schijnt bekend te zijn met de jongeren, maar zegt niets te kunnen doen zonder een 'heterdaadje'. Wanneer politie komt schieten de jongeren alle kanten het park uit en valt niets meer te bewijzen. Slechts soms worden boetes uitgedeeld. In veel gevallen waarbij dingen vernield worden is drank en drugs in het spel.

Uit observaties is gebleken dat zelfs kinderen onder de 16 jaar al alcohol in het openbaar nuttigen of met een groep aan de waterpijp roken. Jonge kinderen fietsen al door wadi's waardoor gras wordt vernield en een blubberig geheel rest. Wanneer ze ouder worden wordt de jeux-des-boulesbaan in de Veldschans vernield en de oudste groep gaat aan de haal met auto's, brievenbussen, windvaan en andere persoonlijke eigendommen van omwonenden van het park. Wanneer omwonenden hierop woedend reageren en op de jongeren afstappen worden door jongeren vergeldingsacties genomen door eieren naar ruiten te gooien.

Al met al een ernstige zaak die steeds verder uit de hand loopt. Advies voor Actieteam Jeugd is om afgevaardigden uit beiden groepen bij elkaar samen te brengen en wederzijdse onvrede vreedzaam uit te laten spreken aan elkaar. Misschien kunnen er pacten worden gesloten en een balans worden gevonden tussen meer tolerantie en meer rekening houden met elkaar.

5.12 Conclusie analyse

Beleid

Het beleid vormt een onmisbaar onderdeel voor het project. Het beleid vormt de kaders van het project.

Groenbeleidsplan 2011

De groenstructuren aangegeven in het groenbeleidsplan moeten worden gehandhaafd, maar niet perse met de huidige bomen. De monumentale bomen moeten worden beschermt en in topconditie worden gehouden.

Bomenbeleidsplan

Voor het ontwerp en inrichting geldt dat rekening gehouden moet worden met de functies die de toekomstige inrichting moet krijgen. Bomen moeten voldoende ruimte krijgen om de functies te ondersteunen. Hinder moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Indien mogelijk moeten de al aanwezige bomen zo veel mogelijk behouden en geïntegreerd worden in de (her)inrichting. De parkbomen moeten van 1e orde zijn en woonwijkbomen van 3e orde.

Toekomstvisie Woudenberg 2015

Een belangrijke gedachte van de Toekomstvisie is het versterken van de identiteit van Woudenberg en het bewust omgaan met de dragers van die identiteit. Dat zijn voor dit project: het gemeentehuis, het 'De Beaufortpark', de Veldschans en het oorlogsmonument achter het gemeentehuis. In het project moet rekening gehouden worden met de vijf kwaliteitspeilers: (1) duurzaamheid in de tijd, (2) identiteit en pluriformiteit van Woudenberg, (3) betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking, (4) de leefbaarheid van Woudenberg en (5) beeldkwaliteit en kwaliteit van de openbare ruimte.

Waterplan 2010-2015 Vallei & Eem

De voorjaarsgrondwaterstand zou 40 tot 60 centimeter onder het maaiveld liggen. Het hoogste waterpeil is 0-20 of 20-40 centimeter beneden het maaiveld.

Participatiebeleid

Gemeente Woudenberg heeft burgerparticipatie hoog in het vaandel staan. Uit het beleidsstuk blijkt dat voor de daarin genoemde thema's participatie nodig is en dat de methode per keer bekeken moet worden. Ook wel het geven van maatwerk genoemd. Het project Toekomstadvies 'De Beaufortpark', Veldschans en Schanspark staan niet in het beleidsstuk genoemd en daarmee is participatie niet verplicht, alleen een meerwaarde voor het project.

Dossier Beaufortpark

Bewoners van de Parklaan vinden dat er overlast is van drank/ drugs, afval (flessen, naalden, condooms, lege wietzakjes), geluidsoverlast, brommers en auto's in het park, wateroverlast, slechte grondhoogten van het gazon en een onveilige sloot. Bewoners geven aan teleurgesteld te zijn in de gemeente en vindt dat die haar afspraken niet na is gekomen. Ze willen meer activiteiten in het park. De laatste grote onderhoudsbeurt van het park ruim 18 jaar geleden is geweest.

Schenkingsafschrift (servituut)

Het 'De Beaufortpark' was op 8 augustus 1932 geschonken aan de Gemeente Woudenberg. Het 'De Beaufortpark' moet voor altijd bestaan als openbaar park en goed worden onderhouden. Dit geldt ook voor de wegen Parklaan en Schans.

Het project is een politiek gevoelig onderwerp en wordt daarom nauw gevolgd door het College van B&W. Het contact met bewoners is daarom iets dat met zorg gedaan moet worden.

Ruimtelijke analyse

De ruimtelijke analyse onderzoekt de fysieke aspecten van het park.

Geschiedenis

Woudenberg is gegroeid van een klein wegdorp tot een dorp van formaat. De Veldschans lag eerst buiten het dorp en ligt nu in de kern. Het 'De Beaufortpark' lag aan de rand van de plaats en vormt nu, samen met het gemeentehuis, het bestuurlijke centrum van Woudenberg, vlak naast het commerciële centrum.

De Schans veranderde gedurende de jaren van verdedigingswerk naar baroktuin, naar een landschappelijk wandelpark, naar een dorpspark rond een portiekflat. Rond 1905 is er sprake van een landschappelijke tuin achter huize Laanzicht. In 1932 wordt het uitgebreid met een vijver. In 1935 wordt huize Laanzicht gesloopt en het huidige pand opent op 14 oktober 1936. Het park heeft vanaf toen een openbaar karakter. Op 8 augustus 2012 zal het park haar tachtigjarige verjaardag vieren. Dan is het officieel 80 jaar openbaar en in handen van de gemeente. In 2008 wordt het nieuwe park 'Schanspark' geopend.

Afb. 64: Leeftijdopbouw van de wijken in Woudenberg.

De beplanting in het 'De Beaufortpark' bestaat zowel uit inheemse als uitheemse soorten. De structuur van het park wordt voornamelijk bepaald door bomen. De Veldschans kent een geschiedenis waarin het steeds weer volgeplant wordt met bomen, waarna het weer gekapt wordt. In de tijd is het aangevuld met coniferen en naaldbomen, die afsteken bij het landschappelijke karakter van de schans zelf. In het Schanspark staan cultuurvarianten van inheemse boomsoorten. Er is geen heester of kruidlaag in het park aanwezig, waardoor het net 'één grote kale vlakte' is.

Het 'De Beaufortpark' is altijd het (culturele) centrum voor Woudenbergers geweest. Zo waren er verschillende evenementen (Vrijmarkt, optredens van bands, trouwerijen, enzovoorts.) Vanwege de ouderdom van het park kent vrijwel iedere in Woudenberg geboren Woudenberger het park.

Omgevingsfactoren

De omgevingsfactoren zijn opgedeeld in drie categorieën, namelijk structuur, identiteit en betekenis.

De noordelijke Parklaan vormt een belangrijke fietsroute naar het centrum. Bij het 'De Beaufortpark' is het vooral de bebouwing, die een visuele barrière vormt rond het park. Straten hiertussen geven doorgang van het park naar de buurten eromheen. De gracht rond de Veldschans is een fysieke barrière, met daarachter een beplante omwalling die een visuele barrière vormt. De combinatie van deze twee barrières maakt de Veldschans een ontoegankelijk park (of onneembare vesting).

In het 'De Beaufortpark' komen verschillende paden bij elkaar die een knooppunten vormen. Ook met de Parklaan worden verschillende paden gekruist. Bij het 'De Beaufortpark' worden de deelgebieden vooral gescheiden door het gemeentehuis en door de eikengroep aan de achterzijde van het park die het zicht blokkeert en het park in twee kamers verdeelt. In

de Veldschans zijn het middenterrein (het terreplein) en de omwalling te onderscheiden deelgebieden. Het Schanspark kent geen deelgebieden door zijn open karakter, wel is duidelijk het achterste gedeelte (meest oostelijk) een plek voor samenkomst en het voorste gedeelte niet. Het gemeentehuis en de portiekflat kunnen worden gezien als oriëntatiepunten, evenals de oude moerascipres aan de achterzijde van het gemeentehuis.

De wandelpaden zijn in alle drie de parken gemaakt van andere materialen, met andere kleuren. De beplanting in het 'De Beaufortpark' heeft vooral een rode kleur en in de Veldschans vooral groen. In het Schanspark is een mix hiervan gemaakt. Als speciale objecten worden twee standbeelden en vier bomen aangemerkt. Deze bevinden zich allen in het 'De Beaufortpark'.

Historisch gezien is het Schanspark niet aantrekkelijk, aangezien zijn korte bestaan. De Veldschans echter is van voor 1590 en het 'De Beaufortpark' van rond 1900. Het ontwerp van het park en de meeste oudere bomen komen uit 1932, maar enkele eiken zijn waarschijnlijk nog van voor 1928. Allebei deze oude parken kennen nog landschappelijk kenmerken, zoals houtwallen of de aarden wallen van de schans (verdedigingsobject), nu onderdeel van park de Veldschans.

De vorm van het Schanspark is langwerpig en is gevormd door bebouwing. De vorm van de Veldschans is bepaald aan de hand van een tekening van Marcelis van Oort en is een ster. Het 'De Beaufortpark' heeft de vorm haaks op de Maarsbergseweg, zoals alle percelen rond 1900 lagen en de meeste nu nog liggen. Het 'De Beaufortpark' roept nogal wat emoties op bij bewoners en gemeente. Dat komt voornamelijk door het jongerenknelpunt dat het park kent. De dialoog blijven aangaan kan een oplossing in de hand werken.

De historie is niet goed zichtbaar in de parken, waardoor bezoekers zich minder goed kunnen vereenzelvigen met de parken. Beleving is een complex systeem van receptoren en waarden. Het bestaat uit inrichting, verwachting, ervaring en persoonlijke opvattingen. Het park weerspiegelt (over het algemeen) de normen en waarden van Woudenberg en de bewoners van de Parklaan. De Moerascipres symboliseert de ouderdom en de eigenheid van het park. Het WOII-monument symboliseert vrijheid en de Reuzenlevensboom symboliseert de verloedering van het park.

Biodiversiteit

In de groene gordel 'De Beaufortpark', Veldschans, Schanspark is verhoging van de biodiversiteit het meest kansrijk langs watergangen. Gemeente Woudenberg en Waterschap Vallei & Eem schrijven beleid over biodiversiteit langs oevers. Vanuit het beleid is het gewenst om de biodiversiteit langs wateren te verhogen en te behouden. Langs oevers kan het aanpassen van de beplanting zorgen voor een toename van de biodiversiteit onder zowel de flora als de fauna.

Referentie

Het park Slotlaantje te Woudenberg heeft te kampen met de (blijkbaar) voor Woudenberg karakteristieke knelpunten: wateroverlast, niet uitdagende/verrassende inrichting en overlast van jongeren. In het park zijn geen (zichtbare) maatregelen genomen om de knelpunten aan te pakken.

Een ander, met het 'De Beaufortpark' vergelijkbaar park, is het park aan de Karel Doormanlaan in Woudenberg. Dit park heeft ook te kampen met wateroverlast, maar jongen lijken hier minder te komen. Voor wandelaars is het park aantrekkelijker dan het 'De Beaufortpark' omdat rond de vijver gelopen kan worden. Doch het overzicht maakt dit weinig verrassend.

Het Spanjaardspark in Zutphen is, vooral in de avonden, druk bezocht wordt door groepen jongeren die rond bankjes hun tijd verdoen. Het hangjongerenprobleem is beslecht door het park voor iedereen af te sluiten na een bepaalde tijd. Handhaving kan op deze manier iedereen die zich in het park bevindt wegsturen. Deze methode gaat Woudenberg te ver en vindt dit een niet wenselijke situatie.

Sociale analyse

De sociale analyse onderzoekt de aspecten rond de gebruikers van het park.

Gebruikersprofielen

Het park wordt gebruikt door: ambtenaren, bruieloftgangers, fietsers, hardlopers, hondenuitlaters, kinderwagen & rolstoelgebruikers, rustzoekers, spelende kinderen (tot 12 jaar), tieners, toeristen en winkelende mensen.

Literatuuronderzoek jongeren

een succesvolle aanpak start met het erkennen van het recht van jongeren op het gebruik van de openbare ruimte en door de wensen van jongeren serieus te nemen. Wanneer onthoudbare situaties ontstaan is het nodig om op zoek te gaan naar een alternatieve locatie voor deze jongeren. Bij die nieuwe hangplek moet iets te doen zijn. Wanneer de afstand tussen de jongeren en de activiteit te groot is zullen ze niet of nauwelijks deelnemen daaraan.

Vragenlijsten

De vragenlijsten zijn uitgerust met een begeleidende brief met uitleg. In de lijst wordt gevraagd naar het huidige gebruik van het park door de gebruiker en naar de toekomstwensen omtrent het park. 62% van de bewoners van de Parklaan hebben gereageerd. 32% van de totaal verstuurde lijsten is terugontvangen. De resultaten zijn verwerkt in diagrammen of los behandeld. Hieruit zijn conclusies getrokken en deze zijn gebruikt bij het maken van een

conceptplan en voor het opstellen van de visie van de bewoners.

Overleg Actieteam Jeugd

Het team bestaat uit verschillende mensen van binnen de gemeente, maar ook van daarbuiten. De individuele krachten worden zo gebundeld in een integrale aanpak van en voor jongeren. In het 'De Beaufortpark' is een integrale aanpak met het Actieteam Jeugd gewenst, omdat één van de gebruikersgroepen in het park de jongeren zijn. Uit het gesprek is duidelijk naar voren gekomen dat de confrontatie tussen jongeren en bewoners altijd vermeden moet worden en nooit geïnitieerd mag worden. Het zou de lopende projecten kunnen verstoren.

Overleg jongerenwerker en jongeren

Het jongerenknelpunt blijkt een langslepend en verhit onderwerp te zijn, waar Actieteam Jeugd klaarblijkelijk geen grip op heeft. Volgens de jongeren wordt de overlast veroorzaakt door een kleine groep die wel vaker onwettige zaken doet. De politie doet niets zonder een 'heterdaadje'. In veel gevallen waarbij dingen vernield worden is drank en drugs in het spel. Wanneer omwonenden woedend naar jongeren reageren, omdat ze geen overlast meer accepteren, volgen er vergeldingsacties door de jongeren. Advies voor Actieteam Jeugd is om afgevaardigden van bewoners en jongeren bij elkaar samen te brengen en wederzijdse onvrede vreedzaam uit te laten spreken aan elkaar.

Afb. 65: Één van de identiteitsdragers van Woudenberg.

Afb. 66: Visie; de contouren zijn gelegd, nu nog de invulling.

Stap 06:

Visie vormen

In de visie staat aangegeven hoe de verschillende partijen staan ten opzichte van de voorgenomen plannen van het project. Naast de wensen van de gemeente, vaak deels blijkend uit de beleidsstukken, spelen ook de wensen van andere partijen een rol. Wanneer er participatie wordt toegepast speelt ook de wens van de participanten een rol. Iedere participant heeft een eigen wens, die door middel van gesprekken (interviews) of bijvoorbeeld een enquête met vragen over toekomstwensen kan worden achterhaald. In de meeste gevallen (bij omvangrijke participatietrajecten) is het handig om deze afzonderlijke wensen te samenvatten tot een collectieve visie. Als er groepen participanten vallen te onderscheiden, dan kunnen de wensen het beste apart worden genoteerd, zodat later de overeenkomsten en verschillen kunnen worden gevonden.

Na het opstellen van alle wensen kan een zogenaamde 'gezamenlijke visie' worden opgesteld, waarin alle wensen overeenstemmen. Dit kan ook wel de conclusie van de visie worden genoemd. Deze visie heeft draagvlak bij alle partijen en wordt gebruikt voor de volgende projectfase: conceptplan maken.

6.1 Wensen van gemeente*

Het 'De Beaufortpark' is een park dat op een mooie locatie is gelegen, aan de achterzijde van het gemeentehuis. Dit prachtige park vormt de achtertuin van het gemeentehuis en draagt bij aan de groene uitstraling van gemeente Woudenberg. Dit prachtige park is een mooie locatie voor jong en oud om te wandelen en elkaar te ontmoeten. Tevens kan dit park gebruikt worden als een mooie wandelroute naar het centrumgebied.

Uitstraling/ sfeer

Het Beaufortpark was ooit een deel van de achtertuin van het voormalige landhuis Laanzicht (±1905) van de familie De Beaufort. In het servituut is bedongen dat de tuin openbaar gebied blijft en voor iedereen toegankelijk blijft. De parkachtige/ tuinitstraling moet behouden blijven en waar mogelijk versterkt worden. Hierdoor is het mogelijk dat de inwoners van gemeente Woudenberg nog lang met plezier gebruik kunnen maken van het park.

Het park moet een open en uitnodigende uitstraling hebben, zodat het er aantrekkelijk uitziet. Dit zal een positief resultaat hebben op het gebruik van het park. Een hoger gebruik levert eveneens een positieve bijdrage aan de uitstraling en sfeer van het park.

De samenhang tussen de parken, centrum en cultuurhuis kunnen het beste worden vergroot, zodat er een prettige wandelroute ontstaat van achterliggende wijken naar het centrum. Nu is dat een beetje hokkerig. Wel moet daarbij, zoals de toekomstvisie 2015 aangeeft, de identiteit en pluriformiteit van de afzonderlijke parken worden gerespecteerd.

* Deze wensen zijn opgesteld na verschillende gesprekken met beleidsambtenaren en het lezen van het groenstructuurplan van gemeente Woudenberg. Daarnaast zijn de voorwaarden die in het servituut worden genoemd leidend voor gemeente Woudenberg.

Gebruikers

Zoals in de alinea over Uitstraling/ sfeer staat beschreven moet het park voor iedereen toegankelijk zijn, voor jong en oud. Gevarieerd gebruik zorgt voor een optimale manier van gebruik.

Recreatieve voorzieningen

De recreatieve mogelijkheden in het park moeten aansluiten bij de wensen van de gebruikers. Hier kan gedacht worden aan wandelen en ontmoeten in het park als twee belangrijke activiteiten. Daarbij moet wel gelet worden op het karakter van het park zoals in de alinea over 'Uitstraling/ sfeer' staat beschreven. Wat betekent dat de tuinitstraling niet verloren mag gaan.

Het 'De Beaufortpark' zal geen speelgelegenheden bieden voor kinderen/ jongeren. Voor deze categorie gebruikers zal in het Beaufortpark geen ruimte zijn. Dergelijke recreatieve voorzieningen zijn op voldoende andere locaties te vinden.

In de toekomst is het weer mogelijk dat er verschillende grotere activiteiten worden georganiseerd in het park. Hierbij kan gedacht worden aan 'Haantjesdag', een tijdelijke kunstroute door de verschillende parken of een podium waarop optredens gegeven kunnen worden door plaatselijke muziekcorpsen en dergelijke.

Meubilair

Al het meubilair in het park moet de uitstraling van het park versterken. Hierbij gelet op de historie van het park. Tevens moet het meubilair goed bruikbaar zijn voor iedereen.

Er dienen zo min mogelijk 'verkeersborden' te worden gebruikt. Volgens het beleid zorgt dit enkel voor ontfraaiing van de buitenruimte wat niet wenselijk wordt geacht. Meer prullenbakken vindt men niet nodig, omdat uit onderzoek is gebleken dat het huidige aantal voldoet.

In de toekomst is het weer mogelijk dat er verschillende grotere activiteiten worden georganiseerd in het park.

Groenvoorziening

De beplanting die in de toekomst aangeplant wordt, zullen worden aangeplant volgens de normen die staan beschreven in het groenstructuurplan (juni 2011). De uitstraling van deze beplanting moet bijdragen aan de beeldkwaliteit en het open en uitnodigende karakter van het park.

De aanwezige beplanting dient niet gebruikt te worden als speelaanleiding. Daar leent dit dorpspark, in de kern van Woudenberg, zich niet voor. Ook zou dit in strijd zijn met het bewust niet aanleggen van de recreatieve voorzieningen voor kinderen.

6.2 Wensen van omwonenden

De belangrijkste bronnen voor deze wensen zijn gesprekken met verschillende omwonenden van het 'De Beaufortpark' en de resultaten die uit de vragenlijst naar voren komen.

Uitstraling/sfeer

Het moet weer de achtertuin van het gemeentehuis worden waar iedereen met plezier gebruik van maakt. Het park moet zijn natuurlijke, rustige en groene uitstraling behouden. Deze drie eigenschappen zijn de belangrijkste kenmerken van het park, waardoor het zo gewaardeerd wordt.

De samenhang met de andere parken is niet zo belangrijk. Als elk park maar zijn eigen kwaliteiten heeft en goed wordt ingericht zodat het prettig is om daar te verblijven.

Gebruikers

Iedereen mag overdag gebruik maken van het park. Veel gebruik van het park houdt het levendig, en levendigheid zorgt over het algemeen voor gezelligheid. 's Avonds is het minder wenselijk dat er veel mensen in het park verblijven, omdat dat een intimiderend effect heeft op de omgeving.

Recreatieve voorzieningen

Het park moet voor meerdere doeleinden gebruikt worden in de toekomst net zoals dat in het verleden gebeurde, een voorbeeld daarvan is de vrijmarkt op Koninginnedag. Daarnaast is het bijvoorbeeld mogelijk om een soort van kunstroute door de verschillende parken aan te leggen langs de doorgaande wandelroute.

Naast dat het park beschikbaar moet zijn voor grotere evenementen is het ook belangrijk dat het park dagelijks gebruikt kan worden. Hiervoor moet er voldoende gelegenheid zijn om te kunnen recreëren in het park. De gewenste vormen van recreatie in dit park zijn wandelen, doorgang en uitzicht. Daarnaast is er een kleine vraag naar actievormen van recreatie voor kleinere kinderen. Andere vormen van actief recreatief gebruik zijn niet wenselijk.

Meubilair

Het meubilair moet goed bruikbaar zijn voor iedereen die in het park komt en daar gebruik van wil maken. Zo moet er genoeg zitgelegenheid zijn voor de ouderen om te zitten. Speelgelegenheid voor kleine kinderen is ook welkom. De uitstraling van dit meubilair zou volledig aan moeten sluiten bij de inrichting van het park. Hierbij wordt gedacht aan de stijl uit de jaren '30.

Groenvoorziening

Het park moet een mooi bloeiend park zijn met veel diversiteit aan beplanting. Diversiteit met name in de orde van verschillende type beplanting (kruiden, heesters, bomen). De beplanting moet bijdragen aan de goede sfeer van het park. De grasvelden mogen niet drassig zijn, zodat ze begaanbaar blijven, voor gebruikers en de onderhoudsdienst. Hogere heesterbeplanting moet er goed verzorgd uitzien en niet de vrije loop krijgen.

6.3 Wensen van expert

Deze wensen zijn opgesteld aan de hand van de kennis van de expert, observatie door de expert, analyse, beleid, en referentieonderzoek uitgevoerd door de expert.

Uitstraling / Sfeer

Het park moet de originele allure behouden van een mooie 'achtertuin' zoals het in de jaren voor de schenking altijd is geweest. Deze allure van het park kan op allerlei fronten versterkt worden en waar mogelijk zal dit dan ook gedaan worden. Hierbij moet gedacht worden aan het creëren van een eenheid in het gebruikte materiaal. Verder moeten alle kwaliteiten benut worden en alle zwakke plekken aangepakt worden om ze te versterken. Het betrekken van het gemeentehuis bij het park is onderdeel van de parkallure.

De samenhang met de andere parken is belangrijk. Dit betekent niet dat de drie parken allemaal dezelfde uitstraling moeten krijgen. Bij voorkeur houdt ieder park zijn eigen identiteit. Ondanks deze verschillen in identiteit moet het mogelijk zijn om deze parken onderling aan elkaar te verbinden.

Gebruikers

Openbare parken zijn er voor bedoeld om door iedereen gebruikt te worden. Hierbij zullen geen specifieke groepen aangetrokken of geweerd worden. Uiteraard zullen er gebruikersgroepen zijn die geen gebruik zullen maken van het park, omdat de voorzieningen voor hen niet aanwezig zijn.

De doelgroepen die we voor ogen hebben zijn de mensen die daar komen om elkaar te ontmoeten, te genieten van de groene en rustige omgeving of om een wandelingetje te maken. Het zou prachtig zijn wanneer gebruikers elkaar afwisselen. Hierdoor zijn er constant mensen in het park wat zorgt voor een continuïteit in het gebruik. Een continu gebruik door diverse mensen wijst op een sociaal veilige omgeving.

Recreatieve voorzieningen

Mogelijkheid voor iedereen om in het park te verblijven en te recreëren. Vanwege het bewaren van de rust worden er geen speelgelegenheden voor kinderen aangelegd. Daarnaast is het de bedoeling dat het mogelijk is om elkaar op een fijne manier te kunnen ontmoeten in het park.

Naast de voorzieningen voor dagelijks gebruik van het park, zou het ook weer mogelijk moeten zijn om het park te gebruiken bij grotere evenementen. Bij voorkeur heeft een dergelijk evenement een relatie met het centrum.

Meubilair

Ook het meubilair moet bijdragen aan de uitstraling van het park zoals beschreven staat bij 'Uitstraling/ sfeer'. Banken, prullenbakken en lantaarnpalen moeten passen bij de stijl van het park. Het passen bij de uitstraling van het park is niet voldoende, het is ook van belang dat dit meubilair er netjes bij staat en goed bruikbaar is.

Groenvoorziening

Beplanting met historische waarde moet zoveel mogelijk blijven bestaan en waar nodig en mogelijk in ere hersteld worden.

Bij nieuwe aanplant gaat de voorkeur uit naar beplanting die bij de stijl van het park past. De groenvoorziening heeft een groot aandeel in de uitstraling van het park, daarom is het belangrijk dat het ook jaar rond interessant is om naar te kijken. Daarbij met name lettend op vorm, textuur en kleurgebruik.

6.4 Wensen van jongeren

De jongeren die in het park rondhangen, willen graag een plek hebben waar ze elkaar kunnen ontmoeten, waar niemand de jongeren aanspreekt op hun gedrag. Liefst willen ze dat tot onbepaalde tijd kunnen doen, maar in ieder geval tot 23:00 uur.

Uitstraling/ sfeer

Het uiterlijk van het park doet er niet zo veel toe, maar het moet geen kale vlakte zijn. Zolang er een gezellig hoekje is, uit het zicht is het in orde.

Gebruikers

Andere gebruikers zijn niet gewenst. Wanneer de jongeren rondhangen is aanwezigheid van politie, omwonenden of andere personen die toezicht houden ongewenst.

Recreatieve voorzieningen

Ze zien liever niet te veel voorzieningen vestigen in het park. Ze zoeken een plek met minder toezicht, waar ze hun eigen gang kunnen gaan. Het toevoegen van voorzieningen verhoogd het toezicht in het park. Voorzieningen die in de avond niet gebruikt worden, worden 'bewaakt' door de omwonenden, wat zo evengoed zorgt voor een verhoogde controle.

**Het park is voor iedereen
altijd toegankelijk.**

Meubilair

Een paar bankjes of zitelementen in de buurt van elkaar zijn voldoende om de jongeren tevreden te houden. De jongeren willen graag in alle weersomstandigheden buiten kunnen rondhangen zonder dat ze daar last van hebben. Zo zien ze het liefst dat de banken overdekt worden gemaakt, vrij van wind en regen. Als optie stellen ze een klein gebouwtje te plaatsen met een blinde muur aan de kant waar volwassenen toezicht kunnen houden. Een keet zien ze als alternatief.

Groenvoorziening

De groenvoorziening staat vooral ten dienste van de jongeren. Ze moeten het zicht tot de jongeren blokkeren en zo een verholde situatie scheppen, waarin jongeren ongestoord hun gang kunnen gaan.

6.5 Gezamenlijke visie

Deze visie is een samenvatting/ samenvoeging van de verschillende wensen van Gemeente Woudenberg, omwonenden, de expert en jongeren. Hierin worden de conclusies gemaakt en daar wordt het conceptplan op gebaseerd (naast de rest onderzoek, natuurlijk). Deze gezamenlijke visie is opgesteld om te passen binnen de eerder (in stap 5.1) geformuleerde kaders. De visie ondersteunt het projectdoel.

Uitstraling/sfeer

Moet passen bij de historische uitstraling. Open en toegankelijk. Zichtbaar vanaf de weg. Het originele karakter en allure van het park moet bewaard en versterkt worden. De drie parken moeten allemaal hun eigen kwaliteiten behouden, ook als ze meer samenhang krijgen.

Gebruikers

Het park is voor iedereen altijd toegankelijk. Gebruikers moeten geen overlast aan elkaar veroorzaken. Een park voor iedereen zal gedeeld moet worden. Het kan zijn dat niet elk park geschikt is voor iedere gebruiker. In het geval dat het park ongeschikt is, zijn er andere parken binnen de gemeente die dat wel zijn.

Recreatieve voorzieningen

Er komen niet te veel voorzieningen. Het 'De Beaufortpark' is te klein voor veel voorzieningen, niet alleen het daadwerkelijke oppervlak is een knelpunt, maar ook de capaciteit bezoekers. Veel voorzieningen trekt extra gebruikers wat ten koste zal gaan van de rust in het park terwijl dit een sterk punt was. Ook valt te verwachten dat het toevoegen van vele voorzieningen afbreuk zal doen aan de allure van het park.

Meubilair

Banken moeten voor iedereen bruikbaar zijn en in zodanige hoeveelheid zodat er doorgaans voor vrijwel iedereen een plek vrij is. De uitstraling van het meubilair moet aansluiten bij de uitstraling van het park. Banken moeten het liefst in groepen bij elkaar staan zodat het mogelijk wordt dat men kan samenkomen en een gezellig praatje kan houden.

Groenvoorzieningen

Het groen in het park is sterk bepalend voor de uitstraling van het park. De beplanting moet bijdragen aan de beeldkwaliteit en het open en uitnodigende karakter van het park. Belangrijk voor bewoners is dat er diversiteit is en sierwaarde die in harmonie met elkaar staan. De expert voegt daaraan toe dat de beplanting jaar rond aantrekkelijk moet zijn.

Afb. 67: Het eerste concept voor de drie parken.

Stap 07:

Conceptplan
maken

Het conceptplan moet volgens 'Project for Public Spaces' een beeldend plan zijn, waarin een mogelijke oplossing wordt weergegeven voor de eerder geformuleerde knelpunten. Dit conceptplan moet worden vergezeld door beeldend materiaal, zoals sfeerbeelden, referentiefoto's of schetsen.

Als onderdeel van een participatietraject is het soms mogelijk om samen met een werkgroep het conceptplan te maken. De personen in de werkgroep bestaan dan uit vertegenwoordigers van doelgroepen, bijvoorbeeld ouderen, jongeren of kunstenaars. In gevallen dat het maken van het conceptplan met een werkgroep niet mogelijk of wenselijk is, is het van essentieel belang om zoveel mogelijk van de wensen van de participanten te behartigen en terug te laten komen in het concept. Hierdoor zullen mensen zich gehoord voelen en wordt er gezorgd voor een prettige woonomgeving waar de meeste participanten tevreden mee zijn en eventueel zorg voor willen dragen.

In alle gevallen, maar vooral wanneer wensen niet verwerkt kunnen worden, moeten er argumenten worden gegeven voor het weglaten of (deels) verwerken van wensen en onderdelen in het concept.

7.1 Conceptplan 'De Beaufortpark', Woudenberg

Bij het ontwerp is naar een integrale oplossing gekeken, om het park zo goed mogelijk in de tijd weg te zetten. Niet alleen de bekende, al eerder geformuleerde knelpunten zijn onder de loep genomen, maar ook alle kansen en sterke punten. De analyse van deze aspecten in combinatie met al de geldende regels en opgelegde kaders zijn toegepast bij het maken van een advies in de vorm van een ontwerp. Alle adviezen zijn met respect voor de historie, maar met aandacht voor de hedendaagse behoeften.

Het ontwerp bestaat uit de volgende twaalf oplossingen van de knelpunten, die geformuleerd zijn door de opdrachtgever en voortkomen uit eigen analyse: waterknelpunt, jongerenknelpunt, verouderd meubilair, gevaarlijke sloot, verrommeling park, matige belevingswaarde, aantrekkelijkheid van het park, verbintenis van het gemeentehuis met het park, duurzaamheid van het park, beperkte natuurwaarde/ biodiversiteit, veiligheid op de kruispunten en samenhang van het park en haar omgeving.

Afb. 68: Beschadigde gazons door drassigheid.

7.2 Waterknelpunt

Omschrijving

Het waterknelpunt kenmerkt zich door de opeenhoping van regen- en grondwater aan de oppervlakte van het park. Vooral in de nattere perioden in het jaar zijn de gazons drassige poelen, waar eenden in zwemmen. De halfverharde paden in het park laten klei uit de ondergrond door, waardoor de mijnsplitpaden blubberig, glad en slecht begaanbaar zijn. Voor parkbezoekers is dit geen prettig wandelpad.

Voor het beheer aan de gazons geeft het waterknelpunt moeilijkheden. De maaimachine komt vaak vast te zitten in de natte gazons, met als gevolg dat de gazons beschadigd raken. Door het maaien van nat gras ontstaan niet gewenste kluiten gras die het park ontsieren. De beheerder kan zijn taak niet goed uitvoeren op deze manier.

Het waterknelpunt heeft in het verleden (er mede) voor gezorgd dat activiteiten die normaal altijd in het park worden gehouden, zoals vrijmarkt op Koninginnedag of Haantjesdag niet meer gehouden kunnen worden, vanwege het wassende water.

Advies ter vermindering van het probleem

De oplossingen voor die voor dit probleem worden aangedragen zijn wadi's en verhoogde wandelpaden, die een bol profiel kennen. Een wadi is een soort droge sloot, gebruikt als bufferzone voor het infiltreren en afvoeren van regenwater. Bij hoge grondwaterstanden kan ook grondwater worden afgevoerd naar oppervlaktewater. In drogere tijden staat de wadi droog. Het creëren van zulke tijdelijke bufferzones zorgt voor het gecontroleerd opvangen van overtollig water. Door de vertraagde afvoer zal het regenwater gedeeltelijk plaatselijk worden geborgen. Voordeel van plaatselijke berging is dat er minder druk wordt gelegd op het watersysteem op grotere schaal.

Afb. 69: Een wadi vangt overtollig water op.

Drainage kan dit probleem niet vervangen, omdat het niet gericht is op het tijdelijk bergen van water, maar alleen de afvoer van water boven ondoorlaatbare grondlagen. Een ander voordeel van een wadi is dat water bovengronds wordt geborgen en afgevoerd. Dit verhoogd de belevingswaarde van het water voor parkbezoekers. Verder kan de afvoer gemakkelijk schoon worden gehouden en worden gecontroleerd op functioneren. Het vergemakkelijkt dus het beheer, zodat beheerkosten lager zullen zijn dan het blijven garanderen van het functioneren van drainage op langere termijn. De aanschaf- en aanlegkosten van wadi's zijn lager dan die van drainage. Vanuit de

Afb. 70: Oude foto van een wadi in het De Beaufortpark.

visie is het belangrijk gesteld om zo veel mogelijk historisch verantwoorde oplossingen te adviseren; wadi's zijn eerder gebruikt in de historie van het park, waardoor de wadi een meer historisch verantwoorde oplossing is voor het waterknelpunt dan drainage.

Hogere gelegen paden zijn een goede maatregel naast de wadi's. Hoger gelegen paden zullen droger zijn dan de laaggelegen paden. Ze hebben vooral effect op het regenwater, maar ook op het grondwater als zij het met mindere mate. Het bolle profiel zal de snelle afvoer van het regenwater op de paden naar het naastgelegen gazon ondersteunen.

Door de hogere ligging van de paden ten opzichte van het gazon zal het water niet terug op de paden stromen. Het doet enigszins denken aan de dijkjes met wegen zoals de Maarsbergsche weg aan de westzijde van het park, die vroeger veelvuldig voorkwamen. Ook in het park werd vroeger gebruik gemaakt van paden met bolle profielen.

Afb. 71: Jongeren met joints en fietsen in het park.

7.3 Jongerenknelpunt

Omschrijving

Het jongerenknelpunt wordt door groot deel van de omwonenden van het park gezien als een vervelend knelpunt. Het jongerenprobleem bestaat vooral uit geluidsoverlast en overlast van afval die de jeugd achterlaat. De aanwezigheid van grote groepen zorgt voor een onveilig gevoel bij bewoners. Door meerdere gevallen van vernieling vrezen bewoners voor hun eigendommen. Vooral in het weekeinde en laat op de avond komen jongeren samen en vormen groepen van vijf tot dertig personen. Daarbij nemen ze zelfmeegebrachte drank, drugs en etenswaren mee. Een grote hoeveelheid van de verpakkingsmaterialen van de meegebrachte waren belanden buiten de prullenbak, door het park verspreidt. Ook de vijver met ecologische waarde wordt hierbij niet gespaard.

Advies ter vermindering van het probleem

Ter vermindering van de problemen wordt eerst geadviseerd om de dialoog met de jongeren te blijven aangaan. Hierbij is het verstandig om onderlinge afspraken te maken met veldwerkers zoals jongerenwerkers, wijkagent en bijzonder opsporingsambtenaar. Iedereen dient op één lijn te zitten. Hierbij zou centraal moeten staan dat niet 'met de vinger wordt gewezen', maar dat men in deze maatschappij rekening met elkaar moet houden en dat respect kan worden verkregen van bewoners door zelf respect te tonen. Concreet betekent dat: 's avonds een toontje lager en afval in de prullenbak.

Vanuit het beheer wordt geadviseerd om de onderste takken van de Reuzenlebensboom, die gebruikt wordt als bank, af te snoeien. De takken liggen op de grond of hangen daar vlak boven. Het aandeel groen aan de takken is beperkt en de takken doen afbreuk aan de conische kroonvorm van de boom. Vanwege halfopen gedeelte aan een zijde van de boom ontstaat een onevenwichtig beeld. De aanwezigheid van de takken zijn eerder een voorbeeld van achtergebleven boomsnoei, wat het park ontsiert.

De Reuzenlevensboom is aangewezen als monumentale boom en zal daarom met zorg behandeld moeten worden. Het zagen van de dikke takken hoeft geen schade aan de boom te geven indien de wond behandeld wordt met wondafdekmiddel. Dat voorkomt het binnendringen van schimmels en bacteriën en stopt het bloeden. De boom zal uiteindelijk zelf de wond sluiten. Met het afsnoeien komt de conische kroonvorm weer terug. Daarnaast kunnen de jongeren niet meer zitten in de boom en kunnen kinderen niet meer klimmen in de boom, wat als ongewenst wordt beschouwd in een historisch dorpspark.

Een ander advies vanuit beheer, opgenomen in het ontwerp, is het kiezen van een strategische plaats voor vuilnisbakken en banken. Het plaatsen van te veel prullenbakken zorgt voor een verstoord beeld, net als een woud aan borden dat doet. Om optimaal gebruik te laten maken van een prullenbak moet het op een plaats staan waar het afval ontstaat. Men moet zo min mogelijk hoeven lopen alvorens het kwijt te kunnen.

Om een grotere hoeveelheid afval aan te kunnen dan nu het geval is zullen prullenbakken met een grotere inhoud worden geplaatst. Op deze manier hoeven er niet meer bakken te worden gelegeerd dan nu het geval is. De opening van de nieuwe bakken moet zo zijn ontworpen dat jongeren vanaf de zitbank hun afval erin kunnen werpen, zonder te hoeven opstaan. Op deze manier kan bijgedragen worden aan het vergroten van de kans dat jongeren afval in de bakken gooien, in plaats van op de grond.

7.4 Verouderd meubilair

Omschrijving

Het huidige meubilair is nog bruikbaar, maar past niet met zijn sobere jaren '60 uiterlijk niet in de stijl van het park. Het park stamt uit de beginjaren van 1900, waardoor de banken gezien kunnen worden als een storend element bij de revitalisering van het park.

Advies ter vermindering van het probleem

De zitmeubels hebben hun dienst bewezen voor ruim vijftig jaar. Vijftig jaren dat het meubilair niet aansloot bij de stijl van het gemeentehuis. Voortaan zullen de zitmeubels in de stijl zijn van de bouw van het gemeentehuis (jaren '30 – '40). Vuilnisbakken en lantaarnpalen kunnen het beste in dezelfde stijl worden vormgegeven.

Afb. 72: Verouderd meubilair.

Afb. 73: Mogelijke nieuwe bank.

7.5 Gevaarlijke sloot

Omschrijving

De gevaarlijke sloot is een klein overblijfsel van een lange sloot die ooit was. Op de sloot sluiten verschillende duikers aan, waardoor het stuk bespaard is gebleven.

De sloot vormt door zijn steile hellingen een gevaar voor kleine kinderen. Om deze gevaarlijke situatie te beslechten zijn struiken langs de sloot geplant.

Advies ter vermindering van het probleem

De sloot kan het beste worden gedempt. Hierdoor valt een reconstructie te maken van het naastgelegen kruispunt met de Schans. Het dempen van de sloot heeft geen bijkomende nadelen, omdat het niet zozeer voor afwatering bedoeld is, maar meer als kruispunt voor alle duikers. Dit kruispunt kan ook ondergronds worden geregeld.

Afb. 74: Gevaarlijke sloot.

7.6 Verrommeling park

Omschrijving

Bomen groeien in het park overal en nergens. Terwijl het park steeds weer verandert qua grootte, blijft een gedeelte van de inhoud steeds hetzelfde. Door de tijd zijn er steeds kleine toevoegingen geweest in de vorm van nieuwe struiken en bomen. De wijze van aanplant roept vragen op: waarom deze standplaats, waarom deze soort, waarom zo dicht op de andere boom, waarom niet groepsgewijs? Het park dreigt een allegaartje te worden van tuinstijlen. Volgens de conventies van beleving worden onverwachte zaken minder snel gewaardeerd. Zo zou een rommelig park niet bijdragen aan een prettige beleving.

Advies ter vermindering van het probleem

Het advies om verrommeling tegen te gaan is het werken met maximaal twee tuinstijlen die herkenbaar zijn in het park door parkbezoekers. De belangrijkste tuinstijl, die dit park heeft is de Engelse landschapsstijl. Daarnaast speelt de Romantische tuin een rol.

Elke stijl heeft eigen karakteristieken. Zo heeft de Engelse landschapsstijl als belangrijkste kenmerken slingerende paden, doorzichten naar, soms nutteloze, objecten zoals beelden, fontein en folies (nep bouwwerkjes). Verder zijn er meerdere zichtassen, welke meestal geen lanen zijn, maar doorkijkjes langs clumbs (kleine boomgroepen). Belangrijk hierbij is de compositie, waarbij elke doorkijk voor de wandelaar een soort 'schilderijtje' vormt. Men kan nooit alles in één keer overzien: spanning en verrassing zijn kernbegrippen.

De Romantische tuin kenmerkt zich door het gebruik van veel bloemen en zitplekken waarvandaan men bijna op sprookjesachtige wijze kunt genieten van de tuin. Beleving is daarbij heel belangrijk: geuren van rozen, prachtig uitzicht over waterpartijen met waterlelies en het geluid van kwetterende vogels die een nestje aan het bouwen zijn.

Als deze twee stijlen gecombineerd zouden worden met de Engelse landschapsstijl als uitgangspunt, dan zou het park voortaan gekenmerkt worden door zijn verrassende slingerende paden, begeleidt door clumbs en heesterpartijen met blad- of bloemkleur, doorzichten naar speciale objecten (fontein en beeld) en ontstaat connectie met het gemeentehuis door gebruik van zichtassen door een schilderachtig "landschap" heen. Men kan uitrusten op de jaren '30 – '40 banken (zie alinea 'verouderd meubilair') met uitzicht over de romantische vijver met roze waterlelies terwijl men geniet van de rust en de heerlijke geur van bloemen en misschien zelfs wel bomen.

7.7 Matige belevingswaarde

Omschrijving

Dit probleem hangt sterk samen met de verrommeling van het park. De binding met de daadwerkelijke inrichting is groter wanneer men meer zintuigen het park kan waarnemen. Men moet in aanraking komen met het park en al haar (positieve en interessante) facetten. Om te kunnen waarderen wat men beleeft moet genoeg informatie beschikbaar worden gesteld voor de parkbezoeker. Nu is niet duidelijk wat er allemaal te beleven is in het park, door gebrek aan informatie en confrontatie.

Advies ter vermindering van het probleem

Beleven gaat nooit los van waarderen. Om iets te kunnen waarderen moet het deels herkenbaar zijn voor ons, als mens zijnde. Het moet aan je verwachting voldoen. Het tegengaan van verrommeling draagt bij aan het verhogen van de belevingswaarde.

De belevingswaarde kan worden verhoogd door de beleefbaarheid, de mogelijkheid om al je zintuigen te gebruiken om je omgeving te waarderen, te vergroten. Dat kan bijvoorbeeld door het zichtbaar maken van objecten of processen. Er moet gedacht worden aan het toevoegen van bloemen, herfstkleur, geuren, maar ook aan het versterken van de ecologiewaarden rond en in de vijver. Het zichtbaar maken van processen als de levenscyclus (seizoenen), maar ook waterafvoer, doormiddel van wadi's.

Water wordt heel anders beleefd vanaf de kant dan vanuit een boot. Zo kan een steiger bijdragen aan het vergroten van de beleving van de vijver. De steiger is daarnaast ook functioneel, doordat het gebruikt kan worden om daar vanaf te kijken naar vissen en ander waterleven, maar men kan ook proberen het te vangen met hengel of schepnet. In de winter kan de steiger een fijne plaats zijn om tijdens het schaatsen even uit te rusten en verkomt het dat de oever wordt gebruikt als uitstap naar de koek en zopie, waardoor

de mogelijkheid bestaat dat de oever en de vegetatie beschadigd raken.

Informatievoorziening is een belangrijke stap om meer begrip en kennis op te doen over de omgeving. Een simpel informatiebord met achtergronden en weetjes over het 'De Beaufortpark' kan bijvoorbeeld respect doen opbrengen voor het park. Hiertoe behoren ook kleine bordjes bij beelden en bij speciale bomen als de Beatrixboom en Amaliaboom. Als men haar omgeving leert begrijpen leert men het ook waarderen op een positieve manier.

Afb. 75: Toevoegen van meer kleur in het park.

7.8 Aantrekkelijkheid van het park

Omschrijving

Men kan het bijna het hele park overzien in één keer, hierdoor is alle verrassing weg en is het park saai. Zitplekken staan ver uit elkaar, waardoor er geen gezellig zithoekje is. In het park wordt zeer spaarzaam gebruikt van kleuren, zowel in de grijze als de groene materialen is weinig kleur aangebracht. Elk seizoen zou een kleurenspeel kunnen zijn.

Advies ter vermindering van het probleem

Door strategische plaatsing van heesters en bomen kunnen doorzichten worden gecreëerd en overzicht worden vermeden. Dit maakt verrassing in het park. De beplanting zal bewust worden gekozen. Zo kan een beeld worden gemaakt waarbij in seizoen een ander scala aan kleuren valt waar te nemen. Hierbij kan men denken aan voorjaarsbloei en herfstkleuren. Al deze pracht kan worden bewonderd vanaf de gezellige zithoekjes. De zithoekjes zijn strategisch geplaatst in het park. Vanaf de zitplekken is uitzicht door een schilderachtig landschap naar een speciaal object, zoals een fontein of standbeeld. Er is een zitplaats in de buurt van de huidige zitplaats bij de fontein. Deze zitplaats is speciaal gesitueerd in de zichtas vanaf en naar het cultuurhuis. Zo ontstaat er interactie tussen het park en het cultuurhuis. Cultuurhuisbezoekers kunnen zien dat er in het park ook 'iets gezelligs' gaande is.

7.9 Verbintenis van het gemeentehuis met het park

Omschrijving

Rond het gemeentehuis, met name aan de achterzijde, staan hoog uitgegroeide struiken. De struiken vormen een dichte barrière die het zicht vanuit het gemeentehuis naar buiten blokkeert. Vanaf de tweede verdieping kan hier voor een deel nog overheen worden gekeken, maar dan stuit men al snel op een eikengroep die het park in tweeën deelt. Vanuit het park is bijna geen verbintenis met het gemeentehuis doordat het visueel niet opvalt in het park. Daarnaast heeft de gemeente een achteruitgang die ze vrijwel niet gebruikt.

Advies ter vermindering van het probleem

De beplanting verwijderen, op enkele bomen na, zodat er weer zicht op het gemeentehuis is vanuit het park. Vanuit het gemeentehuis komt er zichtlijn over de vijver met waterlelies naar de fontein. Vanaf het wandelpad is er zicht op het gebouw. Aan de achterzijde van het gebouw kan door middel van een terras voor ambtenaren een nieuw gebruik van het park worden geïntroduceerd, namelijk een aangename zitplaats voor ambtenaren om in het zonnetje te genieten van de lunch. Het terras zorgt voor meer samenhang van het gemeentehuis met het park: de achtertuin van de gemeente.

7.10 Duurzaamheid van het park

Omschrijving

Het staatmeubilair is duurzaam, maar de beplanting zeker niet. Bij de aanplant van de bomen en vele struiken is over het algemeen geen rekening gehouden met de grootte van de planten. Duurzaamheid van de beplanting wil zeggen dat de beplanting tot wasdom moet kunnen groeien om de plaats van aanplant. Dat kan niet, omdat bomen misvormt groeien doordat hun kroon in elkaar groeien en schaduw wordt geworpen om kleinere recenter aangeplante bomen.

Advies ter vermindering van het probleem

Het nieuwe meubilair dient van duurzame materialen gemaakt te worden. (Daaronder wordt verstaan dat het lang mee moet gaan.) Beplantingen moeten lang vitaal kunnen blijven en moeten dus aangepast zijn aan de fysische omstandigheden van het park.

Daarnaast moet de beplanting tot wasdom kunnen groeien om de plaats van aanplant, dus moet rekening worden gehouden met de omvang van de beplanting en in het bijzonder de kroon van bomen. Voor struiken geldt dat gekozen kan worden voor arbeidsextensieve soorten, die toch de gewenste sierwaarde te bieden hebben.

7.11 Beperkte natuurwaarde/ biodiversiteit

Omschrijving

Het park kent weinig natuurwaarde. Dat is helemaal niet erg, maar het is altijd goed milieubewust bezig te zijn nu het zo een hot item is. De meeste kansen bevinden zich bij de vijver, om precies te zijn langs de oever en in de vijver.

Advies ter vermindering van het probleem

De beschoeiing van de vijver kan worden verwijderd waardoor er een halfnatuurlijke oever kan worden gecreëerd. De oever biedt ruimte aan allerlei oevervegetatie. Meer diversiteit in oevervegetatie zorgt voor meer biodiversiteit. Door zorgvuldige soortkeuze zal de oever een geschiktere leefomgeving zijn voor meer soorten fauna, vooral libellen. Doordat de oever minder steil is, is het voor mensen die in het water zijn belandt, zoals spelende kinderen, eenvoudiger om het water te verlaten. Meer afwisseling in beplanting in en aan het water zorgt ook voor een aantrekkelijker beeld voor de parkbezoeker.

Afb. 76: Natuurlijke oever.

7.12 Veiligheid op de kruispunten

Omschrijving

Het kruispunt Parklaan-Schans is een knelpunt bij het 'De Beaufortpark'. De veiligheid voor voetgangers en fietsers is mogelijk in het geding door de vele automobielen op de weg. De automobilisten die rijden snel via de noordelijke Parklaan naar de parkeerplaats naast het (toekomstige) cultuurhuis. Bij het verlaten van de parkeerplaats is er zeer weinig overzicht op de fietsers die vanaf De Nieuwe Poort komen.

Advies ter vermindering van het probleem

De bosschages ter hoogte van de uitrit van de parkeerplaats worden verwijderd. Daarnaast wordt de noordelijke Parklaan enkele meters verlegd naar het noorden, op de plaats van de voormalige sloot. De bocht vanaf de parkeerplaats is hierdoor minder scherp en overzichtelijker. De veiligheid ten aanzien van de fietsers wordt hiermee vergroot. De noordelijke Parklaan krijgt bij de aansluiting met de Schans een inritconstructie. Dit vertraagt het verkeer bij het inrijden van de noordelijke Parklaan en geeft een duidelijk signaal dat men een nevenstraat betreedt, waar men rustig moet rijden. De aansluiting van het voetpad in het 'De Beaufortpark' en langs de Schans is niet in orde. Voetgangers moeten de toch al drukke kruising schuin oversteken. In het voorstel wordt uitgegaan van een rechte oversteek voor voetgangers. Om de rust en veiligheid aan de zuidkant van de Schans te waarborgen zal de straat voortaan geen onderdeel meer zijn van de hoofdroute, maar een zijstraat met eenrichtingsverkeer van west naar oost. Door de straat autoluw te maken zullen vooral aanwonenden de straat gebruiken, waardoor de straat aangenamer en vriendelijker wordt voor fietsers en voetgangers.

7.13 Samenhang van het park en haar omgeving

Omschrijving

De samenhang wordt verminderd door verschillende zaken. Zo hebben de naastgelegen parken allemaal hun eigen karakter en uiterlijk, waardoor gezien de beleving de parken als afzonderlijke 'dingen' worden beschouwd. Door de vele bomen langs de schans is er geen zichtbare verbinding tussen de parken. Daarnaast is er ook geen fysieke verbinding tussen de parken en zijn er geen ruimtelijke elementen, zoals randen die verbindend werken. De verbinding met het centrum als bezoeker eigenlijk niet te leggen. De dorpsstraat ligt twee huizenblokken van het park verwijderd, zonder een doorsteek naar het park, ook de huizen aan de Dorpsstraat zijn met de achterzijde gekeerd naar het park. De connectie met het cultuurhuis wordt verhinderd door slechte doorgang vanaf het terrein naar het park en door de visuele barrière van hoge bosbeplanting. Tussen het cultuurhuis en het park ligt een onaantrekkelijke parkeerplaats.

Advies ter vermindering van het probleem

De samenhang kan worden vergroot door een zichtbare verbinding te leggen tussen de parken. De zichtbare verbinding kan worden gemaakt door een doorkijk tussen bomen vrij te houden van en naar de schans. Verder wordt er een fysieke verbinding aangelegd in de vorm van een wandelpad. Dit wandelpad zal een doorlopende route zijn door de drie parken heen. Het wandelpad kan voor het beste resultaat worden uitgevoerd in één materialisering. Het wandelpad wordt voor een groot deel begeleidt met het ruimtelijk element rand. De rand wordt uitgevoerd als eikenlaan. De Zomereiken zijn een historisch verantwoorde keuze, gezien de hakhoutwallen voor 1905 altijd aanwezig zijn geweest op deze plaats. De bomenlaan geeft context aan het pad en zal het gebruik bevorderen.

In de smalle straat de Schans wordt het knelpunt overwonnen door de innovatieve oplossing van het beperken van de rijrichtingen naar één rijrichting, enkel naar het oosten. Hierdoor wordt het mogelijk het wegprofiel te verkleinen. Hierdoor komt groen in de plaats van grijs. Aan de waterzijde van de straat is het dan mogelijk een wandelpad te creëren dat een doorlopende route vormt tussen het Schanspark en het 'De Beaufortpark'. Ook de historische entree tot de schans, park de Veldschans komt hierin aantrekkelijk te liggen.

Afb. 77: Doorlopend wandelpad.

Afb. 78: Visuele relatie.

Afb. 79: Aan eengesloten bomenrij.

De wandelroute is een aantrekkelijke route doordat de straat rustiger wordt door het invoeren van eenrichtingsverkeer, vooral in combinatie met de inritconstructie.

Om de breedte van de straat te benadrukken kunnen de parkeergelegenheden aan de Schans, tussen Parklaan en Willem de Zwijgerlaan worden gecombineerd met het trottoir. Hierbij hoeven geen parkeerplaatsen (in aantal) verloren te gaan. De connectie met het cultuurhuis gaat tot stand komen door de hoge bosbeplanting (met bovendien weinig sierwaarde) ter hoogte van de parkeerplaats

Afb. 80: Combineren van trottoir met parkeervakken.

geheel te verwijderen. Dit om twee redenen: het continueren van de bomenlaan garanderen en het aanleggen van een relatie met het cultuurhuis. De zichtas vanaf het cultuurhuis zal vallen op de zitplaats in het park nabij de fontein, zodat bezoekers zien dat cultuur ook in het park aanwezig is, wat uitnodigt een kijkje te gaan nemen in het park en visa versa. In het verlengde van de achteringang van het cultuurhuis (aan de parkeerplaats) zal een voetpad zorgen voor de fysieke verbinding. De verbinding ligt dus in de zichtas.

Naast het oplossen van de knelpunten zijn de, zoals in stap 04 beschreven, sterke kanten en kansen niet vergeten. Alle sterke punten zijn behouden en waar mogelijk uitgebreid. Zo is de rustige en groene uitstraling van het 'De Beaufortpark' behouden en uitgebreid tot de andere parken. Op deze manier is de potentie van een groene zone gebruikt. Naast het creëren van een groene zone is er ook gewerkt aan het realiseren van groene structuurdragers, namelijk het terugbrengen van de eikenlaan langs het noordelijk gedeelte van de parklaan.

De mogelijkheid voor het creëren van meer natuurwaarde langs de oevers van de vijver in het 'De Beaufortpark' is verwezenlijkt. Dit is gedaan door het aanleggen van een natuurlijke oever waarop een grotere diversiteit aan beplanting wordt toegepast.

De unieke uitstraling van het park is behouden en waar mogelijk zijn de kenmerkende karakter eigenschappen beter zichtbaar gemaakt. Zo is de relatie tussen het park en het gemeentehuis versterkt door het gemeentehuis weer zichtbaar te maken.

Wanneer het waterknelpunt opgelost is kan de goede ligging van het park ook weer benut worden voor het organiseren van evenementen, zoals in het verleden ook gebruikelijk was. Naast dat de grasvelden weer droog genoeg zullen zijn voor evenementen is er ook een relatie gelegd tussen het park en het cultuurhuis. De verwachting is dat door deze relatie er vanuit het cultuurhuis eerder gebruik gemaakt zal worden van het 'De Beaufortpark'.

Afb. 81: Veelbesproken onderwerp op de bewonersavond.

Stap 08:

Terugkoppeling
van de
raadpleging
en presentatie
visueel
conceptplan

In de stappen hiervoor zijn gegevens verzameld die meer inzicht moeten verschaffen over de uitstraling en het gebruik van een specifieke plek in de openbare buitenruimte. Naast het verzamelen van gegevens is er bij stap 07 een conceptplan gemaakt voor de desbetreffende locatie.

Om als gemeente transparant te zijn in het werk, kan het verstandig zijn om regelmatig informatie terug te koppelen naar de betrokken actoren. Bij het terugkoppelen van deze informatie wordt gebruik gemaakt van de keuzes die gemaakt zijn in stap 03 (het bepalen en plannen van het participatietraject). Bij deze stap is, als het goed is, vastgelegd op welke manier de actoren benaderd zullen worden. De mogelijkheid bestaat dat er tijdens het gehele participatietraject wijzigingen plaats hebben gevonden waardoor er misschien moet worden afgeweken van eerder gemaakte beslissingen. Daarom is het goed om ook hier nog eens goed te bekijken of de werkwijze die bij stap 03 is vastgesteld nog steeds toegepast kan worden.

Actoren die betrokken worden bij het proces hebben er behoefte aan om tussentijds op de hoogte gesteld te worden van de ontwikkelingen. Om een

goed resultaat te behalen is het niet mogelijk om alle actoren op dezelfde manier te benaderen. Daarom is het goed om na te denken over de wijze waarop actoren worden benaderd. De manier die gekozen wordt hangt sterk af van de interactie die de gemeente wil hebben met deze groep actoren.

8.1 Terugkoppelen van conceptplan

Informatie verzamelen is bij gemeente Woudenberg op verschillende manieren gebeurd. Het verzamelen informatie is onder andere gebeurd door het maken van een omgevingsanalyse en het uitzetten van een vragenlijst. Bij stap 05 is uitgebreid omschreven wat er allemaal precies is gedaan. Bij het verzamelen van deze informatie is aangegeven dat de resultaten, die voortkomen uit de vragenlijst, te zijner tijd teruggekoppeld zouden worden.

Voordat daadwerkelijk deze stap is gemaakt is nog eens bekeken of het nuttig/ waardevol is om de actoren op de eerder vastgelegde wijze te benaderen. Tijdens het proces hebben er geen grote veranderingen plaats gevonden die van invloed waren op het participatietraject, daarom is er niet afgeweken van de keuzes die gemaakt zijn bij stap 03.

Beslissen

Het op de hoogte brengen van de beslissende actoren wordt bij gemeente Woudenberg op verschillende manieren gedaan. In eerste instantie heeft de Taakveldleider Beheer regelmatig contact met de Wethouder. Tijdens dit contact wordt wanneer nodig gesproken over het project en informatie uitgewisseld.

Daarnaast is er een moment geweest, voor de bewonersavond, waarop het college van B&W op de hoogte is gebracht van de ontwikkelingen rondom het project. Deze presentatie is bewust voor de bewonersavond gehouden zodat het college eerst op de hoogte zou zijn van de ontwikkelingen. Hierdoor was het mogelijk om tegenstrijdigheden uit het conceptplan te halen, wat wenselijk is gezien de politieke gevoeligheid van het onderwerp. Dit voorkomt onnodige problemen tijdens de bewonersavond. Het op de hoogte brengen van het College van B&W is gedaan door middel van een korte presentatie tijdens een vergadering van het college. De Raad en Familie de Beaufort zullen op een later

moment op de hoogte worden gesteld. Dit zal gebeuren wanneer de plannen 'definitief' zijn. Vanaf dat moment is het nodig om toestemming te vragen aan de Familie de Beaufort en is het nodig om het voorstel bij de raad neer te leggen.

Meedenken

Betrokken beleidsmedewerkers binnen gemeente Woudenberg zijn benaderd door persoonlijke gesprekken en korte mailings wanneer dit afdoende was.

De direct omwonenden van de parken (het 'De Beaufortpark', de Veldschans en het Schanspark) zijn uitgenodigd voor een bewonersavond. Tijdens de bewonersavond zijn de resultaten uit de vragenlijst teruggekoppeld en is het conceptplan wat (mede) daaruit voort gekomen is gepresenteerd. Na de presentatie hebben de aanwezigen de gelegenheid gehad om vragen te stellen en feedback te geven op het conceptplan.

Het stellen van vragen en geven van feedback kon op verschillende manieren gebeuren. Vanaf het begin van de presentatie hadden de aanwezigen een (feedback) formulier gekregen waarop ze aantekeningen konden maken en waarmee ze feedback konden geven op het conceptplan. Dit formulier is uitgedeeld zodat iedereen, tijdens de presentatie afzonderlijk feedback kan geven op de presentatie, waarna dit direct kan worden verzameld door de presentatoren.

Na de presentatie is er de mogelijkheid geweest voor het stellen van algemene vragen over het plan, wanneer er onduidelijkheden waren. Aan het einde van de avond was het mogelijk om aan de hand van de presentatie en posters persoonlijk feedback te geven en om samen te kijken naar mogelijk andere oplossingen voor de inrichting van het park.

Jongeren zijn benaderd door middel van een gesprek met twee "vertegenwoordigers" uit de groep jongeren die regelmatig in het park te vinden zijn. Met hen is besproken wat hun ervaringen zijn met het 'De Beaufortpark'. Naast hun ervaringen is ook aangegeven wat omwonenden vinden van de aanwezigheid van jongeren in het park.

Na deze korte uitwisseling is besproken met de jongeren wat hun wensen zijn over een eventueel nieuwe inrichting van het park. Zij hebben aangegeven dat zij graag een aantal bankjes bij elkaar zouden willen hebben om bij elkaar te kunnen zitten. Verder hebben ze geen voorstel gedaan voor andere wijzigingen.

Informeren

Voor het op de hoogte brengen van de laatste groep actoren is gebruik gemaakt van de website van Gemeente Woudenberg. Hierop verschijnen vaker berichten over ontwikkelingen van plannen binnen gemeente Woudenberg. Dit is voor de inwoners van Woudenberg een bekend medium waarop nieuws staat over ontwikkelingen binnen de gemeente.

Naast het plaatsen van een bericht op de website is er voor gekozen om een bericht te plaatsen in het huis-aan-huisblad. Op deze manier zou iedereen bereikt worden en bestaat er geen mogelijkheid dat er mensen zijn die niet op de hoogte zijn gesteld.

Voor het op de hoogte brengen van de bewoners van de Laanzicht, de wijk waarin het 'De Beaufortpark' ligt, is de wijkcoördinator uitgenodigd bij de bewonersavond. Zij schrijft regelmatig artikelen over nieuws uit de wijk en plaatst deze berichten op de wijkwebsite. Op deze manier was het mogelijk om de hele wijk Laanzicht op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen rondom het 'De Beaufortpark'.

Afb. 82: Definitief conceptplan.

Stap 09:

Bevindingen
verwerken
tot definitief
conceptplan

Na het op de hoogte brengen van de verschillende actoren, zoals beschreven wordt in stap 8, bestaat de mogelijkheid dat de actoren op- een aanmerkingen hebben op het conceptontwerp dat aan hen is voorgelegd. Als het goed is zijn alle reacties vastgelegd en kunnen ze verwerkt worden in een definitief conceptplan.

Bij het verwerken van feedback moet er gelet worden op wie de feedback gegeven heeft. Er zullen altijd mensen zijn die commentaar geven omdat er iets voor hun huis gaat gebeuren wat zij niet prettig vinden, alleen al om feit dat het voor hun huis gebeurt. Dit wordt ook wel het NIMBY*-effect genoemd. Verder kan het ook iemand zijn die weinig tot geen relatie heeft met het park en toch feedback geeft op een bepaalde ingreep. Het is te hopen dat de opmerkingen die gemaakt zijn gedragen worden door een groot deel van de actoren. Hierdoor wordt het gemakkelijker om deze opmerking te verwerken.

Bij het verwerken van de op- en aanmerkingen moet uiteraard rekening worden gehouden met de verschillende beleidstukken. Naast de beleidstukken

moet er ook gekeken worden of de eventueel nieuwe ingrepen bijdragen aan de bruikbaarheid of de revitalisering van het park.

Na het verwerken van al het commentaar en feedback ligt er een definitief concept. Dit definitieve concept kan weer voorgelegd worden aan de actoren. Dit definitieve concept zal uiteindelijk ook gebruikt worden bij het maken van de volgende stappen die nog genomen moeten worden.

9.1 Bevindingen College van B&W

Zoals bij de vorige stap is beschreven is het College van B&W door middel van een korte presentatie op de hoogte gebracht van het conceptplan. Na deze korte presentatie heeft het College van B&W mondeling feedback gegeven.

Hieronder staan kort de feedback punten genoemd die door het College van B&W is gegeven, met daarbij direct een uitleg wat er met het feedback is gebeurd.

- Een vraag vanuit het College van B&W: komt er extra een brug bij de Veldschans?
Volgens het conceptplan komt er geen extra brug naar de Veldschans. Hier is bij het ontwikkelen van het plan wel over nagedacht, maar historisch gezien is het ongewenst om een extra brug aan te leggen. De huidige brug is altijd de enige toegang geweest tot de Veldschans. Een extra brug zou afbreuk doen aan de toch al vervallen Veldschans.
- Het College van B&W vond het een goed idee om de parken door middel van een bomenlaan, een wandelpad en zichtlijnen aan elkaar te verbinden. Het versmallen van de Schans(weg) wat daarvoor nodig is zal eerst goed bekeken moeten worden door de daarvoor verantwoordelijke beleidsmedewerker.
De verbindingen zijn in het definitieve conceptplan blijven bestaan omdat hiermee de parken het best aan elkaar worden verbonden. Ook het versmallen van de Schans(weg) is gebleven omdat het anders niet mogelijk is een doorlopend wandelpad aan te leggen.

*NIMBY: Not In My BackYard. Alles mag en kan veranderen, zolang het maar niet bij mij voor de deur gebeurt.

9.2 Bevindingen bewonersavond

Tijdens de bewonersavond zijn er formulieren uitgedeeld waarop de aanwezige omwonenden hun feedback konden schrijven. Daarnaast hebben een aantal omwonenden hun feedback mondeling toegelicht. Hiervan is kort een verslag gemaakt.

Hieronder staan kort de feedbackpunten genoemd die door de omwonenden zijn gegeven, met daarbij direct een uitleg wat er met het feedback is gebeurd.

- Zitplek komt op verkeerde plek, en is hangjongeren gevoelig/ trekt ze hangjongeren aan.
De zitplek leek op de concept tekening inderdaad dicht bij de weg te liggen. Door hem het definitieve concept gedetailleerder in te tekenen is dit niet meer het geval.

Het klopt inderdaad dat er meer gebruik gemaakt zal worden van de zitplekken wanneer de banken dicht bij elkaar staan. Dat er meer gebruik van gemaakt zou worden is dan ook altijd de bedoeling geweest. Het weghalen van zitplekken is daarom ook niet wenselijk. Dat deze zitplekken ook aantrekkelijk zijn voor jongeren is te verwachten. Maar de inrichting van het park wordt niet alleen bepaald door een groep jongeren die overlast veroorzaken. Daarom is besloten om de zitplekken te behouden.

- Is het wenselijk dat het gemeentehuis zichtbaar wordt vanuit het park? Omwonenden kijken er daardoor ook dagelijks tegenaan. Wordt het gebouw dan ook verlicht, net zoals aan de voorkant?
Het zichtbaar maken van het gemeentehuis vanuit het park is gedaan om meer relatie te leggen tussen het gebouw en de achtertuin/ het park zoals dat in het verleden ook is geweest. Hierdoor zal het gebouw ook zichtbaar zijn voor omwonenden.

Het gemeentehuis zal aan de achterzijde niet verlicht worden met grote schijnwerpers zoals aan de voorkant het geval is. Het verlichten van de achterzijde heeft geen meerwaarde. Om deze redenen zullen er geen aanpassingen worden gedaan die het zicht op het gemeentehuis zullen belemmeren.

- Zijn wadi's daadwerkelijk de oplossing? Of worden die vertrapt/ kaalgevreten door de eenden?
Wadi's vormen naar alle waarschijnlijkheid de oplossing voor het water probleem in het park. Het aanleggen van drainage in het park is een erg dure oplossing en levert hoge onderhoudskosten op.

Daarnaast zijn wadi's ook historisch verantwoord. Dat de eenden deze plekken kaal zullen vreten is te verwachten wanneer de wadi's lang nat zullen blijven. Het is dan ook de bedoeling dat het water door middel van de wadi's snel afgevoerd zal worden naar de vijver.

- Veel overlast van eenden.
De aanwezigheid van eenden in de parken draagt bij aan de sfeer. Alleen wordt de grote van de eenden populatie ervaren als overlast. Het advies is daarom ook om de populatie te verkleinen naar een nader te bepalen hoeveelheid.

Afb. 83: Overlast van Muskuseenden.

- Meer beplanting in het Schanspark.
Tijdens de bewonersavond is gevraagd of het mogelijk is om beplanting aan te leggen in het Schanspark. Deze situatie is complexer gezien het feit dat deze grond geen eigendom is van de gemeente Woudenberg. Als gemeente zal er in overleg met het 'MFC de Schans' gekeken worden naar de mogelijkheden die er zijn voor het aanleggen van meer beplanting.
- Natuurlijke oever is dat echt nodig? En zullen de eenden deze beplanting niet opeten?
Het toepassen van natuurlijke oevers is een extra toevoeging en daarmee niet perse nodig. Deze toevoeging zal zorgen voor meer variatie aan beplanting in het park. Daarnaast krijgt de oever een natuurlijker uitstraling dan die van de huidige beschoeiing. Deze oevers zullen dan ook pas worden aangelegd wanneer daarvoor de mogelijkheid is.
Er wordt niet verwacht dat de eenden de beplanting zullen opeten. Daarom wordt dit niet gezien als reden voor het niet toepassen van een natuurlijke oever. Het toepassen van een natuurlijke oever zal dan ook blijven bestaan in het definitieve concept.
- Wordt de weg Schans niet te smal, wanneer dit eenrichtingsverkeer wordt? Is dat niet gevaarlijk voor fietsers?
Verwacht wordt dat er juist meer ruimte komt voor voetgangers en fietsers wanneer de straat autoluw zal worden. Wanneer de uiteindelijke uitvoeringstekeningen gemaakt zullen worden zal er nogmaals gekeken worden naar de daadwerkelijke dimensionering van de straat.

9.3 Bevindingen jongeren

Uit het gesprek wat gevoerd is met de jongeren bleek dat voor hen niet heel veel uitmaakt hoe het park ingericht word. De belangrijkste wens die zij hadden, was dat er een mogelijkheid is bij elkaar te komen. Waar dan de beplanting komt te staan was voor hen minder relevant. Dat de zitplek geen overdekte Jongeren OntmoetingsPlek (JOP) zou worden konden zij begrijpen, omdat dit waarschijnlijk meer overlast zou veroorzaken voor de omwonenden.

Wel zouden ze graag iets overdechts krijgen waar ze samen kunnen komen. Ook al zou dat ergens aan de rand van het dorp zijn. Want zij zagen ook wel in dat rondhangen in het 'De Beaufortpark' overlast als gevolg kan hebben. Omdat er momenteel geen betere oplossing is maken zij wel gebruik van de bankjes in het 'De Beaufortpark'.

Het conceptplan is uiteindelijk niet meer besproken met de jongeren. Hiervoor is gekozen, omdat gesprekken met jongeren over eventuele aanpassingen te veel verwachtingen zou scheppen. Daarnaast is Actieteam Jeugd bezig met het oplossen van de problematiek rondom hangjongeren in het 'De Beaufortpark'. Aangezien zij ook al contact hebben met de jongeren is er voor gekozen om het werkt aan de experts over te laten.

Naast het contact van Actieteam Jeugd met de jongeren word verwacht dat wanneer de jongeren meer aandacht zouden krijgen, zij zichzelf automatisch zouden zien als doelgroep. Aangezien zij niet behoren tot de doelgroep van het park heeft men hier nog een reden gevonden het conceptplan niet terug te koppelen naar de jongeren.

Voor het creëren van meer eenheid tussen de verschillende parken en het verbeteren van de eigen kwaliteiten zijn er nog wijzigingen aan de Veldschans gemaakt. De belangrijkste aanpassing is het terug brengen van de oude historische vorm van de schans,

met de daarbij behorende grondwallen.

Aan de beplanting zijn ook wijzigingen doorgevoerd. Op de hoeken zijn bomen weggehaald om een betere zicht relatie te leggen met de omgeving. De nieuw aan te planten beplanting zal verder inheems zijn, omdat dit beter aansluit bij het historische karakter van de Veldschans.

De padenstructuur is klein beetje veranderd. De belangrijkste reden voor deze verandering is het versterken en benadrukken van de vorm van de Veldschans.

Eveneens voor het versterken van de beleving van de schans zijn er uitzichtplekken gesitueerd op de punten van de aardewal, de bastions. Hiermee wordt de beleving van de Veldschans vergroot en wordt er een zichtrelatie gelegd tussen het 'De Beaufortpark' en het Schanspark. Meer informatie over deze aanpassing is te vinden bij stap 07, paragraaf 7.

Aan de hand van het huidige beleid zijn er geen redenen gevonden die ingaan tegen de ingrepen die hiervoor zijn vermeld. Met de hiervoor genoemde opmerkingen is een nieuw concept gemaakt dat bij de volgende stappen gebruikt zal worden als uitgangspunt.

Het definitieve concept wordt aan het eind van het eerste kwartaal van 2012 ter inzage gelegd op het gemeentehuis. Op deze wijze is het voor alle actoren mogelijk om kennis te nemen van het definitieve ontwerp.

Afb. 84: Het Schanspark is te kaal voor de bewoners.

Afb. 85: De verdwenen wal (rechts) moet worden hersteld.

Stap 10:

Eenmalige maatregelen

Na het maken van een definitief ontwerp voor een park is het nodig om een lijst met eenmalige maatregelen op te stellen die uitgevoerd moeten worden om het ontwerp te verwezenlijken. Eenmalige maatregelen zijn maatregelen die één keer toegepast moeten worden om ervoor te zorgen dat het park gaat voldoen aan het beeld dat geschetst is in de ontwerptekeningen.

Bij het uitwerken van de eenmalige maatregelen wordt er ook een kostenraming gemaakt. Mede aan de hand van deze kostenraming kan later bepaald worden welke maatregel er op korte of lange termijn uitgevoerd kan worden.

Voor de drie parken in gemeente Woudenberg is een lijst met eenmalige maatregelen geschreven die uitgevoerd moeten worden om het ontwerp, besproken in stap 07, te verwezenlijken. Voor gemeente Woudenberg speelt er mee dat met name de mogelijkheden op financieel gebied te kort schieten om dit project uit te voeren.

Voor het maken van deze kostenraming zijn de prijzen gebruikt van GWWkosten.nl en bronnen die binnen de gemeente beschikbaar waren.

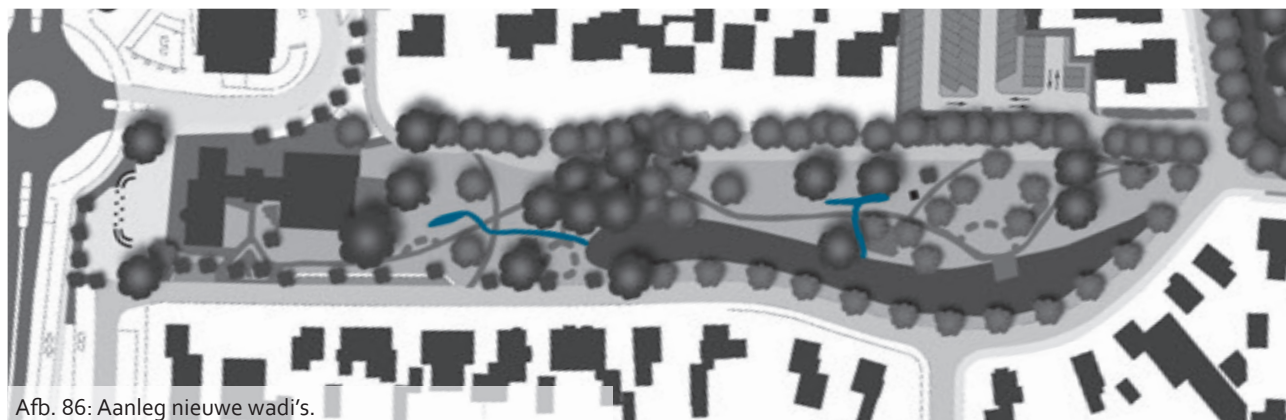
10.1 'De Beaufortpark'

Aanleg wadi's

In het 'De Beaufortpark' moeten een tweetal wadi's worden aangelegd. Deze wadi's moeten er in de nabije toekomst voor zorgen dat de gazons niet onder water komen te staan.

Met de vrijgekomen grond uit de wadi's kunnen de laag liggende delen van het park opgehoogd worden. Dit verkleint eveneens de mogelijkheid op een drassig grasveld. Bij het ophogen van het grasveld moet rekening worden gehouden met het profiel van het omliggende grasveld, omdat het grasveld af moet wateren op de wadi en vijver. Daarnaast moet

voorkomen worden dat het grasveld hoger komt te liggen dan het voetpad.

Afb. 86: Aanleg nieuwe wadi's.

Snoeien van bomen

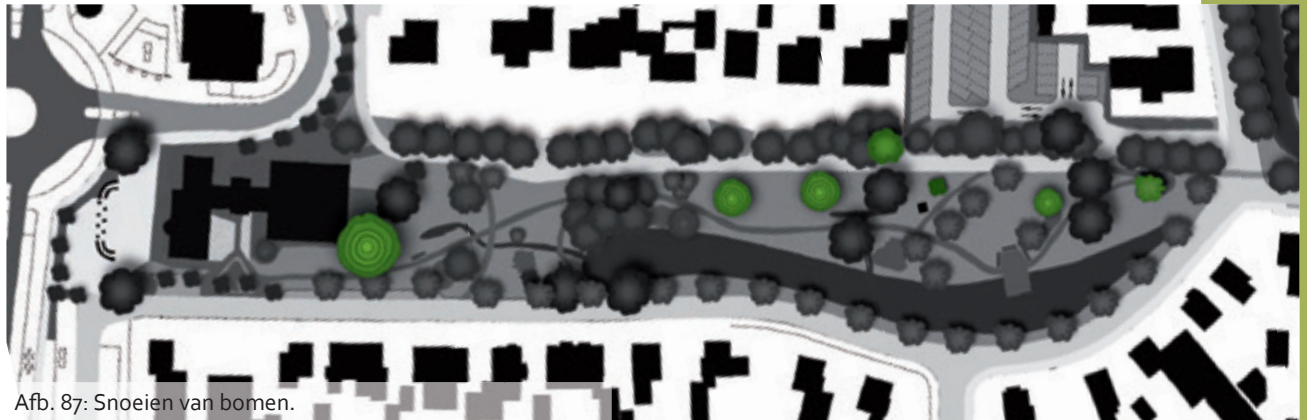
Wanneer gemeente Woudenberg het niet wenselijk vindt dat bomen in het 'De Beaufortpark' gebruikt worden als klimtoestel, dan moet daar ook geen aanleiding voor zijn. Tevens is het, om de duurzaamheid van de bomen te garanderen, aan te bevelen de kroonvorm intact te houden door begeleidingssnoei. Ook bij oudere bomen is ingrijpen nodig.

Vernieuwen van padenstructuur

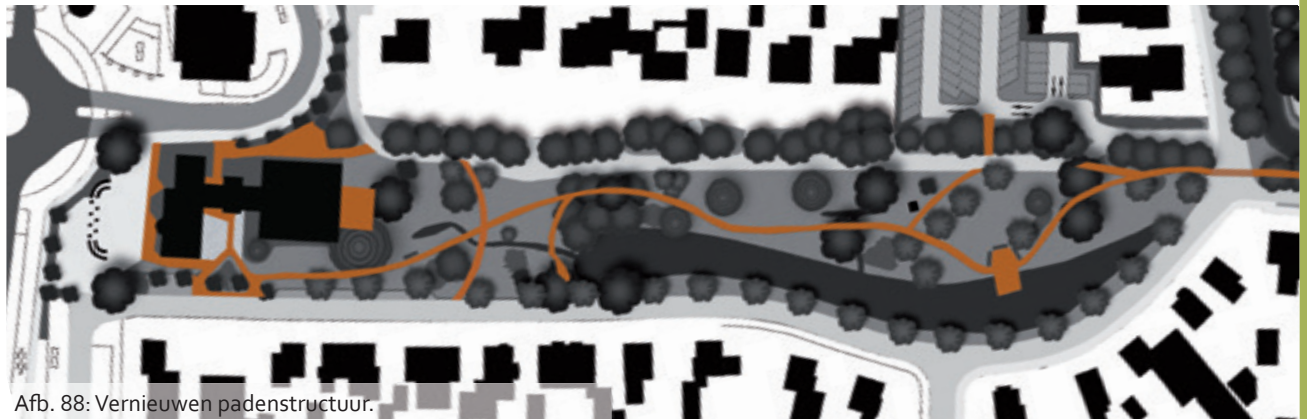
Het aanpakken van de padenstructuur is belangrijk, omdat een deel van het nieuwe ontwerp hiermee in verband staat. Niet alleen de ligging van de paden zal worden aangepakt, maar ook de ondergrond zal aangepakt moeten worden. Momenteel is de ondergrond van het pad een storende factor in ondergrondse waterstromen. Deze factor is waarschijnlijk medeverantwoordelijk voor het drassig blijven van het gras in het park.

Het advies is om de paden in het nieuwe plan iets hoger dan het gazon aan te leggen zodat de kans kleiner is dat de paden drassig en slecht begaanbaar worden. Daarnaast moeten de paden onder een profiel (op één oor of tonrond) gelegd worden, waardoor het water direct afvloeit naar het naastgelegen grasveld, bij voorkeur richting de wadi of de vijver.

Voor het aanleggen van het nieuwe pad is het nodig om een aantal bomen te verwijderen. Hierbij gaat het alleen om bomen die genoemd worden bij 'verwijderen bomen' op pagina 101.

Afb. 87: Snoeien van bomen.

Afb. 88: Vernieuwen padenstructuur.

STAP 10: EENMALIGE MAATREGELEN

(ver)Plaatsen van banken en prullenbakken

De voorkeur gaat uit naar het plaatsen van nieuw meubilair dat qua uitstraling beter past bij het park dan het huidige meubilair (paragraaf 6.5 en 7.4). Wanneer de mogelijkheid er tijdelijk niet is om nieuw meubilair aan te schaffen kan er gekozen worden voor het tijdelijk behouden van het huidige meubilair. Nieuw straatmeubilair biedt meer voordelen zoals genoemd in stap 07 waardoor de keuze tot vervanging zou moeten worden nagestreefd.

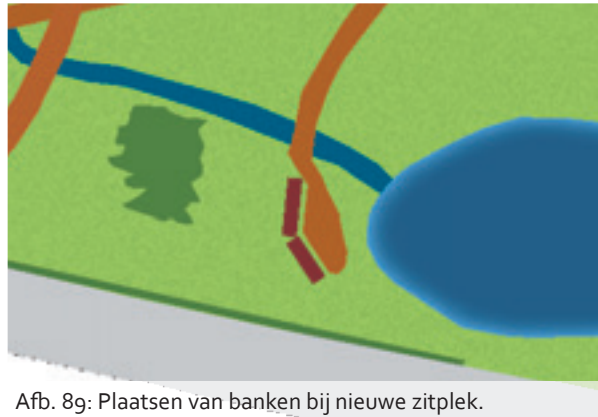
Kosten

Keuze 1

- Aanschaf nieuwe banken
- Plaatsen van nieuwe banken
- Aanschaf nieuwe prullenbakken
- Plaatsen nieuwe prullenbakken
- Aanschaf lantaarnpalen
- Vervangen lantaarnpalen
- Afvoeren oude banken, prullenbakken en lantaarnpalen

Keuze 2 (tijdelijk)

- Verplaatsen (oude) banken
- Verplaatsen (oude) prullenbakken

Afb. 89: Plaatsen van banken bij nieuwe zitplek.

Planten van bloembollen

Om het park meer kleur te geven kunnen er op verschillende locaties bollen worden geplant. Het planten van bloembollen is geen ingreep in de structuur van het park, maar een extra toevoeging. Dit laat zien dat men actief bezig is met het omvormen van het park.

Afb. 91: Plaatsen van banken bij steiger.

Afb. 90: Locatie van aanplant bloembollen.

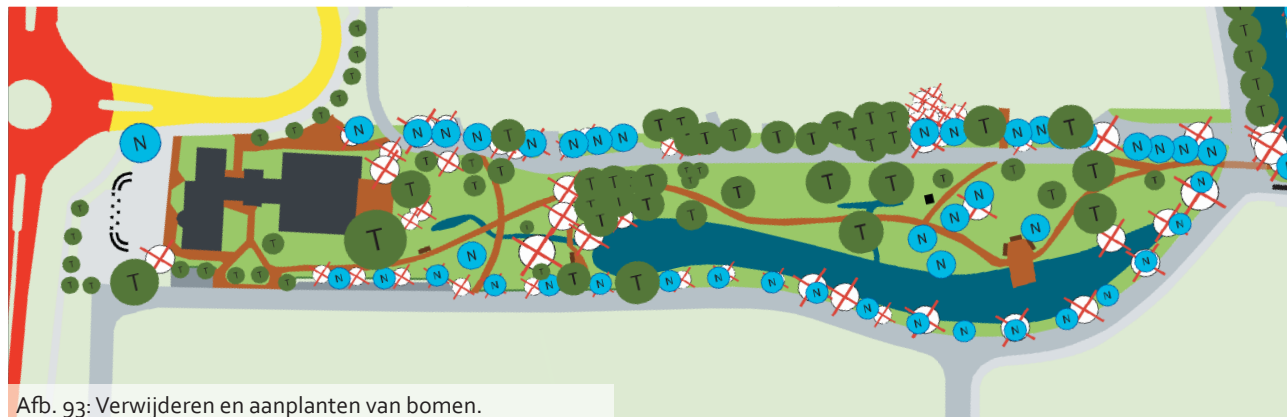

Afb. 92: Sfeerbeeld: grasveld met bloembollen.

Verwijderen bomen

In de huidige situatie van het park staan een aantal bomen die in het nieuwe ontwerp niet wenselijk zijn. In bomenkaart (zie losse bijlage) is zichtbaar gemaakt welke bomen er verwijderd zullen moeten worden om het ontwerp tot zijn recht te laten komen (zie stap 07 voor omschrijving van het ontwerp). De zomereiken in de huidige bomenlaan (langs de noordelijk Parklaan en zuidelijke Schans) die nog goed zijn, en niet op de juiste plek staan volgens het beplantingsplan, hoeven niet verwijderd te worden. Wanneer deze bomen wel toe zijn aan vervanging zullen zij vervangen moeten worden door zomereiken en worden aangeplant zoals beschreven staat in het beplantingsplan.

In eerste instantie worden er een aantal (53) bomen in het park gekapt zodat de structuur in het park versterkt wordt. Door het verwijderen van deze bomen worden de zichtlijnen (zie afb. 45) vrij gemaakt en ontstaat er meer ruimte.

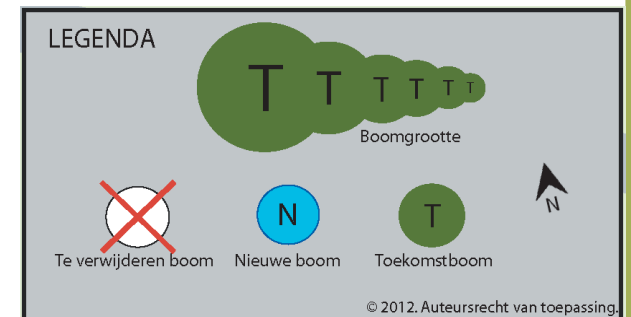

Afb. 93: Verwijderen en aanplanten van bomen.

Het verwijderen van bomen die buiten de structuur van het park vallen en onderdeel zijn van de grotere structuur, zijn ondergeschikt aan de bomen die invloed hebben op de structuur in het park. Zo worden er in tweede instantie bomen verwijderd om ervoor te zorgen dat de historische eikenhakhoutlaan weer hersteld kan worden. Deze bomen worden dan gekapt zodat deze 'laan' weer uit één soort zal bestaan.

Aanplant bomen

Een deel van de bomen die aangeplant worden zijn bedoeld als vervanging van bomen die verwijderd worden zoals in voorgaande paragraaf omschreven staat. Naast vervanging worden er een aantal nieuwe bomen aangeplant die eveneens bijdragen aan de structuur van het park. In de bomenkaart (zie losse bijlage) wordt aangegeven waar welke boom geplant moet worden. Hierbij is er onderscheid gemaakt tussen de bomen die vervangen worden en nieuwe bomen.

Afb. 94: Legenda bij afbeelding 93.

Verwijderen heesters

Op een aantal plekken in het park zullen heesters verwijderd worden om de beeldkwaliteit in het park verhogen. Er zullen onder andere achter het gemeentehuis heesters verwijderd worden. Door het verwijderen van deze heesters is het weer mogelijk om vanuit het park naar het gemeentehuis te kijken en andersom. Door deze ingreep ontstaat er meer relatie tussen het gemeentehuis en het park (zoals ook omschreven staat in paragraaf 7.9).

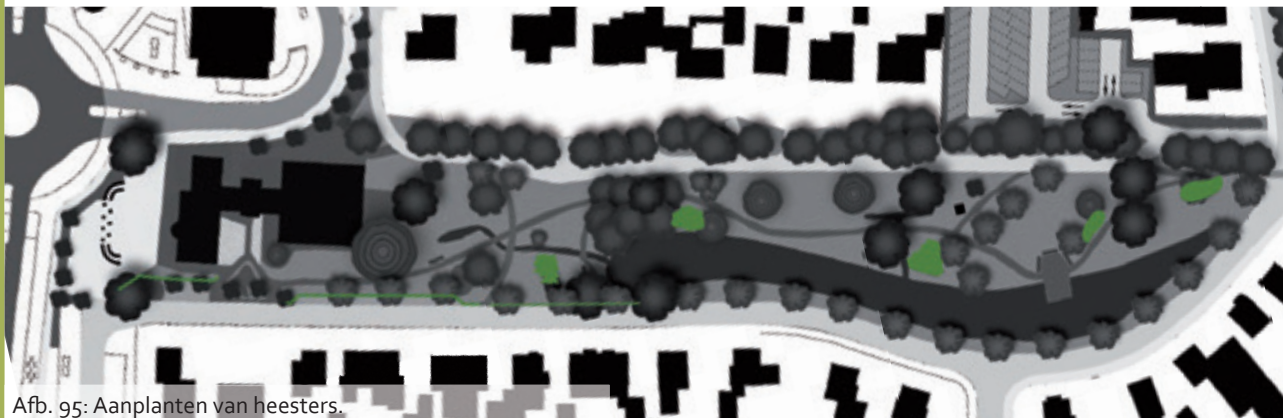
Een andere plek waar heesters verwijderd worden is tussen het parkeerterrein van het cultuurhuis en het park. Door het verwijderen van deze heesters ontstaat ook hier een betere zichtrelatie.

Aanplant heesters

Ter ondersteuning van het ontwerp en ter compensatie van de verwijderde heesters worden er verschillende andere plekken in het park nieuwe heesters aangeplant. Op het beplantingsplan (zie afb. 95) is zichtbaar waar heesters aangeplant worden.

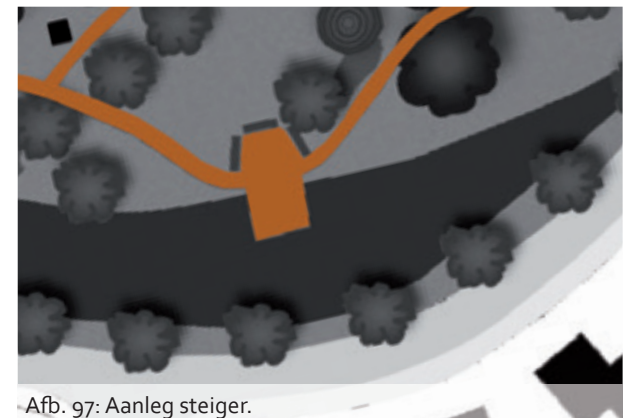
Afb. 96: Sfeerbeeld heesters.

Afb. 95: Aanplanten van heesters.

Aanleg van steiger

Het aanleggen van een steiger is net als het omvormen van de oever een aanpassing die een extra toevoeging is. Deze maatregel draagt niet meer bij aan de structuur van het park maar is een toevoeging die de beleving van het water kan vergroten en een positieve bijdrage kan leveren aan de bescherming van de natuurwaarde en soortenrijkdom doordat schaatsers niet langer de oever beschadigen door van en op het ijs te stappen door kwetsbare flora en fauna (zie 'aanleg natuurlijke oever' en paragraaf 5.5) heen. Zie ook paragraaf 7.11 voor meer voordelen van een steiger.

Afb. 97: Aanleg steiger.

Aanleg natuurlijke oever

Het omvormen van de oever van de vijver is de laatste maatregel die invloed heeft op de uitstraling van het park. Deze maatregel wordt als laatste genoemd omdat deze los staat van de andere, hiervoor genoemde maatregelen die invloed hebben op de structuur van het park. Geadviseerd wordt om deze maatregel pas toe te passen wanneer de huidige oeverbescherming aan vervanging toe is. Hiermee wordt voorkomen dat een nog goed functionerende oeverbescherming verwijderd wordt.

Om de oever een natuurlijker uitstraling te geven en beter bereikbaar en beleefbaar te maken zoals omschreven staat in stap 07 zal de oever aan één zijde van de vijver aangepast worden, namelijk de parkzijde. Voor deze aanpassing zal de beschoeiing verwijderd moeten worden en een talud worden aangelegd. Op dit talud is er ruimte voor verschillende soorten beplanting, wat een leefgebied zal vormen voor fauna (zie stap 5.5).

Afb. 99: Natuurlijke oever.

Aanleg terras

Om de samenhang tussen het gemeentehuis en het 'De Beaufortpark' te bevorderen en het gebruik als 'achtertuin' te stimuleren wordt een terras aan de achterzijde van het gemeentehuis aangelegd.

Afb. 98: Aanleg steiger.

10.2 Veldschans

Bomen snoeien

Om de duurzaamheid van de bomen te garanderen is het aan te bevelen de kroonvorm intact te houden door begeleidingssnoei. Ook bij oudere bomen is ingrijpen nodig.

Bomen verwijderen

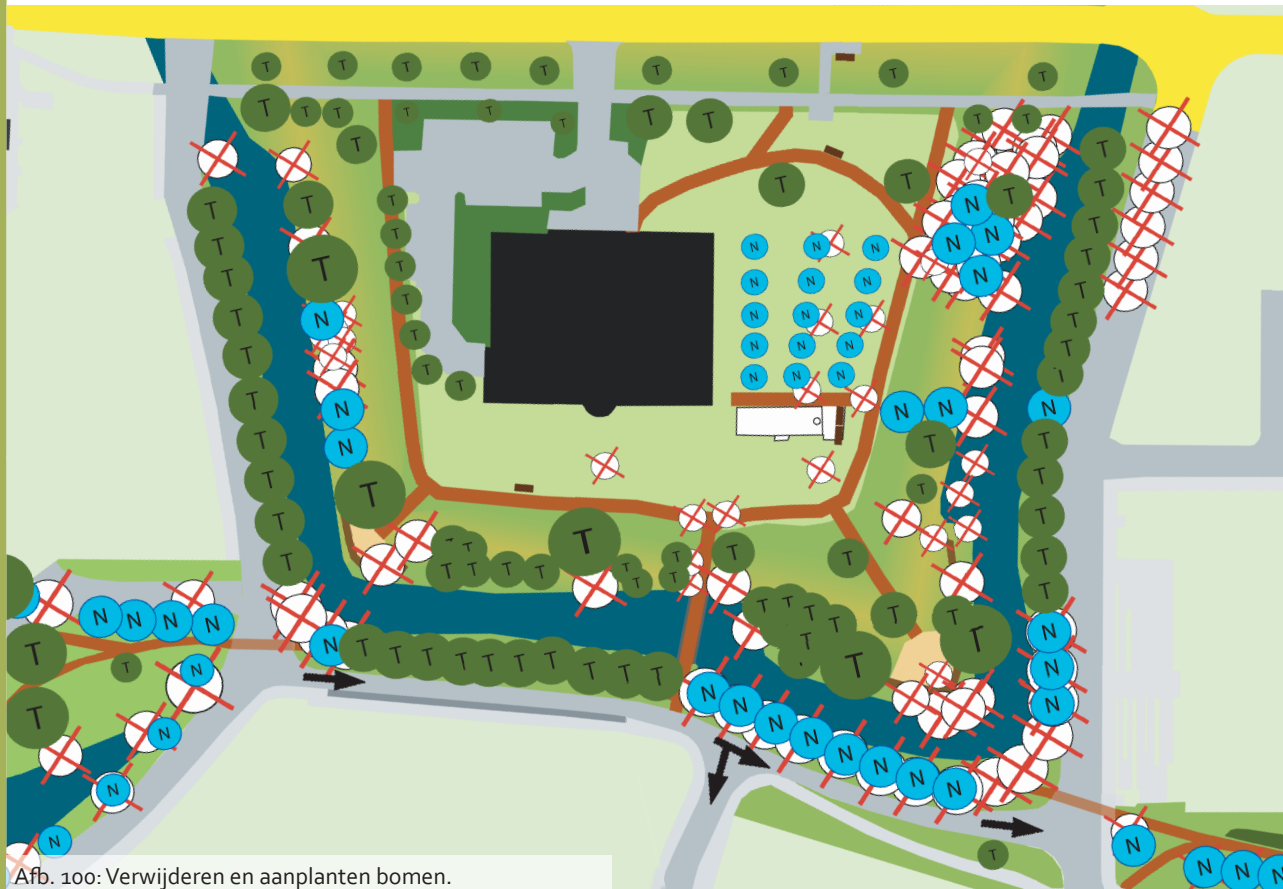
Op de wallen van de Veldschans moeten een aantal bomen worden verwijderd ten behoeve van het zicht op de schans. Daarnaast is het noodzakelijk om vooral inheemse beplanting op de schans toe te passen. Hierdoor zullen er een aantal exoten plaats moeten maken voor inheemse soorten.

Bomen planten

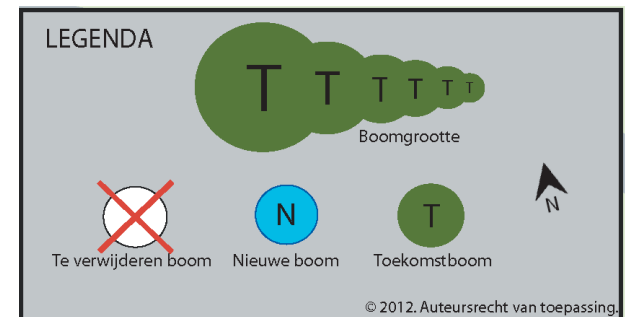
Ten behoeve van de boomgaard die wordt aangelegd op de Veldschans worden er 15 fruitbomen aangeplant. Daarnaast worden er op verschillende plekken nieuwe inheemse bomen aangeplant. De plekken waar deze nieuwe bomen komen te staan zijn het beste zichtbaar op afbeelding 100.

Heesters verwijderen

Op verschillende plekken op de schans groeien momenteel verschillende groepen met heesters. Een aantal hiervan zal worden verwijderd omdat ze niet meer passen binnen het nieuwe ontwerp.

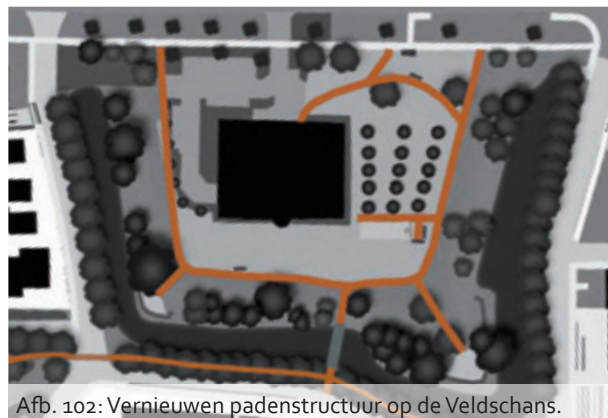
Afb. 100: Verwijderen en aanplanten bomen.

Afb. 101: Legenda bij afbeelding 100.

Vernieuwen padenstructuur

Het vernieuwen en verleggen van de padenstructuur wordt gedaan om daarmee de karakteristieke vorm van 'De Veldschans' te versterken. Ze lopen achter de hoofdwal aan de rand van het terreplein (de binnenruimte). Daarnaast moet de materialisering aansluiten op die van het 'De Beaufortpark' en het Schanspark.

Afb. 102: Vernieuwen padenstructuur op de Veldschans.

Verwijderen tuinmuur

Aan de noordzijde van de Veldschans, parallel aan de Stationsweg West, staat een lage tuinmuur die verwijderd dient te worden. De muur geeft een ongewenste scheiding door het terrein van de Veldschans, die tot de Stationsweg west zelf loopt. Het park wordt niet alleen hierdoor optisch verkleint, maar de toegankelijkheid van het park wordt hierdoor verkleint, wat niet past bij het karakter van een openbaar park. Daarnaast verkeert de muur in een matige onderhoudsstaat wat eveneens niet ten goede komt van de uitstraling van het park.

Afb. 103: Vernieuwen padenstructuur op de Veldschans.

Aanleg zitplekken + muren

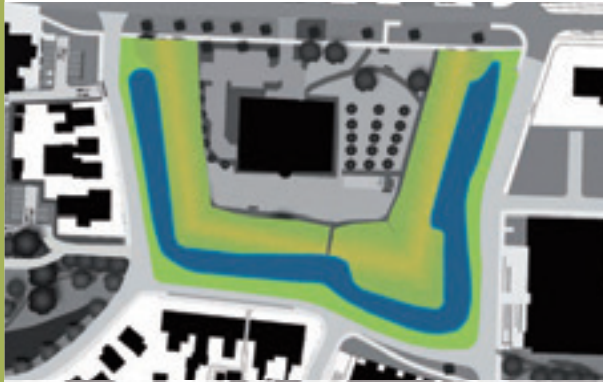
Boven op de bastions zijn zitplekken gesitueerd. Vanaf deze plekken is er een goed uitzicht in de richting van de andere parken en daarnaast geeft dit een extra dimensie aan de beleving van de Veldschans. Bij het aanleggen van deze zitplekken hoort ook het aanleggen van muren op de bastions. De muren vormen de borstwering die van oudsher op schansen aanwezig waren.

Afb. 104: Aanleg zitplekken en muren op de bastions.

Herstellen van de historische schans

Als een van de belangrijkste ingrepen aan de Veldschans is het herstellen van de historische vorm. In de afgelopen jaren is deze steeds minder goed behouden gebleven. De zuidelijke twee bastions worden hersteld, alsmede de hoofdwallen aan de zuid-, west- en oostzijde.

Afb. 105: Sfeerbeeld mogelijke inrichting Schans (weg).

Verplaatsen jeux-des-boulesbaan

De jeux-des-boulesbaan blijft aanwezig op de Veldschans. Zij het dan wel dat hij verplaatst zal moeten worden. Dit verplaatsen is nodig omdat op huidige plek van de jeux-des-boulesbaan ruimte moet komen voor het terugbrengen van de oude wallenstructuur.

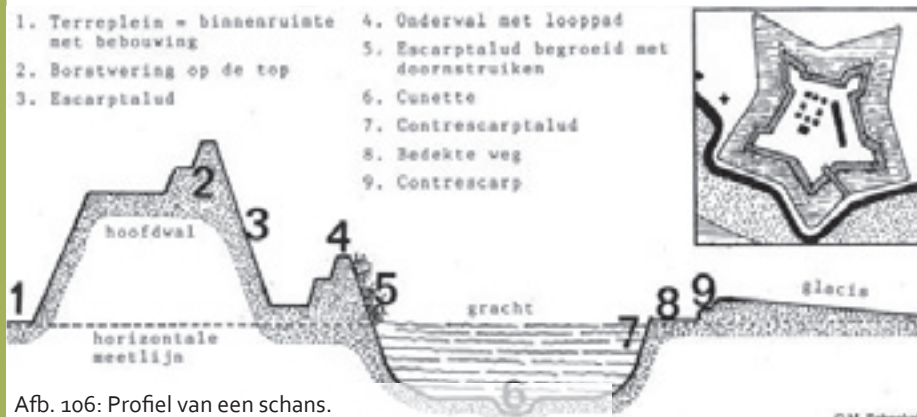
Afb. 107: Nieuwe locatie van jeux des boulesbaan.

Inrichting van Schans (weg)

Het veranderen van de verkeerssituatie van de Schans, door het toepassen van eenrichtingsverkeer, is een aanpassing die gericht is op de bevordering van de samenhang tussen de verschillende parken: Schanspark, Veldschans en 'De Beaufortpark'. De samenhang vergroten is in dit advies ondergeschikt aan het verbeteren van de structuur in de parken.

Afb. 108: Sfeerbeeld mogelijke inrichting Schans (weg).

Afb. 106: Profiel van een schans.

Afb. 109: Sfeerbeeld mogelijke inrichting Schans (weg).

10.3 Schanspark

Verwijderen bomen

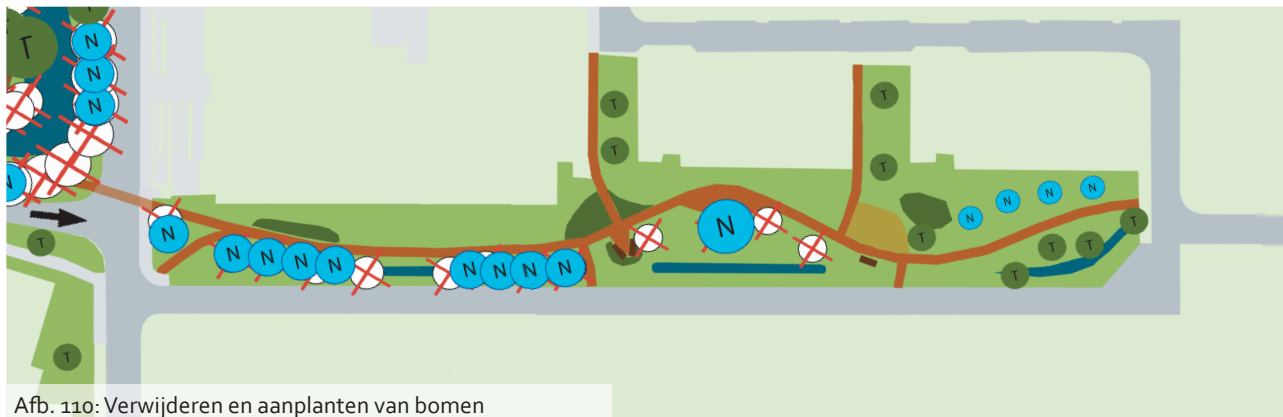
In het Schanspark staan een aantal bomen die er slecht bij staan. Deze bomen zullen verwijderd worden. Daarnaast is het verwijderen van bomen ook nodig om de structuur van de bomenlaan nog een stuk door te kunnen trekken vanuit het 'De Beaufortpark', voorbij de Veldschans, tot in het Schanspark.

Aanplanten bomen

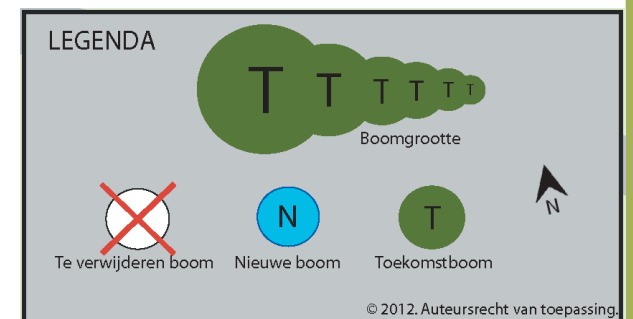
Het aanplanten van nieuwe bomen zal hoofdzakelijk gebeuren om de structuur van de bomenlaan door te trekken. Verder zullen er nog een aantal bomen bij geplant worden om er voor te zorgen dat het Schanspark meer opgevuld wordt en geen 'kale vlakte' blijft.

Aanplanten heesters

Om ook hier meer gelaagdheid in de beplanting aan te brengen worden er op verscheidene plekken heesters aangeplant. Naast de toevoeging in de gelaagdheid zullen de nieuwe heesters er ook voor zorgen dat het zicht op een aantal plekken wordt onderbroken, zodat er meer spanning in het park komt.

Afb. 110: Verwijderen en aanplanten van bomen

Afb. 111: Legenda bij afbeelding 110.

Aanleg zitplekken

Op een tweetal plaatsen zullen er nieuwe banken worden geplaatst. Deze steunen de ontmoetingsplekken en zorgen zo dat het park meer verblijfsrecreatie krijgt. Dit komt de leefbaarheid ten goede.

Afb. 112: Zitplaats rond de kastanjeboom.

10.4 Kostenraming

Het toepassen van de eenmalige maatregelen zoals beschreven in de par. 10.1 t/m 10.3 zullen kosten gemaakt moeten worden. Om goed in kaart te kunnen brengen wat de verwachte kosten zijn van de eenmalige maatregelen moet er een uitgebreide kostenraming worden gemaakt. Deze kostenraming kan gebruikt worden om verschillende partijen op de hoogte te brengen van de te verwachte kosten en als controle tegenover uitvoerende partijen.

Naast het uitzoeken van de kosten die verbonden zijn is het ook mogelijk om opzoek te gaan naar eventuele subsidieregelingen. Voor allerlei verschillende projecten geven overheden subsidies. Op websites van ministeries, provincies en waterschappen zijn vaak verschillende subsidieregelingen te vinden. Wanneer men te maken heeft met cultureel erfgoed zijn daarvoor vaak stichtingen in het leven geroepen die standaard geld verzamelen om dit erfgoed te behouden. Vaak kan hier aanspraak op worden gemaakt als een deel van het project deel uit maakt van het cultureel erfgoed van de stichting. Soms willen lokale bedrijven investeren in lokale projecten, als in ruil hiervoor naamsbekendheid wordt vergroot door het benoemen van de geldschietters in de media.

Kostenraming voor Woudenberg

Voor de eenmalige maatregelen die toegepast moeten worden bij gemeente Woudenberg is een kostenraming gemaakt. Voor het maken van een kostenraming is hoofdzakelijk gebruik gemaakt van de website GWWkosten.nl, daarnaast is er ook gebruik gemaakt van bestaande gegevens binnen de gemeente.

Een uitgebreide kostenraming is te vinden in bijlagen F, G en H.

Subsidiemogelijkheden

Voor het verkrijgen van subsidies is gezocht op verschillende websites van overheden en culturele instellingen. Het is mogelijk om van een aantal partijen subsidie te ontvangen. Hieronder staat in het kort uitgeschreven waarvan een subsidie kan worden ontvangen. In bijlage I staan deze subsidie regelingen verder uitgewerkt.

- Van projectbureau SVGV kan een kleine subsidie worden ontvangen van zo'n €5000,- euro voor het herstellen van de Veldschans. De voorwaarde is dan wel dat de aanvrager voor minimaal 25% mee betaald aan de totale kosten.
- Op het gebied van cultuur is het misschien ook mogelijk om een kleine subsidie van provincie Utrecht te ontvangen. De subsidieregeling van Cultuurparticipatie geldt voor initiatieven op het gebied van amateurkunst, maar ook bijvoorbeeld op het terrein van erfgoed, volkscultuur of een mengeling hiertussen.
- Met de subsidieregeling voor 'Groene monumenten' kan 40 tot 60 procent van de kosten vergoed worden van het onderhoud van tuinen en parken van monumentale buitenplaatsen, villa's en kloosters, en voor stadsparken en begraaftuinen.

Afb. 113: Nieuw profiel Schans(weg) naar Schanspark toe.

Afb. 114: Een korte termijn actie; bloembollen planten.

Stap 11:

Korte en lange
termijn acties

Korte termijn acties

Een van de meest belangrijke stappen in dit proces is de uitvoering. Nadat in de vorige stap alle eenmalige maatregelen zijn uitgewerkt moeten ze daadwerkelijk uitgevoerd gaan worden, het liefst zo snel mogelijk. Door het snel uitvoeren van een aantal kleine maatregelen lukt het om de betrokkenen actief en enthousiast te houden voor de gemaakte plannen.

Het toevoegen van nieuwe activiteiten aan een ruimte is een van de meeste simpele manieren van een korte termijn actie. Het is eenvoudig om de gemeenschap energie te geven door zulke simpele activiteiten als een schoonmaakronde of aankleden van de ruimte. Er kunnen ook makkelijke en tijdelijke dingen georganiseerd worden zodat mensen eraan gewent raken om een ruimte te gebruiken. Dat kan bijvoorbeeld door het organiseren van: beurzen, rommelmarkten, muurschilderwedstrijden etc. Zulke activiteiten zijn eenvoudig te organiseren.

Naast deze eenvoudig uit te voeren activiteiten kan er ook al gekeken worden naar eenmalige maatregelen die eenvoudig uitgevoerd kunnen worden. Ook door het toepassen van die maatregelen blijft het proces in beweging en wordt er vooruitgang geboekt.

Lange termijn acties

Na de korte termijn acties komen als logisch gevolg de lange termijn acties. Dit zijn de acties die niet eenvoudig uitgevoerd kunnen worden. Vaak heeft dit te maken met de omvang van de ingreep. Wanneer de mogelijkheden voor het uitvoeren van maatregelen klein zijn zal daar rekening mee gehouden moeten worden. Deze mogelijkheden kunnen van verschillende aard zijn. Tijd en geld zijn daarbij de middelen die het meest bepalend zijn. Wanneer blijkt dat de middelen beperkt zijn, is het verstandig om na te denken over een mogelijk stappenplan. Hierin wordt opgenomen welke ingreep de hoogste prioriteit heeft en wanneer deze uitgevoerd dient te worden. Bij het stellen van de prioriteiten wordt aanbevolen om na te denken over de volgorde waarin veranderingen uitgevoerd dienen te worden.

11.1 Korte en lange termijn acties

Voor het vaststellen van de korte en lange termijn acties is gebruik gemaakt van stap 10. De bij stap 10 gemaakte lijst met maatregelen is hier verdeeld over de lange en korte termijn acties.

Bij het maken van deze keuze is gekeken naar de mate van invloed op de structuur van het park. Maatregelen die iets veranderen aan de structuur van het park zijn over het algemeen dure ingrepen en zullen daardoor bij de lange termijn acties te vinden zijn. Bij de korte termijn acties zullen daardoor meer maatregelen te vinden zijn die eenvoudig uit te voeren zijn en niet direct iets veranderen aan de structuur van het park.

Daarnaast is het over het algemeen niet nodig om voor deze korte termijn acties geld aan te vragen bij de raad. Deze maatregelen zouden uitgevoerd kunnen worden van het huidige budget. Voor de lange termijn acties, met name door de omvang van de ingreep, zal het nodig zijn om extra geld aan te vragen bij de raad.

Korte termijn acties

Naar verwachting kunnen de volgende acties op korte termijn worden uitgevoerd. De hieronder beschreven volgorde is niet leidend voor de volgorde van uitvoer.

- Beaufortpark
 - o Snoeien van bomen
 - o Planten van bloembollen
- Veldschans
 - o Verplaatsen van jeux de boulesbaan
 - o Verwijderen tuilmuren
- Schanspark
 - o Aanplanten van heesters
 - o Aanleg zitplekken

Lange termijn acties

De overige maatregelen die worden gezien als lange termijn acties. Er is voor gekozen om deze maatregelen te zien als lange termijn acties omdat hiermee meer geld gemoeid is. Daardoor kunnen ze minder snel uitgevoerd worden. In tegenstelling tot de korte termijn acties heeft de volgorde van de lange termijn acties wel een structuur. De volgorde van onderstaande maatregelen is gebaseerd op belangrijkheid van uitvoer.

- Beaufortpark
 - o Aanleg wadi's
 - o Vernieuwen van padenstructuur
 - o (ver)plaatsen van banken en prullenbakken
 - o Verwijderen bomen
 - o Aanplant bomen
 - o Verwijderen heesters
 - o Aanplant heesters
 - o Aanleg van steiger
 - o Aanleg natuurlijke oever
- Veldschans
 - o Verwijderen bomen
 - o Herstellen van de historische schans
 - o Vernieuwen padenstructuur
 - o Aanplanten bomen
 - o Heesters verwijderen
 - o Aanleg zitplekken + muren
 - o Inrichting van Schans(weg)
- Schanspark
 - o Verwijderen bomen
 - o Aanplanten bomen
 - o Verharding vervangen

Afb. 115: J.B. de Beaufort kijkt terug op zijn nieuwe tuin.

Stap 12:

Evaluatie

Na het gehele participatietraject is het goed om terug te kijken op het verloop ervan. Van elk participatietraject kan iets geleerd worden. Misschien mag het in de toekomst iets interactiever of beviel de gebruikte actieve vorm helemaal niet. Misschien blijkt uit het afgelopen traject dat participatie in zulke situaties helemaal niet gewenst is. Zo zijn er nog een aantal vragen waarop gelet kan worden bij het maken/ houden van een evaluatieronde.

De vragen die kunnen helpen bij het houden van een evaluatieronde zijn:

- Welke andere plaatsen (openbare ruimte) in de gemeente moeten worden verbeterd?
- Kan er bij volgende projecten worden gewerkt met dezelfde groep mensen of is het nodig een nieuwe groep samen te stellen?
- Moet er een bredere organisatie komen om alle participatietrajecten te overzien?
- Als dat zo is, hoe gaat dit betaald worden?
- Hoe ga je te werk met soortgelijke projecten in de gemeente?

12.1 Terugblik op participatie

Het traject heeft in de uitvoering nagenoeg geen tegenslagen gekend. De samenwerking tussen verschillende partijen is goed verlopen. Tijdens bijeenkomsten bleek dat de omwonenden erg betrokken zijn bij hun eigen woonomgeving.

Het verzamelen van informatie door middel van een vragenlijst blijkt, gezien de resultaten, een goed middel te zijn. De hoeveelheid mensen die daarop gereageerd hebben, bleek nog hoger dan verwacht te zijn. Door het grote aantal reacties op de vragenlijst is een goed beeld verkregen van de mening van de omwonenden van het park. Bij het uitvoeren van een soort gelijk project zou het gebruik van een vragenlijst opnieuw toegepast kunnen worden.

Voor het ontwikkelen van ideeën zijn er misschien nog wel betere varianten toepasbaar. Met name bij het ontwikkelen van nieuwe ideeën voor een mogelijke inrichting van een ruimte zou een interactievere vorm toegepast kunnen worden. Dit zou gedaan kunnen worden met een kleine afvaardiging van omwonenden in samenwerking met een aantal deskundigen. Zij kunnen dan gezamenlijk tot een concept komen. Gezien de huidige situatie rondom het 'De Beaufortpark' was dat niet mogelijk en kan men niet ontevreden zijn over de huidige resultaten.

Het terugkoppelen van de resultaten naar een bredere groep omwonenden van het park door middel van een bewonersavond is goed verlopen. De opkomst was goed, ook hieruit blijkt een hoge mate van betrokkenheid van omwonenden. Tijdens deze avond hebben de omwonenden op verschillende manieren de mogelijkheid gehad om feedback te geven op het gemaakte plan.

Het participatietraject wat gevolgd is bij het ontwikkelen van een mogelijke herinrichting voor het 'De Beaufortpark' wijkt voor een deel af van wat gebruikelijk is bij Gemeente Woudenberg. Bij het ontwikkelen van nieuwe projecten is het niet gebruikelijk om omwonenden op een actieve manier te betrekken. Zowel voor het inwinnen van informatie als bij het ontwikkelen van een conceptplan worden omwonenden meestal niet actief betrokken. De toegepaste vragenlijst is dan ook een ongebruikelijk middel.

De ontwikkelde plannen worden wel altijd door middel van een bewonersavond voor gelegd aan de direct betrokken omwonenden. Deze methode wijkt niet af van de gebruikelijke vorm die toegepast wordt bij Gemeente Woudenberg.

In het vervolg zou bij het ontwikkelen van nieuwe plannen meer gebruik gemaakt kunnen worden van de kennis die omwonenden hebben van de omgeving. Zij zijn de experts op het gebied van dagelijks gebruik. Daarnaast zijn zij ook degene die de buitenruimte het meest gebruiken. Als gemeente sta je in dienst van de inwoners en wil je graag dat zij met plezier gebruik maken van hun omgeving.

De omwonenden zijn de directe gebruikers van een bepaalde locatie, daarom is het aan te raden om in samenwerking met hen een plan te ontwikkelen. Wanneer er een nieuw ontwerp wordt gemaakt door een extern adviesbureau is dit niet altijd mogelijk, maar wanneer het wordt gedaan door interne mensen is dat wel mogelijk. Bij zulke samenwerkingsverbanden is het belangrijk dat daar altijd een paar betrokken beleidsmedewerkers bij aanwezig zijn. Dit omdat zij kennis hebben die soms nodig kan zijn bij het ontwikkelen van nieuwe plannen. Met vakkennis kan het ontwikkelen van een conceptplan worden gestuurd.

Voor het terugkoppelen van de ontwikkelde plannen blijft een bewonersavond met een presentatie een goede methode. Op deze manier kunnen er veel mensen tegelijk op de hoogte worden gesteld en kunnen de meeste vragen direct worden beantwoord.

Voor de participatie binnen gemeente Woudenberg is het goed als er een leidraad wordt ontwikkeld. Hierin kan dan worden opgenomen welke stappen er allemaal moeten worden gezet bij het uitvoeren van een participatietraject en wie daarbij betrokken moeten worden.

Literatuurlijst

Documenten

- 82/72/EEG: Besluit van de Raad van 3 december 1981 betreffende de sluiting van het Verdrag inzake het behoud van Europese wilde dieren en planten in hun natuurlijk milieu (Conventie van Bern) OJ L van 10.02.1982 (ES, DE, EN, FR)
- 93/626/EEG: Besluit van de Raad van 25 oktober 1993 betreffende de sluiting van het Verdrag inzake biologische diversiteit PB L 309 van 13.12.1993, blz. 1-2 (ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT)
- Brief betreft groot onderhoud Beaufortpark, nr. 77472, 3 mei 2011
- Brief reactie gemeente op "aanwezigheid jongeren in Beaufortpark", 3 feb. 2010, archief 8 feb. 2010, nr. 54411
- Falco prijslijst van straatmeubilair, Falco BV, november 2011
- Informatie en Brainstormen over Hangjongeren en Jeugdaccommodaties, Gemeente Wijdmeren, april 2008
- Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen - Gelderse Vallei - Deel I & II, OKRA landschapsarchitecten BV, december 2010
- Offerte aanvraag pva Beaufortpark te Woudenberg, 21 juli 2008 beheersector:G/COC, nummer: 37561
- (Overlast van?!) Jongeren in de Almelose binnestad, Onderzoek in opdracht van gemeente Almelo, Steunpunt Minderheden Overijssel, oktober 2005
- Placemaking for creating lively cities - Traning manual, Fred Kent, Project for public spaces INC., 2011
- Rapportformulier eigen initiatief: postregistratienummer o8.37561 (18 juli 2008)
- Verslag vergadering vrijdag 11 jan. 2008 en donderdag 13 mrt. 2008

Boeken

- Beeldkwaliteit, M. Schuring ea., 2008
- Creativiteit HOE? ZO!, Byttebier, Igor, achtste druk, 2002
- De vragenlijst, Brinkman, Joep, Wolters-Noordhoff, 2000
- Enquêteeren, Bartelds, J.F., Jansen, E.P.W.A., Joostens, Th.H., Wolters-Noordhoff, 1989
- Het groene handboek 2009 - 2011, Boot & co boomkwekerijen, 2009
- Participatie@groeneruimte, Van den Goorbergh, Frans, Landwerk, 2012
- The Image of the City, Lynch, Kevin, The MIT Press, 1960
- Van den Berk over Bomen, Boomkwekerij Gebr. van den Berk BV., tweede herziene druk 2004

Websites

- CBS, PBL, Wageningen UR (2011). Rode Lijsten (indicator 1333, versie 06, 14 juni 2011). www.compendiumvoordeleefomgeving.nl. CBS, Den Haag; Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven en Wageningen UR, Wageningen.
- Flora- en faunawet 1998, Minister van justitie W. Sorgdrager, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, http://wetten.overheid.nl/BWBR0009640/geldigheidsdatum_06-01-2012, identificatienummer BWBR0009640, 06-01-2012
- Het internationaal jaar van de biodiversiteit 2010, http://www.biodiversiteit.nl/2010/jaar_van_de_biodiversiteit, 11-10-2011
- Identiteit buitengebied, <http://www.woudenberg.net/index.php?simaction=content&pagid=528&mediumid=6>, 2011
- Taskforce Biodiversiteit & Natuurlijke Hulpbronnen, <http://www.taskforcebiodiversiteit.nl/>, 2012

Betrokken personen

- C. Ockhuijsen, Stagebegeleider
- F. van den Goorbergh, Procesbegeleiding
- H. Berns, Plantendeskundige
- A. Sorée, Jongerenwerker
- R. Wiersma, Jongerenwerker
- Vrijwilliger van Stichting Oud Woudenberg

Afbeeldingen

- Achterzijde omslag, afbeelding 1 – 7, 10 – 17, 19, 38 – 50, 52 – 55, 57 – 59, 65 – 68, 71, 72, 74, 75, 77 – 91, 93 – 95, 97, 100 – 105, 107 – 111, 113 en 114.
T.P. Dernison & J. van Eck, 2012 (Eigen werk)
- Afbeelding 8
Participatie kan niet zonder communicatie, De Wijde Blik, <http://www.dewijdeblik.com/docs/Image/161/participatieladder.jpg>, 2012
- Afbeelding 9
Ideeën, Gideon Borman, <http://www.tochtstrips.nl/>, 2012
- Voorzijde omslag, afbeelding 18, 37, 56, 70 en 115.
Foto nrs. 00843, 32663, 31576, 33391, 12082, 12074, 30307, 01982 en 35647, Collectie Stichting Oud Woudenberg
- Afbeelding 20
Schenkingsafschrift Landgoed Laanzicht, J.E.G. Lagerwey, 8 aug. 1932
- Afbeelding 21 – 23
Minuutplan Kadasterkaart Sectie E, genaamd De Wetering en Sectie B, genaamd Geerestein, WatWasWaar, <http://ngz.watwaswaar.nl/>, 2012
- Afbeelding 24 – 35
Kadasterkaart 447, Kadaster, <http://ngz.watwaswaar.nl/>, 1830 – 1995
- Afbeelding 36
Mapdata Google, Google Nederland, <http://maps.google.nl/>, 2005

- Afbeelding 51
Bord Zwartendijksterschans, User: Jarig, nl.wikipedia.org, http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bb/Bord_Zwartendijksterschans.jpg, 2012
- Afbeelding 60
Ischnura elegans, J.K. Lindsey, <http://www.commanster.eu/commanster/Insects/Dragonflies/SpDragonflies/Ischnura.elegans.jpg>, 9 juli 2004
- Afbeelding 61 – 63
Google Streetview, Google Nederland, <http://maps.google.nl/>, oktober 2010
- Afbeelding 64
Leeftijdsopbouw wijken, Toekomstvisie Woudenberg 2015, Gemeente Woudenberg, 2012
- Afbeelding 69
Wadi Lambertusstraat, Gemeente Helden, http://www.joostdevree.nl/bouwkunde2/jpgw/wadi_3_lambertusstraat_helden_dorp_www_helden_nl.jpg, 2012
- Afbeelding 73
Zitbank Valentino, Falco BV, <http://www.falco.nl/bestanden/260x260/103b.jpg>, 2012
- Afbeelding 76 en 99
Oeverbeplanting, Eike den Hengst en Margreet Verhoef-Sommeling, 'n dijk van een tuin, <http://www.eendijkvaneentuin.nl/Vijver/oeverbeplanting.jpg>, 2012
- Afbeelding 92
Vreugd en Rust park, R. den Hartog, The Occupied Garden, <http://theoccupiedgarden.com/images/td-Vreugd-en-Rust-park1.jpg>, 2012
- Afbeelding 96
Magnolia stellata, R.K. Robertson, Illinois Natural History Survey, <http://www.life.illinois.edu/help/digitalflowers/picts/Magnoliaceae/21-Magnolia%2ostellata.jpg>, 2012
- Afbeelding 98
CK Steiger park Bloeyendaal, Utrecht, Carlo3onl, Panoramio, <http://v12.lscache5.c.bigcache.googleapis.com/static.panoramio.com/photos/original/40982639.jpg>, 2012
- Afbeelding 106
Lent lang vervlogen tijd, M. Schenkels, <http://www.noviomagus.nl/Lent/img010e.jpg>, 2012
- Afbeelding 112
Postzegelboom, User: Pvt pauline, nl.wikipedia.org, <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/56/Postzegelboom.JPG>, 15 mei 2008

Bijlagen

	blz.
Bijlage A: Krachtenveldanalyse.	120
Bijlage B: Servituut / Schenkingsakte.	121
Bijlage C: Vragenlijst.	124
Bijlage D: Aanplanten heesters.	127
Bijlage E: Bomenlijst/bestellijst bomen.	128
Bijlage F: Kostenraming 'De Beaufortpark'	130
Bijlage G: Kostenraming Veldschans	132
Bijlage H: Kostenraming Schanspark	136
Bijlage I: Subsidieregelingen.	137

Los bijgevoegde kaarten

- Bomenkaart aanplant en verwijderen
- Boomsoortenkaart huidige situatie
- Definitief conceptontwerp

Bijlage A: Krachtenveldanalyse

Betrokken partijen		Gedrag tav het project	Belangrijkheid betrokkenen.	Kwaliteit van relatie	Risico's
		Positief/Negatief/Neutraal	(on)Belangrijk/Beutraal	Blokkerend, Neutraal of Stimulerend	
Bewoners van:	Parklaan Schans Maarten van Rossumweg De 'Residence de Schans'	Sceptisch ivm history + probleem met hangjongeren	Belangrijk	Stimulerend/blokkerend Neutraal Neutraal Neutraal	Gesprek over jongeren
Overige inwoners van Woudenberg				neutraal	
Winkeliers aan de stationsweg		Onbekend	Neutraal	Stimulerend	
Gemeente:	Beleidsambtenaren	Wisselend	Belangrijk	Wisselend	Hoe gaan we deze mensen beïnvloeden zodat ze positiver komen te staan tov participatie?
	Wethouder	Positief tov vernieuwing, maar is (erg) voorzichtig wil geen hoge verwachtingen scheppen.	Belangrijk	Blokkerend	
	College B&W	positief tov vernieuwing	Belangrijk	Blokkerend	
	Raad	Neutraal	Belangrijk	Afhankelijk van €	
Vertegenwoordigers van Fam. De Beaufort		Neutraal	Belangrijk	Neutraal	
Woudenbergse Apotheek		Onbekend	Neutraal	Neutraal	
Ondernemers van de Bloemenkiosk		Onbekend		Neutraal	
MFC de schans		Onbekend	Neutraal	Neutraal	
Waterschap		Neutraal, zolang water oppervlakte gelijk blijft.	Belangrijk ivm water	Neutraal	
Provincie		Onbekend/neutraal	Onbelangrijk	Neutraal	
Wijk/straatcoördinatoren		Positief	Belangrijk	Neutraal	
Jongeren		Afhankelijk van aanpassingen	Belangrijk	Neutraal	
Actieteam Jeugd	Wijkagent	Positief	Neutraal	Stimulerend	
	Boa	Positief	Neutraal	Stimulerend	
	Beleidsmedew. Beheer	Neutraal	Belangrijk		
	Beleidsmedew. Veiligheid	Neutraal	Belangrijk		
Jongerenwerker		Positief	Belangrijk	Stimulerend	

KANTOOR VAN DEN NOTARIS

J. E. G. LAGERWEY

TE Woudenberg

=====

Afschrift

Schenking door:

N.V. Woudenbergsche Exploitatie Maatschappij "Laanzicht"

aan de Gemeente Woudenberg

van eenige percelen grond te Woudenberg

thans ingericht als park en weg

In dato 8 augustus 1932

Voor John Edward George Lagerwey,
notaris der standplaats Woudenberg, verschenen de heeren _____
Willem Hendrik de Beaufort, houtvester, wonende te Maarn, direc-
teur van de Naamlooze Vennootschap Woudenbersche Bosch en Land
Exploitatie Maatschappij "Landgoed Henschoten" gevestigd te Wouden-
berg, welke vennootschap ingevolge artikel negen der statuten, directeur
is van de Naamlooze Vennootschap Woudenbersche Exploitatiemaat-
schappij "Laanzicht" gevestigd te Woudenberg, ter eene, en _____
Paul Antoine Guillaume Baron van Heeckeren van Brandsenburg, bur-
gemeester en Cornelis Klomp, secretaris der gemeente Woudenberg,
beiden wonende te Woudenberg, als zoodanig te zamen vertegenwoor-
digende het college van Burgemeester en Wethouders der gemeente, dat
namens die gemeente handelt ter uitvoering van het besluit van den
raad der gemeente, genomen in zijn openbare vergadering van negen
juni dezes jaars, goedgekeurd door de Gedeputeerde Staten van Utrecht
op zes en twintig juli dezes jaars, derde afdeling nummer 218/2069 ter andere
zijde
en verklaarde de comparant ter eene zijde in hoedanigheid van directeur
der Naamlooze Vennootschap Woudenbergsche Exploitatie Maatschappij
"Laanzicht" gevestigd te Woudenberg (hierna genoemd "Laanzicht") na-
mens haar, krachtens machtiging versterkt in de op dien oktober
des vorigens jaars gehouden algemeene vergadering van aandeelhou-
ders, bij wijze van schenking in vollen eigendom af te staan aan de
burgerlijke gemeente Woudenberg, namens wie door de comparanten
ter andere zijde in hoedanigheid en ter uitvoering van het besluit
van den gemeenteraad voormeld van haar in eigendom worden
aangenomen _____
de perceelen, thans ingericht als park en weg, gelegen te Woudenberg
en bij het Kadaster aldaar bekend, als uitmakende _____
I een middengedeelte van het perceel Sectie E, nummer 1156, begrensd
ten noorden door de westwaards verlengde zuidgrens van het perceel

Bijlage B: Servituut / Schenkingsakte

dier Sectie nummer 1126, en ten zuiden door de zuiderlijke grens van den ter plaatse aangelegden weg. _____

II noordelijke gedeelten van de perceelen Sectie E, nummers 422 en 378 ten zuiden begrensd door de zuidelijke grens van even gemelden weg.

Te zamen groot ongeveer een hectare vijftig aren _____

En zulks onder de volgende bepalingen, letterlijk opgenomen in het voorgemelde besluit van den gemeenteraad, te weten: _____

1. De gemeente verbindt zich voorgemelde onroerende goederen, benevens het perceel Woudenberg Sectie E, nummer 1126 en het niet af te stane noordelijk gedeelte van gemeld perceel nummer 1156, alles toebehorende aan Laanzicht, voortdurend als openbaar park en weg in stand te houden en als zoodanig behoorlijk te onderhouden, als mede den aan den heer Jonkheer Hooft van Woudenberg van Geerestein toebehoorenden weg, kadastraal bekend gemeente Woudenberg Sectie B, nummer 5162bis, van den Rijksstraatweg van Zeist naar Arnhem af tot de oostelijke grens van perceel Sectie E, nummers 378 te onderhouden. _____

2. Het is verboden aan gemelde onroerende goederen eene andere bestemming te geven dan de tegenwoordige van park en weg. _____

3. Het verbod in het vorig artikel vervat wordt gevestigd als erfdienstbaarheid ten laste van de af te stane perceelen en ten behoeve van nummer 1126 en het noordelijk gedeelte van 1156, beide voornoemd, en ten behoeve van het perceel Woudenberg Sectie E, nummer 1204, en omgekeerd ten laste van nummer 1126 en het noordelijk gedeelte van 1156, beide voornoemd, en ten behoeve van de af te stane perceelen. _____

4. Laanzicht betaalt bij het onderteekenen van het van deze onderhavige transactie op te maken contract aan de gemeente als vergoeding voor de sub 1 bedoelde onderhoudsverplichting een bedrag in contanten groot twee duizend gulden. _____

5. Laanzicht verbindt zich in de kosten van dat onderhoud bovendien bij te dragen een bedrag van die honderd gulden per jaar, indien en zoolang de arbeiders F. Koudijs en E. Osnabrugge door de gemeente bij dat onderhoud, elk gedurende ten minste zestig werkdagen per jaar, worden tewerkgesteld, welk bedrag wordt verminderd tot honderd vijftig gulden per jaar, indien er zoolang dit met slechts één der arbeiders het geval is. _____

6. De gemeente is niet bevoegd voormelde onroerende goederen te vervreemden en daarop zakelijke rechten te vestigen. _____

7. Laanzicht is niet bevoegd het perceel, nummer 1126 en het noordelijk gedeelte van 1156, beide voornoemd, te vervreemden of daarop zakelijke rechten te vestigen dan in geval van voorgenomen liquidatie aan of ten behoeve van de Woudenbergsche Bosch en Land Exploitatie Maatschappij "Landgoed Henschoten" voornoemd, die verder niet bevoegd zal zijn tot vervreemding of vestiging van zakelijke rechten. _____

8. Over- of ondermaat zal aan geen der partijen eenig recht verschaffen. _____

9. De lasten en belastingen van het onroerend goed zijn van den dag van het teekenen van de akte van afstand af voor rekening van de gemeente. _____

10. Het afgestane goed gaat over voetstoots met alle toebehooren, heerschende en lijdende de erfdienstbaarheden en deingen in vroegere eigendomstitels aan verkrijgers opgelegd en zonder eenige vrijwaring dan die voor uitwinning en hypotheek. _____

11. De kosten van de, van dezen afstand, op te maken akte en die der levering zijn voor rekening van beide partijen elk voor de helft. _____

Ten slotte verklaarden partij dat de bijdrage onder 4 der bovenstaande bepalingen bedoeld, heden aan den gemeente ontvanger is ter hand gesteld den die onder 5 opgenomen, onder het daarbij vermelde voorbehoud jaarlijks zal moeten geschieden op een september. _____

Waarvan acte in minuut opgemaakt, is verleden te Woudenberg op den achtsten augustus negentien honderd twee en dertig, in tegenwoordigheid van de heeren Anton Frederik Kuhn, landbouwkundig ingenieur te Amersfoort en Jan Willem van Alphen, zonder beroep te Woudenberg woonachtig, als getuigen _____
 Onmiddellijk na voorlezing hebben de verschijnende personen en de getuigen, allen aan den notaris bekend, met den notaris deze acte ondertekend. _____
 W. A. de Beaufort, P. A. G. van Heeckeren v. W., C. Klomp, A. F. Kuhn, J. W. van Alphen, J. E. G. Lagerwey. _____
 Gratis geregistreerd te Amersfoort, den twaalfden augustus 1900 twee en dertig. Deel 5, folio 178, no. 5073, twee bladen, geen renvoi.
 De ontvanger Veenman. _____

Uitgegeven voor eerste afschrift,

J. E. G. Lagerwey

Recht f 6.60 Dagregister deel 93 nummer 820
 On geschreven ten Hypotheekkantore te Amersfoort
 den 12 en twintig Augustus
 1900 twee en dertig in deel 757 nummer 17.
 Ontvangen 750 gulden 75 cent.
 De Hypotheekbewaarder,
K. J. J. J. J.

170

Vragenlijst De Beaufortpark

(Retourneren voor 14 oktober 2011)

Vragen over u als gebruiker van het park

①a. Maakt u anno 2011 gebruik van het park?

- ☐ Ja, ik heb dit jaar gebruik gemaakt van het park.
- ☐ Nee, maar dit heb ik in het verleden wel gedaan. (→ ga door met vraag 2a)
- ☐ Nee, ik heb het park nog nooit gebruikt. (→ ga door met vraag 3a)

①b. Hoe vaak maakt u gebruik van het park?

- ☐ Dagelijks.
- ☐ Maandelijks.
- ☐ Wekelijks.
- ☐ Jaarlijks.

①c. Hoe maakt u gebruik van het park? (Meerdere antwoorden mogelijk.)

- ☐ Uitzicht.
- ☐ Eenden voeren.
- ☐ Wandelen.
- ☐ Fotograferen.
- ☐ Mensen kijken.
- ☐ Doorgang.
- ☐ Ontmoeten.
- ☐ Anders, nml.:
- ☐ Uitrusten.
-

(→ ga door met vraag 4)

②a. Waarom bent u gestopt met gebruik van het park?

Omdat:

②b. Zou u ooit nog gebruik willen gaan maken van het park?

- ☐ Ja.
- ☐ Nee. (→ einde enquête)

②c. Heeft u nog suggesties voor het park?

- ☐ Ja, nml.: (→ einde enquête)
- ☐ Nee. (→ einde enquête)

③a. Waarom heeft u nooit gebruik gemaakt van het park?

- ☐ Ik mis de mogelijkheid tot
- ☐ Ik heb geen tijd.
- ☐ Ik houd niet van het park.
- ☐ Iets anders, nml.:

③b. Zou u ooit nog gebruik willen gaan maken van het park?

- ☐ Ja. (→ einde enquête)
- ☐ Nee. (→ einde enquête)

④. Met welk vervoermiddel komt u meestal naar/ door het park? (één antwoord)

- ☐ Auto of brommobiel.
- ☐ Lopend (al dan niet met hulpmiddel) of rolstoel zonder motor.
- ☐ Fiets, scootmobiel, elektrische rolstoel, snorfiets, brommer of scooter.

⑤. Was het park goed bereikbaar voor u?

- ☐ Goed bereikbaar.
- ☐ Niet goed bereikbaar, doordat:

⑥. Vindt u het in het park prettig verblijven?

- ☐ Ja, dat komt door:
- ☐ Nee alleen 's avonds niet, dat komt door:
- ☐ Nee, nooit dat komt door:

Vragen over het uiterlijk en de inrichting van het De Beaufortpark.

⑦. Wat voor rapportcijfer geeft u algemeen de inrichting van het park? (omcirkelen)

Slechte inrichting 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Uitmuntende inrichting

⑧. Wat is het eerste positieve woord dat in u opkomt bij het Beaufortpark?

.....

⑨. Wat vindt u van de aanwezigheid van de huidige bomen in het park?

- ☐ Toegevoegde waarde (verbetering)
- ☐ Geen toegevoegde waarde (verloedering)
- ☐ Maakt me niet uit
- ☐ Specifieke opmerking:

⑩. Wat vindt u van de structuur van het park? (Hoeveelheid gras t.o.v. struiken.)

- ☐ Te open
- ☐ Te dicht
- ☐ Goed zoals het is

⑪a. Zijn er genoeg recreatieve mogelijkheden? (De mogelijkheid om iets te kunnen doen in het park.)

- ☐ Genoeg te doen.
- ☐ Niet genoeg, ik mis:

⑪b. Zijn de huidige recreatieve mogelijkheden goed te gebruiken?

- ☐ Ja.
- ☐ Nee, want

⑫. Wat vindt u van de identiteit van het park? (Heeft het een eigen karakter?)

.....

⑬a. Is het straatmeubilair goed bruikbaar? (De functionaliteit.)

- ☐ Ja.
- ☐ Nee, want

⑬b. Wat vindt u van het uiterlijk van het meubilair? (De vormgeving en kleur.)

- ☐ Passend.
- ☐ Gewoon.
- ☐ Neutraal.
- ☐ Iets anders, nml.:
- ☐ Niet passend.
-

⑭. Wat vindt u van de onderhoudsstaat van:

de paden?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud
het groen?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud
het water?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud
meubilair?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud

⑮. Zijn de paden voor u goed bruikbaar? (begaanbaar)

- ☐ Altijd.
☐ Alleen in droge tijden.
☐ Nooit.

⑯. Wat voor sfeer vindt u dat er in het park hangt.

☐ Natuurlijk	☐ Saai	☐ Romantisch	☐ Zakelijk
☐ Cultureel	☐ Spannend	☐ Idyllisch	☐ Anders nml., ...
☐ Vrolijk	☐ Druk	☐ Rommelig	
☐ Treurig	☐ Rustig	☐ Oordelijk	

⑰. Als u het park opnieuw zou mogen inrichten, hoe zou u dat dan doen?

In de bijgevoegde plattegrond kunt u intekenen hoe u zou willen dat het eruit zou zien. In werkelijkheid zijn er veel regels gemoeid met het park, maar wij stellen u slechts twee randvoorwaarden, zodat u uw fantasie de gang kan laten gaan.

Randvoorwaarden zijn:

- het park is openbaar en blijft voor iedereen toegankelijk;
- de vijver mag niet worden verkleint of gedempt.

De rest staat u vrij. U mag zelf weten hoe gedetailleerd u tekent en u mag ook woorden gebruiken om de tekening te verduidelijken.

Bijlage C: Vragenlijst ‘De Beaufortpark’

19. Hieronder kunt u (indien gewenst) een schriftelijke toelichting geven op uw ingerichte park.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

19a. Denkt u dat er genoeg samenhang is tussen de parken: Het Schanspark, De Veldschans, Het Beaufortpark en het centrumgebied?

- ☐ Er is genoeg samenhang.
- ☐ Er is niet genoeg samenhang.
- ☐ Samenhang tussen de parken vind ik niet zo belangrijk.

19b. Heeft u een idee hoe de samenhang tussen de parken kan worden vergroot?

- ☐ Nee, geen idee.
- ☐ Ja, namelijk:

.....

.....

.....

.....

20. Zijn er nog onderwerpen die niet genoemd zijn in de vragenlijst? Dan heeft u hieronder gelegenheid deze alsnog te benoemen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

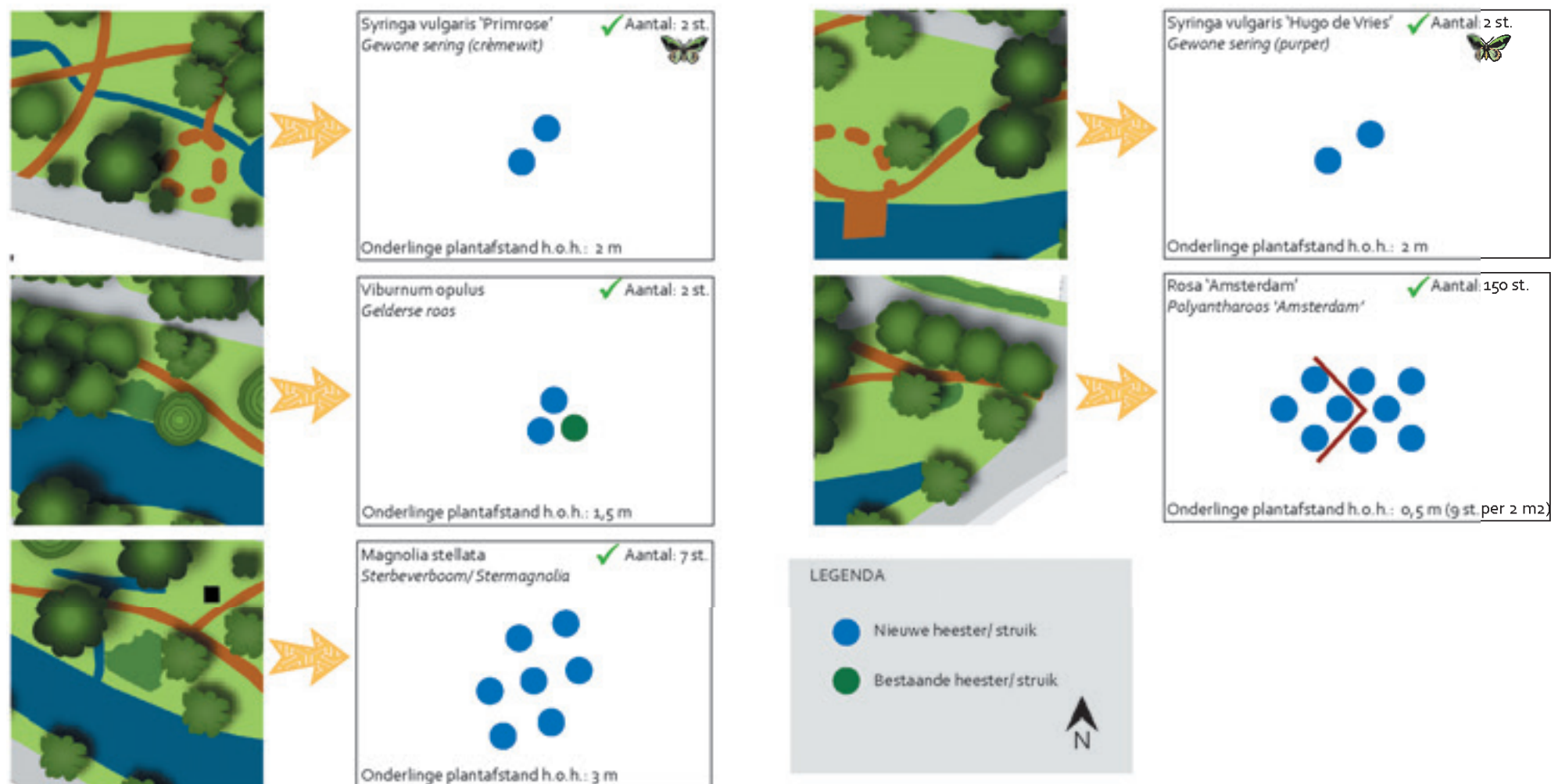
.....

.....

.....

.....

Hartelijk dank voor uw medewerking.

Bijlage E: Bomenlijst/ bestellijst bomen

Bronnen

Boot & Co boomkwekerijen; 2009-2011
Van den Berk over Bomen; van den berk boomkwekerijen; 2004; red. Gebr. Van den Berk B.V.; ISBN:90-807408-5-3
www. bomenonline.nl/assortiment; Bomen en Plantenwijzer

Sortimentkeuze nieuwe bomen "De Beaufortpark"							Kenmerken					
Soort latijns	Soort nederlands	Verplant	Formaat	Hoeveelheid	Prijs	Totale kosten	Bloei kleur	Bloei tijd	Herfst kleur	Bijen Vlinders	Vocht	Verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	16-18 (omtrek)	18	€ 120,00	€ 2.160,00		5		nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	18-20 dk (omtrek)	-	€ 292,50	€ -		5		nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Prunus serrulata 'Kanzan'	Japanse sierkers	3xv	14-16 (omtrek)	19	€ 79,50	€ 1.510,50		4 - 5		ja	oo	Verdraagt verharding
Prunus serrulata 'Kanzan'	Japanse sierkers	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 108,00	€ -		4 - 5		ja	oo	Verdraagt verharding
Prunus sargentii 'Rancho'	Sierkers	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 116,50	€ -		4		ja	oo	Verdraagt verharding
Prunus sargentii 'Rancho'	Sierkers	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 163,50	€ -		4		ja	oo	Verdraagt verharding
Gleditsia triacanthos 'Skyline'	Valse Christusdoorn	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 117,00	€ 117,00	bladkleur			Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Gleditsia triacanthos 'Skyline'	Valse Christusdoorn	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 155,50	€ -	bladkleur			Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Ginkgo biloba	Japanse notenboom	3xv	14-16 dk (omtrek)	1	€ 227,50	€ 227,50				Nee	o-oo	Verdraagt verharding
Castanea sativa	Tamme kastanje	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 69,50	€ 69,50		6 - 7		Ja	oo-ooo	Verdraagt <u>geen</u> verharding
Castanea sativa	Tamme kastanje	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 87,00	€ -		6 - 7		Ja	oo-ooo	Verdraagt <u>geen</u> verharding
Liriodendron tulipifera	Tulpenboom	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 117,00	€ 117,00		5 - 6		Ja	oo-ooo	Verdraagt verharding
Liquidambar styraciflua 'Palo Alto'	Amberboom	4xv	14-16 dk (omtrek)	1	€ 452,50	€ 452,50				Nee	oo	Verdraagt verharding
Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Treurwilg	3xv	18-20 (omtrek)	1	€ 114,00	€ 114,00				Nee	oo-ooo	Verdraagt <u>geen</u> verharding
Ulmus 'Plantijn'	Iep	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 69,50	€ -				Nee	oo-ooo	Verdraagt verharding
Ulmus x hollandica 'Pioneer'	Hollandse iep	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 71,50	€ -				Nee	oo-ooo	Verdraagt verharding
Zelkova serrata	Japanse Zelkova	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 103,50	€ 103,50				Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
				44	€ 4.871,50							

Sortimentkeuze nieuwe bomen "De Veldschans"							Kenmerken					
Soort latijns	Soort nederlands	Verplant	Formaat	Hoeveelheid	Prijs	Totale kosten	Bloei kleur	Bloei tijd	Herfst kleur	Bijen Vlinders	Vocht	Verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	16-18 (omtrek)	15	€ 120,00	€ 1.800,00		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	18-20 dk (omtrek)	-	€ 223,50	€ -		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
						€ -						
Fagus sylvatica 'Purpurea'	Rode beuk	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 101,00	€ 101,00	bladkleur			Nee	oo-ooo	Verdraagt halfverharding
Fraxinus angustifolia 'Raywood'	Smalbladige es	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 73,50	€ 147,00				Nee	o-oo	Verdraagt verharding
Ulmus 'Plantijn'	Iep	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 69,50	€ -				Nee	oo-ooo	Verdraagt verharding
Ulmus x hollandica 'Pioneer'	Hollandse iep	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 71,50	€ 143,00				Nee	oo-ooo	Verdraagt verharding
Ulmus minor 'Sarniensis'	Gladde iep	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 69,50	€ 139,00				Nee	oo-ooo	Verdraagt verharding
Acer rubrum 'October Glory'	Rode esdoorn	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 117,00	€ 234,00		3 - 4		Nee	oo-ooo	Verdraagt halfverharding
Boomgaard												
Mespilus germanica	Mispel	3xv	150 - 200 (hoogte)	5	€ 91,50	€ 457,50		5 - 6		Ja	oo	Verdraagt halfverharding
Cydonia oblonga 'Ludovic'	Kweeper (Halfstam)	3xv	12-14 (omtrek)	5	€ 55,00	€ 275,00		5 - 6		Ja	oo	Verdraagt verharding
Malus sylvestris	Wilde appel	3xv	150 - 200 (hoogte)	5	€ 89,50	€ 447,50		4 - 5		Ja	oo	Verdraagt verharding
				39	€ 3.744,00							

Sortimentkeuze nieuwe bomen "Schanspark"							Kenmerken					
Soort latijns	Soort nederlands	Verplant	Formaat	Hoeveelheid	Prijs	Totale kosten	Bloei kleur	Bloei tijd	Herfst kleur	Bijen Vlinders	Vocht	Verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	16-18 (omtrek)	9	€ 120,00	€ 1.080,00		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	18-20 dk (omtrek)	-	€ 223,50	€ -		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	3xv	20-25	1	€ 179,00	€ 179,00		4 - 6		Ja	oo	Verdraagt verharding
				10	€ 1.259,00							

Bijlage F: Kostenraming 'De Beaufortpark'

Gebruikte bron: GWWkosten.nl en Boot&Co
http://www.bouwmaterialenkopen.com/gevelbakstenen/aanbiedingen/wf-vb-edmonton

Aanleg Wadi	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen lxbxh	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	21.11.12	Ontgraven grond tbv greppel +spreiden van grond	1x1x0,50	m	€	1,68	75 € 126,00
	23.01.21	Aanvullen sleuf ten behoeve van horizontale drainage; Te leveren zand	1 x 0,20-0,30m x tot 0,50m	m	€	4,46	75 € 334,50
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2	1.5 kg per are	are	€	27,69	1,2 € 33,23
							€ 493,73
Snoeien van bomen	Bestekpostnr	Maatregelen	Hoogte	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	<6m	st	€	7,07	2 € 14,14
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	6-9m	st	€	17,95	1 € 17,95
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	9-12m	st	€	43,10	3 € 129,30
	51.74.12	Onderhoudssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	12-15m	st	€	47,90	1 € 47,90
	51.74.12	Onderhoudssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	15-18m	st	€	60,05	1 € 60,05
							€ 269,34
Vernieuwen padenstructuur	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden;	1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57	162,75 € 255,52
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte	1-2,50m breed	m2	€	0,37	651 € 240,87
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 1000m2		1 m2	€	13,15	651 € 8.560,65
		Verwijderen van bestrating		m2	€	2,80	345 € 966,00
		Verwijderen fundering		m3	€	1,60	345 € 552,00
							€ 10.575,04
Verplaatsen van Meubilair	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
		uitgraven van banken		st	€	19,00	1 € 19,00
		uitgraven van prullenbakken		st	€	19,00	1 € 19,00
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)	1,95m breed	st	€	145,98	6 € 875,88
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)	inhoud 40 liter	st	€	35,00	6 € 210,00
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast	hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
							€ 5.192,56
Plaatsen meubilair	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)	1,95m breed	st	€	649,98	6 € 3.899,88
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)	inhoud 40 liter	st	€	390,80	6 € 2.344,80
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast	hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
	34.02.02	Verwijderen lichtmast; enkele uithouder	6m	st	€	37,70	4 € 150,80
		opruimen van banken		st	€	19,00	4 € 76,00
		opruimen van prullenbakken		st	€	19,00	1 € 19,00
							€ 10.559,16
Planten van bloembollen	Bestekpostnr	Maatregelen	Hoeveelheid	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.15.26	Planten van bol- of knolgewassen, Grasveld, handmatig	100	1000 > st	€	11,25	30 € 337,50
	51.15.02	Maken plantstrook, woelen	2 voren, 0,40m diep	100m	€	5,58	2,5 € 13,95
		Aanschaf bloembollen (krokussen)	30000	150 per m2	€	15,00	200 € 3.000,00
							€ 3.351,45
Verwijderen bomen	Bestekpostnr	Maatregelen	diameter	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	< 0,20m	st	€	16,50	18 € 297,00
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	0,20-030 m	st	€	29,25	15 € 438,75
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	0,30-0,50 m	st	€	62,00	14 € 868,00
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	0,50-1,00 m	st	€	165,00	6 € 990,00
							€ 2.593,75
Bomen aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.15.21	Planten van boom (met kluit)	stamdiam. 14-16; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	9,98	2 € 19,96
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)	stamdiam. 14-16; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	9,98	42 € 419,16
	51.15.31	Aanbrengen boompal en boomband(spijkerbare mof) (2 per boom)	1,80 x 0,07	st	€	6,09	88 € 535,92
	51.15.32	Aanbrengen antimaaischadepaal	3 per boom	3 st	€	9,51	44 € 418,44
	51.16.02	Aanbrengen beluchting en/of infiltratiesysteem (enkel)	stamdiameter 20cm	st	€	14,30	44 € 629,20
		Leveren plantmateriaal; Quercus robur	16-18(omtrek)	st	€	120,00	18 € 2.160,00
		Leveren plantmateriaal; Prunus serrulata 'Kanzan'	14-16(omtrek)	st	€	79,50	19 € 1.510,50
		Leveren plantmateriaal; Gleditsia triacanthos 'Skyline'	14-16(omtrek)	st	€	117,00	1 € 117,00

Bijlage F: Kostenraming 'De Beaufortpark'

	Leveren plantmateriaal; Ginkgo biloba	14-16dk(omtrek)	st	€	227,50	1	€	227,50
	Leveren plantmateriaal; Castanea sativa	14-16(omtrek)	st	€	69,50	1	€	69,50
	Leveren plantmateriaal; Liriodendron tulipifera	14-16(omtrek)	st	€	117,00	1	€	117,00
	Leveren plantmateriaal; Liquidambar styraciflua 'Palo Alto'	14-16dk(omtrek)	st	€	452,50	1	€	452,50
	Leveren plantmateriaal; Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	18-20(omtrek)	st	€	114,00	1	€	114,00
	Leveren plantmateriaal; Zelkova serrata	14-16(omtrek)	st	€	103,50	1	€	103,50
							€	6.894,18
Heesters verwijderen	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
	51.01.16	Verwijderen begroeiing, diameter 0,06-0,20m; 50st per are	0,06-0,10m	m2	€	0,43	200	€ 85,60
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2	1.5 kg per are	are	€	27,69	0,7	€ 19,38
	51.42.15	Verwerken vrijgekomen materiaal (beplantingsvak); Heesters; Niet gesloten opgaand; verzamelen en afvoeren		m2	€	0,19	200	€ 38,00
							€	142,98
Heesters aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
		Leveren Syringa vulgaris 'Primrose'	5-8 takken	st	€	15,90	2	€ 31,80
		Leveren Syringa vulgaris 'Hugo de Vries'	5-8 takken	st	€	15,90	2	€ 31,80
		Leveren Viburnum opulus	125-150	st	€	2,90	2	€ 5,80
		Leveren Rosa 'Amsterdam'		st	€	3,35	150	€ 502,50
		Leveren Magnolia Stellata	60-80	st	€	16,65	7	€ 116,55
	51.15.24	Planten van sierplantsoen; horizontaal; plantplaatsen; kluitgoed		st	€	1,28	163	€ 208,64
							€	897,09
Aanleg steiger	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
		materiaal (hout e.d.)	plank 360x140x12	st	€	34,27	40	€ 1.370,88
		arbeid		€ per uur	€	40,00	32	€ 1.280,00
		Graafmachine		dag	€	400,00	1	€ 400,00
							€	3.050,88
Aanleg natuurlijke oever	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
	52.71.03	Verwijderen beschoeiingselement; Hout; tot 50m	2m x 50mm	m	€	12,36	50	€ 618,00
	52.71.03	Verwijderen beschoeiingselement; Hout; tot 100m	2m x 50mm	m	€	8,86	60	€ 531,60
	22.04.21	Profileren van oppervlakken	1000m2 ;tot 3m breed	100m2	€	105,00	1,5	€ 157,50
		beplanting aanbrengen		m2	€	1,28	125	€ 160,00
							€	1.467,10
Aanleg terras	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte	1-2,50m breed	m2	€	0,37	80	€ 29,60
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 1000m2	1m breed	m2	€	13,15	80	€ 1.052,00
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden; plaatsen tafels (FalcoSwing; artnr.: 31.785.021)	1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57	80	€ 125,60
			diameter 105* 70 hoog	st	€	799,00	3	€ 2.397,00
							€	3.604,20

Bijlage G: Kostenraming Veldschans

Snoeien van bomen	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeende bomen, op achterstallig boombeeld
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeende bomen, op achterstallig boombeeld
Verwijderen bomen	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
Bomen aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)
	51.15.31	Aanbrengen boompal en boomband(spijkerbare mof) (2 per boom)
	51.15.32	Aanbrengen antimaaischadepaal
	51.16.02	Aanbrengen beluchting en/of infiltratiesysteem (enkel)
		Leveren plantmateriaal; Quercus robur
		Leveren plantmateriaal; Fagus sylvatica 'Purpurea'
		Leveren plantmateriaal; Fraxinus angustifolia 'Raywood'
		Leveren plantmateriaal; Ulmus x hollandica 'Pioneer'
		Leveren plantmateriaal; Ulmus minor 'Sarniensis'
		Leveren plantmateriaal; Acer rubrum 'October Glory'
		Leveren plantmateriaal; Mespilus germanica
		Leveren plantmateriaal; Cydonia oblonga 'Ludovic'
		Leveren plantmateriaal; Malus sylvestris
Heesters verwijderen	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.01.16	Verwijderen begroeiing, diameter 0,06-0,20m; 50st per are
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2
	51.42.15	Verwerken vrijgekomen materiaal (beplantingsvak); Heesters; Niet gesloten opgaand; verzamelen en afvoeren
Vernieuwen padenstructuur	Bestekpostnr	Maatregelen
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden;
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 1000m2
		Opnemen asfalt verharding
		Opnemen funderingslaag
Verwijderen tuinmuur	Bestekpostnr	Maatregelen
		Verwijderen metselwerk; kraan + sloper
	61.02.90	Afval container schoon puin, inclusief afvoeren.

Bijlage G: Kostenraming Veldschans

Hoogte	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
6-9m	st	€	17,95 2	€ 35,90
9-12m	st	€	43,10 3	€ 129,30
				€ 165,20
diameter	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
< 0,20m	st	€	16,50 11	€ 181,50
0,20-030 m	st	€	29,25 32	€ 936,00
0,30-0,50 m	st	€	62,00 35	€ 2.170,00
0,50-1,00 m	st	€	165,00 3	€ 495,00
				€ 3.782,50
Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
stamdiam. 14-16; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	9,98 22	€ 219,56
stamdiam. 12-14; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	7,49 15	€ 112,35
1,80 x 0,07	st	€	6,09 2	€ 12,18
3 per boom	3 st	€	9,51 37	€ 351,87
stamdiameter 20cm	st	€	14,30 37	€ 529,10
16-18(omtrek)	st	€	120,00 13	€ 1.560,00
14-16(omtrek)	st	€	101,00 1	€ 101,00
14-16(omtrek)	st	€	73,50 2	€ 147,00
14-16(omtrek)	st	€	71,50 2	€ 143,00
14-16(omtrek)	st	€	69,50 2	€ 139,00
14-16(omtrek)	st	€	117,00 2	€ 234,00
150 - 200 (hoogte)	st	€	91,50 5	€ 457,50
12-14 (omtrek)	st	€	55,00 5	€ 275,00
150 - 200 (hoogte)	st	€	89,50 5	€ 447,50
				€ 4.729,06
Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
0,10-0,20m	m2	€	0,43 675	€ 288,90
1.5 kg per are	are	€	27,69 6,75	€ 186,91
	m2	€	0,19 675	€ 128,25
				€ 604,06
Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57 126,75	€ 199,00
Tot 1m breed	m2	€	0,57 507	€ 288,99
1-2,50m breed	m2	€	0,37 507	€ 187,59
1	m2	€	13,15 507	€ 6.667,05
	m2	€	5,25 432	€ 2.268,00
	m2	€	2,14 432	€ 924,48
				€ 10.535,11
Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	uur	€	95,14 8	€ 761,12
6 x 2,5 x 1 m	st	€	247,00 1	€ 247,00
				€ 1.008,12

Bijlage G: Kostenraming Veldschans

Aanleg zitplekken + muren	Bestekpostnr	Maatregelen
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast
	34.02.02	Verwijderen lichtmast; enkele uithouder
		opruimen van banken
		opruimen van prullenbakken
	28.03.05	Aanbrengen laag zandcement
		Metselstenen, zand en cement
		Arbeid opmetselen van muur
Herstellen van de historische schans	Bestekpostnr	Maatregelen
	22.03.01	Verwerken grond in aanvulling
	22.11.04	Ontgraven grond uit te verruimen watergang; Verruimen en terzijde zetten
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2
	52.21.03	Aanbrengen beschoeiingselement; Opgeklampte schotten;
	52.71.03	Verwijderen beschoeiingselement; Hout; tot 50m
verplaatsen jeux des boulesbaan	Bestekpostnr	Maatregelen
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden;
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding
	30.73.13	Opbreken betontegels; Laden, transport tot 5km en storten
	30.73.51	Opbreken betondbanden; Laden, transport tot 5km en storten
	31.41.13	Aanbrengen betontegels 300x300mm; doorlopend; Grijs
	31.43.12	Aanbrengen opsluitband van beton; Recht
Eenrichtingsverkeer maken Schans	Bestekpostnr	Maatregelen
	31.41.12	Aanbrengen betonstraatstenen; Keperverband 80mm dik; Vlijen
	31.41.13	Aanbrengen betontegels; 300 x 300 mm; Grijs; halfsteens; dikte 45mm
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 250m2
	22.01.01	Grond ontgraven uit cunet; niet gescheiden; ontgravingsdiepte 0,25-0,50
	28.01.01	Afwerken zandbed, fijnprofilleren; breedte 3-6m
	30.02.01	Verwijderen asfalt d.m.v. Frezen, sloopfrezen; gem. dikte 150mm; oppvlkte tot 750m2
	30.73.13	Opbreken betontegels; Laden, transport tot 5km en storten
	30.73.51	Opbreken betonbanden; opsluitbanden; Laden, transport tot 5 km en storten
	30.73.51	Opbreken betonbanden; Trottoirbanden; Laden, transport tot 5 km en storten
	30.73.12	Opbreken betonstraatstenen; Laden, transport 5km en storten

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
1,95m breed	st	€	649,98	6 € 3.899,88
inhoud 40 liter	st	€	390,80	6 € 2.344,80
hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
6m	st	€	37,70	4 € 150,80
	st	€	19,00	5 € 95,00
	st	€	19,00	5 € 95,00
	m2	€	20,45	2,5 € 51,13
	per steen	€	0,60	1400 € 840,00
	uur	€	48,00	35 € 1.680,00
				€ 13.225,28

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
Klei; 0,5-1m hoog; 2-5m breed	m3	€	1,27	1125 € 1.428,75
bodembreedte 2-4m; hoeveelheid uitkomend materiaal 1-2 m3	m3	€	1,20	250 € 300,00
1.5 kg per are	are	€	27,69	19 € 526,11
0,5m tussen palen (h.o.h.); planken 3,80 x 0,60m	m	€	47,90	115 € 5.508,50
2m x 50mm	m	€	12,36	110 € 1.359,60
				€ 9.122,96

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57	50 € 78,50
1-2,50m breed	m2	€	0,37	70 € 25,90
	m2		23,4	70 € 1.638,00
dikte 45mm	m2		3,64	30 € 109,20
lengte 10-50m	m	€	2,99	40 € 119,60
300x300x45mm	m2		14,65	55 € 805,75
60x200mm	m		6,13	52,5 € 321,83
				€ 3.098,78

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
Breedte 3,00m >	m2	€	19,40	540 € 10.476,00
	m2	€	15,90	130 € 2.067,00
	1 m2	€	23,40	130 € 3.042,00
breedte in bodem 2-5m	m3	€	1,04	175 € 182,00
tot 1000m2	100m2	€	87,80	7 € 614,60
breedte 2,50-4,00m	m2	€	7,46	650 € 4.849,00
50mm dikke tegels	m2	€	3,75	130 € 487,50
vanaf 50m	m	€	2,39	70 € 167,30
vanaf 50m	m	€	3,19	100 € 319,00
	m2	€	2,21	50 € 110,50
				€ 22.314,90

Bijlage H: Kostenraming Schanspark

Verwijderen bomen	Bestekpostnr	Maatregelen	diameter	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	< 0,20m	st	€	16,50	9 € 148,50
							€ 148,50
Bomen aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)	stamdiam. 12-14; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	7,49	1 € 7,49
	51.15.31	Aanbrengen boompal en boomband(spijkerbare mof) (2 per boom)	1,80 x 0,07	st	€	6,09	18 € 109,62
	51.15.32	Aanbrengen antimaaischadepaal	3 per boom	3 st	€	9,51	9 € 85,59
	51.16.02	Aanbrengen beluchting en/of infiltratiesysteem (enkel)	stamdiameter 20cm	st	€	14,30	9 € 128,70
		Leveren plantmateriaal; Quercus robur	16-18(omtrek)	st	€	120,00	8 € 960,00
		Leveren plantmateriaal; Aesculus hippocastanum	20,25	st	€	179,00	1 € 179,00
							€ 1.470,40
Heesters aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
		Leveren plantmateriaal: Viburnum tinus	40-50	st	€	10,85	8 € 86,80
		Leveren plantmateriaal: Spirea tomentosa	60-80	st	€	3,20	36 € 115,20
		Leveren plantmateriaal: Ligustrum vulgare	80-100	st	€	1,65	9 € 14,85
	51.15.24	Planten van sierplantsoen; horizontaal; plantplaatsen; kluitgoed		st	€	1,28	53 € 67,84
							€ 284,69
Plaatsen meubilair	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)	1,95m breed	st	€	649,98	6 € 3.899,88
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)	inhoud 40 liter	st	€	390,80	6 € 2.344,80
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast	hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
	34.02.02	Verwijderen lichtmast; enkele uithouder	6m	st	€	37,70	4 € 150,80
		opruimen van banken		st	€	19,00	2 € 38,00
							€ 10.502,16

Subsidie regelingen van Projectbureau SVGV

Subsidieregeling kleine initiatieven

De voorwaarden

Projectbureau SVGV zet zich in voor een Grebbelinie die zichtbaar en bekend is. Initiatieven van organisaties, ondernemers of particulieren zijn belangrijk en worden toegejuicht. Daarvoor is er een subsidieregeling voor kleine initiatieven.

Projecten die voor een subsidie in aanmerking komen voldoen aan een aantal voorwaarden: kleine initiatieven zijn activiteiten die betrekking hebben op natuur, recreatie en/of cultureel erfgoed, die passen binnen de visie 'Grebbelinie boven water' en het betreffende jaarprogramma Grebbelinie. Het kan dan gaan om bijvoorbeeld de organisatie van een lezingencyclus of de ontwikkeling van lesmateriaal voor het onderwijs of de restauratie van een kazemat per activiteit zijn maximaal 5.000 euro kosten verbonden. de aanvrager van de subsidie is co-financier voor minimaal 25% van de totale kosten.

Bron: Projectbureau SVGV

Subsidie regelingen van Cultuurparticipatie

Tot 1 oktober 2011 is het weer mogelijk om subsidie aan te vragen via de regeling Cultuurparticipatie van de provincie Utrecht. Projecten die de actieve deelname aan cultuur stimuleren, komen in aanmerking voor de subsidie.

De subsidieregeling Cultuurparticipatie is bedoeld voor culturele instellingen en organisaties die activiteiten organiseren, die de actieve deelname aan cultuur van inwoners van de provincie Utrecht stimuleert. Dat kan zijn op het gebied van amateurkunst, maar ook bijvoorbeeld op het terrein van erfgoed, volkcultuur of een mengeling hiertussen. Doel is zo veel mogelijk inwoners de mogelijkheid te bieden actief deel te laten nemen aan cultuur. Actieve betrokkenheid biedt weer eens een heel andere beleving dan het bezoeken van bijvoorbeeld een voorstelling, museum of een archeologische vondst.

Programma

Het programma Cultuurparticipatie van de provincie loopt nu bijna drie jaar en tot nu toe zijn al zo'n 40 projecten door de provincie gehonoreerd. In het programma kiezen we tevens voor het stimuleren van gemeenten met 'convenanten' op het gebied van Cultuurparticipatie en hebben de meeste gemeenten inmiddels een convenant met ons afgesloten.

Idee bespreken

De provincie Utrecht is vooral op zoek naar projecten op het gebied van amateurkunst, cultuureducatie en volkcultuur, erfgoed en cross-overs hiertussen. Neem voor meer informatie contact op met de Cultuurscout om je idee te bespreken. Stuur een mail naar cultuurscout@zimihc.nl of kijk op: www.provincie-utrecht.nl/cultuurparticipatie.

Voor vragen over de convenanten met gemeenten:
rosa.ramondt@provincie-utrecht.nl of chantal.van.doorn@provincie-utrecht.nl

Voor meer informatie:
frank.okhuijsen@provincie-utrecht.nl, (030) 258 24 58

Bron: Provincie Utrecht

Bijlage I: Subsidieregelingen

Subsidie voor Groene monumenten

8 mrt 2010 - 15:35

Eigenaren van groene monumenten kunnen vanaf 1 april subsidie aanvragen voor de instandhouding van hun bezit.

Het is voor het eerst dat er geld beschikbaar komt voor tuinen en parken van monumentale buitenplaatsen, villa's en kloosters, en voor stadsparken en begraafplaatsen.

Om deze groene monumenten ook onder de bestaande instandhoudingsregeling te laten vallen voegt staatssecretaris van OCW Van Bijsterveldt 4 miljoen euro toe aan deze pot. Het extra geld komt bovenop de 47 miljoen euro die al beschikbaar was voor de regeling. Tot dusver was dit geld alleen voor 'rode' - gebouwde – monumenten. Het nieuwe bedrag – 51 miljoen - wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van de aanvragen: wie het eerst komt, het eerst maalt.

Hoe vraag ik subsidie aan?

Bent u eigenaar van een groen monument en wilt u in aanmerking komen voor subsidie? Dien dan een instandhoudingsplan voor zes jaar in bij de Rijksdienst. U kunt 40 tot 60 procent van de kosten vergoed krijgen. De resterende kosten zijn voor eigen rekening. Op deze pagina vindt u een voorbeeld van zo'n instandhoudingsplan. Voor het daadwerkelijke plan kunt u contact op nemen met onze InfoDesk.

Vanaf 1 april

Aanvragen kunnen vanaf 1 april worden ingediend met bijgaand formulier en met een ingevuld instandhoudingsplan.

De *Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten Brim 2010* is aangepast op de groene monumenten.

Voor het instandhoudingsplan en voor verdere vragen: InfoDesk van de Rijksdienst, info@cultureelerfgoed.nl, tel. 033 – 421 74 56.

Bron: Rijksdienst voor het cultureel erfgoed, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Toekomstadvies De Beaufortpark, Veldschans en Schanspark

in opdracht van Gemeente Woudenberg

Eerste druk

Teksten door:

T.P. Dernison

J. van Eck

MMXII

Colofon

Auteurs

T.P. Dernison

J. van Eck

Woudenberg, 27 januari 2012

Druk

Repro Van Hall Larenstein, Velp GLD

Bindwerk

Loogman's Boekbinderij, Amsterdam

Eerste druk 2012

Omslag

Afbeelding: 'De Beaufortpark',

Woudenberg

Druk: Repro ABT, Velp GLD

© 2012. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/ of openbaar worden gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

© 2012. Nothing from this book can be duplicated and/ or made public, in which manner thus, without preceding explicit written authorization of the authors.

VOORWOORD

Gemeente Woudenberg heeft in de afgelopen paar jaar wel regulier onderhoud, maar geen groot onderhoud (een opknapbeurt) ondernomen ten opzichte van het Beaufortpark. Toen er sprake zou zijn van een gemeentelijke herindeling met de Gemeente Scherpenzeel en Renswoude heeft het college op 16 juni 2009 besloten de opknapbeurt van het 'De Beaufortpark' na de gemeentelijke herindeling verder te bezien, afhankelijk van de toekomstige ontwikkelingen.

In het kader van onze studie Tuin- en Landschapsinrichting zij wij (Timothy Dernison en Job van Eck) opzoek geweest naar een opdracht die aansloot bij de Major Management Buitenruimte. Nadat we gemeente Woudenberg hadden aangeschreven kregen we een positieve respons. Juist op het moment nadat wij een stageverzoek hadden ingediend bij gemeente Woudenberg, had het College van B&W de opdracht gegeven om weer bezig te gaan met het maken van een plan voor het Beaufortpark.

Tijdens al eerder gehouden bijeenkomsten zijn er gesprekken gevoerd met een aantal omwonenden van het 'De Beaufortpark' over een nieuwe/ aangepaste inrichting van het Beaufortpark. Uit deze bijeenkomsten zijn geen directe grote acties voortgekomen die door zowel bewoners als de gemeente zijn goed gekeurd. Er zijn wel kleine maatregelen zoals het opknappen van de wandelpaden, verplaatsing van sommige banken en het plaatsen van extra prullenbakken afgesproken en uitgevoerd.

Via deze weg willen wij Corrine Ockhuijsen bedanken voor haar begeleiding en de ondersteuning die zij verleend heeft bij het maken van onze opdracht. Daarnaast willen wij Frans van den Goorbergh bedanken voor de tijd die hij aan ons besteed heeft om ons te begeleiden in het proces. Verder willen wij Stichting Oud Woudenberg bedanken voor het beschikbaar stellen van historisch fotomateriaal wat wij in ons rapport hebben mogen verwerken.

De onderlinge samenwerking is goed verlopen. We hebben veel samengewerkt bij het ontwikkelen van de verschillende tussentijdse producten. Met de resultaten die nu voor u liggen zijn wij erg tevreden. Onze hoop is nu dat gemeente Woudenberg ook daadwerkelijk aan de slag gaat met dit rapport en dat de omwonenden en andere gebruikers nog lang gebruik kunnen maken van de 'achtertuin' van het gemeentehuis.

Timothy Dernison

Job van Eck

Inhoudsopgave

	blz.
Samenvatting	8
Stap 00: Introductie	12
0.1 Hoofdvraag	14
0.2 Projectdoel	14
0.3 Projectomschrijving	14
0.4 Leeswijzer	14
Stap 01: Initiatieffase	16
1.1 Afbakenen van het project	18
Stap 02: Bepalen van de actoren	20
2.1 Beslissen	22
2.2 Meedenken	22
2.3 Informeren	23
Stap 03: Bepalen en plannen van participatietraject	24
3.1 Betrokkenheid van omwonenden	27
3.2 Beleid op participatie	28
3.3 Hoe worden de actoren betrokken?	28
Stap 04: Eerste indruk	30
4.1 Sterke kanten	32
4.2 Knelpunten	33
4.3 Kansen	34
4.4 Bedreigingen	34
Stap 05: Informatie verzamelen	36
5.1 Beleid	38
5.2 Geschiedenis	42
5.3 Rol van het park in Woudenberg	46
5.4 Omgevingsfactorenanalyse	46
5.5 Biodiversiteitsplan	56
5.6 Referentiegebieden	59
5.7 Gebruikersprofielen	60
5.8 Literatuuronderzoek jongeren	61
5.9 Vragenlijsten	62
5.10 Overleg met Actieteam Jeugd	63
5.11 Overleg jongerenwerker en jongeren	63
5.12 Conclusie analyse	64

	blz.
Stap 06: Visie vormen	68
6.1. Wensen van de gemeente	70
6.2. Wensen van omwonenden	71
6.3. Wensen van expert	72
6.4. Wensen van jongeren	72
6.5. Gezamenlijke visie	73
Stap 07: Conceptplan maken	74
7.1 Conceptplan 'De Beaufortpark', Woudenberg	76
7.2 Waterknelpunt	76
7.3 Jongerenknelpunt	77
7.4 Verouderd meubilair	78
7.5 Gevaarlijke sloot	79
7.6 Verrommeling park	79
7.7 Matige belevingswaarde	80
7.8 Aantrekkelijkheid van het park	80
7.9 Verbinding van het gemeentehuis met het park	81
7.10 Duurzaamheid van het park	81
7.11 Beperkte natuurwaarde/ biodiversiteit	81
7.12 Veiligheid op de kruispunten	82
7.13 Samenhang van het park en haar omgeving	82
Stap 08: Terugkoppeling van de raadpleging en presentatie visueel conceptplan	84
8.1 Terugkoppelen van conceptplan	86
Stap 09: Bevindingen verwerken tot definitief conceptplan	88
9.1 Bevindingen College van B&W	90
9.2 Bevindingen bewonersavond	91
9.3 Bevindingen jongeren	92
Stap 10: Eenmalige maatregelen	94
10.1 'De Beaufortpark'	96
10.2 Veldschans	102
10.3 Schanspark	105
10.4 Kostenraming	106
Stap 11: Korte en lange termijn acties	108
11.1 Korte en lange termijn acties	110
Stap 12: Evaluatie	112
12.1 Terugblik op participatie	114
Literatuurlijst	116
Bijlagen	119

Stap 0: Introductie

Het rapport geeft een beschrijving voor een door de beheerder en/ of beleidsmaker van een openbare ruimte te ondernemen stappen, indien er sprake is van een complex probleem in de openbare ruimte, waarbij gebruikers van deze openbare ruimte worden betrokken.

Dit aan de hand van een doelstelling die zo duidelijk mogelijk is verwoord (aan de hand van het SMART-principe) en een stappenplan van PPS, waarbij maatwerk is toegepast en een verdieping heeft plaatsgevonden door het toevoegen van een krachtenveldanalyse en de methodiek van Kevin Lynch om informatie te verzamelen.

De individuele stappen worden hier nog gedetailleerder beschreven.

Stap 01: Initiatieffase

In een Plan van Aanpak (initiatief) komen de hoofdvraag, doelen, opdrachtschrijving, planning, afspraken en uitgangspunten aan de orde. Door vastlegging voorkomt men een verkeerde interpretatie door derden.

De hoofdvraag **"Hoe kunnen de knelpunten in en om het 'De Beaufortpark' het beste worden geëlimineerd dan wel gelimiteerd?"** moet oplossingsgericht zijn. Zeker aangezien het 'De Beaufortpark' een park met een complexe probleemstelling is. Het vormt samen met de Veldschans en het Schanspark een groene as door Woudenberg.

Het hoofddoel **"Om in samenwerking met omwonenden het 'De Beaufortpark' tot een betere leefomgeving te maken, duurzaam in de tijd."** is vanuit de beginfase zo veel mogelijk geformuleerd via de SMART-methode.

De opdrachtbeschrijving vat samen wat de knelpunten en oplossingen zijn, waarbij input over veiligheid, aantrekkelijkheid, duurzaamheid en beheer, van gebruikers en omwonenden wordt meegenomen.

Stap 02: Bepalen van de actoren

Het bepalen van de actoren gebeurt door een krachtenveldanalyse. Actoren zijn in drie groepen onder te brengen: beslissen, meedenken en informeren. Uiteraard is van belang wie de actor is, hoeveel invloed deze heeft en hoezeer zijn mening meetelt, wat zijn doel is en staat hij positief of negatief ten opzichte van het project. Voorbeeld van de groep beslissen is bijvoorbeeld het College van B&W en Fam. De Beaufort. Hun mening weegt minder zwaar.

In de groep meedenken kan men de beleidsmedewerkers en omwonenden vinden. Hun feedback kan zorgen dat aanpassingen worden gedaan binnen de grenzen van de beleidskaders. Hun mening weegt het zwaarst.

Informeren is verreweg de grootste groep. Deze groep actoren hebben geen relatie met het park, maar kunnen wel hun zienswijzen indienen bij de gemeente.

Stap 03: Bepalen en plannen participatietraject

Bewonersparticipatie is belangrijk voor het "slagen" van een project. Hierbij moet eerst worden nagegaan hoe het interne beleid is van een gemeente ten aanzien van participatie. Mede aan de hand van het interne beleid, zal moeten worden bepaald tot welk niveau deze participatie zich zal uitstrekken. Dit niveau zal aan alle betrokken partijen kenbaar moeten worden gemaakt. Ook moet worden vastgesteld op welke wijze de participatie dient plaats te vinden.

Genoemde uitgangspunten zijn toegepast op het project De Beaufortpark. Burgerparticipatie staat hoog in het vaandel bij de gemeente. Per planfase is een andere wijze van participatie toegepast. Dit varieerde van (individuele) gesprekken met verschillende betrokkenen en/ of gebruikers van het park (gemeente, omwonenden van het park, jongeren die gebruik maken van het park).

Tevens zijn er vragenlijsten vervaardigd en huis-aan-huis verspreidt die uitnodigden tot een actieve inbreng. Hier is in Woudenberg veelvuldig gebruik van gemaakt. Er was 32% respons.

De respons is gebruikt voor het maken van het conceptplan wat is voorgelegd aan B&W. Dit concept is gepresenteerd op een bewonersavond. De hier mondeling gegeven suggesties zijn deels meegenomen in het definitieve conceptplan. Hierna heeft afstemming met beleidsmedewerkers van de gemeente plaatsgevonden. Zowel bewoners, als gemeente zijn gemotiveerd om het plan succesvol te maken.

Stap 04: Eerste indruk

Hierin worden de knelpunten en kansen van het project bepaald. Al zijn knelpunten soms al bepaald, veldbezoek is evengoed noodzakelijk. Aantekeningen kunnen worden opgetekend in een daarvoor opgesteld formulier. Het maken van foto's ondersteunt de opmerkingen.

Om niet alleen op de knelpunten te focussen worden ook de sterke kanten vastgelegd. Bij voorkeur worden deze versterkt en behartigd. Sterke kanten van het 'De Beaufortpark' zijn, de centrale ligging, de combinatie met de Veldschans en Schanspark, de uniciteit van het park, de rust en zijn groene uitstraling. Kansen zijn niet alleen oplossingen voor knelpunten, maar kunnen ook een goede aanvulling zijn.

In het 'De Beaufortpark' kan de natuurwaarde verhoogd worden en is eventueel ruimte voor evenementen. Daarnaast heeft het betrokken omwonenden en historische structuren.

Knelpunten zorgen doorgaans voor obstakels. In het 'De Beaufortpark' zijn dit de lage ligging, overlast, gedateerde inrichting, geen duidelijke verbindingfunctie, geen herkenbare groenstructuur,

lage sierwaarde, niet verrassend, niet duurzaam beplant en de soms onoverzichtelijke verkeerssituatie.

In de toekomst kunnen bedreigingen ontstaan, welke vaak hun oorsprong in het verleden vinden. Voor het 'De Beaufortpark' zijn dit de verkleining van het park, het niet frequente en matige onderhoud en daarmee de kans meebrengend dat omwonenden "afhaken".

Stap 5: Informatie verzamelen

Beleid

Het beleid vormt een onmisbaar onderdeel voor het project. Het beleid vormt de kaders van het project. Voor de parken gelden de volgende stukken: groenbeleidsplan 2011, bomenbeleidsplan, toekomstvisie Woudenberg 2015, waterplan 2010-2015 Vallei & Eem, Participatiebeleid, dossier Beaufortpark en het schenkingsafschrift. Deze beleidsstukken bepalen dat het De Beaufortpark ongewijzigd moet blijven in bestemming en altijd openbaar moet blijven. Sommige oude boomstructuren zijn onderdeel van de groenstructuur of zijn monumentale bomen. Het wateroppervlak mag niet worden verkleint en waardevolle oevervegetatie moet worden beschermt. Burgerparticipatie wordt niet voorgeschreven door het beleid.

Ruimtelijke analyse

De Veldschans (van voor 1590) en 'De Beaufortpark' (sinds ± 1905) zijn oude parken met een intrigerende geschiedenis. De Veldschans heeft steeds weer een andere inrichting gehad. Het De Beaufortpark is sinds 1932 ongeveer hetzelfde gebleven. Het Schanspark bestaat sinds 2008 en is sindsdien hetzelfde ingericht.

Uit een omgevingsfactorenanalyse blijkt dat de drie parken een beperkte verbintenis met elkaar hebben door de afwezigheid van structuren die dat bevorderen en door de verschillende materialisering van het park. Voor elk knelpunt is er een kans tot verbetering.

Door oevers natuurlijker te maken kan de biodiversiteit worden verhoogd.

Andere parken in Woudenberg en één in Zutphen hebben last van dezelfde knelpunten als die spelen in het 'De Beaufortpark'. Deze parken geven geen aanknopingspunten voor het oplossen van de knelpunten. De aanpak van Zutphen is in Woudenberg niet gewenst door de gemeente.

Sociale analyse

De sociale analyse onderzoekt de aspecten rond de gebruikers van het park. Het park wordt gebruikt door elf verschillende gebruikersgroepen.

Een literatuuronderzoek helpt het begrijpen van een gebruikersgroep waar men zich met moeite in kan verplaatsen. De jongeren zijn geen doelgroep van de drie parken. Zij zouden eigenlijk gebruik moeten maken van parken die speciaal voor hen ingericht zijn.

De bewoners zijn, onder de noemer van een participatietraject, benaderd voor het geven van informatie en geven van een visie via een vragenlijst. 62% van de direct aanwonenden van het 'De Beaufortpark' heeft gereageerd. Deze inbreng is gebruikt voor het conceptplan.

Ter bevordering van het jongerenknelpunt is Actieteam Jeugd van de Gemeente Woudenberg benaderd en is kennis gedeeld. Ook is er overleg geweest met jongerenwerkers en heeft deze zijn ervaringen en kennis gedeeld in de vorm van advies.

Stap 06: Visie vormen

De visie is een samenvatting/ samenvoeging van de verschillende wensen van gemeente Woudenberg, omwonenden, de expert en jongeren. De visie is opgesteld binnen de beleidskaders en ondersteund het projectdoel. De wensen van de omwonenden en jongeren zijn soms conflicterend. In sommige gevallen vervallen wensen van groepen, omdat ze niet passen binnen de beleidskaders. In andere gevallen kan de wens van de jongeren, omdat zij geen doelgroep van het park zijn, zijn komen te vervallen. Desalniettemin komen veel wensen overeen en zijn ze gebruikt voor de visie en conceptplan.

Centraal staat: (1) het originele karakter en allure van het park moet bewaard en versterkt worden, (2) de drie parken moet allemaal hun eigen kwaliteiten behouden, ook als ze meer samenhang krijgen, (3) het park is voor iedereen, altijd toegankelijk, (4) gebruikers moeten geen overlast aan elkaar veroorzaken, (5) er komen niet te veel voorzieningen, (6) rust en groen karakter moeten blijven, (7) banken moeten voor iedereen bruikbaar zijn en in zodanige hoeveelheid zodat er doorgaans voor vrijwel iedereen een plek vrij is en (8) de beplanting moet divers zijn en sierwaarde hebben, die in harmonie met elkaar staan.

Stap 07: Conceptplan maken

Een conceptplan is een beeldend plan waarin mogelijke oplossingen voor knelpunten worden weergegeven. Dat kan door een werkgroep samen te stellen. Essentieel is het om de wensen van de participanten hierin te vertalen en argumenten aan te dragen als wensen niet verwerkt kunnen worden. Alle twaalf de adviezen (voor de knelpunten) in dit plan zijn met respect voor de historie gemaakt, zonder de hedendaagse behoeften uit het oog te verliezen.

Door wateroverlast kan de beheerder zijn taak niet goed uitvoeren en het 'De Beaufortpark' niet worden gebruikt voor evenementen. Verhoogde paden, wadi's en verbeterde grondwaterafvoer kunnen een oplossing zijn. Wadi's zijn daarbij meer kostenbesparend dan drainage.

De omwonenden geven aan overlast te ervaren van jongeren en daarmee een aantasting van de veiligheid en vervuiling van het 'De Beaufortpark'. Een open dialoog met jongeren kan duidelijkheid scheppen in hun beleving en knelpunten. Verder kan aanpak van de groenstructuur en inrichting van het 'De Beaufortpark' een bijdrage leveren voor het tegengaan van het "hangen" van de jongeren.

De stijl van het meubilair stamt uit de jaren '60 en is niet in de stijl van het 'De Beaufortpark'. De stijl wordt aangepast aan de tijd waarin het gemeentehuis is gebouwd, de jaren '30-'40. Verder leert de geschiedenis dat Woudenberg werd doorsneden door sloten. Een laatste stukje wat daarvan over is zorgt voor gevaarlijke situaties. Het voorstel is deze te dempen.

Door de tijd zijn aanplantingen gerealiseerd welke niet aansluiten bij de stijl van het 'De Beaufortpark'. Dit komt de sfeer niet ten goede. In het park zijn twee stijlen te herkennen, hoofdzakelijk de Engelse landschapsstijl en daarnaast de Romantische tuin. De Engelse landschapsstijl is te herkennen aan de slingerende paden, fonteinen, zichtassen en kleine boomgroepen. De Romantische tuin heeft kenmerken als gezellige zitjes, bloemperken, geuren en uitzichten. Deze twee stijlen zijn goed te combineren en te vervlechten.

Soms is het voor de bezoeker niet duidelijk wat er te beleven is in het 'De Beaufortpark'. Het is zaak de belevingswaarde te verbeteren, door het toevoegen van bijvoorbeeld objecten, bloemen, geuren en de ecologische waarde te versterken.

Daardoor beleeft men de seizoenen als het ware. De toevoeging van een steiger kan de beleving vanuit een ander gezichtspunt aanbieden of in de winter de winterpret vergemakkelijken. Voor mensen die graag wat meer willen weten over de parken kan een informatiebord een uitkomst zijn, voornamelijk bij de Veldschans.

Het 'De Beaufortpark' is vrij overzichtelijk en mist verrassingselementen. Strategische aangeplante beplanting kan een uitkomst zijn en zichtassen geven aantrekkelijk doorkijkjes. Zo wordt de verbintenis met de omgeving versterkt. Daarvoor zal hier en daar een aanpassing aan het groen moeten worden gedaan.

Buiten duurzaam meubilair is het een vereiste dat de beplanting ook duurzaam is. Een boom moet de ruimte hebben om tot volle wasdom te komen. Bij de keuze van de beplanting wordt gelet op de grootte, vorm en fysische omstandigheden van het park. De oevers van de vijver bieden de mogelijkheid de biodiversiteit te vergroten door natuurlijk oevers te creëren en meer afwisseling in de beplanting aan te brengen.

De inrichting van het kruispunt Parklaan-Schans wordt aangepakt om de veiligheid voor voetgangers en fietsers te verbeteren. Dit kan door de Parklaan deels te verleggen en bosschages te verwijderen. De voetgangersoversteek wordt recht en daardoor korter en overzichtelijker.

Tevens kan door de beplanting aan te passen de samenhang met het naastgelegen Schanspark en Veldschans worden vergroot. Aanpassen van het wegprofiel en rijrichting in de Schans is een innovatieve oplossing en vergroot de kans op een verbetering van de parken onderling.

Door bovenstaande kansen goed te benutten wordt de rustige en groene uitstraling van het 'De Beaufortpark' gewaarborgd en uitgebreid naar de andere parken, is er meer ruimte voor structuurdragers en biodiversiteit, wordt de unieke uitstraling behouden en de gebruikswaarde verhoogd.

Stap 8: Terugkoppeling van de raadpleging en presentatie visueel conceptplan

Betrokkenen werden geïnformeerd tijdens het proces. De verantwoordelijke wethouder werd frequent op de hoogte gehouden door de taakveldleider Beheer van de gemeente. Tevens heeft er een presentatie van het conceptplan plaatsgevonden voor het college van B&W.

De betreffende beleidsmedewerkers van de gemeente zijn zowel mondeling, als per mail op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. De direct betrokkenen zijn op de bewonersavond geïnformeerd en met de jongeren is een gesprek gevoerd waarbij hun wensen en opmerkingen met betrekking tot het park ter sprake zijn gekomen. Tot slot zijn de bewoners van Woudenberg op de hoogte gebracht door de gemeente, door middel van het plaatsen van een persbericht op de gemeentelijke website (inlichten van de media) en het plaatsen van een bericht in een plaatselijk huis-aan-huisblad. De betreffende wijkbewoners zijn nog eens extra geïnformeerd door een artikel op de wijkwebsite.

Stap 9: Bevindingen verwerken tot definitief conceptplan

Na de terugkoppeling van het visueel conceptplan aan het College van B&W en de omwonenden van de parken hebben allerlei bevindingen het levenslicht gezien. Al deze bevindingen moeten ter hand worden genomen en onderzocht. Alleen bevindingen die bijdragen aan de bruikbaarheid of de revitalisering van het park kunnen worden verwerkt in het conceptplan.

De bevindingen van het College van B&W waren positief en ondersteunend. De bevindingen van de omwonenden van de parken zijn kritisch en probleemzoekend. Sommige opmerkingen zijn aangepast teruggekomen in het conceptontwerp, terwijl andere bevindingen niet de goede oplossing waren voor het gezochte knelpunt.

Stap 10: Bepalen van de eenmalige maatregelen + kostenraming

Voor de uitvoer van het conceptontwerp moeten een tal werkzaamheden worden uitgevoerd. Het zijn de eenmalige maatregelen. Deze zijn, samen met een raming van de kosten, genoteerd. Ook tijdelijke oplossingen zoals het verplaatsen van straatmeubilair met de geraamde kosten is verwerkt.

Verder is onderzocht of er mogelijkheden bestaan voor subsidie, om bij te dragen in de kosten van het plan. Sommige bedrijven of stichtingen geven, onder voorwaarden, een bijdrage. Het aanschrijven van lokale bedrijven is ook een optie.

Stap 11: Verwoorden van korte en lange termijn acties

De belangrijkste stap in het proces is de uitvoering. Op korte termijn kunnen eenvoudige acties als een schoonmaakronde, aankleding van het 'De Beaufortpark' of een rommelmarkt houden snel resultaatgeven, waardoor de participatie van omwonenden en gebruikers gewaarborgd blijft.

Op de lange termijn kunnen, desgewenst in stappen, grotere acties worden uitgevoerd. Daarbij zijn tijd, geld en prioriteit de bepalende criteria. Veranderingen aan de structuur zijn over het algemeen dure ingrepen waarvoor extra budget nodig is, terwijl kleine ingrepen vanuit het bestaande budget gefinancierd kunnen worden.

Stap 12: Reflectie en evaluatie

Van elk participatietraject kan iets geleerd worden. De samenwerking tussen verschillende partijen is goed verlopen. Van dit traject kan geleerd worden dat een vragenlijst een goede methode is om een groot percentage respons te krijgen.

Voor het ontwikkelen van ideeën zou beter een actievere manier gehanteerd kunnen worden. Op de bewonersavond kwam 25% van de genodigden af. Verwacht werd 31%. In het vervolg zou bij het ontwikkelen van nieuwe plannen meer gebruik gemaakt kunnen worden van de kennis die omwonenden hebben van de omgeving, omdat ze experts zijn op het gebied van dagelijks gebruik.

Voor het presenteren van een conceptplan is een bewonersavond een goed middel, want er kunnen veel mensen tegelijk op de hoogte worden gesteld en de meeste vragen kunnen direct worden beantwoord. Voor de participatie binnen Gemeente Woudenberg is het goed als er een (algemene) leidraad wordt ontwikkeld.

Afb. 2: Het 'De Beaufortpark'.

Stap 0:

Introductie

Openbare parken in gemeenten worden meestal gebruikt door meerdere soorten gebruikers. Die groepen stellen veelal andere eisen aan hun omgeving. Soms kan dit tot ongewenste confrontaties leiden. Naast sociale kunnen zich ook fysieke knelpunten voordoen, zoals slechte bereikbaarheid, wateroverlast of beplantingen met matige beeldkwaliteit. Indien deze gecombineerd worden ontstaat een complex probleem. Veel verschillende meningen van gebruikers kunnen de gemeente bemoeilijken bij het ruimtelijk oplossen van de problemen. In dit geval kan burgerparticipatie een uitkomst bieden.

Dit rapport is speciaal bedoeld voor beheerders en beleidsmakers van de openbare ruimte. Indien zich in de openbare ruimte een dergelijk complex probleem voordoet, waarbij gebruikers betrokken zijn kan dit rapport worden gebruikt als handleiding ter begeleiding naar een oplossing.

0.1 Hoofdvraag

Met de hoofdvraag wordt aangegeven wat er bereikt moet worden met het project.

In dit project wordt er een antwoord gegeven op de hoofdvraag: "Hoe kan er het beste worden omgegaan met parken, die zowel sociale als fysieke knelpunten hebben, zodat ze ook in de toekomst een toegevoegde waarde zijn voor de gemeente en haar gebruikers?"

Het antwoord op de vraag zal bestaan uit een geadviseerde aanpak, dat wordt geïllustreerd door een casusproject: 'De Beaufortpark', Veldschans en Schanspark te Woudenberg.

0.2 Projectdoel

Het doel van dit project is een handleiding te bieden aan beheerders en beleidsmakers van de buitenruimte, zodat het oplossen van complexe inrichtingsvraagstukken kan worden vereenvoudigd.

Het hoofddoel van het project is geformuleerd volgens de SMART-notatie. De SMART-notatie biedt goede handvatten om het doel zo concreet mogelijk vorm te geven.

Het hoofddoel van dit project luidt: "De meerderheid van de beheerders en beleidsmakers van de openbare ruimte in dienst bij gemeenten in Nederland moeten vanaf het tweede kwartaal van 2012 doormiddel van dit project geïnformeerd kunnen worden over hoe ze het beste kunnen omgaan met openbare ruimten (in het speciaal parken) die zowel sociale als fysieke knelpunten kennen."

0.3 Opdrachtschrijving

De opdracht voor dit project is het schrijven van een adviesrapport waarin wordt aangegeven hoe beheerders en beleidsmakers van de openbare ruimte het beste kunnen omgaan met openbare ruimten (in het speciaal parken) die zowel sociale als fysieke knelpunten kennen.

0.4 Leeswijzer

Het rapport is opgebouwd aan de hand van een stappenplan dat ontwikkeld is door het Amerikaanse 'Project for Public Spaces' (PPS). Dit stappenplan is er op gericht om in samenwerking met burgers een plan te ontwikkelen voor een bepaald projectgebied. Op een aantal punten wijkt dit rapport af van het, door PPS, gehanteerde stappenplan.

In eerste instantie is de volgorde die PPS hanteert niet hetzelfde gebleven. Daarnaast zijn er een aantal elementen toegevoegd die een verdieping vormen op de huidige basis van PPS. Zo is bij stap 2 van dit rapport een krachtenveldanalyse toegepast die PPS niet gebruikt en is bij het verzamelen van informatie gebruik gemaakt van de methode van Kevin Lynch.

Elke hoofdstuk is een stap van het te doorlopen stappenplan. In dit rapport wordt er dus niet gesproken over hoofdstukken maar over stappen. Als alle stappen (startend bij stap 1) worden gevolgd, dan levert het een goed ruimtelijk inrichtingsplan voor parken met een complex probleem op. Het hoofddoel zal in vrijwel elke paragraaf de leiding nemen. Daarop volgt de informatie met betrekking tot de

casus ('De Beaufortpark', Veldschans en Schanspark, Woudenberg).

Bij stap 01 wordt het probleem omschreven van het projectgebied. Daarop volgt het doel dat bereikt dient te worden en daarop volgt een omschrijving van de opdracht.

Bij stap 02 wordt er gekeken welke personen en instanties een relatie hebben met het project. Zij worden daarbij onderverdeeld in een drietal categorieën. Bij de daarop volgende stap wordt bepaald op welke manier deze categorieën benaderd zullen worden in de loop van het traject.

Bij de stappen 04 en 05 wordt er informatie verzameld over het projectgebied. Stap 04 is een eerste kennismaking met het projectgebied en stap 05 is een diepere analyse van het projectgebied. Aan de hand van deze informatie wordt bij stap 06 een visie opgesteld die richting zal geven aan het conceptontwerp dat gemaakt zal worden bij stap 07.

Bij stap 08 wordt het bij stap 07 gemaakte conceptplan, teruggekoppeld naar de participerende partijen die daarop dan hun feedback kunnen geven. Deze feedback wordt bij stap 09 verwerkt tot een definitief conceptplan.

De eenmalige maatregelen die uitgevoerd moeten worden om het ontwerp te verwezenlijken worden beschreven bij stap 10. In de daarop volgende stap wordt aangegeven wat de volgorde is voor het uitvoeren van deze eenmalige maatregelen.

De laatste stap is een evaluatie op het dan inmiddels doorlopen traject. Hierin wordt er teruggeblikt op het afgelopen proces en bekeken of er in het vervolg anders gehandeld dient te worden.

Afb. 3: Zicht op gemeentehuis vanuit het 'De Beaufortpark'.

Stap 01:

Initiatieffase

In de initiatieffase wordt het project duidelijk afgebakend. De initiatieffase start met het oriënteren op de opdracht en wordt afgesloten met een plan van aanpak. Het schrijven van dit Plan van Aanpak wordt gezien als het initiatief, omdat ze voorafgaat aan de goedkeuring van het project en de officiële kick-off.

1.1 Afbakenen van het project

In een Plan van Aanpak is de afbakening van het project vastgelegd en goedgekeurd door de opdrachtgever. In het Plan van Aanpak zijn onder andere de hoofdvraag, doelen en opdrachtomschrijving aan de orde gekomen. Deze worden in de inleiding van het adviesdocument herhaald en uitgebreid. Nauwkeurige omschrijving van de hoofdvraag, doelen, planning, taakverdeling, afspraken en uitgangspunten voorkomt verkeerde interpretatie. Later kan deze omschrijving door iedereen worden gebruikt om op terug te vallen.

Hoofdvraag

Het opstellen van een hoofdvraag wordt gedaan om duidelijk te maken wat de problemen zijn en hoe ze het beste opgelost kunnen worden. De hoofdvraag moet oplossingsgericht zijn, zo zal het vaak een inzichtvraag zijn beginnend met 'hoe'.

De hoofdvraag voor Woudenberg is: "Hoe kunnen de knelpunten in en om het 'De Beaufortpark' het beste worden geëlimineerd dan wel gelimiteerd?"

Het 'De Beaufortpark' in gemeente Woudenberg is een park met een complexe probleemstelling, die zowel fysieke als sociale knelpunten omvat. Gemeente Woudenberg is nog een van de weinige kleine (qua inwoneraantal) zelfstandige gemeenten in de provincie Utrecht. Centraal gelegen in Woudenberg, dicht bij de winkelstraat, is het historische 'De Beaufortpark' gelegen. Het park vormt samen met de naastgelegen Veldschans en Schanspark een belangrijke as door de woonplaats en zou de woonwijken moeten verbinden met het winkelgebied. Het park is niet voldoende verbonden met zijn omgeving. Het park wordt door verschillende gebruikersgroepen gebruikt voor verschillende doeleinden, zowel verblijfs- als doorgangsrecreatie.

Afb. 4: Situering van de drie parken

Doel

Het doel van het project kan het beste zo duidelijk mogelijk worden geformuleerd. Het SMART-principe (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) kan hierbij een handig hulpmiddel zijn. Het is vaak nog niet mogelijk aan het begin van het project om 100% SMART te zijn, dit is niet erg. Het is slechts een hulpmiddel. Door het doel duidelijk te stellen is de kans groter dat er in praktijk iets terecht komt van het project.

Voor Woudenberg is het hoofddoel: "Om in samenwerking met omwonenden het 'De Beaufortpark' tot een betere leefomgeving te maken, duurzaam in de tijd."

Opdrachtschrijving

Het zal later van pas komen om de opdracht nu goed te beschrijven. In een later stadium van het project kan worden gekeken of alle onderdelen uit de opdracht verwerklijkt zijn.

Een goede opdrachtomschrijving vat kort samen wat van het project verwacht wordt. Dat kan alleen het in kaart brengen van knelpunten zijn, maar ook het geven van onderbouwde oplossingen. Als er speciale eisen zijn of er moet ergens de nadruk op worden gelegd, dan wordt dit ook vermeld.

In dit adviesrapport worden oplossingen voor de knelpunten die gemeente en inwoners van Woudenberg ervaren in het 'De Beaufortpark' (casus), aangedragen. Hierbij wordt opgenomen: de knelpunten in en nabij het 'De Beaufortpark' en de onderbouwing voor de oplossingen die nodig zijn om de knelpunten te elimineren casu quo te limiteren. Hierbij gebruikmakend van de input van gebruikers en omwonenden die de gemeente hebben verzocht iets aan de situatie te veranderen. De kernwoorden die hierbij centraal staan zijn: veiligheid, aantrekkelijkheid, duurzaamheid en beheer.

Voor de veranderingen die worden aangedragen in het adviesrapport wordt ook een kostenraming gevraagd. Deze raming bevat een overzicht van de kosten die gemaakt moeten worden voor het uitvoeren van de eenmalige maatregelen.

Afb. 5: Parklaan in herfstferen.

Stap 02:

Bepalen van de actoren

Nu in stap 01 de initiatieffase is geweest, volgt stap 02: het bepalen van de actoren en de relatie die zij hebben met het projectdoel. Actoren zijn (groepen) mensen die op een bepaalde manier invloed kunnen uitoefenen op het project. Om een duidelijker beeld te krijgen van de invloed die actoren hebben is het nuttig om in kaart te brengen met welke actoren het project te maken heeft.

Deze actoren kunnen opgedeeld worden in drie verschillende categorieën: beslissen, meedenken en informeren. De energie die in actoren wordt gestoken kan het beste naar de meest invloedrijke groep gaan, omdat hiermee het meeste draagvlak wordt gecreëerd.

Volgens Participatie@groeneruimte (Van den Goorbergh, 2012) zijn er vijf vragen die bij het maken van deze analyse gebruikt worden, namelijk: wie zit er in de groep, wat is de mate van invloed, hoe zwaar weegt de mening van de actor mee in de beslissing, wat is het doel van de actor en staat de actor positief of negatief ten opzichte van het project?

Voor gemeente Woudenberg zijn de actoren ook onderverdeeld in drie groepen. Dit is gedaan aan de hand van de krachtenveldanalyse die gemaakt is, zie bijlage A. Hieruit is gebleken dat geen enkele actor negatief stond tegenover het project.

2.1. Beslissen

In Woudenberg is de kleinste groep die van de beslissers. Ze heeft de meeste invloed (bevoegdheden) op het gehele project en staat dus het dichtst bij het project (zie afbeelding 6). In deze groep zit de Raad, het College van B&W en de vertegenwoordigers van Fam. De Beaufort.

Wanneer het plan klaar is en overdragen wordt aan gemeente Woudenberg, zijn zij degene die beslissen of het uitgevoerd mag en kan worden en wat er uitgevoerd gaat worden. De persoonlijke mening van deze actoren weegt minder zwaar dan die van de meedenkers. De Raad en College van Burgemeester & Wethouders zijn in dienst van de gemeenschap en zullen zich moeten aanpassen aan de wensen van de gemeenschap. Indien ze ook deel uitmaken van de gemeenschap weegt hun mening even zwaar als die van de meedenkers.

Het doel van deze groep actoren is om er voor te zorgen dat de bewoners van Woudenberg tevreden zijn met het park en dat zij als politiek een einde kunnen maken aan de perikelen die er zijn rondom het 'De Beaufortpark'. Ze staan positief ten opzichte van veranderingen of vernieuwingen, omdat ze de knelpunten opgelost willen hebben. Deze actoren formuleren voorzichtig in verband met politieke gevoeligheid.

2.2. Meedenken

De tweede groep actoren die onderscheiden wordt, zijn de actoren die meedenken in het proces. De actoren die in deze groep voorkomen zijn vier beleidsmedewerkers van de gemeente, het afdelingshoofd en omwonenden van het park. Daarmee kunnen zij invloed uitoefenen op de te maken plannen. Met hen worden de gemaakte concepten besproken en naar aanleiding van de feedback die zij geven kan er een aanpassing gemaakt worden, mits het binnen de beleidskaders past. De mening van de meedenkers weegt het zwaarst. De beleidsmedewerkers hebben de functie van adviseur. Zij zijn de specialisten met kennis. De bewoners vormen een deel van de gemeenschap en kunnen in dit project doormiddel van een participatietraject meedenken over hun leefomgeving en zo invloed uitoefenen op het project. Het doel van deze actoren is om een mooi park te hebben waar iedereen met veel plezier gebruik van kan maken.

De omwonenden van het park zijn tot op heden erg meedenkend en willen graag iets veranderen aan het park. Zij staan inmiddels wel sceptisch tegenover de gemeente, omdat er in hun ogen in de afgelopen jaren niet zoveel is gedaan.

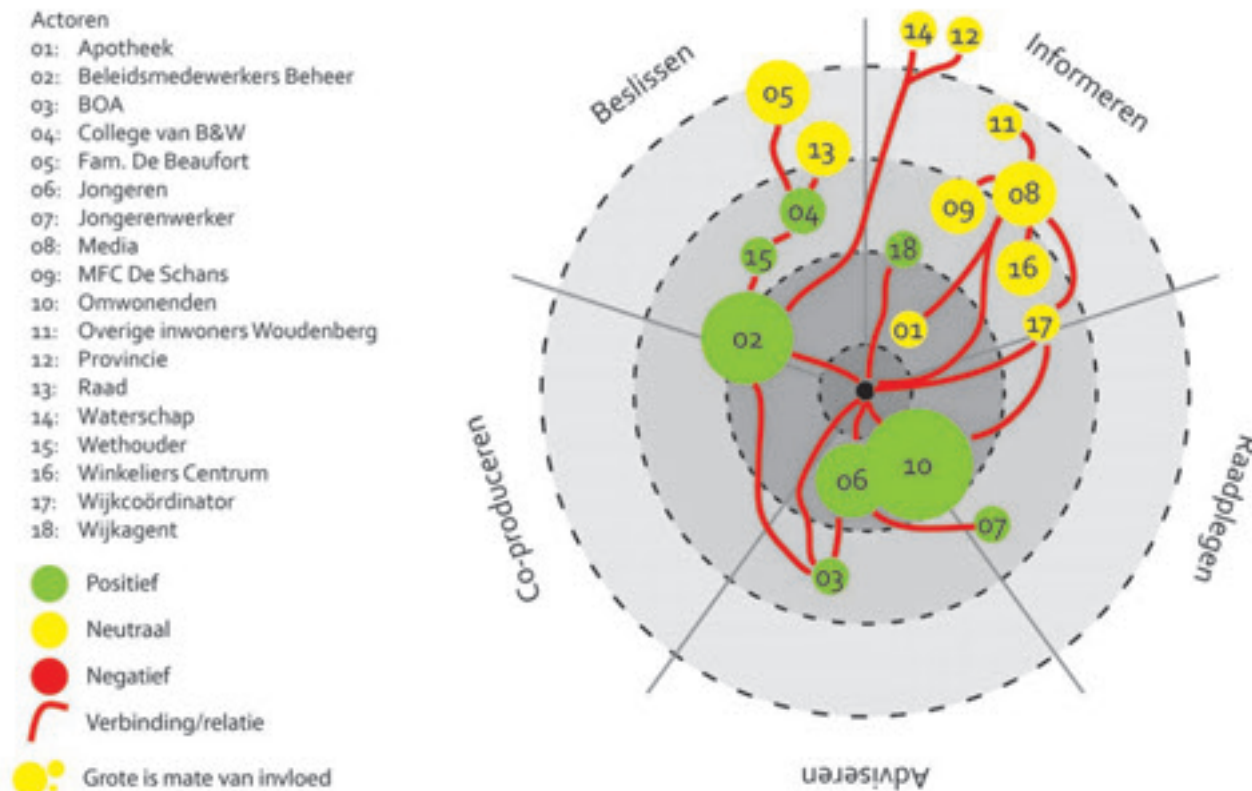
De gemeenteambtenaren hebben verschillende meningen ten opzichte van het project. De één ziet er naar uit dat er iets gaat gebeuren, terwijl de ander liever niet te veel ziet gebeuren, omdat er ook nog wel andere projecten zijn die belangrijk zijn. Daarbij komt dat zij sceptisch zijn over de welwillendheid van de bewoners om iets te veranderen aan het park.

2.3. Informeren

De groep informeren is de grootste groep actoren. Bij deze groep kan gedacht worden aan de winkeliers aan de Dorpsstraat en alle overige bewoners van de gemeente Woudenberg. Deze groep actoren wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen die er zijn. Het gaat hierbij niet om ieder detail dat veranderd, maar om de hoofdlijnen. Deze groep actoren heeft geen directe relatie met het park. Nadat de plannen, geheel conform de voorschriften, ter inzage zijn gelegd bij de gemeente staat het deze groep actoren vrij om zienswijzen in te dienen bij de gemeente. Natuurlijk kan er ook via de reguliere weg

(brief/ telefoon/ baliebezoek) contact worden gelegd met de gemeente aangaande het project.

Het doel van deze actor is de kwaliteit van de openbare ruimte van hun woongemeente handhaven. De actoren hebben over het algemeen geen direct uitgesproken mening over het park en staan daardoor neutraal ten opzichte van eventuele veranderingen in het 'De Beaufortpark'.

Afb. 6: Krachtenveldanalyse

bron: Van den Goorbergh (2012)

Afb. 7: Linkergracht van de Veldschans.

Stap 03:

Bepalen en plannen van participatietraject

In de huidige maatschappij wordt men steeds mondiger en wil iedereen overal iets over te zeggen hebben. Wanneer het gaat om de eigen woonomgeving is dit zeker niet anders. Participatie kan dan een ideaal middel zijn om bewoners te betrekken bij de ontwikkelingen in hun eigen woonomgeving. Zij krijgen hierdoor de mogelijkheid om hun mening te uiten over hun woonomgeving.

"Participatie kan ervoor zorgen dat er meer draagvlak ontstaat bij bewoners of een breder publiek voor beleid, voor maatregelen of voor een (groen)plek. Het is belangrijk te beseffen dat draagvlak het resultaat is van een goed participatieproces: als de initiatiefnemers de inbreng van bewoners serieus nemen en zo veel mogelijk benutten, ontstaat er begrip voor het plan of voor de (beheer) maatregelen. Andersom werkt het niet: een plan of maatregelen klaar hebben liggen en daar via participatie draagvlak voor proberen te zoeken." (Van den Goorbergh, 2012)

Afb.8: Participatieladder.

Bron: <http://www.dewijdeblik.com>

Naast het creëren van draagvlak zijn er nog een aantal redenen waarom je als overheid kan kiezen voor het toepassen van participatie. Zo kan het toepassen van participatie er voor zorgen dat bewoners zich meer verantwoordelijk gaan voelen voor hun eigen omgeving. Ze hebben zelf een bijdrage gegeven aan het tot stand komen van deze ruimte en voelen zich daar dan ook verantwoordelijk voor. Bewoners kunnen ook gezien worden als expert op het gebied van het gebruik van een bepaalde plek, en hebben soms briljante ideeën waar je als expert niet op zou komen.

Verder zorgt het meedenken aan de eigen omgeving vaak ook voor meer onderlinge verbondenheid tussen bewoners. Zeker wanneer de bevolking steeds heterogener wordt is het belangrijk om met elkaar in gesprek te zijn over de eigen woonomgeving.

Wanneer een participatietraject gestart wordt is het goed om helder te hebben welke randvoorwaarden het eigen beleid voorschrijft. Staat er iets geschreven over het participeren van andere partijen? Een participatietraject is interessant en kan zorgen voor draagvlak, maar wanneer hierover niets is vastgelegd bestaat er een kans dat er binnen de gemeente (beslissende partij) geen draagvlak ontstaat voor de gemaakte plannen. Wat als resultaat kan hebben dat er niets met de gemaakte plannen wordt gedaan.

Het is belangrijk om even terug te kijken op de krachtenveldanalyse die gemaakt is bij stap 02. Bij het maken van deze analyse is duidelijk geworden welke partijen betrokken zijn en welke (natuurlijke) invloed ze hebben op het proces. Want participatie betekent in de brede zin van het woord: deelname. Dat wil niet meer zeggen dan dat participanten in dit geval deelnemen aan een project of proces. Deelnemen aan een project of proces kan op verschillende niveaus. Als overheid is het belangrijk om van te voren goed te bedenken welke niveau van participatie ze wil toepassen. Of anders geformuleerd welke positie

Het is belangrijk te beseffen dat draagvlak het resultaat is van een goed participatieproces...

nemen deelnemende partijen in, ten opzichte van het project? Maak daarin onderscheid in de verschillende planfasen. Worden de betrokken partijen alleen geïnformeerd, worden ze geraadpleegd, krijgen ze een adviserende rol, mogen ze meehelpen bij het maken van het plan of krijgen ze een beslissende rol? Het is belangrijk voor alle partijen dat ze op de hoogte zijn van de inbreng die ze kunnen hebben in het project. Dit voorkomt dat van te voren verwachtingen worden gewekt, en voorkomt teleurstellingen achteraf.

Naast deze keuze moet er nagedacht worden over de participatievorm die gekozen kan worden. Er zijn tal van vormen te bedenken waarbij omwonenden betrokken kunnen worden bij een planproces. Zo zijn er de bekende formele manieren van participatie zoals bewonersavonden, vergaderingen, interviews, enquêtes, werkgroepen en wijkscouwen. Naast deze formele vormen zijn er ook informeler en interactieve vormen te bedenken. Op verschillende websites en in verscheidene boeken worden laatst genoemde vormen besproken en toegelicht. Er kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van de websites: www.participatiewijzer.nl, www.groenendestad.nl en www.kei-centrum.nl, of van boeken zoals: Creativiteit HOE? ZO! Bij het maken een keuze voor welke vorm

het meest geschikt is, is het belangrijk om goed te letten op de doelgroep.

Deelnemen aan een participatieproces is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Er zijn verschillende redenen waarom bewoners niet zullen meewerken aan een participatieproces, bijvoorbeeld: tijdgebrek, vertrouwen of juist het wantrouwen van de overheid. Van de partijen die deelnemen aan het participatietraject is het belangrijk om te weten met welke motieven ze mee doen. Willen ze helpen zoeken naar een constructieve oplossing? Of doen ze mee omdat ze op die manier eens goed kunnen klagen over andere problemen?

Wanneer het de bedoeling is dat er zoveel mogelijk partijen mee doen, zorg er dan voor dat ze weten wat ze kunnen bereiken met de inzet die zij leveren. Schep uiteraard niet alleen verwachtingen, maar zorg er daadwerkelijk voor dat ze uitgevoerd zullen worden.

Afb. 9: Burgers met ideeën.

3.1 Betrokkenheid van omwonenden

Over de betrokkenheid van de omwonenden hoeft men in Woudenberg niet te klagen. De omwonenden van het 'De Beaufortpark' zijn actief betrokken bij hun eigen woonomgeving. Deze betrokkenheid laten ze nu, en hebben ze in het verleden laten, merken door zelf actief bezig te zijn in het 'De Beaufortpark' en door het sturen van verschillende brieven naar de gemeente. Door deze betrokkenheid van de omwonenden van het 'De Beaufortpark' is er de mogelijkheid om gebruik te maken van de kennis die zij hebben over het park en de omgeving. Naast het gebruik maken van deze kennis is er ook een grote mogelijkheid voor het creëren van draagvlak bij het ontwikkelen van nieuwe plannen. Daarom leent deze situatie zich er ook goed voor om een participatietraject te starten.

3.2 Beleid op participatie

Allereerst wordt het beleid van gemeente Woudenberg met betrekking tot participatie opgezocht om randvoorwaarden duidelijk te maken. Uit het beleid blijkt dat burgerparticipatie belangrijk wordt gevonden binnen gemeente Woudenberg. Dit is terug te vinden in de 'Toekomstvisie Woudenberg 2015'. Daarin staat dat: *'Betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking'* een belangrijke kwaliteitspijler is. In het collegeprogramma van 2011-2014 staat: *"Het gemeentebestuur maakt zich sterk voor participatie van en ontplooiingsmogelijkheden voor alle inwoners van Woudenberg."* Daaruit kan opgemaakt worden dat gemeente Woudenberg het belangrijk vindt dat haar burgers hun mening geven bij het ontwikkelen van nieuwe plannen.

Elke participatietraject wordt opnieuw vormgegeven bij gemeente Woudenberg. Bij elk project wordt opnieuw gekeken welke vorm ze willen toepassen. Op deze manier wordt elke keer maatwerk geleverd.

Om een besluit te nemen over de inspraak die verschillende partijen kunnen hebben tijdens de verschillende planfasen, is teruggekeken naar de krachtenveldanalyse die gemaakt is bij stap 02 en de huidige situatie rondom de parken (historie, brieven/klachten).

Aan de hand van deze informatie is besloten om op de, voor gemeente Woudenberg, gebruikelijke wijze het participatietraject te doorlopen. De inbreng van de verschillende actoren is per planfase anders geweest.

*Actieteam Jeugd bestaat uit twee beleidsmedewerkers (Jeugd en Veiligheid), afdelingshoofd van de afdeling beheer, een jongerenwerker, de BOA en de wijkagent. Zij werken samen om de problematiek rondom hangjongeren in Woudenberg op te lossen.

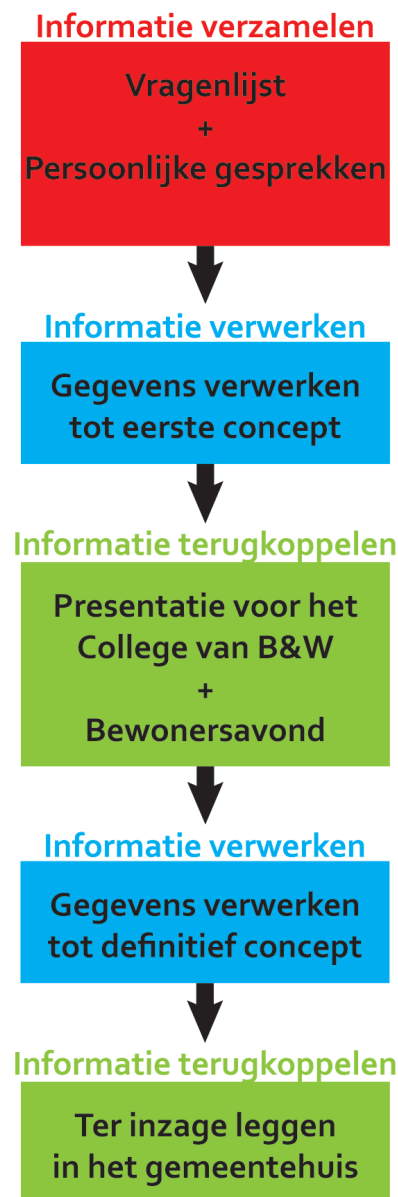
3.3 Hoe worden de actoren betrokken?

In de tweede planfase/ stap 05 bij het analyseren van het park is Actieteam Jeugd* van de Gemeente Woudenberg betrokken bij het traject door met hen gezamenlijk te overleggen. Met Actieteam Jeugd overleggen is gedaan omdat zij al bezig waren met jongerenprojecten rond het 'De Beaufortpark'. Om samen te zoeken naar de beste oplossing van het jongerenprobleem. Later zijn de verschillende personen van dit team nog afzonderlijk benaderd om van hen 'vakinhoudelijke' informatie te krijgen.

Omwonenden betrekken bij het ontwikkelen van plannen is op de volgende manier gedaan. Door middel van het huis aan huis uitzetten van een vragenlijst met daarin vragen over het huidige gebruik van het park. Naast vragen over het gebruik zijn er ook vragen gesteld over de huidige kwaliteit (begaanbaarheid en bruikbaarheid) van het park. Het betrekken van Actieteam Jeugd is gedaan door een aantal keer met hen in overleg te gaan om informatie uit te wisselen over de huidige situatie in het park. Met hen is ook de vragenlijst en de bijbehorende brief besproken om zo een optimaal resultaat te kunnen behalen uit de vragenlijst.

Omwonenden hebben bij het invullen van de vragenlijst invloed gehad op het vormen van de visie op het park. Een aantal vragen was er op gericht om aan te geven welke wensen zij hadden ten opzichte van de inrichting van het park. Hiermee was het voor omwonenden ook mogelijk om adviezen te geven over de inrichting van het park door middel van het invullen van een plattegrond. Een aantal omwonenden heeft hiervan gebruik gemaakt door op de bijgevoegde plattegrond aanpassingen aan te geven of door het omschrijven van mogelijke oplossingen. Naast deze informatie zijn er ook persoonlijke gesprekken gevoerd met een aantal omwonenden, naar aanleiding van de reactie die zij hadden ingestuurd.

Participatietraject

Afb.10: Participatieschema.

Bij dit proces zijn niet alleen de omwonenden van het park betrokken geweest, maar ook de jongeren. Door eerst contact te hebben met Actieteam Jeugd, die al langere tijd bezig was met het ontwikkelen van plannen rondom hangjongeren, is informatie ingewonnen over de lopende activiteiten. Daarnaast zijn er verschillende gesprekken met de jongeren gevoerd over veiligheid en over de inrichting van het park.

Tijdens het ontwikkelen van het concept zijn de resultaten uit de vragenlijst gebruikt voor het ontwerp. In de vragenlijst, zoals hiervoor besproken, hebben omwonenden voldoende informatie gegeven over de wensen die zij hebben over de invulling van het park om een concept te maken. Nadat het concept klaar was is dit in eerste instantie voorgelegd aan het College van B&W. Tijdens een bewonersavond is het conceptplan voorgelegd aan de omwonenden. Tijdens deze avond werden eerst de resultaten uit de vragenlijst aan hen teruggekoppeld. Daarna is verder gegaan met het toelichten van het conceptplan dat mede dankzij de vragenlijsten tot stand is gekomen.

Aan het eind van de presentatie was er de mogelijkheid om vragen te stellen en om mee te denken over mogelijke aanpassingen die gedaan kunnen worden aan het plan om het tot een succes te laten worden. Van deze mogelijkheid werd goed gebruik gemaakt en heeft er voor gezorgd dat er nieuwe input is gekomen om het conceptplan aan te passen.

Na de presentatie van het conceptplan was er geen mogelijkheid meer voor derden om invloed uit te oefenen op de plannen. Tijdens de laatste fasen (definitief concept en uitwerking) is er vooral contact geweest met beleidsmedewerkers van gemeente Woudenberg zelf.

Het motiveren van betrokken partijen om mee te werken aan dit participatietraject is bij een deel van

de bewoners van de Parklaan nodig geweest. Hoewel bewoners aangegeven hebben de gemeente te wantrouwen, doordat er in de afgelopen jaren niet veel/ niets is gebeurd met het 'De Beaufortpark', zijn ze nog steeds erg betrokken bij het park en willen ze erg graag dat de gemeente iets gaat doen aan dit ooit zo mooie park. De groep die gemotiveerd moest worden om mee te doen is gemotiveerd door met sleutelpersonen te praten binnen de straat. Deze personen verspreiden het nieuws en motiveren hun buren.

Partijen binnen de gemeente hoeven niet gestimuleerd te worden om mee te werken aan dit plan.

Bij het betrekken van omwonenden is steeds duidelijk aangegeven dat alle plannen die gemaakt worden nog getoetst en goedgekeurd moeten worden door het College van B&W en dat het nodig kan zijn om een kredietaanvraag te doen bij de Gemeenteraad (wat natuurlijk ook afgewezen kan worden), voordat er ook maar iets uitgevoerd zal gaan worden.

Afb. 11: Een overzichtelijk 'De Beaufortpark'.

Stap 04:

Eerste indruk

In stap 02 zijn door middel van een krachtenveldanalyse alle actoren in beeld gebracht. In stap 03 worden de knelpunten en kansen van het projectgebied bepaald. Bij deze stap wordt aan de beheerder gevraagd zich te verplaatsen in de gebruiker. Vooral wanneer men lang in het vak zit is de kans groot dat men simpele ongemakken over het hoofd ziet.

In sommige gevallen zijn de knelpunten al geformuleerd, in zulke gevallen is het toch nodig om zelf op onderzoek uit te gaan, namelijk door een veldbezoek. Bij het bepalen van de knelpunten en kansen is het van essentieel belang dat de beheerder zich verplaatst in de gebruiker. Het kan behulpzaam zijn om daarbij zelf dat bankje uit te proberen; zit deze wel goed? Of probeer veilig die drukke weg over te steken; kom je zonder kleerscheuren over? Alle scores kunnen

Afb. 12: Groene uitstraling.

worden ingevuld op een speciaal daarvoor gemaakt formulier, maar dit is niet noodzakelijk. Het is aan te bevelen om in ieder geval wel aantekeningen te maken van de bevindingen van het veldbezoek.

Naast deze aantekeningen is het belangrijk om foto's te maken van knelpunten en kansrijke situaties. Het vastleggen van de knelpunten geeft vooral voordelen in de communicatie naar andere projectmedewerkers of naar uw meerderen.

Het bepalen van knelpunten en kansen van het projectgebied kan goed worden gedaan aan de hand van een sterkte-zwakteanalyse, waar ook kansen en bedreigingen in opgenomen zijn. Zwakte is geformuleerd als 'knelpunt'.

Afb. 13: Unieke trouwlocatie.

4.1 Sterke kanten

De sterke kanten van een projectgebied vaststellen is een belangrijke zaak. Het voorkomt dat er te veel wordt gefocust op de knelpunten. Zelfs projectgebieden met veel knelpunten hebben sterke kanten. Aan sterke kanten mag geen afbreuk worden gedaan, liefst moeten ze worden versterkt en behartigd.

Als men als beheerder of beleidsmaker de sterke kanten vaststelt is het goed om te beseffen dat de gebruikers met andere ogen kijken naar hun omgeving en dus ook andere sterke kanten kunnen formuleren. Het raadplegen van de gebruikers kan in dit geval meer inzicht geven. Gebruikers zullen sterke kanten vaak gevoelsmatig formuleren: mooi groen, lekker wandelen, enzovoorts.

Het 'De Beaufortpark' kent verschillende sterke kanten:

- zo ligt het park centraal in de woonkern van Woudenberg en dicht bij de winkelstraat. Dit biedt voordelen met betrekking tot de bereikbaarheid vanuit de woonwijken naar het park. De winkelstraat trekt veel inwoners aan, waardoor het 'De Beaufortpark' veel doorgangers kent;
- in het verlengde van het park liggen twee andere parken: Veldschans en Schanspark. Deze twee parken vormen samen met het projectgebied een aangesloten groenzone. Voor verplaatsingsrecreatie als wandelen is het voordelig om een grotere groenzone te hebben, omdat de wandelaars een parkoverstijgende ronde kunnen maken;
- het park is uniek in haar omgeving, vooral qua inrichting, maar ook door haar verbondenheid met de gemeente en haar gebruik bij trouwpartijen;

- de gebruikers waarderen de rust tegenover hun woning, die er over het algemeen heerst;
- daarnaast wordt het park positief gewaardeerd om zijn groene uitstraling.

Afb. 14: Wateroverlast.

Afb. 15: Zwerfafval in het park.

4.2 Knelpunten

Knelpunten zijn de zwakke kanten van het park. Ze zijn doorgaans obstakels naar een succesvol projectgebied. Knelpunten zullen vaak moeten worden verholpen en zijn in dat geval opgenomen in de opdrachtomschrijving bij stap 01.

Gemeente Woudenberg ervaart verschillende knelpunten in het 'De Beaufortpark':

- de lage ligging van het park zorgt regelmatig voor wateroverlast en slechte begaanbaarheid van de paden. Naast de paden is het na regenval drassig;
- omwonenden van het park geven aan regelmatig overlast te ondervinden van verschillende gebruikersgroepen en zwerfafval in het park;
- de inrichting van het park is gedateerd, minder aantrekkelijk voor gebruikers en omwonenden;
- de beplantingsoorten zijn 'lukraak' gekozen;
- het park zou als verbinding kunnen functioneren tussen woonwijk en winkelgebied, maar door de slechte padenstructuur wordt hier minder gebruik van gemaakt dan haar potentie;
- door de toevoeging van steeds weer andere beplanting, zonder rekening te houden met de al aanwezige beplantingen wordt het park rommelig;
- door de conventies van tuinstijlen niet zo nauw te nemen wordt de inrichting van het park een onherkenbare structuur;
- de beplanting in het park is zeer divers, maar heeft weinig sierwaarde. Ook het straatmeubilair straalt soberheid uit. Door de weinige prikkels die gebruikers van hun omgeving krijgen is de belevingswaarde beperkt;

- de sloot bij de kruising met de noordelijke Parklaan heeft steile hellingen die gevaarlijk zijn voor kleine kinderen;
- doordat het park voor een groot deel in één keer overzien kan worden is er weinig verrassing en is het park snel 'saai' voor gebruikers. De afwezigheid van 'gezellige' zithoekjes zorgt ervoor dat het minder aantrekkelijk verblijven is in het park;
- de duurzaamheid in de tijd van het park wordt verminderd doordat beplantingen die groot kunnen worden te dicht op elkaar zijn geplant. Bomen en struiken krijgen niet genoeg licht, groeien lang uit en lopen hierdoor misvormingen op. Nieuwe bomen kunnen niet groeien doordat ze onder de kronen van andere bomen zijn geplant en;
- de veiligheid van voetgangers en fietsers op het kruispunt Parklaan-Schans is mogelijk in het geding doordat automobilisten snel via de noordelijke Parklaan naar de parkeerplaats bij het (toekomstige) cultuurhuis gaan. Bij het verlaten van de parkeerplaats is er zeer weinig overzicht op de fietsers die vanaf 'De Nieuwe Poort' komen. Daarnaast is er voor voetgangers geen rechte oversteek over de kruising mogelijk, waardoor de veiligheid van voetgangers in het geding komt.

Naast deze knelpunten zullen bij 'Stap 05: informatie verzamelen' ook verschillende knelpunten en kansen voortvloeien uit de analyse.

4.3 Kansen

Elk projectgebied kent kansen. Kansen voor de toekomst liggen in sommige gevallen voor het oprapen, alleen zijn ze nooit aangegrepen om het gebied te verbeteren. Kansen zijn niet alleen oplossingen voor knelpunten, maar zijn ook extra toevoegingen die niet altijd noodzakelijk zijn om uit te voeren, maar wel een toegevoegde waarde hebben.

Het 'De Beaufortpark' kent vier kansen:

- de oevers van de vijver zijn kansrijk om de natuurwaarde in het park te verhogen, in de huidige situatie heeft het park een beperkte natuurwaarde. Alleen de vijver en haar oevers hebben enige natuurwaarde. Door de eentonige beplanting biedt ze in de huidige situatie geen leefgebied aan fauna;
- de ligging van het park, dicht bij de winkelstraat, het nieuwe cultuurhuis en het gemeentehuis maakt het park kansrijk voor activiteiten en evenementen;
- de aanwezigheid van historische structuren geeft aanknopingspunten om structuurdragers te realiseren en;
- de grote betrokkenheid van de bewoners aan de Parklaan, de weg rond het park, geeft veel kansen tot participatie inzake de toekomst van het park en het project.

Afb. 16: Kansrijke oever(s).

4.4 Bedreigingen

Bedreigingen zijn zaken die in de toekomst een gevaar kunnen zijn voor het projectgebied. Bedreigingen in kaart brengen zorgt voor de bewustmaking van reële gevaren. Bedreigingen moeten ten allen tijden goed in het vizier worden gehouden.

De bedreigingen van het 'De Beaufortpark' komen vooral voort uit de gebeurtenissen uit het verleden. Deze kunnen in de toekomst weer een rol gaan spelen. Bedreigingen zijn:

- het 'De Beaufortpark' heeft in het verleden geleden onder verkleining van het park. Eerst onder eigendom van de heer De Beaufort door de aanleg van de Parklaan en de huizen hierlangs en later, na schenking aan de gemeente, door de aanleg van de noordelijke Parklaan, de aanleg van de winkels en het marktplaatsje aan 'De Nieuwe Poort', de verbreding van de Maarsbergseweg, door aanleg van de straat 'De Nieuwe Poort' en de aanleg van parkeerplaatsen bij het gemeentehuis en bij apotheek Woudenberg. Al deze verkleiningen hebben gezorgd dat het park bijna met de helft afgenomen is ten opzichte van de originele situatie van 1909. De afspraken vermeldt in het overdrachtsdocument van het park beschermt de bestemming van het park en de

Parklaan. Het overdrachtsdocument kan worden gevonden in bijlage B;

- het park leidt onder matig onderhoud. Deels valt dit te wijten aan het waterknelpunt, dat het maaibeheer bemoeilijkt. De achterstallige snoei is ontstaan in de jaren '90 door het uitblijven van groot onderhoud. Het resultaat van het matige onderhoud van de laatste jaren is dat veel beplanting nu onherstelbaar uitgegroeid en misvormt is. Beheer dat het af laat weten vormt voor de toekomst een bedreiging, gezien dat regelmatig beheer heel belangrijk is om te voorkomen dat knelpunten opnieuw kunnen ontstaan en;
- omwonenden van het 'De Beaufortpark' zijn van mening dat onderhoud (vooral het groot onderhoud) lang op zich laat wachten. De meeste (62%)* bewoners voelen zich betrokken bij hun woonomgeving. Een deel hiervan heeft in het verleden zorg gedragen voor een deel van het onderhoud (afval ruimen). De bedreiging bij dit probleem is dat omwonenden 'moe worden' van de in hun ogen trage vooruitgang van het park en hun betrokkenheid verliezen. Dit terwijl het heel belangrijk is om bewoners te verbinden met hun woonomgeving en ze het liefst actief te betrekken.

* 62% is afgeleid uit de resultaten van de vragenlijst die bij stap 05 gebruikt is voor het verzamelen van informatie.

Afb. 17a: Veldschans.

Afb. 17b: Schanspark.

Afb. 18: Fotocollage historische afbeeldingen 'De Beaufortpark'.

Stap 05:

Informatie verzamelen

De vijfde stap is gericht op het analyseren van het projectgebied. In deze stap wordt een verdieping gemaakt voor de informatie verzameld in stap 04. Voordat aan oplossingen gedacht kan worden moet eerst een grondige analyse worden gemaakt om zo veel mogelijk aspecten helder in beeld te brengen. Allereerst wordt het beleid geanalyseerd en verder wordt bij deze analyse onderscheid gemaakt tussen de ruimtelijke en de sociale aspecten van het projectgebied.

Het bestuderen van een referentiegebied kan behoren tot stap 05, maar is niet noodzakelijk. Het kan een meerwaarde zijn voor het project en kan leiden tot nieuwe inzichten of juist vermoedens bevestigen.

Het is aan te raden eerst het beleid te onderzoeken, daarna de ruimtelijke analyse te maken, alvorens aan de sociale analyse te beginnen. Deze volgorde is nodig, omdat men anders geen goede gebruikersprofielen (stap 5.7) en vragenlijsten (stap 5.9) kan opstellen. Kortom: de kennis verworven in de ruimtelijke analyse is nodig om de sociale analyse naar behoren te kunnen doen.

5.1 Beleid

Het beleid vormt een onmisbaar onderdeel voor het project. Het beleid vormt namelijk de kaders van het project. Doorgaans staat beleid voor enkele jaren vast. Vastgesteld beleid van hogere overheden is vaak algemener verwoord, maar is leidend voor het beleid van lagere overheden.

Beleidsstukken

Voor Woudenberg zijn er verschillende beleidsstukken die een passage hebben opgenomen over het projectgebied. Niet al deze stukken zijn opgenomen, omdat ze soms niets toevoegen aan wat in andere beleidsstukken al aangegeven is. Voor het project van toepassing zijn: het Groenbeleidsplan 2011, Bomenbeleidsplan 2005, Toekomstvisie Woudenberg 2015, Waterbeleidsplan 2010-2015 van Waterschap Vallei & Eem, Participatiebeleid, Dossier Beaufortpark en het Schenkingsafschrift.

Groenbeleidsplan 2011

Woudenberg is een aantrekkelijke en aangename groene gemeente, gelegen op de grens van de Gelderse Vallei en Utrechtse Heuvelrug. Burgers en toeristen waarderen de gemoedelijkheid en groene uitstraling van de kleine gemeente.

Het groenbeleidsplan is gebaseerd op meerdere uitgangspunten, waarvan vijf belangrijk zijn, namelijk:

1. groen is waardevol voor de leefomgeving;
2. koesteren van het groen, maar wel rationeel;
3. realiseren van groene kwaliteit;
4. deskundig beheren en;
5. groen moet duurzaam zijn.

Het groenstructuurplan geeft aan hoe de gemeentelijk groenstructuur is. Bomen die opgenomen zijn in de groenstructuur hebben een belangrijkere status dan andere bomen (met uitzondering van monumentale bomen en bomen in parken). In het plangebied zijn eikenstructuren aanwezig langs de Schans (weg) die behoren tot

de hoofd- dan wel subgroenstructuur. Deze bomen zijn dus belangrijker. De andere aanwezige bomen staan in parken. Ze zijn belangrijker dan losse straatbomen, maar hebben geen speciale 'rechten', omdat er geen criteria zijn die de bomen beschermen. Enkel de kapvergunning. In het 'De Beaufortpark' zijn twee monumentale bomen aanwezig, namelijk de Moerascipres vlak naast de gevel aan de achterzijde van het gemeentehuis en de 'hangboom' (Reuzenlebensboom) in het middengedeelte van het park.

Afb. 19: Waardevolle Moerascipres naast gemeentehuis.

Bomenbeleidsplan

Het bomenbeleidsplan geeft de gemeente handvatten om knelpunten met bomen consistent te kunnen oplossen en in de toekomst te voorkomen. Voor zowel de ontwikkeling, beheer en onderhoud als handhaving en interne en externe communicatie zijn in het beleidsplan kaders opgenomen die gebaseerd zijn op de algemene visie van de gemeente op bomen. Deze kaders zijn:

- de groene uitstraling van Woudenberg behouden, versterken, kwalitatief verbeteren en waar nodig vergroten;
- bomen worden speciaal aangeplant voor het algemeen belang en hebben daarom een speciale status. Bij aanplant van bomen dient rekening gehouden te worden met overlast die de bomen kunnen veroorzaken en;
- ook particuliere bomen zijn van belang omdat ze door een bijzondere leeftijd, grootte of soort waardevol kunnen zijn.

Bomen zijn belangrijk voor de bescherming en verbetering van het leefmilieu. Zo spelen ze een belangrijke rol bij wonen, werken, recreëren, spelen, gezondheid, sociale cohesie en ontspanning.

Voor het ontwerp en inrichting geldt dat rekening gehouden moet worden met de functies die de toekomstige inrichting moet krijgen. Bomen moeten voldoende ruimte krijgen om de functies te ondersteunen. Hinder moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Indien mogelijk moeten de al aanwezige bomen zo veel mogelijk behouden en geïntegreerd worden in de (her)inrichting. De waarde van bomen neemt toe met intensiteit van het gebruik van de openbare ruimte.

Het 'De Beaufortpark' wordt zelfs aangemerkt als "van grote waarde" zijnde.

Voor de boomsoortkeuze geldt dat er een gradiënt cultuur-natuur van dorpskern naar buitengebied moet zijn. De boomgrootte moet worden afgestemd op de locatie van aanplant: woonwijken: 3e orde, ontsluitingswegen: 2e orde en parken: 1e orde.

Toekomstvisie Woudenberg 2015

In de Toekomstvisie Woudenberg 2015 staan algemene doelen opgesteld voor de verbetering van het leefklimaat in Woudenberg tegen 2015. Dit verbeteren van het leefklimaat wordt nodig geacht om: rekening te houden met nieuwe wensen en behoeften uit de bevolking in Woudenberg, door een verschuivende leeftijdsopbouw, door een veranderende samenstelling van de huishoudens, door een toenemende mobiliteit en door nieuwe leefpatronen van inwoners. De inrichting van de openbare ruimte is hier onderdeel van.

Een belangrijke gedachte van de Toekomstvisie is het versterken van de identiteit van Woudenberg en het bewust omgaan met de dragers van die identiteit.

Het gemeentehuis samen met het 'De Beaufortpark' en de schans (park Veldschans) zijn twee van de zeven identiteitsdragere, die in de toekomstvisie van Woudenberg worden aangemerkt. Het oorlogsmonument in het park is niet speciaal genoemd in de visie, maar er staat wel dat oorlogsmonumenten structuurdragere zijn. Daarmee zouden binnen dit project drie van de zeven identiteitsdragere gemoeid zijn. Het 'De Beaufortpark' wordt zelfs aangemerkt als "van grote waarde" zijnde.

Uit de Toekomstvisie Woudenberg 2015 vloeien vijf belangrijke kwaliteitspeilers voort.

1. Duurzaamheid in de tijd
Binnen de bebouwde kom wordt rekening gehouden met de aanwezige zichtlijnen en karakteristieke elementen. Daarnaast streeft de gemeente naar een kwalitatief goede inrichting van de openbare ruimte die voor veel functies gebruikt kan worden. Bomen moeten op hun plantplaats oud kunnen worden, wat betekent dat rekening gehouden moeten worden met de standplaats en de eigenschappen van de boom.

2. Identiteit en pluriformiteit van Woudenberg
Onder identiteit en pluriformiteit wordt verstaan het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteiten waarmee Woudenberg zich onderscheidt van andere gemeenten. Door deze identiteit te versterken wordt de leefbaarheid en herkenbaarheid van de woon- en werkomgeving vergroot. Ruimtelijke identiteitsdragere zijn bijvoorbeeld het karakteristieke landschap, de landgoederen, het gebied rondom de Grote Kerk in de dorpskern, maar ook losse elementen als de Piramide van Austerlitz.

3. Betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking
De gemeente wil gezamenlijk (gemeente, inwoners en bedrijfsleven) de toekomstvisie waarmaken door vroegtijdig kennis en informatie uit te wisselen en samen te werken. Participatie staat hoog in het vaandel van de gemeente.

4. De leefbaarheid van Woudenberg
Leefbaarheid is het resultaat van allerlei maatschappelijke en fysieke factoren. De aandacht van de gemeente ligt bij alle maatschappelijke groepen, met specifieke aandacht voor de kwetsbare groepen. Daarnaast spelen hierbij sociale betrokkenheid en maatschappelijke deelname een belangrijke rol.

Ruimtelijk gezien is er een duidelijke wisselwerking tussen leefbaarheid en de dagelijkse leefomgeving. Er wordt daarom gestuurd naar:

- een goed ingerichte en onderhouden omgeving die bijdraagt aan de leefbaarheid (hier ligt een relatie met beeldkwaliteit en kwaliteit van de openbare ruimte);
- een herkenbare omgeving met eigen, unieke kwaliteiten (hier ligt een relatie met het versterken van de identiteit van Woudenberg) en;
- een omgeving waarin mensen zich veilig voelen: hierbij zijn sociale veiligheid, verkeersveiligheid, inbraak- en brandpreventie belangrijk.

5. Beeldkwaliteit en kwaliteit van de openbare ruimte
De openbare ruimte in Woudenberg moet het landelijk gebied weerspiegelen. Woudenberg is een "dorp in het groen". Het betekent dat er minder ruimte is voor inbreiding van bebouwing, omdat anders het groene en landelijke karakter van de plaats verloren kan gaan. Daarnaast zijn er verschillende groene assen in Woudenberg, dat zijn de wegen waarlangs het dorp ontstaan is.

Waterplan 2010-2015 Vallei & Eem

Uit het Waterplan 2010 -2015 van Waterschap Vallei & Eem blijkt, naast de informatie bij stap 5.5 over biodiversiteit en waterkwaliteit, dat Woudenberg in het stroomgebied van de Heiligenbergerbeek ligt. Het 'De Beaufortpark' ligt in de functie stedelijk gebied.

Stroomgebied Heiligenbergerbeek

Het stroomgebied van de Heiligenbergerbeek ligt tussen het Valleikanaal en de Utrechtse Heuvelrug en beslaat ruim 11.000 hectare. Het omvat behalve de Heiligenbergerbeek ook de Woudenbergse Grift en de Heigraaf.

Het water van de Heiligenbergerbeek stroomt bij normale omstandigheden door Amersfoort, tot bij de Monnikendam en vandaar buitenom de binnenstad door de Oostelijke Singelgracht naar de Eem. Een klein deel van het water stroomt door de stadsgrachten naar het Spui en de Koppelpoort. Bij hogere afvoeren kan het teveel aan water via de Vosheuvelbeek naar het Valleikanaal worden afgelaten.

Functie stedelijk gebied

Het doel in deze gebieden is het voorkomen van wateroverlast en watertekort en het behouden en versterken van de beleevingswaarde, de recreatieve waarde en de ecologische waarde van het water. Het watertekort en -overlast wil men voorkomen door zo lang mogelijk water vast te houden op de plaats waar het neerkomt. Daarnaast wordt het beleid gericht op het voorkomen van wateroverlast in omliggende gebieden en het verminderen van lozingen van verontreinigende stoffen.

Beleid op wateroverlast

Het 'De Beaufortpark' heeft een groot gedeelte van het jaar te maken met drassige bodem. Dit wordt niet automatisch gezien als wateroverlast, gezien hier normen voor vastgesteld zijn door het waterschap. Deze normen zijn gelijk aan de werknormen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). Een werknorm is uitgedrukt als de maximaal toelaatbare kans per jaar dat het maaiveld vanuit het oppervlaktewater wordt overstroomd. In het gebied buiten de bebouwde kom is grasland het overwegende landgebruik. Daarom geldt voor het gehele buitengebied een norm van 1/10 per jaar. Voor de bebouwde kom geldt een norm van 1/100 per jaar. Volgens Waterschap Vallei & Eem heeft het stedelijk gebied van Woudenberg niet te maken met wateroverlast, maar met een toenemend watertekort. De voorjaarsgrondwaterstand zou 40 tot 60 centimeter onder het maaiveld liggen. Het hoogste waterpeil is 0 -20 of 20-40 centimeter beneden het maaiveld.

Participatiebeleid

Gemeente Woudenberg heeft burgerparticipatie hoog in het vaandel staan. Ze heeft er een stuk over opgenomen in de Raadsagenda Woudenberg 2011-2014.

"De bevolking en de maatschappelijke organisaties dienen betrokken te worden bij de (verdere) ontwikkeling van genoemde beleidsthema's. Aard en vorm van burgerparticipatie kan per thema verschillen en dient per situatie te worden gekozen."

Daarbij verwijst 'genoemde beleidsthema's' naar de veertien thema's die de voor de raad geformuleerd zijn. Deze thema's zijn echter niet van toepassing op het 'De Beaufortpark' en daarmee is het niet verplicht om burgerparticipatie toe te passen bij het project. Het wordt wel gezien als een toevoeging voor het project.

Dossier Beaufortpark

In het dossier Beaufortpark worden alle poststukken met betrekking tot het park opgeslagen. Daarnaast zijn er beleidsstukken in te vinden, zoals het schenkingsafschrift. De communicatie met bewoners (vooral klachten en de reacties van de gemeente hierop) zijn te achterhalen. Het achterhalen van deze informatie geeft inzicht in de problemen omtrent het park zoals ze worden ervaren door de bewoners. Uit de reacties van de gemeente wordt opgemaakt op welke wijze de gemeente communiceert met haar bewoners en wat haar voornemens zijn met het park.

Uit het verslag vergadering vrijdag 11 jan. 2008 en donderdag 13 mrt. 2008 bleek dat bewoners van de Parklaan vinden dat er overlast is van drank/ drugs, afval (flessen, naalden, condooms, lege wietzakjes), geluidsoverlast, brommers en auto's in het park, wateroverlast, slechte grondhoogten van het gazon en een onveilige sloot. Ze zijn ook van mening dat de politie te tolerant is en geven aan teleurgesteld te zijn in de gemeente en vindt dat die haar afspraken

niet na is gekomen. Uit hetzelfde verslag bleek tevens dat de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is aangescherpt en nu luidt:

"Het is verboden op of aan de weg of in een voor het publiek toegankelijk gebouw of vaartuig deel te nemen aan een samenshooling, zich onnodig op te dringen, door uitdagend gedrag aanleiding te geven tot wanordelikheden of in groepsverband dan wel afzonderlijk anderen lastig te vallen, te vechten of op andere wijze de openbare orde te verstoren". Daaronder wordt verstaan: "het zich in groepsverband zonder redelijk doel op of aan de weg op te houden of te bewegen van 22.00 tot 06.00 uur."

De gemeente geeft geen voorkeur aan het vermelden van de APV op borden aan de rand van het park. Dit zorgt voor een woud aan borden en is onnodig, omdat een ieder geacht wordt de APV te kennen. De gemeente geeft aan auto's in het park niet te kunnen voorkomen door alleen bestemmingsverkeer toe te laten. Ze geeft hekjes als optie, maar deze wordt niet gewenst door bewoners. De wateroverlast op de paden (van mijnsteen) kenmerkt zich in veel plassen, als noodmaatregel worden de slechte stukken door de gemeente verbeterd.

Uit het Rapportformulier eigen initiatief: postregistratienummer 08.37561 (18 juli 2008) blijkt dat de laatste grote onderhoudsbeurt van het park ruim 18 jaar geleden is geweest.

Uit de brief betreft groot onderhoud beaufortpark, nr. 77472, 3 mei 2011 blijkt dat bewoners meer activiteiten willen in het park. Uit de brief reactie gemeente op "aanwezigheid jongeren in Beaufortpark", 3 feb. 2010, archief 8 feb. 2010, nr. 54411 blijkt dat sommige bewoners aangeven dat ze helemaal geen overlast ondervinden in het park.

Schenkingsafschrift (servituut)

Het 'De Beaufortpark' was op 8 augustus 1932 geschonken aan de Gemeente Woudenberg. Bij deze schenking is een servituut opgesteld. Het is een schenkingsafschrift, met daarin afspraken verbonden aan de schenking. Zowel de schenkende als de ontvangende partij zijn gebonden aan deze afspraken. Hoewel niet alle elf afspraken meer relevant zijn, gelden deze en de relevante afspraken nog steeds voor de daarin genoemde percelen, waaronder het 'De Beaufortpark' valt.

De relevante afspraken die van toepassing zijn, zijn:

"... alles toebehoorende aan Laanzicht, voortdurend als openbaar park en weg in stand te houden en als zoodanig behoorlijk te onderhouden, alsmede den aan den heer Jonkheer Hooft van Woudenberg van Geerestein toebehoorenden weg ..."

"Het is verboden aan gemelde onroerende goederen eene andere bestemming te geven dan de tegenwoordige van park en weg."

"Het verbod in het vorig artikel vervat wordt gevestigd als erfdienstbaarheid ten laste van de af te stane percelen ..."

Afb. 20: Het zegel van de notaris.

"De gemeente is niet bevoegd voormelde onroerende goederen te vervreemden en daarop zakelijke rechten te vestigen."

"De lasten en belastingen van het onroerend goed zijn van den dag van het teekenen van de akte van afstand af voor rekening van de gemeente."

Het schenkingsafschrift is een uniek document en zal hiervoor in bijlage B verschijnen.

Overleg College van Burgemeester & Wethouders
Het project is een politiek gevoelig onderwerp en wordt daarom nauw gevolgd door het College van Burgemeester & Wethouders. Het contact met bewoners is daarom iets dat met zorg gedaan moet worden. In dit project wordt een participatietraject gehouden, wat aangeeft dat er veelvuldig contact is met bewoners. Het is noodzakelijk eerst te overleggen met het College van Burgemeester & Wethouders en zo nodig de communicatie wat aan te passen aan de wensen van de politiek.

RUIMTELIJKE ANALYSE

De ruimtelijke analyse zal onder andere inzicht geven in de ontwikkelingen van het park. De ruimtelijke analyse zal bestaan uit de geschiedenis, rol van het park, omgevingsfactorenanalyse en biodiversiteitsplan.

Geschiedenis is niet van belang voor moderne plekken waar historie geen rol speelt. Voor historische plekken is het onverantwoord, om zonder enige kennis van de historie te nemen, een toekomstadvies te doen.

De rol van het park in zijn omgeving, de omgevingsfactorenanalyse en biodiversiteitsplan worden gehouden om inzicht te verschaffen in deze zaken, zodat er besloten kan worden in hoeverre er rekening gehouden moet of kan worden met deze zaken voor het toekomstadvies.

Afb. 21: Woudenberg met De Schans als park.

5.2 Geschiedenis

Ondanks dat het park slechts ± 100 jaar oud is, kent het een rijke historie. Door de tijd zijn er verscheidene aanpassingen gedaan, maar ondanks dat is het ontwerp zoals in 1928 nog goed zichtbaar en zijn zelfs kenmerken van daarvoor zijn nog zichtbaar.

Locatie

Het nader specificeren van de locatie van het projectgebied zegt veel over de relatie tot haar context. Ook de bouwtijd van de eventuele wijk rond het projectgebied leidt tot inzichten met betrekking tot gebruikers en sfeer.

Het 'De Beaufortpark' is gelegen in het centrum van Woudenberg. In de huidige situatie is het het perceel ten oosten van de kavel met adres Parklaan 1. Voor 1832 betrof het perceel nr. 378 en 422 t/m 424 van Sectie E, genaamd De Wetering, het tweede blad, zoals te zien is op afbeelding 21. Op de afbeelding rechts daarnaast is te zien dat de naastgelegen schans daarentegen lag aan de andere kant van de Scherpenseelsche weg en behoorde tot Sectie B, genaamd Geerestein, het derde blad. Het betrof de percelen 515bis t/m 517c. De ligging dicht bij het kruispunt met de wegen (zoals ze nu heten) Voorstraat/ Dorpsstraat – Maarsbergseweg/

Afb. 22: Woudenberg met De Schans als park.

Geerensteinselaan zorgt ervoor dat er altijd veel verkeer langs het park komt. De bebouwing is rond 1840 aan de Dorpsstraat al sterk uitgebreid. Woudenberg heeft nog geen echt park, alleen De Schans (zie kaart) is ingericht als wandelpark, maar deze ligt buiten het dorp. Het 'De Beaufortpark' ligt dicht bij de dorpskern, maar ligt toch aan de rand de plaats. Het park is meer kijkgroen voor de meeste inwoners, omdat het park privébezit is. Na de locatie volgt een ruimtelijke ontwikkeling als kronieken.

1133 - 1890

De bisschop van Utrecht verkocht in 1133 een abdij aan drie particulieren. In 1240 besluit de abdij om grond van het Westerwoud in erfpacht te geven aan een edelman. Deze wil het gebied gaan ontginnen en gereed maken voor bewoning. Hij laat een burcht bouwen, de Woudenburcht. Ontginnen trekt werk aan voor arbeiders van buitenaf. Er ontstaan wegen die het gebied gemakkelijker bereikbaar maken. In 1820 waren dat de Geerensteinsche laan, Eikersche dijk, Griftdijk, Weteringsche dijk, Scherpenseelsche weg en het Maarnens wegje. Rond dit kruispunt ontstaat geleidelijk Woudenberg, genoemd naar de Woudenburcht. Als onderdeel van de Grebbenlinie moesten er schansen worden gebouwd ter verdediging van het achterliggende land.

Afb. 23: Woudenberg in 1811-1832.

Door de goede bereikbaarheid van Woudenberg is de schans ter plaatse eerst aangelegd. Wanneer Woudenberg groeit wordt de oost-west as, de Scherpenseelsche weg, door steeds meer verkeer gebruikt. De ligging van de schans blijkt niet zo handig en al snel wordt de weg dwars over het noordelijke deel van de schans gelegd. Dit is het begin van de aftakeling van de schans.

Tussen 1832 en 1872 gebeurt er niet veel. Er worden wel huizen bijgebouwd, maar niet noemenswaardig veel. In 1872 is er sprake van meerdere kleine parken. Deze waren echter niet openbaar toegankelijk. Het buitengebied van Woudenberg bestaat dan vooral uit boerenland met vele houtwallen. Daarnaast landgoederen uit de ontstaansperiode van Woudenberg. Van het 'De Beaufortpark' is nog geen sprake.

De schans is in 1890 aan de zuid- en westzijde beplant met bomen. De schans wordt van baroktuin veranderd in een landschappelijke tuin.

Afb. 24: Woudenberg in 1830-1850.

Afb. 25: Woudenberg in 1850-1864.

Afb. 26: Woudenberg in 1872.

Afb. 27: Woudenberg in 1890.

1909 - 1936

In 1909 is er sprake van een landschappelijke tuin achter huize Laanzicht. Die landschappelijke tuin en het landhuis zijn in eigendom van de vooraanstaande familie De Beaufort. Het park bestaat dan nog voornamelijk uit grasland, omringd door houtwallen, terwijl de schans al dichter beplant is.

In 1932 is het park verder ontwikkeld en is er een vijver gegraven. De schans zelf wordt nog verder beplant. De militaire gebouwen op de schans zijn in 1930 in gebruik als hotel-pension-restaurant "De Schans". Huize Laanzicht komt leeg te staan en niemand van

Afb. 28: Woudenberg in 1909.

de familie De Beaufort wil er wonen. Toevallig staat het oude gemeentehuis in de weg voor de verbreding van de Geerensteinsche laan. De gemeente laat haar oog vallen op de locatie Laanzicht. De Beaufort gaat akkoord wanneer de gemeente een jaarlijkse afkoopsom van f300,- betaald.

Op 9 december 1931 laat Willem Hendrik de Beaufort, houtvester uit Maarn, een ontwerp voor het landgoed maken door een tuinarchitect uit Zeist (D. Meeuwenberg). Op 8 augustus 1932 tekenen alle partijen het schenkingsafschrift en is Gemeente Woudenberg officieel eigenaar van het landgoed.

Afb. 29: Woudenberg in 1932.

De gemeente laat huize Laanzicht in 1935 slopen en laat een nieuw gebouw ontwerpen in de Oudhollandse stijl. Een jaar later, op 14 oktober 1936, wordt het in gebruik genomen. Het achterliggende park krijgt hierdoor een openbaar karakter.

1939 - 2008

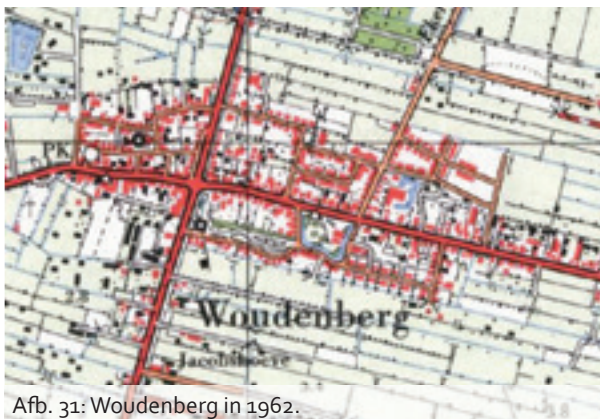
Tijdens de Tweede Wereldoorlog gebruiken de Duitse bezetters de gebouwen op de schans als onderkomen. Ze camoufleren de gebouwen en maken dankbaar gebruik van de opgeslagen jenever. De gebouwen blijven gespaard en doen na de bevrijding weer dienst als hotel-pension-restaurant.

Afb. 30 Woudenberg in 1952.

In 1952 is het park met de helft verkleind door bebouwing van het park en aanleg van de Parklaan. In 1952 is een deel van de schans weer vrijgemaakt van bomen, alleen de omwalling is nog beplant. Het parkdeel dat in 2011 onder de naam Schanspark bekend zal zijn wordt bebouwd met huizen. Woudenberg breidt nu ook naar het oosten en zuiden uit. Er beginnen houtwallen te verdwijnen uit het buitengebied.

In 1962 zijn een groot deel van de houtwallen verdwenen, maar de noordelijke houtwal langs het 'De Beaufortpark' staat nog. Een deel van de

Afb. 31: Woudenberg in 1962.

beplanting op de schans is verdwenen. In 1973 is de noordelijke houtwal van de kaart verdwenen, daar ligt een sloot. Woudenberg groeit sterk aan de westkant, helemaal tot aan de Woudenbergsche Grift, tevens in het noorden. In 1974 wordt het hotel-pension-restaurant "De Schans" afgebroken tot de laatste steen. In de parken lijkt tot 1992 de tijd stil te staan. Woudenberg breidt gedurende die tijd in verschillende fases uit in het zuiden, beginnende in het oosten. In 1992 wordt er een groot complex op de schans gebouwd, namelijk "Residence De Schans". Deze portiekflat is voornamelijk voor ouderen bedoeld. Rond dezelfde tijd worden aan de noordkant

Afb. 33: Woudenberg in 1982.

Afb. 32: Woudenberg in 1973.

Afb. 34: Woudenberg in 1989.

van het 'De Beaufortpark' meerdere semi-bungalows gebouwd. Om deze bereikbaar te maken voor de auto wordt het bestaande parkpad uit 1931 verandert in een straat, het draagt de naam Parklaan, net als aan de zuidzijde. In 1995, na het maken van de kaart, is er een rondweg aangelegd langs het zuidelijke gedeelte van Woudenberg, genaamd de Randweg.

In 2005 zijn de huizen langs de Maarten van Rossumweg niet meer aanwezig. Het grootste gedeelte van het resterende boerenland binnen de rondweg wordt bebouwd met woningen. In 2007 beginnen de werkzaamheden voor nieuwe

Afb. 35: Woudenberg in 1995.

Afb. 36: Woudenberg in 2005.

bebouwing langs de Maarten van Rossumweg, bestaande uit multifunctioneel centrum "De Schans", koopwoningen, huurappartementen en koop-penthouses. Daarnaast zal een nieuw park, het Schanspark, in het centrale gedeelte komen. Het park bestaat voornamelijk uit gras met enkele bomen. Een gedeelte van het gras is ingericht als wadi.

2008 - heden

Het 'De Beaufortpark' is nog steeds het verlengde van een landhuis, namelijk het gemeentehuis. Van de totale oppervlakte dat het park ooit had, is slechts minder dan de helft over. De vijver uit 1932 is nog aanwezig, maar vormt nu de zuidrand van het park. De houtwal vlak achter het huis bestaat tegenwoordig voornamelijk uit verschillende soorten struiken en kruidachtige gewassen. Verder is er een eikenbosje, dat het zicht vanuit en naar het huis tegengaat.

Het grootste deel van het park is gazon, met hierin perken met rozen en laurierkers. Verder siert een uiteenlopend scala aan soorten bomen het park, zowel inheemse soorten als exoten. De logica achter de standplaats van bomen is soms ver te zoeken.

Aan de Veldschans is nog goed te zien dat het een oud soort fort (schans) is. Het park is stervormig geweest, met drie bastions, waarvan er twee verloren zijn gegaan. Ondanks dat, is met de gedeeltelijke omgrachting van de aarden landwerken en de toegangsbrug, nog altijd op dezelfde plaats, goed te zien hoe het hoort te zijn. De schans heeft door de karakteristieke een hoge potentie in de toekomst een 'mooi', historisch park te worden. Op de schans zijn nu verschillende perken met lage heesters en bolbomen.

In het Schanspark staan groepen van verschillende boomsoorten. De beplanting in het park bestaat voor de rest enkel uit gras. Door de jonge leeftijd van het park heeft het nog weinig karakter gekregen en doet het voor de gebruiker kaal en modern aan. De

veelgebruikte boomsoort (zuilbeuk) heeft een smalle kroonvorm, waardoor het park ook in de toekomst een open karakter blijft houden, waardoor het park in zijn geheel overzichtelijk zal blijven. Veel overzicht brengt weinig spanning en maakt het voor de parkgebruiker 'saai'.

Stijl van het park

Bij inrichtingsvraagstukken is het belangrijk de huidige stijl te herkennen. Vooral als de stijl historisch van belang is, zodat hiermee in stap 07 rekening mee gehouden kan worden.

Een tuinstijl hanteren bij het inrichten van parken voorkomt verrommeling en zorgt dat aan de hand van de conventies van de landschapsarchitectuur gefundeerde beheerkeuzes gemaakt kunnen worden, evenals het beplantingssortiment. Er kan namelijk geen twijfel bestaan over de 'juistheid' van de structuur, het wel of niet 'passend' zijn van beplantingssoorten en het nemen van (voor bewoners soms ingrijpende) beslissingen zoals bomenkap. Het is immers gebaseerd op het handhaven van de kwaliteit van de openbare ruimte. Voor bewoners is een park herkenbaarder en beter gewaardeerd als de tuinstijl te herkennen is.

Het 'De Beaufortpark' heeft kenmerken van de Engelse Landschapstijl: een vijver met waterlilies en slingerende paden. Oudere bomen zijn in groepen geplant. Het heeft ook invloeden van Romantische tuin, namelijk: rozenborders en een zitplek aan het water, gericht op een fontein. Er is een deel parkbos, zoals bij landgoederen gebruikelijk is, met exotische boomsoorten en streekeigen beplanting.

In het park is geen tot weinig rekening gehouden met de traditionele conventies van de landschapsarchitectuur, waardoor verrommeling van de structuur dreigt.

De schans, nu bekend als de Veldschans is van oudsher een grondwerk die vrij onopvallend in de omgeving op gaat. Gedurende de jaren zijn er echter een groot aantal bomen op geplant en via natuurlijke weg gegroeid. De zware laanpartijen rondom de schans en de bomen in de Veldschans maken het een bedrukkende, donkere ruimte. In het middengedeelte van de Veldschans zijn cirkelvormige borders met verschillende heesters aanwezig. Verder staan er verschillende soorten bolbomen. De inrichting is niet gebaseerd op een bepaalde stijl en voldoet slechts in beperkte mate aan de oorspronkelijke inrichting voor verdedigingswerken. (Een stervormig grondwerk met doorgaans vier bastions, een gracht en een ophaalbrug aan de veilige zijde van de schans.) Ook hier dreigt verrommeling toe te slaan.

Het Schanspark is in 2008 ontworpen in moderne stijl. Het park bestaat uit een grote grasvlakte met een slingerend pad. Het gras is soms verdiept gelegd, zodat er een wadi ontstaat. Tevens zit er een natuurlijke speelplaats voor kinderen, bestaande uit een gedeelte zand met daarin enkele boomstammen.

Afb. 37: Oude muziekkoepeel.

5.3 Rol van het 'De Beaufortpark' in Woudenberg
Dankzij de centrale ligging van het 'De Beaufortpark' is het bij de meeste Woudenbergers een bekend park. Door de leeftijd van het park (begin 1900) is het aannemelijk te stellen dat vrijwel iedere in Woudenberg geboren Woudenberger vanaf zijn geboorte het park al kent. Het park vormt hiermee ook een onderdeel in het collectieve geheugen van Woudenberg.

Een deel van de Woudenbergers ziet het park als de achtertuin van het gemeentehuis. Dat is niet gek, omdat het van oudsher de tuin van Huize Laanzicht was, waar nu het huidige gemeentehuis staat. In praktijk vormt het park voor een bepaalde groep ouderen een belangrijke wandelroute naar het centrum. Veel fietsers uit het zuidoosten van Woudenberg gebruiken de noordelijke Parklaan als doorgangsroute naar het centrum.

Het gemeentehuis is een trouwlocatie en hiermee ook het 'De Beaufortpark'. Het park is een representatieve omgeving, waar trouwfoto's gemaakt worden. In het verleden werd er met Koninginnedag vrijmarkt gehouden in het park. Mede vanwege de drassige ondergrond is dit verleden tijd.

Het park heeft twee muziekkoepeels gekend, waar naast de plaatselijke filharmonie, ook bekende artiesten hebben opgetreden. Voor een groep muziekliefhebbers is dat een tijd van weemoed.

5.4 Omgevingsfactorenanalyse

Het succes van een openbare ruimte is niet alleen afhankelijk van de inrichting en de voorkeuren van haar gebruikers, maar ook van omgevingsfactoren. Deze factoren worden door overheid en beheer- en ontwerp bureaus geanalyseerd aan de hand van de analyse methode van de bekende stedenbouwkundige Kevin Lynch. In de jaren '60 heeft hij deze analyse methode ontwikkeld, waarmee de kwaliteit van de openbare ruimte meetbaar kan worden gemaakt. De methode was door Lynch oorspronkelijk bedoeld om te gebruiken bij het ontwerpen van wijken, maar kan worden gebruikt voor elk gebied op elke schaal. De methode is algemeen aanvaard als goede methode door vrijwel alle bekende ontwerp bureaus. Ook het ministerie van VROM en WVG heeft al in 1992 in haar nota "*Het beeldkwaliteitsplan, instrument voor kwaliteitsbeeld*" gebruik gemaakt van deze methode.

De omgevingsfactoren zijn opgedeeld in drie categorieën, namelijk structuur, identiteit en betekenis. Alle drie de categorieën zijn even belangrijk. In Kevin Lynch zijn werk "*The Image of the City*" gaat hij vooral in op structuur en identiteit. Zij vormen de fysieke component van de entree. Betekenis is de meest ongrijpbare component. De drie componenten zijn te onderverdelen in verschillende subcategorieën.

In degelijk hedendaags ruimtelijk onderzoek is de zogenaamde Kevin Lynch-methode niet meer weg te denken. Daarom zal bij dit project de methode zeker niet ontbreken. Bij elk onderdeel worden knelpunten en kansen benoemd, zodat meteen duidelijk is waar verbetering mogelijk is.

Structuur

Structuur geeft de inrichting van de openbare ruimte aan. Het is de verdeling van gesloten en open structuren binnen en rond het projectgebied. Deze categorie is te onderdelen in: routes, randen, knooppunten, herkenbare deelgebieden en oriëntatiepunten.

Routes

Routes zijn lijnvormige elementen waarlangs gebruikers zich bewegen. Hierbij wordt in eerste instantie gedacht aan wegen en paden, maar ook watergangen en andere landschappelijke elementen kunnen lijnvormige elementen zijn waarlangs gebruikers zich verplaatsen.

In het 'De Beaufortpark' worden de routes vooral bepaald door de wandelpaden en wegen in en rondom het park. Het noordelijke deel van de Parklaan vormt 'ongewild' ook een belangrijke fietsroute. De watergang rond de schans is daar vooral routebepalend. Aan de oost en west zijde is de watergang zodanig bepalend dat je wel naar de zuid- of noordkant moet lopen om in het park te kunnen komen. Bij het Schanspark zijn het voornamelijk de huizen die langs het park staan die de route bepalen.

Knelpunten

Wanneer het gaat om de route in het 'De Beaufortpark' is het vreemd dat het wandelpad voor een deel gebruik maakt van de straat. Voor de doorgang is dit een "knelpunt". Verder is de verbinding met het centrumgebied niet zichtbaar.

Kansen

Vanuit het Beaufortpark is het niet mogelijk om direct de Veldschans op te lopen. Er bestaan mogelijkheden om meer doorgang te creëren via het parkeerterrein aan de noordkant en/ of aan de noordkant langs het gemeentehuis.

Afb. 38: Autoroutes (Kevin Lynch)

Afb. 39: Fietsroutes (Kevin Lynch).

Afb. 40: Wandelroutes (Kevin Lynch).

Randen

Dit zijn de lineaire elementen die niet als pad gebruikt worden door de gebruiker. Dit zijn de grenzen tussen twee gebieden, lineaire breuken in continuïteit. Zo vormt de sloot in het 'De Beaufortpark' een lineaire breuk. Deze rand vormt alleen een fysieke barrière en geen visuele barrière omdat het mogelijk is om er overheen te kijken. De bomenrij aan de noordzijde van het 'De Beaufortpark' vormt een visuele barrière doordat je er niet doorheen kan kijken, dit komt vooral doordat achter deze bomen beplanting staat die het onmogelijk maakt om verder te kijken.

De bomen rondom de Veldschans vormen alleen een visuele barrière. Dit komt doordat ze deels op een verhoging zijn geplant. Wanneer je daar van onderaf tegenaan kijkt zie je alleen maar een groene kroon. De sloot die daar omheen ligt vormt een fysieke barrière. Samen zorgen deze twee barrières ervoor dat het terrein achter de bomen onbereikbaar lijkt. Bij het Schanspark heb je alleen te maken met harde randen die gevormd worden door de bebouwing die aanwezig is. Deze randen vormen zowel fysiek als visueel een barrière, waardoor het park een langgerekt karakter heeft.

Knelpunt

Door de rand rondom de Veldschans is er bijna geen visuele verbinding tussen de verschillende parken.

Kansen

Er kan een visuele verbinding worden gemaakt met de twee parken door de bastions voor een deel vrij te maken van zichtbelemmerende beplanting. De bastions worden zo uitzichtpunten naar de Veldschans en het 'De Beaufortpark'. Verder kan de historie worden verduidelijkt en teruggebracht.

Afb. 41: Randen (Kevin Lynch).

Afb. 42: Bebouwing vormt een harde rand in het Schanspark.

Afb. 43: De bomenlaan aan de schans maakt het donker.

Knooppunten

Knooppunten zijn locaties waar verschillende stromingen elkaar ontmoeten. Dit zijn over het algemeen (verschillende) verkeersstromen die elkaar ontmoeten. Locaties waar paden elkaar kruisen (blauwe stip op afb. 46) of waar zichtlijnen elkaar kruisen (gele stip op afb. 46).

In het 'De Beaufortpark' zijn er een aantal kruisingen te vinden van verkeersstromen. Dit zijn vooral knooppunten van verschillende voetpaden. Daarnaast is er een kruising tussen voetpaden en wegen aan de west-, oost- en zuidkant van het park.

Knelpunt

Het knooppunt aan de oostkant van het park zorgt voor gevaarlijke situaties. Er kunnen uit vier richtingen auto's en fietsers komen en uit vijf richtingen voetgangers.

Kansen

Verandering van de weginrichting en materialisering kunnen bijdragen aan een veiliger knooppunt.

Afb. 44: Herkenbare deelgebieden. (Kevin Lynch).

Herkenbare deelgebieden

Herkenbare deelgebieden zijn gebieden waarbinnen de elementen visueel of functioneel bij elkaar horen. Daarbij verschillen de deelgebieden sterk van elkaar. Het 'De Beaufortpark' is in te delen in drie afzonderlijke gebieden (zie afb. 44). De drie verschillende gebieden die we onderscheiden zijn: het entreegebied voor (plein) en naast het gemeentehuis (lichtblauw), het gebied direct grenzend aan de achterzijde van het gemeentehuis (blauwgroen) en de rest van het park voorbij de eikengroep (paars). Deze gebieden zijn met name qua gebruik verschillend van elkaar.

Verder vormen zowel de Veldschans (geel) als het Schanspark (groen) ook een apart deelgebied. De Veldschans wordt duidelijk afgebakend door de massieve rand met bomen. Het Schanspark wordt momenteel gekenmerkt door zijn open structuur, waarin gras domineert.

Knelpunt

Het grote aantal herkenbare deelgebieden zorgt voor een 'hokkerig' geheel, hetgeen de samenhang tussen de herkenbare deelgebieden niet bevordert.

Kansen

Door meer eenheid te brengen in de inrichting, met name de beplantingssoort en de locatie van de inrichtingselementen ontstaat al enigszins samenhang. Verder is het belangrijk met zichtlijnen en randen te werken. Ondanks dit is het nodig dat eigenheid van de parken gekenmerkt blijft.

Afb. 45: Zichtlijnen (Kevin Lynch).

Afb. 46: Knooppunten (Kevin Lynch).

Oriëntatiepunten

Oriëntatiepunten zijn herkenbare objecten die specifiek horen bij een bepaalde locatie. Bijvoorbeeld vlaggenmasten en welkomstborden staan meestal bij de entree van een park. Oriëntatiepunten kunnen van verschillende formaten zijn. Zo is de Moerascipres achter het gemeentehuis een groot oriëntatiepunt. Deze boom is van een grote afstand zichtbaar en kan dus ook voor mensen buiten het park een oriëntatiepunt zijn. Verder dienen verschillende grote gebouwen, waarvan er niet meerdere staan, vaak ook als oriëntatiepunt. Het appartementencomplex op de schans en het nieuwe multifunctionele centrum, naast het Schanspark, zijn ook oriëntatiepunten. Oriëntatiepunten zijn van groot belang voor het vergemakkelijken van ruimtelijke verplaatsingen.

Knelpunten

In het 'De Beaufortpark' zijn een paar oriëntatiepunten te benoemen. Jammer genoeg is dat niet mogelijk voor de andere twee parken. Op de Veldschans zou het appartementencomplex aangemerkt kunnen worden als oriëntatiepunt, maar deze is niet goed zichtbaar door de te dichte boomgroepen op de omwalling. Het Schanspark heeft geen oriëntatiepunt in het park.

Kansen

Er kunnen oriëntatiepunten worden toegevoegd, dan wel zichtbaar worden gemaakt.

Identiteit

Identiteit gaat over de eigenheid van het projectgebied. Fysieke eigenheid is afhankelijk van de materialisering en de plaatsing van objecten. De categorie is te onderverdelen in: materialen, kleurgebruik, speciale objecten, historische overblijfsels, landschappelijke kenmerken, ruimte/vormen en ecologie.

Materialen

Bij het gebruik van materialen is het goed om bewust te kiezen wat er toegepast wordt. Materialen van bijvoorbeeld de paden zijn erg bepalend voor de sfeer in het park. De materialen moeten binnen de stijl van het park passen en een positieve uitstraling geven. Materialen kunnen ook de routing verduidelijken, deelgebieden visueel doen onderscheiden en aangeven hoe de gebruiker zich ruimtelijk dient te gedragen.

In het 'De Beaufortpark' is voor de paden gebruik gemaakt van een roodkleurige halfverharding: mijnsplit. Voor de weg die door het park loopt, de noordelijke Parklaan, is er gebruik gemaakt van grijze betonklinkers. Aan de zijkant van het gemeente huis is er gebruik gemaakt van gebakken klinkers met lichtgekleurd grind ernaast. Aan de voorkant

van het gemeentehuis is gebruik gemaakt van grijs natuursteen en gebakken klinkers in Oudhollandse stijl met natuurstenen stoepranden.

De wandelpaden op de Veldschans zijn voorzien van een grijze laag asfaltverharding. Erg handig wanneer ze gebruikt worden door oudere en/ of mindervalide mensen.

De verharding die gebruikt is voor de voetpaden in het Schanspark is ook een halfverharding. Hier hebben ze gebruik gemaakt van een gelige verharding (kalkzandsteen en leem).

De bankjes in alle parken zijn van een standaard soort ontwerp. Een betonnen voet met daarop grove kunststof of houten planken. Aan de voorzijde van het gemeente huis zijn grote moderne zitelementen aangebracht van natuursteen.

Knelpunten

Door het sterk verschillende materiaalgebruik wordt benadrukt dat er weinig samenhang is tussen de herkenbare deelgebieden. De uitstraling van de banken doet geen recht aan de traditionele sfeer en uitstraling van het 'De Beaufortpark'.

Kansen

Meer uniform materiaalgebruik kan onderscheid maken tussen hoofdroute en secundaire routes. Meer consistentie tussen de parken zorgt voor een eenheid en dus voor meer samenhang. Verder zouden er materialen moeten worden gekozen die recht doen aan de sfeer en (bedoelde) stijl van de parken.

Afb. 47: Herkenbare deelgebieden. (Kevin Lynch).

Kleurgebruik

Bij kleurgebruik is niet alleen de kleur van de materialen van belang, maar juist ook de kleuren van de beplanting. In het 'De Beaufortpark' zijn een paar verschillende soorten planten toegepast die zorgen voor kleur in het park. Er is vooral gebruik gemaakt van beplanting met rode bloemen of een rode herfstkleur. (Botanische rozen, Rododendron, bakken met Geraniums, Viburnum opulus, Wingerd) Verder is er qua kleur alleen nog variatie te zien bij de oever- en waterplanten.

Knelpunt

Deze kleurkeuze zorgt voor consistentie, maar is te eentonig, waardoor het beeld niet afwisselend genoeg is en snel (door gebruikers) kan worden gezien als 'saai'.

Kansen

Meer variatie brengen in kleurgebruik, rekening houdend met de jaargetijden. Dat betekent niet dat het een kakelbonte variatie moet worden. Werken met grote vlakken en evenwichtige opbouw zorgt voor een rustig, maar afwisselend beeld.

Afb. 48: Rode beplanting in het 'De Beaufortpark'.

Speciale objecten

Bij speciale objecten kan gedacht worden aan objecten die een speciale waarde hebben of die na het bezoek je zijn bijgebleven. Het monument, ter nagedachtenis aan de gevallen in de Tweede Wereldoorlog, geschonken door de jeugd van Woudenberg, is een speciaal object in het 'De Beaufortpark'. Ter nagedachtenis aan burgemeester J.B. de Beaufort van gemeente Woudenberg staat er voor het gemeentehuis nog een standbeeld van deze man. Naast deze monumenten kunnen oude Moerascipres, de Reuzenlevensboom, met laaghangende takken waar regelmatig jeugd in is te vinden (speciaal door het gebruik), de Beatrixboom en de Amaliaboom, die in het park staan als speciale objecten benoemd worden.

Knelpunten

Niet alle speciale objecten zijn in topconditie. Het WOII-monument direct achter het gemeentehuis wordt beschadigd door boomwortels en verkleint de leefbaarheid en zorgt voor verloedering van het park, eveneens het missende bordje bij de Beatrixboom. Sommige speciale bomen zijn uit vorm gegroeid, evenals vele heesters die onherstelbaar misvormt zijn geraakt.

Kansen

Speciale objecten renoveren (snoeien), zodat ze weer schitteren als bedoeld. Op deze manier kan de leefbaarheid worden verhoogd. Ook vervanging of verwijdering van sommige beplantingen kan een uitkomst bieden.

Afb. 49: Oorlogsmonument geschonken door de jeugd.

Afb. 50: Beeld van J.B. de Beaufort.

Historische overblijfsels

Wanneer het gaat over historische overblijfsels wordt met name gekeken naar objecten/ elementen die ouder zijn dan vijftig jaar. In dat geval zijn er verschillende objecten die daarvoor in aanmerking komen.

Te beginnen bij het 'De Beaufortpark' zelf. Dit park is ongeveer rond 1900 aangelegd. In de tussentijd is er al wel het één en ander aan veranderd, maar de basis (structuur) is nog wel overgebleven. Het gemeentehuis dat in het 'De Beaufortpark' staat is van 1936 en heeft inmiddels dus ook enige historische waarde. Daarnaast staan in het park ook verschillende bomen (vooral eiken) die al voor 1928 in het park groeiden. De oude Moerascipres stamt waarschijnlijk uit de periode van het ontwerp van 1931.

Verder is de Veldschans, waarvan een deel nog zichtbaar is, ouder dan alles wat er in de omgeving staat. Het stamt van voor 1590. Twee van de vier bastions zijn nu niet meer zichtbaar.

Knelpunt

De Veldschans en de informatie over het object zou iets duidelijker aanwezig mogen zijn.

Kansen

In de doelstelling van de gemeente staat dat ze de (cultuur) historie in de gemeente wil behouden, dan wel versterken. De Veldschans zou zichtbaarder gemaakt kunnen worden door zichtlijnen naar en vanaf de bastions te herstellen. Dit kan goed gecombineerd worden met het meer in het zicht plaatsen van informatieborden.

Landschappelijke kenmerken

Bij landschappelijke kenmerken gaat het om nu nog herkenbare inrichting van het buitengebied. Dit kunnen hoogteverschillen (bijvoorbeeld een del) of verkaveling zijn, maar ook kleinere inrichtingselementen die in het landschap gebruikelijk zijn of waren (houtwallen of sloten). In het stedelijk gebied zijn vooral de kleinere landschapselementen van toepassing, omdat grotere door bebouwing en wegen vaak onherkenbaar zijn voor leken. In sommige gevallen is verkaveling ook nog herkenbaar in de wijkopbouw. Landschappelijke kenmerken versterken de verbintenis met het buitengebied en laten steden minder op zichzelf staan, waardoor ze deel uit maken van een groter geheel: het landschap. Ook in het projectgebied is het bewaken van landschappelijke kenmerken gewenst.

De schans is voor 1590 aangelegd als onderdeel van de Grebbelinie. De karakteristieke vorm van deze schans is voor een groot deel nog zichtbaar. Dankzij het doortrekken van de Scherpenseelseweg is een deel van de oorspronkelijke vorm verloren gegaan.

In het verleden werden de percelen, waar het projectgebied uit bestaat, afgescheiden door houtwallen. De restanten van deze houtwallen

zijn nog zichtbaar in het park. Langs de noordzijde van het park staat nog een deel van de historische bomenrij (zomereiken) en in het midden van het 'De Beaufortpark' staat nog een groep bomen (zomereiken) op de grens tussen een aantal percelen. Dat zijn de bomen, die nu twee herkenbare deelgebieden scheiden binnen het 'De Beaufortpark'.

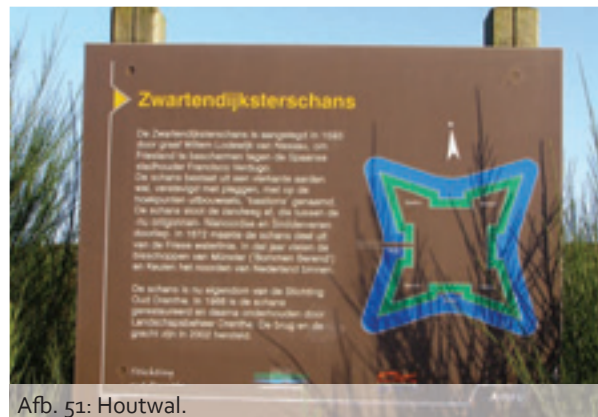
Knelpunt

De schans, een uniek verdedigingswerk, heeft niet meer zijn status in het landschap zoals oorspronkelijk. Hij ligt verscholen tussen de bebouwing en bomenlanen. De oude zomereiken worden bedreigd met het leven door de aanwezigheid van andere snelgroeiende boomsoorten die licht wegnemen.

Kansen

De zichtbaarheid van de schans kan worden vergroot en de oorspronkelijke vorm kan worden versterkt, zodat deze duidelijker aanwezig zijn in de omgeving voor bewoners en toeristen.

De oude eiken kunnen worden gered van de ondergang door de kap van de snelgroeiende boomsoorten te bespoedigen.

Afb. 51: Houtwal.

Afb. 52: Houtwal.

Ruimte/vormen

In het 'De Beaufortpark' zijn verschillende ruimtes aan te geven. Deze ruimtes hangen samen met de al eerder beschreven herkenbare deelgebieden. De entreegebieden vormen een eigen ruimte doordat vanaf daar de rest van het park niet zichtbaar is.

Daarnaast vormt het overige gedeelte van het 'De Beaufortpark' één ruimte doordat je er bijna helemaal door kan kijken. Dit komt door de hoog opgekroonde bomen, door de afwezigheid van hoge heesters en het gebruik van veel gras.

De vormen in het park zijn 'gemaakt natuurlijk', wat wil zeggen dat er slingerende paden zijn en een vijver met organische vormen, zodat de schijn wordt gewekt dat het een landschappelijke situatie betreft.

Het binnenterrein van de Veldschans vormt twee verschillende ruimten. Aan de voorzijde van het gebouw is er duidelijk sprake van een entreegebied en aan de achterzijde is er meer sprake van een tuin. Deze twee ruimtes worden visueel van elkaar gescheiden door het appartementencomplex. De achterzijde wordt aan de zuidkant afgesloten door een bomenrij. De zware laanpartijen rondom de schans en de bomen in de Veldschans maken het een

bedrukkende, donkere ruimte.

De vorm van de Veldschans is bepaald aan de hand van de ontwerptekening van Marcelis van Oort.

Het Schanspark vormt één open ruimte. Deze kun je van oost naar west in een keer overzien. In dit park zijn helemaal geen heesters of kruidachtigen te vinden. Rond de zitbanken is een kleine aarden heuveltje gelegd, welke verwijst naar een bastion van de schans. Het wandelpad heeft een organische vorm.

Knelpunten

De visuele barrières in het 'De Beaufortpark' zorgen vooral voor de ruimtevorming. De parken onderling verschillen sterk in stijl, waardoor er weinig samenhang is. Een gevaarlijk kruispunt zorgt bovendien voor een extra scheiding.

Kansen

Het kruispunt kan vriendelijker worden gemaakt voor parkbezoekers. Ook ligt er een kans om bepaalde zichtlijnen te construeren en bijvoorbeeld materiaalgebruik in alle parken op dezelfde manier door te voeren, zodat er meer samenhang ontstaat.

Ecologie

Aan ecologische waarde is er niet veel in het park te vinden. De beplanting die is aangelegd is vooral cultureel. Alleen de oevers rond de vijver en sloot hebben ecologische waarde. De water- en oevervegetatie zijn vooral van belang voor verschillende soorten insecten, maar ook voor amfibieën.

Knelpunten

Doordat er weinig verschillende soorten oevervegetatie in het park zijn, trekt het momenteel niet veel soorten dieren aan. Bij de schans zorgen de vele eenden voor afkalving van de oever.

Kansen

Meer afwisseling brengen in de oevervegetatie, waarbij rekening wordt gehouden met de eisen van potentiële bewoners van de oevers en het water. Met kleine aanpassingen kunnen al veel meer soorten worden getrokken en kunnen in theorie de nu al aanwezige soorten worden vermeerderd. Het terugdringen van de eendenpopulatie kan een oplossing zijn tegen het afkalven van de oevers.

Afb. 53: Binnenterrein van de Veldschans.

Afb. 54: Mogelijke ecologische oever.

Betekenis

Synoniemen van betekenis zijn: belang, gewichtigheid en waarde. En dat is precies wat dit aspect inhoud. Gebruikers beleven hun leefomgeving en dus het projectgebied en geven hier betekenis aan. Ze wegen het belang af en kennen een waarde toe. Het ene onderdeel heeft een grotere gewichtigheid dan het ander. De beoordeling en het gebruik van de openbare ruimte hangen sterk af aan de waarde die de gebruiker hier aan toekent. De onderdelen waar men dat op doet in deze categorie zijn: emotie, historie, beleving en symboliek.

Emotie

Emotie gaat over de gemoedsaandoening die de persoon krijgt wanneer men in het projectgebied aanwezig is. Om mensen te trekken naar bijvoorbeeld een park of plein, moet de beheerder zorgen dat de gebruikers een goed gevoel krijgen bij het bezoeken van de plek.

Emotie wordt vooral beïnvloed door verschillende combinaties van onderdelen uit 'structuur' en 'identiteit'. Hoe hevig de emoties zijn hangt af van levenservaringen, in welke stemming de persoon verkeerd en het karakter van de persoon.

Uit de opmerkingen en reacties van medewerkers van Gemeente Woudenberg en omwonenden van het 'De Beaufortpark' blijkt dat het park nogal wat emoties oproept. Volgens omwonenden moeten er een aantal bomen weghaald worden of goed gesnoeid worden. Deze emoties worden waarschijnlijk opgeroepen doordat er door bewoners regelmatig is geklaagd over overlast door hangjongeren in het park terwijl er tot op heden geen structurele oplossing voor het aangekaarte knelpunt gevonden is.

Knelpunten

De emoties bemoeilijken de vooruitgang van het proces. Men denkt in problemen en niet in oplossingen. Naar verwachting worden sommige knelpunten door bewoners opgeblazen om zo de zaak meer ernst aan te doen en

daarmee de gemeente te dwingen met een oplossing te komen. De gemeente daarentegen wordt steeds voorzichtiger met de confrontatie omdat ze beseft dat de kwestie al lang sleept. Ze is bang dat communicatie met de steeds feller wordende bewoners uit de hand zal lopen.

Kansen

De gemeente moet vooral niet bang zijn om de dialoog aan te gaan. Langer uitstellen van het project zal alleen maar zorgen voor onnodige extra spanningen tussen bewoner en gemeente.

De gemeente moet het heft in eigen handen nemen en laten zien open te staan voor alle meningen. Ze moet objectief en informatief optreden in de communicatie naar bewoners. Daarbij is het de beste optie om zaken tactisch te formuleren om pijnlijke situaties te voorkomen.

Afb. 55: Beruchte takken van de Reuzelebensboom.

Historie

Aan het park valt niet direct te zien dat het enige historische waarde heeft. De stijl duidt slechts voor kenners op een periode van eind 1800, begin 1900. Alleen het gemeentehuis heeft een historische uitstraling. De contouren van de Veldschans zijn niet zo duidelijk zichtbaar, daardoor zal men niet direct zien dat het een historische waarde heeft. Bij het Schanspark is helemaal niks historisch zichtbaar, omdat het een nieuw park betreft.

Knelpunt

Door de verminderde zichtbaarheid van de historie kunnen bezoekers zich minder goed vereenzelvigen met het park.

Kans

Door de historische elementen duidelijker aanwezig te maken door ze een functie toe te kennen of ze vrij te zetten in de omgeving kan de zichtbaarheid van de historie worden vergroot.

Afb. 56: Historische uitstraling van het gemeentehuis.

Beleving

Beleving gaat over persoonlijke perceptie. Naast perceptie speelt waardering altijd een rol. Beleving gaat dus over zien, horen, ruiken, proeven, voelen en waarderen. Waardering kan bewust worden toegekend, maar meestal onbewust. Beleving wordt beïnvloed door inrichting, verwachting, ervaring en persoonlijke opvattingen.

Inrichting (Hoe is het?)

Inrichting bestaat uit structuur en identiteit. Dit is de fysieke component. Dit beschrijft wat aanwezig is en wat voor effect dit heeft op de beleving. Welke beleving krijgt men?

In Woudenberg bestaat de inrichting uit:

- routing: paden hebben natuurlijke vormen, rommelige aansluitingen, zijn weinig verrassend en hierdoor vooral 'saai';
- knooppunten: voetpaden kruisen op gevaarlijke wijze met wegen, men beleeft het als gevaarlijk;
- deelgebieden: de deelgebieden binnen het park zorgen voornamelijk voor optische verkleining van het park, bovendien vormen de afscheidende elementen een blokkade voor zichtlijnen. De naastgelegen parken zijn hokkerig en zorgen voor versnippering van de groene structuren, men mist cohesie tussen de parken en binnen het park;
- oriëntatiepunten: de grote Moerascipres vlak achter het gemeentehuis zorgt voor versteldheid bij bezoekers, het is een bijzonder object door zijn omvang;
- materialen: de mijnsplitpaden geven het park een enigszins natuurlijke uitstraling. Het meubilair is sober en verminderd de luxebeleving van het park;
- kleurgebruik: er wordt veel gebruik gemaakt van de kleur grijs, namelijk het oorlogsmonument en de wegen. Dit wordt geassocieerd met sober, saai, eentonig, treurig en triest. Een andere veelgebruikte kleur is groen, namelijk het gras en de meeste beplanting. De coniferen zijn het hele jaar door groen;

- speciale objecten: ze staan bijna als onzichtbaar object in het park en hebben hierdoor weinig effect op de beleving;
- historische overblijfsels: ze zorgen voor het vergroten van de betrokkenheid van de bezoeker met de omgeving. Men kan de belangrijkheid van de plek afmeten naar vroeger door de zichtbaarheid van de historie, dit vergroot de kans op een positieve waardering;
- landschappelijke kenmerken: ze geven lokaal een natuurlijke uitstraling en zorgen voor een verbintenis met het omliggende landschap, hierdoor heeft men het gevoel onderdeel uit te maken van een groter geheel, wat in de beleving zorgt voor een grotere kans op een positieve waardering van het park. Het park wordt verkleint doordat particulieren de landschappelijke objecten bij hun tuin trekken;
- ruimte/ vormen: de ruimtes worden afgescheiden maar hebben geen eigen identiteit. De opbouw van dichte en open plekken zijn slecht verdeeld. Sommige ruimtes zijn donker en benauwend. Over het algemeen valt er niets te beleven en is het een 'saai' ruimte;
- ecologie: de ecologie bevindt zich vooral langs de vijver en zorgt voor een afwisselend beeld in het park. Het zorgt voor diversiteit in het park en is voor geïnteresseerden een intrigerende plek om te bestuderen en te fotograferen.

Verwachting (Hoe denk je dat het zou zijn?)

Verwachting beschrijft wat men denkt aan te treffen bij aankomst. Men heeft altijd wel een idee hoe het park er uit zou moeten zien. Voldoet iets aan de verwachting, dan is er maar een kleine kans om afgekeurd te worden, maar echter een grote kans om beoordeeld te worden als saai of traditioneel. Saai en traditioneel zijn geen woorden van afkeur, maar beschrijven een neutrale indruk.

Hoofdzakelijk functioneel ingerichte parken hebben een grote kans om neutrale beoordelingen te krijgen. Als iets niet aan de verwachting voldoet, dan kan dit een negatief belevingsbeeld geven.

In Woudenberg verwacht men negatieve zaken, is meer gefocust op knelpunten dan op positieve kanten van het park. Hierdoor wordt minder gekeken naar oplossingen, maar meer gelet op het formuleren van de knelpunten. Dat zorgt ervoor dat het ruimtelijk nooit tot verbeteringen komt.

Ervaringen (Hoe ben je gewend dat het is?)

Ervaring bepaald hoe streng de beoordeling van de beleving zal zijn. Iemand met veel ervaring zal strenger oordelen dan iemand met weinig ervaring. Met ervaring is het mogelijk om een vergelijking te maken en daardoor bepaalde keuzes. Het komt echter vaker voor dat onbewust wordt vergeleken. In dat geval wordt een afweging gemaakt en wordt de nieuwe ervaring in het belevingsbeeld opgenomen.

In Woudenberg hebben de parkbezoekers veel ervaring met het 'De Beaufortpark'. Dat komt omdat de parkbezoekers grotendeels aanwonenden van het park zijn. Ze wonen al jaren aan het park en maken er regelmatig gebruik van. Veel gebruikers hebben het park door de tijd heen zien veranderen en bezitten over veel kennis en achtergrondinformatie over het park. Bij gebruik ervaren de meesten het als een groen en doorgaans rustig park. Het is een mooi park, met een rommelige structuur. Het park heeft een natuurlijke sfeer, maar is daarentegen nogal treurig.

Persoonlijke opvattingen (Wat zijn je ideeën over goed en fout?)

Dit onderdeel heeft te maken met de opvoeding en persoonlijke ontwikkeling. Persoonlijke normen en waarden en ideeën over goed en fout spelen een grote rol. Iedereen hecht waarde aan iets anders, doordat iedereen een andere levensloop heeft gehad. Tijdens het bezoek scant iedereen onbewust zijn omgeving en bepalen de hersenen vervolgens waar op gereageerd moet worden. De zaken waar men het eerste op let hebben de hoogste prioriteit. De rest is bijzaak, want het waardeoordeel zal het zwaarst wegen bij de zaken die de prioriteit hebben. Zaken met prioriteit blijven in het geheugen en bepalen het belevingsbeeld.

De parkgebruikers, ook bekend als omwonenden, vinden dat het park netjes onderhouden moet worden. Daarbij behoort in het speciaal het goed begaanbaar houden van de wandelpaden. Sommigen zijn al ouder en komen uit een andere tijd. Ze houden van parken zoals deze waren in hun jeugd, beplant met rozen, keurige gazons en geen

zwerfafval. Struiken dienen te worden gesnoeid. Alles dat niet in dit beeld past is fout. De natte paden en de hangjongeren staan in schril contrast met de keurige en ordelijke situatie die men wenst. De hersenen geven hier de prioriteit aan, waardoor het belevingsbeeld sterk beïnvloed is door jongeren en wateroverlast, terwijl er ook veel goede kanten zitten aan het park, zoals de mooie waterlelies.

Afb. 57: Natte paden door wateroverlast.

Afb. 58: Waterlelies in de vijver.

Symboliek

Symboliek duidt op datgene dat het karakter van het park weergeeft. Het object staat symbool voor de plek. De oude Moerascipres geeft het karakter en de ouderdom van het park weer. De boom is net zo apart in zijn omgeving als het 'De Beaufortpark' is in Woudenberg. Het oorlogsmonument beeldt staat symbool voor vrijheid: twee handen vormen samen de "v" van vrijheid. De Reuzenlevensboom in het centrum van het park staat symbool voor de verloederding van het park.

Knelpunt

Het karakteristieke gebruik van de Reuzenlevensboom door jongeren zorgt ervoor dat de boom symbool staat voor onprettige gevoelens bij de bewoners. Het staat symbool voor de verloederding van het park.

Kansen

De negatieve symboliek kan worden teruggedraaid door het karakteristieke gebruik door jongeren te verminderen, dan wel te stoppen. In praktijk zou dit kunnen door de onderste boomtakken af te zagen. Het afzagen van de onderste takken zal de kroonvorm van de boom ter goede komen.

Afb. 59: De Reuzenlevensboom zonder achterstallige snoei.

5.5 Biodiversiteitsplan

De laatste jaren is biodiversiteit een belangrijk onderwerp geworden. Al in 1992 tekende Nederland het Biodiversiteitsverdrag van Rio de Janeiro, dat eind 1993 in werking trede. Sinds de achteruitgang van het aantal soorten organismen in Nederland vond Europa en de Rijksoverheid het nodig om in te grijpen. In 2009 werd zelfs een Taskforce Biodiversiteit en Natuurlijke Hulpbronnen opgericht door de ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en die van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) in samenwerking met enkele natuurbeschermingsorganisaties met als doel: duurzaam gebruik en eerlijke verdeling van biodiversiteit. 2010 werd het Internationaal Jaar van de Biodiversiteit. In dat jaar werd ook de Coalitie Biodiversiteit 2010 opgericht, om zo met een samenwerking tussen overheid en bedrijven biodiversiteit te stimuleren.

Bij projecten kan het in sommige gevallen nuttig zijn om een biodiversiteitsplan te maken. Door het in kaart brengen van de planten en dieren in het projectgebied wordt inzicht verkregen in het aantal soorten en de relatie tussen flora en fauna, zodat die beschermt kunnen worden. Er kan zelfs worden gezorgd voor een toename van de biodiversiteit door het leefgebied zodanig aan te passen dat het geschikt wordt voor meer soorten flora en fauna.

In de groene gordel 'De Beaufortpark', Veldschans, Schanspark is verhoging van de biodiversiteit het meest kansrijk langs watergangen. In de twee van de drie parken liggen watergangen, in het deel van het Schanspark is geen watergang aanwezig. De water- en oevervegetaties van de watergangen bepalen voor een groot gedeelte de aanwezige fauna. Van deze vegetatie is een inventarisatie gemaakt.

Over zaken als biodiversiteit, waterkwaliteit en oevervegetaties zijn door Waterschap Vallei & Eem en Gemeente Woudenberg passages opgenomen in respectievelijk het waterplan, dan wel het groenbeleidsplan.

Beleid over biodiversiteit

Waterplan Vallei & Eem

Het waterschap Vallei & Eem beheert het water in het projectgebied. Ze schrijft een beleidsstuk met richtlijnen voor het waterbeheer. De richtlijnen gelden voor terreinen in eigen beheer van het waterschap. Voor watergangen in beheer van gemeenten zijn de richtlijnen enkel adviserend. Het waterschap stelt het wel op prijs als ze ingelicht wordt over veranderingen.

In het beleidsstuk 'waterplan' van waterschap Vallei & Eem staat onder functie stedelijk gebied de volgende richtlijn:

"Het behouden en ontwikkelen van waardevolle water- en oevervegetaties en biotopen en het behouden en verbeteren van de waterkwaliteit en ecologische waarden."

Uit deze richtlijn valt op te maken dat het waterschap wenst om waardevolle water- en oevervegetaties te stimuleren en te beschermen, zodat hiermee de ecologische waarden worden gestimuleerd.

Waterbeleid, Groenbeleidsplan Gemeente Woudenberg

Gemeenten schrijven voor de wateren in hun eigen beheer waterbeleid. In Gemeente Woudenberg is het waterbeleid opgenomen in het Groenbeleidsplan 2011. In dit plan staat kort omschreven wat haar beleid is aangaande ecologische oevers. Er staat:

"Extensief beheer van slootkanten en vijverranden kan leiden tot een betere kwaliteit van het oppervlaktewater en beheer van het watersysteem. Met name de oevers kunnen zich hierdoor ontwikkelen tot locaties met en hoge biodiversiteit."

Hieruit kan worden opgemaakt dat de Gemeente actief wil bijdragen aan ecologische oevers, met een hoge biodiversiteit. Dat wil ze verkrijgen door extensief beheer.

De twee eerder in de alinea 'beleid over biodiversiteit' genoemde beleidsstukken zijn anders omschreven, maar beogen hetzelfde resultaat, namelijk een hoge biodiversiteit aan oevers en een gezonde waterkwaliteit. Conclusie: vanuit het beleid is het gewenst om de biodiversiteit langs wateren te verhogen en te behouden.

Inventarisatie oevervegetatie

Langs de oever staan zowel aangeplante als wildgroeiplanten. Dat zijn zowel kruidachtigen en heesters alsmede zaailingen van bomen. Alleen de wildgroeiplanten worden gerekend onder biodiversiteit. In het 'De Beaufortpark' bestaat de overige beplanting (over het algemeen) uit veelal coniferen of cultivars. De beplanting heeft extra sierwaarde en wordt normaliter niet gezien in de Nederlandse natuur (bossen en dergelijke). Op de Veldschans is de identiteit van de beplanting over het algemeen streekeigen. De beplanting heeft geen extra sierwaarde en kan als zodanig worden tegengekomen in de Nederlandse natuur.

'De Beaufortpark'

Kruidachtigen:

- *Nymphaea rosea* (Roze waterlelie)
- *Iris pseudacorus* (Gele lis)
- *Rumex hydrolapathum* (Waterzuring)
- *Petasites albus* (Wit hoefblad)

Jonge zaailingen van bomen:

- *Alnus glutinosa* (Zwarte els) langs de oever.

Veldschans

Kruidachtigen:

- *Typha latifolia* (Grote lisdodde)
- *Petasites hybridus* (Groot hoefblad)
- *Rumex hydrolapathum* (Waterzuring)
- *Equisetum arvense* (Heermoes)
- *Juncus effusus* (Pitrus)

Aangeplante heesters:

- *Rhododendron ponticum* (Pontische rododendron)
- *Rosa canina* (Hondsroos)
- *Berberis thunbergii* (Japanse berberis)
- *Berberis verruculosa* (Berberis)
- *Fallopia japonica* (Japanse duizendknoop)

Jonge zaailingen van bomen:

- *Salix alba* (Schietwilg)
- *Alnus glutinosa* (Zwarte els).

Mogelijke fauna in het 'De Beaufortpark'

Door de biodiversiteit in flora te vergroten langs de oever van de vijver kan ook de biodiversiteit in fauna worden vergroot. Veel soorten vragen om specifieke omstandigheden, bijvoorbeeld snelstromend water of een bepaalde maximale waterdiepte.

Voor een deel, van de op deze tekst volgende faunalist, is de huidige situatie al goed genoeg om daar te leven. Door kleine aanpassingen aan het leefgebied kunnen echter veel meer soorten worden aangetrokken en de biodiversiteit worden verhoogd! Bovendien wordt de (financiële) haalbaarheid van de mogelijke leefgebiedsverandering vergroot als de aanpassingen niet te drastisch zijn.

Mogelijke fauna op en in het water:

- Pelophylax esculentus (Bastaardkikker);
- Gerris sp. (Schaatsenrijder);
- Mesovelia furcata (soort wants);
- Lymnaea stagnalis (Gewone poelslak);
- Orde Trichoptera (Schietmotten);
- Hyphydrus ovatus (Eironde watertor);
- Acilius sulcatus (Gegroefde haarwaterroofoever);
- Notonecta glauca (Gewoon bootsmannetje);
- Helochares obscura (soort watertor);
- Aeshna cyanea (Blauwe glazenmaker);
- Aeshna mixta (Paardenbijter);
- Orthetrum cancellatum (Gewone oeverlibel) mits oever water steniger is;
- Lestes sponsa (Gewone pantserjuffer);
- Ischnura elegans (Lantaarntje);
- Erythromma viridulum (Kleine roodoogjuffer/ Tengere roodoogjuffer);
- Gomphus pulchellus (Plasrombout);
- Libellula depressa (Platbuik);
- Coenagrion pulchellum (Variabele waterjuffer) en;
- Libellula quadrimaculata (Viervlek).

Daarnaast diverse kleine soorten vissen.

Rode lijst

Volgens de Conventie van Bern 1979, moet Nederland rode lijsten opstellen waarin ze organismen aanmerkt die bedreigd of zeldzaam zijn. Beheerders en beleidsmakers zijn verplicht rekening te houden met de rode lijsten. Vanaf 2009 zijn er achttien verschillende lijsten. Voor het 'De Beaufortpark' zijn deze zes van toepassing: de Nederlandse Rode Lijst Amfibieën, Kokerjuffers, Libellen, Land- en Zoetwaterweekdieren, Vissen en Vaatplanten.

De nu aanwezige soorten staan niet op één van de rode lijsten. De verwachte toekomstige soorten staan over het algemeen ook niet op een rode lijst, omdat ze algemeen voorkomen. Alleen enkele soorten uit de orde Trichoptera (Schietmotten) staan mogelijk in de Nederlandse Rode Lijst Kokerjuffers.

Desondanks kunnen sommige soorten ook voorkomen in de Flora- en Faunawet 1998.

Kansen, bedreigingen en oplossingen

Kansen

Een vijver met helder water, ondergedoken waterplanten, drijfplanten en afwisselende oevervegetatie met een verhoogde (ten opzichte van de huidige situatie) biodiversiteit. In de vijver en de oever kunnen zowel de flora als fauna leven. De flora zorgt voor meer kleur in park, terwijl de fauna het park aantrekkelijk en interessant maakt voor het bestuderen van natuur en natuurfotografie.

Bedreigingen

Eutrofiëring: door een te veel aan voedingsstoffen in het water ontstaan algen en snelgroeiende planten. De planten en algen gebruiken veel zuurstof, waardoor het water zuurstofarm wordt. Planten en in het water levende dieren zoals vissen sterven aan zuurstoftekort. Daarnaast kan het zijn dat er blauwalgen zijn gaan groeien, die voor vissen giftige stoffen afscheiden. Het rottingsproces van planten

en dieren zorgt voor giftige stoffen als fosfaat en ammonium in het water. Door het ammonium kan het water onaangenaam gaan ruiken, wat voor overlast kan zorgen in de buurt.

De rotte mulchlaag op de bodem kan door opwerveling zorgen voor vertroebeling van het water. Het looizuur wat in bladeren zit kan het water bruin doen kleuren, wat een onfrisse uitstraling aan het park geeft en de doordringing van zonlicht in de waterspiegel bemoeilijkt.

Mogelijke oplossingen

Hieronder staan een aantal mogelijke ingrepen die zorgen voor meer biodiversiteit en betere waterkwaliteit. Deze ingrepen sluiten aan bij de kwaliteitspijlers van 'Toekomstvisie Woudenberg 2015', want ze zijn duurzaam in de tijd.

Mogelijke oplossingen zijn:

- het creëren van meer doorstroming;
- zorgen voor genoeg ondergedoken waterplanten;
- drijfplanten die niet woekeren laten groeien;
- ijzer toevoegen aan het water;
- de oever een geleidelijk verloop geven;
- en toegang bieden voor vissen naar de vijver.

Afb. 60: Ischnura elegans (Lantaarntje).

5.6 Referentiegebieden

Park slotlaantje te Woudenberg

Als onderdeel van de referentiestudie is een vergelijking gemaakt tussen het 'De Beaufortpark' en andere parken binnen de gemeente. Het park bij het Slotlaantje heeft qua inrichting grote gelijkenis met de inrichting van het 'De Beaufortpark'. Het park heeft de vorm van een lolly, waarbij het Slotlaantje het stokje vormt.

Het park heeft een vijver met zitplaats aan de waterkant. De beplantingen in het park bestaan hoofdzakelijk uit gras, met enkele bomen. Het park is zeer overzichtelijk en huizen staan dichtbij. In het park komen vooral kinderen en jongeren. Door de beperkte grootte van het park is er weinig vermaak voor bezoekers. Voor verblijfsrecreatie zijn eigenlijk alleen de banken geschikt. Het park heeft te kampen met de (blijkbaar) voor Woudenberg karakteristieke knelpunten: wateroverlast, niet uitdagende/verrassende inrichting en overlast van jongeren. Zo vinden er vernielingen plaats door jongeren, net als in het 'De Beaufortpark'. In het park zijn geen (zichtbare) maatregelen genomen om de knelpunten aan te pakken.

Park Karel Doormanlaan te Woudenberg

Het park aan de Karel Doormanlaan bestaat uit verschillende delen. Het meest zuidelijke deel bestaat uit een vijver, vergezeld door bomen en veel gras. Er is ook een heerstervakje en een standaardbank.

Het tweede deel ligt iets noordelijker en grenst aan een wooncomplex. Het gedeelte bestaat uit grasveld met bomen. Dit gedeelte is een vrij nat gedeelte. Het derde gedeelte, weer ten noorden, grenst aan een vijver met fontein en waterlelies. De banken aan de vijver en de halfverharde paden zijn slecht bruikbaar, omdat de wateroverlast hier het grootst is.

De paden worden door het water gebruikt als afwaterslootje naar de vijver. Het laatste deel ligt aan de andere kant van de John. F. Kennedybrug over de vijver.

Het laatste en meest noordelijke deel van het park is een vijver met rondgang. In de vijver ligt een eiland. Ook deze inrichting sluit goed aan bij het 'De Beaufortpark'.

Het knelpunt is vooral de wateroverlast, die de paden slecht bruikbaar maakt en de grond blubberig doet uitzien. Daarnaast is het wederom zeer overzichtelijk, wat verplaatsingsrecreatie zoals wandelen minder aantrekkelijk maakt. In het park zijn weinig recreatiemogelijkheden, waardoor het park vooral rust uitstraalt.

Spanjaardspark te Zutphen

Het park ligt aan de rand van de binnenstad van Zutphen aan een grote plas. Het park ligt achter twee scholen, waardoor het, vooral in de avonden, druk bezocht wordt door groepen jongeren die rond bankjes hun tijd verdoen. In het park is vrijwel geen mogelijkheid tot actieve recreatie.

Het hangjongerenprobleem is beslecht door het park voor iedereen af te sluiten na een bepaalde tijd. Handhaving kan op deze manier iedereen die zich in het park bevindt wegsturen. De geslotenverklaring staat vermeld op borden bij de entrees naar het park.

Afb. 61: Park aan Slotlaantje.

Afb. 62: Park Karel Doormanlaan.

Afb. 63: Spanjaardspark te Zutphen.

SOCIALE ANALYSE

Het is van belang om inzicht te verwerven in de wensen en behoeften van gebruikers van een park. Zonder gebruikersanalyse kan het zijn dat sociale knelpunten alleen maar worden verplaatst naar andere gebieden. Het succes van een park is afhankelijk van de mate waarin de parkgebruikers het park gebruiken en waarderen. Het raadplegen van gebruikers kan leiden tot nieuwe inzichten en laat de gebruiker betrokken en gewaardeerd voelen door de gemeente. Dat kan meehelpen aan het creëren van meer draagvlak voor het project.

Om sociale knelpunten goed in beeld te brengen kan een literatuuronderzoek naar bijvoorbeeld jongeren (waarin gedrag en behoeften naar voren komen) meer inzicht geven. Naast eigen onderzoek is het van groot belang de gebruikers te benaderen. Dat kan bijvoorbeeld door een persoonlijk gesprek met sleutelpersonen, maar ook door een groep van afgevaardigden of vertegenwoordigers van een gebruikersgroep uit te nodigen. Wanneer de gebruikersgroepen uit een groot aantal personen bestaan en het wenselijk is om (bijna) alle individuen aan het woord te laten kan een enquête

(of iets informeler: een vragenlijst) goed werken. Als een participatietraject onderdeel uitmaakt van het project, dan is het benaderen van de gebruikers een essentieel onderdeel binnen het project.

Vragenlijsten kunnen op allerlei verschillende manieren worden gemaakt. Enkele belangrijke zaken zijn: ten eerste moeten de vragen duidelijk betrekking hebben op het project, vraag geen persoonlijke informatie als dat niet nodig is, stel ten tweede zowel open als gesloten vragen (meerkeuze) en vraag zowel vragen over het gebruik als beoordeling van de huidige situatie als wensen voor de toekomst, stel hierbij niet te veel eisen en randvoorwaarden, maar laat de geënquêteerde zo veel mogelijk invullen wat hij zelf wil en ten laatste moet de hoeveelheid vragen beperkt blijven, liefst niet meer dan 20 vragen, omdat anders een gedeelte van de mensen halverwege stopt met invullen.

De sociale analyse zal bestaan uit de vijf onderdelen: gebruikersprofielen, literatuuronderzoek jongeren, vragenlijsten, overleg met Actieteam Jeugd en overleg jongerenwerker en jongeren.

5.7 Gebruikersprofielen

In het 'De Beaufortpark' komen in het algemeen elf verschillende soorten gebruikers voor. In elk profiel worden de ruimtelijke gedragingen van de groep uiteengezet.

• Ambtenaren

Ambtenaren komen met name rond lunchtijd in het park. Het is tenslotte de "achtertuin" van het park. Zij maken een kleine wandeling door het park en/ of via het centrum of nuttigen hun lunch terwijl ze op een bankje zitten.

• Bruiloftgangers

Er worden regelmatig huwelijken voltrokken op het gemeentehuis. Wanneer het mooi en droog weer is gebeurt het met enige regelmaat dat zij even een kleine wandeling maken door het park om daar een paar foto's te maken met de familie.

• Fietzers

De hele dag door zijn er fietsers die gebruik maken van de paden in en langs het park. Het park zorgt voor een verkorte fietsroute tussen verschillende wijken van Woudenberg en het centrum. Zij maken daarbij ook gebruik van de wandelpaden die officieel niet bedoeld zijn voor fietsers.

• Hardlopers

Het park wordt niet heel vaak gebruikt door hardlopers. Wanneer hardlopers hier gebruik van maken is dit vooral omdat zij dit gebruiken als kortere route richting huis. Er is namelijk niet de mogelijkheid om een goed rondje te lopen door het park.

• Hondenuitlaters

Vanuit de wijk rondom het park zijn er hondenbezitters die regelmatig een ommetje maken door het park om hun hond uit te laten. Het 'De Beaufortpark', de Veldschans en het Schanspark worden daar alle drie regelmatig voor gebruikt. In het 'De Beaufortpark' zijn honden niet toegestaan,

maar worden desondanks gezien op de noordelijke Parklaan, die onderdeel van het park uitmaakt. De Veldschans wordt vooral aan de buitenkant van de gracht gebruikt. In het Schanspark is opruimplicht, maar dit wordt lang niet altijd gedaan, getuige de hondendrollen.

- Kinderwagens en rolstoelgebruikers

Beide groepen maken gebruik van het park en zijn er bij gebaat dat de paden van een vrij dichte en harde structuur is zodat zij daar gemakkelijk met de wielen overheen kunnen rijden. Over het algemeen zijn mensen met een kinderwagen tussen de 20 en de 40. De rolstoelgebruikers zijn over het algemeen oudere mensen.

- Rustzoekers

Er komen ook mensen in het park die daar even rustig willen zitten. Zij willen even weg zijn uit de dagelijkse sleur van werkzaamheden. Hiervoor maken ze gebruik van de bankjes die op een paar plekken in het park staan. Deze groep mensen heeft een variërende leeftijd vanaf 25+.

- Spelende kinderen (tot 12 jaar)

In het Beaufortpark zijn weinig tot geen plekken waar ruimte voor kinderen is om te spelen. Er zijn een paar plekken die gebruikt kunnen worden als natuurlijke speelplek. Op de Schans is er voor deze kinderen helemaal niets om mee te spelen.

- Tieners

Door tieners wordt het park gebruikt als ontmoetingsplek. Ze maken dan gebruik van een boom met laag hangende takken waarin ze kunnen zitten of van de bankjes. Dat deze tieners in het park rondhangen wordt door sommige van de omwonenden gezien als overlast. En dan voornamelijk de rommel die zij achterlaten wordt ervaren als onprettig.

- Toeristen

Deze groep mensen heeft een variërende leeftijd. Met name in het hoogseizoen zijn er toeristen in de omgeving van Woudenberg te vinden. Wanneer deze een bezoek brengen aan het dorp is de kans groot dat wanneer ze door het centrum lopen ook even een ommetje maken door het park achter het gemeentehuis.

- Winkelende mensen

Bewoners van Woudenberg, die gaan winkelen in de winkelstraat, lopen of fietsen na het shoppen weleens door het park, omdat ze kiezen voor een verkorte route naar huis of omdat ze nog even een ommetje willen maken. Voor mensen die met de auto komen is het soms niet eens om, om door het park te lopen. Er ligt namelijk een parkeerterrein tussen het park en de winkelstraat in. Dus is het maakt het niet uit of je nu links- of rechtsom gaat.

**... een succesvolle aanpak
start met het erkennen
van het recht van
jongeren op het gebruik
van de openbare ruimte...**

5.8 Literatuuronderzoek jongeren

Om meer inzicht te verkrijgen in de wensen van jongeren is een korte literatuurstudie gedaan. De studie is algemeen van toepassing op jongeren en niet specifiek voor de groep die in Woudenberg gebruik maakt van het 'De Beaufortpark'.

Om te zien hoe andere gemeenten omgaan met het fenomeen hangjongeren zijn een tweetal rapporten doorgenomen waar in zij aangeven hoe zij met hangjongeren omgaan. Het zijn rapporten van de gemeenten Wijdmeren en Almelo. Beide gemeenten hebben te maken met overlast van jongeren. Zij beschrijven de oorzaken en gaan op zoek naar mogelijke oplossingen.

Gemeente Wijdmeren brainstormt in haar rapport over hangjongeren en jeugdaccomodaties. Hierin stellen zij dat een succesvolle aanpak start met het erkennen van het recht van jongeren op het gebruik van de openbare ruimte en door de wensen van jongeren serieus te nemen. Daarnaast geven zij aan dat het gedrag van jongeren geen crimineel gedrag is maar dat het een manier is van het verkennen van hun grenzen. Doordat burgers het juist zien als crimineel gedrag durven zijn de jongeren niet aan te spreken.

Uit dit onderzoek komt ook naar voren dat jongeren zich vaak niet gewenst voelen doordat ze regelmatig worden weggestuurd. Hierdoor kunnen er onthoudbare situaties ontstaan en is het nodig om op zoek te gaan naar een alternatieve locatie voor deze jongeren. Wanneer jongeren mee mogen denken bij het oplossen van dergelijke problemen zal dit een grotere uitwerking hebben dan wanneer de oplossing door anderen wordt opgelegd.

Als oplossing voor problemen met hangjongeren geven zij aan dat het goed is om er voor te zorgen dat er iets te doen is bij een hangplek. Een trapveldje of iets dergelijks. Verder hebben ze het over het toepassen van verplaatsbare hangplekken.

Deze kunnen dan tijdelijk neergezet worden en ook weer weggehaald worden als ze teveel overlast veroorzaken.

Uit een rapport van gemeente Almelo over hangjongeren blijkt dat de onrust met jongeren ontstaat doordat er geen activiteiten zijn waar ze aan kunnen deelnemen. Almelo heeft wel een aantal buurthuizen, maar daarin wordt bij niks georganiseerd wat gericht is op jongeren. Daarnaast wordt aangegeven dat de locatie waar de activiteiten plaatsvinden niet te ver bij de jongeren vandaan moet liggen. Wanneer de afstand te groot is zullen ze niet of nauwelijks deelnemen aan dergelijke activiteiten.

5.9 Vragenlijsten

Doel van het gebruikersonderzoek is om in beeld te brengen hoe en hoe vaak de gebruiker haar omgeving gebruikt en waardeert. Hiermee wordt zicht verkregen op de waardering van het beheer en inrichting en voldoening van de functies in het park. Voor de toekomst van het park zijn ook verschillende vragen gesteld die de wensen van de bewoners achterhalen. Deze toekomstwensen van de bewoners en zijn gebruikt voor het opstellen van stap 06, paragraaf 2.

Aanpak van de vragenlijsten

De vragenlijst (zie bijlage C) bestaat uit een twintigtal vragen. Er zijn meerkeuzevragen, wanneer een antwoord in categorieën gewenst is. Daarnaast zijn er open vragen waar de bewoners hun eigen mening kunnen invullen. In de vragenlijst wordt niet gevraagd naar geslacht, leeftijd of adresgegevens. Het is enkel bekend rond welk park de vragenlijsten zijn verspreidt, zodat de (afstands)relatie tot het 'De Beaufortpark' kan worden achterhaald. De verwachting is dat vooral direct omwonenden betrokken zijn en dat zij de meest negatieve instelling hebben betreffende de knelpunten van het 'De Beaufortpark'.

Bij de vragenlijsten was een begeleidende brief gevoegd, waarin de invulprocedure werd uitgelegd en een termijn was gesteld voor het inleveren van de vragenlijst.

Uitwerking en resultaten van de vragenlijsten

Nadat de termijn was verstreken waren de meeste vragenlijsten binnen. Tot een week daarna kwamen nog enkele vragenlijsten binnen. Wat nog meegenomen kon worden is alsnog meegenomen in het onderzoek.

De resultaten uit de vragenlijsten zijn verwerkt tot diagrammen, waarbij soortgelijke antwoorden samengevoegd zijn tot één categorie. De sterk wisselende antwoorden bij de vragen over toekomstwensen zijn afzonderlijk verwerkt en behandeld bij het maken van een conceptontwerp.

Van de verzonden vragenlijsten is 32% geretourneerd. Van de direct omwonenden zelf 62%. Door deze hoeveelheid resultaten kan er een duidelijk beeld worden geschetst van de mening van de omwonenden van het park. Uit de ontvangen resultaten kunnen een aantal duidelijk conclusies worden getrokken.

- 78% van de omwonenden komt regelmatig in het park.
- Uitzicht, wandelen en doorgang zijn de drie grootste gebruiksvormen.
- 47% beleefd het park als natuurlijk en rustig.
- Niemand vindt dat het park een slechte identiteit heeft.
- 75% geeft het 'De Beaufortpark' een 6 of hoger.
- Men ziet veel kansen voor groen, meubilair en paden.
- 41% wil meer samenhang tussen de parken.

Deze resultaten zijn gebruikt tijdens de volgende stappen. De verkregen informatie die hierboven niet wordt vermeld is uiteraard ook meegenomen bij het ontwikkelen van het conceptplan.

5.10 Overleg met Actieteam Jeugd

Binnen de Gemeente Woudenberg zijn van verschillende afdelingen mensen aangewezen die samen het zogenaamde Actieteam Jeugd vormen. De individuele krachten worden zo gebundeld in een integrale aanpak van en voor jongeren. Ook de jongerenwerker en politie van buiten de gemeente zitten in dit actieteam. De gemeente heeft participatie van jongeren hoog in het vaandel staan, maar tolereert geen onwettige acties van jongeren.

In het 'De Beaufortpark' is een integrale aanpak met het Actieteam Jeugd gewenst, omdat één van de gebruikersgroepen in het park de jongeren zijn. Het is gebleken dat ieder binnen het actieteam zijn eigen mening heeft over jongeren en daarom is er een overleg geweest. De politie heeft automatisch ingestemd met het project zonder aanwezig te zijn bij het gesprek. Uit het gesprek is duidelijk naar voren gekomen dat de confrontatie tussen jongeren en bewoners altijd vermeden moet worden en nooit geïnitieerd mag worden. Het zou de lopende projecten kunnen verstoren.

5.11 Overleg jongerenwerker en jongeren

Er is twee keer een overleg geweest met een verschillende jongerenwerker. De jongerenwerker heeft informatie verschaft over jongeren en de overlast die ze veroorzaken. Het blijkt een langshepend en verhit onderwerp te zijn, waar Actieteam Jeugd klaarblijkelijk geen grip op heeft. Controles van jongeren in het park worden steeds strenger, wat zorgt voor onvrede onder de jongeren, die liefst ongestoord hun eigen gang gaan. De controles zorgen hooguit voor een vermindering van de overlast, maar nog steeds houdt de overlast aan. Al met al kost het de gemeente bakken aan geld om het afval te ruimen, schade te herstellen, arbeidskrachten op de zaak te zetten en schadevergoedingen te regelen.

Volgens de jongeren wordt de overlast veroorzaakt door een kleine groep die wel vaker onwettige zaken doet. De politie schijnt bekend te zijn met de jongeren, maar zegt niets te kunnen doen zonder een 'heterdaadje'. Wanneer politie komt schieten de jongeren alle kanten het park uit en valt niets meer te bewijzen. Slechts soms worden boetes uitgedeeld. In veel gevallen waarbij dingen vernield worden is drank en drugs in het spel.

Uit observaties is gebleken dat zelfs kinderen onder de 16 jaar al alcohol in het openbaar nuttigen of met een groep aan de waterpijp roken. Jonge kinderen fietsen al door wadi's waardoor gras wordt vernield en een blubberig geheel rest. Wanneer ze ouder worden wordt de jeux-des-boulesbaan in de Veldschans vernield en de oudste groep gaat aan de haal met auto's, brievenbussen, windvaan en andere persoonlijke eigendommen van omwonenden van het park. Wanneer omwonenden hierop woedend reageren en op de jongeren afstappen worden door jongeren vergeldingsacties genomen door eieren naar ruiten te gooien.

Al met al een ernstige zaak die steeds verder uit de hand loopt. Advies voor Actieteam Jeugd is om afgevaardigden uit beiden groepen bij elkaar samen te brengen en wederzijdse onvrede vreedzaam uit te laten spreken aan elkaar. Misschien kunnen er pacten worden gesloten en een balans worden gevonden tussen meer tolerantie en meer rekening houden met elkaar.

5.12 Conclusie analyse

Beleid

Het beleid vormt een onmisbaar onderdeel voor het project. Het beleid vormt de kaders van het project.

Groenbeleidsplan 2011

De groenstructuren aangegeven in het groenbeleidsplan moeten worden gehandhaafd, maar niet perse met de huidige bomen. De monumentale bomen moeten worden beschermt en in topconditie worden gehouden.

Bomenbeleidsplan

Voor het ontwerp en inrichting geldt dat rekening gehouden moet worden met de functies die de toekomstige inrichting moet krijgen. Bomen moeten voldoende ruimte krijgen om de functies te ondersteunen. Hinder moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Indien mogelijk moeten de al aanwezige bomen zo veel mogelijk behouden en geïntegreerd worden in de (her)inrichting. De parkbomen moeten van 1e orde zijn en woonwijkbomen van 3e orde.

Toekomstvisie Woudenberg 2015

Een belangrijke gedachte van de Toekomstvisie is het versterken van de identiteit van Woudenberg en het bewust omgaan met de dragers van die identiteit. Dat zijn voor dit project: het gemeentehuis, het 'De Beaufortpark', de Veldschans en het oorlogsmonument achter het gemeentehuis. In het project moet rekening gehouden worden met de vijf kwaliteitspeilers: (1) duurzaamheid in de tijd, (2) identiteit en pluriformiteit van Woudenberg, (3) betrokkenheid, verantwoordelijkheid en samenwerking, (4) de leefbaarheid van Woudenberg en (5) beeldkwaliteit en kwaliteit van de openbare ruimte.

Waterplan 2010-2015 Vallei & Eem

De voorjaarsgrondwaterstand zou 40 tot 60 centimeter onder het maaiveld liggen. Het hoogste waterpeil is 0-20 of 20-40 centimeter beneden het maaiveld.

Participatiebeleid

Gemeente Woudenberg heeft burgerparticipatie hoog in het vaandel staan. Uit het beleidsstuk blijkt dat voor de daarin genoemde thema's participatie nodig is en dat de methode per keer bekeken moet worden. Ook wel het geven van maatwerk genoemd. Het project Toekomstadvies 'De Beaufortpark', Veldschans en Schanspark staan niet in het beleidsstuk genoemd en daarmee is participatie niet verplicht, alleen een meerwaarde voor het project.

Dossier Beaufortpark

Bewoners van de Parklaan vinden dat er overlast is van drank/ drugs, afval (flessen, naalden, condooms, lege wietzakjes), geluidsoverlast, brommers en auto's in het park, wateroverlast, slechte grondhoogten van het gazon en een onveilige sloot. Bewoners geven aan teleurgesteld te zijn in de gemeente en vindt dat die haar afspraken niet na is gekomen. Ze willen meer activiteiten in het park. De laatste grote onderhoudsbeurt van het park ruim 18 jaar geleden is geweest.

Schenkingsafschrift (servituut)

Het 'De Beaufortpark' was op 8 augustus 1932 geschonken aan de Gemeente Woudenberg. Het 'De Beaufortpark' moet voor altijd bestaan als openbaar park en goed worden onderhouden. Dit geldt ook voor de wegen Parklaan en Schans.

Het project is een politiek gevoelig onderwerp en wordt daarom nauw gevolgd door het College van B&W. Het contact met bewoners is daarom iets dat met zorg gedaan moet worden.

Ruimtelijke analyse

De ruimtelijke analyse onderzoekt de fysieke aspecten van het park.

Geschiedenis

Woudenberg is gegroeid van een klein wegdorp tot een dorp van formaat. De Veldschans lag eerst buiten het dorp en ligt nu in de kern. Het 'De Beaufortpark' lag aan de rand van de plaats en vormt nu, samen met het gemeentehuis, het bestuurlijke centrum van Woudenberg, vlak naast het commerciële centrum.

De Schans veranderde gedurende de jaren van verdedigingswerk naar baroktuin, naar een landschappelijk wandelpark, naar een dorpspark rond een portiekflat. Rond 1905 is er sprake van een landschappelijke tuin achter huize Laanzicht. In 1932 wordt het uitgebreid met een vijver. In 1935 wordt huize Laanzicht gesloopt en het huidige pand opent op 14 oktober 1936. Het park heeft vanaf toen een openbaar karakter. Op 8 augustus 2012 zal het park haar tachtigjarige verjaardag vieren. Dan is het officieel 80 jaar openbaar en in handen van de gemeente. In 2008 wordt het nieuwe park 'Schanspark' geopend.

Afb. 64: Leeftijdopbouw van de wijken in Woudenberg.

De beplanting in het 'De Beaufortpark' bestaat zowel uit inheemse als uitheemse soorten. De structuur van het park wordt voornamelijk bepaald door bomen. De Veldschans kent een geschiedenis waarin het steeds weer volgeplant wordt met bomen, waarna het weer gekapt wordt. In de tijd is het aangevuld met coniferen en naaldbomen, die afsteken bij het landschappelijke karakter van de schans zelf. In het Schanspark staan cultuurvarianten van inheemse boomsoorten. Er is geen heester of kruidlaag in het park aanwezig, waardoor het net 'één grote kale vlakte' is.

Het 'De Beaufortpark' is altijd het (culturele) centrum voor Woudenbergers geweest. Zo waren er verschillende evenementen (Vrijmarkt, optredens van bands, trouwerijen, enzovoorts.) Vanwege de ouderdom van het park kent vrijwel iedere in Woudenberg geboren Woudenberger het park.

Omgevingsfactoren

De omgevingsfactoren zijn opgedeeld in drie categorieën, namelijk structuur, identiteit en betekenis.

De noordelijke Parklaan vormt een belangrijke fietsroute naar het centrum. Bij het 'De Beaufortpark' is het vooral de bebouwing, die een visuele barrière vormt rond het park. Straten hiertussen geven doorgang van het park naar de buurten eromheen. De gracht rond de Veldschans is een fysieke barrière, met daarachter een beplante omwalling die een visuele barrière vormt. De combinatie van deze twee barrières maakt de Veldschans een ontoegankelijk park (of onneembare vesting).

In het 'De Beaufortpark' komen verschillende paden bij elkaar die een knooppunten vormen. Ook met de Parklaan worden verschillende paden gekruist. Bij het 'De Beaufortpark' worden de deelgebieden vooral gescheiden door het gemeentehuis en door de eikengroep aan de achterzijde van het park die het zicht blokkeert en het park in twee kamers verdeelt. In

de Veldschans zijn het middenterrein (het terreplein) en de omwalling te onderscheiden deelgebieden. Het Schanspark kent geen deelgebieden door zijn open karakter, wel is duidelijk het achterste gedeelte (meest oostelijk) een plek voor samenkomst en het voorste gedeelte niet. Het gemeentehuis en de portiekflat kunnen worden gezien als oriëntatiepunten, evenals de oude moerascipres aan de achterzijde van het gemeentehuis.

De wandelpaden zijn in alle drie de parken gemaakt van andere materialen, met andere kleuren. De beplanting in het 'De Beaufortpark' heeft vooral een rode kleur en in de Veldschans vooral groen. In het Schanspark is een mix hiervan gemaakt. Als speciale objecten worden twee standbeelden en vier bomen aangemerkt. Deze bevinden zich allen in het 'De Beaufortpark'.

Historisch gezien is het Schanspark niet aantrekkelijk, aangezien zijn korte bestaan. De Veldschans echter is van voor 1590 en het 'De Beaufortpark' van rond 1900. Het ontwerp van het park en de meeste oudere bomen komen uit 1932, maar enkele eiken zijn waarschijnlijk nog van voor 1928. Allebei deze oude parken kennen nog landschappelijk kenmerken, zoals houtwallen of de aarden wallen van de schans (verdedigingsobject), nu onderdeel van park de Veldschans.

De vorm van het Schanspark is langwerpig en is gevormd door bebouwing. De vorm van de Veldschans is bepaald aan de hand van een tekening van Marcelis van Oort en is een ster. Het 'De Beaufortpark' heeft de vorm haaks op de Maarsbergseweg, zoals alle percelen rond 1900 lagen en de meeste nu nog liggen. Het 'De Beaufortpark' roept nogal wat emoties op bij bewoners en gemeente. Dat komt voornamelijk door het jongerenknelpunt dat het park kent. De dialoog blijven aangaan kan een oplossing in de hand werken.

De historie is niet goed zichtbaar in de parken, waardoor bezoekers zich minder goed kunnen vereenzelvigen met de parken. Beleving is een complex systeem van receptoren en waarden. Het bestaat uit inrichting, verwachting, ervaring en persoonlijke opvattingen. Het park weerspiegelt (over het algemeen) de normen en waarden van Woudenberg en de bewoners van de Parklaan. De Moerascipres symboliseert de ouderdom en de eigenheid van het park. Het WOII-monument symboliseert vrijheid en de Reuzenlevensboom symboliseert de verloedering van het park.

Biodiversiteit

In de groene gordel 'De Beaufortpark', Veldschans, Schanspark is verhoging van de biodiversiteit het meest kansrijk langs watergangen. Gemeente Woudenberg en Waterschap Vallei & Eem schrijven beleid over biodiversiteit langs oevers. Vanuit het beleid is het gewenst om de biodiversiteit langs wateren te verhogen en te behouden. Langs oevers kan het aanpassen van de beplanting zorgen voor een toename van de biodiversiteit onder zowel de flora als de fauna.

Referentie

Het park Slotlaantje te Woudenberg heeft te kampen met de (blijkbaar) voor Woudenberg karakteristieke knelpunten: wateroverlast, niet uitdagende/verrassende inrichting en overlast van jongeren. In het park zijn geen (zichtbare) maatregelen genomen om de knelpunten aan te pakken.

Een ander, met het 'De Beaufortpark' vergelijkbaar park, is het park aan de Karel Doormanlaan in Woudenberg. Dit park heeft ook te kampen met wateroverlast, maar jongen lijken hier minder te komen. Voor wandelaars is het park aantrekkelijker dan het 'De Beaufortpark' omdat rond de vijver gelopen kan worden. Doch het overzicht maakt dit weinig verrassend.

Het Spanjaardspark in Zutphen is, vooral in de avonden, druk bezocht wordt door groepen jongeren die rond bankjes hun tijd verdoen. Het hangjongerenprobleem is beslecht door het park voor iedereen af te sluiten na een bepaalde tijd. Handhaving kan op deze manier iedereen die zich in het park bevindt wegsturen. Deze methode gaat Woudenberg te ver en vindt dit een niet wenselijke situatie.

Sociale analyse

De sociale analyse onderzoekt de aspecten rond de gebruikers van het park.

Gebruikersprofielen

Het park wordt gebruikt door: ambtenaren, bruieloftgangers, fietsers, hardlopers, hondenuitlaters, kinderwagen & rolstoelgebruikers, rustzoekers, spelende kinderen (tot 12 jaar), tieners, toeristen en winkelende mensen.

Literatuuronderzoek jongeren

een succesvolle aanpak start met het erkennen van het recht van jongeren op het gebruik van de openbare ruimte en door de wensen van jongeren serieus te nemen. Wanneer onthoudbare situaties ontstaan is het nodig om op zoek te gaan naar een alternatieve locatie voor deze jongeren. Bij die nieuwe hangplek moet iets te doen zijn. Wanneer de afstand tussen de jongeren en de activiteit te groot is zullen ze niet of nauwelijks deelnemen daaraan.

Vragenlijsten

De vragenlijsten zijn uitgerust met een begeleidende brief met uitleg. In de lijst wordt gevraagd naar het huidige gebruik van het park door de gebruiker en naar de toekomstwensen omtrent het park. 62% van de bewoners van de Parklaan hebben gereageerd. 32% van de totaal verstuurde lijsten is terugontvangen. De resultaten zijn verwerkt in diagrammen of los behandeld. Hieruit zijn conclusies getrokken en deze zijn gebruikt bij het maken van een

conceptplan en voor het opstellen van de visie van de bewoners.

Overleg Actieteam Jeugd

Het team bestaat uit verschillende mensen van binnen de gemeente, maar ook van daarbuiten. De individuele krachten worden zo gebundeld in een integrale aanpak van en voor jongeren. In het 'De Beaufortpark' is een integrale aanpak met het Actieteam Jeugd gewenst, omdat één van de gebruikersgroepen in het park de jongeren zijn. Uit het gesprek is duidelijk naar voren gekomen dat de confrontatie tussen jongeren en bewoners altijd vermeden moet worden en nooit geïnitieerd mag worden. Het zou de lopende projecten kunnen verstoren.

Overleg jongerenwerker en jongeren

Het jongerenknelpunt blijkt een langshepend en verhit onderwerp te zijn, waar Actieteam Jeugd klaarblijkelijk geen grip op heeft. Volgens de jongeren wordt de overlast veroorzaakt door een kleine groep die wel vaker onwettige zaken doen. De politie doet niets zonder een 'heterdaadje'. In veel gevallen waarbij dingen vernield worden is drank en drugs in het spel. Wanneer omwonenden woedend naar jongeren reageren, omdat ze geen overlast meer accepteren, volgen er vergeldingsacties door de jongeren. Advies voor Actieteam Jeugd is om afgevaardigden van bewoners en jongeren bij elkaar samen te brengen en wederzijdse onvrede vreedzaam uit te laten spreken aan elkaar.

Afb. 65: Één van de identiteitsdragers van Woudenberg.

Afb. 66: Visie; de contouren zijn gelegd, nu nog de invulling.

Stap 06:

Visie vormen

In de visie staat aangegeven hoe de verschillende partijen staan ten opzichte van de voorgenomen plannen van het project. Naast de wensen van de gemeente, vaak deels blijkend uit de beleidsstukken, spelen ook de wensen van andere partijen een rol. Wanneer er participatie wordt toegepast speelt ook de wens van de participanten een rol. Iedere participant heeft een eigen wens, die door middel van gesprekken (interviews) of bijvoorbeeld een enquête met vragen over toekomstwensen kan worden achterhaald. In de meeste gevallen (bij omvangrijke participatietrajecten) is het handig om deze afzonderlijke wensen te samenvatten tot een collectieve visie. Als er groepen participanten vallen te onderscheiden, dan kunnen de wensen het beste apart worden genoteerd, zodat later de overeenkomsten en verschillen kunnen worden gevonden.

Na het opstellen van alle wensen kan een zogenaamde 'gezamenlijke visie' worden opgesteld, waarin alle wensen overeenstemmen. Dit kan ook wel de conclusie van de visie worden genoemd. Deze visie heeft draagvlak bij alle partijen en wordt gebruikt voor de volgende projectfase: conceptplan maken.

6.1 Wensen van gemeente*

Het 'De Beaufortpark' is een park dat op een mooie locatie is gelegen, aan de achterzijde van het gemeentehuis. Dit prachtige park vormt de achtertuin van het gemeentehuis en draagt bij aan de groene uitstraling van gemeente Woudenberg. Dit prachtige park is een mooie locatie voor jong en oud om te wandelen en elkaar te ontmoeten. Tevens kan dit park gebruikt worden als een mooie wandelroute naar het centrumgebied.

Uitstraling/ sfeer

Het Beaufortpark was ooit een deel van de achtertuin van het voormalige landhuis Laanzicht (±1905) van de familie De Beaufort. In het servituut is bedongen dat de tuin openbaar gebied blijft en voor iedereen toegankelijk blijft. De parkachtige/ tuinitstraling moet behouden blijven en waar mogelijk versterkt worden. Hierdoor is het mogelijk dat de inwoners van gemeente Woudenberg nog lang met plezier gebruik kunnen maken van het park.

Het park moet een open en uitnodigende uitstraling hebben, zodat het er aantrekkelijk uitziet. Dit zal een positief resultaat hebben op het gebruik van het park. Een hoger gebruik levert eveneens een positieve bijdrage aan de uitstraling en sfeer van het park.

De samenhang tussen de parken, centrum en cultuurhuis kunnen het beste worden vergroot, zodat er een prettige wandelroute ontstaat van achterliggende wijken naar het centrum. Nu is dat een beetje hokkerig. Wel moet daarbij, zoals de toekomstvisie 2015 aangeeft, de identiteit en pluriformiteit van de afzonderlijke parken worden gerespecteerd.

* Deze wensen zijn opgesteld na verschillende gesprekken met beleidsambtenaren en het lezen van het groenstructuurplan van gemeente Woudenberg. Daarnaast zijn de voorwaarden die in het servituut worden genoemd leidend voor gemeente Woudenberg.

Gebruikers

Zoals in de alinea over Uitstraling/ sfeer staat beschreven moet het park voor iedereen toegankelijk zijn, voor jong en oud. Gevarieerd gebruik zorgt voor een optimale manier van gebruik.

Recreatieve voorzieningen

De recreatieve mogelijkheden in het park moeten aansluiten bij de wensen van de gebruikers. Hier kan gedacht worden aan wandelen en ontmoeten in het park als twee belangrijke activiteiten. Daarbij moet wel gelet worden op het karakter van het park zoals in de alinea over 'Uitstraling/ sfeer' staat beschreven. Wat betekent dat de tuinitstraling niet verloren mag gaan.

Het 'De Beaufortpark' zal geen speelgelegenheden bieden voor kinderen/ jongeren. Voor deze categorie gebruikers zal in het Beaufortpark geen ruimte zijn. Dergelijke recreatieve voorzieningen zijn op voldoende andere locaties te vinden.

In de toekomst is het weer mogelijk dat er verschillende grotere activiteiten worden georganiseerd in het park. Hierbij kan gedacht worden aan 'Haantjesdag', een tijdelijke kunstroute door de verschillende parken of een podium waarop optredens gegeven kunnen worden door plaatselijke muziekcorpsen en dergelijke.

Meubilair

Al het meubilair in het park moet de uitstraling van het park versterken. Hierbij gelet op de historie van het park. Tevens moet het meubilair goed bruikbaar zijn voor iedereen.

Er dienen zo min mogelijk 'verkeersborden' te worden gebruikt. Volgens het beleid zorgt dit enkel voor ontfraaiing van de buitenruimte wat niet wenselijk wordt geacht. Meer prullenbakken vindt men niet nodig, omdat uit onderzoek is gebleken dat het huidige aantal voldoet.

In de toekomst is het weer mogelijk dat er verschillende grotere activiteiten worden georganiseerd in het park.

Groenvoorziening

De beplanting die in de toekomst aangeplant wordt, zullen worden aangeplant volgens de normen die staan beschreven in het groenstructuurplan (juni 2011). De uitstraling van deze beplanting moet bijdragen aan de beeldkwaliteit en het open en uitnodigende karakter van het park.

De aanwezige beplanting dient niet gebruikt te worden als speelaanleiding. Daar leent dit dorpspark, in de kern van Woudenberg, zich niet voor. Ook zou dit in strijd zijn met het bewust niet aanleggen van de recreatieve voorzieningen voor kinderen.

6.2 Wensen van omwonenden

De belangrijkste bronnen voor deze wensen zijn gesprekken met verschillende omwonenden van het 'De Beaufortpark' en de resultaten die uit de vragenlijst naar voren komen.

Uitstraling/sfeer

Het moet weer de achtertuin van het gemeentehuis worden waar iedereen met plezier gebruik van maakt. Het park moet zijn natuurlijke, rustige en groene uitstraling behouden. Deze drie eigenschappen zijn de belangrijkste kenmerken van het park, waardoor het zo gewaardeerd wordt.

De samenhang met de andere parken is niet zo belangrijk. Als elk park maar zijn eigen kwaliteiten heeft en goed wordt ingericht zodat het prettig is om daar te verblijven.

Gebruikers

Iedereen mag overdag gebruik maken van het park. Veel gebruik van het park houdt het levendig, en levendigheid zorgt over het algemeen voor gezelligheid. 's Avonds is het minder wenselijk dat er veel mensen in het park verblijven, omdat dat een intimiderend effect heeft op de omgeving.

Recreatieve voorzieningen

Het park moet voor meerdere doeleinden gebruikt worden in de toekomst net zoals dat in het verleden gebeurde, een voorbeeld daarvan is de vrijmarkt op Koninginnedag. Daarnaast is het bijvoorbeeld mogelijk om een soort van kunstroute door de verschillende parken aan te leggen langs de doorgaande wandelroute.

Naast dat het park beschikbaar moet zijn voor grotere evenementen is het ook belangrijk dat het park dagelijks gebruikt kan worden. Hiervoor moet er voldoende gelegenheid zijn om te kunnen recreëren in het park. De gewenste vormen van recreatie in dit park zijn wandelen, doorgang en uitzicht. Daarnaast is er een kleine vraag naar actievormen van recreatie voor kleinere kinderen. Andere vormen van actief recreatief gebruik zijn niet wenselijk.

Meubilair

Het meubilair moet goed bruikbaar zijn voor iedereen die in het park komt en daar gebruik van wil maken. Zo moet er genoeg zitgelegenheid zijn voor de ouderen om te zitten. Speelgelegenheid voor kleine kinderen is ook welkom. De uitstraling van dit meubilair zou volledig aan moeten sluiten bij de inrichting van het park. Hierbij wordt gedacht aan de stijl uit de jaren '30.

Groenvoorziening

Het park moet een mooi bloeiend park zijn met veel diversiteit aan beplanting. Diversiteit met name in de orde van verschillende type beplanting (kruiden, heesters, bomen). De beplanting moet bijdragen aan de goede sfeer van het park. De grasvelden mogen niet drassig zijn, zodat ze begaanbaar blijven, voor gebruikers en de onderhoudsdienst. Hogere heesterbeplanting moet er goed verzorgd uitzien en niet de vrije loop krijgen.

6.3 Wensen van expert

Deze wensen zijn opgesteld aan de hand van de kennis van de expert, observatie door de expert, analyse, beleid, en referentieonderzoek uitgevoerd door de expert.

Uitstraling / Sfeer

Het park moet de originele allure behouden van een mooie 'achtertuin' zoals het in de jaren voor de schenking altijd is geweest. Deze allure van het park kan op allerlei fronten versterkt worden en waar mogelijk zal dit dan ook gedaan worden. Hierbij moet gedacht worden aan het creëren van een eenheid in het gebruikte materiaal. Verder moeten alle kwaliteiten benut worden en alle zwakke plekken aangepakt worden om ze te versterken. Het betrekken van het gemeentehuis bij het park is onderdeel van de parkallure.

De samenhang met de andere parken is belangrijk. Dit betekent niet dat de drie parken allemaal dezelfde uitstraling moeten krijgen. Bij voorkeur houdt ieder park zijn eigen identiteit. Ondanks deze verschillen in identiteit moet het mogelijk zijn om deze parken onderling aan elkaar te verbinden.

Gebruikers

Openbare parken zijn er voor bedoeld om door iedereen gebruikt te worden. Hierbij zullen geen specifieke groepen aangetrokken of geweerd worden. Uiteraard zullen er gebruikersgroepen zijn die geen gebruik zullen maken van het park, omdat de voorzieningen voor hen niet aanwezig zijn.

De doelgroepen die we voor ogen hebben zijn de mensen die daar komen om elkaar te ontmoeten, te genieten van de groene en rustige omgeving of om een wandelingetje te maken. Het zou prachtig zijn wanneer gebruikers elkaar afwisselen. Hierdoor zijn er constant mensen in het park wat zorgt voor een continuïteit in het gebruik. Een continu gebruik door diverse mensen wijst op een sociaal veilige omgeving.

Recreatieve voorzieningen

Mogelijkheid voor iedereen om in het park te verblijven en te recreëren. Vanwege het bewaren van de rust worden er geen speelgelegenheden voor kinderen aangelegd. Daarnaast is het de bedoeling dat het mogelijk is om elkaar op een fijne manier te kunnen ontmoeten in het park.

Naast de voorzieningen voor dagelijks gebruik van het park, zou het ook weer mogelijk moeten zijn om het park te gebruiken bij grotere evenementen. Bij voorkeur heeft een dergelijk evenement een relatie met het centrum.

Meubilair

Ook het meubilair moet bijdragen aan de uitstraling van het park zoals beschreven staat bij 'Uitstraling/ sfeer'. Banken, prullenbakken en lantaarnpalen moeten passen bij de stijl van het park. Het passen bij de uitstraling van het park is niet voldoende, het is ook van belang dat dit meubilair er netjes bij staat en goed bruikbaar is.

Groenvoorziening

Beplanting met historische waarde moet zoveel mogelijk blijven bestaan en waar nodig en mogelijk in ere hersteld worden.

Bij nieuwe aanplant gaat de voorkeur uit naar beplanting die bij de stijl van het park past. De groenvoorziening heeft een groot aandeel in de uitstraling van het park, daarom is het belangrijk dat het ook jaar rond interessant is om naar te kijken. Daarbij met name lettend op vorm, textuur en kleurgebruik.

6.4 Wensen van jongeren

De jongeren die in het park rondhangen, willen graag een plek hebben waar ze elkaar kunnen ontmoeten, waar niemand de jongeren aanspreekt op hun gedrag. Liefst willen ze dat tot onbepaalde tijd kunnen doen, maar in ieder geval tot 23:00 uur.

Uitstraling/ sfeer

Het uiterlijk van het park doet er niet zo veel toe, maar het moet geen kale vlakte zijn. Zolang er een gezellig hoekje is, uit het zicht is het in orde.

Gebruikers

Andere gebruikers zijn niet gewenst. Wanneer de jongeren rondhangen is aanwezigheid van politie, omwonenden of andere personen die toezicht houden ongewenst.

Recreatieve voorzieningen

Ze zien liever niet te veel voorzieningen vestigen in het park. Ze zoeken een plek met minder toezicht, waar ze hun eigen gang kunnen gaan. Het toevoegen van voorzieningen verhoogd het toezicht in het park. Voorzieningen die in de avond niet gebruikt worden, worden 'bewaakt' door de omwonenden, wat zo evengoed zorgt voor een verhoogde controle.

**Het park is voor iedereen
altijd toegankelijk.**

Meubilair

Een paar bankjes of zitelementen in de buurt van elkaar zijn voldoende om de jongeren tevreden te houden. De jongeren willen graag in alle weersomstandigheden buiten kunnen rondhangen zonder dat ze daar last van hebben. Zo zien ze het liefst dat de banken overdekt worden gemaakt, vrij van wind en regen. Als optie stellen ze een klein gebouwtje te plaatsen met een blinde muur aan de kant waar volwassenen toezicht kunnen houden. Een keet zien ze als alternatief.

Groenvoorziening

De groenvoorziening staat vooral ten dienste van de jongeren. Ze moeten het zicht tot de jongeren blokkeren en zo een verholde situatie scheppen, waarin jongeren ongestoord hun gang kunnen gaan.

6.5 Gezamenlijke visie

Deze visie is een samenvatting/ samenvoeging van de verschillende wensen van Gemeente Woudenberg, omwonenden, de expert en jongeren. Hierin worden de conclusies gemaakt en daar wordt het conceptplan op gebaseerd (naast de rest onderzoek, natuurlijk). Deze gezamenlijke visie is opgesteld om te passen binnen de eerder (in stap 5.1) geformuleerde kaders. De visie ondersteunt het projectdoel.

Uitstraling/sfeer

Moet passen bij de historische uitstraling. Open en toegankelijk. Zichtbaar vanaf de weg. Het originele karakter en allure van het park moet bewaard en versterkt worden. De drie parken moeten allemaal hun eigen kwaliteiten behouden, ook als ze meer samenhang krijgen.

Gebruikers

Het park is voor iedereen altijd toegankelijk. Gebruikers moeten geen overlast aan elkaar veroorzaken. Een park voor iedereen zal gedeeld moet worden. Het kan zijn dat niet elk park geschikt is voor iedere gebruiker. In het geval dat het park ongeschikt is, zijn er andere parken binnen de gemeente die dat wel zijn.

Recreatieve voorzieningen

Er komen niet te veel voorzieningen. Het 'De Beaufortpark' is te klein voor veel voorzieningen, niet alleen het daadwerkelijke oppervlak is een knelpunt, maar ook de capaciteit bezoekers. Veel voorzieningen trekt extra gebruikers wat ten koste zal gaan van de rust in het park terwijl dit een sterk punt was. Ook valt te verwachten dat het toevoegen van vele voorzieningen afbreuk zal doen aan de allure van het park.

Meubilair

Banken moeten voor iedereen bruikbaar zijn en in zodanige hoeveelheid zodat er doorgaans voor vrijwel iedereen een plek vrij is. De uitstraling van het meubilair moet aansluiten bij de uitstraling van het park. Banken moeten het liefst in groepen bij elkaar staan zodat het mogelijk wordt dat men kan samenkomen en een gezellig praatje kan houden.

Groenvoorzieningen

Het groen in het park is sterk bepalend voor de uitstraling van het park. De beplanting moet bijdragen aan de beeldkwaliteit en het open en uitnodigende karakter van het park. Belangrijk voor bewoners is dat er diversiteit is en sierwaarde die in harmonie met elkaar staan. De expert voegt daaraan toe dat de beplanting jaar rond aantrekkelijk moet zijn.

Afb. 67: Het eerste concept voor de drie parken.

Stap 07:

Conceptplan
maken

Het conceptplan moet volgens 'Project for Public Spaces' een beeldend plan zijn, waarin een mogelijke oplossing wordt weergegeven voor de eerder geformuleerde knelpunten. Dit conceptplan moet worden vergezeld door beeldend materiaal, zoals sfeerbeelden, referentiefoto's of schetsen.

Als onderdeel van een participatietraject is het soms mogelijk om samen met een werkgroep het conceptplan te maken. De personen in de werkgroep bestaan dan uit vertegenwoordigers van doelgroepen, bijvoorbeeld ouderen, jongeren of kunstenaars. In gevallen dat het maken van het conceptplan met een werkgroep niet mogelijk of wenselijk is, is het van essentieel belang om zoveel mogelijk van de wensen van de participanten te behartigen en terug te laten komen in het concept. Hierdoor zullen mensen zich gehoord voelen en wordt er gezorgd voor een prettige woonomgeving waar de meeste participanten tevreden mee zijn en eventueel zorg voor willen dragen.

In alle gevallen, maar vooral wanneer wensen niet verwerkt kunnen worden, moeten er argumenten worden gegeven voor het weglaten of (deels) verwerken van wensen en onderdelen in het concept.

7.1 Conceptplan 'De Beaufortpark', Woudenberg

Bij het ontwerp is naar een integrale oplossing gekeken, om het park zo goed mogelijk in de tijd weg te zetten. Niet alleen de bekende, al eerder geformuleerde knelpunten zijn onder de loep genomen, maar ook alle kansen en sterke punten. De analyse van deze aspecten in combinatie met al de geldende regels en opgelegde kaders zijn toegepast bij het maken van een advies in de vorm van een ontwerp. Alle adviezen zijn met respect voor de historie, maar met aandacht voor de hedendaagse behoeften.

Het ontwerp bestaat uit de volgende twaalf oplossingen van de knelpunten, die geformuleerd zijn door de opdrachtgever en voortkomen uit eigen analyse: waterknelpunt, jongerenknelpunt, verouderd meubilair, gevaarlijke sloot, verrommeling park, matige belevingswaarde, aantrekkelijkheid van het park, verbintenis van het gemeentehuis met het park, duurzaamheid van het park, beperkte natuurwaarde/ biodiversiteit, veiligheid op de kruispunten en samenhang van het park en haar omgeving.

Afb. 68: Beschadigde gazons door drassigheid.

7.2 Waterknelpunt

Omschrijving

Het waterknelpunt kenmerkt zich door de opeenhoping van regen- en grondwater aan de oppervlakte van het park. Vooral in de nattere perioden in het jaar zijn de gazons drassige poelen, waar eenden in zwemmen. De halfverharde paden in het park laten klei uit de ondergrond door, waardoor de mijnsplitpaden blubberig, glad en slecht begaanbaar zijn. Voor parkbezoekers is dit geen prettig wandelpad.

Voor het beheer aan de gazons geeft het waterknelpunt moeilijkheden. De maaimachine komt vaak vast te zitten in de natte gazons, met als gevolg dat de gazons beschadigd raken. Door het maaien van nat gras ontstaan niet gewenste kluiten gras die het park ontsieren. De beheerder kan zijn taak niet goed uitvoeren op deze manier.

Het waterknelpunt heeft in het verleden (er mede) voor gezorgd dat activiteiten die normaal altijd in het park worden gehouden, zoals vrijmarkt op Koninginnedag of Haantjesdag niet meer gehouden kunnen worden, vanwege het wassende water.

Advies ter vermindering van het probleem

De oplossingen voor die voor dit probleem worden aangedragen zijn wadi's en verhoogde wandelpaden, die een bol profiel kennen. Een wadi is een soort droge sloot, gebruikt als bufferzone voor het infiltreren en afvoeren van regenwater. Bij hoge grondwaterstanden kan ook grondwater worden afgevoerd naar oppervlaktewater. In drogere tijden staat de wadi droog. Het creëren van zulke tijdelijke bufferzones zorgt voor het gecontroleerd opvangen van overtollig water. Door de vertraagde afvoer zal het regenwater gedeeltelijk plaatselijk worden geborgen. Voordeel van plaatselijke berging is dat er minder druk wordt gelegd op het watersysteem op grotere schaal.

Afb. 69: Een wadi vangt overtollig water op.

Drainage kan dit probleem niet vervangen, omdat het niet gericht is op het tijdelijk bergen van water, maar alleen de afvoer van water boven ondoorlaatbare grondlagen. Een ander voordeel van een wadi is dat water bovengronds wordt geborgen en afgevoerd. Dit verhoogt de belevingswaarde van het water voor parkbezoekers. Verder kan de afvoer gemakkelijk schoon worden gehouden en worden gecontroleerd op functioneren. Het vergemakkelijkt dus het beheer, zodat beheerkosten lager zullen zijn dan het blijven garanderen van het functioneren van drainage op langere termijn. De aanschaf- en aanlegkosten van wadi's zijn lager dan die van drainage. Vanuit de

Afb. 70: Oude foto van een wadi in het De Beaufortpark.

visie is het belangrijk gesteld om zo veel mogelijk historisch verantwoorde oplossingen te adviseren; wadi's zijn eerder gebruikt in de historie van het park, waardoor de wadi een meer historisch verantwoorde oplossing is voor het waterknelpunt dan drainage.

Hogere gelegen paden zijn een goede maatregel naast de wadi's. Hoger gelegen paden zullen droger zijn dan de laaggelegen paden. Ze hebben vooral effect op het regenwater, maar ook op het grondwater als zij het met mindere mate. Het bolle profiel zal de snelle afvoer van het regenwater op de paden naar het naastgelegen gazon ondersteunen.

Door de hogere ligging van de paden ten opzichte van het gazon zal het water niet terug op de paden stromen. Het doet enigszins denken aan de dijkjes met wegen zoals de Maarsbergsche weg aan de westzijde van het park, die vroeger veelvuldig voorkwamen. Ook in het park werd vroeger gebruik gemaakt van paden met bolle profielen.

Afb. 71: Jongeren met joints en fietsen in het park.

7.3 Jongerenknelpunt

Omschrijving

Het jongerenknelpunt wordt door groot deel van de omwonenden van het park gezien als een vervelend knelpunt. Het jongerenprobleem bestaat vooral uit geluidsoverlast en overlast van afval die de jeugd achterlaat. De aanwezigheid van grote groepen zorgt voor een onveilig gevoel bij bewoners. Door meerdere gevallen van vernieling vrezen bewoners voor hun eigendommen. Vooral in het weekeinde en laat op de avond komen jongeren samen en vormen groepen van vijf tot dertig personen. Daarbij nemen ze zelfmeegebrachte drank, drugs en etenswaren mee. Een grote hoeveelheid van de verpakkingsmaterialen van de meegebrachte waren belanden buiten de prullenbak, door het park verspreidt. Ook de vijver met ecologische waarde wordt hierbij niet gespaard.

Advies ter vermindering van het probleem

Ter vermindering van de problemen wordt eerst geadviseerd om de dialoog met de jongeren te blijven aangaan. Hierbij is het verstandig om onderlinge afspraken te maken met veldwerkers zoals jongerenwerkers, wijkagent en bijzonder opsporingsambtenaar. Iedereen dient op één lijn te zitten. Hierbij zou centraal moeten staan dat niet 'met de vinger wordt gewezen', maar dat men in deze maatschappij rekening met elkaar moet houden en dat respect kan worden verkregen van bewoners door zelf respect te tonen. Concreet betekent dat: 's avonds een toontje lager en afval in de prullenbak.

Vanuit het beheer wordt geadviseerd om de onderste takken van de Reuzenlebensboom, die gebruikt wordt als bank, af te snoeien. De takken liggen op de grond of hangen daar vlak boven. Het aandeel groen aan de takken is beperkt en de takken doen afbreuk aan de conische kroonvorm van de boom. Vanwege halfopen gedeelte aan een zijde van de boom ontstaat een onevenwichtig beeld. De aanwezigheid van de takken zijn eerder een voorbeeld van achtergebleven boomsnoei, wat het park ontsiert.

De Reuzenlevensboom is aangewezen als monumentale boom en zal daarom met zorg behandeld moeten worden. Het zagen van de dikke takken hoeft geen schade aan de boom te geven indien de wond behandeld wordt met wondafdekmiddel. Dat voorkomt het binnendringen van schimmels en bacteriën en stopt het bloeden. De boom zal uiteindelijk zelf de wond sluiten. Met het afsnoeien komt de conische kroonvorm weer terug. Daarnaast kunnen de jongeren niet meer zitten in de boom en kunnen kinderen niet meer klimmen in de boom, wat als ongewenst wordt beschouwd in een historisch dorpspark.

Een ander advies vanuit beheer, opgenomen in het ontwerp, is het kiezen van een strategische plaats voor vuilnisbakken en banken. Het plaatsen van te veel prullenbakken zorgt voor een verstoord beeld, net als een woud aan borden dat doet. Om optimaal gebruik te laten maken van een prullenbak moet het op een plaats staan waar het afval ontstaat. Men moet zo min mogelijk hoeven lopen alvorens het kwijt te kunnen.

Om een grotere hoeveelheid afval aan te kunnen dan nu het geval is zullen prullenbakken met een grotere inhoud worden geplaatst. Op deze manier hoeven er niet meer bakken te worden gelegeerd dan nu het geval is. De opening van de nieuwe bakken moet zo zijn ontworpen dat jongeren vanaf de zitbank hun afval erin kunnen werpen, zonder te hoeven opstaan. Op deze manier kan bijgedragen worden aan het vergroten van de kans dat jongeren afval in de bakken gooien, in plaats van op de grond.

7.4 Verouderd meubilair

Omschrijving

Het huidige meubilair is nog bruikbaar, maar past niet met zijn sobere jaren '60 uiterlijk niet in de stijl van het park. Het park stamt uit de beginjaren van 1900, waardoor de banken gezien kunnen worden als een storend element bij de revitalisering van het park.

Advies ter vermindering van het probleem

De zitmeubels hebben hun dienst bewezen voor ruim vijftig jaar. Vijftig jaren dat het meubilair niet aansloot bij de stijl van het gemeentehuis. Voortaan zullen de zitmeubels in de stijl zijn van de bouw van het gemeentehuis (jaren '30 – '40). Vuilnisbakken en lantaarnpalen kunnen het beste in dezelfde stijl worden vormgegeven.

Afb. 72: Verouderd meubilair.

Afb. 73: Mogelijke nieuwe bank.

7.5 Gevaarlijke sloot

Omschrijving

De gevaarlijke sloot is een klein overblijfsel van een lange sloot die ooit was. Op de sloot sluiten verschillende duikers aan, waardoor het stuk bespaard is gebleven.

De sloot vormt door zijn steile hellingen een gevaar voor kleine kinderen. Om deze gevaarlijke situatie te beslechten zijn struiken langs de sloot geplant.

Advies ter vermindering van het probleem

De sloot kan het beste worden gedempt. Hierdoor valt een reconstructie te maken van het naastgelegen kruispunt met de Schans. Het dempen van de sloot heeft geen bijkomende nadelen, omdat het niet zozeer voor afwatering bedoeld is, maar meer als kruispunt voor alle duikers. Dit kruispunt kan ook ondergronds worden geregeld.

Afb. 74: Gevaarlijke sloot.

7.6 Verrommeling park

Omschrijving

Bomen groeien in het park overal en nergens. Terwijl het park steeds weer verandert qua grootte, blijft een gedeelte van de inhoud steeds hetzelfde. Door de tijd zijn er steeds kleine toevoegingen geweest in de vorm van nieuwe struiken en bomen. De wijze van aanplant roept vragen op: waarom deze standplaats, waarom deze soort, waarom zo dicht op de andere boom, waarom niet groepsgewijs? Het park dreigt een allegaartje te worden van tuinstijlen. Volgens de conventies van beleving worden onverwachte zaken minder snel gewaardeerd. Zo zou een rommelig park niet bijdragen aan een prettige beleving.

Advies ter vermindering van het probleem

Het advies om verrommeling tegen te gaan is het werken met maximaal twee tuinstijlen die herkenbaar zijn in het park door parkbezoekers. De belangrijkste tuinstijl, die dit park heeft is de Engelse landschapsstijl. Daarnaast speelt de Romantische tuin een rol.

Elke stijl heeft eigen karakteristieken. Zo heeft de Engelse landschapsstijl als belangrijkste kenmerken slingerende paden, doorzichten naar, soms nutteloze, objecten zoals beelden, fontein en folies (nep bouwwerkjes). Verder zijn er meerdere zichtassen, welke meestal geen lanen zijn, maar doorkijkjes langs clumbs (kleine boomgroepen). Belangrijk hierbij is de compositie, waarbij elke doorkijk voor de wandelaar een soort 'schilderijtje' vormt. Men kan nooit alles in één keer overzien: spanning en verrassing zijn kernbegrippen.

De Romantische tuin kenmerkt zich door het gebruik van veel bloemen en zitplekken waarvandaan men bijna op sprookjesachtige wijze kunt genieten van de tuin. Beleving is daarbij heel belangrijk: geuren van rozen, prachtig uitzicht over waterpartijen met waterlelies en het geluid van kwetterende vogels die een nestje aan het bouwen zijn.

Als deze twee stijlen gecombineerd zouden worden met de Engelse landschapsstijl als uitgangspunt, dan zou het park voortaan gekenmerkt worden door zijn verrassende slingerende paden, begeleidt door clumbs en heesterpartijen met blad- of bloemkleur, doorzichten naar speciale objecten (fontein en beeld) en ontstaat connectie met het gemeentehuis door gebruik van zichtassen door een schilderachtig "landschap" heen. Men kan uitrusten op de jaren '30 – '40 banken (zie alinea 'verouderd meubilair') met uitzicht over de romantische vijver met roze waterlelies terwijl men geniet van de rust en de heerlijke geur van bloemen en misschien zelfs wel bomen.

7.7 Matige belevingswaarde

Omschrijving

Dit probleem hangt sterk samen met de verrommeling van het park. De binding met de daadwerkelijke inrichting is groter wanneer men meer zintuigen het park kan waarnemen. Men moet in aanraking komen met het park en al haar (positieve en interessante) facetten. Om te kunnen waarderen wat men beleeft moet genoeg informatie beschikbaar worden gesteld voor de parkbezoeker. Nu is niet duidelijk wat er allemaal te beleven is in het park, door gebrek aan informatie en confrontatie.

Advies ter vermindering van het probleem

Beleven gaat nooit los van waarderen. Om iets te kunnen waarderen moet het deels herkenbaar zijn voor ons, als mens zijnde. Het moet aan je verwachting voldoen. Het tegengaan van verrommeling draagt bij aan het verhogen van de belevingswaarde.

De belevingswaarde kan worden verhoogd door de beleefbaarheid, de mogelijkheid om al je zintuigen te gebruiken om je omgeving te waarderen, te vergroten. Dat kan bijvoorbeeld door het zichtbaar maken van objecten of processen. Er moet gedacht worden aan het toevoegen van bloemen, herfstkleur, geuren, maar ook aan het versterken van de ecologiewaarden rond en in de vijver. Het zichtbaar maken van processen als de levenscyclus (seizoenen), maar ook waterafvoer, doormiddel van wadi's.

Water wordt heel anders beleefd vanaf de kant dan vanuit een boot. Zo kan een steiger bijdragen aan het vergroten van de beleving van de vijver. De steiger is daarnaast ook functioneel, doordat het gebruikt kan worden om daar vanaf te kijken naar vissen en ander waterleven, maar men kan ook proberen het te vangen met hengel of schepnet. In de winter kan de steiger een fijne plaats zijn om tijdens het schaatsen even uit te rusten en verkomt het dat de oever wordt gebruikt als uitstap naar de koek en zopie, waardoor

de mogelijkheid bestaat dat de oever en de vegetatie beschadigd raken.

Informatievoorziening is een belangrijke stap om meer begrip en kennis op te doen over de omgeving. Een simpel informatiebord met achtergronden en weetjes over het 'De Beaufortpark' kan bijvoorbeeld respect doen opbrengen voor het park. Hiertoe behoren ook kleine bordjes bij beelden en bij speciale bomen als de Beatrixboom en Amaliaboom. Als men haar omgeving leert begrijpen leert men het ook waarderen op een positieve manier.

Afb. 75: Toevoegen van meer kleur in het park.

7.8 Aantrekkelijkheid van het park

Omschrijving

Men kan het bijna het hele park overzien in één keer, hierdoor is alle verrassing weg en is het park saai. Zitplekken staan ver uit elkaar, waardoor er geen gezellig zithoekje is. In het park wordt zeer spaarzaam gebruikt van kleuren, zowel in de grijze als de groene materialen is weinig kleur aangebracht. Elk seizoen zou een kleurenspeel kunnen zijn.

Advies ter vermindering van het probleem

Door strategische plaatsing van heesters en bomen kunnen doorzichten worden gecreëerd en overzicht worden vermeden. Dit maakt verrassing in het park. De beplanting zal bewust worden gekozen. Zo kan een beeld worden gemaakt waarbij in seizoen een ander scala aan kleuren valt waar te nemen. Hierbij kan men denken aan voorjaarsbloei en herfstkleuren. Al deze pracht kan worden bewonderd vanaf de gezellige zithoekjes. De zithoekjes zijn strategisch geplaatst in het park. Vanaf de zitplekken is uitzicht door een schilderachtig landschap naar een speciaal object, zoals een fontein of standbeeld. Er is een zitplaats in de buurt van de huidige zitplaats bij de fontein. Deze zitplaats is speciaal gesitueerd in de zichtas vanaf en naar het cultuurhuis. Zo ontstaat er interactie tussen het park en het cultuurhuis. Cultuurhuisbezoekers kunnen zien dat er in het park ook 'iets gezelligs' gaande is.

7.9 Verbintenis van het gemeentehuis met het park

Omschrijving

Rond het gemeentehuis, met name aan de achterzijde, staan hoog uitgegroeide struiken. De struiken vormen een dichte barrière die het zicht vanuit het gemeentehuis naar buiten blokkeert. Vanaf de tweede verdieping kan hier voor een deel nog overheen worden gekeken, maar dan stuit men al snel op een eikengroep die het park in tweeën deelt. Vanuit het park is bijna geen verbintenis met het gemeentehuis doordat het visueel niet opvalt in het park. Daarnaast heeft de gemeente een achteruitgang die ze vrijwel niet gebruikt.

Advies ter vermindering van het probleem

De beplanting verwijderen, op enkele bomen na, zodat er weer zicht op het gemeentehuis is vanuit het park. Vanuit het gemeentehuis komt er zichtlijn over de vijver met waterlelies naar de fontein. Vanaf het wandelpad is er zicht op het gebouw. Aan de achterzijde van het gebouw kan door middel van een terras voor ambtenaren een nieuw gebruik van het park worden geïntroduceerd, namelijk een aangename zitplaats voor ambtenaren om in het zonnetje te genieten van de lunch. Het terras zorgt voor meer samenhang van het gemeentehuis met het park: de achtertuin van de gemeente.

7.10 Duurzaamheid van het park

Omschrijving

Het staatmeubilair is duurzaam, maar de beplanting zeker niet. Bij de aanplant van de bomen en vele struiken is over het algemeen geen rekening gehouden met de grootte van de planten. Duurzaamheid van de beplanting wil zeggen dat de beplanting tot wasdom moet kunnen groeien om de plaats van aanplant. Dat kan niet, omdat bomen misvormt groeien doordat hun kroon in elkaar groeien en schaduw wordt geworpen om kleinere recenter aangeplante bomen.

Advies ter vermindering van het probleem

Het nieuwe meubilair dient van duurzame materialen gemaakt te worden. (Daaronder wordt verstaan dat het lang mee moet gaan.) Beplantingen moeten lang vitaal kunnen blijven en moeten dus aangepast zijn aan de fysische omstandigheden van het park.

Daarnaast moet de beplanting tot wasdom kunnen groeien om de plaats van aanplant, dus moet rekening worden gehouden met de omvang van de beplanting en in het bijzonder de kroon van bomen. Voor struiken geldt dat gekozen kan worden voor arbeidsextensieve soorten, die toch de gewenste sierwaarde te bieden hebben.

7.11 Beperkte natuurwaarde/ biodiversiteit

Omschrijving

Het park kent weinig natuurwaarde. Dat is helemaal niet erg, maar het is altijd goed milieubewust bezig te zijn nu het zo een hot item is. De meeste kansen bevinden zich bij de vijver, om precies te zijn langs de oever en in de vijver.

Advies ter vermindering van het probleem

De beschoeiing van de vijver kan worden verwijderd waardoor er een halfnatuurlijke oever kan worden gecreëerd. De oever biedt ruimte aan allerlei oevervegetatie. Meer diversiteit in oevervegetatie zorgt voor meer biodiversiteit. Door zorgvuldige soortkeuze zal de oever een geschiktere leefomgeving zijn voor meer soorten fauna, vooral libellen. Doordat de oever minder steil is, is het voor mensen die in het water zijn belandt, zoals spelende kinderen, eenvoudiger om het water te verlaten. Meer afwisseling in beplanting in en aan het water zorgt ook voor een aantrekkelijker beeld voor de parkbezoeker.

Afb. 76: Natuurlijke oever.

7.12 Veiligheid op de kruispunten

Omschrijving

Het kruispunt Parklaan-Schans is een knelpunt bij het 'De Beaufortpark'. De veiligheid voor voetgangers en fietsers is mogelijk in het geding door de vele automobielen op de weg. De automobilisten die rijden snel via de noordelijke Parklaan naar de parkeerplaats naast het (toekomstige) cultuurhuis. Bij het verlaten van de parkeerplaats is er zeer weinig overzicht op de fietsers die vanaf De Nieuwe Poort komen.

Advies ter vermindering van het probleem

De bosschages ter hoogte van de uitrit van de parkeerplaats worden verwijderd. Daarnaast wordt de noordelijke Parklaan enkele meters verlegd naar het noorden, op de plaats van de voormalige sloot. De bocht vanaf de parkeerplaats is hierdoor minder scherp en overzichtelijker. De veiligheid ten aanzien van de fietsers wordt hiermee vergroot. De noordelijke Parklaan krijgt bij de aansluiting met de Schans een inritconstructie. Dit vertraagt het verkeer bij het inrijden van de noordelijke Parklaan en geeft een duidelijk signaal dat men een nevenstraat betreedt, waar men rustig moet rijden. De aansluiting van het voetpad in het 'De Beaufortpark' en langs de Schans is niet in orde. Voetgangers moeten de toch al drukke kruising schuin oversteken. In het voorstel wordt uitgegaan van een rechte oversteek voor voetgangers. Om de rust en veiligheid aan de zuidkant van de Schans te waarborgen zal de straat voortaan geen onderdeel meer zijn van de hoofdroute, maar een zijstraat met eenrichtingsverkeer van west naar oost. Door de straat autoluw te maken zullen vooral aanwonenden de straat gebruiken, waardoor de straat aangenamer en vriendelijker wordt voor fietsers en voetgangers.

7.13 Samenhang van het park en haar omgeving

Omschrijving

De samenhang wordt verminderd door verschillende zaken. Zo hebben de naastgelegen parken allemaal hun eigen karakter en uiterlijk, waardoor gezien de beleving de parken als afzonderlijke 'dingen' worden beschouwd. Door de vele bomen langs de schans is er geen zichtbare verbinding tussen de parken. Daarnaast is er ook geen fysieke verbinding tussen de parken en zijn er geen ruimtelijke elementen, zoals randen die verbindend werken. De verbinding met het centrum als bezoeker eigenlijk niet te leggen. De dorpsstraat ligt twee huizenblokken van het park verwijderd, zonder een doorsteek naar het park, ook de huizen aan de Dorpsstraat zijn met de achterzijde gekeerd naar het park. De connectie met het cultuurhuis wordt verhinderd door slechte doorgang vanaf het terrein naar het park en door de visuele barrière van hoge bosbeplanting. Tussen het cultuurhuis en het park ligt een onaantrekkelijke parkeerplaats.

Advies ter vermindering van het probleem

De samenhang kan worden vergroot door een zichtbare verbinding te leggen tussen de parken. De zichtbare verbinding kan worden gemaakt door een doorkijk tussen bomen vrij te houden van en naar de schans. Verder wordt er een fysieke verbinding aangelegd in de vorm van een wandelpad. Dit wandelpad zal een doorlopende route zijn door de drie parken heen. Het wandelpad kan voor het beste resultaat worden uitgevoerd in één materialisering. Het wandelpad wordt voor een groot deel begeleidt met het ruimtelijk element rand. De rand wordt uitgevoerd als eikenlaan. De Zomereiken zijn een historisch verantwoorde keuze, gezien de hakhoutwallen voor 1905 altijd aanwezig zijn geweest op deze plaats. De bomenlaan geeft context aan het pad en zal het gebruik bevorderen.

In de smalle straat de Schans wordt het knelpunt overwonnen door de innovatieve oplossing van het beperken van de rijrichtingen naar één rijrichting, enkel naar het oosten. Hierdoor wordt het mogelijk het wegprofiel te verkleinen. Hierdoor komt groen in de plaats van grijs. Aan de waterzijde van de straat is het dan mogelijk een wandelpad te creëren dat een doorlopende route vormt tussen het Schanspark en het 'De Beaufortpark'. Ook de historische entree tot de schans, park de Veldschans komt hierin aantrekkelijk te liggen.

Afb. 77: Doorlopend wandelpad.

Afb. 78: Visuele relatie.

Afb. 79: Aan eengesloten bomenrij.

De wandelroute is een aantrekkelijke route doordat de straat rustiger wordt door het invoeren van eenrichtingsverkeer, vooral in combinatie met de inritconstructie.

Om de breedte van de straat te benadrukken kunnen de parkeergelegenheden aan de Schans, tussen Parklaan en Willem de Zwijgerlaan worden gecombineerd met het trottoir. Hierbij hoeven geen parkeerplaatsen (in aantal) verloren te gaan. De connectie met het cultuurhuis gaat tot stand komen door de hoge bosbeplanting (met bovendien weinig sierwaarde) ter hoogte van de parkeerplaats

Afb. 8o: Combineren van trottoir met parkeervakken.

geheel te verwijderen. Dit om twee redenen: het continueren van de bomenlaan garanderen en het aanleggen van een relatie met het cultuurhuis. De zichttas vanaf het cultuurhuis zal vallen op de zitplaats in het park nabij de fontein, zodat bezoekers zien dat cultuur ook in het park aanwezig is, wat uitnodigt een kijkje te gaan nemen in het park en visa versa. In het verlengde van de achteringang van het cultuurhuis (aan de parkeerplaats) zal een voetpad zorgen voor de fysieke verbinding. De verbinding ligt dus in de zichttas.

Naast het oplossen van de knelpunten zijn de, zoals in stap 04 beschreven, sterke kanten en kansen niet vergeten. Alle sterke punten zijn behouden en waar mogelijk uitgebreid. Zo is de rustige en groene uitstraling van het 'De Beaufortpark' behouden en uitgebreid tot de andere parken. Op deze manier is de potentie van een groene zone gebruikt. Naast het creëren van een groene zone is er ook gewerkt aan het realiseren van groene structuurdragers, namelijk het terugbrengen van de eikenlaan langs het noordelijk gedeelte van de parklaan.

De mogelijkheid voor het creëren van meer natuurwaarde langs de oevers van de vijver in het 'De Beaufortpark' is verwezenlijkt. Dit is gedaan door het aanleggen van een natuurlijke oever waarop een grotere diversiteit aan beplanting wordt toegepast.

De unieke uitstraling van het park is behouden en waar mogelijk zijn de kenmerkende karakter eigenschappen beter zichtbaar gemaakt. Zo is de relatie tussen het park en het gemeentehuis versterkt door het gemeentehuis weer zichtbaar te maken.

Wanneer het waterknelpunt opgelost is kan de goede ligging van het park ook weer benut worden voor het organiseren van evenementen, zoals in het verleden ook gebruikelijk was. Naast dat de grasvelden weer droog genoeg zullen zijn voor evenementen is er ook een relatie gelegd tussen het park en het cultuurhuis. De verwachting is dat door deze relatie er vanuit het cultuurhuis eerder gebruik gemaakt zal worden van het 'De Beaufortpark'.

Afb. 81: Veelbesproken onderwerp op de bewonersavond.

Stap 08:

Terugkoppeling
van de
raadpleging
en presentatie
visueel
conceptplan

In de stappen hiervoor zijn gegevens verzameld die meer inzicht moeten verschaffen over de uitstraling en het gebruik van een specifieke plek in de openbare buitenruimte. Naast het verzamelen van gegevens is er bij stap 07 een conceptplan gemaakt voor de desbetreffende locatie.

Om als gemeente transparant te zijn in het werk, kan het verstandig zijn om regelmatig informatie terug te koppelen naar de betrokken actoren. Bij het terugkoppelen van deze informatie wordt gebruik gemaakt van de keuzes die gemaakt zijn in stap 03 (het bepalen en plannen van het participatietraject). Bij deze stap is, als het goed is, vastgelegd op welke manier de actoren benaderd zullen worden. De mogelijkheid bestaat dat er tijdens het gehele participatietraject wijzigingen plaats hebben gevonden waardoor er misschien moet worden afgeweken van eerder gemaakte beslissingen. Daarom is het goed om ook hier nog eens goed te bekijken of de werkwijze die bij stap 03 is vastgesteld nog steeds toegepast kan worden.

Actoren die betrokken worden bij het proces hebben er behoefte aan om tussentijds op de hoogte gesteld te worden van de ontwikkelingen. Om een

goed resultaat te behalen is het niet mogelijk om alle actoren op dezelfde manier te benaderen. Daarom is het goed om na te denken over de wijze waarop actoren worden benaderd. De manier die gekozen wordt hangt sterk af van de interactie die de gemeente wil hebben met deze groep actoren.

8.1 Terugkoppelen van conceptplan

Informatie verzamelen is bij gemeente Woudenberg op verschillende manieren gebeurd. Het verzamelen informatie is onder andere gebeurd door het maken van een omgevingsanalyse en het uitzetten van een vragenlijst. Bij stap 05 is uitgebreid omschreven wat er allemaal precies is gedaan. Bij het verzamelen van deze informatie is aangegeven dat de resultaten, die voortkomen uit de vragenlijst, te zijner tijd teruggekoppeld zouden worden.

Voordat daadwerkelijk deze stap is gemaakt is nog eens bekeken of het nuttig/ waardevol is om de actoren op de eerder vastgelegde wijze te benaderen. Tijdens het proces hebben er geen grote veranderingen plaats gevonden die van invloed waren op het participatietraject, daarom is er niet afgeweken van de keuzes die gemaakt zijn bij stap 03.

Beslissen

Het op de hoogte brengen van de beslissende actoren wordt bij gemeente Woudenberg op verschillende manieren gedaan. In eerste instantie heeft de Taakveldleider Beheer regelmatig contact met de Wethouder. Tijdens dit contact wordt wanneer nodig gesproken over het project en informatie uitgewisseld.

Daarnaast is er een moment geweest, voor de bewonersavond, waarop het college van B&W op de hoogte is gebracht van de ontwikkelingen rondom het project. Deze presentatie is bewust voor de bewonersavond gehouden zodat het college eerst op de hoogte zou zijn van de ontwikkelingen. Hierdoor was het mogelijk om tegenstrijdigheden uit het conceptplan te halen, wat wenselijk is gezien de politieke gevoeligheid van het onderwerp. Dit voorkomt onnodige problemen tijdens de bewonersavond. Het op de hoogte brengen van het College van B&W is gedaan door middel van een korte presentatie tijdens een vergadering van het college. De Raad en Familie de Beaufort zullen op een later

moment op de hoogte worden gesteld. Dit zal gebeuren wanneer de plannen 'definitief' zijn. Vanaf dat moment is het nodig om toestemming te vragen aan de Familie de Beaufort en is het nodig om het voorstel bij de raad neer te leggen.

Meedenken

Betrokken beleidsmedewerkers binnen gemeente Woudenberg zijn benaderd door persoonlijke gesprekken en korte mailings wanneer dit afdoende was.

De direct omwonenden van de parken (het 'De Beaufortpark', de Veldschans en het Schanspark) zijn uitgenodigd voor een bewonersavond. Tijdens de bewonersavond zijn de resultaten uit de vragenlijst teruggekoppeld en is het conceptplan wat (mede) daaruit voort gekomen is gepresenteerd. Na de presentatie hebben de aanwezigen de gelegenheid gehad om vragen te stellen en feedback te geven op het conceptplan.

Het stellen van vragen en geven van feedback kon op verschillende manieren gebeuren. Vanaf het begin van de presentatie hadden de aanwezigen een (feedback) formulier gekregen waarop ze aantekeningen konden maken en waarmee ze feedback konden geven op het conceptplan. Dit formulier is uitgedeeld zodat iedereen, tijdens de presentatie afzonderlijk feedback kan geven op de presentatie, waarna dit direct kan worden verzameld door de presentatoren.

Na de presentatie is er de mogelijkheid geweest voor het stellen van algemene vragen over het plan, wanneer er onduidelijkheden waren. Aan het einde van de avond was het mogelijk om aan de hand van de presentatie en posters persoonlijk feedback te geven en om samen te kijken naar mogelijk andere oplossingen voor de inrichting van het park.

Jongeren zijn benaderd door middel van een gesprek met twee "vertegenwoordigers" uit de groep jongeren die regelmatig in het park te vinden zijn. Met hen is besproken wat hun ervaringen zijn met het 'De Beaufortpark'. Naast hun ervaringen is ook aangegeven wat omwonenden vinden van de aanwezigheid van jongeren in het park.

Na deze korte uitwisseling is besproken met de jongeren wat hun wensen zijn over een eventueel nieuwe inrichting van het park. Zij hebben aangegeven dat zij graag een aantal bankjes bij elkaar zouden willen hebben om bij elkaar te kunnen zitten. Verder hebben ze geen voorstel gedaan voor andere wijzigingen.

Informeren

Voor het op de hoogte brengen van de laatste groep actoren is gebruik gemaakt van de website van Gemeente Woudenberg. Hierop verschijnen vaker berichten over ontwikkelingen van plannen binnen gemeente Woudenberg. Dit is voor de inwoners van Woudenberg een bekend medium waarop nieuws staat over ontwikkelingen binnen de gemeente.

Naast het plaatsen van een bericht op de website is er voor gekozen om een bericht te plaatsen in het huis-aan-huisblad. Op deze manier zou iedereen bereikt worden en bestaat er geen mogelijkheid dat er mensen zijn die niet op de hoogte zijn gesteld.

Voor het op de hoogte brengen van de bewoners van de Laanzicht, de wijk waarin het 'De Beaufortpark' ligt, is de wijkcoördinator uitgenodigd bij de bewonersavond. Zij schrijft regelmatig artikelen over nieuws uit de wijk en plaatst deze berichten op de wijkwebsite. Op deze manier was het mogelijk om de hele wijk Laanzicht op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen rondom het 'De Beaufortpark'.

Afb. 82: Definitief conceptplan.

Stap 09:

Bevindingen
verwerken
tot definitief
conceptplan

Na het op de hoogte brengen van de verschillende actoren, zoals beschreven wordt in stap 8, bestaat de mogelijkheid dat de actoren op- een aanmerkingen hebben op het conceptontwerp dat aan hen is voorgelegd. Als het goed is zijn alle reacties vastgelegd en kunnen ze verwerkt worden in een definitief conceptplan.

Bij het verwerken van feedback moet er gelet worden op wie de feedback gegeven heeft. Er zullen altijd mensen zijn die commentaar geven omdat er iets voor hun huis gaat gebeuren wat zij niet prettig vinden, alleen al om feit dat het voor hun huis gebeurt. Dit wordt ook wel het NIMBY*-effect genoemd. Verder kan het ook iemand zijn die weinig tot geen relatie heeft met het park en toch feedback geeft op een bepaalde ingreep. Het is te hopen dat de opmerkingen die gemaakt zijn gedragen worden door een groot deel van de actoren. Hierdoor wordt het gemakkelijker om deze opmerking te verwerken.

Bij het verwerken van de op- en aanmerkingen moet uiteraard rekening worden gehouden met de verschillende beleidstukken. Naast de beleidstukken

moet er ook gekeken worden of de eventueel nieuwe ingrepen bijdragen aan de bruikbaarheid of de revitalisering van het park.

Na het verwerken van al het commentaar en feedback ligt er een definitief concept. Dit definitieve concept kan weer voorgelegd worden aan de actoren. Dit definitieve concept zal uiteindelijk ook gebruikt worden bij het maken van de volgende stappen die nog genomen moeten worden.

9.1 Bevindingen College van B&W

Zoals bij de vorige stap is beschreven is het College van B&W door middel van een korte presentatie op de hoogte gebracht van het conceptplan. Na deze korte presentatie heeft het College van B&W mondeling feedback gegeven.

Hieronder staan kort de feedback punten genoemd die door het College van B&W is gegeven, met daarbij direct een uitleg wat er met het feedback is gebeurd.

- Een vraag vanuit het College van B&W: komt er extra een brug bij de Veldschans?
Volgens het conceptplan komt er geen extra brug naar de Veldschans. Hier is bij het ontwikkelen van het plan wel over nagedacht, maar historisch gezien is het ongewenst om een extra brug aan te leggen. De huidige brug is altijd de enige toegang geweest tot de Veldschans. Een extra brug zou afbreuk doen aan de toch al vervallen Veldschans.
- Het College van B&W vond het een goed idee om de parken door middel van een bomenlaan, een wandelpad en zichtlijnen aan elkaar te verbinden. Het versmallen van de Schans(weg) wat daarvoor nodig is zal eerst goed bekeken moeten worden door de daarvoor verantwoordelijke beleidsmedewerker.
De verbindingen zijn in het definitieve conceptplan blijven bestaan omdat hiermee de parken het best aan elkaar worden verbonden. Ook het versmallen van de Schans(weg) is gebleven omdat het anders niet mogelijk is een doorlopend wandelpad aan te leggen.

*NIMBY: Not In My BackYard. Alles mag en kan veranderen, zolang het maar niet bij mij voor de deur gebeurt.

9.2 Bevindingen bewonersavond

Tijdens de bewonersavond zijn er formulieren uitgedeeld waarop de aanwezige omwonenden hun feedback konden schrijven. Daarnaast hebben een aantal omwonenden hun feedback mondeling toegelicht. Hiervan is kort een verslag gemaakt.

Hieronder staan kort de feedbackpunten genoemd die door de omwonenden zijn gegeven, met daarbij direct een uitleg wat er met het feedback is gebeurd.

- Zitplek komt op verkeerde plek, en is hangjongeren gevoelig/ trekt ze hangjongeren aan.
De zitplek leek op de concept tekening inderdaad dicht bij de weg te liggen. Door hem het definitieve concept gedetailleerder in te tekenen is dit niet meer het geval.

Het klopt inderdaad dat er meer gebruik gemaakt zal worden van de zitplekken wanneer de banken dicht bij elkaar staan. Dat er meer gebruik van gemaakt zou worden is dan ook altijd de bedoeling geweest. Het weghalen van zitplekken is daarom ook niet wenselijk. Dat deze zitplekken ook aantrekkelijk zijn voor jongeren is te verwachten. Maar de inrichting van het park wordt niet alleen bepaald door een groep jongeren die overlast veroorzaken. Daarom is besloten om de zitplekken te behouden.

- Is het wenselijk dat het gemeentehuis zichtbaar wordt vanuit het park? Omwonenden kijken er daardoor ook dagelijks tegenaan. Wordt het gebouw dan ook verlicht, net zoals aan de voorkant?
Het zichtbaar maken van het gemeentehuis vanuit het park is gedaan om meer relatie te leggen tussen het gebouw en de achtertuin/ het park zoals dat in het verleden ook is geweest. Hierdoor zal het gebouw ook zichtbaar zijn voor omwonenden.

Het gemeentehuis zal aan de achterzijde niet verlicht worden met grote schijnwerpers zoals aan de voorkant het geval is. Het verlichten van de achterzijde heeft geen meerwaarde. Om deze redenen zullen er geen aanpassingen worden gedaan die het zicht op het gemeentehuis zullen belemmeren.

- Zijn wadi's daadwerkelijk de oplossing? Of worden die vertrapt/ kaalgevreten door de eenden?
Wadi's vormen naar alle waarschijnlijkheid de oplossing voor het water probleem in het park. Het aanleggen van drainage in het park is een erg dure oplossing en levert hoge onderhoudskosten op.

Daarnaast zijn wadi's ook historisch verantwoord. Dat de eenden deze plekken kaal zullen vreten is te verwachten wanneer de wadi's lang nat zullen blijven. Het is dan ook de bedoeling dat het water door middel van de wadi's snel afgevoerd zal worden naar de vijver.

- Veel overlast van eenden.
De aanwezigheid van eenden in de parken draagt bij aan de sfeer. Alleen wordt de grote van de eenden populatie ervaren als overlast. Het advies is daarom ook om de populatie te verkleinen naar een nader te bepalen hoeveelheid.

Afb. 83: Overlast van Muskuseenden.

- Meer beplanting in het Schanspark.
Tijdens de bewonersavond is gevraagd of het mogelijk is om beplanting aan te leggen in het Schanspark. Deze situatie is complexer gezien het feit dat deze grond geen eigendom is van de gemeente Woudenberg. Als gemeente zal er in overleg met het 'MFC de Schans' gekeken worden naar de mogelijkheden die er zijn voor het aanleggen van meer beplanting.
- Natuurlijke oever is dat echt nodig? En zullen de eenden deze beplanting niet opeten?
Het toepassen van natuurlijke oevers is een extra toevoeging en daarmee niet perse nodig. Deze toevoeging zal zorgen voor meer variatie aan beplanting in het park. Daarnaast krijgt de oever een natuurlijker uitstraling dan die van de huidige beschoeiing. Deze oevers zullen dan ook pas worden aangelegd wanneer daarvoor de mogelijkheid is.
Er wordt niet verwacht dat de eenden de beplanting zullen opeten. Daarom wordt dit niet gezien als reden voor het niet toepassen van een natuurlijke oever. Het toepassen van een natuurlijke oever zal dan ook blijven bestaan in het definitieve concept.
- Wordt de weg Schans niet te smal, wanneer dit eenrichtingsverkeer wordt? Is dat niet gevaarlijk voor fietsers?
Verwacht wordt dat er juist meer ruimte komt voor voetgangers en fietsers wanneer de straat autoluw zal worden. Wanneer de uiteindelijke uitvoeringstekeningen gemaakt zullen worden zal er nogmaals gekeken worden naar de daadwerkelijke dimensionering van de straat.

9.3 Bevindingen jongeren

Uit het gesprek wat gevoerd is met de jongeren bleek dat voor hen niet heel veel uitmaakt hoe het park ingericht word. De belangrijkste wens die zij hadden, was dat er een mogelijkheid is bij elkaar te komen. Waar dan de beplanting komt te staan was voor hen minder relevant. Dat de zitplek geen overdekte Jongeren OntmoetingsPlek (JOP) zou worden konden zij begrijpen, omdat dit waarschijnlijk meer overlast zou veroorzaken voor de omwonenden.

Wel zouden ze graag iets overdechts krijgen waar ze samen kunnen komen. Ook al zou dat ergens aan de rand van het dorp zijn. Want zij zagen ook wel in dat rondhangen in het 'De Beaufortpark' overlast als gevolg kan hebben. Omdat er momenteel geen betere oplossing is maken zij wel gebruik van de bankjes in het 'De Beaufortpark'.

Het conceptplan is uiteindelijk niet meer besproken met de jongeren. Hiervoor is gekozen, omdat gesprekken met jongeren over eventuele aanpassingen te veel verwachtingen zou scheppen. Daarnaast is Actieteam Jeugd bezig met het oplossen van de problematiek rondom hangjongeren in het 'De Beaufortpark'. Aangezien zij ook al contact hebben met de jongeren is er voor gekozen om het werkt aan de experts over te laten.

Naast het contact van Actieteam Jeugd met de jongeren word verwacht dat wanneer de jongeren meer aandacht zouden krijgen, zij zichzelf automatisch zouden zien als doelgroep. Aangezien zij niet behoren tot de doelgroep van het park heeft men hier nog een reden gevonden het conceptplan niet terug te koppelen naar de jongeren.

Voor het creëren van meer eenheid tussen de verschillende parken en het verbeteren van de eigen kwaliteiten zijn er nog wijzigingen aan de Veldschans gemaakt. De belangrijkste aanpassing is het terug brengen van de oude historische vorm van de schans,

met de daarbij behorende grondwallen.

Aan de beplanting zijn ook wijzigingen doorgevoerd. Op de hoeken zijn bomen weggehaald om een betere zicht relatie te leggen met de omgeving. De nieuw aan te planten beplanting zal verder inheems zijn, omdat dit beter aansluit bij het historische karakter van de Veldschans.

De padenstructuur is klein beetje veranderd. De belangrijkste reden voor deze verandering is het versterken en benadrukken van de vorm van de Veldschans.

Eveneens voor het versterken van de beleving van de schans zijn er uitzichtplekken gesitueerd op de punten van de aardewal, de bastions. Hiermee wordt de beleving van de Veldschans vergroot en wordt er een zichtrelatie gelegd tussen het 'De Beaufortpark' en het Schanspark. Meer informatie over deze aanpassing is te vinden bij stap 07, paragraaf 7.

Aan de hand van het huidige beleid zijn er geen redenen gevonden die ingaan tegen de ingrepen die hiervoor zijn vermeld. Met de hiervoor genoemde opmerkingen is een nieuw concept gemaakt dat bij de volgende stappen gebruikt zal worden als uitgangspunt.

Het definitieve concept wordt aan het eind van het eerste kwartaal van 2012 ter inzage gelegd op het gemeentehuis. Op deze wijze is het voor alle actoren mogelijk om kennis te nemen van het definitieve ontwerp.

Afb. 84: Het Schanspark is te kaal voor de bewoners.

Afb. 85: De verdwenen wal (rechts) moet worden hersteld.

Stap 10:

Eenmalige maatregelen

Na het maken van een definitief ontwerp voor een park is het nodig om een lijst met eenmalige maatregelen op te stellen die uitgevoerd moeten worden om het ontwerp te verwezenlijken. Eenmalige maatregelen zijn maatregelen die één keer toegepast moeten worden om ervoor te zorgen dat het park gaat voldoen aan het beeld dat geschetst is in de ontwerptekeningen.

Bij het uitwerken van de eenmalige maatregelen wordt er ook een kostenraming gemaakt. Mede aan de hand van deze kostenraming kan later bepaald worden welke maatregel er op korte of lange termijn uitgevoerd kan worden.

Voor de drie parken in gemeente Woudenberg is een lijst met eenmalige maatregelen geschreven die uitgevoerd moeten worden om het ontwerp, besproken in stap 07, te verwezenlijken. Voor gemeente Woudenberg speelt er mee dat met name de mogelijkheden op financieel gebied te kort schieten om dit project uit te voeren.

Voor het maken van deze kostenraming zijn de prijzen gebruikt van GWWkosten.nl en bronnen die binnen de gemeente beschikbaar waren.

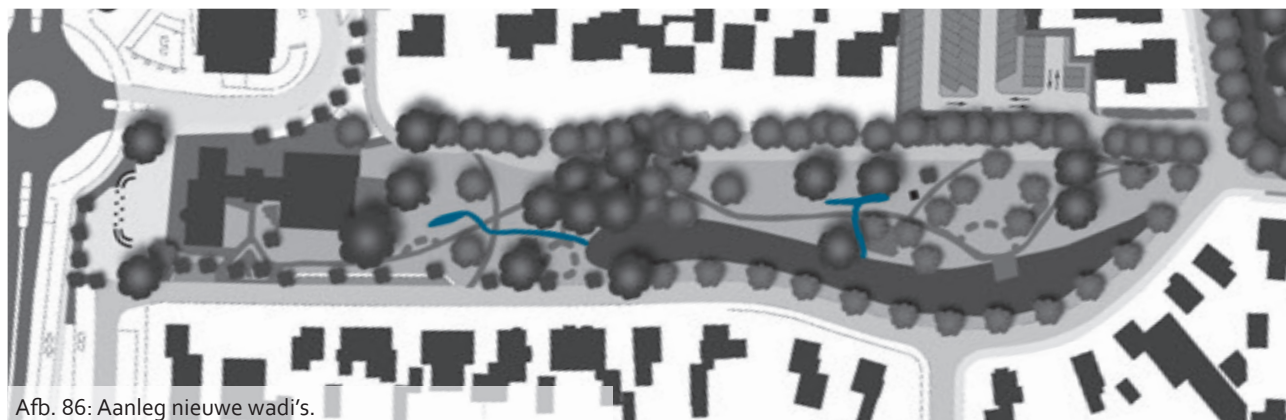
10.1 'De Beaufortpark'

Aanleg wadi's

In het 'De Beaufortpark' moeten een tweetal wadi's worden aangelegd. Deze wadi's moeten er in de nabije toekomst voor zorgen dat de gazons niet onder water komen te staan.

Met de vrijgekomen grond uit de wadi's kunnen de laag liggende delen van het park opgehoogd worden. Dit verkleint eveneens de mogelijkheid op een drassig grasveld. Bij het ophogen van het grasveld moet rekening worden gehouden met het profiel van het omliggende grasveld, omdat het grasveld af moet wateren op de wadi en vijver. Daarnaast moet

voorkomen worden dat het grasveld hoger komt te liggen dan het voetpad.

Afb. 86: Aanleg nieuwe wadi's.

Snoeien van bomen

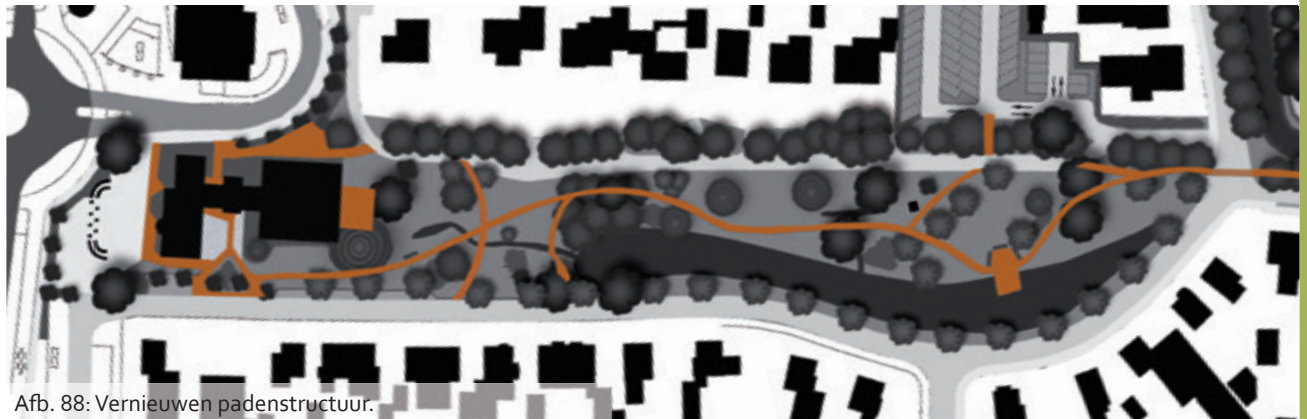
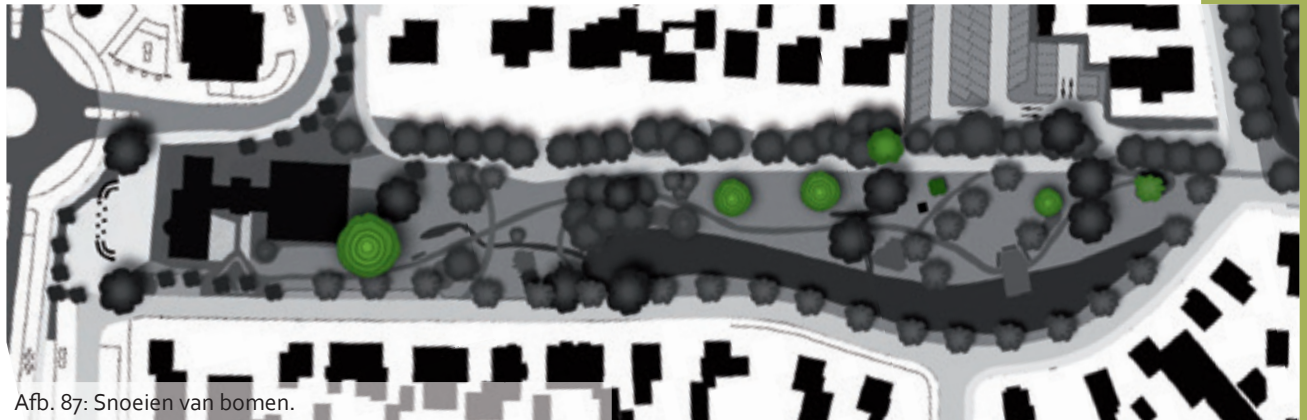
Wanneer gemeente Woudenberg het niet wenselijk vindt dat bomen in het 'De Beaufortpark' gebruikt worden als klimtoestel, dan moet daar ook geen aanleiding voor zijn. Tevens is het, om de duurzaamheid van de bomen te garanderen, aan te bevelen de kroonvorm intact te houden door begeleidingssnoei. Ook bij oudere bomen is ingrijpen nodig.

Vernieuwen van padenstructuur

Het aanpakken van de padenstructuur is belangrijk, omdat een deel van het nieuwe ontwerp hiermee in verband staat. Niet alleen de ligging van de paden zal worden aangepakt, maar ook de ondergrond zal aangepakt moeten worden. Momenteel is de ondergrond van het pad een storende factor in ondergrondse waterstromen. Deze factor is waarschijnlijk medeverantwoordelijk voor het drassig blijven van het gras in het park.

Het advies is om de paden in het nieuwe plan iets hoger dan het gazon aan te leggen zodat de kans kleiner is dat de paden drassig en slecht begaanbaar worden. Daarnaast moeten de paden onder een profiel (op één oor of tonrond) gelegd worden, waardoor het water direct afvloeit naar het naastgelegen grasveld, bij voorkeur richting de wadi of de vijver.

Voor het aanleggen van het nieuwe pad is het nodig om een aantal bomen te verwijderen. Hierbij gaat het alleen om bomen die genoemd worden bij 'verwijderen bomen' op pagina 101.

STAP 10: EENMALIGE MAATREGELEN

(ver)Plaatsen van banken en prullenbakken

De voorkeur gaat uit naar het plaatsen van nieuw meubilair dat qua uitstraling beter past bij het park dan het huidige meubilair (paragraaf 6.5 en 7.4). Wanneer de mogelijkheid er tijdelijk niet is om nieuw meubilair aan te schaffen kan er gekozen worden voor het tijdelijk behouden van het huidige meubilair. Nieuw straatmeubilair biedt meer voordelen zoals genoemd in stap 07 waardoor de keuze tot vervanging zou moeten worden nagestreefd.

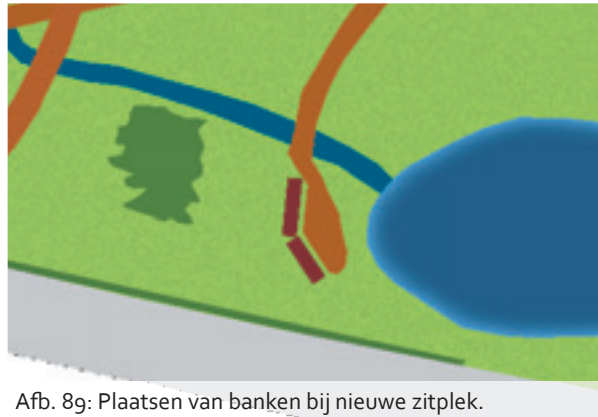
Kosten

Keuze 1

- Aanschaf nieuwe banken
- Plaatsen van nieuwe banken
- Aanschaf nieuwe prullenbakken
- Plaatsen nieuwe prullenbakken
- Aanschaf lantaarnpalen
- Vervangen lantaarnpalen
- Afvoeren oude banken, prullenbakken en lantaarnpalen

Keuze 2 (tijdelijk)

- Verplaatsen (oude) banken
- Verplaatsen (oude) prullenbakken

Afb. 89: Plaatsen van banken bij nieuwe zitplek.

Planten van bloembollen

Om het park meer kleur te geven kunnen er op verschillende locaties bollen worden geplant. Het planten van bloembollen is geen ingreep in de structuur van het park, maar een extra toevoeging. Dit laat zien dat men actief bezig is met het omvormen van het park.

Afb. 90: Locatie van aanplant bloembollen.

Afb. 91: Plaatsen van banken bij steiger.

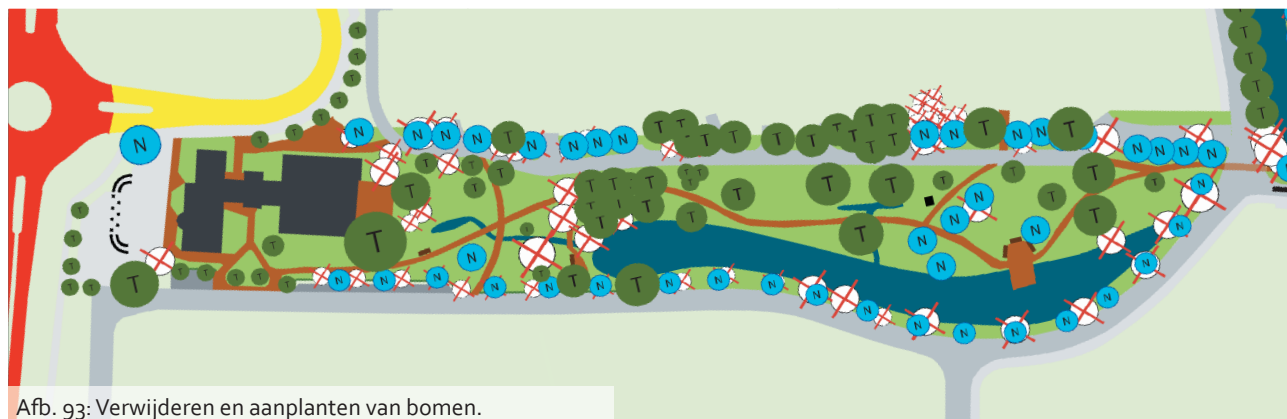

Afb. 92: Sfeerbeeld: grasveld met bloembollen.

Verwijderen bomen

In de huidige situatie van het park staan een aantal bomen die in het nieuwe ontwerp niet wenselijk zijn. In bomenkaart (zie losse bijlage) is zichtbaar gemaakt welke bomen er verwijderd zullen moeten worden om het ontwerp tot zijn recht te laten komen (zie stap 07 voor omschrijving van het ontwerp). De zomereiken in de huidige bomenlaan (langs de noordelijk Parklaan en zuidelijke Schans) die nog goed zijn, en niet op de juiste plek staan volgens het beplantingsplan, hoeven niet verwijderd te worden. Wanneer deze bomen wel toe zijn aan vervanging zullen zij vervangen moeten worden door zomereiken en worden aangeplant zoals beschreven staat in het beplantingsplan.

In eerste instantie worden er een aantal (53) bomen in het park gekapt zodat de structuur in het park versterkt wordt. Door het verwijderen van deze bomen worden de zichtlijnen (zie afb. 45) vrij gemaakt en ontstaat er meer ruimte.

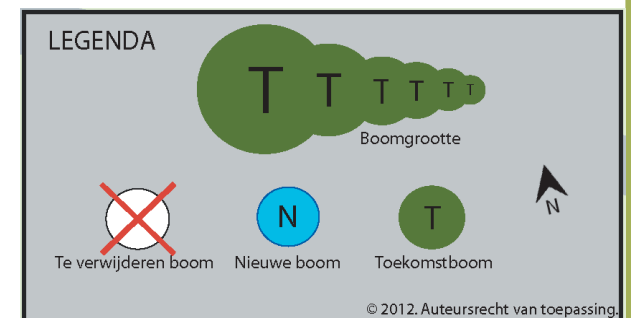

Afb. 93: Verwijderen en aanplanten van bomen.

Het verwijderen van bomen die buiten de structuur van het park vallen en onderdeel zijn van de grotere structuur, zijn ondergeschikt aan de bomen die invloed hebben op de structuur in het park. Zo worden er in tweede instantie bomen verwijderd om ervoor te zorgen dat de historische eikenhakhoutlaan weer hersteld kan worden. Deze bomen worden dan gekapt zodat deze 'laan' weer uit één soort zal bestaan.

Aanplant bomen

Een deel van de bomen die aangeplant worden zijn bedoeld als vervanging van bomen die verwijderd worden zoals in voorgaande paragraaf omschreven staat. Naast vervanging worden er een aantal nieuwe bomen aangeplant die eveneens bijdragen aan de structuur van het park. In de bomenkaart (zie losse bijlage) wordt aangegeven waar welke boom geplant moet worden. Hierbij is er onderscheid gemaakt tussen de bomen die vervangen worden en nieuwe bomen.

Afb. 94: Legenda bij afbeelding 93.

Verwijderen heesters

Op een aantal plekken in het park zullen heesters verwijderd worden om de beeldkwaliteit in het park verhogen. Er zullen onder andere achter het gemeentehuis heesters verwijderd worden. Door het verwijderen van deze heesters is het weer mogelijk om vanuit het park naar het gemeentehuis te kijken en andersom. Door deze ingreep ontstaat er meer relatie tussen het gemeentehuis en het park (zoals ook omschreven staat in paragraaf 7.9).

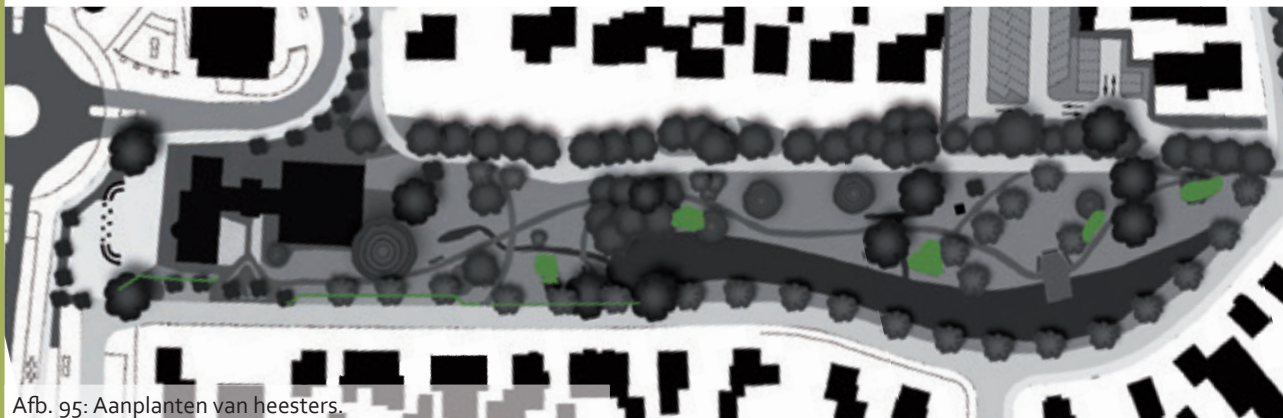
Een andere plek waar heesters verwijderd worden is tussen het parkeerterrein van het cultuurhuis en het park. Door het verwijderen van deze heesters ontstaat ook hier een betere zichtrelatie.

Aanplant heesters

Ter ondersteuning van het ontwerp en ter compensatie van de verwijderde heesters worden er verschillende andere plekken in het park nieuwe heesters aangeplant. Op het beplantingsplan (zie afb. 95) is zichtbaar waar heesters aangeplant worden.

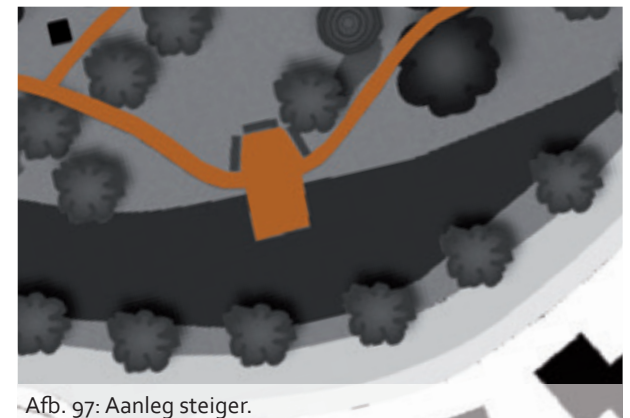
Afb. 96: Sfeerbeeld heesters.

Afb. 95: Aanplanten van heesters.

Aanleg van steiger

Het aanleggen van een steiger is net als het omvormen van de oever een aanpassing die een extra toevoeging is. Deze maatregel draagt niet meer bij aan de structuur van het park maar is een toevoeging die de beleving van het water kan vergroten en een positieve bijdrage kan leveren aan de bescherming van de natuurwaarde en soortenrijkdom doordat schaatsers niet langer de oever beschadigen door van en op het ijs te stappen door kwetsbare flora en fauna (zie 'aanleg natuurlijke oever' en paragraaf 5.5) heen. Zie ook paragraaf 7.11 voor meer voordelen van een steiger.

Afb. 97: Aanleg steiger.

Aanleg natuurlijke oever

Het omvormen van de oever van de vijver is de laatste maatregel die invloed heeft op de uitstraling van het park. Deze maatregel wordt als laatste genoemd omdat deze los staat van de andere, hiervoor genoemde maatregelen die invloed hebben op de structuur van het park. Geadviseerd wordt om deze maatregel pas toe te passen wanneer de huidige oeverbescherming aan vervanging toe is. Hiermee wordt voorkomen dat een nog goed functionerende oeverbescherming verwijderd wordt.

Om de oever een natuurlijker uitstraling te geven en beter bereikbaar en beleefbaar te maken zoals omschreven staat in stap 07 zal de oever aan één zijde van de vijver aangepast worden, namelijk de parkzijde. Voor deze aanpassing zal de beschoeiing verwijderd moeten worden en een talud worden aangelegd. Op dit talud is er ruimte voor verschillende soorten beplanting, wat een leefgebied zal vormen voor fauna (zie stap 5.5).

Afb. 99: Natuurlijke oever.

Aanleg terras

Om de samenhang tussen het gemeentehuis en het 'De Beaufortpark' te bevorderen en het gebruik als 'achtertuin' te stimuleren wordt een terras aan de achterzijde van het gemeentehuis aangelegd.

Afb. 98: Aanleg steiger.

10.2 Veldschans

Bomen snoeien

Om de duurzaamheid van de bomen te garanderen is het aan te bevelen de kroonvorm intact te houden door begeleidings snoei. Ook bij oudere bomen is ingrijpen nodig.

Bomen verwijderen

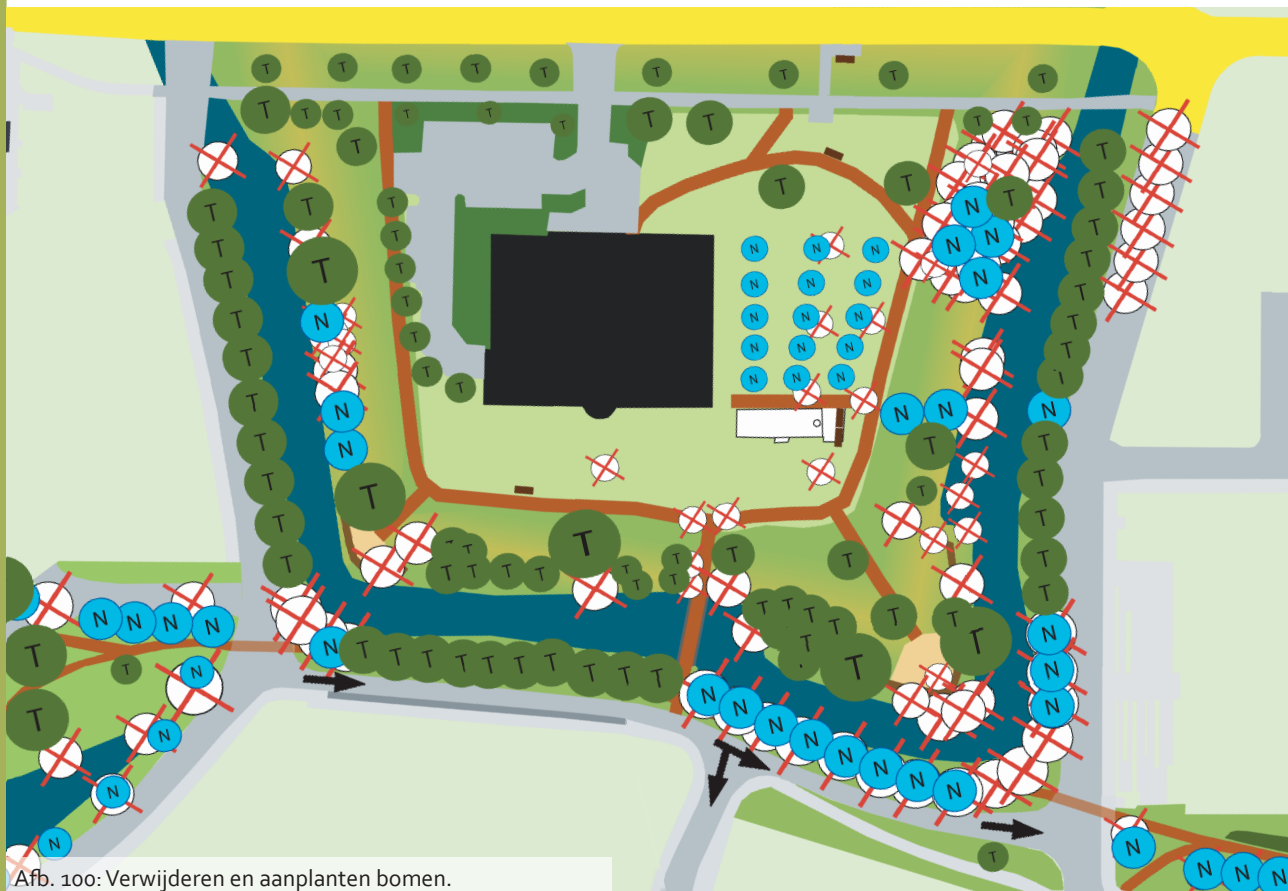
Op de wallen van de Veldschans moeten een aantal bomen worden verwijderd ten behoeve van het zicht op de schans. Daarnaast is het noodzakelijk om vooral inheemse beplanting op de schans toe te passen. Hierdoor zullen er een aantal exoten plaats moeten maken voor inheemse soorten.

Bomen planten

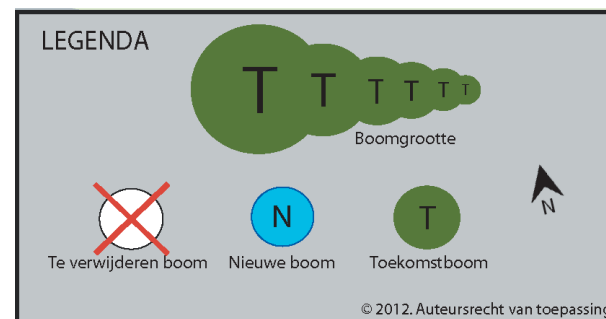
Ten behoeve van de boomgaard die wordt aangelegd op de Veldschans worden er 15 fruitbomen aangeplant. Daarnaast worden er op verschillende plekken nieuwe inheemse bomen aangeplant. De plekken waar deze nieuwe bomen komen te staan zijn het beste zichtbaar op afbeelding 100.

Heesters verwijderen

Op verschillende plekken op de schans groeien momenteel verschillende groepen met heesters. Een aantal hiervan zal worden verwijderd omdat ze niet meer passen binnen het nieuwe ontwerp.

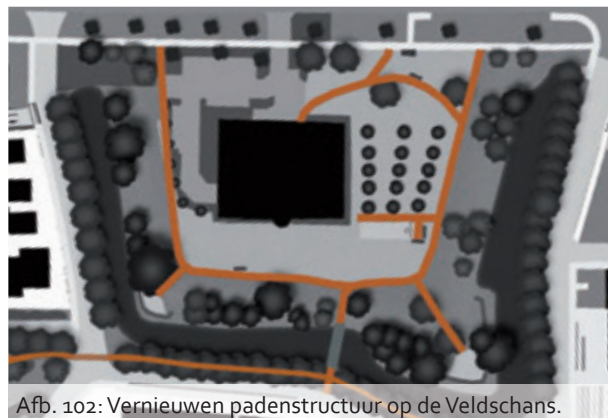
Afb. 100: Verwijderen en aanplanten bomen.

Afb. 101: Legenda bij afbeelding 100.

Vernieuwen padenstructuur

Het vernieuwen en verleggen van de padenstructuur wordt gedaan om daarmee de karakteristieke vorm van 'De Veldschans' te versterken. Ze lopen achter de hoofdwal aan de rand van het terreplein (de binnenruimte). Daarnaast moet de materialisering aansluiten op die van het 'De Beaufortpark' en het Schanspark.

Afb. 102: Vernieuwen padenstructuur op de Veldschans.

Verwijderen tuinmuur

Aan de noordzijde van de Veldschans, parallel aan de Stationsweg West, staat een lage tuinmuur die verwijderd dient te worden. De muur geeft een ongewenste scheiding door het terrein van de Veldschans, die tot de Stationsweg west zelf loopt. Het park wordt niet alleen hierdoor optisch verkleint, maar de toegankelijkheid van het park wordt hierdoor verkleint, wat niet past bij het karakter van een openbaar park. Daarnaast verkeert de muur in een matige onderhoudsstaat wat eveneens niet ten goede komt van de uitstraling van het park.

Afb. 103: Vernieuwen padenstructuur op de Veldschans.

Aanleg zitplekken + muren

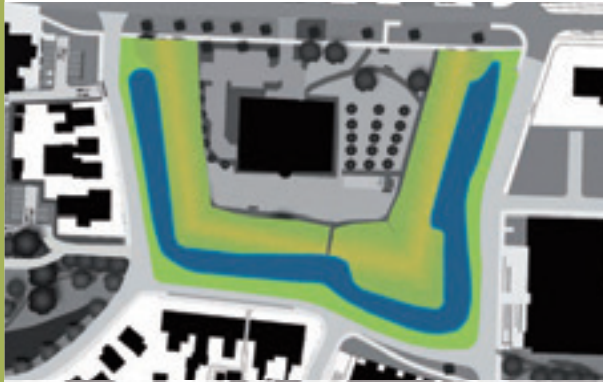
Boven op de bastions zijn zitplekken gesitueerd. Vanaf deze plekken is er een goed uitzicht in de richting van de andere parken en daarnaast geeft dit een extra dimensie aan de beleving van de Veldschans. Bij het aanleggen van deze zitplekken hoort ook het aanleggen van muren op de bastions. De muren vormen de borstwering die van oudsher op schansen aanwezig waren.

Afb. 104: Aanleg zitplekken en muren op de bastions.

Herstellen van de historische schans

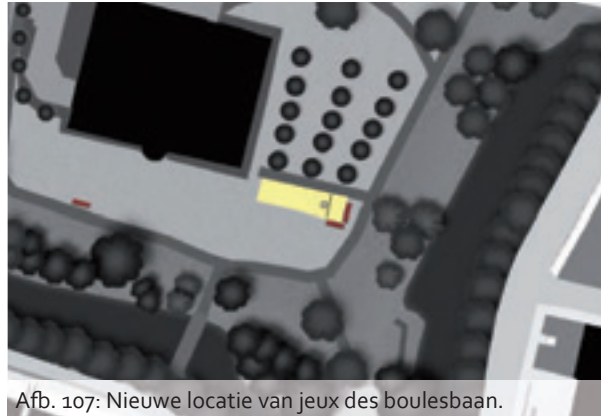
Als een van de belangrijkste ingrepen aan de Veldschans is het herstellen van de historische vorm. In de afgelopen jaren is deze steeds minder goed behouden gebleven. De zuidelijke twee bastions worden hersteld, alsmede de hoofdwallen aan de zuid-, west- en oostzijde.

Afb. 105: Sfeerbeeld mogelijke inrichting Schans (weg).

Verplaatsen jeux-des-boulesbaan

De jeux-des-boulesbaan blijft aanwezig op de Veldschans. Zij het dan wel dat hij verplaatst zal moeten worden. Dit verplaatsen is nodig omdat op huidige plek van de jeux-des-boulesbaan ruimte moet komen voor het terugbrengen van de oude wallenstructuur.

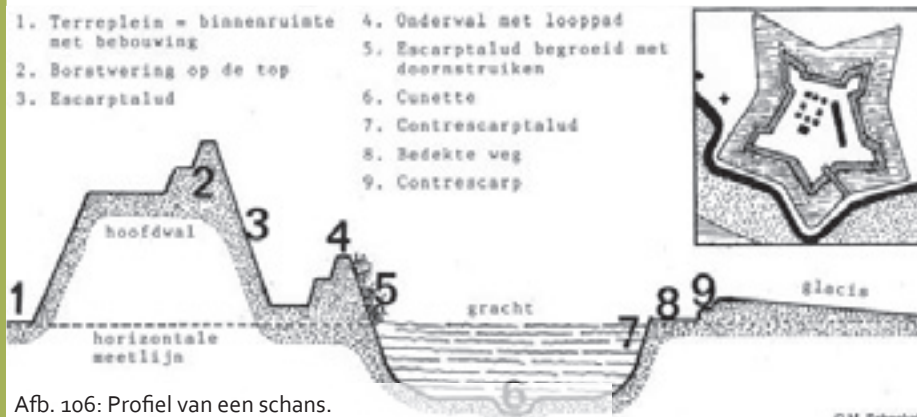
Afb. 107: Nieuwe locatie van jeux des boulesbaan.

Inrichting van Schans (weg)

Het veranderen van de verkeerssituatie van de Schans, door het toepassen van eenrichtingsverkeer, is een aanpassing die gericht is op de bevordering van de samenhang tussen de verschillende parken: Schanspark, Veldschans en 'De Beaufortpark'. De samenhang vergroten is in dit advies ondergeschikt aan het verbeteren van de structuur in de parken.

Afb. 108: Sfeerbeeld mogelijke inrichting Schans (weg).

Afb. 106: Profiel van een schans.

Afb. 109: Sfeerbeeld mogelijke inrichting Schans (weg).

10.3 Schanspark

Verwijderen bomen

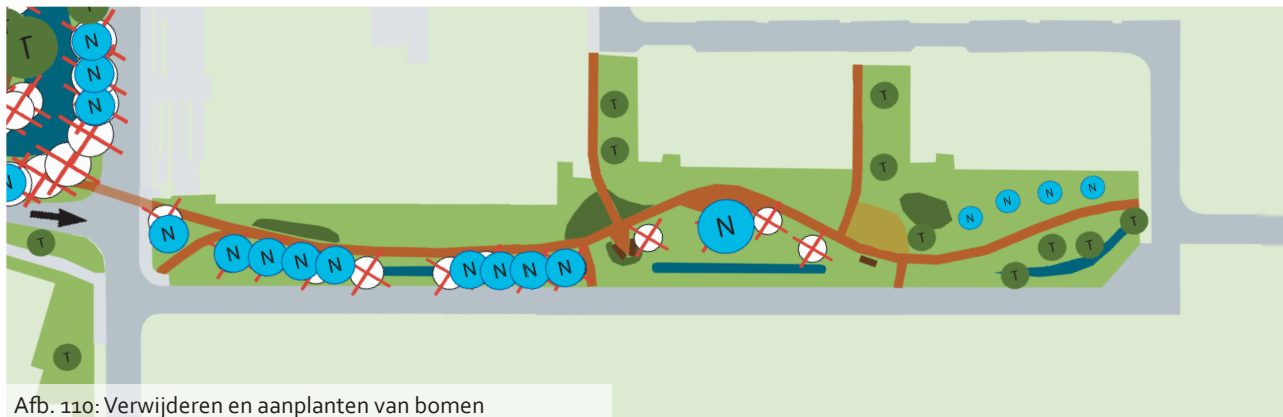
In het Schanspark staan een aantal bomen die er slecht bij staan. Deze bomen zullen verwijderd worden. Daarnaast is het verwijderen van bomen ook nodig om de structuur van de bomenlaan nog een stuk door te kunnen trekken vanuit het 'De Beaufortpark', voorbij de Veldschans, tot in het Schanspark.

Aanplanten bomen

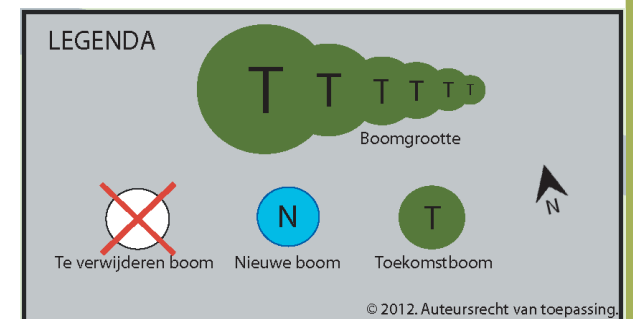
Het aanplanten van nieuwe bomen zal hoofdzakelijk gebeuren om de structuur van de bomenlaan door te trekken. Verder zullen er nog een aantal bomen bij geplant worden om er voor te zorgen dat het Schanspark meer opgevuld wordt en geen 'kale vlakte' blijft.

Aanplanten heesters

Om ook hier meer gelaagdheid in de beplanting aan te brengen worden er op verscheidene plekken heesters aangeplant. Naast de toevoeging in de gelaagdheid zullen de nieuwe heesters er ook voor zorgen dat het zicht op een aantal plekken wordt onderbroken, zodat er meer spanning in het park komt.

Afb. 110: Verwijderen en aanplanten van bomen

Afb. 111: Legenda bij afbeelding 110.

Aanleg zitplekken

Op een tweetal plaatsen zullen er nieuwe banken worden geplaatst. Deze steunen de ontmoetingsplekken en zorgen zo dat het park meer verblijfsrecreatie krijgt. Dit komt de leefbaarheid ten goede.

Afb. 112: Zitplaats rond de kastanjeboom.

10.4 Kostenraming

Het toepassen van de eenmalige maatregelen zoals beschreven in de par. 10.1 t/m 10.3 zullen kosten gemaakt moeten worden. Om goed in kaart te kunnen brengen wat de verwachte kosten zijn van de eenmalige maatregelen moet er een uitgebreide kostenraming worden gemaakt. Deze kostenraming kan gebruikt worden om verschillende partijen op de hoogte te brengen van de te verwachte kosten en als controle tegenover uitvoerende partijen.

Naast het uitzoeken van de kosten die verbonden zijn is het ook mogelijk om opzoek te gaan naar eventuele subsidieregelingen. Voor allerlei verschillende projecten geven overheden subsidies. Op websites van ministeries, provincies en waterschappen zijn vaak verschillende subsidieregelingen te vinden. Wanneer men te maken heeft met cultureel erfgoed zijn daarvoor vaak stichtingen in het leven geroepen die standaard geld verzamelen om dit erfgoed te behouden. Vaak kan hier aanspraak op worden gemaakt als een deel van het project deel uit maakt van het cultureel erfgoed van de stichting. Soms willen lokale bedrijven investeren in lokale projecten, als in ruil hiervoor naamsbekendheid wordt vergroot door het benoemen van de geldschietters in de media.

Kostenraming voor Woudenberg

Voor de eenmalige maatregelen die toegepast moeten worden bij gemeente Woudenberg is een kostenraming gemaakt. Voor het maken van een kostenraming is hoofdzakelijk gebruik gemaakt van de website GWWkosten.nl, daarnaast is er ook gebruik gemaakt van bestaande gegevens binnen de gemeente.

Een uitgebreide kostenraming is te vinden in bijlagen F, G en H.

Subsidiemogelijkheden

Voor het verkrijgen van subsidies is gezocht op verschillende websites van overheden en culturele instellingen. Het is mogelijk om van een aantal partijen subsidie te ontvangen. Hieronder staat in het kort uitgeschreven waarvan een subsidie kan worden ontvangen. In bijlage I staan deze subsidie regelingen verder uitgewerkt.

- Van projectbureau SVGV kan een kleine subsidie worden ontvangen van zo'n €5000,- euro voor het herstellen van de Veldschans. De voorwaarde is dan wel dat de aanvrager voor minimaal 25% mee betaald aan de totale kosten.
- Op het gebied van cultuur is het misschien ook mogelijk om een kleine subsidie van provincie Utrecht te ontvangen. De subsidieregeling van Cultuurparticipatie geldt voor initiatieven op het gebied van amateurkunst, maar ook bijvoorbeeld op het terrein van erfgoed, volkscultuur of een mengeling hiertussen.
- Met de subsidieregeling voor 'Groene monumenten' kan 40 tot 60 procent van de kosten vergoed worden van het onderhoud van tuinen en parken van monumentale buitenplaatsen, villa's en kloosters, en voor stadsparken en begraaftuinen.

Afb. 113: Nieuw profiel Schans(weg) naar Schanspark toe.

Afb. 114: Een korte termijn actie; bloembollen planten.

Stap 11:

Korte en lange
termijn acties

Korte termijn acties

Een van de meest belangrijke stappen in dit proces is de uitvoering. Nadat in de vorige stap alle eenmalige maatregelen zijn uitgewerkt moeten ze daadwerkelijk uitgevoerd gaan worden, het liefst zo snel mogelijk. Door het snel uitvoeren van een aantal kleine maatregelen lukt het om de betrokkenen actief en enthousiast te houden voor de gemaakte plannen.

Het toevoegen van nieuwe activiteiten aan een ruimte is een van de meeste simpele manieren van een korte termijn actie. Het is eenvoudig om de gemeenschap energie te geven door zulke simpele activiteiten als een schoonmaakronde of aankleden van de ruimte. Er kunnen ook makkelijke en tijdelijke dingen georganiseerd worden zodat mensen eraan gewent raken om een ruimte te gebruiken. Dat kan bijvoorbeeld door het organiseren van: beurzen, rommelmarkten, muurschilderwedstrijden etc. Zulke activiteiten zijn eenvoudig te organiseren.

Naast deze eenvoudig uit te voeren activiteiten kan er ook al gekeken worden naar eenmalige maatregelen die eenvoudig uitgevoerd kunnen worden. Ook door het toepassen van die maatregelen blijft het proces in beweging en wordt er vooruitgang geboekt.

Lange termijn acties

Na de korte termijn acties komen als logisch gevolg de lange termijn acties. Dit zijn de acties die niet eenvoudig uitgevoerd kunnen worden. Vaak heeft dit te maken met de omvang van de ingreep. Wanneer de mogelijkheden voor het uitvoeren van maatregelen klein zijn zal daar rekening mee gehouden moeten worden. Deze mogelijkheden kunnen van verschillende aard zijn. Tijd en geld zijn daarbij de middelen die het meest bepalend zijn. Wanneer blijkt dat de middelen beperkt zijn, is het verstandig om na te denken over een mogelijk stappenplan. Hierin wordt opgenomen welke ingreep de hoogste prioriteit heeft en wanneer deze uitgevoerd dient te worden. Bij het stellen van de prioriteiten wordt aanbevolen om na te denken over de volgorde waarin veranderingen uitgevoerd dienen te worden.

11.1 Korte en lange termijn acties

Voor het vaststellen van de korte en lange termijn acties is gebruik gemaakt van stap 10. De bij stap 10 gemaakte lijst met maatregelen is hier verdeeld over de lange en korte termijn acties.

Bij het maken van deze keuze is gekeken naar de mate van invloed op de structuur van het park. Maatregelen die iets veranderen aan de structuur van het park zijn over het algemeen dure ingrepen en zullen daardoor bij de lange termijn acties te vinden zijn. Bij de korte termijn acties zullen daardoor meer maatregelen te vinden zijn die eenvoudig uit te voeren zijn en niet direct iets veranderen aan de structuur van het park.

Daarnaast is het over het algemeen niet nodig om voor deze korte termijn acties geld aan te vragen bij de raad. Deze maatregelen zouden uitgevoerd kunnen worden van het huidige budget. Voor de lange termijn acties, met name door de omvang van de ingreep, zal het nodig zijn om extra geld aan te vragen bij de raad.

Korte termijn acties

Naar verwachting kunnen de volgende acties op korte termijn worden uitgevoerd. De hieronder beschreven volgorde is niet leidend voor de volgorde van uitvoer.

- Beaufortpark
 - o Snoeien van bomen
 - o Planten van bloembollen
- Veldschans
 - o Verplaatsen van jeux de boulesbaan
 - o Verwijderen tuilmuren
- Schanspark
 - o Aanplanten van heesters
 - o Aanleg zitplekken

Lange termijn acties

De overige maatregelen die worden gezien als lange termijn acties. Er is voor gekozen om deze maatregelen te zien als lange termijn acties omdat hiermee meer geld gemoeid is. Daardoor kunnen ze minder snel uitgevoerd worden. In tegenstelling tot de korte termijn acties heeft de volgorde van de lange termijn acties wel een structuur. De volgorde van onderstaande maatregelen is gebaseerd op belangrijkheid van uitvoer.

- Beaufortpark
 - o Aanleg wadi's
 - o Vernieuwen van padenstructuur
 - o (ver)plaatsen van banken en prullenbakken
 - o Verwijderen bomen
 - o Aanplant bomen
 - o Verwijderen heesters
 - o Aanplant heesters
 - o Aanleg van steiger
 - o Aanleg natuurlijke oever
- Veldschans
 - o Verwijderen bomen
 - o Herstellen van de historische schans
 - o Vernieuwen padenstructuur
 - o Aanplanten bomen
 - o Heesters verwijderen
 - o Aanleg zitplekken + muren
 - o Inrichting van Schans(weg)
- Schanspark
 - o Verwijderen bomen
 - o Aanplanten bomen
 - o Verharding vervangen

Afb. 115: J.B. de Beaufort kijkt terug op zijn nieuwe tuin.

Stap 12:

Evaluatie

Na het gehele participatietraject is het goed om terug te kijken op het verloop ervan. Van elk participatietraject kan iets geleerd worden. Misschien mag het in de toekomst iets interactiever of beviel de gebruikte actieve vorm helemaal niet. Misschien blijkt uit het afgelopen traject dat participatie in zulke situaties helemaal niet gewenst is. Zo zijn er nog een aantal vragen waarop gelet kan worden bij het maken/ houden van een evaluatieronde.

De vragen die kunnen helpen bij het houden van een evaluatieronde zijn:

- Welke andere plaatsen (openbare ruimte) in de gemeente moeten worden verbeterd?
- Kan er bij volgende projecten worden gewerkt met dezelfde groep mensen of is het nodig een nieuwe groep samen te stellen?
- Moet er een bredere organisatie komen om alle participatietrajecten te overzien?
- Als dat zo is, hoe gaat dit betaald worden?
- Hoe ga je te werk met soortgelijke projecten in de gemeente?

12.1 Terugblik op participatie

Het traject heeft in de uitvoering nagenoeg geen tegenslagen gekend. De samenwerking tussen verschillende partijen is goed verlopen. Tijdens bijeenkomsten bleek dat de omwonenden erg betrokken zijn bij hun eigen woonomgeving.

Het verzamelen van informatie door middel van een vragenlijst blijkt, gezien de resultaten, een goed middel te zijn. De hoeveelheid mensen die daarop gereageerd hebben, bleek nog hoger dan verwacht te zijn. Door het grote aantal reacties op de vragenlijst is een goed beeld verkregen van de mening van de omwonenden van het park. Bij het uitvoeren van een soort gelijk project zou het gebruik van een vragenlijst opnieuw toegepast kunnen worden.

Voor het ontwikkelen van ideeën zijn er misschien nog wel betere varianten toepasbaar. Met name bij het ontwikkelen van nieuwe ideeën voor een mogelijke inrichting van een ruimte zou een interactievere vorm toegepast kunnen worden. Dit zou gedaan kunnen worden met een kleine afvaardiging van omwonenden in samenwerking met een aantal deskundigen. Zij kunnen dan gezamenlijk tot een concept komen. Gezien de huidige situatie rondom het 'De Beaufortpark' was dat niet mogelijk en kan men niet ontevreden zijn over de huidige resultaten.

Het terugkoppelen van de resultaten naar een bredere groep omwonenden van het park door middel van een bewonersavond is goed verlopen. De opkomst was goed, ook hieruit blijkt een hoge mate van betrokkenheid van omwonenden. Tijdens deze avond hebben de omwonenden op verschillende manieren de mogelijkheid gehad om feedback te geven op het gemaakte plan.

Het participatietraject wat gevolgd is bij het ontwikkelen van een mogelijke herinrichting voor het 'De Beaufortpark' wijkt voor een deel af van wat gebruikelijk is bij Gemeente Woudenberg. Bij het ontwikkelen van nieuwe projecten is het niet gebruikelijk om omwonenden op een actieve manier te betrekken. Zowel voor het inwinnen van informatie als bij het ontwikkelen van een conceptplan worden omwonenden meestal niet actief betrokken. De toegepaste vragenlijst is dan ook een ongebruikelijk middel.

De ontwikkelde plannen worden wel altijd door middel van een bewonersavond voor gelegd aan de direct betrokken omwonenden. Deze methode wijkt niet af van de gebruikelijke vorm die toegepast wordt bij Gemeente Woudenberg.

In het vervolg zou bij het ontwikkelen van nieuwe plannen meer gebruik gemaakt kunnen worden van de kennis die omwonenden hebben van de omgeving. Zij zijn de experts op het gebied van dagelijks gebruik. Daarnaast zijn zij ook degene die de buitenruimte het meest gebruiken. Als gemeente sta je in dienst van de inwoners en wil je graag dat zij met plezier gebruik maken van hun omgeving.

De omwonenden zijn de directe gebruikers van een bepaalde locatie, daarom is het aan te raden om in samenwerking met hen een plan te ontwikkelen. Wanneer er een nieuw ontwerp wordt gemaakt door een extern adviesbureau is dit niet altijd mogelijk, maar wanneer het wordt gedaan door interne mensen is dat wel mogelijk. Bij zulke samenwerkingsverbanden is het belangrijk dat daar altijd een paar betrokken beleidsmedewerkers bij aanwezig zijn. Dit omdat zij kennis hebben die soms nodig kan zijn bij het ontwikkelen van nieuwe plannen. Met vakkennis kan het ontwikkelen van een conceptplan worden gestuurd.

Voor het terugkoppelen van de ontwikkelde plannen blijft een bewonersavond met een presentatie een goede methode. Op deze manier kunnen er veel mensen tegelijk op de hoogte worden gesteld en kunnen de meeste vragen direct worden beantwoord.

Voor de participatie binnen gemeente Woudenberg is het goed als er een leidraad wordt ontwikkeld. Hierin kan dan worden opgenomen welke stappen er allemaal moeten worden gezet bij het uitvoeren van een participatietraject en wie daarbij betrokken moeten worden.

Literatuurlijst

Documenten

- 82/72/EEG: Besluit van de Raad van 3 december 1981 betreffende de sluiting van het Verdrag inzake het behoud van Europese wilde dieren en planten in hun natuurlijk milieu (Conventie van Bern) OJ L van 10.02.1982 (ES, DE, EN, FR)
- 93/626/EEG: Besluit van de Raad van 25 oktober 1993 betreffende de sluiting van het Verdrag inzake biologische diversiteit PB L 309 van 13.12.1993, blz. 1-2 (ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT)
- Brief betreft groot onderhoud Beaufortpark, nr. 77472, 3 mei 2011
- Brief reactie gemeente op "aanwezigheid jongeren in Beaufortpark", 3 feb. 2010, archief 8 feb. 2010, nr. 54411
- Falco prijslijst van straatmeubilair, Falco BV, november 2011
- Informatie en Brainstormen over Hangjongeren en Jeugdaccommodaties, Gemeente Wijdmeren, april 2008
- Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen - Gelderse Vallei - Deel I & II, OKRA landschapsarchitecten BV, december 2010
- Offerte aanvraag pva Beaufortpark te Woudenberg, 21 juli 2008 beheersector:G/COC, nummer: 37561
- (Overlast van?!) Jongeren in de Almelose binnestad, Onderzoek in opdracht van gemeente Almelo, Steunpunt Minderheden Overijssel, oktober 2005
- Placemaking for creating lively cities - Traning manual, Fred Kent, Project for public spaces INC., 2011
- Rapportformulier eigen initiatief: postregistratienummer o8.37561 (18 juli 2008)
- Verslag vergadering vrijdag 11 jan. 2008 en donderdag 13 mrt. 2008

Boeken

- Beeldkwaliteit, M. Schuring ea., 2008
- Creativiteit HOE? ZO!, Byttebier, Igor, achtste druk, 2002
- De vragenlijst, Brinkman, Joep, Wolters-Noordhoff, 2000
- Enquêteeren, Bartelds, J.F., Jansen, E.P.W.A., Joostens, Th.H., Wolters-Noordhoff, 1989
- Het groene handboek 2009 - 2011, Boot & co boomkwekerijen, 2009
- Participatie@groeneruimte, Van den Goorbergh, Frans, Landwerk, 2012
- The Image of the City, Lynch, Kevin, The MIT Press, 1960
- Van den Berk over Bomen, Boomkwekerij Gebr. van den Berk BV., tweede herziene druk 2004

Websites

- CBS, PBL, Wageningen UR (2011). Rode Lijsten (indicator 1333, versie 06, 14 juni 2011). www.compendiumvoordeleefomgeving.nl. CBS, Den Haag; Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven en Wageningen UR, Wageningen.
- Flora- en faunawet 1998, Minister van justitie W. Sorgdrager, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, http://wetten.overheid.nl/BWBR0009640/geldigheidsdatum_06-01-2012, identificatienummer BWBR0009640, 06-01-2012
- Het internationaal jaar van de biodiversiteit 2010, http://www.biodiversiteit.nl/2010/jaar_van_de_biodiversiteit, 11-10-2011
- Identiteit buitengebied, <http://www.woudenberg.net/index.php?simaction=content&pagid=528&mediumid=6>, 2011
- Taskforce Biodiversiteit & Natuurlijke Hulpbronnen, <http://www.taskforcebiodiversiteit.nl/>, 2012

Betrokken personen

- C. Ockhuijsen, Stagebegeleider
- F. van den Goorbergh, Procesbegeleiding
- H. Berns, Plantendeskundige
- A. Sorée, Jongerenwerker
- R. Wiersma, Jongerenwerker
- Vrijwilliger van Stichting Oud Woudenberg

Afbeeldingen

- Achterzijde omslag, afbeelding 1 – 7, 10 – 17, 19, 38 – 50, 52 – 55, 57 – 59, 65 – 68, 71, 72, 74, 75, 77 – 91, 93 – 95, 97, 100 – 105, 107 – 111, 113 en 114.
T.P. Dernison & J. van Eck, 2012 (Eigen werk)
- Afbeelding 8
Participatie kan niet zonder communicatie, De Wijde Blik, <http://www.dewijdeblik.com/docs/Image/161/participatieladder.jpg>, 2012
- Afbeelding 9
Ideeën, Gideon Borman, <http://www.tochtstrips.nl/>, 2012
- Voorzijde omslag, afbeelding 18, 37, 56, 70 en 115.
Foto nrs. 00843, 32663, 31576, 33391, 12082, 12074, 30307, 01982 en 35647, Collectie Stichting Oud Woudenberg
- Afbeelding 20
Schenkingsafschrift Landgoed Laanzicht, J.E.G. Lagerwey, 8 aug. 1932
- Afbeelding 21 – 23
Minuutplan Kadasterkaart Sectie E, genaamd De Wetering en Sectie B, genaamd Geerestein, WatWasWaar, <http://ngz.watwaswaar.nl/>, 2012
- Afbeelding 24 – 35
Kadasterkaart 447, Kadaster, <http://ngz.watwaswaar.nl/>, 1830 – 1995
- Afbeelding 36
Mapdata Google, Google Nederland, <http://maps.google.nl/>, 2005

- Afbeelding 51
Bord Zwartendijksterschans, User: Jarig, nl.wikipedia.org, http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bb/Bord_Zwartendijksterschans.jpg, 2012
- Afbeelding 60
Ischnura elegans, J.K. Lindsey, <http://www.commanster.eu/commanster/Insects/Dragonflies/SpDragonflies/Ischnura.elegans.jpg>, 9 juli 2004
- Afbeelding 61 – 63
Google Streetview, Google Nederland, <http://maps.google.nl/>, oktober 2010
- Afbeelding 64
Leeftijdsopbouw wijken, Toekomstvisie Woudenberg 2015, Gemeente Woudenberg, 2012
- Afbeelding 69
Wadi Lambertusstraat, Gemeente Helden, http://www.joostdevree.nl/bouwkunde2/jpgw/wadi_3_lambertusstraat_helden_dorp_www_helden_nl.jpg, 2012
- Afbeelding 73
Zitbank Valentino, Falco BV, <http://www.falco.nl/bestanden/260x260/103b.jpg>, 2012
- Afbeelding 76 en 99
Oeverbeplanting, Eike den Hengst en Margreet Verhoef-Sommeling, 'n dijk van een tuin, <http://www.eendijkvaneentuin.nl/Vijver/oeverbeplanting.jpg>, 2012
- Afbeelding 92
Vreugd en Rust park, R. den Hartog, The Occupied Garden, <http://theoccupiedgarden.com/images/td-Vreugd-en-Rust-park1.jpg>, 2012
- Afbeelding 96
Magnolia stellata, R.K. Robertson, Illinois Natural History Survey, <http://www.life.illinois.edu/help/digitalflowers/picts/Magnoliaceae/21-Magnolia%2ostellata.jpg>, 2012
- Afbeelding 98
CK Steiger park Bloeyendaal, Utrecht, Carlo3onl, Panoramio, <http://v12.lscache5.c.bigcache.googleapis.com/static.panoramio.com/photos/original/40982639.jpg>, 2012
- Afbeelding 106
Lent lang vervlogen tijd, M. Schenkels, <http://www.noviomagus.nl/Lent/img010e.jpg>, 2012
- Afbeelding 112
Postzegelboom, User: Pvt pauline, nl.wikipedia.org, <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/56/Postzegelboom.JPG>, 15 mei 2008

Bijlagen

	blz.
Bijlage A: Krachtenveldanalyse.	120
Bijlage B: Servituut / Schenkingsakte.	121
Bijlage C: Vragenlijst.	124
Bijlage D: Aanplanten heesters.	127
Bijlage E: Bomenlijst/bestellijst bomen.	128
Bijlage F: Kostenraming 'De Beaufortpark'	130
Bijlage G: Kostenraming Veldschans	132
Bijlage H: Kostenraming Schanspark	136
Bijlage I: Subsidieregelingen.	137

Los bijgevoegde kaarten

- Bomenkaart aanplant en verwijderen
- Boomsoortenkaart huidige situatie
- Definitief conceptontwerp

Bijlage A: Krachtenveldanalyse

Betrokken partijen		Gedrag tav het project	Belangrijkheid betrokkenen.	Kwaliteit van relatie	Risico's
		Positief/Negatief/Neutraal	(on)Belangrijk/Beutraal	Blokkerend, Neutraal of Stimulerend	
Bewoners van:	Parklaan Schans Maarten van Rossumweg De 'Residence de Schans'	Sceptisch ivm history + probleem met hangjongeren	Belangrijk	Stimulerend/blokkerend Neutraal Neutraal Neutraal	Gesprek over jongeren
Overige inwoners van Woudenberg				neutraal	
Winkeliers aan de stationsweg		Onbekend	Neutraal	Stimulerend	
Gemeente:	Beleidsambtenaren	Wisselend	Belangrijk	Wisselend	Hoe gaan we deze mensen beïnvloeden zodat ze positiver komen te staan tov participatie?
	Wethouder	Positief tov vernieuwing, maar is (erg) voorzichtig wil geen hoge verwachtingen scheppen.	Belangrijk	Blokkerend	
	College B&W	positief tov vernieuwing	Belangrijk	Blokkerend	
	Raad	Neutraal	Belangrijk	Afhankelijk van €	
Vertegenwoordigers van Fam. De Beaufort		Neutraal	Belangrijk	Neutraal	
Woudenbergse Apotheek		Onbekend	Neutraal	Neutraal	
Ondernemers van de Bloemenkiosk		Onbekend		Neutraal	
MFC de schans		Onbekend	Neutraal	Neutraal	
Waterschap		Neutraal, zolang water oppervlakte gelijk blijft.	Belangrijk ivm water	Neutraal	
Provincie		Onbekend/neutraal	Onbelangrijk	Neutraal	
Wijk/straatcoördinatoren		Positief	Belangrijk	Neutraal	
Jongeren		Afhankelijk van aanpassingen	Belangrijk	Neutraal	
Actieteam Jeugd	Wijkagent	Positief	Neutraal	Stimulerend	
	Boa	Positief	Neutraal	Stimulerend	
	Beleidsmedew. Beheer	Neutraal	Belangrijk		
	Beleidsmedew. Veiligheid	Neutraal	Belangrijk		
	Jongerenwerker	Positief	Belangrijk	Stimulerend	

KANTOOR VAN DEN NOTARIS

J. E. G. LAGERWEY

TE Woudenberg

=====

Afschrift

Schenking door:

N.V. Woudenbergsche Exploitatie Maatschappij "Laanzicht"

aan de Gemeente Woudenberg

van eenige percelen grond te Woudenberg

thans ingericht als park en weg

In dato 8 augustus 1932

Voor John Edward George Lagerwey,
notaris der standplaats Woudenberg, verschenen de heeren _____
Willem Hendrik de Beaufort, houtvester, wonende te Maarn, direc-
teur van de Naamllooze Vennootschap Woudenbersche Bosch en Land
Exploitatie Maatschappij "Landgoed Henschoten" gevestigd te Wouden-
berg, welke vennootschap ingevolge artikel negen der statuten, directeur
is van de Naamllooze Vennootschap Woudenbersche Exploitiatiemaat-
schappij "Laanzicht" gevestigd te Woudenberg, ter eene, en _____
Paul Antoine Guillaume Baron van Heeckeren van Brandsenburg, bur-
gemeester en Cornelis Klomp, secretaris der gemeente Woudenberg,
beiden wonende te Woudenberg, als zoodanig te zamen vertegenwoor-
digende het college van Burgemeester en Wethouders der gemeente, dat
namens die gemeente handelt ter uitvoering van het besluit van den
raad der gemeente, genomen in zijn openbare vergadering van negen
juni dezes jaars, goedgekeurd door de Gedeputeerde Staten van Utrecht
op zes en twintig juli dezes jaars, derde afdeling nummer 218/2069 ter andere
zijde
en verklaarde de comparant ter eene zijde in hoedanigheid van directeur
der Naamllooze Vennootschap Woudenbergsche Exploitatie Maatschappij
"Laanzicht" gevestigd te Woudenberg (hierna genoemd "Laanzicht") na-
mens haar, krachtens machtiging versterkt in de op dien oktober
des vorigens jaars gehouden algemeene vergadering van aandeelhou-
ders, bij wijze van schenking in vollen eigendom af te staan aan de
burgerlijke gemeente Woudenberg, namens wie door de comparanten
ter andere zijde in hoedanigheid en ter uitvoering van het besluit
van den gemeenteraad voormeld van haar in eigendom worden
aangenomen _____
de perceelen, thans ingericht als park en weg, gelegen te Woudenberg
en bij het Kadaster aldaar bekend, als uitmakende _____
I een middengedeelte van het perceel Sectie E, nummer 1156, begrensd
ten noorden door de westwaards verlengde zuidgrens van het perceel

Bijlage B: Servituut / Schenkingsakte

dier Sectie nummer 1126, en ten zuiden door de zuiderlijke grens van den ter plaatse aangelegden weg. _____

II noordelijke gedeelten van de perceelen Sectie E, nummers 422 en 378 ten zuiden begrensd door de zuidelijke grens van even gemelden weg.

Te zamen groot ongeveer een hectare vijftig aren _____

En zulks onder de volgende bepalingen, letterlijk opgenomen in het voorgemelde besluit van den gemeenteraad, te weten: _____

1. De gemeente verbindt zich voorgemelde onroerende goederen, benevens het perceel Woudenberg Sectie E, nummer 1126 en het niet af te stane noordelijk gedeelte van gemeld perceel nummer 1156, alles toebehoorende aan Laanzicht, voortdurend als openbaar park en weg in stand te houden en als zoodanig behoorlijk te onderhouden, als mede den aan den heer Jonkheer Hooft van Woudenberg van Geerestein toebehoorenden weg, kadastraal bekend gemeente Woudenberg Sectie B, nummer 5162bis, van den Rijksstraatweg van Zeist naar Arnhem af tot de oostelijke grens van perceel Sectie E, nummers 378 te onderhouden. _____

2. Het is verboden aan gemelde onroerende goederen eene andere bestemming te geven dan de tegenwoordige van park en weg. _____

3. Het verbod in het vorig artikel vervat wordt gevestigd als erf-dienstbaarheid ten laste van de af te stane perceelen en ten behoeve van nummer 1126 en het noordelijk gedeelte van 1156, beide voornoemd, en ten behoeve van het perceel Woudenberg Sectie E, nummer 1204, en omgekeerd ten laste van nummer 1126 en het noordelijk gedeelte van 1156, beide voornoemd, en ten behoeve van de af te stane perceelen. _____

4. Laanzicht betaalt bij het onderteekenen van het van deze onderhevige transactie op te maken contract aan de gemeente als vergoeding voor de sub 1 bedoelde onderhoudsverplichting een bedrag in contanten groot twee duizend gulden. _____

5. Laanzicht verbindt zich in de kosten van dat onderhoud bovendien bij te dragen een bedrag van die honderd gulden per jaar, indien en zoolang de arbeiders F. Koudijs en E. Osnabrugge door de gemeente bij dat onderhoud, elk gedurende ten minste zestig werkdagen per jaar, worden tewerkgesteld, welk bedrag wordt verminderd tot honderd vijftig gulden per jaar, indien er zoolang dit met slechts één der arbeiders het geval is. _____

6. De gemeente is niet bevoegd voormelde onroerende goederen te vervreemden en daarop zakelijke rechten te vestigen. _____

7. Laanzicht is niet bevoegd het perceel, nummer 1126 en het noordelijk gedeelte van 1156, beide voornoemd, te vervreemden of daarop zakelijke rechten te vestigen dan in geval van voorgenomen liquidatie aan of ten behoeve van de Woudenbergsche Bosch en Land Exploitatie Maatschappij "Landgoed Henschoten" voornoemd, die verder niet bevoegd zal zijn tot vervreemding of vestiging van zakelijke rechten. _____

8. Over- of ondermaat zal aan geen der partijen eenig recht verschaffen. _____

9. De lasten en belastingen van het onroerend goed zijn van den dag van het teekenen van de akte van afstand af voor rekening van de gemeente. _____

10. Het afgestane goed gaat over voetstoots met alle toebehooren, heerschende en lijdende de erfdienstbaarheden en deingen in vroegere eigendomstitels aan verkrijgers opgelegd en zonder eenige vrijwaring dan die voor uitwinning en hypotheek. _____

11. De kosten van de, van dezen afstand, op te maken akte en die der levering zijn voor rekening van beide partijen elk voor de helft. _____

Ten slotte verklaarden partij dat de bijdrage onder 4 der bovenstaande bepalingen bedoeld, heden aan den gemeente ontvanger is ter hand gesteld den die onder 5 opgenomen, onder het daarbij vermelde voorbehoud jaarlijks zal moeten geschieden op een september. _____

Waarvan acte in minuut opgemaakt, is verleden te Woudenberg op den achtsten augustus negentien honderd twee en dertig, in tegenwoordigheid van de heeren Anton Frederik Kuhn, landbouwkundig ingenieur te Amersfoort en Jan Willem van Alphen, zonder beroep te Woudenberg woonachtig, als getuigen _____
 Onmiddellijk na voorlezing hebben de verschijnende personen en de getuigen, allen aan den notaris bekend, met den notaris deze acte ondertekend. _____
 W. A. de Beaufort, P. A. G. van Heeckeren v. W., C. Klomp, A. F. Kuhn, J. W. van Alphen, J. E. G. Lagerwey. _____
 Gratis geregistreerd te Amersfoort, den twaalfden augustus 1900 twee en dertig. Deel 5, folio 178, no. 5073, twee bladen, geen renvoi.
 De ontvanger Veenman. _____

Uitgegeven voor eerste afschrift,

J. E. G. Lagerwey

Recht f 6.60 Dagregister deel 93 nummer 820
 On geschreven ten Hypotheekkantore te Amersfoort
 den 12 en twintig Augustus
 1900 twee en dertig in deel 757 nummer 17.
 Ontvangen 750 gulden 75 cent.
 De Hypotheekbewaarder,
K. J. J. J. J.

170

Vragenlijst De Beaufortpark

(Retourneren voor 14 oktober 2011)

Vragen over u als gebruiker van het park

①a. Maakt u anno 2011 gebruik van het park?

- ☐ Ja, ik heb dit jaar gebruik gemaakt van het park.
- ☐ Nee, maar dit heb ik in het verleden wel gedaan. (→ ga door met vraag 2a)
- ☐ Nee, ik heb het park nog nooit gebruikt. (→ ga door met vraag 3a)

①b. Hoe vaak maakt u gebruik van het park?

- ☐ Dagelijks.
- ☐ Maandelijks.
- ☐ Wekelijks.
- ☐ Jaarlijks.

①c. Hoe maakt u gebruik van het park? (Meerdere antwoorden mogelijk.)

- ☐ Uitzicht.
- ☐ Eenden voeren.
- ☐ Wandelen.
- ☐ Fotograferen.
- ☐ Mensen kijken.
- ☐ Doorgang.
- ☐ Ontmoeten.
- ☐ Anders, nml.:
- ☐ Uitrusten.
-

(→ ga door met vraag 4)

②a. Waarom bent u gestopt met gebruik van het park?

Omdat:

②b. Zou u ooit nog gebruik willen gaan maken van het park?

- ☐ Ja.
- ☐ Nee. (→ einde enquête)

②c. Heeft u nog suggesties voor het park?

- ☐ Ja, nml.: (→ einde enquête)
- ☐ Nee. (→ einde enquête)

③a. Waarom heeft u nooit gebruik gemaakt van het park?

- ☐ Ik mis de mogelijkheid tot
- ☐ Ik heb geen tijd.
- ☐ Ik houd niet van het park.
- ☐ Iets anders, nml.:

③b. Zou u ooit nog gebruik willen gaan maken van het park?

- ☐ Ja. (→ einde enquête)
- ☐ Nee. (→ einde enquête)

④. Met welk vervoermiddel komt u meestal naar/ door het park? (één antwoord)

- ☐ Auto of brommobiel.
- ☐ Lopend (al dan niet met hulpmiddel) of rolstoel zonder motor.
- ☐ Fiets, scootmobiel, elektrische rolstoel, snorfiets, brommer of scooter.

⑤. Was het park goed bereikbaar voor u?

- ☐ Goed bereikbaar.
- ☐ Niet goed bereikbaar, doordat:

⑥. Vindt u het in het park prettig verblijven?

- ☐ Ja, dat komt door:
- ☐ Nee alleen 's avonds niet, dat komt door:
- ☐ Nee, nooit dat komt door:

Vragen over het uiterlijk en de inrichting van het De Beaufortpark.

⑦. Wat voor rapportcijfer geeft u algemeen de inrichting van het park? (omcirkelen)

Slechte inrichting 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Uitmuntende inrichting

⑧. Wat is het eerste positieve woord dat in u opkomt bij het Beaufortpark?

.....

⑨. Wat vindt u van de aanwezigheid van de huidige bomen in het park?

- ☐ Toegevoegde waarde (verbetering)
- ☐ Geen toegevoegde waarde (verloedering)
- ☐ Maakt me niet uit
- ☐ Specifieke opmerking:

⑩. Wat vindt u van de structuur van het park? (Hoeveelheid gras t.o.v. struiken.)

- ☐ Te open
- ☐ Te dicht
- ☐ Goed zoals het is

⑪a. Zijn er genoeg recreatieve mogelijkheden? (De mogelijkheid om iets te kunnen doen in het park.)

- ☐ Genoeg te doen.
- ☐ Niet genoeg, ik mis:

⑪b. Zijn de huidige recreatieve mogelijkheden goed te gebruiken?

- ☐ Ja.
- ☐ Nee, want

⑫. Wat vindt u van de identiteit van het park? (Heeft het een eigen karakter?)

.....

⑬a. Is het straatmeubilair goed bruikbaar? (De functionaliteit.)

- ☐ Ja.
- ☐ Nee, want

⑬b. Wat vindt u van het uiterlijk van het meubilair? (De vormgeving en kleur.)

- ☐ Passend.
- ☐ Gewoon.
- ☐ Neutraal.
- ☐ Iets anders, nml.:
- ☐ Niet passend.
-

19. Wat vindt u van de onderhoudsstaat van:

de paden?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud
het groen?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud
het water?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud
meubilair?	☐ Uitstekend: alles ziet er piekfijn uit ☐ Goed ☐ Redelijk: er is achterstallig onderhoud, maar dit is verwaarloosbaar ☐ Matig ☐ Slecht: er is te veel achterstallig onderhoud

20. Zijn de paden voor u goed bruikbaar? (begaanbaar)

- ☐ Altijd.
☐ Alleen in droge tijden.
☐ Nooit.

21. Wat voor sfeer vindt u dat er in het park hangt.

☐ Natuurlijk	☐ Saai	☐ Romantisch	☐ Zakelijk
☐ Cultuurlijk	☐ Spannend	☐ Idyllisch	☐ Anders nml., ...
☐ Vrolijk	☐ Druk	☐ Rommelig	
☐ Treurig	☐ Rustig	☐ Oordelijk	

22. Als u het park opnieuw zou mogen inrichten, hoe zou u dat dan doen?

In de bijgevoegde plattegrond kunt u intekenen hoe u zou willen dat het eruit zou zien. In werkelijkheid zijn er veel regels gemoeid met het park, maar wij stellen u slechts twee randvoorwaarden, zodat u uw fantasie de gang kan laten gaan.

Randvoorwaarden zijn:

- het park is openbaar en blijft voor iedereen toegankelijk;
- de vijver mag niet worden verkleint of gedempt.

De rest staat u vrij. U mag zelf weten hoe gedetailleerd u tekent en u mag ook woorden gebruiken om de tekening te verduidelijken.

Bijlage C: Vragenlijst ‘De Beaufortpark’

19. Hieronder kunt u (indien gewenst) een schriftelijke toelichting geven op uw ingerichte park.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

19a. Denkt u dat er genoeg samenhang is tussen de parken: Het Schanspark, De Veldschans, Het Beaufortpark en het centrumgebied?

- ☐ Er is genoeg samenhang.
- ☐ Er is niet genoeg samenhang.
- ☐ Samenhang tussen de parken vind ik niet zo belangrijk.

19b. Heeft u een idee hoe de samenhang tussen de parken kan worden vergroot?

- ☐ Nee, geen idee.
- ☐ Ja, namelijk:

.....

.....

.....

.....

20. Zijn er nog onderwerpen die niet genoemd zijn in de vragenlijst? Dan heeft u hieronder gelegenheid deze alsnog te benoemen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

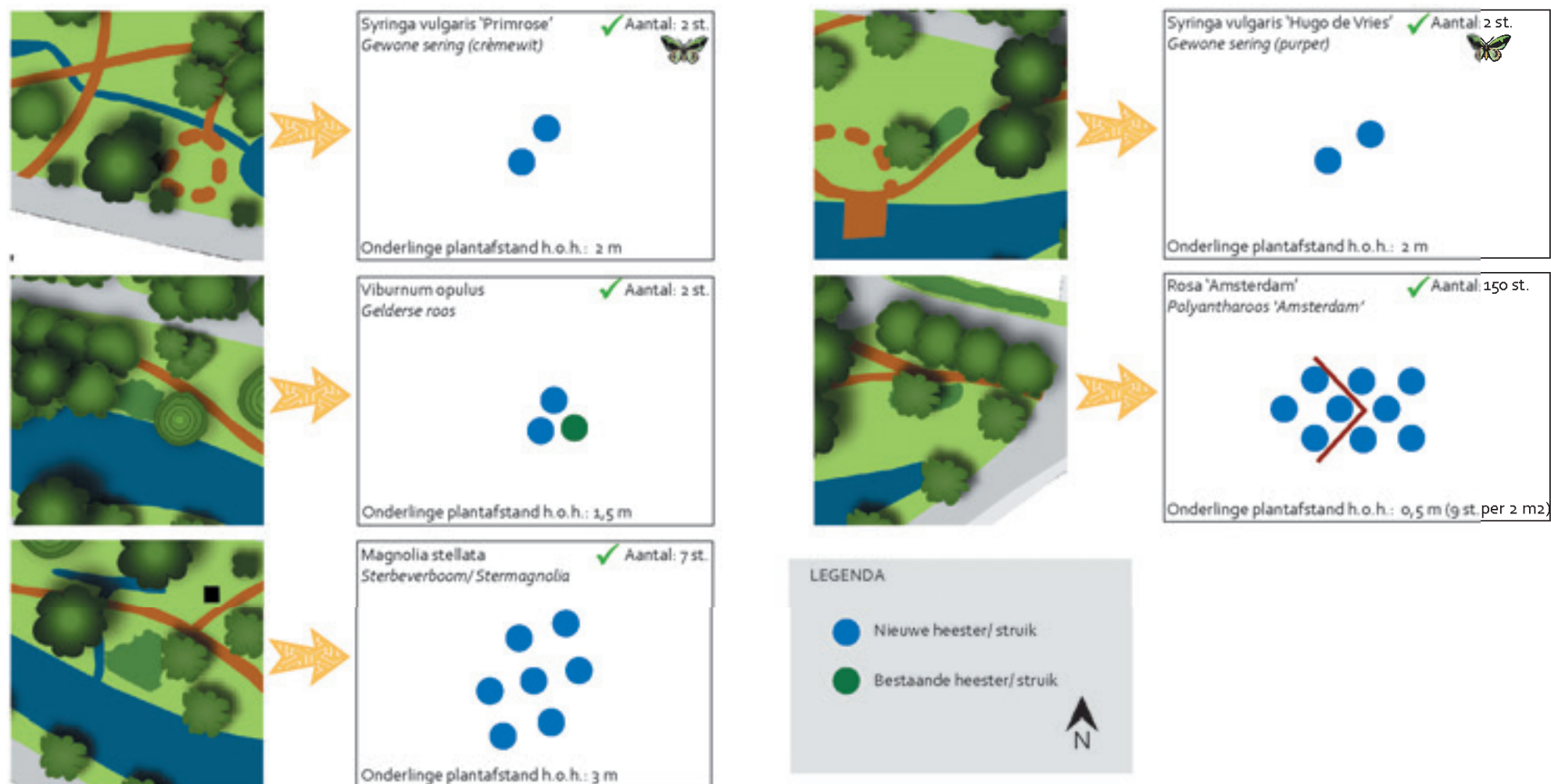
.....

.....

.....

.....

Hartelijk dank voor uw medewerking.

Bijlage E: Bomenlijst/ bestellijst bomen

Bronnen

Boot & Co boomkwekerijen; 2009-2011

Van den Berk over Bomen; van den berk boomkwekerijen; 2004; red. Gebr. Van den Berk B.V.; ISBN:90-807408-5-3

www. bomenonline.nl/assortiment; Bomen en Plantenwijzer

Sortimentkeuze nieuwe bomen "De Beaufortpark"							Kenmerken					
Soort latijns	Soort nederlands	Verplant	Formaat	Hoeveelheid	Prijs	Totale kosten	Bloei kleur	Bloei tijd	Herfst kleur	Bijen Vlinders	Vocht	Verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	16-18 (omtrek)	18	€ 120,00	€ 2.160,00		5		nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	18-20 dk (omtrek)	-	€ 292,50	€ -		5		nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Prunus serrulata 'Kanzan'	Japanse sierkers	3xv	14-16 (omtrek)	19	€ 79,50	€ 1.510,50		4 - 5		ja	oo	Verdraagt verharding
Prunus serrulata 'Kanzan'	Japanse sierkers	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 108,00	€ -		4 - 5		ja	oo	Verdraagt verharding
Prunus sargentii 'Rancho'	Sierkers	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 116,50	€ -		4		ja	oo	Verdraagt verharding
Prunus sargentii 'Rancho'	Sierkers	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 163,50	€ -		4		ja	oo	Verdraagt verharding
Gleditsia triacanthos 'Skyline'	Valse Christusdoorn	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 117,00	€ 117,00						
Gleditsia triacanthos 'Skyline'	Valse Christusdoorn	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 155,50	€ -	bladkleur			Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
							bladkleur			Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Ginkgo biloba	Japanse notenboom	3xv	14-16 dk (omtrek)	1	€ 227,50	€ 227,50				Nee	o-oo	Verdraagt verharding
Castanea sativa	Tamme kastanje	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 69,50	€ 69,50		6 - 7		Ja	oo-ooo	Verdraagt <u>geen</u> verharding
Castanea sativa	Tamme kastanje	3xv	16-18 (omtrek)	-	€ 87,00	€ -		6 - 7		Ja	oo-ooo	Verdraagt <u>geen</u> verharding
Liriodendron tulipifera	Tulpenboom	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 117,00	€ 117,00		5 - 6		Ja	oo-ooo	Verdraagt verharding
Liquidambar styraciflua 'Palo Alto'	Amberboom	4xv	14-16 dk (omtrek)	1	€ 452,50	€ 452,50				Nee	oo	Verdraagt verharding
Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	Treurwilg	3xv	18-20 (omtrek)	1	€ 114,00	€ 114,00				Nee	oo-ooo	Verdraagt <u>geen</u> verharding
Ulmus 'Plantijn'	Iep	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 69,50	€ -				Nee	oo-ooo	Verdraagt verharding
Ulmus x hollandica 'Pioneer'	Hollandse iep	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 71,50	€ -				Nee	oo-ooo	Verdraagt verharding
Zelkova serrata	Japanse Zelkova	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 103,50	€ 103,50				Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
				44	€ 4.871,50							

Sortimentkeuze nieuwe bomen "De Veldschans"							Kenmerken					
Soort latijns	Soort nederlands	Verplant	Formaat	Hoeveelheid	Prijs	Totale kosten	Bloei kleur	Bloei tijd	Herfst kleur	Bijen Vlinders	Vocht	Verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	16-18 (omtrek)	15	€ 120,00	€ 1.800,00		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	18-20 dk (omtrek)	-	€ 223,50	€ -		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
						€ -						
Fagus sylvatica 'Purpurea'	Rode beuk	3xv	14-16 (omtrek)	1	€ 101,00	€ 101,00						
Fraxinus angustifolia 'Raywood'	Smalbladige es	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 73,50	€ 147,00						
Ulmus 'Plantijn'	Iep	3xv	14-16 (omtrek)	-	€ 69,50	€ -	bladkleur			Nee	oo-ooo	Verdraagt halfverharding
Ulmus x hollandica 'Pioneer'	Hollandse iep	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 71,50	€ 143,00				Nee	oo-ooo	Verdraagt verharding
Ulmus minor 'Sarniensis'	Gladde iep	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 69,50	€ 139,00				Nee	oo-ooo	Verdraagt verharding
Acer rubrum 'October Glory'	Rode esdoorn	3xv	14-16 (omtrek)	2	€ 117,00	€ 234,00		3 - 4		Nee	oo-ooo	Verdraagt halfverharding
Boomgaard												
Mespilus germanica	Mispel	3xv	150 - 200 (hoogte)	5	€ 91,50	€ 457,50		5 - 6		Ja	oo	Verdraagt halfverharding
Cydonia oblonga 'Ludovic'	Kweeper (Halfstam)	3xv	12-14 (omtrek)	5	€ 55,00	€ 275,00		5 - 6		Ja	oo	Verdraagt verharding
Malus sylvestris	Wilde appel	3xv	150 - 200 (hoogte)	5	€ 89,50	€ 447,50		4 - 5		Ja	oo	Verdraagt verharding
				39	€ 3.744,00							

Sortimentkeuze nieuwe bomen "Schanspark"							Kenmerken					
Soort latijns	Soort nederlands	Verplant	Formaat	Hoeveelheid	Prijs	Totale kosten	Bloei kleur	Bloei tijd	Herfst kleur	Bijen Vlinders	Vocht	Verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	16-18 (omtrek)	9	€ 120,00	€ 1.080,00		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Quercus robur	Zomereik	3xv	18-20 dk (omtrek)	-	€ 223,50	€ -		5		Nee	o-ooo	Verdraagt verharding
Aesculus hippocastanum	Witte paardenkastanje	3xv	20-25	1	€ 179,00	€ 179,00		4 - 6		Ja	oo	Verdraagt verharding
				10	€ 1.259,00							

Bijlage F: Kostenraming 'De Beaufortpark'

Gebruikte bron: GWWkosten.nl en Boot&Co
http://www.bouwmaterialenkopen.com/gevelbakstenen/aanbiedingen/wf-vb-edmonton

Aanleg Wadi	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen lxbxh	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	21.11.12	Ontgraven grond tbv greppel +spreiden van grond	1x1x0,50	m	€	1,68	75 € 126,00
	23.01.21	Aanvullen sleuf ten behoeve van horizontale drainage; Te leveren zand	1 x 0,20-0,30m x tot 0,50m	m	€	4,46	75 € 334,50
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2	1.5 kg per are	are	€	27,69	1,2 € 33,23
							€ 493,73
Snoeien van bomen	Bestekpostnr	Maatregelen	Hoogte	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	<6m	st	€	7,07	2 € 14,14
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	6-9m	st	€	17,95	1 € 17,95
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	9-12m	st	€	43,10	3 € 129,30
	51.74.12	Onderhoudssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	12-15m	st	€	47,90	1 € 47,90
	51.74.12	Onderhoudssnoei niet vrijuitgroeïende bomen, op achterstallig boombeeld	15-18m	st	€	60,05	1 € 60,05
							€ 269,34
Vernieuwen padenstructuur	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden;	1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57	162,75 € 255,52
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte	1-2,50m breed	m2	€	0,37	651 € 240,87
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 1000m2		1 m2	€	13,15	651 € 8.560,65
		Verwijderen van bestrating		m2	€	2,80	345 € 966,00
		Verwijderen fundering		m3	€	1,60	345 € 552,00
							€ 10.575,04
Verplaatsen van Meubilair	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
		uitgraven van banken		st	€	19,00	1 € 19,00
		uitgraven van prullenbakken		st	€	19,00	1 € 19,00
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)	1,95m breed	st	€	145,98	6 € 875,88
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)	inhoud 40 liter	st	€	35,00	6 € 210,00
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast	hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
							€ 5.192,56
Plaatsen meubilair	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)	1,95m breed	st	€	649,98	6 € 3.899,88
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)	inhoud 40 liter	st	€	390,80	6 € 2.344,80
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast	hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
	34.02.02	Verwijderen lichtmast; enkele uithouder	6m	st	€	37,70	4 € 150,80
		opruimen van banken		st	€	19,00	4 € 76,00
		opruimen van prullenbakken		st	€	19,00	1 € 19,00
							€ 10.559,16
Planten van bloembollen	Bestekpostnr	Maatregelen	Hoeveelheid	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.15.26	Planten van bol- of knolgewassen, Grasveld, handmatig	100	1000 > st	€	11,25	30 € 337,50
	51.15.02	Maken plantstrook, woelen	2 voren, 0,40m diep	100m	€	5,58	2,5 € 13,95
		Aanschaf bloembollen (krokussen)	30000	150 per m2	€	15,00	200 € 3.000,00
							€ 3.351,45
Verwijderen bomen	Bestekpostnr	Maatregelen	diameter	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	< 0,20m	st	€	16,50	18 € 297,00
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	0,20-030 m	st	€	29,25	15 € 438,75
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	0,30-0,50 m	st	€	62,00	14 € 868,00
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	0,50-1,00 m	st	€	165,00	6 € 990,00
							€ 2.593,75
Bomen aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.15.21	Planten van boom (met kluit)	stamdiam. 14-16; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	9,98	2 € 19,96
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)	stamdiam. 14-16; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	9,98	42 € 419,16
	51.15.31	Aanbrengen boompal en boomband(spijkerbare mof) (2 per boom)	1,80 x 0,07	st	€	6,09	88 € 535,92
	51.15.32	Aanbrengen antimaaischadepaal	3 per boom	3 st	€	9,51	44 € 418,44
	51.16.02	Aanbrengen beluchting en/of infiltratiesysteem (enkel)	stamdiameter 20cm	st	€	14,30	44 € 629,20
		Leveren plantmateriaal; Quercus robur	16-18(omtrek)	st	€	120,00	18 € 2.160,00
		Leveren plantmateriaal; Prunus serrulata 'Kanzan'	14-16(omtrek)	st	€	79,50	19 € 1.510,50
		Leveren plantmateriaal; Gleditsia triacanthos 'Skyline'	14-16(omtrek)	st	€	117,00	1 € 117,00

Bijlage F: Kostenraming 'De Beaufortpark'

	Leveren plantmateriaal; Ginkgo biloba	14-16dk(omtrek)	st	€	227,50	1	€	227,50
	Leveren plantmateriaal; Castanea sativa	14-16(omtrek)	st	€	69,50	1	€	69,50
	Leveren plantmateriaal; Liriodendron tulipifera	14-16(omtrek)	st	€	117,00	1	€	117,00
	Leveren plantmateriaal; Liquidambar styraciflua 'Palo Alto'	14-16dk(omtrek)	st	€	452,50	1	€	452,50
	Leveren plantmateriaal; Salix sepulcralis 'Chrysocoma'	18-20(omtrek)	st	€	114,00	1	€	114,00
	Leveren plantmateriaal; Zelkova serrata	14-16(omtrek)	st	€	103,50	1	€	103,50
							€	6.894,18
Heesters verwijderen	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
	51.01.16	Verwijderen begroeiing, diameter 0,06-0,20m; 50st per are	0,06-0,10m	m2	€	0,43	200	€ 85,60
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2	1.5 kg per are	are	€	27,69	0,7	€ 19,38
	51.42.15	Verwerken vrijgekomen materiaal (beplantingsvak); Heesters; Niet gesloten opgaand; verzamelen en afvoeren		m2	€	0,19	200	€ 38,00
							€	142,98
Heesters aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
		Leveren Syringa vulgaris 'Primrose'	5-8 takken	st	€	15,90	2	€ 31,80
		Leveren Syringa vulgaris 'Hugo de Vries'	5-8 takken	st	€	15,90	2	€ 31,80
		Leveren Viburnum opulus	125-150	st	€	2,90	2	€ 5,80
		Leveren Rosa 'Amsterdam'		st	€	3,35	150	€ 502,50
		Leveren Magnolia Stellata	60-80	st	€	16,65	7	€ 116,55
	51.15.24	Planten van sierplantsoen; horizontaal; plantplaatsen; kluitgoed		st	€	1,28	163	€ 208,64
							€	897,09
Aanleg steiger	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
		materiaal (hout e.d.)	plank 360x140x12	st	€	34,27	40	€ 1.370,88
		arbeid		€ per uur	€	40,00	32	€ 1.280,00
		Graafmachine		dag	€	400,00	1	€ 400,00
							€	3.050,88
Aanleg natuurlijke oever	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
	52.71.03	Verwijderen beschoeiingselement; Hout; tot 50m	2m x 50mm	m	€	12,36	50	€ 618,00
	52.71.03	Verwijderen beschoeiingselement; Hout; tot 100m	2m x 50mm	m	€	8,86	60	€ 531,60
	22.04.21	Profileren van oppervlakken	1000m2 ;tot 3m breed	100m2	€	105,00	1,5	€ 157,50
		beplanting aanbrengen		m2	€	1,28	125	€ 160,00
							€	1.467,10
Aanleg terras	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten	
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte	1-2,50m breed	m2	€	0,37	80	€ 29,60
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 1000m2	1m breed	m2	€	13,15	80	€ 1.052,00
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden; plaatsen tafels (FalcoSwing; artnr.: 31.785.021)	1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57	80	€ 125,60
			diameter 105* 70 hoog	st	€	799,00	3	€ 2.397,00
							€	3.604,20

Bijlage G: Kostenraming Veldschans

Snoeien van bomen	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeende bomen, op achterstallig boombeeld
	51.74.11	Begeleidingssnoei niet vrijuitgroeende bomen, op achterstallig boombeeld
Verwijderen bomen	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien
Bomen aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)
	51.15.31	Aanbrengen boompal en boomband(spijkerbare mof) (2 per boom)
	51.15.32	Aanbrengen antimaaischadepaal
	51.16.02	Aanbrengen beluchting en/of infiltratiesysteem (enkel)
		Leveren plantmateriaal; Quercus robur
		Leveren plantmateriaal; Fagus sylvatica 'Purpurea'
		Leveren plantmateriaal; Fraxinus angustifolia 'Raywood'
		Leveren plantmateriaal; Ulmus x hollandica 'Pioneer'
		Leveren plantmateriaal; Ulmus minor 'Sarniensis'
		Leveren plantmateriaal; Acer rubrum 'October Glory'
		Leveren plantmateriaal; Mespilus germanica
		Leveren plantmateriaal; Cydonia oblonga 'Ludovic'
		Leveren plantmateriaal; Malus sylvestris
Heesters verwijderen	Bestekpostnr	Maatregelen
	51.01.16	Verwijderen begroeiing, diameter 0,06-0,20m; 50st per are
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2
	51.42.15	Verwerken vrijgekomen materiaal (beplantingsvak); Heesters; Niet gesloten opgaand; verzamelen en afvoeren
Vernieuwen padenstructuur	Bestekpostnr	Maatregelen
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden;
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 1000m2
		Opnemen asfalt verharding
		Opnemen funderingslaag
Verwijderen tuinmuur	Bestekpostnr	Maatregelen
		Verwijderen metselwerk; kraan + sloper
	61.02.90	Afval container schoon puin, inclusief afvoeren.

Bijlage G: Kostenraming Veldschans

Hoogte	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
6-9m	st	€	17,95 2	€ 35,90
9-12m	st	€	43,10 3	€ 129,30
				€ 165,20
diameter	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
< 0,20m	st	€	16,50 11	€ 181,50
0,20-030 m	st	€	29,25 32	€ 936,00
0,30-0,50 m	st	€	62,00 35	€ 2.170,00
0,50-1,00 m	st	€	165,00 3	€ 495,00
				€ 3.782,50
Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
stamdiam. 14-16; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	9,98 22	€ 219,56
stamdiam. 12-14; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	7,49 15	€ 112,35
1,80 x 0,07	st	€	6,09 2	€ 12,18
3 per boom	3 st	€	9,51 37	€ 351,87
stamdiameter 20cm	st	€	14,30 37	€ 529,10
16-18(omtrek)	st	€	120,00 13	€ 1.560,00
14-16(omtrek)	st	€	101,00 1	€ 101,00
14-16(omtrek)	st	€	73,50 2	€ 147,00
14-16(omtrek)	st	€	71,50 2	€ 143,00
14-16(omtrek)	st	€	69,50 2	€ 139,00
14-16(omtrek)	st	€	117,00 2	€ 234,00
150 - 200 (hoogte)	st	€	91,50 5	€ 457,50
12-14 (omtrek)	st	€	55,00 5	€ 275,00
150 - 200 (hoogte)	st	€	89,50 5	€ 447,50
				€ 4.729,06
Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
0,10-0,20m	m2	€	0,43 675	€ 288,90
1.5 kg per are	are	€	27,69 6,75	€ 186,91
	m2	€	0,19 675	€ 128,25
				€ 604,06
Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57 126,75	€ 199,00
Tot 1m breed	m2	€	0,57 507	€ 288,99
1-2,50m breed	m2	€	0,37 507	€ 187,59
1	m2	€	13,15 507	€ 6.667,05
	m2	€	5,25 432	€ 2.268,00
	m2	€	2,14 432	€ 924,48
				€ 10.535,11
Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	uur	€	95,14 8	€ 761,12
6 x 2,5 x 1 m	st	€	247,00 1	€ 247,00
				€ 1.008,12

Bijlage G: Kostenraming Veldschans

Aanleg zitplekken + muren	Bestekpostnr	Maatregelen
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast
	34.02.02	Verwijderen lichtmast; enkele uithouder
		opruimen van banken
		opruimen van prullenbakken
	28.03.05	Aanbrengen laag zandcement
		Metselstenen, zand en cement
		Arbeid opmetselen van muur
Herstellen van de historische schans	Bestekpostnr	Maatregelen
	22.03.01	Verwerken grond in aanvulling
	22.11.04	Ontgraven grond uit te verruimen watergang; Verruimen en terzijde zetten
	51.12.01	Zaaien; Gazon of trapveld; tot 1000m2
	52.21.03	Aanbrengen beschoeiingselement; Opgeklampte schotten;
	52.71.03	Verwijderen beschoeiingselement; Hout; tot 50m
verplaatsen jeux des boulesbaan	Bestekpostnr	Maatregelen
	22.01.01	Ontgraven grond uit cunet; Klei; niet gescheiden;
	28.01.01	Afwerken zandbed (verdichten); tot 0,20 dikte
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding
	30.73.13	Opbreken betontegels; Laden, transport tot 5km en storten
	30.73.51	Opbreken betondbanden; Laden, transport tot 5km en storten
	31.41.13	Aanbrengen betontegels 300x300mm; doorlopend; Grijs
	31.43.12	Aanbrengen opsluitband van beton; Recht
Eenrichtingsverkeer maken Schans	Bestekpostnr	Maatregelen
	31.41.12	Aanbrengen betonstraatstenen; Keperverband 80mm dik; Vlijen
	31.41.13	Aanbrengen betontegels; 300 x 300 mm; Grijs; halfsteens; dikte 45mm
	28.02.90	Aanbrengen laag halfverharding: tot 250m2
	22.01.01	Grond ontgraven uit cunet; niet gescheiden; ontgravingsdiepte 0,25-0,50
	28.01.01	Afwerken zandbed, fijnprofilleren; breedte 3-6m
	30.02.01	Verwijderen asfalt d.m.v. Frezen, sloopfrezen; gem. dikte 150mm; oppvlkte tot 750m2
	30.73.13	Opbreken betontegels; Laden, transport tot 5km en storten
	30.73.51	Opbreken betonbanden; opsluitbanden; Laden, transport tot 5 km en storten
	30.73.51	Opbreken betonbanden; Trottoirbanden; Laden, transport tot 5 km en storten
	30.73.12	Opbreken betonstraatstenen; Laden, transport 5km en storten

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
1,95m breed	st	€	649,98	6 € 3.899,88
inhoud 40 liter	st	€	390,80	6 € 2.344,80
hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
6m	st	€	37,70	4 € 150,80
	st	€	19,00	5 € 95,00
	st	€	19,00	5 € 95,00
	m2	€	20,45	2,5 € 51,13
	per steen	€	0,60	1400 € 840,00
	uur	€	48,00	35 € 1.680,00
				€ 13.225,28

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
Klei; 0,5-1m hoog; 2-5m breed	m3	€	1,27	1125 € 1.428,75
bodembreedte 2-4m; hoeveelheid uitkomend materiaal 1-2 m3	m3	€	1,20	250 € 300,00
1.5 kg per are	are	€	27,69	19 € 526,11
0,5m tussen palen (h.o.h.); planken 3,80 x 0,60m	m	€	47,90	115 € 5.508,50
2m x 50mm	m	€	12,36	110 € 1.359,60
				€ 9.122,96

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
1-2m breed; tot 0,25m diep	m3	€	1,57	50 € 78,50
1-2,50m breed	m2	€	0,37	70 € 25,90
	m2		23,4	70 € 1.638,00
dikte 45mm	m2		3,64	30 € 109,20
lengte 10-50m	m	€	2,99	40 € 119,60
300x300x45mm	m2		14,65	55 € 805,75
60x200mm	m		6,13	52,5 € 321,83
				€ 3.098,78

Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
Breedte 3,00m >	m2	€	19,40	540 € 10.476,00
	m2	€	15,90	130 € 2.067,00
	1 m2	€	23,40	130 € 3.042,00
breedte in bodem 2-5m	m3	€	1,04	175 € 182,00
tot 1000m2	100m2	€	87,80	7 € 614,60
breedte 2,50-4,00m	m2	€	7,46	650 € 4.849,00
50mm dikke tegels	m2	€	3,75	130 € 487,50
vanaf 50m	m	€	2,39	70 € 167,30
vanaf 50m	m	€	3,19	100 € 319,00
	m2	€	2,21	50 € 110,50
				€ 22.314,90

Bijlage H: Kostenraming Schanspark

Verwijderen bomen	Bestekpostnr	Maatregelen	diameter	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.01.11	Verwijderen boom: Rooien	< 0,20m	st	€	16,50	9 € 148,50
							€ 148,50
Bomen aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	51.15.21	Planten van boom(zonder kluit)	stamdiam. 12-14; plntgt: 0,7x0,7x0,7m	st	€	7,49	1 € 7,49
	51.15.31	Aanbrengen boompal en boomband(spijkerbare mof) (2 per boom)	1,80 x 0,07	st	€	6,09	18 € 109,62
	51.15.32	Aanbrengen antimaaischadepaal	3 per boom	3 st	€	9,51	9 € 85,59
	51.16.02	Aanbrengen beluchting en/of infiltratiesysteem (enkel)	stamdiameter 20cm	st	€	14,30	9 € 128,70
		Leveren plantmateriaal; Quercus robur	16-18(omtrek)	st	€	120,00	8 € 960,00
		Leveren plantmateriaal; Aesculus hippocastanum	20,25	st	€	179,00	1 € 179,00
							€ 1.470,40
Heesters aanplanten	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
		Leveren plantmateriaal: Viburnum tinus	40-50	st	€	10,85	8 € 86,80
		Leveren plantmateriaal: Spirea tomentosa	60-80	st	€	3,20	36 € 115,20
		Leveren plantmateriaal: Ligustrum vulgare	80-100	st	€	1,65	9 € 14,85
	51.15.24	Planten van sierplantsoen; horizontaal; plantplaatsen; kluitgoed		st	€	1,28	53 € 67,84
							€ 284,69
Plaatsen meubilair	Bestekpostnr	Maatregelen	Afmetingen	Eenheid	Kosten per eenheid	Aantal	Kosten
	63.90.70	Aanbrengen zitbank; Staal; met rugleuning (Falco Valentino; artnr.: 37.736.002)	1,95m breed	st	€	649,98	6 € 3.899,88
	63.90.75	Aanbrengen afvalbak, met betonnen sokkel (Falco; artnr.: 33.400.301)	inhoud 40 liter	st	€	390,80	6 € 2.344,80
	34.02.01	Aanbrengen lichtmast	hangt af van lantaarnpaal	st	€	678,11	6 € 4.068,68
	34.02.02	Verwijderen lichtmast; enkele uithouder	6m	st	€	37,70	4 € 150,80
		opruimen van banken		st	€	19,00	2 € 38,00
							€ 10.502,16

Subsidie regelingen van Projectbureau SVGV

Subsidieregeling kleine initiatieven

De voorwaarden

Projectbureau SVGV zet zich in voor een Grebbelinie die zichtbaar en bekend is. Initiatieven van organisaties, ondernemers of particulieren zijn belangrijk en worden toegejuicht. Daarvoor is er een subsidieregeling voor kleine initiatieven.

Projecten die voor een subsidie in aanmerking komen voldoen aan een aantal voorwaarden: kleine initiatieven zijn activiteiten die betrekking hebben op natuur, recreatie en/of cultureel erfgoed, die passen binnen de visie 'Grebbelinie boven water' en het betreffende jaarprogramma Grebbelinie. Het kan dan gaan om bijvoorbeeld de organisatie van een lezingencyclus of de ontwikkeling van lesmateriaal voor het onderwijs of de restauratie van een kazemat per activiteit zijn maximaal 5.000 euro kosten verbonden. de aanvrager van de subsidie is co-financier voor minimaal 25% van de totale kosten.

Bron: Projectbureau SVGV

Subsidie regelingen van Cultuurparticipatie

Tot 1 oktober 2011 is het weer mogelijk om subsidie aan te vragen via de regeling Cultuurparticipatie van de provincie Utrecht. Projecten die de actieve deelname aan cultuur stimuleren, komen in aanmerking voor de subsidie.

De subsidieregeling Cultuurparticipatie is bedoeld voor culturele instellingen en organisaties die activiteiten organiseren, die de actieve deelname aan cultuur van inwoners van de provincie Utrecht stimuleert. Dat kan zijn op het gebied van amateurkunst, maar ook bijvoorbeeld op het terrein van erfgoed, volkcultuur of een mengeling hiertussen. Doel is zo veel mogelijk inwoners de mogelijkheid te bieden actief deel te laten nemen aan cultuur. Actieve betrokkenheid biedt weer eens een heel andere beleving dan het bezoeken van bijvoorbeeld een voorstelling, museum of een archeologische vondst.

Programma

Het programma Cultuurparticipatie van de provincie loopt nu bijna drie jaar en tot nu toe zijn al zo'n 40 projecten door de provincie gehonoreerd. In het programma kiezen we tevens voor het stimuleren van gemeenten met 'convenanten' op het gebied van Cultuurparticipatie en hebben de meeste gemeenten inmiddels een convenant met ons afgesloten.

Idee bespreken

De provincie Utrecht is vooral op zoek naar projecten op het gebied van amateurkunst, cultuureducatie en volkcultuur, erfgoed en cross-overs hiertussen. Neem voor meer informatie contact op met de Cultuurscout om je idee te bespreken. Stuur een mail naar cultuurscout@zimihc.nl of kijk op: www.provincie-utrecht.nl/cultuurparticipatie.

Voor vragen over de convenanten met gemeenten:
rosa.ramondt@provincie-utrecht.nl of chantal.van.doorn@provincie-utrecht.nl

Voor meer informatie:
frank.okhuijsen@provincie-utrecht.nl, (030) 258 24 58

Bron: Provincie Utrecht

Bijlage I: Subsidieregelingen

Subsidie voor Groene monumenten

8 mrt 2010 - 15:35

Eigenaren van groene monumenten kunnen vanaf 1 april subsidie aanvragen voor de instandhouding van hun bezit.

Het is voor het eerst dat er geld beschikbaar komt voor tuinen en parken van monumentale buitenplaatsen, villa's en kloosters, en voor stadsparken en begraafplaatsen.

Om deze groene monumenten ook onder de bestaande instandhoudingsregeling te laten vallen voegt staatssecretaris van OCW Van Bijsterveldt 4 miljoen euro toe aan deze pot. Het extra geld komt bovenop de 47 miljoen euro die al beschikbaar was voor de regeling. Tot dusver was dit geld alleen voor 'rode' - gebouwde – monumenten. Het nieuwe bedrag – 51 miljoen - wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van de aanvragen: wie het eerst komt, het eerst maalt.

Hoe vraag ik subsidie aan?

Bent u eigenaar van een groen monument en wilt u in aanmerking komen voor subsidie? Dien dan een instandhoudingsplan voor zes jaar in bij de Rijksdienst. U kunt 40 tot 60 procent van de kosten vergoed krijgen. De resterende kosten zijn voor eigen rekening. Op deze pagina vindt u een voorbeeld van zo'n instandhoudingsplan. Voor het daadwerkelijke plan kunt u contact op nemen met onze InfoDesk.

Vanaf 1 april

Aanvragen kunnen vanaf 1 april worden ingediend met bijgaand formulier en met een ingevuld instandhoudingsplan.

De *Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten Brim 2010* is aangepast op de groene monumenten.

Voor het instandhoudingsplan en voor verdere vragen: InfoDesk van de Rijksdienst, info@cultureelerfgoed.nl, tel. 033 – 421 74 56.

Bron: Rijksdienst voor het cultureel erfgoed, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

